TECHE UDINE

MANOSCRITTI

FONDO PRINCIPALE

Manoscritto n. **P_MSS_0940**

Nel Fondo Principale sono confluiti la maggior parte dei lasciti manoscritti pervenuti alla Biblioteca Civica «Vincenzo Joppi» nel corso del tempo: si tratta perciò di un fondo composito nel quale è possibile trovare manoscritti di argomento liturgico, scientifico, giuridico, botanico e altro.

Collocazione:

Biblioteca Civica "Vincenzo Joppi", Udine

https://www.techeudine.it/fondo-principale

https://www.sbhu.it/

Documenti originali e copie
1421=1498
1431-32 Lettere del Luog. Te
Gio: Contarini
1491-92. Protocollo della Cancellaria del Luogo T.te Girolamo Vendramino
Sec. XV-XVI. Lettere Ducali ai Luogo Tenenti
1497. Ducali sulla fabbrica di Gradisca.

940

Acta et Diplomata vetera

1422–1827

VIII

V

LASCIARE LE
CARTE IN
ORDINE!
(IN PROGRESSIONE
CRONOLOGICA)

nobis scribimus quod ad ipsis armis mihi ... providebimus nisi primo
reddamus mandatum et iustitione ... pat ... dat

I

(II)

940/1

I°

Copia di Lettere ricevute e scritte dal L. T. del Friuli Giovanni Contarini dal 15 nov. 1431 al 26 Giugno 1432. (imperfetto).

1431, 15 nov. Portogruaro. Lettera del Podestà Andrea Gradenigo e il Provv. Andrea Valier al L. T. Giov. Contarini sui maneggi di [illegible] e della necessità di fortificare la Terra e perciò diminuire le spese delle taglie.

17 d.° Belgrado. Lett. del Capitano di detto luogo Ambrogio Rimondo che non gli si mandino più genti perchè non sa dove alloggiarle.

21 d.° Lett. del Podestà di Portogruaro al L. T. della spedizione di 300 lancie e 100 targoni. Li gastaldi di S. Vito non vollero alloggiare i cavalli.

13 d.° Spilimbergo. Ricevuta fatta al L. T. dai Castellani di Spilimbergo di 155 lancie e varie casse di verettoni.

28 d.° Il Podestà di Monfalcone Giacomo Civrano scrive al L. T. d'aver ricevuto lire 150 spese nei lavori della rocca, di non aver fatto luminarie per la venuta degli Ungheri e chiede il suo stipendio.

30 d.° Lo stesso al L. T. di ricevuta di 4 balestre.

1 Dec. Belgrado. Il Capitano parla di 78 tavole ricevute di lavori fatti nella Fortezza di Belgrado e delle bertesche.

" Altra lettera sullo stesso argomento (Imperfetta).

1431. 23 Dic. Il Pod. di Portogruaro scrive tre carri di collarini e coppi inviati dal L. T. a Venezia.

1432. 2. Gennaio. Il L. T. scrive ai Sign. di Spilimbergo onde provvedano di barca il fatto del Tagliamento – Gradisca

3. d°. Tolmezzo. Scrive il Comun al L. T. aver ricevuto dal Gastaldo della Cargna lire 400 mandate dalla Signoria per cavar fosse e fortificare la Terra e la Rocca a questa vicina come da ducale 29 marzo 1427.

4 d°. Il L. T. accusa ricevuta di tal pagamento fatto.

13 d°. Lett. del L. T. al Pod. di Portogruaro di spedizione di collarini ... del peso di lbb. 380 e di coppi ... che pesano lb. 631.

13 d°. Lett. del detto L. T. di spedizione di altri collarini e coppi.

14 d°. Lett. del L. T. al Gastaldo della Cargna che non molesti ... di Venzone fino al termine della lite che ha con essi ora in appello.

16 d°. Il Pod. di Portogruaro scrive al L. T. dell'arrivo di collarini e coppi.

18 d°. Lett. del L. T. al Gastaldo di Cividale che sospenda una sua sentenza in appello.

I

1432. 22 giugno. Lett. del L. T. al Capitano di S. Vito per causa civile.

22 d.° Lett. del L. T. al nob. Rizzardo di Pompergo di Gemona perchè mantenga il sequestro di danari a lui fatto per un debito tedesco.

23 d.° Lett. del L. T. al Gast. della Carnia per causa civile tra le ville di Vegliaso e Feltrone in Carnia.

24 d.° Lett. del L. T. al Pod. di Marano Alessandro Pelizzari per causa civile.

24 d.° Altra allo stesso per causa civile.

24 d.° Altra al Capit. di S. Vito per lite civile

24 d.° Altra agli Auditori nuovi delle sentenze per causa civile.

25 d.° Altra al Capit. di S. Vito per lite civile.

25 d.° Altra Lett. del L. T. ~~al Conte di Gorizia~~ alla Signoria di aver eseguito l'ordine di levare dalla Chiesa il Castellano de la Antonello da Treviso con 25 paghe e averlo inviato verso [illegible] come degli ordini ricevuti.

25 d.° Il L. T. invia al Conte di Gorizia che fornisca certa quantità di ribolla, proveniente da decima e depositata nel Castello di Reifenberch, il qual vino è di ragione dell'Ab. Commendatario di Moggio. Biagio Card. di Molin.

1432. 26 Gen. Lett. del L. T. al Capit. di Cordovado per causa civile.

26 d°. Lett. del L. T. al Podestà di Portogruaro perchè mandi a Casalruggio il contestabile Giorgio di Negroponte.

Fine.

II

1482

I. Esame di testimonij innanzi al L.T. sulle Gastaldie del Friuli.

II. 1141. Privilegio delle Roje alle ville di Predamano e Cussignacco.

III. 1510 8 dec. Fagagna. Estratti di atti su controversia fra i Nobili di Fagagna ed il Comune.

IV. Zanon Antonio. (Bruno) Dell'invenzione ed uso delle Monete e del valore dell'antica marca Aquilejese ridotto in moneta corrente.

1432
260

[illegible]

II

In Christi nomine Amen.

Anno Nativitatis eiusdem Dñi 1482 ind. 15 die sabbati 23 9bris habitum Utini Aquileien. Dioecesis in Camino Palatij Communis.

Praesentibus Nobb. D. Hieronymo q.m D. Joannis de Strassoldo, D. Nicolai q.m D. Joannis Petri del Torre de Utino, D. Thoma Notario q.m D. Cechini de Tauriano, testibus ad hoc specialiter adhibitis, vocatis et rogatis.

Coram Sp. Ex.mo Doc. D. Iacobo de Lenutijs (?) de Feltro Vicario, et tamquam Vicegerente Magn. et Gen. Dñi Benedicti Trivisano pro Ill.mo Duc. Dominio Venetiarum Patriae Fori Julij Locumt.e ad iura reddendum ad hunc actum pro Tribunali sedente....

Die 11 Octobris 1434.

Tergo

Sp. et Gen. Dño Francisco Barbadico Hon.do Locumtenenti Patriae Fori Julij amico carissimo.

Sp. et Gen. Amice Carissime.

Ad declarationem veritatis - - - - - - Caneparium (?) S. Viti parte ex altera, cum intromiserim sententiam latam inter ipsas partes V. Sp. . . . . super Capitulo hic incluso omnes testes, quos ad illius probationem producere volet coram Vobis D.s Cap.us, sive eius Nuncius sub vinculo sacramenti examinare libeat, et debeatis ac eorum dicta mihi deinde transmittere Vestris inclusas, et omnes scripturas, quas requiret dictus Dñus Cap.us, sive eius Nuncius coram me producere volet pro favore iurium Capitanealium, mihi sub Vestro sigillo similiter transmittere debeatis. Valete.

Venetijs die 7 Xbris 1434.

Hieronymus Canotorta Aud. N. S. Com.

Copia Capituli superius nominati.

Ad declarationem, et favorem Iurium Capitaneatus S. Viti in causa appellationis pro intromissione facta contra Nobb. DD. de Prodolono examinentur testes super Capitulis infrascriptis.

Quod in Patria Fori Julij Merithus Dni Patriche comprehendere debeat, et comprehendit Iurisdictionem sanguinis: et Castellaniae, sive Capitanei habentes seu exercentes Merithum Dni Patriche cognoscebant, et poterant cognoscere de quibuscumque causis criminalibus, et ita fuit, et est communis opinio in Patria Fori Julij.

Die ij Octobris 1434.

Ex. D. Doc. Joannes Moysi Civis Utinen. Testis est superproductus, admonitus, iuratus, interrogatus, et diligenter examinatus super Capitulo inserto litteris Sp. et Gen. Dni Hieronymi Canotortae Auditoris No. Sent. Communis Venet. de, et super lite, et causa vertente inter Communitatem, et - - - - Capitaneum S. Viti ex una, et Nobb. Prodolonos ex altera, suo sacramento testificando dixit, contenta in ipso Capitulo vera esse, et fuisse, et exceptis quia nescit utrum sit Communis Hominum intellectus, et comunis opinio in Patria Fori Julij.

Interrogatus quomodo, et qualiter scit predicta.

Respondit, quia vidit in Tricesimo, et Fagagna ubi sunt Capitaneatus habentes Iurisdictionem Patriche Homines fuisse suspensos pro Iustitia administranda; et audivit etiam ab hominibus dictorum locorum pluribus vicibus decapitatos fuisse homines

in dictis

in dictis locis pro iustitia administranda: uidit etiam Furcas in Capitaneatu S. Viti pro iustitia administranda, ac etiam uidit aliqua instrumenta continentia iustificationes factas in personis malefactorum per Capitaneum S. Viti, ac etiam instrumenta absolutionis multorum inculpatorum pro maleficiis, ac etiam similiter uidit iustificationes factas in S. Daniele post obedientiam factam Illmo Dominio Nro.

Interrogatus, quibus presentibus, et quo certo tempore uidit predicta.

Respondit non bene recordari; sed tamen uidit predicta ab eo tempore citra, quo Illmum Dominium habuit dominium Patriae Fori Iulii, pluribus presentibus, de quorum nominibus non recordatur.

Super gen. ver. etc.

3 Nicolaus Burela q.m Ioannis de Utino testis productus, admonitus, iuratus, interrogatus, et diligenter examinatus, ut supra, suo iuramento testificando dixit contenta in dicto capitulo uera esse, et fuisse per ea, que ipse testis uidit, et cognouit tempore quo fuit Vice Mareschalcus in Patria tempore Dni Patriarchae de Portugruario, quo tempore uidit, tam in Terra Glamona, quam etiam in Venzono, et in Ciuitate Austriae, in Portugruario, Pagnacco, et in Tricesimo, quarum Terrarum, et Locorum Capitanei habent gladium Dni Patriarchae, fieri iustificationem malefactorum; dixit tamen, quod nunquam uidit in Capitaneatu S. Viti predicta fieri, sed bene uidit Furcas paratas etiam pro dictis in dicto Capitaneatu, et audiuit plures dici similes iustificationes factas esse in d.o Capitaneatu S. Viti.

Interrogatus, apud quos sit communis opinio.

Respondit,

Respondit, quod iudicio ipsius Testis, ipsum maio= rem partem Hominum Patriæ Foriiulii.

Interrogatus, quo certo tempore, et loco, et qui= bus præsentibus fuerunt prædicta.

Respondit se non aliter recordari, nisi ut supra testificatus est.

Super Gen. rec. respondit.

3 Vir Nob. D. Federicus de Colloreto q.m D. Asquini, Te= stis nominatus, productus, iuratus, interrogatus, et diligenter examinatus, ut ultra, suo iuramen= to testificando dixit, se tantum scire V.t

Quod ipse Testis fuit Gastaldio Carnæ nomine Nri Dominii annis septem, vel circa, cuius Gastal= dia habet, et habebat Gladium Dominii, et dicto tempore, plures tamquam Gastaldio fecit fie= ri Iustitias de Malefactoribus, prout ex actis ipsi= us Cancellariæ ipsius Gastaldiæ constare potest: et etiam vidit tempore Patriæ præfati, et alio= rum, de certo tempore non recordatur, quen= dam malefactorem suspendi per Gastaldionem S. Danielis, qui Gastaldio habet Gladium Dominii, prout in Capitulo continetur: et similia etiam vidit fieri p. — — — — Gastaldionem Civitatis Austriæ, qui etiam ipse habet Gladium Dominii, ut supra; audivit etiam pluribus, et pluribus vi= cibus, a pluribus, et diversis personis, de quorum nomina non recordatur, quod omnes Gastaldiæ, et Capitaneatus Patriæ Foriiulii habeant Gladium Dominii, et cognoscere posse in Criminalibus, prout in Capitulo continetur, et aliud, et aliter dixit ne= scire.

Sup. Gen. rec. respondit.

4 Vir Nob. D. Federicus de Savorgnano quondam al= terius

alterius Federici, Testis productus, admonitus, iuratus, interrogatus, et diligenter examinatus, ut supra, suo iuramento testificando dixit, se tantum scire, Vt

Quod tempore Cathanum predictorum ipse Testis vidit in Terra S. Danielis, et in Terra Tagancq, et etiam in Tricesimo, per Capitaneos, et Gastaldiones dictorum locorum iustificari malefactores, ex eo quia habeant Gladium Dominij, prout cete=ri Capitaneatus, et Gastaldiæ Patriæ Fori Iulij habent.

Interrogatus qualiter, et quomodo scit quod ceteri Capitaneatus, et Gastaldiæ Patriæ Fori Iulij habeant Gladium, et de consequenti cognoscant in criminalibus ut supra.

Respondit per ea, quæ supra audivit testificatus est, ac etiam per ea, quæ infinitis vicibus audivit dici a pluribus, et diversis personis, de quarum nominibus non recordatur.

Interrogatus si scit, quod de prædictis sit ita publica vox et fama, et communis opinio in Patria Fori Iulij.

Respondit quod credit, quod sit, et aliter nescit, et prædicta vidit, et audivit loco, et tempore supra=scriptis, et dixit non recordari.

Super Gen. voc. respondit &.

5. Iacobus Pratonis q.m M.i Leonardi Testis productus, admonitus, iuratus, interrogatus, et diligenter examinatus, uti supra, suo iuramento testificando dixit contenta in ipso Capitulo esse vera, et fuisse per ea, quæ ipse Testis retroactis temporibus vidit, et cognovit in Patria Fori Iulij, in pluribus, et diversis Gastaldijs, et Capitaneatibus ipsius Patriæ, et maxime in Capitaneatu S. Viti, ubi vidit hominem suspensum pro administratione Iustitiæ, et hoc fuit tempore Dni Patriæ, ac etiam tempore nri Dominij, et prædicta

dicta fuerint loco, et tempore suprascriptis, pluribus presentibus, de quorum nominibus non recordatur.

Super Gen. rec. respondit &

L.S. (Pomponius Rufus Cancel.s Utini extraxit, et sigillauit.

S.N. (Ego Petrus Antonius Brunabesus Civis, et Notus Utinensis Collegij premissa omnia, ex alio autentico per mihi fidum extrahere feci, meque subscripsi apposito sigillo meo.

L.S.M. (Premissa omnia ex Volumine scripturarum alias de anno 1551 die 30 Augusti presentatarum per Nob. DD. Consortes de Bragani Mmis Dnis Capitibus excelsi Concilij X.m pro tunc transmissarum Clariss.mo Dno Locumtenenti Patriæ Fori Iulij ad hoc exhibitorum per presentem Claris.mum Locumtenentem, prout inuenit fideliter extraxit Damianus de Meliorantijs Not.us Cancell.e prefatæ Dicti Locumtenentis, seque in fidem subscripsit, et sigillauit.

L.S. (Ex exemplo authentico manu Sp. Dni Damiani et sigillo D. iusaru munito, premissa aliena manu ducta facta collatione Bethinus Beuilaqua Notar.us Colleg.s Utini sub.t suum signo, et nomine. Die 25 Augusti 1587.

L.S. (Antescripta omnia aliena manu fideliter descripta ex alio exemplo authentico existente in Off.o Cancellariæ Patriæ Fori Iulij subs.it et sigillauit Ioannes Bapta Marchettanus Cancell.us ipsius Patriæ mand.o &

Vobis scribimus; q[uod] et ipsis omnis mobil... providemus, nisi primo
... mandati, et iuxtione nri dnj ...

In Nomine Domini Amen.

Mag.cus et Clariss.mus Dnus Carolus Barbaro dignissimus Locumtenens Patriae Fori Iulij pro Ill.mo Duc. Dom.o Venet.rum volens causam infrascriptam sine debito termino vertentem inter D. Io. Benedictum de Simeonibus de Castaldionem Civitatis Austriae ex una, et Nob. D. Odoricum, et Consortes de Zucko ex alia, iam tulit sententiam definitivam sic dicens.

In Causa lite, et questione versa et vertente inter egr., et Excell.m Virum D. Io. Benedictum de Simeonibus Castaldionem Civitatensem, sive Sp. Iuris Doctorem Dnum Franciscum Marinum Advocatum Fiscalem agentes super Iurisdictione Civili, et Criminali loci Pramogliani ex parte una: et Sp. et Exc. Doctorem Dnum Vincentium de Zucco nomine Nob. Virorum Dni Odorici Patris sui, ac Dni Francisci Patrui sui defendentem ex parte altera: Visa petitione, responsione, depositionibus testium utriusque partis, quodam instrumento publico D. Francisci Zanni de Brunabaschis de Spilimbergo, quo dicitur quandam tam ... Vestis Sambatae fuisse remissam ipsis de Zucco habentibus Iurisdictionem in Pramogliano per Mag.cum, et Clariss.mum Dnum Thomam Lipomanum dignissimum tunc Locumtenentem Patriae Fori Iulij: Viso etiam Privilegio, seu Investitura Feudali, qua investiuntur ipsi Nob. de Zucco V.t D. Adalpertus q.m D. Ioannis de Zucco fidelis servitor, et Vassallus eiusdem Duc. Dominij pro se et filijs, et heredibus ex eo legitime descendentibus de Castellatio Pramogliani, et Villa Pramogliani, Iure, Iurisdictione, Garitu, Dominio &c ut in eo anno Dni 1424 inductione 2.da die 26 Iulij; et considerato quodam Privilegio antiquo anni 1266 producto ad declarationem termini Garitus, in quo inter alia dixit, exceptis iudiciis quod

Theutonica

Stratonice dicitur Parishi, et ex eo satis videtur ad obligi sub sanguinis cum omnibus et singulis actis, et actionibus in causa: et prehabita diligenti deliberatione, Jesu Christi eiusque Gloriosissimæ Matris nominibus invocatis, et BB. Hodori, et Marci Evangelistæ: Nos Paulus Barbo pro prefibato inclito Dominio Venet.^m Patriæ Foriiulij Locumtenens Cognitor Causæ predictæ, in his scriptis omni meliori modo via, iure, et forma, et causa, quibus melius, et validius possumus et debemus de iure, seu ex dispositione Partium Ducalium, dicimus, pronunciamus, et declaramus ipsos Venerosos de Zucco esse in possessione legitima Iurisdictionis tam Civilis, quam Criminalis Castelletij Tramoglani, et Villæ seu et pertinentiarum, de quibus in depositionibus Testium, et ad eos spectare, et pertinere, et non d'Astaldioni Civitatensi: et consequenter condemnamus dictum S. Joannem Benedictum confirmando mandatum ad restituendum Barnardo de Brazzano equum sibi acceptum pro certa condemnatione contra eum facta in occasione rixæ sequtæ inter eum, et Bartolameum Molendinarium in loco Tramogliani, et hoc pluribus rationibus et causis, et maxime, quia pro parte illorum de Zucco melius probatum fuit de possessione Iurisdictionis tam Civilis, quam Criminalis, et plurimum confirmante titulo investituræ Pheudalis. Iurisdictio enim datur a Principe, et sunt, qui vellint non aquiri prescriptione, cum sit de Regalibus Principis, et iura Principis obtinet Ill.mum Ducale Dominium non recognoscens superiores ex antiqua consuetudine, imo ex speciali Privilegio cum Bulla aurea visa per Albericum de Rosiate, et ipse affirmat, et quia

quia non est Nostrum revocare concessa per Mag.cos
et Sapientes Provisores Nostros Dominum Franciscum
Foscari, qui investivit D.num Thomam, qui remisit Do=
minis de Zucco, laudabilius duceramus augere commoditates et
honores conducentes bono exemplo: ab expensis ipsum
q. Io. Baptam, et multo magis Venerosum, et Sapientem
D.num Franciscum Vindicum absolvimus, et absolutos de=
claramus, quia nulla calumnia, sed bona mente, et
argumentis motos intelligimus

Laus Omnipotenti Deo Maximo Auxiliatori
Optimo Clementissimo.

Lata, data, et in his scriptis sententialiter promul=
gata, et pronunciata fuit suprascripta sententia per
antedictum Mag.cum Locumtenentem sedentem sub Logia
parva, quam locum pro idoneo, et iuridico elegit, et de=
putavit, lectaque, et vulgarizata per Io. Dominicum
Spazzarinum Cancellarium suum currente anno Do=
mini 1493 indictione 9 die lunæ 14 9bris, in præsen=
tia Sp. Doctoris D.ni Francisci Manini, et q. Ioannis Be=
nedicti suprascriptorum, et D.ni Guarnerij de Zucco,
nomine, quo supra intervenientium, qui illam
laudarunt in omnibus, et per omnia, prout in illa
continetur

† Aerronis= mus sive error in tempore.

Præsentibus Mag.cis D.nis Silvestro Vrono Hon.do The=
saurario, Hieronymo Falerio Hon.do Marescalco, Spp.
Dominis Francisco de Strassoldo, et Bernardino Ber=
tolo Doctoribus, vocatis, et rogatis et alijs.

Ego Ioannes Spazzarinus Cancellarius.

L.S.S.M. Suprascriptam sententiam Damianus de Melio=
rantijs Notarius Cancellariæ ex actis eiusdem extraxit,
seque in fidem subscripsit, et sigillavit.

S.N. Suprascriptam sententiam aliena manu ductam
ex exemplo authentico manu Sp. D.ni Damiani, fa=
cta collatione Bithinius Bevilaqua Not.us Vtinensis
sub=

subscripsit suum signo, et nomine suis solitis, et consu=
etis

Die 20 Augusti 1587.

L.S. Antescripta omnia aliena manu fideliter descri=
ta ex alio exemplo authentico existente in Officio
Cancellarie Patrie Fori Julij subscripsi, et sigillavi.

Jo. Baptta Marchetanus Cancellarius mand.to

II In Nomine Sanctę, et Individuę Trinitatis. Amen.

Nos quidem Ulricus Dei gratia sanctę Sedis
Aquilegiensis Patrha, et Apostolicę Sedis Legatus uni=
ctis Christi fidelibus tam futuris, quam presentibus
notum esse volumus qualiter Aquam quę per Vil=
lam nrām de Utino fluit, rogatu Dilecti Fris nri
Dietrici Ecclesię S. Stephani di Aquilegia Prepositi
ad usum duarum Villarum predictę Ecclesię, illius
de Cussignaco, et illius de Predemano perpetuo ha=
bendam, et possidendam contulimus; ita ut ultra fi=
nes predictarum Villarum nulli omnino liceat
in eas, vel Molendina facere, vel aliquod sibi ius
vindicare, sed tantum prefata Ecclesia eam ad
Molendina faciendum, et omnem usum, et utili=
tatem predictarum Villarum libere habeat, et qui=
ete possideat: eo videlicet tenore, ut homines de
Cussignaco sexaginta sex sextaria Avenę, illi quoque
de Predemano sexaginta nobis, et Successoribus
nostris in Cellario de Utino persolvant; homines
quoque nri de Utino prefatam Aquam in alveo,
in quo nunc iuxta possum fluere cernitur, usque
ad fines de Cussignaco continuare debeant; post=
quam autem de finibus illarum Villarum predicta=
rum exierit, liceat Nobis illam tenere, et dare cui=
cumque

umque uoluerimus, quod quidem, ut uerius credatur, et in eodem ursu semper permaneat, presentem pagi:nam inde conscribi, et sigillo corroborari facimus.

Huius autem rei testes rogati sunt.

Comas Valuirada, Pater noster Artius, et Nepos eius, iuuenis Artius, Henricus et Rodolfus fratres de Villalta, Haindericus de Zolaio, Arnoldus de Braggio, Volterus de Lusereau, Mathias de Visiano, Henricus de Glemona, Bertoldus de Cerdestain, et frater eius Ottacher, Vicarnerus de Cergneu, Spinedus de Sauorgnano, Varnerius de Vtino, Varius de Sodia, Volricus de Fredemano, et alij quamplures, inter quos fuerunt Volricus, et frater eius Diondius, et Alexius de Sochitto, Valnerus &

Actum est apud Ciuitatem in Curia Patchali ----- Anno ab Incarnatione Dni 1171 Ind. 4.ta quarto nonas Maij.

S. N. Ego Romulus Dni Patchi Notus mandato ipsius scripsi, sigillaui &

Ex processu alias manu mea formato super uniuersum Creditorum q.m Colai Dondoli de Villa Fredemani, ego Marius Albinus Cancellarius Mag.orum Dominorum D. Francisci et D. Caroli fratrum filiorum q.m Mag.ci Dni Nicolai Sauorgnani aliena manu, prout inueni, fideliter descripsi, ideo me subscripsi cum solito sigillo in fidem.

Franciscus a Furno Not.us Pheudorum Vtini aliena manu extraxit, subscripsit, et sigillauit.

II

In Christi Nomine. Amen.

Filza n.° 10 Scritture attinenti alli Feudi della Patr. di Friul. e Fagagna @ 506.

Anno a Nativitate eiusdem 1410 ind.° 3 die 8 mensis Xbris. Actum Faganeę ante canipam Livus sij Tramontini, Presentibus Nicolao q.m Philippi Iacobo Tramontino Mehagnano, et Nicolussio Burghisano testibus de Faganea, Coram S Francisco S Maiore, et S Volrico q.m S Mainardi q.m Tinossij protestavit S Antonius de Mels procuratorio nomine Pauli q.m S Visnoi Procurator deputatus per Consilium Faganeę, ut ibidem asserebat, quod Communitas Faganeę non deberet laborare super quamdam Turrim dicti S Pauli. &

S.N. Ex Notis olim S Federici q.m S Olizoi de Colloreto mihi commissis extra vi Ego Iacobus Sutta -- Impli Aucte Notar.us S. Danielis --- prout inveni me subscripsi, ac signavi in fidem &.

Dell'Invenzione, ed uso delle Monete e del Valore dell'antica Marca Aquileiese ridotto in Moneta corrente Veneta. - Discorso del Sig.r Ant.o Zanoni Mariano Udinese.

Se necessario fu alla umana necessità il Commercio, necessarijssimo mezo era il Danaro per renderlo più facile, e più comodo, mentre nè sempre, nè con tutti li paesi erano praticabili le commutazioni: Benchè non si accordino gli Autori, se l'invenzione delle Monete fosse avanti, o dopo il Diluvio, certa cosa ella è, che antichissimo ne fu l'uso, e ne abbiamo delle testimonianze irrefragabili nella sagra Storia.

Harm. a Lingen de Orig. et Usu. Mon.

Ci fa ~~chiaro~~ questo sapere, che Abramo comprò da
Gen. c. 23 n°. 12 Efron il campo, e spelonca per sepellire Sara la sua mo-
glie, per quattrocento sicli d'argento di moneta pro-
bata pubblica, dice il sagro Testo. Giuseppe fu venduto
dagli avari invidiosi Fratelli per venti danari di
Gen. c. 37 n°. 28. argento.

Non potendosi dunque sempre fare il Commercio interno colle commutazioni de' prodotti degli animali, o dell'industria; molto meno poteasi introdurre, e dilatare l'esterno, e lontano, per l'incomodo, e spesa de' trasporti; perchè divisi in comunità, e poi in Nazioni li Popoli, ognuno avea nel proprio paese il proprio bisogno; ma crescendo sempre più le Popolazioni, convenne per necessità, e per l'opportunità del Commercio farsi scelta di qualche cosa, che in ogni paese, et appresso tutte le Nazioni fosse in estimazione: ch'esser dovesse prezzo, e misura di tutte le cose, e convennero ne' metalli.

Alinganp. 13 p. 109. ia. 9. — Bianchi dell S. p. 141.

Ne' primi tempi del crescente Commercio si usarono certe masse, o lamine di metallo grezzo: e perchè nelle cose di poco valore non poteano farne uso, principiarono a fare certi pezzetti segnati per conoscere il valore: indi fu introdotto il danaro, e se ne coniò di ogni metallo secondo l'abbondanza, che ne aveano, o secondo l'uso, che ne faceano, erano varie le opinioni. Alcuna nazione preferì il ferro all'oro, ed all'argento: appresso alcuna prevalse il rame, appresso altre l'argento, ed appresso alcuna era di equal prezzo l'oro, il rame, ed il ferro.

Bianch. p. 136.

Da che li Principi, e Facoltosi cominciarono a pregiar l'oro, e l'argento, e ad esiggere quello da' sudditi ne' tributi, questo da' Coloni in luogo de' frutti, che

ritraevano

ritraevano dalla coltura de' campi: trabbero le riputazione questi metalli, e per la docilità di essere impiegati in più forme, e per la perennità, che ritengono nella materia. Da qui principiarono[i] a misurarsi tutte le vendite con il Danaro, e divenne come dice l'Em.mo Cardinale Paluzzi, la moneta virtualmente ogni cosa: si dilatò la mercatura,

Del Bene l. 3. c. 13 n° 2 p. 249. specialmente quella di mare, e vi riconosce Mon sig. Bianchini nel Toro, nel Delfino, nel Pegaso[i] li simboli della Mercatura.

Ogni nazione ebbe le proprie particolari monete ed impronte. Accennerò solamente quella delle Nazioni più celebri e più gloriose e che universalmente son note, la Greca, e la Romana.

Il primo impronto, o figura delle monete de' Greci fu l'Obelisco, o Pilastro assottigliato da un capo; onde presero il nome di Obelischi e di Oboli. Erano alcuni di ferro, altri di bronzo. Successe agli Oboli la nuova e più comoda forma delle monete rotonde coll'impronto dell'Obelisco rivoltato, e col nome della Città, che lo coniava, rappresentato in lettere, e simboli: poi per maggiore vaghezza scolpirono i soli Capi de' Numi Tutelari, che distinguevano una dall'altra Repubblica; e nel Rovescio effigiarono ciò, che al Magistrato piaceva aggiugnere per Divisa.

Gl'Italiani prima della Romana Repubblica, e ne' principj di questa essendo senza commercio, erano poveri, nè conoscevano Danari e lo ricavo quali erano i loro costumi ~~[illegible]~~ al tempo della venuta de' Troiani, de' quali vantavasi il feroce Numano insultando a' Troiani per la loro politezza, ed abbigliamenti. . . . .

Eneid. del Com. An. Caro l. 9 p. 335. . . . . . . e che pensasse

Di trovar qui que' profumati Atridi,
O il ben parlante Ulisse? Un una gente
Avete dato, che da stirpe è dura:
I nostri figli non son nati appena,
Che di tuffar ne' fiumi all'onde al gelo
Noi gl'induriamo, e gl'incallimo in prima,
Poscia per le montagne, e per le selve
Fanciulli se ne van la notte, e 'l giorno.
Il lor studio è la caccia: e 'l lor diletto
È 'l cavalcare, e 'l trar di fionda, e d'arco.
La gioventù nella fatica avvezza,
E contenta del poco, o col bidente
Doma la terra, o con l'aratro i Buoi,
O col ferro i nimici. Il ferro sempre
Avemo per le mani: Una col'asta
Ne fa picca, e pungetto.

Non si conobbero monete di alcuna sorta, nè ricchezze ne' primi tempi di Roma. Dice Tito Livio, che non vi fu mai Repubblica, ove entrassero più tardi l'avarizia, e la prodigalità: nè ove cotanto, e sì lungamente si onorasse la povertà, ed il vivere parcamente.

Decad. pa. p. 2.

Ma col crescere della città nacque la necessità della Moneta, e però il Rame, che prima si usava rozo, principiò a coniarsi in moneta da Servio Tullo sesto Re di Roma.

L'anno 349 di Roma, il Senato deliberò di pagare li Soldati col pubblico denaro, essendo sin' allora ciascuno mantenuto col suo; fu perciò imposto un Tributo: e perchè non si era sin' allora battuta in Roma moneta d'argento, quelli, che faceano maggiori pagamenti, mandavano coi carri la moneta di Rame alla Camera del Comune.

T. Liv. Dec. 1. l. 5 p. 92.

L'anno 540 essendo afflitta la Repubblica per lunghe guerre sostenute, e consumato il Popolo da' Tributi di tanti anni, dovendo provvedere di ciurme da remo,

e vettovaglie

e vettovaglie, ed essendo la Camera del Comune esa-
usta di danaro, li Romani di ogni ordine, senza legge,
o comandamento di Magistrato, portarono a gara l'oro,
l'argento e la moneta, perchè fussero fatte le paghe
à Soldati, e proveduta l'armata navale di ciur-
me, e vettovaglie.

Nel Tempio di Saturno si conservava il Pub-
Macrob. Satur. blico e privato danaro: e l'oro chiamato vigesima-
nal. l. 1. c. 8. rio, che si riscuoteva dalla vigesima parte dell'
p. 202. Entrate, si riserbava negli ultimi casi di neces-
sità della Repubblica, in luogo Religioso, e più sa-
Liv. Dec. 3 crato della Camera.
l. 6 p. 361

Ma si rendeva sempre più necessario per la
guerra e per lo commercio maggior copia, e maggior
corso di danaro, mentre la scarsezza di questo, dice Ci-
Epist. 18 ad cerone, è una grande difficoltà, ed impedimento al-
Brutum. la difesa, ed alle gloriose imprese; ed il traffico, dice
Monsig. Bianchini, è quel nutrimento, che dopo le
Leggi è il più necessario all'adolescenza di ogni Re-
pubblica.

Perciò l'anno 580 si cominciarono a coniare le mo-
Plin. lib. nete d'argento, e sessanta due anni dopo quelle d'oro.
33. c. 3
p. 1033

Ebbero due sorte di monete i Romani, l'una in na-
tura, cioè coniata, l'altra ideale. Uomini dottissimi, e
diligentissimi di varie Nazioni hanno molto versato
per ridurre il valore delle antiche monete Romane
al valore corrente nella loro Patria: ma le variazioni
seguite dopo nelle nuove specie, e nel commercio,
ricercherebbero nuove computazioni.

A fine però che 'l Lettore possa avere qualche noti-
zia sulla fede del Traduttore dell'Opera stampata in Ve-
Introduz. nezia il corrente anno avendo egli calcolato in Moneta Fioren-
alla Scien- tina, io l'ho ridotta in moneta corrente Veneta. Calcola
za delle An- egli una lira Fiorentina un Paolo, e mezzo. Dieci Paoli
tichità Ro-
mane p.
82

essendo

Nobis scribimus quod et ipsis causis michi ... providebimus nisi primo
... et Inductione nostri domini patris nostri Datum
portugal die ... mensis novembris ...

...

...intaremo ...
...nacionis ...

... nobis committe
...
... dicto ...
...
...
... mandaret
... donec
... adinsantes
... miserimus
... potestas
...
... certificanz
... quos ista
... respectu
... respectu quod
portugal die

portugal

e natouralise ò usando la

Macro nat. l. p. 2

Liv. D. l. 6 p.

Epist. Drus

Plin. 33. c. p. 10

Ivon olba Zada Fichi man. 62

vobis significamus quod ut ipsis [illegible] nostris presentaremus nisi primo ... et favore et iurisdictione vestri domini. Dat. Portusgruarii die xviij° mensis novembris 1431.

Andreas Gradonico potestas et
Andreas Valerio provisor Portusgruarii

Egregiis et magnificis viris domino Johanni Contareno locumtenenti et domino Francisco Lauredano provisori Patrie Fori Julii maioribus honorandis.

Spectabiles et magnifici maiores honorandi. Scripsistis pridie nobis quod mitteremus Utinum balistas pro capsulis quas recepimus a Veronensibus super quibus respondimus vobis per Petrum Cavalarium. Iterato vobis scribimus quod hic habemus balistas et tergonos quos miserunt nobis domini de Verona scribentes quod ipsis faceremus ut dominium nostrum mandaret et vigore ipsarum litterarum retinemus istas municiones donec habebimus aliud in mandatis a nostro domino. Vos advisantes quod putamus quod dominium nostrum illas municiones hic miserunt pro aliquibus balisteriis quos hic debent mittere, quod poteritis scribere domino nostro. Et preterea si vobis videtur supplicare dominium nostrum mittere provisorem hic ad providendum circa fortificationes et alias expensas. Vos deprecamur pro illos pedites quos ista civitas alias misit pro sua talea, tassare velitis respectu multarum expensarum in quibus ista civitas incurrit et respectu quod alie talee non sunt facte. Dat. Portusgruarii die xx° novembris 1431.

Andreas Gradonico potestas et
Andreas Valerio provisor Portusgruarii

Xtgo spectabili egregio domino domino Zohanni Cantareno honorando locumtenenti patrie consuli

Egregio et honorevole maior mio. Dinanzi la nobilitade vostra como son azonto da mi Francescho da Sena contestabile et fanti ... come dico ... a ... una letera et recomendacion mi ho puosto ... ... stanze per dire ... la signoria vostra ... più zente io me manca per fina tanto ... el besogno per ... io no ho stanze da ... per ... tutti ... la signoria vostra no manda più zente ... no sera ... per loco ... sera bisogno sempre ... tutte zente dentro ...

Ambrosio Rimondo capitano
el la signoria vostra se recomanda

Xtgo domini magnificis ... domino Johanni Contareno locumtenenti et domino Francisco Lauretano ... patrie consulibus maioribus honorandis

Magnifici ... maiores honorandi ... latres ... ad ... in ... lanceas trecentas et ... contra ... usque ad ... Daniela ... ... magnificentiis ... ut ... dictas ... Dolos ... placeat ... ... impendere ut ipsos et alios in similibus et maioribus possimus operari ut est iustum ... magnificentia vestra ... Belgrado ... cum ... et ... alias ... et ... per curcus nostros usque ad ... et ... illas ... ... cum ... litteras nostras ... ... mi ... cavalcatas

cum animalibus recipere et sustentare noluerunt propter quod
fecimus ipas munitiones reduci ad portum ubi sunt ad requi
sitionem vestri dominii et cetera. Et quia scripsistis quod si illas non
misissemus quod non deberemus illas mittere petere ad
[illegible] in portum die xv mensis novembris 1442.

Andreas gradenico potestas
Andreas dalerio provisor portus

Caratadores
Simon de linardo de buya
[illegible] Chudulin
[illegible] segnat de glemona
piero zazarelo da venzon
Julian zil de [illegible]

[illegible] fuit [illegible] comiti [illegible] Iohan. [illegible] [illegible] comune loci [illegible]

Magnifice ac generose domine humillima recomendatione premissa. Die
Iovis proxime preterita recepimus lanceas centum et quinquaginta
cum pluribus [illegible] recepimus [illegible] capsas
quinquaginta. 2 balistas [illegible] quatuor [illegible]
[illegible] deficiebat [illegible] omnia prout recepimus
ad magnificentiam vestram transmittimus [illegible] capsas duas
[illegible] et lanceas duas quas [illegible] noster
capitaneus [illegible] misit [illegible] dominus consors
[illegible] sibi [illegible] ex illis lanceis. Blada etiam nobis
imposita [illegible] non audemus propter plurimas [illegible]

vastari possent. Sed cum pluvie cessaverint mittemus blada
in nobis possibilia erunt. Ultra porro nunc [illegible] his et aliis
quibuslibet vestris parere mandatis [illegible] Scriptum die martis
proxima novembris 1431

Consules de Spisz [illegible] in replicata
recommendacio

Ego Magnificus et generosis vestris dominis [illegible]
[illegible] [illegible] laudandam [illegible] pro
maiorum [illegible]

[illegible] Generosi maiores honorandissimi. Significo vestris [illegible]
me hesterna die per [illegible] a Fubiis [illegible] apportato [illegible]
de pace suscepisse literas [illegible] in quorum medietate in cod. soldos
[illegible] receptis per quos [illegible] pro resto computa ad vos
misi de expensis factis in reparacione huiusmodi arcis Montisfalconis.
Ad factum luminarii quod scribens dedisti [illegible] de quo dubitabatis
quod hungari huc venissent vobis respondeo nullum lumi
nare hic factum extitisse. Sed si aliquid evenisset quod hostiles
gentes huc advenissent [illegible] signa michi per vestras
generositates exhibita et etiam illas per literas meas [illegible]
[illegible]. Circa factum autem martini olim famuli mei quod
scribens vobis dixisti quod sibi retinuerim [illegible] [illegible] que
a me habere debebat [illegible] Unde intellectis vobis summe
regracior [illegible] vos quod dicto martino de tempore quo
michi servivit [illegible] et integraliter persolui. Insuper quia
complevi [illegible] mensibus ultra quinque [illegible] vestras Magnificencias
rogo ut velitis vobis libeat per [illegible] Et
[illegible] stipendiarium [illegible] gratulando in salarium dicti mei [illegible]
Cum ipsis denariis [illegible] magnopere indigeo [illegible] vestras
et eciam monetam quam [illegible] michi [illegible] quia michi

ponitis ducat. centum et septem. et hic expendidi nisi p(ro) centum
et septem. Valete etc.

Jacobus Zurzano potestas
Montisfalconis — die xxviij novembris 1431

Pro magnifico et generoso viro domino Johanni Contareno honorando
locumtenenti generali patrie Foriiulij maiori honorandissimo.

Magnifice et generose maior honorandissime. Ista die p(er) quasdam
caretas [illegible] Walsfas [illegible] a molendino
cum [illegible] molendinis quas [illegible] et [illegible]
Montisfalconis assignavi [illegible] litteras [illegible]
[illegible] unum caratellum quo [illegible] ut scribitis p(er)
[illegible] [illegible] [illegible] nepolitano [illegible]
mandabit. Valete etc.

Jacobus Zurzano — die ultimo novembris 1431
potestas Montisfalconis

Spectabili et generoso viro domino Johanni Contareno et Franc(isc)o
Lauredano locumtenenti et consiliariis patrie Foriiulij

Egregij et honorandi maior mei. Inanzi la nobilitade vostra como
[illegible] mo [illegible] Rezevi una vostra letera p(er) la qual
me comanda [illegible] dela [illegible] [illegible] [illegible] la
forza [illegible] la Signoria vostra [illegible] [illegible]
[illegible] di danni fati p(er) queste zornade [illegible] [illegible]
[illegible] se troverà manifesti [illegible] [illegible]

stra le azagmficenze vre Dunpat loqual compagni de zend
vognando ala nostra prima / jn setenbre com el contestabel
dita · dicendo 1474

Ambrosio Aremondo capitanio de
Belgrado se recomanda

7 Agosto · serenissimo · regratiando dicto dno Zuanj contareno honore lauss
prie [illegible]

Egregio et honorevole maior nostro Auiso la nobilita vra
como Jo hauj letra vostra · da piero da la mar e
quela per vostro comandamento ho mandada ad coretori
el canalo Jo ho fato dar del fato dle chose Dumagat
son · 66. Jn sesanta / 67 / lo qual son moiti in monar
nostra sidad fest una camera e un [illegible] due
chamino marzo e si no ho sino una sfocha de pia de
pano vermeja e so mane per el uento ch no me dura
fato el chiosco e le dite chose me fermina et dire
sento doyanduri pur ch lo manda disfichado le dite
chose · seguite son intra grandi / e pizoli 4 5 4 700 dopo
prime [illegible] hopiu homeno [illegible] so ch lo no so contad un
nonsapiando prime fameney dist son tanta Al fato del spato
[illegible] determinado diuido lasesta farlo metere como dicto
de quelo dle so solto [illegible] per Benefitio del nostro
logo ch fo tenero pregone lestregadure voy pagati alcuno
son stado fato bentenuste

Ambrosio Aremondo capit
de belgrado ala Signoria vra
se recomanda

Egregio spectabili generoso viro domino Johanni Contareno pro
Serenissimo [illegible] locumtenenti [illegible] honorando.

Spectabilis et generose maior honorande. Scribitis mihi quod certificem
vos si habui currus III collarinorum et copporum etc. ad
quas litteras vobis scribo quod habui litteram vestram in qua illa
adrecabatis me quod mittere debebatis currus III collarinorum
et copporum et quod illos mittere [illegible] [illegible]. Si non habuero [illegible]
collarinos et coppos de quibus iudicatis ut placet. Et
per dominum Belgrad camerarium huius civitatis habui et recepi
balistas XXX [illegible] [illegible] [illegible] quas illuc [illegible]
sunt vobis scripsi et capsas XXIII [illegible] [illegible]
Datum in Portusgruario die XXVIII [illegible]

Andreas Gradonico
Potestas Portusgruarii

Ego Nobilibus viris Consulibus et [illegible] Spegnimbergo fidelibus nostris

Fideles nostri, alias vobis scripsimus quod nullo modo volebamus quod
passus Tulinich et Gradisca remaneret sine nautis, namque [illegible]
ne aliquis remaneret cum detrimento quoniam possit transire. Nunc
autem coram nobis comparuerunt Mulassius et Johannes de
Bonzich, Simon de Gradischa et dominus de [illegible] alias per
nos deputati ad dictum passum exponentes quod nisi vobis solveret
certam quantitatem denariorum aut vobiscum sunt in concordio quod cont
vos precibus aut vos compellatis de dicto passo. Super considerantes

q(uod) quia ipse ~~erat~~ passus erat sine naulo tempore necessario eo
tempore guerre et nemo ibi erat de v(est)ri licentia, aut alio modo
ibidem per vos deputato, et q(uod) ipsi exponentes ibidem ad passum de v(est)ro
mandato steterunt ad damnum et utilitatem, declaravimus et volo
q(uod) presentia vero fuit et est, q(uod) ipsi exponentes nullo modo expelerentur
de dicto passu per vos aut aliqua novitas contra eos fieret, ac etiam
non artentur vos ad solvendum aliquod commune contra eorum affectum ipsius
passi aut aliquo alio modo, donec per vos ibidem deputatus esset aliquis
ad transfretandum personas ibidem transire volentes, vobis mandamus
quatenus ipsos exponentes nullo modo eos artare debeatis ad
solvendum aliquid pro tempore quo ibidem per nos deputati fuerunt
usque nunc aut usque quo alius ibidem deputatus fuit per vos,
nec eosdem expellere debere debeatis de dicto passu nisi primo
providebatis de uno alio qui stet ad ipsum passum, cum ipsi
exponentes voluerunt nobis recedere illius possessione. Consideretis
fuit de uno alio. Datum Utini die 8 januarii 1432

Ad magnifico et generoso domino Johanni Contareno potestati et capitaneo locumtenenti
dignissimo domino suo ut plurimum gratiosissimo

Magnifice et generose domine noster gratiosissime. Eidem vestre gratiosissime ac
magnificentie significamus q(uod) nos .. Camerarius et Consiliarii
comunitatis terre Tulmini nomine dicti Communis recepimus a nobili
ser Federico de Colloretto suo gastaldione Carnee de mandato
vestre magnificentie et magnifici domini Francisci Lauredano
predecessoris serenissimi ducalis dominii vestri dante et solvente de proventibus
dicte gastaldie carnee libras soldorum treccentas, quas dicta comunitas tunc
restabat habere pro anno presenti facte vigore concessionis et litterarum
dicti serenissimi ducalis dominii ad fortificandum foveas et fortificandum
ipsam terram nostram. Et insuper recepimus ab eodem Nobili ser Federico
de Colloretto Gastaldione Carnee de mandato vestre magnificentie

dante de pecunijs dicti gastaldie libras centum soldorum Et quod ceteras
trecentum et centum libras soldorum receptas ad mandatum vestre magnificentie
et prefati magnifici domini potestatis ipsa civitas exbursavit et expendidit
integre in fiendo opere reparationi et fortificationi rocha dicti serenissimi
ducalis dominii civi sitam extra et prope ipsam terram tulmeçi propter dubia
et pericula guerre iminentia propter adventum hongarorum qui primo
fuerunt in partibus, et quod ipsam rocham dicta civitas fecit opere reparare
et fortificare sufficienter et bene ita quod nunc ea habitari potest ad custodiendum
et defendendum eam sicut per magnificentiam vestram et prefatum
magnificum dominum potestatem ordinatum et iniunctum fuit ac prout
ipsa civitas gravit .. Datum tulmeçi die tercio Januarii MCCCCXXXI

Magnificentie vestre fidelissimi servitores
Consilium et communitas terre tulmeçi humili cum reco
mendatione ad mandata parati

Nos Johannes Contareno pro serenissimo d. domino venetiarum etc. locumtenens
generalis, harum serie Notificamus universis et singulis qualiter fidelis
communitas tulmeçi de mandato nostro et domini Francisci antecessoris
nostri pro prefato domino gubernatoris et potestatis expensas communitatis
ac exbursavit in operibus reparationibus et aliis fortificationibus arcis prefati
dominii site prope et contra terram tulmeçi propter dubia et pericula guerarum
iminentia propter adventum hongarorum libras trecentum soldorum receptas
per ipsam communitatem de mandato nostro et prefati domini potestatis a nobili
viro ser Federico de Colloretto Castaldione Cargne de pecunijs dicte
gastaldie spectantibus et pertinentibus prefato ducali dominio quas dicta
civitas restabat dare pro anno proxime futuro pro reparando et
fortificando dictam terram tulmeçi vigore concessionis facte
eis ultra per prefatum serenissimum ducale dominium prout constat
per litteras ipsius ducalis dominii datas in suo ducali palatio
die xxviii mensis marcii indictione septima MCCCCXXIX, ac etiam

ipa Communitas expendidit libras centum soldos [illegible]
promissas trecentas libras receptas per dicta canna ab [illegible]
de pecunijs ipius Gastaldi [illegible] [illegible] ipsum ipius
dicte Civitas [illegible] aut fieri fecit ac dictas pecunias
expendidit bene et sufficienter [illegible] et integre nichil
penitus ex ipsis pecunijs restando [illegible] [illegible] quam
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nobis [illegible]
[illegible] Gastaldio [illegible] nobis hodie personaliter [illegible]
[illegible] [illegible] ipsas [illegible] ac [illegible] [illegible] ipsum ipius bene et
diligenter stare ac [illegible] [illegible] [illegible] quietatio facta per [illegible]
[illegible] [illegible] cum [illegible] dicto [illegible] per modum quod ipse
Gastaldio et sui successores comode et secure stare possint
et valeant in posterum in dicta arce. Inquorum fidem et
testimonium has fieri iussimus sigillorum nostro [illegible] maiori
impressione roborari. Datum [illegible] die quarto [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] Spectabilibus et egregiis dominis [illegible] Zacharie [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] amicis carissimis

Spectabiles et egregij amici carissimi. hodie recepi litteras [illegible]
[illegible] qualiter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] domini
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Andree et [illegible] [illegible] Zanussii [illegible] [illegible] ac [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Nicolussii [illegible] [illegible].

A tergo: Spectabili et egregio viro domino Andree Gradonico honorando potestati Portusgruarii amico carissimo

Spectabilis et egregie amice carissime. Alias vobis misi per viam Sancti Viti certam quantitatem cupporum et collarinorum [illegible] alias meas [illegible] expressi, reddidi admissa, ut spero, eamdem sine dubio ipsam quantitatem vos recepisse. Certo per dominum de Strino [illegible] Georgii [illegible] presentium vobis mitto collarinos 74 qui ponderant libras 390 et cuppos numero 146 qui ponderant libras 621. Quapropter placeat vobis hos collarinos et cuppos cum aliis vobis pridie transmissis ut supra dictum est dominis patronis arsenatus cum literis hiis alligatis transmittere. De ipsis autem receptis liberat me vestris literis [illegible] gerulum certiorem facere. Paratus etc. Datum Utini die xiij Januarii 1432 ind. x.

Johannes Mareno [illegible]
Capituli locumtenens [illegible]

A tergo: Spectabilibus et egregiis viris dominis honorandis patronis arsenatus comunis Venetiarum amicis carissimis

Spectabiles et egregii amici carissimi. Iuxta mandatum [illegible] nostri ducatus vobis transmitto per viam Portusgruarii collarinos numero 462 qui ponderant libras 2256 et cuppos numero 306 qui ponderant libras 1293. Quapropter placeat vobis ipsos cuppos et collarinos recipere et solvere patronum navigii prout vobis scribet dominus potestas Portusgruarii. Paratus etc. Datum Utini die xiij Januarii 1432.

duplicate

Johannes Mareno [illegible]
Capituli locumtenens [illegible]

Egregio Castaldioni Carnee fideli nostro

Egregie fidelis noster. Nobis nuper expositum fuit per partem hominum et communitatis ville de Vergognis quod pendit quedam vestra causa appellationis coram dominis auditoribus communis sententiarum Veneciarum inter ipsos homines et vos occasione cuiusdam sententie late per spectabilem dominum Jacobum Timisanum precessorem vestrum in favore vestro et contra ipsos, et super hoc exhibita fuit litera inhibitoria spectabilium dominorum auditorum predictorum contra tenorem ipsius litere inhibitorie molestatis et molestatis ipsos homines contra debitum iuris cum hoc sit quod ipsos non deceat quousque ipsa appellationis causa diffiniatur coram spectabilibus dominis auditoribus predictis et effectum vestri. Unde super hoc nostrum officium imploratum fuit. Ergo considerato quod super hoc exhibita fuit litera inhibitoria, et quod pendente appellatione [illegible] debeat innovari, ac etiam quia ob defectum nominatum nullo modo dicta appellationis causa valuit expediri, mandamus vobis quatenus ipsos homines vigore sue sententie molestare non debeatis aut quovismodo inquietare prout per alias literas vobis scripsimus, denotantes vobis quod mandatum fecimus nuncio ipsius comitatis quod toto eorum posse procurent quod dicta causa terminetur usque per totum mensem februarii, alias procedetur super hoc ad executionem ipsius. Nam si de hoc vel mandato reputaretis vos [illegible] gravari, compareatis coram nobis allegaturi rationes vestras gravaminis. Mandantes vobis quod die qua veneritis coram nobis vultis admisisse debitatis ipsam comitatem ut ipsa vobiscum comparere valeat defensura iura sua. Datum Utini die XXII Januarii MCCCCXXXII

Spectabili et generoso viro domino Johanni Contareno patrie Foriiulii generali locumtenenti maiori honorando

Spectabilis et generose maior. Recepi pridie per viam sancti Viti cuppos et colarinos quos michi misistis, excepto uno colarino qui deficit, et de his scripsissem, sed expectando adventum vestrum non vobis scripsi. Nuper recepi per dominum [illegible] Georgii colarinos [illegible] et cuppos [illegible], quos mitto Venetias ad dominos patronos arsenatus cum litera vestra prout alios misi. Paratus etc. Datum in Portugruario die XXII Januarii 1432

Andreas Gradenico potestas
Portusgruarii

Rego Gastaldioni Civitatis Austrie

Egregie fidelis dilecte. Egregius vir ser Henricus de Cucrardo civis
illius Civitatis nuper nobis exposuit quod alias lata fuit quedam
sententia coram vobis contra ipsum et in favorem Bartholamei precti de
Civitate Austrie et cum dicat in ipsa sententia latius contineri, ab ipsaque
sententia sentiens se indebite aggravari appellavit ad tribunal nostrum
et ipsa appellatio fuit sibi admissa, postmodum vero predictus ipsam
appellationem fuisse et esse desertam et quod hoc fit contra debitum iuris et rationis
petiit super hoc provideri. Nos considerato quod ad nos non spectat pronuntiare
aliquam appellationem fore nec fuisse desertam, vobis mandamus quatenus ipsam
Bartholameus quod die lune proximum futurum compareat coram nobis
super commissis contra eum dicto ser Henrico. Sustineatis supersedere ipsi ser Henrico,
et interea supersedere ad executionem ipsius sententie et eius vigore innovare,
et si aliquid innovatum esset id retractare, cum dicte
appellationis causa fuerit debito fine terminata. Data Utini die xviii
Januarii 1432.

Rego Gastaldioni Capitaneo Sancti Viti

Fidelis noster. Mandamus vobis quatenus dictis partibus
mandatum faciatis Johanni quondam Francisci de Bonzinis quod die
Jovis proximum futurum compareat coram nobis hora tertie ad instantiam
domine Jacobe de Floritia ad audiendum eius seu ad dicendum
causam quare fecit intromitti certas suas res. Alioquin lapso
dicto termino faciemus distromitti ipsas res sua contumacia
non obstante. Rescribentes nobis quicquid in premissis feceritis. Data
Utini die martis xxvi Januarii

Domina Jacoba
de Flor.

Xpo Nobili viro ser Rizardo de prampergo fideli viro

Fidelis nr. Conquestus nup coram nobis ser daniel de glemona civis glemon asserens sibi dare ... a quodam wolfton de vilacho mercatore tempore certa quantitatem ducatorum, vos que esse daturi eidem wolfton de certa quantitate ducatorum / Quare prout intromitti debere ipos ... p vos tales denarios eidem Wolfton donec sup hoc aliud providebit. Nos igitur considerantes petitionem ipsius ser danielis fore et esse iustam, mandamus vobis quatenus omnem et singulam quantitatem pecunie et aliaz quantitates ... p vos tales denarios ipsi Wolfton penes vos sequestratam et intromissam tenere debeatis donec p nos aut successores nostros aliud vobis mandatum fuerit. Datum utini die xxvi January 1432

p daniele de glemona

Xpo Castaldioni Carnee

Egregie fidelis nr. Significamus vobis quod nup querelatum fuit nobis p Johem dinci caii tamquam sindicum Comunitatis et hominum villarum ... et foltron quod p alias vobis scripsimus quatenus certa taxatione expensarum alias factam p dominum vicarium nostrum in causa ... vertit inter ipsos dictos quos nomine ex una parte et comunitate ac hominum villarum enemontii et ... in favore ipsorum de enemontio et ... et contra dictum dinci ... taxavit in hunc modum videlicet p terminis et processu registratis libram unam et s. xx. item p salario ipsius dni vicarii ducatos duos item p advocatis ducatos quinque item p expensis ipsius mathie libras xvi item p sima ducatos iiii, que expense ascendunt ad summam ducatorum octo et librarum xvii, facta fuit in ... ... civitate et in die festivitate in honore dicti ... sancti thome ... nobis constiterit p ... fore vera et dictam taxationem minus legitime factam, mandamus vobis quatenus ad executionem dictarum literarum respectu expensarum minime procedere debeatis, quas quidem literas revocamus et annullamus p presentes mandantes vobis

p dinco caii

q(uod) si vigore dictar(um) literar(um) occasione dictar(um) expen(sarum) aliquam executionem fecistis contra dictos de Virgulo et Soltiono seu ad aliquas venditiones pignorum processistis omnia et singula actitata vigore dictarum literarum occasione dictarum expensarum revocare debeatis et dicta pignora eis ablata etiam si fuerint vendita restitui faciatis eisdem et p(er)sonas ipsas in pristinum statum reducatis et mittatis ad presentiam domini vicarii eorum sive ad successorem suum quia eis superius si voluerint dictas expensas petere iustitiam ministrabit. Compellatis tamen dictum Johannem ad dandum dictis de Cremontio ducatos duos auri, quos exbursarunt pro salario ipsius domini vicarii. Datum Utini die xxiiii Ianuarii 1432.

Spectabili et egregio viro domino Alexandro Pasqualigo honorabili potestati Marani amico carissimo.

Spectabilis egregie amice carissime. Placeat vobis mandari facere heredibus q(uondam) Stephanum dicti Zambelini de Marano quod die lune xxvii futuro ad quindecim dies ad concludendum in causa appellationis coram nobis vertentis inter ipsos heredes et Johannem Pasini de Marano et die mercurii xxviiii fut(uro) ad dictos dies ad audiendum finaliter sententiam proferendam in dicta causa appellationis per nos aut virum vicarium sive heres successores legitimos comparere coram nobis aut nostris successoribus sive prefato domino vicario. Alioquin elapso aliquo non obstante partibus ... ordo iuris suo terminacione ... 1432 ... datum Utini die Jouis xxiiii° Januarii.

p(ro) Joh(ann)e Pasini de Marano

Ergo prefato domino potestati

Spectabilis egregie amice carissime. Exposuit quod pluribus diebus elapsis egregius decretorum doctor dominus Antonius de Zeghravo pronuntiator pro Johanne Pasini de Marano pro domino coram domino vicario iudice commissario nostro causarum appellationum in causa appellationis vertentis inter ipsum Johannem Pasini ex una et Iacobum de Vata et eius fratre ex altera pro domino ipso Johanne in contra ipsos Iacobi et Petri certos articulos ... et petiit

p(ro) ipso Johanne

p parte adversam videre ipos p obuiam credit vel non credit et postea
examinari sup ipis omnes testes nominandos quos actos ipi negaverit.
Ergo placeat vobis citari facere dictos Jacobum et petrum videre
p sem ipis actis p obuiam credit vel non credit negatoris non q ipos
placeat vobis examinari facere omnes testes nominandos p ipm
Johannem pasini sup ipis et dicta eorum et attestationes cum ipis actis
nobis mittere vris litteris introclusa. Insup mandari faciatis ipis
Jacobo et petro qtis die hinc proxime futuro ad xv dies compareant legitime
ad videndum publicari ipos testes et ad concludendum in pnt causa.
Alio elapso spo termino procedetur in pntis prout dictaverit ordo juris sua gravamina
in aliquo non obstante. Datum Utini die Jovis xxiiii° Januarii 1432.

Pgo Capitulo et comuni Sancti Viti

Egregii fideles dilecti. Alias vobis scripsimus ut comparere deberetis coram
Auditoribus novis sentiarum communis Venetiarum occasione executionis
appellationis p vos interposite a sententia p nos lata in favorem Nobilium
datum fuit in manibus et Baldono die statuto postquam Venetias applicuissemus ipsi pars
cancellarii dicti viri dicte Nobilium nos p plures dies Venetiis expectavit cum quibus p in
primo anno recedere hinc debeamus. Et quia successor noster
assueto tempore venire non potuit et difficile ac laboriosum foret
pro dictorum nobilium tam in brevi cum eius advocato coram
prefatis dominis Auditoribus comparere et p maiori commoditate utriusque
partis dictum terminum prorogavimus ad diem xv mensis februarii
proxime futuri. Ergo vos duximus avisatos ut circumspecto termino
alias p nos vobis statuto comparere debeatis coram prefatis dominis
auctoribus occasione predicta. Datum Utini die xxiiii° Januarii 1432.

Pro spectabilibus et egregiis viris dominis Zacharie Grimani et sociis honorandis
Auditoribus novis sentiarum comunis Venetiarum Amicis carissimis

Spectabiles et egregii Amici carissimi. Die vigesimo mensis septembris proxime
preteriti recepi certas litteras officii vestri datas die septimo dicti mensis sup
certa appellatione interposita coram vobis vero p f. Franciscum de Spilimbergo
procuratorio nomine q. Jacobi Fantini de Castello Austrie a quadam

sña in certa parte contra eum lata in favore dominę nuše et ser Johis
et ser Antonij de strasoldo, ac eciã plures litteras filiorum suorum heredum
quondam ser Francisci ottacum ac etiam eius fratris, in contrarium dicti
Aluise et Federici de turri super certa declaratoria etc. per quas
litteras me requisivistis quatenus copiam scripturarum ad ipsam causam
pertinentium vobis remittere deberem, et si comunis essem quod ad ipsius appellationis
decissionem procederetis non obstante quod ad hunc essem in regimine preperi fecere
omnibus auditis in quorum favore dicta sña lata fuit, quibus die quarto mensis
novembris proximi quod in tempore deberet coram vobis cum fieri
appellantes appellatione predicta. Die nona vero sucessit decissioni dicte
appellationis et putabam me hunc abutare tempori meo etc. Die tercio mensis
dictas scripturas vobis sub sigillo transmissi et ipsas partes admonui ut secunda
die post festivitates applicuisset coram vobis comparere deberet coram
predicta prout in libro per me fiunt eis processibus ad officium vestrum transmissis
etc. Cum in termino meo discedere non potuerim quod successor meus
propter maris discrimina dicto tempore venire non potuit, et procuratores
dictarum partium putantes quod in termino meo suspecto venerant applicuissent
venerunt seu comparuerunt coram vobis et processus presentaverunt coram dictis
ut prout et ibidem adventum meum per dies quam plures etc. usque
ad horam hunc expectaverunt et tamen recesserunt dubitantes quod
per totum mense sequenti venire non possem. Considerans itaque quod laboriosum
foret ipsos advocatos qui mihi nunc recederunt iterum rediret ad com
parendum coram vobis die sequenti post reditum meum, ideo per
comodo dictarum partium dictas partes admonui ut comparere deberent
coram vobis die XV° februarii proximi futuri circumspecto termino aliis
eis per me statuto, et ipso vos reddo advisatos, ne forte (aliqua
dictarum partium in ebrietia alterius procedere attemptaret. Ceterum cum
statuere certa appellationis eciam coram officio vestro fuit nobilis et publicus de
civitatem sancti viti cum decissione etiam successit. Ideo
significo vobis quod dictis partibus statuimus terminum ut comparere debeant
coram vobis in termino suprascripto videlicet decima quinta mensis februarii
proximi futuri ad prosequendam dicte appellationis. Datum ut dat... etiam
die XXI ... januarii 1432

Johannes contareno prefectus
Locumtenens generalis

Xpo Capitaneo sancti Viti Fidelis nro

Fidelis noster . . Significamus vobis quod nuper coram nobis comparuerunt d. Jacoba
de Florentia relicta olim Francisci de Bonugnis et Johannes de Bonugnis
filius dicti olim Francisci, et auditis juribus et allegationibus ipsarum
ambarum partium super facto certe sequestrationis facte per vos ipsi Johanni quorundam bonorum
eiusdem Jacobe, ipse ambe partes concorditer contenti fuerunt in hunc modum
videlicet quod vobis mandaremus et sic ad earum instantiam mandamus per nostras
firmiter et inviolabiliter observare quod dicta bona desequestrari debeant et
restitui debere ipsi domine Jacobe salvo quod si ipse Johannes probabit infra
octo dies aliqua bona ipsorum bonorum fuisse et esse quondam olim Francisci
sui patris aut quoquomodo acquisita fuisse et esse ipsius olim Francisci
restitui debeant inviolabiliter ipsi Johanni. Aliter elapso dicto termino
et ipso Johanne non probante predicta, dicta bona relaxentur et
restituantur ipsi dicte Jacobe. Datum Mediolani die xxv Januarii
mccccxxxi

Illustrissime princeps et excellentissime domine domine. hodie recepi unam litteram
dominationis vestre datam die xxiiii huius in qua iussit pro dicto meo levari
facere dictum Antonellum de Mussio comestabilem vestre d. de loco
Clusie cum suis pagis xxv. et sibi committere quod quanto citius fieri potest
conferat cum sua comitiva ad locum Casalis maioris ibique ad obedientiam
rectoris illius loci et ut se levare possit atque solvere debita sua
subventione ei facere debeam de ducatis quatuor pro quaque paga de
denariis huius camere vestre d. recepto prius in dicta vestre d. littera quod
inexecutione quarum litterarum vestre d. significo quod ipsi Antonello existenti in
hac terra cum sua comitiva et elevati multis diebus de Clusia
mandatum ipsi factum illico se levare omni mora postposita cum suis
pagis xxv. debeat et se conferre ad dictum locum Casalis maioris
mansurus ibique ad obedientiam prefati rectoris et eis dedi de denariis
huius Camere vestre d. per manus meas cum omni diligentia recuperatos
dictos ducatos quatuor pro paga videlicet ducatos centum ad hoc ut
se levare possit et solvere debita sua pro mandato sibi ei de
facto et denariis sibi per me receptis ipse debuit facturum cum
effectu una pagata. Et sic die crastina summo mane hinc recedit
et ibit Casellum postmodum vero inde se separet et suum cum

omni celeritate et possibilitate v[est]ris castellanis mandando. Cui me [illegible] recomendo. Dat[um] Utini die xxvi° Januarij
MCCCCXXXII

Ad D[omi]n[u]m Magnifico Comiti Goricie.

Magnifice ac potens et c[etera]. pridie scripsi d[omi]no .. Capitaneo et comunitati
terre Goricie qualiter egregius vir s[er] Antonius de Latisana [illegible] et f[ictu]a-
rius ac gubernator monasterii Mosacen[sis] p[ro] Reverendo in Christo patre et d[omi]no
domino Blasio de Molino Nobili Cive Venetiar[um] [illegible]
patriarche Jadrensi et comendatario ipsius monasterii [illegible] certu[m]
[illegible] fiboler eiusdem decime ipsius monasterii in territorio de Rausinberg.
ipsiusque vini [illegible] vigarorum venturorum hic temporis repositum fuit
p[er] Capitaneum dicti Castri Rausinberg precibus et instantia ipsius
s[er] Antonij in dicto castro quasi ipse Capitaneus aliq[ua] i[n] expensam
faceret. [illegible] ponendo dictum vinum in dicto Castro ipse Antonius solveret
omnem expensam. postmodum vero ipse Antonius predictus miserat certos
suos plaustros cum magna expensa ad dictum Castrum causa accipiendi
dictum vinum. quod ipse Capitaneus sibi dare denegavit. Immo minat[us]
fuit valde [illegible] ipsius Antonij dicendo quod si iret amplius ad ipsum
ob hanc causam quod perderet [illegible]. Ideo ipsum Capitaneum et dictam
Comunitatem instantissime rogavi [illegible] providere dignarentur. cum
ipso capitaneo quod solveret dictum vinum dicto Antonio cum expensis [illegible]
[illegible] que ascendunt ad summam librarum [illegible] [illegible] quia ipse [illegible]
[illegible] ipsum vinum [illegible] quia ipse capitaneus postmodum posuit cum
suis [illegible]. Quiquidem capitaneus et dicta co[mun]itas [illegible]
[illegible] fecerunt quod contra eum procedere non possunt quia hoc
spectat v[estre] Magnificentie. Quocirca eam Magnificentiam instantissime
rogo quatenus placeat taliter providere cum dicto Capitaneo quod restituat expensam
ipsius vini cum expensis [illegible] dicto Antonio et taliter providere [illegible]
amore meo sicuti amore v[est]ro providerem sine damno v[est]ris subditis. [illegible]
si sic [illegible] michi rem gratissimam facietis. Nam [illegible] hoc spero in v[est]ra
Magnificentia. [illegible] Dat[um] Utini die xxvi° Januarij 1432.

p(ro) Brachino de / cordunado

Xp(ist)o Capitaneo et communitati cordouadi fidelib(us) n(ost)ris

Egregii fideles n(ost)ri. Conquestus est nobis Brachinus hospes de corduado
q(uod) i(n) questione vertente int(er) vos (et) ip(su)m Brachinu(m) Cora(m) domino ep(iscop)o
Concordien(sis) seu eius vicario lata fuit s(ente)ntia in favore d(i)cti Brachini
p(er) qua(m) ipse vicarius cassavit et annullavit s(ente)ntia(m) p(er) vos latam
Contra ip(su)m p(ro)ut p(ro)p(ter)ea i(n) p(ri)stinum statu(m) reduxit. (et) q(uod) p(re)fatus dominus
ep(iscop)us bo(n)e m(emorie) dict(us) vobis mandavit q(ua)t(enu)s eid(em) Brachino restituer(e)
deberetis Solida (et) d(e)n(arios) p(er) vos eid(em) Brachino accepta (et) sequestrata
q(uo)d hactenus facere recusastis (et) recusatis. Quar(e) nobis mandamus
(et) expresse p(re)cipimus q(ua)t(enus) d(i)cto Brachino restituere debeatis dictis
p(ar)tib(us) omnia (et) singula bona p(er) vos sibi accepta seu sequestrata
(et) ip(su)m amplius inquietare no(n) debeatis, quominus stare (et) habitare
possit in domo sua sub pena librar(um) quinquaginta applicanda curie
n(ost)re (et) irremissibiliter vobis auferenda. Aliud procedemus ytra
vos ad executionem decreti p(re)dicti. Dat(um) Utini die xxvj Januarii
1478

Xp(ist)o Spectabili (et) egregio viro d(omi)no Jacobo Cavrano hono(rabili) potestati
Montisfalconi Amico carissimo

Spectabilis (et) egregie amice carissime. significo vobis q(uod) dominatio vestra
determinavit illuc mittere p(ro)bum virum Georgium de negroponte Come
stabilem pagar(um) xxxvj. (et) illud levare morandum de p(er)gamo cum
societate sua, (et) q(uod) ip(s)e morandus vadat cassale maius.
Igit(ur) in executione(m) huiusmodi determinationis (et) requiro p(ro) p(ar)te p(re)fatae
dominationis ut d(i)ctum Georgium Comestabilem cu(m) societate sua recipere
debeatis (et) acceptare cum illuc applicabit. Insuper sibi subito
p(ro)videre debeatis q(uod) dictus morandus de d(i)cto loco montisfalconi applicante
p(re)d(i)cto Georgio se levet (et) cum omni celeritate possibili se transferat
cum societate sua cassalemaius p(er) hanc viam quia .s. successor
meus ei dabit subventione(m) ad hoc ut sine tarditate se levare
possit. denotando vobis q(uod) iam dictus Georgius fecit monstram suam
(et) de venetiis die xxvj. p(ro)xi(m)o p(rete)rito se levavit p(ro) veniendo illuc. p(re)d(i)cto
p(ro)videre debeatis q(uod) dictus morandus n(on) amittat tempus, ponendo
se in ordine ita q(uod) applicato d(i)cto Georgio ibi se levare valeat
(et) subito ire cassale maius ut p(re)dictum est. Dat(um) Utini die
xxvij Januarii 1482

(2) (171)

Protocollo della Cancellaria del Luogotenente Girolamo Vendramino

1491 27 marz — 1492 12 marz

parte (p. 8 — 39) d'un volume

feudi investitum fuisse mediante persona quondam ser benvenuti de feltrone eius agnati et consortis de duobus mansis sitis in ronta, quos alterum dictus Leonardus et fratres adhuc possident, et de millesimo quadringentesimo quadragesimo sexto uel circa alienatus fuit per dominum ... a hendricum filium suum et predictum ... fratrum ad damnum eorum. Et quia quantum in ipsis est recuperare intendunt dictum mansum alienatum restituto eius pretio. Ideo humiliter supplicauerunt se debere noviter investiri ab eodem Magnifico domino Locumtenente de predictis mansis eo iure quo antecessores sui tenuerunt et possederunt, tanquam de bonis feudalibus Illustrissimi Dominii nostri. Qui Magnificus dominus Locumtenens intellecta huiusmodi humili supplicatione habitaque informatione de fidelitate dictorum leonardi et fratrum, agens nomine et vice Illustrissimi Dominii nostri cuius in hac parte vices gerit, omni meliori modo via iure et forma quibus melius de iure fieri potest et debet suscepto tamen prius ab eo iuramento fidelitatis et vassallagii in forma debita et consueta, iure feudi investiuit eundem leonardum ~~de~~ presentem coram suprascriptis genibus flexis constitutum pro se et fratribus suis absentibus recipientem per annulum impositionem iuxta solitum de predictis duobus mansis sitis in ronta. Saluo semper iure Illustrissimi Dominii nostri ~~et~~ cuiuscumque persone.

Die martis xxvj. martij

delegatio ... vicarij. | Sp. Doctor dominus bonifacius bonfilius vicarius Magnifici domini Locumtenentis uolens equitare pro nonnullis occurrentibus officij reliquit loco sui sp. doctorem dominum paulum bonfilium filium suum: cui delegauit et commisit vices suas tam in ciuilibus quam in criminalibus ad quoscumque actus occurrentes presentibus sp. doctore domino ... de castello, oliuerio de brixia ... et andrea de corcyra consultore prefati Magnifici domini Locumtenentis.

Die . 28 . martij . 1492 .

pro Johne cutij et torismo .

Cum sic peteret noie suo et p thomasij de freschis . M . D . L . concessit nuntios et caballarios contra debitores suos occasione fictuum non solutorum pro quartesio S. malgarite .

Die dicto

p comunibus et hominibus pmarinsi et orsarie .

Magnificus dnus locutenens existens i camera sua cubicularis palatij sue residentie Auditis in contradictorio Ludovico de parma armigero Sp. d. Iacobi de savorgnano doctoris, interveniente noie et Str. ludovici quondam Squadrery D. d. Conardini de fortebrachiis petente compelli comune et homines pmarinsi et orsarie ad sibi solvendum dicto noie taxas quamplurium mensium pteritorum p equis dicti ludovici quondam ductori deputati ad allogiandum in dictis villis iuxta intentionem Illmi D. nri : pducens litteras quasdam [illegible] dicti . xiiij . martij pritis , iubentes quod si constiterit dominum ludovicum taxas suas exigere non potuisse ille sibi solvantur . Et ex adverso Ser belforto comm . Sp. comunitatis civitatis austrie interveniente p comunibus et hominibus pdictis dicente pdictos homines non teneri ad taxas huiusmodi p mensibus pritis, sed solum de mense in mensem sicuti [illegible], petunt Sicuti caveret ordinibus Illmi . D : et etiam quadam sententia in huiusmodi [illegible] lata p clarissimum d. paulum barbo olim dignum locutenentem prie . Visis dictis litteris , ordinibus et sententia pdictis : et audita confessione dicti ludovici de parma noie quo supra . confitentis dictas taxas ... non fuisse petitas : Terminavit et declaravit eundem ludovicum noie quo supra nihil petere posse de taxis pteritis , attento quod illas temporibus debitis non requisivit sibi dari ab hominibus pdictis iuxta ordines supradictos

Die . 29 . martij

Franciscus ceradi di [illegible] habuit [illegible] M.ro di Lori [illegible] et [illegible] di querzus [illegible] ab ope p construendo [illegible] reparando [illegible] molendini

Die [illegible]

Blasius de montagnaro rotarius habuit [illegible] di querzus [illegible] ab ope p faciendis radijs rotarum

In christi nomine amen anno ab ipsius nativitate millesimo quadringentesimo nonagesimo secundo. Indictione decima die sabbati trigesimoprimo mensis martij. In curia castri utini . presentibus . Sp. doctore dño paulo bonfilio Vicesgerente p Sp. capitaneo absente . egregijs viris Ser petro a gurgo . q. Ser gerardi [illegible] [illegible] utini . & Ser Antonio q. Ser Galdery — de cororetio Coram M. et clar.mo dño [illegible] Vendramino p Ill.mo & ex.mo ducali dño [illegible] patrie fori Julij Locuntenente dig.mo [illegible] Nobilis [illegible] [illegible] Ser R[illegible] de colorinis de S. vite [illegible] et [illegible] dixit ordinem [illegible] ad [illegible] vendentes [illegible] eius paterna alias [illegible] quasdam domos sitas in zirono [illegible] S. viti in curia et quadam particula terreni [illegible] mota iuxta fossam zironi castri S. viti a mane . et [illegible] iuxta domos [illegible] dñi Ser [illegible] a meridie : et iuxta platheam castri ab occasu [illegible] stratam et [illegible] zironi a sero . Salvis pluribus et [illegible] forent . Quas [illegible] domos [illegible] ab [illegible] Ser [illegible] manige, [illegible] ab armano de bagnarolla [illegible] de malatrea eo [illegible] sunt . Et qa dubitat [illegible] domus sint feudi habitantie eo q omnes alie domus [illegible] in dicto zirono castri sint feuda habitantie . Ad tollend. [illegible]

suspitiore petijt et humili supplicavit se nomine dicti sui patris investiri et feudi de pr(edic)tis domibus . Qui Mag(nifi)cus d(omi)nus Locumtenens intellecta huiusmodi supplicatione, habita informatione de fidelitate predicti p(ate)r regardi et familie sue , agens nomine et vice ill(ustrissi)mi d(omi)ni cuius in hac patria vices gerit . omni meliori modo via iure et forma quibus melius et validius potuit de iure Delato tamen et prius iuramento dicto bernardino nomine et vice , ac ... dicti R(e)gardi patris sui iuranti de ... fidelitatis et ... sacramentum suscipiens in forma debita et absueta Iure predicti investiuit dictum bernardinum coram se flexis genibus constitutum pro dicto patre suo et eius heredibus acceptantem per impositionem anuli sui in digito iuxta morem de pr(edic)tis duabus domibus positis et coherentiatis ut ultra . Salvo semper iure Ill(ustrissi)me d(ominationis) sue et alterius cuiuscumque persone.

Sententia p ser nicolao de gubertis et fribus

IN Dei noie amen : In causa appellationis Coram Mag.co et clar. D. Locumtenente Vertentis Inter m. alexandrum murarium ex una appellatem : et ser nicolaum et fres filios et heredes q. m. guberti stradolarij de utino ex alia appellatos mihi de Voluntate ptium comissa ad consulendum quia res est satis clara, me paucis expedio : Quantum n. ad causam conventionis fundata est intentio agentium p instrumentum cui standum est. l. cum pribus . C. de probat. l. optimam . C. de contrahen. et committ. stip. Quantum vero ad reconventionem dicti alexandri dico q. no probavit Intentionem suam : quia In sua reconventio ne et capitulis asserit fecisse . q. fer guberto unum mangnum .. tectum rangnarium : et quasdam fenestras post suprascriptum Instrumentum et tamen, eius testes tercius et quartus deponit q. fecit ipa laboreria anterioij tepore : alij vero duo non deponunt q. fecit ipa laboreria de tepore, ex quo sequitur q. actore no pbante reus absolvitur . l. Qui accusare . C. de edendo . L. actor . C. de probat cum si . Et licet Constet dictum m. alexandrum fecisse dicta laboreria : tamen ex quo ea fecit antea : no est verisimile q. ex post se obligasset ad carceres pro pretio postea hito si fuisset creditor pro dictis laborerijs : Sed voluisset ipm pretium ponere ad computum ipor. laboreriorum : Ad purgandum tamen omnem suspitionem arbitror deferendum Iuramentum ipis heredibus q. facta diligenti Inquisitione In quaternis deponant an sciant aliquid fuisse receptum sup dicto Instrumento, unde visa sententia lata In causa pricipali In Iudicio civitatis austrie : et appellatione ipsius m. alexandri . eius q. Instantia : et Contestatione litis : Conclusione In Causa et comissione mihi facta : Viso processu facto In causa principali : Et Visis omnibus Videndis

Christi noie invocato dico et consulo partes · M · et clarissimi · D · hieronymi vendramini : pro · Ill.mo · et ex. D.n. D. ve. patrie forisiulii locumtenentis dignissimi seu eius · sp · D · vicesgerentis : fore et esse in sententiando bene fuisse et esse iudicatum per · sp · iudicium civitatis austrie citra dictum alexandrum : in favore filiorum et heredum · q · s · guberti ipsis iurantibus facta diligenti inquisitione in quinternis paternis nihil fuisse receptum per prefatum ser gubertum ad computum dicti instrumenti · aut super eo aliquid laboratum Et male fuisse et esse appellatum parte dicti alexandri : dictum victori incxpensis Condemnando · L · cum que temere ff · de iudiciis cum concordantibus Laus deo ;

Et ita dico et consulo iuris doctor ego simon pilletinus de utino · ll · Doctor : et in fidem me subss et sigillavi

Lata : data : et pronuntiata fuit ista sententia : et consilium per antedictum · M · D · L · sedente in camino logie ad ius reddendum et lecta per me · Jo · patris · Co · anno dni · 1492 · Indictione decima, die secunda aprilis / presentibus · sp · D · bnardino stolla · D · franc.o de strasoldo · et · D · franc.o de tulmetio doctoribus testibus et parte s.r nicolao de gubotis assto procur. ... filiorum fratrum dicta sententia laudante : Cui s.r nicolaus in publicatione sententie exbursavit · sp · D · simoni consultori d. 6 · qui assignati fuerunt mihi pro dimidia spectante dicto · m · alexandro : Et post publicationem Idem s.r nicolaus noie suo et fratrum tactis scripturis in presentia dicti · M · D · L · Iuravit ad sancta dei evangelia facta per antea diligenti inquisitione in quinternis · q · patris sui nihil fuisse receptum aut laboratum per · m · alexandrum super debito instrumenti ·

Die 4 aprilis 1492.

Iacobus Contarini de maniaco ... salvacondutum veniri et [illegible]
p[er] civitate et districtu utini ... honorem amilii ... pro
quandam filii dicti del prevosto ... maniaco p[er] quo bannitus fuit ... vos
consortes maniaci, non obstante aliquo banno predicto. Et hoc
attento q[uod] locus ... hic ... [illegible]
... deo salvocondutu ... ad beneplacitum ... contrafacere
... nil committat ...

Die sexto mensis aprilis 1492 in Camera

Factum fuit mandatum p[er] me Sebastianum ... Coad. de mandato mag[nifi]ci
d. locumtenentis ad instantiam et requisitionem magistri ... Civoyci de
in[?]nino: martino cerdoni decano communis porte de roncho
... sub pena ... teneri debeat in sequestro omnia bona b[er]n[ardini]
dicti Selani de porta de roncho a ... fr[ate]r ... fa[ctum]
et sequestrare et omnia bona ipsius benedicti ... :et ea
tenere in sequestro usque quo aliud p[er] M. D. locumtenentem ... mandatum
fuerit : et hoc p[ro] mercede et medicinis ... manum ...
quandam alias ...

Die dicto sed fuit die hesterna ... quinta aprilis

Coram mag[nifi]co et clar[issi]mo d[omi]no ... Leonardo ... locumtenente patrie foriiulii
existente sub logia parva inferiori ... Comparuit d[omina] agnes ... vidua
relicta q[uondam] ... Joannis cozener fabri de utino tutrix quatuor pupillorum filiorum
suorum : et dolenter exposuit q[uod] cum q[uondam] eius maritus pro ... antiquum ...
et de ... eius heredes habeant unum signum consuetum apponi super falcibus
& aliis instrumentis fabrilibus ... Cultrum alemanum cum ... uno
puncto inferius et certis aliis ... circa extremitates et margines
... videtur nunc q[uod] no[bilis] ... Symon de ... novus mercator falcium
sciens falces dicte querellantis habentes dictum signum esse in pretio et
in magna fama apud mercatores forenses, et volens dare ...

conditione eius falcibus bonis et famosis : ad fraudem ementium, et damnum
gravissimum ipsorum pupillorum Usurpaverit predictum signum q. mariti sui et
pupillorum. l. iovis cultris alemanis : Quod in nullo alio adulteratum, aut
vitiatum, seu differens videtur quam in duobus punctis superadditis, que pune ta forte
et propter duritie ferri non bene imprimi poterunt : Et hoc modo signare
velit et iam incepit, falces suas : Que cum minus bone sint et sufficientes
quam falces dictorum pupillorum vendentur pro illis met ipsorum pupillorum ob bonam
famam et conditionem earum. Et insuper quia preterea idem frater Symon decrevit
convenire et conducere ipsas falces preciose ad loca ad que conduci consueverunt idem
pupilli, et q. pater suus. Et hoc modo ipsi pauperculi pupilli duplici afficientur
incomodo videlicet quia usurpabitur eorum signum cum diffamatione laboreriorum suorum
Et vendere non poterunt suas falces, quas in magno numero de presenti habent pa
ratas pro conducendo ad loca consueta : Propterea instititur pro eius Magnitiam
declarari signum dictorum pupillorum indebite et iniuste usurpatum fuisse
a dicto fratre Symone ut eius operariis et consequenter illo uti non posse tamquam
valde simili : Et ultimus pro eis protestantur : Quod sub pena ducatorum centum camere
applicanda idem frater Symon nec alius quispiam uti possit dicto signo
immo illud aboleri faciat de quibuscumque falcibus suis et in futurum fabricabi
tur tamquam signum fraudulentum et adulterinum ac simile signo dictorum pu-
pillorum et q. patris sui. Item quod sub dicta pena nemo audeat ac dictis
falcibus signatis eo signo aliquam vendere. Cum Magnificus d. Lo intellectis nunc
modis requisitione et instantia ; et visis signis tam dictorum pupillorum
quam et dicti fratris Symonis, seu operariorum suorum : que inter se satis conveniunt
et assimilantur Audito quoque dicto fratre Symone se defendente, et alle-
gante ipsa signa inter se differre, et dissimilia esse propter illa duo puncta
superaddita suo signo. Declaravit et pronunciavit signum ipsorum pupillorum
iniuste et indebite fuisse usurpatum a dicto fratre Symone et operariis eius
et consequenter eo uti non posse tamquam simili : et ita mandavit eidem fratri
Symoni quod sub pena ducatorum centum illud aboleri faciat de suis falcibus et
laboreriis : nec amplius imprimere nec imprimi facere in eis, neque in aliis
deinceps faciendis : nec etiam falces et laboreria factas et facta cum dicto

sique alium vendit. Et hoc idem quod ad noticiam omnium universalem, et ne quis ignorantia pretendere possit publice proclamari et notificari

Sp. D. [illegible] ... Sp. D. [illegible]
Thomasinus [illegible]

... honor. Mathias de [illegible] et bagnarola [illegible] ... orto pro fabrica omnium [illegible]

Die x aprilis 1492

pro michaele moledinario de saluarolo

Cum per D. capitaneum mutine siue alium eius nomine interdictum fuisset dicto michaeli de saluarolo ne sequeretur opus suum videlicet combustionem unius fornacis carbonis quam idem michael incepit super communea dicta pra de [illegible] volens idem michael sequi dictam combustionem: ne si ita staret in suspensis et sequestro deuastaretur dictus carbo presentauit M. D. locumtenenti pro securitate et fideiussore nobilem ser gabrielem de cordenato: Et petiit per M. suam ipsum ser gabrielem debere acceptari in fideiussorem: Et iuberi dicto D. capitaneo ut permittat ipsum michaelem sequi combustionem dicte fornacis, Et constitutus ut supra idem ser gabriel precibus et instantia dicti michaelis sub obligatione omnium suorum bonorum presentium et futurorum se fideiussorem constituit pro dicto michaele occasione dicte fornacis carbonis: promittens se satisfacturum et soluturum omnem condemnationem si qua iuste fiet contra dictum michaelem: et totam quantitatem carbonis siue ualorem eius casu quo condemnaretur ad restituendum dictum carbonem in forma debita etc. Quem ser [illegible]

Idem michael . promisit relevare et con. . . . . indemnem occasione fideiussionis per ipsum facte ut supra . Qui . M . D . L . audita oppositione dicti michaelis : Et audito dicto ser gabriele fideiubente ut supra . Item acceptavit ipsum ser gabrielem pro idoneo et sufficiente : Et mandavit debere scribi dicto . D . camp . quod attenta fideiussione predicta : permittat dictum michaelem sequi cobutionem dicte fornacis : Et accipere Carbonem . Presentibus . ep . d . odorico de merulis : et ser aluisio de a . . . . . notario testibus etc.

In christi noie amen Anno ab ipsius nativitate millesimo quadringentesimo et
nonagesimo secundo Indictione x.ma die lune decimo mensis aprilis
Sup(er) sala Superiori castri utini residentie infrascripti M.ci dni Locumtenentis
presentibus erudito viro Oliverio filio ser antonii de oliveriis de cla-
ris ditionis [illegible] et Rado de Cathero q. Georgii
Conestabile porte chusignani utini testibus vocatis et rogatis et
aliis. Coram M.co et clar.mo dno hieronymo Vendramino dig.mo
Locumtenente patrie foriiulii pro Ill.mo [illegible] dominio [illegible]
Comparuit egregius ser Antonius q. ser francischini de glemona
ad presens Cancellarius dicte patrie petens et humiliter supplicans per
eius M.tiam investiri debere de notis imbreviaturis et protocollis
ser Joannis de s. daniele alias vulgo nuncupati de d. philippa q.
ser [illegible] notarii in glemona, qui propter gravescentem etatem
et cecitatem luminum officium huiusmodi amplius exercere non
valet, ser ipso ser Joanne volente et contentante, sicuti de illius
consensu constat literis Sp.lis capit. glemone, quarum tenor talis est
[illegible] Mag.ce et generose dne. Post humiles comendationes etc.
Aviso v. M. come me e stato fato fede da piu persone, et maxe
da suo fiol: Che ser zuan de dona philippa da glemona ha re-
nuntiado le sue note et protocolli a ser antonio da glemona cancellier
de la patria, perche esso ser zuane e vechio impotente et non vede
et pero esso ser zuan supplica che v. M. se degne investirle al dicto
ser antonio cancellier de la patria. Valeat v. M. Cui me plurimum
comendo. Dat. Glemone die [illegible] aprile 1492 [illegible] Servitor
v. M. hieronymus de Moreto capit. glemone. A tergo aut(em)
M.co et generoso dno hier. Vendramino dig.mo Locumtenenti patrie fo.
Dno meo precipuo. Qui M.cus d. locumtenens intellecta huiusmodi

instantia et supplicatione cognitaque experimento sufficientia ... et fide integerrima dicti ser antonij: Viso et consensu antedicti ser Ioannis notarij omni meliori modo, via iure, et forma quibus melius potuit et debuit de iure per anuli impositionem ... eundem ser antonium de glemona genibus flexis constitutum humiliterque petentem de omnibus notis, scripturis imbreuaturis, et protocollis dicti ser Ioannis de s. daniele notarij, et penes illum existentibus: ita ut deinceps eas scribere et releuare in publicam formam valeat, quemadmodum poterat et posset idem ser Ioannes: et scripturis factis et releuatis ab ipso ser antonio tamquam notario legali et investito plena fides adhibeatur, ac si facte fuissent ab eodem ser Ioanne notario principali. Iurauit. Qui quidem ser antonius delato sibi corporali iuramento promisit de bene et fideliter gubernando et saluando dictas scripturas: et de legaliter eas scribendo et releuando.

Die xiij aprilis

Pro com. et hominibus de castiono. Coram antedicto domino locumtenente comparuit petrus quondam Ioannis de leone de castione simul cum sp. doctore domino francisco de maniaco interueniente pro eisdem com. et hominibus. Dicens et asserens quod de ebdomada proxime preterita arreptus fuit super pascuolo prati carnudi iurisdictionis castionis unus equus bertolini de la bella de castiono per homines de arcano prendentes dictum pascuum esse suum: Et propterea petens dictum equum restitui usque ad ius cognitum sine preiudicio utriusque partis.

Qui Magnificus dominus Locumtenens intellecta huiusmodi petitione declarauit ac mandauit quod dicto petro nomine quo supra legitime satisdante de iudicio sisti et iudicato soluendo predictus equus restituatur.

Et illico sponte dominus francus de maniaco ad preces et instantiam suprascripti petri dicto nomine fideiussit ut supra presente ser thomasio de linopiutidoro notario.

licentia lignorum | Concessa p · M · D · L · Danieli bartholomei de Cordenato incidendi ligna duo quercina in Campis tentis p ipm danielem ab eccl[esi]a · s · andree de cordenato ; pro faciendis tribus curribus qui sic Iuravit ./

Die 16 aprilis 1492

In Cancellaria nostra presentibus . domino de tomaso Caballario et me luca bonfiglio coadiutore . Ibique strenuus dauit de Gyslerys de bononia filius dni Cesaris habitator ad presens in agro uincentino omni meliori modo &c constituit procuratorem suum d. Franciscum de Hugo Cancellarium mag[nifi]ci d. Locumtenentis specialiter ad exigendum ab infrascriptis communibus taxas sibi debendas pro infrascriptis equis promittens nomine dni sui patris p quo agit et a quo dixit habere libertatem de rati habitione sub obligatione &c Videlicet

A Communi lauriani p equis quatuor cum dimidio | iurisdictionis de Strasoldo

A Communi mortegliani p equo medio

A Communi buglie p equis duobus iurisdictionis de Sauorgnano ;

A Communi fareli p equo uno

Die dicto

p dnis tristano et fribus de Sauorgnano | In camera cubiculari M. d. locumtenentis . In presentia M[agnificen]tie sue . Constituti nobiles viri dni Iacobus et hieronymus fres de Sauorgnano q. dni pagani suis propriis nominibus ac noie no . dni tristani eorum fris p quo i eorum bonis de rato promiserunt ptu dna : Et no . dnus troianus frater [?] ex ulla . Sponte ac unanimiter et concorditer prorogauerunt M. militi dno nicolao de Sauorgnano eorum consanguineo auctoritatem et arbitrium faciendi diuisionem et partem inter omnes ipos fres de bonis inter eos comunibus hereditatis paterne ; tam quam non obstante lapsu aliquo termini possit de al ptis fari : testibus Sp. dno

arbitrio M. d. locumtenentis | vicario , et me cane

Augustinus barbadico dei gratia : dux venetiarum et Nobili et sapienti viro hieronymo Vendramino, de suo mandato Locumtenenti patrie foriiulii fideli dilecto salutem et dilectionis affectum : Mittimus vobis petitionem quandam nobis exhibitam nomine communis et hominum de brucho mandantes vobis ut illam diligenter examinare debeatis eandem nobis postea remittendo cum consilio et opinione vestra subscriptam litteris vestris introclusam

Datum in nostro Ducali palatio, die xx° martij : Indictione x MCCCCLXXXXII

Serenissimo principi : et excellentissimo Domino Domino Venetiarum etc.

Humiliter si supplicando per parte di fidelissimi vostri servitori homeni et communi ditto commun de brucho de la patria di friuli Cum sit che diti homeni et communi, si al tempo del patriarcha come etiam da puo che la patria de friule vene ad obedientia de nostra serenita habiamo continuamente de tempo in tempo per virtude de le sue sententie : instrumenti et antiquissime consuetudine Commungando segando : et boscando per uso et sustentamento loro et sue famiglie in le commugne soto poste al capitaneado de la meduna si come hanno fato : et al presente fano li homeni et districtuali de la meduna : et suo teritorio : Par che novamente tal commugnare et possession per alguni de li homeni de dita Iurisdictio a diti nostri fidelissimi servitori del commun de brucho sia contradito tal commugnare et possession faciendo violentie et forze contra loro et suoi beni in suo gravissimo danno et preiudicio : et contra le sententie : et antiquissime sue consuetudine : nec non contra la parte presa in lo excellentissimo conseio de pregadi : et da poi confirmada nel excellentissimo conseio de x, di vostra Illustrissima Signoria: S. soto di 24 del mese de marzo 1466. per laqual fu provisto che tuti i fidel vostri opitini di la patria de friule non potesseno esser molestadi over aliter

inquietadi in li beni et iurisditio: ne lequal erano al tempo di patriarchi: permo donessemo romagnir in possesso di tutto quello possedevamo al tempo ~~di patriarchi~~ venemo sotto lom di vra celsitudine. Il perche serenissimo principe i prefati fidelissimi subditi et servitori nostri de bracho humiliter supplicano et dimandano de gratia che v. gra se degni de scriver al mco. Locotenente de la pria de friule: gli voglia conservar et far conservar al nostro Capitaneo de la meduna le sue antiquissime consuetudine. iurisditioni et sententie sopra cio fate lassandoli commugnar Come sempre hanno fato de le comugne et loci publici pagando le sue Colte oner copolasy [illegible] lo consueto per sustentamento suo et de le loro povere fameie: acio loro et fioli suoi possino cum quelle ~~[illegible]~~ viver devotissimi sotto lombra di vra ~~celer~~ celsitudine. Et no habino casone de andar ramengi per el mondo. Cuius gratie se humiliter Comendant /.

Magnifice et generose: D. observandissime. In executione de le lre di v. m. hozi recevute: per lequal scrive che essendo sta porta costa suplicatio a vra. Illma. Sa. per i homeni de bracho per laqual i rechiede esser consinti di poter pascolar: boscar: et comugnar in le comugne del capitaneado de la meduna per suo uso. Et acio quella sapia che risponder. a dita suplicatio rechiede sia data noticia ad essa v. m. a contradir Come in quelle: ho fato admonir s. mathio de perocho sindico general de tuta questa Capitanecia et iurisditio de la meduna: Et s. mathio de gulielmo podesta de [illegible]

hiotto · chi homini prefati debinno compareze dauanti · v · m · a ·
Contendir sei voleno a dita supplicatio · altramente
essa · v · m · respondeva p la informatio che de li hauera
a cui etia · significo p nome di questo mio · mco · capit°
chi vllo pacto vuol assentir p interesse suo che diti
homeni de vincho possino fare Carbone : ne tagliar -
legne da passo per dover fare di quelle mercantia
alguna : chi saria cotra ogni Justicia : Ma se veramete
vogliono comunicare et pascolare p suo uso tantum
in le comugne di questa · Capitaneria : Et pagar li soliti
~~Capo soldi~~ Copolasegi : a questo de raso no se puol ne
intendo cotradir : V · m · adunque cum sua solita -
Justicia risponderà quello sera di rasone : per modo
chi questo · mco · cap° · et diti homeni non haueranno
Cason di dolersi : alaqual me ricomando · Ex medima
die · xv · aprilis · 1492 ·

Seruitor pollidorus de quartinijs
Vice Capitaneus medune

Magnifico et clarmo · D · hieronymo Vendramino dignissio
Locumtenenti patrie forijulij dno obseruandissimo ·

Veduta et diligentemente examinata de commandamento de v. subl.
la petition sup.te per m. hieronymo vendramin locotenente nostro
de la patria de friuli / Reverentemente rispondo che volendo io
haver informatione sopra le cosse narrate in dita petitione
acio che consultamente io rispondesse scripsi al capitaneo de la
medunna in la cui jurisdictione e posto el luoco delqual se
supplica / che facesse citare coloro che ne hanno interesse, come
voleno li ordeni de .v. sub.ta / Dalqual officio de la medunna
m'e sta rescripto inter cetera questo esser interesse del dito
capitaneato: Et che pur che diti supplicanti non fazi taglir legne
per far carbonere nec etiam legne da passo per far mercantia
contentano che possino altramente commugnar et pascolare per
suo uso tutti in le commugne delequal se narra in dita suppli-
catione, pagando li soliti copolaregi / dicendo che a questo non
se gli pub. contradire / La .v. s. adunque his intellectis
potra disponer et commandar come a sua prudentissima sapientia
parera / Cuius gratie me humiliter commendo

Testes summarie examinati sup fuga Joannis danielis de portunaonis, ad instant ser Leonardi castellani pelliparij de Utino

Die xxiiij aprilis 1499

Dominichetus filius benedicti de tarvisio, caballarius Utini testis productus iuratus et examinatus sup fuga dicti Ioannis danielis. Suo iur° dix. q Joannes daniel de portunaonis pelliparius, quem ipse testis optime cognoscit solebat habitare in terra Utini ubi habitavit cum sua familia iam annis viginti vel circa citra: Et q ad p̄ns dictus Ioannes daniel habitat in loco S. viti, licet familia sua habitet, sicut antea consueverat, in civitate Utini. Cur aut dictus Ioannes daniel recesserit ex hac civitate utini, ipse testis nescit sed dici audivit ab ipso ser leonardo castellano pelliparo q dictus Io. daniel discessit ex hac civitate metu dicti ser leonardi creditoris sui ob quandam fideiussionem factam per dictum Ioannem danielem pro quodam socero suo, et pro quodam debito venetiarum: Sed a quanto tempore citra dictus Ioannes daniel venit ad habitandum in S. vito ipse testis nescit, sed dici audivit ipse testis ab eodem ser Leonardo q iam possunt esse anni duo vel circa q habitat illic, Et q infra dictum tempus ipse testis semel vidit dictum Ioannem danielem laborare in portunaonis de arte pelliparie. Et aliud dix nescire: excepto q alias dictus Io. daniel ob hanc ipsam causam aufugit ex utino / et postea se concordavit cum dicto ser leonardo
Sup. generalibus recte respondit

Cechus farina q. antonij de Sacillo testis productus iuratus et examinatus ut s. Suo sacramento testificando dix. Se nescire q de proximo aufugerit ex utino p̄tus Ioannes daniel p̄tus ob debitum assertum ser leonardi castellani: Sed bene scit q alias sub regimine M. dni ludovici bragadino dig. Locumten. patrie dictus ser leonardus obtinuit licentiam de retinere faciendo dictum Io. danielem ubicumque illum reperiret in patria / eo q dictus Io. daniel aufugisse dicebat ex utino metu dicti ser Leonardi asserti creditoris sui pro debito veneto / et se reduxisse ad habitandum in portunaonis: Et ipse testis et dominichetus p̄tus habuerunt dictam licentiam in scriptis in eorum manibus: cum promissione dicti ser leonardi sibi facta de dando eis duc. x. si illum retinerent

tn non retinuerunt eum qa remansit in concordio cu dco m leonardo
cui cu leonardo ipe ttis et dnis dominichetus restituerit dicta licentia
Sz si dcus Io. daniel effectus sit peioris conditionis q esset tunc circa et
debiti ut obligationis cu cm leonardo ipe ttis dixit nescire. Dicens.
interrogatus q familia dci . Jo danielis hitat utini i mercato novo
et tn ipe . ttis no vidit eum utini iam multis dieb. Et aliud
dixit nescire.

Sup gnalib recte.

m Joannes q. berti de beino pelliparius hitator utini ttis pdictus iuratus
et examinatus ut s . quo iur vidit q e pelliparius et cognoscit pfatum
Jo. danielem q similiter est pelliparius : et q no vidit eu iam mensib
duob ut circa et q est pua vox et fama dcm Io. danielem aufugisse
ex utino et iuisse hitatum i belgrado metu m leonardi pelliparij
de castellano asserti creditoris sui : tn ipe ttis nescit de fuga illius.
Dicens se et intellexisse q licet dcus Jo daniel se absentaverit , tn
eius familia hitat adhuc utini . Et aliud dixit nescire

Sup gnalib recte.

Mcus . dnus Locutenens visis et intellectis attestationibus pfatorum
testium Concessit licentiam retinendi pfatum . Jo danielem tamq
fugitivum , non obstantibus feriis

Die xxv aprilis 1492

Pro filiis et heredibus q. ser Leonardipetri de Vengrissaro. Retulit ser Jo. innes de Verona Vicemarescalcus patrie Foroiulii se die xxiiij aprilis instantis: exhibuisse et presentasse quasdam litteras sp. doctoris dni Octaviani de Spilimbergo hitatis impetratas Veneciis. In manibus M. dni Virgilii de Oroben gubernatoris Comitatus Goricie circa restitutionem ut dr quarundam possessionum dictorum heredum, ab ipso dno Virgilio occupatarum: Et hoc fuisse dicto existente ipso dno Virgilio in domo habitationis dni Albertini de Colloreto in civitate Utini

Die 27 aprilis

Pro ser Leonardo Castellano pellipario de Utino. Qui constitutus coram M. d. Locumtenente sub logia pubblica civitatis Utini protestatus fuit adversus Joannem Danielem pelliparium de Utino presentem et intelligentem de omnibus expensis damnis et interesse passis et patiendis occasione cuiusdam sententie arbitrarie in favorem dicti ser Leonardi et contra ipsum Jo. Danielem late, pro qua ipsum ser Leonardum citari fecit Venetiis ad officium sp. dnorum consulum mercatorum Venetiarum

Cui protestationi dictus Jo. Daniel dixit non consentire

Die 28 aprilis 1492

Pro ser Petro del Zochelo de Portanzonis. Cui ser instanti et requirenti sp. dnus Vicarius M. d. Locumtenentis concessit nuntium et assignavit nuntios et caballarios ad pignorandum debitores suos pro fictibus non solutis et livellis. Iuxta formam statutorum

Proclama

Cognoscendo el Mag.co et Cl.mo miser Luca Vendramin dig.mo locumtenente de la patria no zear tante leze et prusione salubremente et cum multa diligentia facte de la nra Ill.ma S. cum el suo excelso conseglio di ... le monede darzento di quella, presertim stronzate ... sono cresente i tanto nu.o che quasi di altra sorte no appar ... che senza dubio ... da queste rasone che dicte monete scarse et stronzate se spendeno senza resistentia alcuna et difficultate cu zonta de uno over de doi soldi secondo ... le calano et circa questo essendo marchadanti li quali le vano levando et poi ameando le spendeno p bone a dano universale de chi le receveno ... fraude et violatione de dicte pte et ordini ... comandano che no solum no se possiano spender p alcun modo ma che anchora quilli ... mane de cui capitassero tal monete scharse et stronzate le debano taiar su pena de duc.ti j p chascuna marcello et tron scarso et stronzato no talgiato. Et volendo sua M.tia a questa ... ciosa et cannatibile ... totalmente sia exterpato et remisso questa ... consuetudine di spender monete stronzate et scarse fa comandamento che no sia alcuna psona ... ardisca da mo avanti spender i la citta et patria de friul da mo avanti alcuna moneta venetiana cioe marcelli et troni scarsi et stronzati cu zonta ne senza pena de duc.ti j p caduno marcello et tron p qualuncha ... et uia speso et dato che no sia al debito peso secondo la forma de le leze. Et sotto la dicta pena no ... alcuno ... p spender ne diramente acceptarli cu zonta o senza ... ma debano tuti de simel ... sorte ... capitera ... taglia ... che piu no se possi spender come volino le dicte leze

Preterea p obviar ali molti et qsi continui scandoli che vien p persone de li publici rufiani li quali come hoi scelerati et di mali et d mali costumi continuamente machina qualche inconveniente odii et delicti d ogni sorte. Per tanto sua Magcia fa comandamento che tuti li dicti rufiani p tuto hozi se debano levar di questa Cita di Udene et suo distretto in pena de squassi 3 di corda da essere dati publice ala loza et star uno mese i preson et pagar L 25 di soi beni le qual siano de coloro che li prenderano et condurano i le forze del psto Magco Locotenente. Et aquella medema pena cadano tuti hosti et altre psone che li darano alcuno recepto et recapito ne subventione alcuna de viver p qualunche via et modo.

Preterea che alcuna meretrice piu non ardisca star suso la strada verso S maria di gratia ne tirar alcuno p forza i casa soa ne torli Berette ne altro azo che intrero in casa soto pena di esser frustate ne anchora robarli denari a coloro che voluntariamente intrano i casa sua soto quella pena che parera al psto Magco Locotenente secondo la qualita del delicto

Die xx viii aprilis

Pro ser francisco aquini ex consortibus fagante. Coram M.co et clar.mo
dno hieronymo vendramino dig.mo locutenente patrie forijulii
sedente sub logia pu.a utini. Comparuerunt d. Zurussa re
licta q. Jacobi del marcadante de fagania et Colaus filius dicte
d. Zarusse et dicti q. Jacobi et volentes parere duobus mandatis
M.ci dni locutenentis sibi in scriptis factis quod renuntiare debeant
cuidam citationi facte ad instantiam elisabet filie dicte d. Za-
russe et sororis dicti colai. nobili ser franc. de aquino q. ser
oderici ad comparendum in curia romana ob quandam causam
matrimonialem. Vigore partis excell.mi consilij rogatorum et in executione
literarum M.ci d. Leonardi grimani tunc dig.mi advocatoris comunis sponte
Renuntiaverunt et renuntiant per avante ad tot actum et
dicte citationi in curia romana facte eidem ser franc. ad instantiam
predicte elysabet: ac appellationi in dicta curia interposite
a sententia in causa matrimoniali lata contra ipsam elisabet et in fa-
vorem dicti ser franc. Promittentes quod ipsi nec alter ipsorum per
se vel alium nomine suo non prosequentur dictam citationem
nec ipsam appellationem, sed ab illis penitus desistent vigore
dicte partis et literarum advocatorie, et hoc ut effugiant penas
in illis apposita

Ts. D. Antonius de savorgnano
D. Bernardinus cotoia } doctores

Die 29 aprilis

Pro ser Iac° candiote. Rat. Marsilius cōtis · iuravit ōtim se hodie ad instantiam dci · ser Iac° citasse ad domin iit · L conradum tramō · tinij p die crastina coram dno d. ipsilo de groots gubernatori goritie ad videndū iurare tstes dci ser Iac° · iux cā m̄t spal gtis ptemte

Die ult° aprilis

nt° hyroz. Concessa ē lic° hōibz de tisono incidendi lignamina necessaria ubicunq reperint p reparatione octo curtuoꝝ cōmtmotoꝝ ms px · iij · quia iuraverint se plura nō incisuros q eis necessariū fuit

pcura. Mcccclxxxxij · Indict° x · die lune ultimo mensis aprilis · In camera regimnis utini pntibus · nō · dnis · ser bernardino de valuisono filio ser · troni · ser frãc° de Sama filio ser Iacobi ex comitibz pulcinici / ser Ioanni baptista de zopola filio ser nicolai hitans grdoloni · ser odorico de novareto de cormii filio q. Leonardi Ioannis · et bernardino de zoia comestabile porte venetii utini testibz vocatis et rogatis et alijs · Ibique nō · dnis ser albertinus q. ser Symonis de consortibus Spilimbergi pfecturus peregre ut dixit ad diversa loca et nō rediturus usq ad aliquot menses · omni meliori mo via iure et forma quibus magis et melius potuit et pot · Fecit gstituit , creavit et ordinavit ven dnum frem aurelium de brix. ~~fr~~ ordinis servoꝝ de observantia comorantē ad pns Utini i monasterio S marie gratiaꝝ · pntem et acceptantē suū certum nuntium actorē / factorem et legitimū pcur · Spālr et noiatim ad videndum et calculandū rōnes dci constituentis cū ser troni° primo de dcis consortibz Spilimbergi , et si quid computus fuit dare debere ipi constituenti occone administrationis bonoꝝ et facultatis dci ser albertini / exigendum et recupandum · Item ad fabricandū de introitibus et redditibz dci gstituentis unū monasteriū apud ecclsiam S Ioannis heremite ex Spilimbergum · i quo monasterio habitare debeāt ·

fres ordis petri servorum Sancte marie de observantia. Item generaliter ad affirmandum
et diffitendum omnes et singulas possessiones, domos et res ac bona
immobilia cuiuscumque manerici ubilibet posita etc: et introitus fructus
et redditus exigendum, et illos dispensandum, et convertendum in
fabricam dicti monasterii prout eius discretioni et conscientie videbitur.
Ita tamen quod de administratis et dispensatis per dictum procuratorem si forte
casus evenerit, ut moriatur ante reditum suum, non teneatur aut
obligatus sit ad reddendam rationem aliquam alicui alteri a qua redditione
rationis ex nunc prout ex tunc et econverso illum liberat et absolvit.
Et pro predictis et quolibet predictorum si opus fuit ad comparendum coram quocumque
magistratu iudice et tribunali tam ecclesiastico quam seculari. Ad
agendum petendum, respondendum, opponendum excipiendum et replicandum
terminos et dilationes petendum et dari faciendum testes examinandum.
Instrumenta et scripturas quaslibet producendum et productis opponendum
et videndum, in causa concludendum. Sententiam unam vel plures audiendum
et ab ea vel eis appellandum et de nullitate dicendum,
appellationes et nullitates prosequendum usque ad finem. ~~Et generaliter~~
~~ad omnia et~~. Item ad iurandum in animam ipsius constituentis de calumnia
et quodlibet alterius generis iuramentum licitum subeundum et prestandum,
Item ad substituendum unum vel plures procuratores cum eadem libertate. Et generaliter
ad omnia et singula etc: Sicut ipsemet constituens facere posset si presens
interesset. Revocando omnes alios procuratores antea a se constitutos
Dans et concedens etc. Promittens etc. Sub obligatione etc.

Investitio notarii
q. anto. iancis
facta in belfort
d ...

In christi noïe amen anno ab eius natiuitate millo quadringentio nonagesimo secundo
Indictione decima die lune octauo mñs aprilis. In ciuitate utini in camera cubiculari
palatij residentie magnifici M. dñi Locumtenentis. pñtibus M.co dño nicolao de sa
uorgnano equite q. dñi vrbani: et sp. doctore dño bonifatio consil.o q. dñi
bñdicti ouario adhuc ps pfati M. dñi Locumtenentis ibi ... et rogatis
Coram M.co et clar.mo dño Hieronymo Vendramino p Ill.mo & ex.mo du. do. o.
& f. dig.mo Locumtenente patrie forijulij. Comparuit egregius vir ser belfortus q.
de nicolini de ciuitate austrie notarius. exponens actum fuisse ...
ser antonium iancis de ciuitate austrie notarium, q. in eius ultimo teste
et voluntate legauit ipi ser belforto notas suas et scripturas tabellio
natus et in fidem rei huius prntauit in M. d. Locumt. lras. sp. cotatis ciui
tatis austrie, cuius tenor talis e. v3. Mag.ce & clar.me dñe dñe maiori
nr obseruandissime. Post commendat. act. Ex testo nobis constat q. olim ser antonius
iancis notarius legauit ser belforto cum nro notario, notas et scripturas suas
Propterea humiliter supplicamus M. v. q. dignet. dcat notas et scripturas
inuestire dco ser belforto, ex quo dcus ser antonius eas legauit ipi ser
belforto Quod speramus M. v. ee facturã p sua iusticia et eqtate: &
nobis erit pgratu si id ad nram complacentiam fecerit M. v. que
bn ualeat. Ex ciuitate austrie die octauo aprilis 1492. Castal
dio. prouisores consiliu. et coitas ciuitatis austrie. A tergo uero M.co
et clar.mo dño hieronymo vendramino prie forijulij locut. dig.mo maiori
& dño nro obser.mo Petens inde et humiliter supplicans ut eius M.tia
dignetur eum inuestire de dcis notis et scripturis, et eu pficere in de
mortui locu iuxta uoluntate et legatum eius. Qui M.cus d. Locut. uisa
fide sibi facta p lras suprascriptas attenta requisitioe pdci ser belforti: hita q.
informatioe de sufficientia, legalitate et fide dicti ser belforti. Omi
meliori mo uia iure, et forma quibus melius potuit et debuit, de iure
p anuli impositione inuestiuit andcum ser belfortu notariu ibi corã
flexis genibus constitutu humiliterq. petentem de omnibus notis scripturis
et protocollis dci q. ser antonij iancis defuncti, et apud eu existentibus. Ita ut
deinceps habere possit eas scribere et in pu.cam formam redige. et alia facr
q. poterat dcus q. ser antonius in morte sua. Cuius scripturis sic releuatis
& factis p dcum belfortu plena fides adhibeatur ac si facto fuissent p
dcum q. ser ant. not. principale. Qui quide ser belfortus delato sibi corporali
iur. iurauit et pmisit de bn et fideli scribendo, et seruando dcas scripturas
et legaliter releuando

Ego franciscus luginus Canc. ...

p. d. franc.
de tulmetio

In christi nomine amen. Anno ab ipsius nativitate millesimo quadringentesimo nonagesimo secundo Ind. x
die lune ultimo mensis aprilis. In camera cubiculari palatij residentie magnifici
M. dni locumtenentis in castro utini. presentibus M. dno nicolao de Savorgnano
equite q. dni Urbani et Sp. doctore dno bonifacio bonfilio q. dni bindi
Vicario ad presens prefati M. dni locumtenentis testibus vocatis et rogatis. Coram
M. et clarissimo dno hieronymo Vendramino pro Illustrissimo et Ex. D. D. V. et
dignissimo locumtenente patrie foriiulij Comparuit Sp. doctor dnus franciscus de
tulmetio: exponens quod proximis diebus e vita decessit ser antonius de
Janesiis de tulmetio habitator civitatis austrie qui possidebat septimam partem
decime feudalis de imperio et ultra in carnea, et quedam alia bona similiter
feudalia. que omnia bona per mortem dicti ser antonij devenerunt in egregium
virum ser bartholomeum de ianesiis patrem dicti dni franc. ut patruum et proxi-
miorem agnatum predicti q. ser antonij defuncti: et propterea petens suo nomine
dicti ser bartholomei patris sui investiri iure feudi recti et legalis Illustrissime D. nostre
de predicta septima parte decime, et alijs quibuscumque bonis feudalibus a prefato
q. ser antonio tentis et possessis. Qui magnificus dnus locumtenens intellecta huius-
modi petitione et humili supplicatione antedicti d. franc. nomine predicti ser bartholomei
patris sui intellecta fide eiusdem erga statum probate Illustrissime S. et
maiorum suorum. ac genuflexo nomine et vice eiusdem Illustrissime D. pro qua in hac
parte vices gerit. Auctoritate sui magistratus et omni meliori modo
via iure et forma quibus melius potuit et de iure fieri potest. iure pheudi
recti et legalis investivit antedictum dnum franciscum presentem ac
coram se genuflexum, acceptantemque nomine et vice suprascripti patris sui
per anuli impositionem in digito iuxta morem. De dicta septima parte
decime, et alijs quibuscumque bonis pheudalibus tentis ac possessis
per antedictum q. ser bartholomeum cum iuribus suis quibuscumque. Salvo semper
iure Illustrissime Do. nostre et alterius cuiuscumque persone. Qui quidem
ser dnus franciscus delato sibi corporali iuramento promisit iuran-
do in animam dicti sui patris debitum fidelitatis, et vassalagij servitium
in forma consueta.

Die 2° maij 1492.

Concessa est licentia per mag.cum et Cl.mum D. locumtenentem magistro Iohanni Thomae rotario in nemore incidendi ligna quercina que pro suo misterio sunt necessaria :

Dicta die.

Per mag.cum et Cl.mum D. locumtenentem concessa est licentia Thome de pramier destrictus episcopatus concordie incidendi ligna quercina .X.em pro construendo unam domum : in quodam nemore Aloysij de cordonato quae sunt necessaria : et primo in pramerio in ceteris Campis :

Dicta die :

Bertha uxore heleri dicti margoch. molendinarij : ad cuius instantiam
Rx lit. Rx.no trevgae ... Sp.lis comitis vitalis de comitibus se die hodierna de mandato mag.ci D. locumtenentis imposuisse trengas dicto helero que simul(?) pontis molinorum .q. Thomasij molendinarij quod in pena lt. 25. parvorum de nobis et Lm. de suchijs non audeant molestare dictam Bertham et eius viros ac eius sororem et standi pro missione in carceribus :

Die 4 maij 1492

Concessa est licentia per mag.cum dominum locumtenentem martino de populeto incidendi decem quercus pro culmine unius domus iam diu principiate pro ut iuravit

Die dicto

lic.a lignorum Petrus de lussago habuit licentiam incidendi in nemoribus suis quercus decem ab opere pro fabrica unius domus ut iuravit

Die quinto may

Pro francisca de pasiano prati : Cuius . videlicet . leonardo potorij patenti pro ea : concessi fuerunt nuntij per M. D. L contra bartholomeum et Iohannem nigrum olim caballarios in vertute sententie late per magnificum per M. D. paulum barbo olim dignissimum Locumtenentem

Die quinto maij · 1492

Pro daniele Colai petri de lito de firma : Qui constitutus in camino logie cois utini : presentibus · no · ser camillo de colloreto : et dnico del degam de villa Varmi testibus hic vocatis et rogatis omnibus melioribus mo · via · iure et forma quibus magis et melius potuit et scivit tam de iure q de consuetudine : fecit, constituit, et creavit suum verum et legitimum procuratorem generaliter ad omnia : et specialiter ac nominatim in causa : quam habet cum ser Jacobo notario de Valvas coram · M · D · L, sp · d · Leonardum de turso presentem et hoc omnis in se sponte acceptantem, ad comparendum coram prefato · M · D · L et defendendum iura ipsius constituentis petitione sive eius responsione faciendum petitioni dicti ser Jacobi, contrariis opponendum sive excipiendum : et ad videndum produci capitula sive positiones : et eisdem positionibus cum iuramento in animam ipsius constituentis respondendum : et positiones pro dicto constituente cum iure · producendum : Et generaliter ad omnia agendum : que ipse constituens facere posset si personaliter adesset : Promittens etc sub obligatione etc in forma debita

P · S · m · [illegible] sio · d · [illegible] divisio

In christi nomine amen anno ab ipsius nativitate millesimo quadringentesimo nonagesimo secundo indictione decima die sabbati quinto mensis maij · In camera cubiculari magnifici M · dni Locumtenentis posita in castro utini presentibus sp · doctoribus dno bonifacio bonfilio vicario ipsius M · dni locumtenentis · et dno francisco de maniago doctore · q · ser Jacobi · cive utini necnon ser paulo q · donati de [illegible] vicecapitaneo eiusdem M · d · locumtenentis testibus et ceteris Coram M · et generoso dno hieronymo Vendramino pro Illmo · d · dominio · d · [illegible] Comparuerunt nobiles viri ser Dominus · ser hieronymus, et ser Camillus de colloreto q · dni Joannis fratres cives et habitatores utini · Simul cum · [illegible] tabularum doctore dno Thomasio eorum fratre · Exponentes p dominum · d · thomasium p se et dictis fratribus suis fecisse in superiori tempore factum fuisse certum instrumentum transactionis et concordij cum no. viro ser Mathiusio de madrisio · q · ser B · alias occone certorum bonorum pheudalium alias venditorum p ser christophorum de madrisio Dno Nicolao de colloreto auctori dictorum dni thomasij et fratrum p ad introimetum inter

cet'a dcus dnus thomasius cessit & relaxavit ipi fr matheusio
oia iura & actiones sibi competentes & competituras i possessionib
& terris laboratis p Joanne del bohamo. Promittens et se obligans
q ad omnem requisitionem dci fr matheusij. fres ipius dni thomasij
ratificarent ipm instrum concordij & q ipe d. thomasius instaret
ut dcus fr matheusius investiretur de bonis predictis. Sicuti de his
& alijs latius constat instro manu fr antonij q. fr marci de marchesibs
notarij pu. decreti in instro quadringio novagio adirt cetera
dict octo nono octobris ibi producto et lecto. Propterea exequi volentes
& adimplere qtum adicto dno thomasio fre suo eorz noie conventum
et promissum fuit. Intellecta p eos ut dixerunt continentia dci instri
in pntia, & ad requisitionem dicti fr matheusij recipientes p se et hrd
suis. sponte et libere p se & hrd suos ratificaverunt & laudaverunt ipm
instrumentu in omnibs suis ptibus ut sonat. Et fre insup pdti fres simul
cu eodem dno thomasio in solidum renuntiaverunt in manibs pfati dni
locutenent. oia iura & actioes qcs cuiuscunq pntia et futura que
et quas hent, hebant, ut mo aliquo hre possent in dcis bonis eidem
fr matheusio ut s cessis. adhoc ut de illis pfatus fr matheusius investiat.
Qui M^cus dnus locutenens visa dicta ratificatione instri, et renuntia
i eius manibus facta ut s. Intellecta qr humili supplicatione ipdci
fr matheusij cessionarij suprascripti petentis et instantis se investiri debe
iure pheudi nobilis et antiqui de predictis possessionibs et terris ita
~~et eo mo~~ alias laboratis p Joannem de bohamo positis iurisdic poet madrigij
ita et eo mo sicuti antea tenebant et tenere solebant maiores sui tanq
de bonis pheudalibs Ill^me. D. nre. Habita informatioe de fide ac devotioe
dci fr matheusij ad statum pfbati Ill^me. D. agens noie et vice eiusdem
Ill^me. D. cuius in hac pria vices gerit. Omni meliori mo, via iure et
forma, quibus melius potuit et debuit de iure. Delato tn prius corporali
iur^o fidelitatis et vassalagij i forma debita. Iure feudi nobilis et antiqui
investivit eundem fr matheusiu coram se flexis genibs constitutu p se et
hrdibus suis recipiente p annuli impositione in digito iuxta solitu de pfatis
possessionibus & terris laboratis p dcum Joanne de bohamo, salvis
semp iuribus Ill^me. D. nre et cuiuscunq psone

& Ego Franciscus Lugius &c.

Die . xij . may 1492

Pro ser iacobo peuto de otino . Mag.cus et clar. dnus locutenens intellecta instantia et requisitione dci ser Iacobi petentis sibi licentiam concedi fabricandi et construendi duas fenestras et unum hostium in muro castellano cui adherent et appodiate sunt due eius dominicale : et hoc pro comoditate sua et dictarum domorum / que sine dictis fenestris male et non sine maximo incomodo habitari possent : Attendo maxime quod ex dicta hostia construendi dictas fenestras et hostium nullum preiudicium fit alicui persone, neque etiam ipsi muro : habita informatione etc. et oculate quod alie etiam persone construxere fenestras et hostia in muris civitatis. Licentiam et facultatem tribuit auctoritate sui magistratus dicto ser Iacobi construendi et fabricandi in muro predicto duas fenestras et unum hostium ad comoditate et utilitate dictarum domorum suarum ad libitum suum. Dummodo tamen ad omnem requisitionem unius M.ci dni locutenentis et successorum suorum teneatur et debeat dictus ser Iacobus et heredes sui obturare et claudere expensis suis predictas fenestras et hostia.

Die dicta :

Pro m.ro Ant.o quondam Giroyeo de otino :

R.lis Gasparinus officio Camere . . . sic in dictis litteris de mandato mag. D. locutenentis et assistentium ad instantiam magistri Basiani Giroyei Creditoris antonij de . . . fecisse in manibus . . . Sebastiani de monte fa . . . magistrum . . . de . . . sic et recepisse quod dictum . . . in sequestro debeat tenere usque ad . . . cognitionem /

Die quinto maii 1492:

Sub pallio Nunc: Comparuit Antonius de Furian, et Antonius de Flor .... et Simon .... qui asseruerunt cives et homines cordonarii una cum Sp. Dno Dethalmo de Cergneo et exposuerunt qualiter eis mandatum fuit per Deputatos ... quod debeant .... certos ... in cordonario et hoc contra formam certe ... Dn. die 28. martii inductione nona 1491: ac conformam certe declarationis facte per Sp. D. Dethalmum et Ser Thomam de Tinpo Deputatos ... sub die 25. mensis novembris 1489. indictione septima .... Antonii .... de Franceschinis ... Deputatorum ... cum mediatione facta per magnificum D. Aloysium Bragadeno ... sub die ... 1490: ... pro observatione ... et Terminationis ... non tenentur ad omnes ... : Cum ... non concesso ... D. Lodovicus Bragadeno locumtenens ... correxit ... per ... Deputatos: illam tamen de iure corrigere non potuit nec aliter ... quod ... eius ... et ... ... Terminationem sub millesimis et diebus ... de cordonario ... fuerunt:/

Dicta Die et loco

D

1 Antonio Christofori de Adeniacho: Magnificus D. locumtenens ... quod Antonius ... alias condemnatus per mag. D. Lucam Navaierio locumtenentem ... tempore dicte Condemnationis ... per multos annos ... fuerat condemnatus: Considerato quod contra mormos

ac iure nō procedit . mandamus preceptum fieri debere Sp. D. Thesaurario sive Scribe Camere q[uod] dictam condemnationem cancellare debeat . et si dicta condemnatio consignata est alicui creditori Camere . q[uod] talem consignationem revocet et loco illius alteram condemnationem consignet . presentibus Sp. D. Bethalmo de Cergneo et D. Camerario a multis aliis etc.

Die . 8 . maij 149[illegible]

p[ro] divisione no. dnorum tristani et fratrum de Sauorgnano

M[agnifi]cus ac [Generosus] miles dnus Nicolaus de Sauorgnano per nuntium suum misit M[agnifi]co dno Locumtenenti partes a se factas de bonis et terris nobilium virorum dnorum tristani, Jacobi, hieronymi et troiani fratrum positorum in agro tarvisino, cum in iter ipsos fratres, vigore libertatis sibi eum prorogate per ambos fratres ad dictas partes faciendas, adhoc ut fiat divisio inter eos pro tranquillitate et quiete eorum, et ut creditoribus satisfieri possit, cum tempus instet solutionis eorum sive: iuxta formam mandati hesterna die facti d. troiano antedicto in huiusmodi materia divisionis. Quarum partium seu portionum factarum tenor talis est. Et hoc iuxta registrum ipsius d. inscripto facti per prefatum d. Locumtenentem

Parte prima

Boschi et tre lavorate per Zuam boscharin et pello in prà de li loui Campi 158 . a duc. 8 . lo campo val — — — — . duc. 1264

Cu obligation de refar ala pte terza frater[na] mente de mese uno de duc. . duc. 98

Parte segunda

Terre che tien Zuan de le arme campi 81 a duc. 20 lo campo val	duc.	1620
Cũ obligation de refar ala parte quarta fra lo predicto termene de	duc.	317
Itẽ cũ obligation de refar la pte terza fra lo pdicto termene de	duc.	138

Parte terza

Terre tegnude p Sera de le arme campi 20 a duc. 20 lo campo val	duc.	400
Lo boscho dicto le comune campi 50 a duc. 6 lo campo val	duc.	300
Lo boscho de fossa fusaña campi 25 a duc. 6 lo campo val	duc.	150
Boscho ditto campagna longa campi 10 a duc. 8 lo campo val	duc.	80
La preditta pte die esser refata de la prima in termene de mese uno de	duc.	98
Item die esser refata de la segunda in pdicto termene de	duc.	138

Parte quarta

Boschi et terre ditte la peza granda campi nro
55 a duc. 8 lo campo duc. 440

Boschi e terre ditte lo martore campi nro
28 a duc. 12 lo campo duc. 336

Boschi et tre ditte pyamegho campi 12
a duc. 6 lo campo val duc. 72

Ditta quarta pte die esser refata al la
segunda nel predetto termene de duc. 317

Item se oltra le pnoiate tre fosse qualche altro pezo
de terra se habia a dunder p quarto.

Die antedicto

Coram M.co dno locutenente antedicto existente sub
logia magna Utini Comparuit nobilis dnus tristanus
de Sauorgnano noie suo et dnor Jacobi et hieronymi
fratrum suor, et facta prius instantia q diuisio
fiat di pdtis bonis et q extrahantur pdti ptes p sorte
et breuia incipiendo a d Troiano fre iuniore. Se
obtulit et oblationem fecit de emendando et refici
endo quancunq ex pdtis partibus q lesa cognosceret
aliquo hinc usq ad d menses duos px futuros: du
modo et d. troianus q seorsum hitat a reliquis fribus
id ipm faciat

Sp. dnus bonifacius bonfilius decur &
ser Marcus de la fratina & aly multi

Die ultimo [illegible] hora [illegible]

i. rò dni Tristano et fribus de Savorgnano. M.cus et clar.mus dnus Hiero.us Venerio locumtenens patrie Foriiulii generalis pro Ill.mo & exc.mo du. do. do. nro. Audita sepius et maxime nuperrime requisitione no. ... dni Tristani de Savorgnano pro se ac nomine et vice no. ... dnorum Jac. et Hiero. fratrum suorum cum maxima instantia petentis q eius M.tiam terminari et mandari deberet q fiat extractio p brevia et sortem de portionibus bonorum comunium inter dictos fres, et dnum Troianum quartum frem eorum positorum in agro tar. : et maxime de portione dicti dni Troiani seorsum stantis, a ceteris fribus, iuxta ptis factas p M.cum dnum Nicolaum de Savorgnano eorum consanguineum : in quem ab ipsis fribus concorditer rogata fuit libertas faciendi dictas ptis secundum eius conscientiam non obstante ter mo lapso. Ad hoc ut ipsi dni Tristanus Jacobus & Hiero.us satisfacere possint nonnullis nobilibus et mercatoribus venetis solutionem suam instantibus : pro quorum satisfactione ipsi vendere statuerint portiones suas tra... predictarum agri tar... ne aliquod gravius damnum eis sequatur : attento q dictus dnus Troianus curare minime videtur de dicta extractione licet ei factum fuit preceptum q ad illam faciendam veniat aut mittat. Visa rogatione libertatis dicti dni Nicolai facta in presentia antedicti dni locumtenentis. Visis ptibus factis p dictum dnum Nicolaum in scriptis exhibitis. Visa citatione & precepto ipsi dicto Troiano facto q aut venire aut mittere debeat nuntium legitimum p die hodierna usque ad horam prandii ad dictam extractionem faciendam : q non comparuit nec alt legitimus nuntius pro eo licet sp. d. Jacobus de Castillo doctor p dicto d. Troiano contradixerit predicte extractioni. Consideratoque et plane intellecto q dictis dnis Tristano, Jac. et Hieronimo necessarium e omnino vendere de eorum possessionibus p satisfaciendo creditoribus, hito et respectu ad quietem et tranquillitatem dictorum frum, et q inter eos cessabunt scandala que occasione huiusmodi divisionis antea fortasse secuta sunt. Pronuntiavit terminavit et mandavit predictam extractionem portionum bonorum ... maximeque portionis dicti d. Troiani fieri debere. Et positis illico quatuor brevibus in uno bireto ... coram M.co d. locumtenente, astantibus et videntibus plurimis civibus in quibus brevibus erat super unoquoque scripta una ex dictis ptibus hoc modo ... 1. 2. 3. 4. Et vocato quodam puero ... qui ibi tunc a casu aderat, ad extrahendum sortem et breve dicti d. Troiani absentis a quo tamquam a maiore incipiendum fuit. Extracta fuit p dictum puerum nomine dicti d. Troiani breve quarte sortis et portionis, et continens quartam ptem bonorum antedictorum, annotatam simul cum aliis portionibus in huiusmodi actis. ~~Cum ... extractioni antedictus~~. Et successive antedictus d. Tristanus agens p se et dictis dnis Jac. et Hieronymo fribus suis acceptavit alias tres ptis restantes. Quibus omnibus et singulis antedictus d. locumtenens auctoritatem suam interposuit et iudiciale decretum. Mandans q dictus d. Troianus contentus et quietus remaneat de dicta quarta pte sic extracta : presentibus Sp. doctoribus dnis Ciriaco de la Stratina : Detalmo de ... , et Guarnerio de Zucho, ac no. ser Thomasio de Freschis de Cucharea testibus

, attento et q pluries requisitus fuit ~~praedictus q veniret ad ... d. locumtenentem pro hac causa q numquam venire voluit~~

, et visa oblatione facta p antedictum d. Tristanum de reficiendo ptis lesas si aliqua reperientur inter ad ... duos

In Dño Xpforo canonico Casalensi ... Comitatus ...
... Confirmauit ... magnus d. ... dni
nos ... in ... sp. D. Xphori ... confirmatur ...
... in causa ... quā ... cum georgio ...
si ... et Jacobo ... nomine ... in ...
dicti D. Xpforus ... Conventum ... in ...
... Sub obligatione omnium suorum bonorum ... et
aloysio Signorino notario et nicolao ... Cabalt...
hoc ... relatione Sp. D. Comitis:

Die dicta

p angelo barthe[o] et leonardo de prato pithet

Sp. ... doctor dnus bonifacius bontelius ... et ...
M. dni Locumtenentis ... intellecta causa appellationis interposite p
Rubeum ... de prato pithet ... et bartheum fr[atr]em ...
et Leonardum eorum famulum a condemnatione lbr. 25 ... contra eos
lata ... dnum potestatem et astantes ... occasione ... vulneris ...
personam Antonij ... casalis ... de qua dicta condemnatione
... querella, et defensionibus. Visis et testibus super inde examinatis
et demum dicto toto processu: Auditis ... dno ... doctore
interveniente p dicto dno, ~~... ut et ... ...~~ ex una. Et dno ber-
nardino berthola doctore interveniente ... ex alia

Capit[aneus] ...

Visis videndis et auditis ... supra inde matura deliberatione
terminavit ... et declaravit bene fuisse appellatum ...
bartheum et leonardum, et male ... eos iudicatum. Et condemnationes
... ad eos esse in melius reformandas. Et illam reformando
modificavit in sol. quadraginta ... absolvendo eos ab omnibus
expensis: attento quod non vulneraverint ... solum ... fuerit. Item bene
iudicatum et male appellatum ... dnum rubeum laudando et confirmando

condenatonem contra eu lata: et condenando illu in expens mediocre
et mediocriter eo q(uia) fuit ille q(ui) vulneravit et in acc(ess)u: ac et condenando eu
p(ro) rata aliarum expens.

P(raese)nti d(omi)no detalmo die nove et tudanti ac approbanti [illegible] formationi

Die antedicto. Sub logia magna [illegible]

P(raese)nte Sp(ectabili) milite d(omi)no bena de [illegible]: Qui comparens coram Sp(ectabili)
doctore d(omi)no bonifacio bonfilio vicario et vicegerente m(agnifi)ci
d(omi)ni locumtenentis antedicti: petiit et instantia requisivit ratificari
et approbari d(e)bere sententiam quondam et estimationem arbitrariam lata
p(er) Joannem q(uondam) bertolusii de portunariis / Joannem q(uondam) antonii gerardi
ac p(er)[illegible] [illegible] rufini. et petrum paulum de zopola arbitros
et estimatores ac amicabiles compositores inter [illegible] [illegible] zena
[illegible] / et baptistam et fr(atr)es q(uondam) leonardi de Sillo ex alia p(ar)te
more debito, et inappellabiliter. Unde viso compromisso in
dictos arbitros more debito facto, et visa dicta [illegible] et [illegible]
[illegible] a dictis arbitris et estimatoribus facta scripta p(er) Ser
Joannem baptistam q(uondam) Ser bonnincontri de [illegible] not(arium) et cive(m)
[illegible] sub anno d(omi)ni millesimo quadringentesimo nonagesimo [illegible]
ind(ictione) decima die v(er)o veneris quarto [illegible] maii [illegible] Deinde
iuramento dictorum arbitrorum estimatorum q(ui) iuraverunt se [illegible] [illegible]
eorum conscientias iudicasse et nullum errorem cepisse in iudicando
approbavit et ratificavit dictam sententiam arbitralem et estimationem
p(ro)ut iacet

Sp(ectabilis) doctor d(omi)nus Detalmus de cergneo [illegible]
Ser Nicolaus de comortibus [illegible]

Die x° mai 1402

Quod [illegible] de [illegible] et [illegible] ad [illegible] instantiam [illegible] [illegible] miolini
commisso magistri consulum et [illegible] vigore [illegible] facte per magistros
consules mercatorum fecisse executionem contra infrascriptos debitores
de libris [illegible] et [illegible] in solidum et [illegible]

Paulum de villa nova [illegible] in carceribus [illegible] et [illegible]
[illegible] de [illegible] cui [illegible] certa pignora [illegible]
cum certis vestimentis ad [illegible] capitis duodecim et [illegible]
in manibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] fecit [illegible] capitanei et [illegible]

Et paulus [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et con-
sulum [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] pro [illegible] mercede
et de [illegible] executione [illegible] [illegible] [illegible] magistros consules

Die xiij maij 1402

[illegible] [illegible] [illegible] per [illegible] [illegible] [illegible] valimo
pro debitis [illegible] [illegible] magistro odorico [illegible] de [illegible] de
[illegible] et [illegible] in [illegible]

Die 14 maij

Franciscus de lumignaro molendinarius in molendino dominorum [illegible] et
fratrum de Savorgnano habet licentiam moriendi pro fabrica certi molendini
[illegible] xij [illegible] iuravit

Beltraminus molendinarius de burgo glemone habet licentiam moriendi quantum
[illegible] ab opere pro reparatione certi molendini

Die [illegible]

Franciscus de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] antonij de [illegible] [illegible] [illegible]
fratres et [illegible] heredes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad pignorandum [illegible] bartholomeum [illegible] [illegible]
de cremona [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] pro mercede [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Pro ser Daniele asquini de fagania

Mag.cus et clar.mus d.nus Hieronymus Vendraminus dig.mus locutenens gnalis patrie foriiuly. Audita et intellecta hesterna die contradictione facta in parlamento gnali ipsius patrie: ser Danieli fil. ser odorici asquini de fagania q. pro membro duor. consortum fagancr venerat in dictum parlamentum: Q. solebat idem ser daniel nullam hebat vocem nec interesse poterat dicto parlamento p dictis consortibus: eo q. non esset de illis, nec ad illorum conditionem Ex adverso vero videret dns ser daniel et dicit se hre vocem et adesse posse dicto parlamento indifferenter cu reliquis nobilibus consortibus da loci fagancre, et in hoc ee ad parem conditionem cu illis, sicuti offerebat se constare: Et ob huiusmodi controversiam suspensa fuisset ab ipso d. locutenente declaratio donec latorem declarationi huit in eiusmodi re. Hodieque p dictum ser danielem pducta fuissent infra iura et primo investitura quorundam bonorum feudalium facta nobili viro ser asquino q. ser odorici de tricano p Mag.cum q. dnum andream bernardo tunc dig.mum locutenentem patrie anno dni 1458. Indict. 6. die xvij. mensis maij, Item alia investitura facta ser odorico, et ser antonio fribus filiis q. ipsi ser asquini, post mortem ipsius de ipsis bonis pheudalibus p Mag.cum q. dnum Iacobum mauroceni locut. dte patrie in 1477. Indict. x. die iij. mensis marty. Item quedam declaratio facta p Mag.cum dnum philippum tronu olim locutenente dig.mum qua declaravit restitui debere ser antonio q. ser asquini de arbano pignora sibi accepta ad instant. hominum ville arbani p oneribus dillius ipsis impositis tanquam pignora indebite accepta eo q. dnus ser antonius et fres tanquam nobiles non tenerentur ad dicta onera. in 1478. Ind. xi. die xvij junij. Item declaratio facta p Mag.cum d. Iacobum venerio tunc locutenente dte patrie in 1481. Q. de villa arbani de subtus distalcari debeat fodus dni ser antonii asqui: scripta p ser antonium de glemona canc. patrie. ~~Item litt ducales ad Mag.cum et clar.mum d. hieronimum mauroceno tunc locutenente scriptas sub die 21 marty 1488~~. Item copia quorundam plamentorum factorum in 1483. die viij mens novembr in 1485. die 9 Sept. et in 1486. die 27. novembr. in quibus constat intervenisse dictum ser danielem p nobilibus fagance. Item declaratio M.ci q. dni ludovici vendramin olim dig.mi locut. facta in 1489. die vij. mens marty: Qua declaravit ser antonium q. ser asquini, eius fres, ac filios et heredes no teneri ad angarias quovis modo cu

l noviss ppriis ac merct noie ~~domini~~ dni andree canonici, et ser leonardi fratrum suorum

hoibus illorum, sicut cu nobilibus et consortibus faganee, et p nobilibus
hri et tractari. Ite declaratio M. dni pauli barbo prem locumtenent
ex. fecit ser antonij asquini delevatur sic ptita illic archam inferioris
scripta p ser antoniu de glemona cam patrie in 1491. ind
dict. die 11 mensis marty. Item binc lre ducales alie salicet ad
Magnificum d. lucam mauricium tunc hon locumtenent sub die 22.
marty 1488. Et alie ad M. dnum Jacobum mauroceni olim
et locumt sub die primo augusti 1476. Habita in hoc ma-
tura deliberatio. Terminavit et declaravit q dictus Daniel de
certo intervenire possit et habeat vocem in parlamentis patrie indiffe-
renter cu reliquis nobilibus faganee. sicut et p elapsum inter-
venit et huit. Et sic observari mandavit in futurum. Quod
locum habeat tam p dicto ser oderico, q et p ser antonio, dno andrea
Canonico ~~utinensi~~ et ~~Leon~~ ser leonardo fribus fi.. pdti ser
asquini, et eoz successoribus. Mandans insup dictum ser danielem
~~addi et~~ q dict nobis interfuit ultimo parlamento. ~~motor~~ quibus s.
addi debere et describi in eo p nobilibus faganee, non obstante oppo-
sitione sibi facta ptibus M. egr dno, nicolao de Savorgnano et
ser andrea de Corcera conmilitone eiusdem M. d. locumtenent

Ego Franciscus Can[illegible]

p leonardo et [illegible] Clus[illegible]

In christi noie amen anno ab eius nati millesimo quadringentesimo nonagesimo secundo
Indict X. die martis quartodecimo mensis may. Sup salla superiori
palaty residentie M. d. locumtenentis in castro utini. presentibus
no. viro dno. Tristano q dni pagani de Savorgnano et [illegible] cornu
de verona Viceromareschalcho patrie testibus vocatis et rogatis et
alys. Coram M. et clar. dno hieronymo Vendramino dig.
Locumtenente patrie forijulij. ~~Comparuit~~ p Ill. et excel.
du. do. venet [illegible] Comparuit leonardus de rozand

de prato cluso noie suo et beltrami q. leonardi silvestri de Savor
gnano, et fris: exponens q cum ipse conduxerit ad livellu a coi de
Savorgnano certum terrenum in ptinentiis Savorgnani et in iuris
ditione nobilium de Savorgnano sup habitu construi vult, et q trui
fare intendit unu edificium in molendinum dignetur Mtia sua sibi
locare postam dci loci ad hoc ut viridire possit dcum edificium
construere. Qui Mcus d. locutenens intellecta huiusmoi petitione, volens
in quantum licet utilitati et comodo subditorum assentire. Omi me
liori mo via iure, et forma quibus melius potuit et debuit ac iure
Debet concessit et locavit iure simplicis locationis andreo leonardo
de rovana ibi pnti stipulanti et recipienti p se et hrdib suis: ac
noie et iure ipsi beltrami et fris, et eorum heredum ~~in dcis ptinentiis~~
~~et iurisdictione~~ Unam postam molendini sup roggia Savorgnani
positam in dcis ptinentiis et iurisdictione apud viam cois, apud
dnicum buldrim, et apud ipsos beltramum et frem. Ea rone ut
deinceps iure affictus possint ~~sup~~ dcam postam hre tenere uti frui
et ex ea omnem utilitatem et voluntatem fare tanq de re sibi locata
sine molestia et contradictione alicuius psone: Cu omnib et singulis iuribus
iurisdictionib, honorib, onerib, adiacentiis comoditatib et ptinentiis
debitis et consuetis et quoquo mo dce poste spectantib et ptinentib
A d cuius locationis fauorem andreus leonardus noib quib supra p se et
eorum hredes pmisit andreo Mco d. locutenenti pnti et recipienti p se et
eius Success: ac p Illma D. nra dcam postam meliorare et no peio
rare: et omi anno dare solue et reddere ipi Mco d. locutenenti et eius
Success q p tpra fuerint ad festum nativitatis dni nri Iesu christi
omnium bonorum par pdum. Dicens ide d. locutes se dcam postam nemini
alij locasse aut dedisse nisi de pnti eidem leonardo noib quib supra p fide,
ipso et lite nullam movere, aut moventi consentire. imo legitime defendere
ab ~~ab~~ omnib et ad omnes. Quam locatoem et omia et singula in pnti instro
gesta andreus d. locutenens ex una et dcus leonardus dictis noib ex altera
mutuis stipulationib hinc inde intervenientib pmiserunt attendere et observare
et no contrafare sed venire de iure ut de facto. Sub pena dupli valor. et
damnorum omnium interesse et expensarum litis et extra. qua pena soluta ut no, nihi
lominus omnia et singula predicta i suo robore pmaneat. Pro quib omnib
et singulis plenius attendendis et observandis andreus leonardus faciunt
ut s. obligarunt omnia bona sua mobilia et immobilia pntia et futura
salvis semp iuribus cuiusque psone.

vacabis missione in possem in secundo folio sequenti.

(margin:) ... psone

(margin:) l p se et eius Success ac noie Illmo D. nro

Die .26. maij 1492

lic.a lignoru(m) Iacobus rotarius de barcetto habuit licentiam in ... quatuor ulmos p(ro) faciendo rotas plaustror(um)

In christi noi(n)e amen anno ab ipsius nati(vita)te millesimo quadringentesimo nonagesimo secundo, indic(tione) decima die sabbati decimonono mensis maij. In castro utini in curia palatij residentie ill(ustrissi)mi d(omi)ni d(omi)ni locumtenentis, p(rese)ntibus probis viris Joanne de verona ... marescalcho patrie fori iulii et Bernardino de verona fr(atr)e d(ict)i Joannis comestabile ad portam ... testibus vocatis et rogatis. Coram Mag(nifi)co et clar(issi)mo d(omi)no hieronimo vendramino p(ro) Ill(ustrissi)mo ... d. d. d. ... dig(nissi)mo locumtenente patrie fori iulii. Comparuit circumspectus vir s(er) Joannes maria quartarius q(uondam) Spectabilis viri d(omi)ni blasij de venetijs: asserens q(uod) alias in 1469. Ind(ictione) 2.a die 10 novembr(is): p(re)dictus q(uondam) pater suus existens marescalchus in hac patria ad rectum et simplicem affictum conduxit a nobili viro s(er) fran(cisc)o de colorecto q(uondam) s(er) Joannis conductore campe ... introitum camere Ill(ustrissi)mi D(ominii) v(enetiarum) p(ro) se et heredibus suis: quedam bona et t(er)ras: ad dictam campam p(er)tinentes. Et maxime vid(elicet) ... Medium mansum rectum p(er) Jacobum q(uondam) pelos: et Symeonem fabrum: p(ro) quo solvebant de affictu medietatem vini nascentis sup(er) d(ict)o terreno. Item unum campum ronchorum nunc in pustota: et reddebatur nihil p(ro) eo alias rectum p(er) nicolaum ac. tos. It(em) etiam quartam p(ar)tem mansi alias rectam p(er) Jacobum de amuda. It(em) duos campos cum dimidio ronchorum alias rectos p(er) lunz. It(em) unam quartam p(ar)tem mansi alias rectam p(er) antonium q(uondam) ... augustini: et nunc in pustota. It(em) campos tres ronchorum alias rectos p(er) thomam del toss et Jacobum ... Item octavam p(ar)tem unius mansi alias rectam p(er) michaelem augustini. Que quidem bona non erant recta: s(ed) in pustota et nihil redd(e)batur ... Solvente ipso d(omi)no blasio annuatim camere fiscali ... conductorib. campe p(ro) eo ... anuatim. Sicuti constat instro rogato p(er) s(er) antonium olim s(er) pauli decani de utino

in ~~q. ba~~ Indic. ~~secunda die~~ ... millo mdi... et ... cum
patris q. d. dnus blasius pater suus ... cui dicta locatio facta ...
... idem ... Jo. maria aquita bona fide de dictis terris et boni
ut s. specificatis iniuste ab ipso M.co d. locutenente in perpetuum
locationis ipso soluente id quod antea soluebat dictus q. pater suus
et ipse q. ... Joannes maria ab eius morte citra: humiliter petijt
et instetit per prefatum M.cum d. locutenentem sic ut proferitur inuestiri
et in locationem simplicem concedi. Qui M.cus d. locutenens intellecta
huiusmodi supplicatione q. sibi exauditione digna visa fuit: intel
lecto et tenore dicti instrumenti locationis: Faciens p. se et succ.
suos: ac noie et vice prefati Ill.mi Dnj. omni meliori modo via iure
et forma quibus melius potuit et debuit de iure. Dedit locauit concessit
& affictauit iure simplicis locationis terras et bona superius specificata
andreo ... Joanni marie ibi pnti stipulanti et recipienti p. se et
heredibus suis ac succ. Ita ut deinceps ea possit habere tenere
... laborari facere, locare, meliorando et non peiorando
Cum omnibus et singulis iuribus iurisdictionibus habentiis et pertinentiis
quoquomodo spectantibus et pertinentibus dictis terris et bonis ut s.
locatis: et cum omnibus et singulis q. infra suos continentur confines.
A. d. cuius locationis fauorem andreas ... Jo. maria p. se et heredibus
suis quolibet anno soluere promisit dicte camere seu eius aduocatori
q. p. terra fuerit duplum eius quod antea solutum fuit tam a dicto
q. patre suo q. ab ipso hoc est starra duo auene. Que bona ut
s. locata andreas d.nus locutenens asseruit se nemini alteri citra
locasse nisi de pnti ipsi ... Jo. marie p. ... supradicto: et nullo
lite inferre, aut inferenti consentire promisit p. se et succ. suos immo
locationem ipsam ... defendere. ... Econtra vero dictus ... Joannes
maria promisit omnia et singula predicta adimplere attendere et
obseruare. Sub obligatione omnium bonorum suorum ... succ.
Remanente ... instro locationis facte p. ... franc. de ...
... prout est p. bonis superius expressis: rasso et irrito.

Hieronymus Vendraminus patre fori Iulii Locumtenens pro Ill.mo et ex.mo do Venet. etc. etc. Ad perpetuam rei memoriam presentium notas fore testamur et fidem facimus univ.sis et singulis has nras inspecturis et quibus hoc pns tangit vel tangere posset negotium tam presentibus quam futuris: Quod cum facere constituerimus effossionem et cavationem fovee nuncupate basilice aut de la bina zana, evidentissima utilitate et comoditate tam exterarum gentium et populorum quam et patrie predicte maximis precibus efflagitavimus a sp. comunitate aquilegie que iam non parvum inde comodum susceptura est ut opem et auxilium prebere vellet ad dictam effossionem faciendam non ex obligatione sua aliqua sed ex mera voluntate sua et urbanitate attentis maxime litteris et mandatis circa huiusmodi opus ab Ill.ma D. emanatis Que quidem comunitas ut semper fuit servando dominio et in concussa fide ad ea que esse noverunt esse secundum me(ntem) eiusdem Ill.me D. Sue presertim in presentiarum que propterea exhibentes dare obtulerunt operas vigintiquinque in subsidium dicte cavatio tantopere necessarie, cum hac tamen protestatione ut id sibi future contra angarias non obsit: Sicque presentium tenore dichiaramus nanc suam spontaneam voluntatem oblatione ad dictum opus non habere sibi in aliquo ad dictas angarias in posterum obesse aut preiudicare in factis angariarum. In quorum fidem etc.

Utini die xviii maii 1492

p leonardo de roiana, missio i possem

MccccLxxxxii indictione x.a die 19 may. B. mihi franc.o cancellario Olivierus bryxien. conductor se die 16 presentis mensis in executione mueshiture facte sub die 15 eiusdem leonardo de roiana ipse et aliis mercuevientibus de una posta molendini in pertinentiis Savorgnani induxisse dictum leonardum nomine ut supra in tenutam et corporalem possessionem dicte poste et pertinentiarum suarum: totum infra suos confines, dando illi in manibus de herba frondibus, lignis, et aqua iuxta morem: illoque dictis nominibus accipiente de dictis rebus in manibus pro suis ad apprehendendam tenutam et corporalem possessionem, et alia faciente que in similibus requiruntur. Saiaro mire omnium plorianos presentibus benuto de paderno orenno mat. eiusdem, iacobo filio baniamanii potestatis Savorgnani, et antonio benuti officialis dicti mili Savorgnani etc.

Die xxiii may 1492

... dna Victoria, seu ser ropreto de Strasoldo intervenientie y ... Ser ... Dinni de brezia tabellarius utini se habere heri prope portam arcis goritie ... Illmo dno Comiti goritie litteras m. d. locumtenentis patrie foriiulii dict. 9 may ... quibus significabat ... confessis, positiones dict. d. victorie: attento q nemo comparuerat legitimi ... prefato dno comite cu termino dict. ... o adre ... ipi dno comiti pungendi mera. Quas litteras idem d. comes acceptari fecit p ... franciscus cancellar. suum.

Venditio: Camipe utini

IN Christi nomine amen. Anno nativitatis eiusdem millo quadringentesimo nonagesimo secundo. Indictione decima Die vero martis vigesimo secundo maij. Actum sub logia palatij cois utini: pntibus Spli d. antonio savorgnano. D Detalmo de cergneo. et D. citadino de la fratina: et nobili ser francisco de zucho tribus testis vocatis et rogatis et aliis, Ibique Cum instaret tepus incantandi Camipam Camere fiscalis Cu introitibus suis, Magnificus et clarissimus D. hieronymus ~~Contarenus~~ Vendraminus dignissimus Locumtenens patrie foriiulij pro Illmo et ex. Dn Do. Ve. ... Volens providere Utilitati et comoditati ipsius Illmi Do. factis prius per Damianu tubicene sono tube premisso in logia predicta monitioibus Volentibus emere dicta campam et introitus eius, q se parent in logia pro die hodierna incantare fecit per dictu damianu Camipam intestatam: Et posuit ea ipe M D. L. ad precium lr Undecim millium quingentarum. et paulatim descendendo usque ad lr Undecim millia quadringenta nemo est q ea ad dictum preciu acceptaret: Et factis pluribus motibus et subastationibus p dictu damianu ad dictu precius lr Undecim millium quadringentarum Et nemo repperiretur q ea acciperet Volens tandem Illmam

deliberare in augmento et utilitate ipsius M^ci D^ni posuit illam ad l^r undecim millia : Et data voce per damianum ipsam ad dictas l^r undecim millia / S. petrus de nicholonianis accedens ad conspectum mag^ci D. L. dixit dictam Camparam et petitionem esse suam ad dictum precium : Et ita M D L. antedictus illam dedit et deliberavit dicto ser petro incantanti et accipienti nomine suo precio l^r undecim millium pro anno et ratione anni Cum pactis modis et conditionibus in incantu infrascripto et capitulis Contentis et declaratis /

El se incanta : et deliberasse al publico incanto a chi piu ne dara la Caneva de udene Cum tutte le intrade a quella spectante et pertinente per anni cinque prox. futuri Cum li pacti capitoli et conditione infrascripte Laqual locatione Comenzara adi primo Zenaro prox. futuro 1493 Et finira adi ultimo decembr 1498 /

Primo che el conductor over affictuario de le cosse sopradicte sia tegnudo et debia haver dato sufficiente et Idonea segurta laqual piasa al mag^co Luogotenente infra Zorni xv da poi la dita affictation fatali : altramente passado el dito termene se incantara et reafictara a suo damno et interesse : si che cosi affictandose men del precio o affito per loqual lui havera conducto o tolto ad affito : esso sia tegnudo et debia satisfare quel manco

Segondo che el dito conductor sia tegnudo . Et debia haver pagato el precio over affito per loqual lui havera conducto o tolto ad affito dita Caneva ovvero dita Camera de udene in questa forma : et a questi ~~termini~~ ~~cioe~~ : Passado el primo anno sia tegnudo a pagar el dito precio : in questo termene cioe Et mese de fevraro del anno sequente un terzo : al mese de aprile unaltro terzo : del mese de Zugno laltro terzo . Et cosi successive de anno in anno : Et non pagando integralmente nel termene : Cada ala pena de soldi doi per lira : de quello che lui havera cossi pagado /

Terzo che dito conductor sia tegnudo et debia in fin de diti cinque anni resignar et render tute et singule cosse soprascripte ala dita Camera de Udene: over achi sera comesso per el M. Luogotenente sera aquel tempo in la patria de Friul, o ad altra legitima persona da suo parte non pegiorade, ma meiorade de quello che al presente se trovano Et se troveranno ala consignation laqual fe li sera fata

Quarto che dito conductor non possa ne debia licentiar alcuni de quelli hano al presente ad afficto alcuna de le cosse predicte massari el termene per loqual le hano ad afficto et non farli alguna molestia, o alcuno altro acto per loqual fosseno astreti a lassar quelle massari el dito termene: soto pena de refar et emendar a quelli ogni damno et interesse in loqual per tal rason essi incoressero Et questa medema refection et emendation far debia a chadauno de quelli che habiano alcune de dite cosse per alguna altra rason si de fito come de livello: Con tasego adnoventia et in quanto li facesse ~~offese~~ o fesse far alguna cossa contra el debito: Et principalmente contra la constitution et consuetudine de la dita Camera de Udene,

Quinto che dito conductor Non possa ne debia licentiar alcuni di diti quali hano al presente ad affitto alcuna de dite cosse: ne acceptar alcuna renuntia ne reassignation li fesse quelli de alcuna de esse cosse in algun tempo Et se da puo el dito termene per loqual le hano ad affito come massari: Se prima lo dito conductor non haverà denotado ala ... del luogotenente o ala dita Camera de Udene: acio possano provveder al recuperar et scuoder de quello restasse debitori quei tali ala mia S. over ala dita sua Camera soto pena de pagar tuto el debito dei diti ala dita Camera,

Sexto che el dito m.ro Luogotenente sia tegnudo et debia ad ogni requisitiō del dito conductor far assignar tute e singule cosse p.dicte cosi a quello affictade a luj ouer ad altro habia rason da luj: Et sia comandado a tuti quelli hano ad afficto dite cosse debino pagar alcuna cossa per quelle per cason de liuello Copulasego aduocatia: et ogni altra raso quomodocunque: Che debino recognoscer et tegnir el dito conductor per patrō signor et possessor de tute et singule dite cosse per tuto el tempo di diti cinque anni: Et per tuto el tempo responderli et pagarli o a chi habia rason da luj tuto quello doueranno renderli et pagar qualitercunque.

Septimo voglia et possa el dito conductor per luj o per cadauno habia rason da luj per tuto el dito tempo di diti cinque anni affictar qualunque pustota et terreno vacanneo et che andasseno a male: Et quelli lauorar et far lauorar: pascolar et far pascolar: boscar et far boscar: Et ogni altro modo vsar et galder tute et singule cosse p.dite secondo che nel p.nte se fa: et puol far: e non altramente.

Octauo sia tegnudo et debia el m.ro Luogotenente per luj et suoi successori obseruar et far mantegnir el dito conductor in el pronominado dominio et possessiō de tute et singule cosse soprascripte a quello cosi affictade per tuto el dicto tempo de cinque anni: Et farli dar, et cosi a chadauno habia rason da luj tuti quelli fauori et subuetiō luj requirira rasoneuel: iusta et oportunamente: Vnde esso possa opperar: far et conseguir tute et singule cosse de lequal se dise nel sexto Capitolo sopradicto per quei medesimi muodi et mezi se diremo: se per la dita man S. et per la sua Camera de Vdene le dite cosse se operasse et fesse Et quelle douesse Conseguirle et basse al presente

Et hisse dado per tal rason ala dita camera. Cum questa
Zonta: Ulterius ad ogni opportuna cautella
Ch la dita nostra S. ne la dita sua Camera de Udene
per questo ne per altro non debia ne sia tegnuda pagar
ne patir alguna spesa

Et non debia ne sia tegnudo el dito conductor ne
algun habia rason da lui dar ali degani ne altri
officiali de le dite ville alguna cossa per alguna
rason pin de quello apparera et pagua a lui: Et
salue et resunade semper et in ogni caso tute et singule
rason, de ogni persona

It ch se caso occoresse ch dio non boglia vegnisse guerre
in la patria per modo ch non se potesse scuoder le
intrade de la nostra Illma S. de far al conductor quel
restoro li parera

Ville de lequal se fa mentio sono queste

La parte de Udene

Zerbin
Sezuiso
Prachuyo
Baldria
Grazon

Postolo
Maso et bechuria
Ungaresche
Colle
Ministerio de ungaresca

Ungaresche
Casina et Lupa
Chiurulis
Motha

Paderno breffa
Breffa
Louaria
Campoformido

Pinmra
Carpenedo
Visindon
Sedeira
San lorenzo

Corighione
Blaudo
Terenzan
Nonredo
Meredo

Cusigna
Predomā
Somerdenchia

Pasian
Presecia
Morteian

Archan
Beglian

Montagna

Fagagna
Martigna
Tocian
Fragna
Brada
Moruzo
Chiavoria
Subia
Prosenic
Chimalua
Corgno
Tripana
Cosegliam

Attimis
Nimis
Flaiela
Villa freda
Val cortal
Rumignà
Bgognà
Valle
Ruzuol
Reana
Segna
Monestedo
Feicesimo
Adorgnan

Rmosa
Ponoledo
Luina
Valeremonia
Ribis
Tanella rel'a
San bido d fagagna
Serefede
Smorgnan
Purzuis
Magnan
Bilris.

Paludo

Palaзuol
Pocpet
Chiamarcis
Campo moio
Bgorзago
Marзana
Agiel
Iornic

Topoian
Sā bido de niel.
Tringnan
Percoth
Paviza
Chiarisa
Gastaldia d chiarisa
Brinxi.

Gonars cū li fassij coī cioe
El comū de biciniins
El comū de felletis
El comū de sopolle
El comū d cuchanà
El comū d lauarian
El comū d malisana
El comū d villà noua.

Die 29 maij 1497

Coram m.co et clar.mo dno hieronymo Vendramino dig.mo Locumtenente patrie. s. R. omanellus suardus habitans utini ad preces et instantiam ser petri archolomani de utino conductoris campe antedicte / volentis assecurare cameram utini pro dicta locatione sibi facta. Sponte libere, et ex certa aii scia nulloque metu, vi aut errore ductus fideiussit ac simul et in solidum cum dco ser petro conductore promisit et se obligavit de satisfaciendo dicte camere usque ad integram solutionem dce locationis campe utini et pro toto tpre ipius locationis: sine ulla exceptione / aut contradictione: obligando se et omnia bona sua psentia et futura

47 Sp. dnus bonifacius bonfilius vicarius
ser Nicolaus lazari comilito
ser Antonius zenevra suppstes munitionum et
ser sebastianus zane coadiutor

Pro camera fiscali pro qua comparuit coram M.^co Cl.^mo d.no hier.^o Vendramino
dig.^mo locumtenente patrie foriiulij comparuit egregius s.r thomas [illegible]
procurator dicte camere exponens et narrans q[uod] cum superioribus
decessit q.m antonius de Seravallo lanarius cum et intestato ...
q.m possedebat et tenebat certa terrena sive bona spectantia
dicte camere : de quibus ab heredibus d.ti q. q.m in eorum intellexit
quedam alienata fuisse : et ea teneri et occupari ab eis q[ui] d.ta
bona sic indebite acquisiverant nulla obtenta licentia / aut
recognitione a d.a camera : Et ne eadem bona cadant in sini
strum cum iactura et damno Ill.me D. n.re . et camere sue predicte
Ideo petijt et magna cum instantia requisivit sibi licentiam con
cedi a prefato M.co d. locumtenente ingrediendi in tenutam et
corporalem possessionem d.torum bonorum sic alienatorum et aliorum
quorumcunque indebite ad eis heredibus possessorum et occupatorum
~~Salvis iuri~~ et intromittendi fructus eorum . Salvis iuribus
cuiuscunque persone.

Q.m M.cus d.nus locumtenens intellecta huiusmodi honesta requisitione
quam indicavit honestati convenire . licentiam contulit d.o s.r
Thome procur. antedicto : q[ui] noie camere fiscalis p.te intret in tenutam
et possessionem omnium bonorum p.torum tam alienatorum q[uam] et quo
cunque modo indebite occupatorum / ~~sive et~~ intromittat ut s.
Sine tamen preiudicio iuris cuiuscunque persone.

Die dicta . Ret. suprascriptus s.r thomas se in executione et virtute
p.te licentie ut s.a intrasse in tenutam et corporalem possessionem
bonorum infrascriptorum cum solemnitatibus debitis et consuetis . Non preiudicando
iuribus alicuius persone . presentibus . d. de dona . et . camarifalcho
hier.^o de tar. caballazio . et cristoforo sebastiano de prato . testibus
testis :

De una tegete cum uno campo posteriori posita in prato ... ...

de prati p dnm hieronymi de tar° caballarii infra suos confi

Itē de uno campo posito extra t'ram etiam ad locū del batiferro p ambrosium p[re]sti. mi de burgo glemone.

Item de tribus campis in ptinētys ~~[illegible]~~ praticlusi q[ui] uno ppe viam cividati et alys duobus i' via de marcilbus tentis p christophorum Sebastiani ssrum

Itē de uno alio campo iuxta viam cividati tento p ssrum hieronymu caballarium

Itē d. duobus alys campis positis in loco padoina tentis p martinū augustum de pratoclusi

Itē de tribus alys campis positis in pozo tentis p dnm martinū.

Itē de quatuor petys prati positis q[ui] duobus in pozo, et duobus i modoletto extimationis quatuor sestorij

Itē de duabus alys petys prati tentis p ssros hieronymū caballarii et martinū augustinū

Itē de uno alio prato in pozo tento p pdros duos

Itē de uno alio prato iuxta stratam qua itur sofonbergū tento p christophorū bastiani sup dictum —

Quibus omnibus tenētibus et possidentibus mandatū fuit i dnm fr thomasiū ut ipe vlit q[uod] in pena ~~[illegible]~~ nemini videant de ~~de~~ fructibus dictorum ~~[illegible]~~ sine licētia ūu. d. loci

Pro Iohanne blancho de marasono asserto sindico et procuratore hominum marasonij et perolj : cum silterijs de S. vito chadubrij sine intervenientibus pro omnibus, Comparens Coram M. D. L. in logia comunis vtinj Idem Iohannes cum sp. d. franc° de tolmetio suo aduocato institit quod procedatur in Causa appellationis : parte . sp . D. francisco de strasoldo asserto procuratore alterius partis dicente non debere nunc procedi : Sed declarari quod supersedeatur : ex eo quod tota presens Causa pendet super quodam concordio alias facto inter partes : Quod dicti de marasono et perolo fecerunt incarcerare venetijs : a qua incarceratione pars dicti . D. francisci de strasoldo appellauit ad . M . D . auditores veteres sententiarum : Et ideo donec non sit expedita dicta causa ab officio dictorum . D . auditorum debet supersederi : Quibus auditis . M . D . L . declarauit non esse nunc procedendum in causa : Sed debet supersederi donec dicta appellatio interposita ad . D . auditores fuerit expedita , presentibus sp . d . franc° de manzanis : et d . odorico de merulis etc.

Pro ser paulo filio ser Iohannis de la bagiera Qui appellauit ad M . D . L . a condemnatione contra ipsum lata per . sp . D . capitaneum et astantes terre vtinj per quam sub die secundo presentis mensis Condemnauerunt dictum paulum in libr. 25 . sol . ex ob denuntiam facta dicto . D . capitaneo . sine officio suo : quod expulsauerit Iacobum puerum famulum Vincentij de bergomo , : M . D . L . visa dicta sententia cum toto processu agitato coram dicto . D . Capitaneo : Et audito dicto paulo dicente et petente dictam sententiam fore delere in eidem rationibus allegatis . Et omnibus mature consideratis Declarauit Male iudicatum et bene appellatum : Et reformando dictam sententiam in melius Condemnauit dictum paulum in libr. quinque tantum .

Die 26 maii 1492

Pro antonio q. orsoni de notareto pnti noe cois notaretti cui sic istanti et regenti sp. dus vicarius magri dni locutes cocessit et assignavit nuncios et cabalarios ad pignorandum facomneum de coloreto pnti vigore unius sententie et taxationis expensarum etc.

p hoib. bugle — Cum M. dnus locutenens antedictus audisset controversiam vertentem sp. doctorem dnum antonium de Savorgnano intervenientem p. coi et hoib. bugle iurisdictionis sue de Savorgnano ex una; et ser blasium de franceschinis assertum nuntium coitatis glemone ex altera angariarum quarundam quas dca coitas glemone imponere vult sup carraterios et conducentes mercantias theutonicas p illam viam: et ad peticionem et instantiam pfati d. ant. intervenientis ut sup: ser Jacobus de ponto cuius utrius se vocasset hre in deposito p illis de bugla duc. cento cum promissione et obligatione de solvendo quicquid iudicatum fuerit / fieri debuisse de dcis angariis Magnus dnus locutenens suprascriptus Mandavit dco ser blasio pnti et audienti nole quo s.: Quod pmittere debeat pdcos hoies de bugla onerare et conducere de dictis mercantiis theutonicis absque impedimento sicut antehac fecerunt usque ad suis cognitum: sine pudicio iurium ptum.

Sp. d. Ryardus de fontebono doctor
ser Nicolaus Stella vicecollateralis

Die 28 may 1492

Pro ser Angelo d'galuano de Sacillo cui sic instanti concessit fuerunt nuntii p sp. d. Vicarium cont quoscumque debitores suos occasione predium non item solutorum

70

Compromissum
obliti de pdolono

In christi noie amen, ano ab eius nate millo quadringmo nonag.o secundo
Indictione decima die lune martis vigesimo nono mensis may. In camino logie
magne ... presentibus no. viris ser nicolao de valvasono, ser Jo. franc.o
del torso, ser odorico de Susana, et ser bernardino de ... testibus
vocatis et rogatis et alijs multis. Ibique no. vir ser Thomasius de pdolono
q. ser ... pro se et heredes suos parte una. Ac nobiles viri ser bernardinus
de pdolono q. ser Joannis nec non ser ludouicus q. ser danielis vo...
proprio ac procurator et procuratorio noie ser francisci eius fris ut de procura con-
stare dicitur instro rogato per Sebastianum Zane coad mei canc. adhuc
actum ... Agentes omes pro se et heredes suos promittentes de ...
[illegible] de rato et rati habitione pro dicto ser franco eius fre in eius propris
bonis et quod cum effectu faciet quod dictus ser franc. ad omem requisitionem al-
terius ptis ratificabit et approbabit pns compromissum parte altera. Volentes
cum benedictione dni finem imponere diuturnis litibus, odijs et dissensio-
nibus que longo ante tpre inter ipas ptes viguerunt amicabiliter ac fraterne
inter se viuere, ut decet bonos attinentes et affines. Suasionibus et exor-
tationibus ducti M. et clar. dni hieronymi Vendramini ... locumt.
patrie forijulij et unptia M. sue. Sponte, libere et ex certa ai
scia et omi meliori mo via iure et forma quibus melius poterant
et possunt. Se se compromiserunt, et compromissum fecerunt more
veneto et inappellabiliter videlicet. Dictus ser thomasius in no. viri
ser nicolaum de candidis ciuem utini: et ser bernardinus ac ser ludouicus
pro se et fre suo pfato in no. viri ser rizardum de S. vito, licet absentes, In
eorum arbitros arbitratores et amicabiles compositores de iure et de facto
de iure tm, et de facto tm: et ptim de iure ptim de facto, put eis videbitur
et placuit ambobus arbitris Super et sup differentijs dictarum ptium pendentibus
et no decisis ac reseruatis in sntia arbitrali M.corum dnorum Joannis ro-
berti Venerio et benedicti Sanuto arbitrorum aliis electorum ab ipsis ptibus,
tm et solummodo et no in alijs. Qui quidem arbitri et arbitratores sic ut
pfertur more veneto et inappellabiliter electi audire cognoscere, diffinire,
terminare, arbitrari, arbitramentari, componere, absoluere et condenare possint -

quibuscumque diebus feriatis & non feriatis partibus & non partibus & absentibus
Volentes dicte partes ut supra facientes quod quicquid a predictis arbitris et arbitratoribus
diffinitum, iudicatum et arbitratum ac arbitramentatum fuit id firmum sit
ac valeat et teneat in omnibus . promittentes quod id omne et totum attendere
observare et adimplere, ac penitus acquiescere: et non appellare, de nullitate
dicere, aut reductionem ad arbitrium boni viri petere aliqua ratione vel
de iure vel de facto: nec ob hoc quod secuta esset aliqua enormis lesio. Cum
hoc tamen quod saltem per mensem vel circa ante complementum presentis compromissi
idem arbitri et arbitratores dicere debeant et publicare sententiam vel opinionem
suam: Ut si forte discordes fuerint: iusstus tertius arbiter et arbitrator
intervenire possit ad iudicandum: Quo casu discordie evenientes, ipse partes
ut supra agentes nunc prout ex tunc, et econtra unanimiter et concorditer
elegerunt et eligunt pro tertio suo arbitro et arbitratore more veneto
et inappellabiliter, ac modo et forma predictis sp. dominum Isydorum ac
la turri de utino. Ita ut quicquid factum iudicatum et arbitratum fuit
per duos et discordia tertio id validum sit ac firmum, sine ulla exceptione
appellatione nullitate, aut reductione ad arbitrium boni viri. Pro
quibus omnibus et singulis attendendis, et plenius observandis ambe
partes predicte facientes ut supra obligaverunt omnia bona sua mobilia &
immobilia presentia et futura: Quod compromissum durare voluerunt per totum mensem
July presentis futuri.

Antedictis millesimo indictione die, et loco ac presentibus testibus suprascriptis.
Ibique no. vir ser Bernardinus de prodolono quondam ser Joannis per se et heredibus suis
agens parte una Et nobilis vir ser ludovicus de prodolono quondam ser danielis
suo proprio nomine ac tamquam procurator et procuratorio nomine no. viri ser francisci
eius fratris: ut de procura asseruit constare manu magistri Sebastiani
Zane coad. canc. et indemnitatis et de rato promisit in bonis suis ex
altera: Cupientes inter se obtruncare omnem materiam litigiorum et
discordie. Facientes per se et heredibus suis Se se compromiserunt
et compromissum fecerunt more veneto, & inappellabiliter de
iure et de facto de iure tantum, et de facto tantum, et partim de iure
partim de facto: Super omnibus et singulis eorum differentiis inter eos ortis
In no. virum ser nicolaum de candidis electum per dominum ser bernardinum

q(uod) no(bilem) viru(m) s(e)r rizardum de S(an)[c]to vito electu(m) p(er) d(omi)n(u)m s(e)r ludovicum d(omi)n(i)s reitib(us): Et p(ro) t(er)tio in casu discordie ip(s)or(um) duor(um) in M(agnificum) d(ominum) d(omi)n(u)m Nicolaum de Savorgnano militem: In eor(um) arbitros arbitratores et amicabiles compositores. Promittentis stare parere et acquiescere cuiusq(ue) sententie laudo arbitrio et arbitramento p(er) d(ict)os duos primos aut p(er) t(er)tium cu(m) uno ex primis si alius fuit discors. Sub obligatione omnium bonor(um) suor(um) p(rese)ntium (et) futur(orum). Cu(m) hoc q(uo)d saltem p(er) mensem aut circa ante complementu(m) p(rese)ntis compromissi ip(s)i duo primi arbitri d(ic)ti debeant opiniones suas adhoc ut in termino ip(s)ius compromissi tertius arbiter intrare possit ad expeditione(m). Que(m) compromissum durare voluerunt p(er) totum m(ensem) Julij p(ro)x(imi) futur(i).

Die secundo Junij 1472

Pro no(bili) s(e)r henrico de comitibus pulcinici: Cu(m) d(omi)n(i)co ... de dardaco: Salvatore cavaliere de budoya: Tomo buchini de Sancta lucia: Tonino cesonelle de Sancto Johe: ... de cultura omnibus mexiciis dictor(um) villar(um): Comparens cora(m) M(agnifi)co D(omino) Locumtenente In logia co(mun)is utini Idem s(e)r henricus cum sp(ectabili) D(omino) francisco de strasoldo suo advocato: q(ui) D(ominus) franciscus Comparuit etiam tunc syndicus alior(um) nobilium dic(ti) pulcenico: Et opposuit q(uod) ip(s)is mexiciis p(rese)ntatum fuit bom(um) mandatu(m) ad instantiam dicti s(e)r henrici pro ut de dicta p(rese)ntatione fide(m) fecit p(er) relatione(m) man(u) s(e)r Andree ... pulcinici: In quo co(n)tinetur q(uod) dicti mexicij et alij nominati in eo refice(re) debea(n)t textos ... combustos et restituere certa bona pro ut in eo. Et quoniam minime fecerunt Contenta in eo: Ideo p(ro)testatur tam no(mi)ne s(e)r henrici q(uam) alior(um) nobilium quos ... interesse occasione Jurisdictionis Cont(ra) dictos mexicios inobedientes de omnibus damnis expens(is) et interesse ac etia(m) de omni damno quod patietur ex eo q(uod) carbonarij sui no(n) possunt face(re) carbones ob ... combustos. p(rese)ntibus ad hec sp(ectabili) D(omino) Bernardino ... et D(omino) francisco de tulmetio advocatis dictor(um) mexicior(um) et aliorum nominatorum in mandato no(n) Consentientibus dicte p(ro)testationi et dicentibus ... querele date licet sit calumniose facta.

Confirmatio sp. D. thomasij de colloreto in Capitaneum glemone

Hieronymus Leonardus pro ill.mo et ex.mo du. do. venet. et c. patrie fori iulij locumtenens gnalis. Ad nos venientes nobiles viri ser Ioannes orsetus et ser Blasius de franceschinis cives glemone cum lris credentialibus massarij provisorum consilij et coitatis dicte tre nobis exposuerunt electum esse sp. doctorem dnum thomasium de coloreto de utino in Capitaneum suum virtute libertatis et arbitrij sibi indulti a p.libato ill.mo Du. do. venet. Petierunt proinde illum iuxta solitum confirmari. Nos vero q eidem coitati observare instituimus privilegia sua et sequi veterem et approbatam consuetudinem imitando laudabilia morum predecessorum vestigia. Honeste requisitioi pdcorum orator annuentes, grataque habentes electionem ipam ut pote de psona non minus fideli q idonea. Pntium tenore eundem dnum thomasium ut s electum confirmamus et approbamus in Capitaneum dicte tre glemone tanq sufficientem et fidelem, habita prius tn informatioe de integritate illius ac devotione in statum pfate ill.me D. Mandantes omnibus et singulis civibus et habitatoribus dicte tre et alijs omnibus eidem subiectis quatenus prefatum d. thomasium p Capitaneo hre tractare, et reputare debeat eidemque in cunctis ad statum et conservationem status eiusdem ill.mi Dnij gubernationemque et bonum regimen dicte tre glemone et iurisdictionis sue spectantibus et ptinentibus debitam obedientiam et reverentiam prestent. Sub pena arbitrio nro auferenda. Qui quidem dnus thomasius coram nobis tactis manibus corporalr scripturis iuravit ad s dei evangelia tenere dictam tram et Subditos omnes in suis antiquis iuribus, statutis et consuetudinibus ad laudem dei et honorem eiusdem ill.me Do. Seque fidelem fore illi et M.cis Rectoribus suis q pro tpre fuerint In quorum fidem et testimonium pntes fieri iussimus, et Sigillo maiori S marci nri regiminis obmuniri. Dat. utini die q. Iunij 1497

Die tercio Iunij

Pro s Ioanne baptista de cotis et fribus de ciuidato. R.t lit.e nicolaus budua Cobatt se hodie ad stetum pfatum de comissione sp. Dnj vicarij sequestrasse in manibus no. s petri dt toc de ciuidato reperti. hic libri tr. centum. quas idem s petrus debet coitati ciuidati et quas nore dicte coitatis ante debebat heredibus q. m. antonij de firmana, Et hoc qa dictus s baptista et fres dicit esse creditores dictorum heredum de dicta qntate,

Innanus Spurch q. altius anrij Smoler h[illegible] i mauterdorf testes [illegible] p fait fotiurs theutonicum occasione certi mutui ducatorum sex ut dicitur facti alias p fanfinum de prampergo filium Ser petri dicto testi nomine [illegible] fuit: monitus iuratus et examinatus interpretanti ac lingua teuthonica in latinum p. [illegible] hominis ad hospitium s georgi [illegible] / q delato sibi corporali iuramento iuravit de vite referendo gratia dum testis deposuerit. Suo sacramento testificando dixit cx. bene cognoscit dictum fanfinum / et bene cum eo aliquando locutus fuit [illegible] protestavit p clapsis in domo dni Ser petri de prampergo tamen tempore quo stetit [illegible] famulo cum [illegible] fuit / cum quo stetit annis [illegible] post: Et q nunq accepit pecunias mutuo ad[illegible] fanfino nomine [illegible] fuit patroni sui / nec umq[uam] egit [illegible] cum dicto fanfino aliqua de causa, nec umq[uam] petiit mutuo pecunias ad[illegible] fanfino nec nomine [illegible] nec alieno. et si gratia [illegible] plane fateretur. Et [illegible] dixit nescire. Dicens q ab annis circa tribus citra non stetit [illegible] famulo cum dicto fuit / Et q infra dictum tempus annorum circa trium [illegible] discessit a [illegible] fuit / vidit saepius et locutus fuit cum [illegible] fanfino, q sibi nihil umq[uam] dixit de aliquo mutuo sibi facto.

Sup[er] g[e]n[er]alibus [illegible]

Dicta die

.Sp[ectabilis] [illegible] Bonf[illegible] [illegible] [illegible] in consilio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Certos debitores ad numerum cc. 16. ut pat[et] [illegible] [illegible] manu [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] idem [illegible] Sp. D. [illegible] [illegible] [illegible]

Die anno mm 1492

I magro gervasio ambionens ad eius instantiam R. & Dominum Tuberam se dic ... qui fuit pro quo inspiciendum ... M. et C. ... ad villam de colle sophimbergi ... ville ... pro ... privasse ... nullus ... audeat inferre ... in possessione dicti mgri gervasii ... super monte sophimbergi ... dividenda inter ... sophimbergi et dominatorem : et nullus sub dicta pena ... audeat inferre aliquam molestiam dicto magro gervasio in verbis nec in factis ... nec ... inquietare ... possessionem.

Die mercurii 27 Junii

Pro franco filio tonuti de faedis. Pro quo comparuit Coram Mco d. locumtenente sedente super plathea pro ... Sp. doctor dominus ... de castello petens relaxari debere de carceribus ... d. francum carceratum ad instantiam Colai ... olim gastaldionis ... pro ... condemnatione ... facta ... d. franco ... de libris triginta par. attento quod ... idonee satisdare ... de dicta condemnatione et expensis casu fuit in appellatione laudata : quam ab ea appellare intendit. Qui Mcus dominus locumtenens terminavit et mandavit quod satisdante idonee dicto franco ut supra assecurante dictam condemnationem cum expensis relaxari debeat de carceribus.

Et illico ad preces et instantiam dicti ... ... ac et tonuti patris dicti franci ... ser octavianus de ... ... se ... in deposito libras triginta par. occasione dicte condemnationis et expensis : cum obligatione exbursandi dictas pecunias ad omnem requisitionem ... obligans omnia bona sua etc.

Mcus d. nicolaus de savorgnano eques
Sp. d. bethalmus ... doctor
Nob. ser Thomasius de freschis

... ...

Die xij junij 1499

Pre arobo de bergomo famulo Sp. dni hier de cusano retento et carcerato vigore lrarum Sp. dni potestatis motae per debilitatione asserta damnificationis del pri ac firmino per una gaenatonis lbr 450 vel lbr 350 per dcto damnific. et lbr 100 per com. Ad eius pos & instantiam constitutus coram [illegible] dno locumtenente per [illegible] cancellaria novam [illegible] de behai per retinendo dnum lar [illegible] famulum suum de carceribus sponte & libere [illegible] obligat [illegible] fideiussit et se principaliter obligavit per dcto ac quat fuerit [illegible] et videlicet retentus de solvendo quoque [illegible] cognitum fuerit ipsum lar. dare debere occasione dicti gaenationis et retent [illegible] omni ipsa summa [illegible] et non [illegible]

Sp. doctor d. paulus ramusius caut.
Ts. Sr odoricus de athinis / [illegible]
Sr Sebastianus Zani contador

Locumt.

[illegible] tenore tibi Danieli lombardo de Trissino condemnato concedimus et impartimur nostrum et liberum salvumconductum duraturum [illegible] usque ad diem 16 mensis instantis ita quod non obstante aliqua [illegible] sententia condemnatoria contra te lata venire possis [illegible] et ibi stare et morari inde recedere ad tui libitum sine aliquo impedimento / ad mullas [illegible] tibi inferri possit infra dictum terminum. In quorum fidem [illegible] Dat. [illegible] die 8 Junij 1499

Die .8. Junij 1492

Pro Jacobo de enriotes [illegible] in villa carignani Ad cuius preces et instantiam [illegible] dnus [illegible] de a turri [illegible] et se fideiussorem constituit secundum formam equum patrie occurre [illegible] sitie in eius favorem [illegible] d. Candida de chiasenta / a qua dca d. Candida se appellavit, et de ea pendet appellatio: Et hoc fecit ad hoc ut dca sententia mittatur executioni

Ts sp. d. odoricus de menilis, et d. franciscus de talmerio doctores

Die .9. dci

Pro polidoro de la motum q constitutus in castro [illegible] melioti [illegible] fecit [illegible] Sp. doctori d. de talmerio commissionem de [illegible] [illegible] Spatii [illegible] vigore sui officii et [illegible] Sp. dne Cattarine de la fratina [illegible] possessionum ad [illegible] M. d. [illegible] et defendendum [illegible] promittens [illegible] Sub obligatione [illegible]

Ts sp. doctor. d. paulus [illegible] capitaneus

Die .xii. Junij

Pro petro q. olimoni de carmignano. Ad cuius preces et instantiam [illegible] thomasius q. nicolai de [illegible] scriba officii M. dnorum patronorum arsenatus in villa carmignani fideiussit et se fideiussorem constituit de valore cuiusdam equi bay clari depositi sup hospitio gregorij de Jadra hospitis in burgo clemonte p quosdam duos Jumentos q se falso asserebant patronos burchi iam pluribus diebus elapsis nec amplius [illegible] ad accipiendum dictum equum. Casu quo aliquis dcorum Jumentorum vel alius [illegible] peteret dco hospiti equum [illegible] / quem Sp. d. capitaneus [illegible] restitui dco petro [illegible] fide illum accomodasse dcis Jumentis et sui [illegible]

Ts dnus paulus [illegible] doctor.

Venutus de brazano.

I

3°

Ducali di Luogotenenti del Friuli

Lei. XV e XVI.

... ivemus, et Dom[illegible] Anim[illegible] [illegible] una in- singulares, [illegible]

[illegible]

Consiliarii Rectores Venetiarum, Nobili et sapienti Viro Gabrieli
Venerio de suo Man.to locumtenenti patrie fori Julii fideli dilecto salutem
et dilectionis affectum, Non sine singulari merore, vobis mandamus
declaramus, Deo sic disponente Cuius voluntati contraire nec
possumus, nec debemus, Serenissimum Principem Dominum Andream Gritti
inclytum Ducem nostrum ex hac vita emigrasse, Cuius Animam ob
eximias virtutes, ac dotes Animi rarissimas et singulares, vite integri-
tatem, et Religionis cultum omniaque acte vite Documenta in Divi-
torum numero adscitam esse, et admissam procul dubio Credimus, ac
certo tenemus, presertim omnibus ecclesie sacramentis suo ordine, summa
devotione perceptis, et quamquam nobis Ambiguum non sit, immo gratissimum
habeamus vos in omni eventu eam custodiam locorum nostrorum,
Curae ac fidei vestrae creditorum habituros, ut nihil ~~addi~~ addi,
ad diligentiam et studium vestrum possit. Tamen ut Cautius omnia
succedant, vobis iubemus, ut loca ipsa ita custodiatis, eamque
in illis quamdiu curam adhibeatis quam pro solita fide vestra,
et esse debetis, et nos expectamus, Preterea si qui ex Nobilibus
nostris in locis, vobis Commissis reperirentur, eis nostro nomine intimari
ut studeant se Venetias conferre, electionibus creandi Ducis interventuri;
id tamen de iis dicimus, qui officio alio [illegible] fungentur, eos enim
in locis quibus commorantur, volumus remanere, ac de iis que scri-
bimus singulos Rectores agri istius [illegible] litteris vestris, et [illegible]
certiores faciatis.

Datum in nostro Ducali palatio, sub signo [illegible] mei, et signi
Nicolai de Priolis Maioris Consiliarii die 29 Decembris Indictionis
quadragesima 1540 [illegible] de Franciscis secretarius.

·M·D· 3· die 26· julij in cons. x^m

Quod omnes banniti, qui de cetero bannientur per omnes rectores nostros tam a parte terre quam a parte maris habeant causam eundi et standi ex confinibus bannorum suorum et obediendi condemnationibus eorum captum et et authoritate huius consilij statutum sit et statuit publicari debeat in omnibus terris et locis nostris, quod si banniti et similiter qui posthac bannientur permiserint se reperiri in terris vel districtibus et confinibus que condemnationes suas, statutis et prohibitis transactis octo diebus post presentis ordinis publicationem, intelligantur esse banniti et sint de omnibus terris et locis nostris et de hac civitate nostra Venetiarum et districtu pro quibus capi possint et ad supplicium vel alias penas trahi possint non secus ac si in principalibus locis bannorum suorum fuissent retenti et qui illos reperiunt habeat taleam eiusdem expressam ultra talea quas ipsi banniti haberent.

a. d. L. tes possint capi facere, et bannire homicidas in terr. et de territorio bel gradi non obstante quod dicatur comes goritie etiam ... Venet.

... carte 50.

ria, l'anima nostro mag.co patrone, in
il debito fine alle già principiate cose, con
alterato bien.mo, havendo però il modo
cile in diffimile; abenche ~~di tal cosa avanti~~
per lo fervente amor, qual porta a v.ra s.a
figliolo, ho voluto significargli b. per la prima
(a più brevità) includendo in essa il bando, et la lett.a del
Ill.mo cons.o di X. dil tenor, come in quelle potrà veder
nostra seg.ia; qual sono molto corespondente al voler de
l'uno, et l'altro; qual visto, nostra s.a secretamente cer-
cò bel modo potrà haver l'intento suo in voler far
dargli più debito recapito al detto Ser.mo Zi.o altro non me occorre
servir a v.ra s.a per adesso, nome che di
core a quella me riccomando, et di quello porto
di continuo nel petto, come v.ra s.a può haver ferma
speranza. La note sequente.

libro ... cart ... 26 ...

Pars con bannitos revertentes ad nova mala perpetranda in patriam.

Franciscus Foscari dei gratia dux venetiarum etc. nobilibus et sapientibus viris Leonardo Iustiniano de suo mandato locumtenenti patriae fori Iulij et successoribus suis fidelibus dilectis salutem, et dilectionis affectum, significamus vobis, quod in nostris consilijs rogatorum, et additionis, praesentibus mensis nona indictione, et die capta fuit pars tenoris infrascripti videlicet ordinetur, quod si quis bannitus de aliqua ex terris, et locis nostris a parte terrae pro aliquo delicto veniret ad illum locum, vel terram de qua fuisset bannitus, et committeret aliquod excessum, vel faceret aliquem insultum, vel aliud malum actum pro quo aliqua querela deponeretur et ipse bannitus accusaretur, tunc rector eiusdem loci de quo talis delinquens fuisset bannitus teneatur, et debeat ipsum bannitum mittere ad capiendum in quocumque loco ubi reperiretur, etiam si reperiretur in venetijs, et in districtu venetiarum, et rector illius loci in quo talis bannitus reperiretur teneatur, et debeat dare omnem favorem, et auxilium opportunum ad capiendum ipsum bannitum, ipsoque capto idem rector qui miserit ad illum capiendum ipsum bannitum debeat procedere contra eum, ac si in locis sibi commissis captus fuisset. et teneantur omnes rectores nostri a parte terrae, et a gradu ad caput aggeris, et domini de nocte, presentem ordinem observare sub poena ducatorum centum pro quolibet contrafaciente, et qualibet vice exigenda, et dividenda per advocatores comunis ut de alijs poenis sui officij. Et debeant dicti nostri rectores dictam partem facere publicari ut omnibus nota sit quare cum dictis nostris consilijs fidelitati vestrae scribimus et mandamus quatenus dictam partem, et contenta in ea debeatis observare, et facere inviolabiliter observari, facientes has nostras litteras in actis vestri regiminis ad futuram memoriam registrari, ac mittentes eam omnibus rectoribus patriae, ut illam observent, et faciant observari et publicari.

Datum in nostro ducali palatio die 2° septembris 1432.

P. Die xiiij septembris 1432. publicata die ... iiij. ante platea comunis utini in multitudine copiosa premisso sono tubae.

a d. ... possint capi ... et banniti homicidae in terr. et de territorio Belgradi non obstante quod dominus comes Goritiae dicat quod teneat.

Franciscus Foscari dei gratia dux venetiarum etc. nob. et sapientibus viris Vitali Miani de suo mandato locumtenenti patriae fori Iulij et successoribus suis fidelibus dilectis salutem et dilectionis affectum, per alias vobis mandavimus ut restitui faciatis Belgradum mag.co comiti Goritiae, nunc autem ... mus, et vobis mandamus, ut sicut diximus nuntijs suis, ita et

... 50

illis qui peruenerant ad accipiendum tenutam ipsius loci declarare debeatis q intentionis nostrae est, et uolumus q considerato qualis uita ipsius loci propinque sunt Iustino, et misse cum nostris in facto homicidiorum, quae committerentur observetur id quod observatum est tempore quo locus iste steterit in manibus nostris, et ita executioni mitter debeatis.

Dat. in nostro duc. pal. die xxiiij mensis Ianuarij Indictione xiij ma 1435.

q homicide patriae non habeant reductum in belgrado, et districtu, et simil. e converso.

Franciscus foscari dei gratia dux uenetiarum et nob. et sapienti uiro Vitali miani de suo mandato locumtenenti patriae forijulij fideli dilecto salutem, et dilectionis affectum, in vera signatione castri belgradi fienda mag.co dno comiti goritie dictum est et conuentum q committentes homicidia in patria forijulij non habeant receptum in dicto castro belgradi, neque in pertinentijs suis, et a m parem requisitionem e converso a nobis fieri fecit. Nos considerata honestate et equitate requisitionis mag.ci dni suprascripti, volumus q similiter committentes homicidium in dicto castro belgradi aut in pertinentijs suis non habeant reductum in aliquo loco patriae, nec receptum.

Dat. in nro ducali palatio die xvi mensis Julij 1435.

Bamniti servientes ill.mo dnio cum manatur a i eorum bamno.

cart. 65.

Franciscus foscari dei gratia dux uenetiarum et nobilibus et sapientibus viris Victori bragadino de suo mandato locumtenenti patriae forijulij et successoribus suis fidelibus dilectis salutem, et dilectionis affectum ut fideles subditi nri seruiant dominium, et clementiam nram deliberauimus cum nostro cons.o rogatorum, et additione, q omnes bamniti, uel proclamati, seu condemnati, per rectores nostros terrarum, et locorum nrorum a parte terre, pro puro homicidio si seruient, uel seruire facerent nro dnio, per men. quatuor suis proprijs expensis. Ubi et sicut per nrum dnium ordinabitur sint liberi, et absoluti habendo cartam pacis infra tempus quo seruient si ad vos illam non habent, omnes aut bamniti uel condemnati per Rectores nros a parte terre, seu proclamati pro homicidio pensato, aut alio crimine, uel delicto uel per contumatiam ab omnibus terris, et locis nostris a parte terre si seruient nro dnio uel seruire facient, ubi, et sicut eis mandabitur per nrum dnium per men. quatuor, et habendo cartam pacis ut possint redire, ac libere stare in omnibus terris locis, districtibus nris excepto loco et districtu ubi delictum comissum fuerit, et statuatur terminus unius mensis infra quem omnes se debeant presentare ut ordinare, et mandare possimus ubi, et qualiter seruire debebunt cum eorum seruitio suo, et habita fide ~~[illegible]~~ q seruiuerint fient eis, et unicuique eorum litterae nostrae patentes de absolutione sua secundum ordinem suprascriptum non intelligendo in praedictis reuelles, proditores incendiarios, et principales raptores mulier. qui eas non acceperint in uxores suas, et illos qui

per partialitatem pensate, occidis, inter aliquos in ... territ nostris, ... ut hec gra, et provisio nostra nota ... sibus ... ... -acciatis, tam in locis ... publice proclamari. Volentes insuper, et mandantes, q de sibus qui se presentabunt in ter ... suprascripto unius men dare debeatis nobis notitiam, ac de eor et qualitatibus ut sicut expediens ... providere possimus faciende et proclamari omnes banniti pro puro homicidio ex nunc vos inter se libere presentare, et scribi facere in locis ubi habuerint bannum, illi aut banniti ab sibus terris, et locis nris a parte terre, ex nunc se presentare possint et scribi facere ad locum proximiorem loco ubi fuerint condemnati, ut ubi eis comodius erit, ut de illis notitia habeatur.

Datum in nro duc. pal. die ... ... mensis may. Indic. ... prima 1438.

... die secunda Junij 1438.

... die tertio Junij 1438. publicate fuerunt in locis solitis.

Franc. Foscari dei gra dux Venetiar et nobili, et sapienti viro Victori Bragadino de suo mandato locumtenenti patrie fori iulii fidelis dilecto salutem, et dilectionis affectum per alias nras literas vobis scripsimus provisionem, et gram quam fecimus pro bannitis, et condemnatis personalibus sed volentes ut hanc nram gram, et clementiam dispensare cum fidelibus nris pecunialiter, et ad carceres condemnatis cum nro cons. rogator, et additionis damus vobis, et libertatem q cum oibus (et singlis q pecunialiter) et ad carceres condemnatis tam in utino, q in sibus terris, et locis patrie fori iulij compo-nere possitis in hunc modum viz, q illi qui sunt condemnati ante tempus regiminis tam in utino q in terris et locis patriae fori iulij (ad standum per sex men, vel ab inde infra in carceribus, et condemnati pecunialiter a libris sexaginta par. in. si servient, aut servire facient pro eas stratobitus, vel ... in exercitu, vel ubi, et sicut eis mandabitur per duos men, vel ab inde inde infra secundum qualitate personar et q ... temporis, vel pecuniae sicut discretioni ... videbitur condemnati aut ad carceres a sex mensibus sup et pecuniatr a libris sexaginta ... si servient vel servire facient per men sex, vel quatuor sicut discretioni ... videbitur considerata qualitate personar, ac tempor carcerum et quantitate condemnationis pecuniarie ... ab ipsis condemnatis ab ipsis condemnationibus suis tam carcerum q pecuniar absolvant, et simili mo, si qui essent condemnati ante tempus dicti regiminis ad carceres pecunialiter simul, et unite, et cum ... talibus componere possitis, q serviant per illud tempus

pro bannitis et condem-natis in pecunijs, vel ad standum in car-ceri.

cart. 66.

quod nobis videbitur usq ad men. quatuor, vel ab inde infra

vel sup. habito respectu personar, et condemnationu et

ad qualitatem

quando servierint habita fide de servitio suo habebunt

literas patentes, a nro dnio de cor absolutione, ut in futuro

ab di. impedimento, et molestia sint securi.

Dat. in nro duc. pal. die quinto m. Junij indictione prima.

mill.mo quadrag.mo trig.mo octavo.

Die octava m. Junij 1438. liter suprascte. fuerunt

publice proclamate et misse ubi sup. procl.

Relata die octava Junij 1438.

Q. D. Locumtens constituat unum caput ex bannitis, qui se presentabunt singul. viginti quinque vel triginta :~

cart. 66

Franciscus foscari Dei gra Dux venetiar. Nob. & sapienti viro victori Bragadino de suo mand.to locumt.i patrie fori Julij fideli dilecto salute & dilectionis affectu. Diebus prope decursis Aduisauimus vos de gra per nos facta bannitis cum nro Cons.o rogatoru et additione, & quia certi sumus quod ad hunc usq diem venerint illuc ad se presentandum ex ipsis bannitis ut sciatis intentionem nram, & quem ordinem dare volumus d' eis Mandamus vobis, q. si ad receptionem presentium venissent ex eis ad se presentandum ad numerum viginti quinque aut triginta & si no essent tot quamprimum venerint usq ad predictum numerum, eligere debeatis ex ipsis unum, & constituere unu, qui sit Caput vigintiquinq aut triginta eorum. sicut vobis melius videbitur illum vz. qui sit sufficientior, & aptior, & sic facere debeatis de tempore in tempus sicut venerint, ipsos q. mittatis Brixiam ubi se presentent Rectoribus nris, a quibus auisabuntur, quid facere habebut & ne forte perderent multum temporis in via ad eundum illuc, volumus ut statuatis eis ad essendum Brixiae illum terminu, qui vobis apparebit Conveniens, aduisando illos Rectores nros de missione illorum, & de Termino quem limitaueritis ad applicandum illuc verum si essent Aliqui ex ipsis Bannitis, qui propter senectutem, aut aliam legitimã causam servire non possent, & vellent mittere alios loco sui ad serviendum,

Q. sufficientes psone acceptentur loco eoru, q. ire non possent ex ca. pro legitima servitii

Contenti sumus, q. presentantibus eis vobis Homines sufficientes illos accepttis, & mittatis sicut supra. & quia posset occurrere, quod

Q. D. Locumtens accipiat denarios ab eis, qui nollent ire servitum nec mittere :~

essent de illis, qui vellent potius dare denarios, q. eum ire personaliter vel mittere ad serviendum, In hoc casu volumus, q. dicti Tales dare teneantur ducatos quatuor auri pro testa in mense pro mensibus quatuor, aut ab inde supra, sicut vobis videbitur, Considerata qualitate, & conditione personarum, quos denarios solvant in duabus pagis. dando de presenti medietatem vz. ducatos octo, aut illud plus, quod solvere

deberent pro terminis duobus mensibus & de reliqua medietate faciatis
nobis dare fidiussionem solvendi pro aliis duobus mensibus, omnes autem
denarios quos a predictis per hunc modum haberetis mittere nobis debeatis,
quia cum illis conducentur de peditibus forensibus, declarando quod si predicti
tales non solverent, ut predicitur, nihil valeat eis gratia facta.
Datum in nostro Ducali palatio die xiij mensis Junij Indictione prima 1438
Die 18 Junij factum fuit proclama juxta solitum ut in predictis
literis continetur.

Renocatio unius partis in criminalibus, & quod rectores debeant in criminalibus procedere, & sententiare secundum ordinamenta terrarum suorum regiminum.

Carta 67.

Franciscus Foscari Dei gratia Dux Venetiarum &c. Nobilibus & sapientibus
viris Victori Bragadeno de suo mandato locumtenenti patrie fori Julij & suc-
cessoribus suis fidelibus dilectis salutem, & dilectionis affectum.
Sicut scire debetis ab aliquo tempore citra, praesertim propter quandam
partem captam in nostro consilio rogatorum, et additionis die tertio
Julij 1414, que in effectu disponit, quod pro omni delicto
excepto, quam pro homicidio puro, delinquentes banniantur ab
omnibus terris, & locis nostris, a parte terre deductum est in
consuetudinem quod quasi pro omni excessu sive delicto Nostri
subditi delinquentes ponuntur in banno omnium terrarum, &
locorum nostrorum a parte terre, et propter hoc subditi nostri
disperduntur & per territoria aliena vagantur, & loca
nostra dishabitantur, Unde ad hoc providere volentes cum
dicto nostro consilio Rogatorum & additionis, ipsam partem penitus re-
vocavimus, Ita ut omnes rectores nostri a parte terre de cetero
in dictis delictis, et aliis criminalibus inquirere, procedere, &
condemnare debeant secundum formam statutorum & ordinum
civitatum & Terrarum regiminum suorum sicut fieri con-
sueverit, Antequam suprascripta pars capta in 1414 capta esset.
mandamus itaque vobis cum dicto Consilio, quod hanc nostram
deliberationem & ordinem in quantum ad vos attinet, &
in posterum attinebit, observare debeatis, & facere inviola-
biliter observari.
Datum in nostro Ducali palatio die 14 mensis Junij Indictione prima
1438
Recepte die 16 Junij 1438.

pro bannitis pro homicidio pensato cart. 68

Franciscus Foscari dei gra dux venetiarum, Nob. et sapientibus viris victori Bragadeno de suo mand.to Locumtenenti patrie fori Julij & Successoribus suis fidelibus dilectis salutem, et dilectionis affectum, Significamus vobis quod ultra alias provisiones, quas pridie fecimus pro bannitis et condemnatis sicut in alijs nris literis inspicere potuistis, de novo deliberavimus cum nro Cons.o rogatorum, & additionis, quod oes banniti, seu condemnati, seu proclamati, seu contumaces pro homicidio pensato ab omnibus terris, & locis nris á parte terrae per rectores Terrarum, et locorum nrum libere, et impune venire possint & se presentare ad Terras, et loca ubi fuerint banniti, condemnati, proclamati, seu per contumaciam exules, et audiantur, et per Rectores nros eorum defensiones, probationes, declarationes, et Jura tamquam si se debito tempore presentassent, et si per huiusmodi probationes, et productiones suas constiterit illud non fuisse homicidium pensatum, Isti tales in hoc casu gaudere debeant beneficio partis pridie Captae pro puro homicidio, serviendo sicut servire debent banniti pro puro homicidio, et habendo cartam pacis, & si rectores terminabunt, quod fuerit homicidium pensatum, remaneat pro homicidio pensato scilicet statuatur his talibus Terminus duorum mensium post proclamationes ad comparendum, ac producendum, & probandum quicquid voluerint, teneantque rectores in dicto termino illos omnino expediuisse, ut sciant quid facere habeant, quoniam si Terminabitur quod fuerit homicidium pensatum, libere recedere poterunt, et in alijs nris locis, et districtibus habitare, serviendo sicut alijs nris literis continetur, Id certe mandamus vobis cum dicto cons.o quod hac provisionem nram observare, et exequi in quantum ad vos attinet & ad regimen vrum debeatis. Deliberavimus Inuper cum dicto consilio,

pro bannitis ex raptu mulierum.

quod banniti pro raptu mulierum, qui non fuerint principaliter raptores sint ad conditionem bannitorum pro puro homicidio

Dat. in nro Duc. Palatio die 13. Junij Indict. p.a 1438

R. die 19. Junij ~~1438~~ 1438.

Declarationes sup. facto bannitorum

Franciscus foscari dei gra dux venetiarum, Nob. et sapienti viro victori Bragadino de suo mandato locumtenenti patrie fori Julij fideli dilecto salutem, & dilectionis affectum. Illa fidelis nra Communitas Utini per prudentem virum Joannem Ceserino Nobis non ulla exponi fecit & aliquas declarationes petere fieri super facto partis, quam vobis misimus de Bannitis loquentem, et primo si illi qui in Comitatu Comiserint homicidium possint in patria stare, Secundo quae est nra

Intentio de impotentibus, et inhabilibus ad seruiendum, & Tertio si
illi qui per prelatos nobiles, & Communitates, uel alios habentes
Jurisdictionem in patria sunt banniti, & Gaudere debeant beneficio partis
suprascripte, quare uobis declaramus Intentionis nostre esse sicque uolumus
& uobis mandamus ut obseruari faciatis, videlicet quod Illi qui purum
homicidium commiserunt in Comitatu, ac et banniti per prelatos nobiles,
& Communitates uel alios Jurisdictionem habentes in patria sint ad conditionem
aliorum bannitorum per uos uel precessores uestros, Itaquod seruiendo, et
habendo cartam pacis possint libere stare in patria, & Gaudeant in totum
beneficio partium loquentium super hoc, quas Jam uobis misimus, Illi
autem impo qui impotentes aut inhabiles sint mittant alios pro eis ad ser-
uiendum, aut soluant id quod Jam taxauimus, et limitauimus tales
soluere debere prout per alias nostras his diebus uobis scripsimus.

Datum in nostro Ducali palatio die XXI. mensis Junij Indictione prima 1438.

R. die 29. Junij 1438

prorogatio termini in quem banniti possint se presentare	Francesco foscari dei gratia dux uenetiarum, etc. nobili, et sapienti uiro uettori bragadino de suo mandato Locumtenenti patrie forijulij fideli dilecto salutem, et dilectionis affectum. Audiuimus plu- rimos esse bannitos, et condemnatos qui haber non potuerunt notitiam prouisionis, et gratie nostrae, quia erant in par- tibus remotis, aut alia causa, et proinde non potuerunt comparere in termino limitato, Ideo cum nostro consilio rogatorum et additionis, prolongauimus eisdem terminum comparendi et se presentandi per totum presentem mensem Julij cum omnibus alijs conditionibus, et modis, que in alijs nostris literis, et prouisionibus continetur, hanc autem prolongationem alijs locis nostris patrie forijulij per literas uestras notificetis, ut omnibus nota sit.

Dat. in nostro ducali palatio die XIJ. Julij Indictione prima 1438.

R. die XVIIIJ Julij 1438

B. & bannitis de Civitate non audeant per Milliaria 15. stare prope terram ubi male deliquerit 734	Franciscus foscari dei gratia dux uenetiarum etc. Nobili et sapienti uiro Marco Lippomano de suo mandato locumtenenti patrie forijulij et successoribus suis fidelibus dilectis salutem

et dilectionis affectum, Significamus vobis quod in nostro Cons.° Rogatorum die .xij. novembris presentis capta fuit pars infrascripti tenoris vz. Cum de terris et locis nostris multi sint banniti pro diversis criminibus et delictis qui moram trahentes penes territoria nostra, ex quibus banniti sunt propter habilitatem quam habent stantes prope ipsa confinia, quottidie redeunt ad nova mala perpetranda, et sit convenientis providere et dando talibus bannitis confinium, itaut habilitatem non habeant iterum delinquendi vadit pars quod vos illi, qui banniti de cetero erunt de aliquo territorio pro aliquo non possint stare vel habitare per milliaria quindecim prope territorium illud de quo fuerint banniti, et si infra tale confine caperentur consignentur in manibus Rectorum loci de quo banniti erunt, ut penam luant, ac si in ipso territorio capti fuissent, et si ipsi banniti redirent in territorium de quo fuerint banniti ad perpetrandum nova delicta, priventur beneficio standi prope dicta territoria per spatium suprascriptum milliarium quindecim, Quare mandamus cum supradicto nostro Cons.° Rogatorum quatenus partem suprascriptam et contenta in ea observare, observarique facere debeatis faciendo eam in Canc.ª ad futurorum memoriam registrari,

Dat. in nostro duc. Pal.° die 28 mensis 9bris Inductione septima. 1443 / [illegible]

Die 22 mensis Decembris 1443 ex mandato D. locumtenentis per Sebastianum [illegible] In locis consuetis utine proclamata fuit suprascripta littera,

pro Comunitate austrie q. marescalcus
L 6. car. 77.

Francicus Foscari Dei Gratia dux Venetiarum etc. Nobili et Sapienti viro Delphino Venerio de suo mandato locumtenenti patrie fori Julij fideli dilecto salutem, et dilectionis affectum. Expositum nobis est pro parte fidelis comunitatis nostre Civitatis austrie, quod per marescalcum nuper

pridie captus fuit apud civitatem Austrie quidam de Ni-
vignano q quem alias tempore Nobilis viri Francisci Bar-
barigo predecessoris vestri occasione cuiusdam pueri homicidij lata
fuit sententia, q siquo tempore veniret in fortiam sua
vel successorum suorum contra ipsum deberet procedi, qui Maris-
calchus vigore certe diffinitionis alias facte in consilio
parlamenti q continet, q quando capitur aliquis male-
factor p mariscalchum vestri deberet ad propinquiorem
locum, ubi malefactor captus fuit, et ubi sit copia
bonorum virorum et duxit ipsum malefactorem ad civi-
tatem austrie, ubi detentus est et ipsa civitas petit
ut mittatur Marescalchus ad civitatem Austrie ut justitia
debita fiat secundum mores et consuetudines ipsius
Civitatis austrie, sicut alias in similibus casibus contra
aliquos malefactores superioribus temporibus factum et
observatum est. habita et consideratione ad correctionem
et confirmationem per nos et consilia nostra factam dicte
Comunitati, hac itaque expositione intellecta, vobis com-
mittimus et mandamus, q sumpta oportuna informatione
si reperietis observatum esse in alijs similibus casibus sicut
predictum est per constitutiones et consuetudines suas
eo casu ipsas consuetudines observetis, et observari ad
antiquum faciatis, et si conveniens esse mitti marischalchum
ut ibi possit justitiam debitam ipsum mittatis, ac ordines
et consuetudines dicte Comunitatis sicut predicitur ob-
servetis tam in casu predicto, quam alijs qui in futurum eve-
nient et c.

Data in nostro Duc. palatio die x mo. Nobis indict.
octavo M CCCC L iiij.

dns marescalchus / stiam ... detinendi, et capiendi quoslibet bannitos ubicunque eum reperierunt in statis.

A tergo: Nobili et sapienti viro Delphino venerio
locumtenenti nostro patrie fori Julij et c.

f. de la siega cancel.

Nos Pantinus Viaro pro Ill.mo et ex.mo duc. do. venet.
locumtenens patrie fori Julij, obtemperantes et exequentes et exequi de-
bentes literas Ill.mi duc. domini venet., quarum tenor

q. banniti ex terris co. tatis statim pos... sunt in patria), sicut

e.19. Quomodo stare possunt pro homicidio puro banniti. car. 113.

sequitur, et est talis. Franciscus Foscari dei gratia dux venetiarum etc. nobilibus, et sapientibus viris Santino viaro de suo mandato locumtenenti patriae fori Julij et successoribus suis fidelibus dilectis salutem, et dilectionis affectum. intellecta supplicatione fidelis nostri Jacobi dicti Triuisani de villa quinti patriae nostre fori Julij per quam narrat, et supplicat. quod cum de mense Julij anni elapsi fuisset quadruuium villam iurisdictionis mag.ci d. Comitis goritie pro quibusdam agendis suis, et quidam Andreas de museono eius inimicus contra eum prouisset ipso improuiso, ac eum percussisset cum una glauarina bis nulla precedente offensa, et iterato contra ipsum irrueret, ipse vertens se contra dictum Andream defensionis gratia cum uno spelto vereruit dictum Andream in corpore sub bracchio sinistro

casus sequitur

et ex dicto vulnere mortuus sit, dignemur declarare quod in patria, et alijs locis nostris stare possit cum familia sua excepto belgrado, et capitaneatu sicut possunt delinquentes in patria star in terris dicti domini Comitis goritie, et super dicta supplicatione visa et diligenter examinata responsione vestra, qua dicitis dictum homicidium esse paruum, et quod quilibet homicida bannitus a tota patria potest libere star in dicto loco quadruuij in quo dictum homicidium commissum fuit, et alijs locis dicti Comitis goritie, excepto belgrado, ideo pater, et oppinio vestra est, quod banniti de quadruuio siue Codroypo possint libere star in patria, et terris nostris pariter quia sic obseruatur cum banniti a patria habitant in locis dicti Comitis, etc. Deliberauimus quod iuxta responsionem, et consilium vestrum dictus noster fidelis star, et habitar possit in omnibus terris et locis nostris ac tota patria, excepto belgrado ut in casibus homicidiorum consuetudo, que seruatur, pari vicissitudine, sicque fidelitati vestrae scribimus, et mandamus, quatenus obseruar, et obseruari facere debeatis;

datum in nostro ducali palatio die 18 mensis Junij Indictione 14. 1450.
Nob. et sapientibus viris Santino viaro Locumtenenti patriae fori Julij.

q pars de xx. milliaribus & bannitos nõ habeant locũ in Patria.

L°. C. B. a c. 7 8.

Franciscus foscari Dei gra Dux Venetiar et c. Nob & Sapientibus Viris Nicolao Contareno de suo m.to Locũtenenti pria Fori Julij. ac Successoribus suis fidelibus Dilectis salutem, et dilectionis affectum, Accepimus his decursis diebus binas lras Vras, p quas nobis significastis ea, quae sequuta sunt pro illis malefactoribus bannitis ex illa pria nra, qui se reduxerunt ad Ciuitatem Austriae, et ibi acceptati fuerunt, secureq steterunt con formam deliberationis nrae, et nri Consilij rogator. quae mentionem facit: q quilibet bannitus de uno loco; Intelligatur esse bannitus per quindecim milliaria ultra confinia ipsius Loci et c. Audiuimus q et intelleximus ea, quae super hac materia exposuerunt nobis prudentes Viri Nic.s Simonis, et Franc.s de miutinis Oratores ipsius coitatis Austriae. Vidimusq nonnullas lras nras datas x. Nouembris M. ccccxliiij. Indictione vij. directiuas Locunt nro, qui tunc praeerat Regimini illius priae: quae faciunt expressam mentionem de similibus casibus et p eas iubemus seruari consuetudines elapsas. tam pro casu, qui tunc occurrebat, q pro alijs, qui in futurum occurrerent, Considerauimus et Temer. condictionem, et situm locorum illius priae. in qua sunt multa loca, quae habent Jurisdictionem de per se. quorum Juribus expresse derrogatur. si Lex nra praedca quindecim milliar in illa pria seruari debet, et cederet in Totalem desolationem illius priae nrae in spacio Temporis Unde omnibus bene consideratis, deliberauimus, et sic pro informatione urã uobis significamus q lex, et deliberatio nra praedca, et consilij nri Rogatorũ de dcis xx. milliaribus nõ se extendat nec intelligatur in illa pria nra q̃tum e pro homicidijs tm puris sed Jubemus consuetudines quae an dcam Legem, et deliberationem nram obseruabantur in illa pria in puris homicidijs debere Jnuiolabiliter obseruari faciatis. q has nras lras in actis Vri Regiminis ad futurorũ memoriã registrari.

Data in nro Du. Pal. die x. mis Julij Ind. ij. M. cccc liiij.

Rta. die xiij Julij 1454.

q a condemnationib9 ad inquirendũ appellari nõ possit.

L. C. cart 25.

Franc.s foscari Dei gra Dux Venetiarum et c. Nobilibus, et Sapientibus Viris Nic.o Contareno de suo m.to Locũt.i priae Fori Julij, et Successoribus suis fidelibus dilectis salute, et dilectionis affectum. Denotamus uobis q in nro Consilio x. die iij Julij pntis Captum et deliberatum fuit, q in illa Ciuitate nra ad Informationem omniũ, in locis solitis publicari debeant partes infra duae vz. Capta in maiori consilio, xx. Martij 1446. sup appellationibus sntiar ad inquirendũ: Altera Capta in dco Consilio x cũ additione die 2.do maij nuper praeteriti: Tenor aũt partis captae in maiori consilio talis est, vz Conciosia che le appellation de le sntiae Criminal fatte ad inquirendum, siano molto disconuenienti, et specialmente nelle Terre et Luogi nri p i statuti delle qual questo e

deuedado, nõ ostante i quai statuti pur de tal s̃ntie, siano chi aldeno dal appellation in scandolo de tutti nr̃i Sudditi, che desidera de ben viuer, et mo da nouo un messo de la Cõita nr̃a de Verona ne habbia fatto singular quereld come de cosa apta, ad indur confusion, et impazo, che justitia far nõ se possa; L'andara parte, che de cetero nõ se possa appellar da alguna s̃ntia fatta, o che se fara di qui in auanti ad inquirendum per i nr̃i Rettori de quella Citta, terre et luogi che per statuto, o, priuilegio, questo sia deuedado in pena de duc. c. d'oro, a cadaun che de cetero intromettesse, la qual pena ciascũ Aduocator de per se solo, et senza altro consiglio possa scuoder da altri Aduocatori, o, Sindici che intromettesse et mente de men simile intromission con le sue dependentie mente uaglia, come se mai fatte nõ fusse, non intendando in questo l'intromission za fatte, alle qual nõ toca, ne nuoxa la p̃nte parte. Ma perche poria alle uolte occorrer caso extremo, degno de subuention de simil cose, zoe de tal s̃ntie ad inquirendum, in tal caso per mezo de gr̃a se possi supplicar, alla qual gr̃a sia necessario hauer sie consiglieri, tre caui, 30, di 40. et i do terzi di grã consegio et altramẽ nõ si possa far sotto pena de duc ij.ᵐ a ciascun che mettesse parte de sminuir le dette strettere, et lezasse le dette grĩe. Separatamente dalle altre in gran Conseglio, et azo li Aduocatori habbia materia di examinar le dette grĩe et ben intenderle, uno de loro sia tegnudo in renga dir el sentimento suo, et siano Contade le balotte, et nõ si possa far cũ mancho che cõ i do terzi delle balotte che quel torno alle proue sera scosse, et se algun de la cancell.ᵃ presumera scriuer presa, ouer ne i Atti della Canc.ᵃ ouer de fora per lr̃e alguna simil gr̃a, nõ obseruadi questi modi, sia priuado perpetuo de la Cancellaria, et pagi L 1000. le qual tutte siano di Aduocatori fino torni xv. dappo fatta la consc̃ia, de le qual cose possino far la execution senza altro conseglio, passadi ueramente i ditti xv. torni; scuoda in cataueri per altri otto torni. deinde i signor de notte. delle qual pene pecuniarie et personal nõ se possa far don, gr̃a, remission, reconpensation, ouer interpretation, o altra dechiaration, sotto le pene, e strettere contegnude ne la parte noua di conbandi. Tenor uo partis capte in Con.ᵒ x. cũ additione talis est v3. q̃ autem huius Consilij cõmitatur expresse Aduoc. nr̃i Cõis, q̃ eorũ cuilibet p̃ntibus, et futuris, q̃ sub pena duc. c. cuilibet eorum in suis proprijs bonis teneantur, et habeant ipam legem captã in maiori Consilio ad litteram prout iacet facere obseruari, nec comittere q̃ per aliquem aut consiliariũ, aut socium suũ Aduoc. aut syndicũ, aut aliquem aliũ, sit qui uelit tã per uiã saluorum conductuũ q̃ lrarum duc. suspensiuarũ, et per omnem aliã uiam per modũ, qui cogitari possit ipi legi aliquatenus cõfiat, exigendo a contrafacientibus panã in ipã lege contentã. Insuper teneantur ipi Aduocatores sub eadem pana

diligenter inquirere, si a die partis captae predictae aliquatr contra ipam legē fuerit contrafactum, cassando, irritando, et annullando vigore istius consilii omne quod invenerint fuisse factum contra ordinem predictum, et exigendo penā ab illis qui contrafecissint, et accusatores pro conscientia de predictis facere volentes audiant sub eadem pena. et si predicti Advocatores et eorū aliquis fuerint negligentes in observando predicta, aut quoquomodo contrafecerint. Capita huius Consilii faciant notari ipsos Advocatores et quemlibet eorū super libro debitorum cōis, ad penā ad quā propterea acciderint, et solitando exactionem quousque solverint, quas omnes penas exigant ipa Capita, quae veniant in Camerā Consilii x. et exequatur presentem ordinem, retractando, et annullando totū, quod factum fuisset contra ipam istam Legem. et presentem ordinem, quae pars revocari nō possit, nec contrafacientibus aliqua gratia fieri, nisi per duas partes istius consilii, cū tanta additione, quanta nunc est. quare cū dicto nostro Consilio x. vobis mandamus quod istas partes diebus statutis, horis debitis, et in locis solitis vestri Regiminis. iuxta deliberationē istam publicari faciatis, et de receptione, et publicatione predicta, debeatis capita prefati Consilii x. per vrās advisare, et si super contentis in partibus suprascriptis vobis fuerit Conscientia aliqua debeatis subito Advocatoribus nostri Cōis advisare

Data in nostro ducali palatio die x. Julii Indict. iii. M. cccclv.

Recepta die xxii. Julii. 1455.

Publicata in Locis solitis terrae Utini die xxiii. Julii 1455.

Leonardus Lauredano dei gratia Dux venet et c. nob. et sapientibus viris Leonardo Zentani de suo mandato marescalcho, et e Vicelocutenenti Patriae fori Iulii, et successoribus suis fidelibus dilectis salutē, et dilectionis affectū, ne è fatto intender che questo vrō Vic.o pretende dechiarir li beni che sono di raggion della ill.ma S.a nra sottozaserò a certa constitution de qui sub Rubrica de agnatis, et vicinis etc, che qualunque agnato del alienante tali beni, et adherenti a quelli porà come si serva delle terre di particolar persone, il che quando seguisse sarà de notabilissimo preiuditio alla S.a nra, et però volemo, et cō il coll.o nrō vi imponemo nō permetter, che questo se facci per alcun modo. faccendo

revocar tutto q[ue]llo, che fortassis fosse sta fatto per detto Vicario in tal materia contra il presente ordene, et constitution n[ost]ra, quale ad unquem, et inviolabiles observareti, et fareti osservar, h[abitur]a autem, et c[eter]a.

Dat[um] in n[ost]ro Duc[ali] pal[ati]o die sexta iunii indictione nona 1506.

14.. (Ind. I) 17 Giugno. Udine. Il Comune d'Udine scrive a Fra Tommaso di Fermo, Generale Maestro dell' Ordine de' Predicatori raccomandandogli di confermare al Convento di San Pietro Martire di Udine, Fra Tommaso Priore attuale nel detto Convento.

Reme pater et dne, Amice et conpater ex sincera caritate hic assumpte, honoratissime,
plerumque contingit quod presidentes ad pres [illegible] movent, ad nonnulla ordinanda,
que postea ex posterioribus rebus antea non cognitis laudabiliter gesta revocant et
melius reformant. Eam non sine angore turbine quam nup[er] accepimus, per
vestram Reverentiam mutatum extitisse Fr[atr]is patris fratris Thome sacre pagine
magistri patri nostri communis Conventus sancti petri martiris ex nostra communi dilectissimo
quatenus hoc priorat[us] relicto officio, in quo iuste et sancte noviter confirmatus extitit
se ad regimen priorat[us] Conventus [illegible], debeat se conferre. Hec itaque hausimus
non cum displicentia ut prout est [illegible] iustus et rationabiliter causas nos ad id
motivantibus. Novit etenim V. R. p. quod parentes ibi natos consistant ut patrie
sue omnium caritates complectentes, sibi et affinibus et convicinis tandem vel aliquando
prosint! Atque ad hunc finem intenduntur et adiuvant cum supplicibus et laboribus arduis
Et si tales patrie teneantur multo fortius ergo obnoxii qui suffragia specialia
a re publica suscepere! velut est de prefato magistro Thoma. Nam credimus vestram
Reverentiam minime latere, qualiter hic in terra orti est nutritus et educatus
et demum ultra per p. vigintisex annos in studio retentus cum suffragiis
nostre Communitatis, nonnullis Coīs Conventus et fratrum affinium et amicorum
sibi non deficientibus usque ad gradum prime optatum, pro honore totius
ordinis maximis laboribus sudoribus et vigiliis, acquisitum hic itaque
magistrum Thomas prioratum suum conventus regit non per annum circulum
et ipsum commendabiliter in domo verum et totius ordinis reformare intendit
sic [illegible] apud plasmatorem suum, vos ipsi et totum mundum de opere merito
merite predicaverunt. Vero quod multociens bona operari impediuntur per superiores
impediuntur ne bene cepta perficiantur, hinc est quod vestram R. p. quam credimus
indubie honorem et statum huius terre diligere sicut native cum ab ab ore
pie dulciter intelleximus cordialissime deprecamur quatenus si cupit conservationem
et augmentum status et honoris istius nostri Coīs Conventus dignetur mutare
propositum, revocando iussum ipsi magistro Thome factum sibique preponendo quatenus
positum, regimini hunc priorat[us] (quem) de bono in melius vertet, quod nostre utique
regimini [illegible] ad complacentiam singulare! Si ceteris quidem nullatenus speramus
[illegible] nullatenus speramus
acceptabimus ad complacentiam singulare! Si ceteris quidem [illegible]
reputaremus ex multis respectibus nobis grata ultima fore iniuria Na
[illegible] sumus, et [illegible] positum omnem Vestram exaltare, quemadmodum patria
nostra originalis vos genuisset spontanee recipere vos talem affectionem
erga nos habere. Altissimus V. R. p. conservare dignetur feliciter et longeve. Datum
[illegible] die. xlvii. Junii. Anno primo . .

Deinde Orantes pro assistentia necessaria pro parte dicti magistri Thome in nostri prioratu suo [illegible], quatenus nequaquam ab, sive reiciatur ab ... debite promotionis prudentissime pro Votis nostris iustis annuere.

Septem deputati Consilii et Commune terre [illegible] > Salutem et cordiale amore

Reme patri et dno, dno fratri Thome de Firmo sacre theologie professori excellentissimo Dignissimo Cardinali magistro ordinis predicatorum, Amico et Conpatri honorandissimo

ne mutet ac defectus

Coram vobis, [illegible] pro dño [illegible] procuratore [illegible]
[illegible] dño [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Gregorio [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] dictum Gregorium [illegible]
[illegible] Caspar Oppy [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et sub [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] credit [illegible] non credit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] salvo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] salvo iure
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] salvo iure
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
alio suo iure

Et primo quod dictus Gregorius in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Caspar Oppy [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
non credit — [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

non credit — Item quod dictus dñus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dicto Gregorio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Item quod dictus dñus [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] Gregorio [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] Gregorio [illegible] [illegible] [illegible]
non credit — [illegible] [illegible] pro [illegible] [illegible] Caspar Oppy [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

It(em) q(uod) dictus s(er) Georgius confessus fuit semel et pluries quod
ipse d(omi)no Tristanio et contra omnem iustitiam in dictis suis articulis
contraria vera esse et fuisse. non credit

It(em) q(uod) de p(re)dictis omnibus et singulis est publica vox et fama. non credit.

It(em) q(uod) dictus s(er) Georgius in p(re)sentia [illegible] produxit et examinari
fecit, d(omi)num Johannem de Canalemich, Gaudentium draperium,
Leonardum gelhpurz, Petrum Lasanichini, Jacobum de [illegible]
s(er) Antonium de Valentinis, Nicolaum Reynoldi [illegible]
[illegible]. credit.

It(em) q(uod) omnes dicti testes fuerunt et sunt inimici capitales ac
[illegible] dicti s(er) Georgii. credit q(uod) fuit amici sui sicut et alii cives (credit)

It(em) q(uod) omnes dicti testes fuerunt et sunt [illegible] dicti s(er)
Georgii, in p(re)senti causa [illegible] ac [illegible]
[illegible] sub [illegible] p(re)sentem causam. non credit

It(em) q(uod) omnes dicti testes fuerunt ~~[illegible]~~ capitales
inimici apud d(omi)num Tristanium quia fecerunt [illegible]
[illegible] et [illegible] sunt [illegible] ipsi d(omi)no Tristanio mortem
et destructionem omnium suorum bonorum

non fuit [illegible] est [illegible] capitula [illegible]

It(em) q(uod) omnes dicti testes [illegible] et [illegible] et
[illegible] et [illegible] ad destructionem p(er)sone et
bonorum ipsius d(omi)ni Tristanii et domus sue sine [illegible]
[illegible]

q(uod) credit credit et q(uod) non credit non credit

It(em) q(uod) de p(re)dictis omnibus et singulis est publica vox et fama

It(em) q(uod) Gaudentius draperius fuit [illegible] [illegible]
et multas falsitates fecit in [illegible] suis sive [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. quia ignorat non credit

It(em) q(uod) de p(re)dictis omnibus et singulis est publica vox et fama
q(uod) credit credit et q(uod) non credit non credit

It(em) q(uod) dictus f(rater) Gregorius tempore quo possedit dictum castrum Oppy
habuit recepit de fructibus et redditibus ipsius castri valorem
septem [illegible] ducatorum et ultra. No credit

no credit — It(em) q(uod) dictus f(rater) Gregorius habuit recepit de [illegible]
dicti castri Oppy valorem quadringentorum ducatorum et ultra

It(em) q(uod) de predictis omnibus et singulis est publica vox et fama
Quod credit credit et quod non credit non credit

Anno m° cccc° [illegible] fuit xiiij^a die sabbati xxvi octobris [illegible] f(rater) Nicolaus
Filetinus pro [illegible] / fratre Gregorio [illegible]
q(uod) capitula [illegible] fuit [illegible] duobus [illegible] .12.
[illegible] duo capitula [illegible] [illegible]
[illegible]

Die sabbati [illegible] hora [illegible] in loco [illegible]
Coram [illegible] fratris Gregorius [illegible] fratri Nicolao
Filetino pro [illegible] capitulo [illegible]
[illegible] capitulum [illegible]

1421

1421, 25 ottobre — Udine.

Processo nel Castello di Osoppo intentato al sign.r Tristano di Savorgnan e aderenti da ser Gregorio Arcoloniani —

Anno Dñi MCCCCXXII° Ind.e X

die XIIII.a mensis Xbris in Colloreto super

Platea ubi est lozia.

Causa primitus

14 decembre 1422.

Comparuit ibi in judicio Antonius filius magistri Fulcherij de Buttonaris et ejus procurator coram Xtoforo filio Johanis Lantaldi vicegasto= aldo in Colloreto sedente in judicio cum suis juratis ad jus reddendum et proposuit dicens quod ipse tamquam procurator dicti sui patris habet litem in Buja cum Antonio q. Ziani mu= niti de Buja pro certis pecunijs sibi debendis pro certa quantitate vini habita et recepta per ipsum Antonium a dicto magistro Fulcherio quas pecunias eidem negabat ex quo coram Capi= taneo Buje fecit ipsum Antonium citari et obtulit se velle probare qualiter summata ra= tione cum ipso Antonio tenetur sibi dare pe= cunias quas petit per bonos testes quorum tes= tium est Michael de Colloreto qui non bene videt et ipsum ad judicem non potest convenire et per sententiam in judicio de Buja quod faceret ipsum examinare in Colloreto primo delato sibi sacramento recte dicere veritatem

Per quos juratos de Colloreto sententiatum fuit quod mittatur Tabellionem dominum vicam ad ipsum examinandum et depositiones ipsius testis mit= tere inscriptis ad judicium Buje.

Ego notarius q.m Ser. D. Fabrizio q.m Plinij de Collo=

vito Nostj existentibus in hoc pub.co Archi-
vio affixa manu &c.; et facta prius
debita collatione cum originali concor-
dare inveni; In quorum sic req.s sub.t
Joseph Sporeno q. V. A. Clemone
Not.s et Archivista
Die 7 July 1773.

Nos Joannes Maninus pro ser.mo Ducali
Dom.o Venet.o Locum.t Generalis Patriae Fori Julii
fidem facimus, et attestamur supradictum Ex.m
Dnum Joseph Sporeno talem esse, qualem
se facit, Ideo in quorum
Utini die 7 July 1773.

Fran.s Ghirardi Coad.r Prs

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 6d.
[illegible]

IV (4)

1497.

Dubali sulla fabbrica della Fortezza di Gradisca

Augustinus Barbadico Dei Gratia Dux Venetiar. etc. Nobili et
Sapienti Viro Joanni Mauroceno de suo mandato Locumtenenti
Patrie Fori Julij fideli dilecto salutem, et dilectionis affectum.
Per esserve notissimo el desiderio nostro circa la perfe-
tione dela fabrica de Gradischa: et etiam quanto el ditto
loco importi al Stado nostro, non ve diremo altro: salvo
che desiderando noi la predicta fabrica senza alcuna
dilatione, et perdimento di tempo, se fazi, et con ogni
prestezza se conduca al fine. Ve mandamo al presente
1497. 2. Aug. de li maistro Jacomo Coltrino inzegner, el qual debbi con
voi consultar, et consigliar, qual modo, forma, et via se
habbi a tenir in ditta fabricha: et segondo che al giudi-
cio nostro parerà esser piu utile, expediente, meglior, et
piu a proposito del stato nostro, quello in Dei nomine
elezerete. Et iuxta vostra tal deliberatione farete con
ogni diligentia la fabrica preditta per esso Coltrino proseguirse
con quanta piu sollicitudine sia possibile con i ducati
cinquecento ne habbiamo mandati a questi zorni, solli-
citandola quanto sia possibile: non interponendo indu-
sia, ne intervallo alcuno. Peroche niuna cosa piu desi-
deremo a questo tempo, et che maggiormente ne sia a
caro di questa, per la importanza sua, come bene inten-
dete. Per tanto circa essa apponerete tutti i spiriti, et
forze vostre per satisfation dela mente nostra: declaran-
dovi che non siamo per mancar in cosa nessuna a ditta fa-
brica pertinente si de dinari, come de altre cose necessarie.
Voi adunq. non mancarete dela consueta vostra sollicitu-
dine in operar, che'l presente desiderio nostro sortisca il
suo optato effetto con prestezza, che cosa piu grata, et

1627
1497
—
130

accetta al presente non potressi far à la Sig.ria nostra, ne de nostra mazor commendatione.

Et perche le giusto, e conveniente che 'l dicto Colterino habbi da tempo in tempo el premio de la mercede, et fatiche sue: volemo che secondo à la prudentia, et giuditio nostro parerà, voi debiate limitarli quello ne parrà esser honesto et meriti al mese; al qual de tempo in tempo pagareti dei denari de la fabrica predicta acciò el sij più fervente, et assiduo à sollicitarla, et de quanto havereti deliberato: et ne sarà per tornata necessario per havere nostre ne darete notitia &

Datis In nostro Ducali Palatio Die xxiiij Julij Ind. xv. 1497

R.ta die 2 Augusti 1497

Thomas Digonus Coad. Utini
Cel. et Sig. &

1497. 27. Aug.

Augustinus Barbadico Dei gratia Dux Venet. Nobili, et sapienti viro Joanni Mauroceno de suo mandato locumtenenti patrie fori Julii fideli dilecto salutem, et dilectionis affectum. Per le lettere vostre de xxvj copiose prima habbiamo inteso la prontitudine vostra, et le incessante vostre operatione continuamente fatte per la fabrica di Gradisca al stato nostro importantissima si de cose necessarie fatte al continuo lavorar in quella terra pertinente à la ditta fabrica, come el continuar se fa del muro dalla parte de Lisonzo etc. che tutto procede per la summa diligentia et affetto havete à le cose nostre. perilche certam.e sete degno de molta commendatione, et laude confortandove à la prosecution de tal opera, et fabrica perche cosa più grata, et accetta non potresti al presente far a la Sig.ria, significandove che subito el coltrino sarà de li à voi el comini per esser da expedito da Bressa. et promettemove noi non esser per mancarvi in alguna cosa, che necess.a sia à la fabrica pred.a quale è à nui sommamente à cuor et etiam acciò per el summo desiderio vro possiate adempire quello cognoscerete esser proficuo al stado nostro. ne ha summamente grà dite le degne operatione havete fatte in proveder di tegnir quella citta nostra ubertuosa de biave d'ogni sorte, et precipue di formenti che è stà cosa molto laudabile et cosi proseguirete in far venignir da quelle parte de Carniola quella mazor quantità sia possibile. Dando à li condutori de dette biave tutti quelli favori comodità et habilità cognoscerete esser opportuni, et accarezandoli, et facendoli far buona ciera, et tutti quelli boni trattamenti saran expedienti ad indurli de condur da qualunq parte aliena quanta mazor summa de biave sia possibile, perche questo à nui è molto grato.

sd.

de la grande quantità de megli seminati de lì, et de la bellezza de la sason ò mostra ne ha piazuto grandemente intenderlo per esser cosa molto à proposito, et utile de le presenti occorrentie

Ma li trecento fiorini per voi receputi da Chiesso per comprar le biave da cavallo Laudamo la vostra opinione dispositione de spender quelli con tutti li avantazi possibili. Del che summamente ui comendamo, exortandovi quanto più potemo al perseverar in tutte le bone operatione vostre come havete fatto al continuo. et siamo certissimi sete per far. Perchè ne sete per riceuer grande laude, et comendatione

Dat. in nostro Monreali Castro die xxviij Februarii Inde xv. 1497 Recepta die 3 7mbris 1497

Thomas Ciponus Coad. Utini
Ex..

C. S.

Augustinus Barbadico Dei gratia Dux Venetiarum et c.

Nobili et sapienti viro Joanni [illegible] de suo mandato Comunitatem Paduae [illegible] fidelibus dilectis salutem et dilectionis affectum. [illegible] intender quanto per nostre [illegible] dell presente particularmente ne havete discorso circa la fabrica del loco [illegible] de [illegible], et deli termini, ne quali essa si conduca come la richiesta de m.ro Giacomo Colterino et [illegible] a quelli ora ne sia [illegible] la deliberation nostra verso le cose nostre et quel che haviamo

1497. [illegible] Jan.

inteso per secondo la espectation nostra, que non potemo se non grandemente laudar et comendar la operation vostra in questa cosi necessaria, et importante fabrica, la qual desiderando noi per beneficio delle cose nostre se reduga à perfection. Per le presente ne respondendo vi dicemo esser contenti admetter et acceptar la richiesta de dicto Colterino si [illegible] alte [illegible] cavadori trenta [illegible] come deli [illegible] et diese [illegible] intender, havendo a [illegible] debito [illegible] con quelli [illegible] dinominati ne haver scritto à li Rectori nostri de Brescia in bona forma per el dar dela [illegible] à li sopra [illegible] come per nostre ne [illegible] cate [illegible] de [illegible] acciò non se habbi à ritardar la dicta opera. Quanto ne [illegible] dicto Giacomo Colterin [illegible] de [illegible] noi della [illegible] et altre bone [illegible] condition [illegible]

che voi lo accordiate con quel piu augmento de la sig.ria
nostra dar potrete, come per la uera uostra bona
esser non dubitemo et però a tempo debito farete
proseguir questa fabrica cum el debito studio e soli-
citudine, acciò che quella voi ne accquistiate beneficio
et voi laude, e commendatione &c.

Datum in nostro Ducali Palatio die 4 januarij ... 1497

Stilo die 4 Febrij 1498

Thomas Digonus Coad. Ucini
ex ... Du. ... consignat.

02

Augustinus Barbadico Dei gratia Dux Venetiarum etc. Nobili et sapienti viro Ioanni Mauroceno de suo mandato Locumtenenti Patriae Fori Iulii fideli dilecto salutem et dilectionis affectum.

Gratissime nobis fuerunt litterae vestrae diei xxiiii Februarii proxime elapsi quibus non minus prudenter et circumspecte quam et abundanter nobis significastis multa concernentia salutem et conservationem istius Patriae, quo iure ac merito solertiam et diligentiam vestram, studiumque quod assidue [illegible] pro solito laudabili more vestro commendamus et laudamus. Percepimus vobis inter caetera quod statueritis mittere fidelem ingeniarium nostrum Iacobum Coltrinum ad certiorem et diligentem examinationem provisionum, quae iudicate fuerint expedientes in importantissimo loco nostro [illegible]. Ei igitur imponetis ut accuratissime curet ea speculari et examinet [illegible] provisiones necessarias cum summa securitate quae fuerint ad id necessariae, et cum redierit vestris [illegible] nobis particularem et distinctam notitiam dabitis, ut postea dare possimus [illegible] effectualem executionem rerum memoratarum. De pecuniis autem quas per creditores vos [illegible], nobis [illegible] provisuri sumus.

1498
5 Ma[illegible]

Datum in nostro Ducali Palatio die V° Aprilis [illegible]
1498

Thomas [illegible] Coad.
[illegible]

Copia 1

Commendatio Ill.mo d.no pro m.ro Iacobo Coltrino Intelligentiae ut opus Gradiscae perficiatur

[S]erenissimus Barbadico Dei gratia Dux Venetiarum etc. Nobili et sapienti viro Joanni Mauroceno de suo mandato Locumtenenti Patriae Fori Julii fideli dilecto salutem et dilectionis affectum.

Venit ad nos jussu vestro fidelissimus Ingeniarius Magister Jacobus Coltrinus presentium lator: quem frequentibus litteris pro re ex Caverna discedere, et istuc accedere solicitatum [illegible] et importunissimus sic requirente importantissima fabrica nostrae Gradiscae, et assiduis aliis litteris incessanter scriptis. Eum itaque ad vos venientem commendamus vobis

1498. 21. Martij

plurimum; et tractabitis eum in omnibus ita cum [illegible] bene, et convenienter juxta laudabilem morem vestrum. Quod causam habeat bono animo operam suam et labores et fabricae praedictae, totis viribus spiritibus et ingenio suo incessanter et solicitissime vacare, [illegible] non dubitamus, prout et ipsis continue dictum Coltrinum solicitare ad opus praedictum celerrime perficiendum [illegible] absolutionem [illegible] in tempore de iis, quae ipsi fuerint necessaria, [illegible] et toto corde et animo solicitare executionem fabricae antedictae.

Datum in nostro Ducali Palatio die xxi Martij Indictione prima M° CCCC° LXXXXVIIJ

Iohannes Dionysius Cancellarius

[illegible]

XIII
13

Istromento Nuziale

1422 12 Gennajo fra' Nicolò di Antonio Bon molinaro alla porta Gemona di Udine per sua figlia Sabidussa e Maestro Michiele q.m Bertoldo di Ronchis? per Matteo suo figlio. La dote fu: il corredo di vesti e 3/4 Marche di Soldi = Fr. 1183.34 e contradote morganatica — assegnata dallo sposo 4 Marche di Soldi = Fr 119.24

1426
12 gennaio

In Christi Nomine Amen. Anno a Nativitate eiusdem domini millesimo
quadringentessimo vigesimo sexto indictione .iiij. die lune duodecimo
January. Actum Venzoni in Burgo Glemonae Burgi inferioris
Glemonae sub portalibus comunis, ecclesie et conventus sancti
Francissi ordinis fratrum minorum de Venzono presentibus magistro Antonio
cerdone quondam magistri Dominici cerdonis, Xpoforo cerdone quondam
Blasii sigole, Andrea cerdone quondam Jacobi qui fuit de Seglono, habi-
tantibus in Glemona, et ser Nicolao quondam Chochuli qui fuit
de Castilio, magistro Paulo fabro quondam Josephi Blandho Archano
quondam magistri Bartolomei Chumucio molendinario quondam Nicolai Johanne
cerdone, dicto Chumucio cerdone de Puosa, Antonio quondam Leonardi
Durail, magistro Marcho mureatore quondam Pascutti de porta Pontis,
Leonardo cerdone de Mazz, magistro Francesco quondam Tresino Johanne
quondam Nicolai Zenetti, magistro Xpoforo qui fuit de Bergnacho habi-
tantibus in Civitate Austria, testibus ad hec vocatis, habitis et
Rogatis et alys. Convenientibus ad invicem causa matrimo-
nii contrahendi Nicolao molendinario filio Antony Bon Masar de Burgo
superiori Venzoni ex parte una, et domina Sabidussa eius filia ex
una parte et magistro Michaele quondam Proldi de Pontebis pro Matheo
suo filio et ipso Matheo cum consensu dicti sui patris parte ex
alia, Ubi idem prefatus Nicolaus molendinarius promisit dicto Michaeli
et Matheo suo filio facere et curare cum effectu omni iure ut
facere cum passione cessante et remota quod dicta Sabidussa hodie
per totam diem laudabit et consentiet eundem Matheum in suum
Legitimum sponsum et maritum secundum precepta Romane Curie
Juxta Ecclesiae Sancte et consuetudinem patrie Forojulii per verba
de presenti. Et eodem prefatus Matheus cum Consensu dicti
Michaelis sui patris presentis et consentientis promisit predicto Nicolao
molendinario presenti stipulanti nomine dicte Sabidusse sue filie eandem
Sabidussam suam filiam accipere laudare et consentire per verba
de presenti simul hodie per totam diem in suam legitimam sponsam

et vissodum patria Iura et Consuetudines andere tangendo sibi
ad Iuriam manu causa dicti matrimonii sic ut supra Post quas quidem
promissiones sic tractatum factum Nouitus Nicolaus predictus per se et suos et
cum obligatione omnium suorum bonorum presentium et futurorum Promisit et dare
stetit ac candem dominam Sabidussam cum Matheo suo futuro marito
preparare et ipsam fulcire vno lecto de fustanio vergato nouo
cum omnibus Corredis vna Archa longa de Nucaryo cum peramentis
vna Tunicha Noua panni blaui colloris cum doplonis et masspillis
argenteis et longis manicharum vna alia Tunicha noua de
virido cum masspillis de argento duabus pelliciis Nouis de pellibus
nouis agninis duabus fustaneis nouis et alys pparamentis nupcialibus
tam Capitis quam dorsus vtrumque prout decentibus. Et vltra hec
dare et soluere stetit cum Matheo per se et domina Sabidussa sua
futura vxore et eorum heredibus ex ipsis descendentibus seu ipsum et eorum
procuratori in spacium duorum annorum proxime futurorum in dotem et nomine
dotis ipsius domine Sabidusse marchas soldorum bone monete Triginta
quatuor hys quidem pactis habitis et solempniter inter ipsas partes
firmatis videlicet quod si contigerit candem dominam Sabidussam mori an-
tedictum Matheum eius futurum maritum sine herede vel heredibus
ex ipsis Iugalibus descendente vel descendentibus et ad legitimam etatem
non peruenientem seu peruenientibus quod absit quod dictus Matheus
seu dictus Michael eius pater qui sic se obligauit teneatur
Restituere eidem Nicolao vel cui de Iure debuerit restituere dictam
dotem, Retinendo tamen de Iure contractorum de dicta dote marcas
soldorum quatuor, Si vero contingeret eundem Matheum premori eidem
domine Sabidusse sine legitimo herede vel heredibus quod absit quod
Ipsa domina Sabidussa eius vxor habeat et habere debeat Integre
dotem suam predictam predictarum Triginta quatuor marcharum soldorum
Et vltra de Bonis dicti sui mariti Iure contractorum marchas
soldorum Sex, Pro quibus omnibus tractatis attendendis et firmiter

observandis pacta predicta Obligaverunt sibi adinvicem omnia sua bona
presentia et futura Cum refectione dampnorum et expensarum
litis et extra ac interesse.

Ulterius prefatus Michael promisit nomine dicti Mathei sui filii dare
et donare ac pro dote Sabidussam filiam uno cingulo argenteo
ponderis unciarum sexdecim Obligando ad hec sua propria bona
cum Nicolao presenti stipulanti nomine dicte domine Sabidusse sue filie etc.

Item prefatus Michael nomine dicti Mathei sui filii promisit et
dare petere cum Nicolao presenti stipulanti nomine dicte domine Sabidusse
Quatuor marchas solidorum pro suis morgingabis et dissensuris
cum Nicolao ut supra stipulanti factis etc. de quibus ipsa domina Sabidussa
possit facere et disponere suam omnimodam voluntatem sine contradictione
dicti sui mariti etc. Obligans ad hec omnia sua bona presentia etc.
et Romanas etc. Cum omni melioramento 2

[illegible] 1407 1432 [illegible] 9

1422, 30 aprile. Udine. Lett. del Com. di Udine a Fra Tommaso da Fermo General Maestro de Domenicani, contro alcuni Frati del Convento di S. Pietro mart. d'Udine.

Reverendissime pater, domine pater noster et domine honoratissime. Sicut pridem dum hic esset vestra paternitas constituta post congruam et dignam institutionem per vestre Communitatis solemnes consiliarios ipsorum fratrum quos huic suo Conventui Sancti Petri martiris dignaretur in Capitulo vel alibi de [illegible] pro lectore et aliis quam fratribus providere seu provideri facere, sic iterato per has postremas et cum plena fiducia deprecamur attestantes in verbo veritatis nos optimum hoc anno habuisse lectorem omni honestate decore splendidum qui eloquia divina salutifere predicavit sic quod verbo et opere auditores plurimum hedificavit ex quo apud vestram R. p. totumque ordinem venit digne et merito commendandus. Sed extra fuerunt hic et sunt nonnulli fratres huius patrie terrigene fratres utputa fr. Antonius [illegible] porro fr. Asprimundus et frater Dominicus homines vagi ignari dissoluti dissoluti inhoneste et multimode noxii cum plene constat [illegible] (et alia littera) qui post multa enormia tria grandia commiserunt in [illegible] nostre Communitatis sigillatim [illegible] quilibet ipsorum tenuit notabile iniuria magna iniuria nostre Communitati inferendo quorum narratio quam plurima foret vobis per tedium gene[rans] [illegible] nostre Communitati [illegible] ut detur aliis in[illegible] Quare vestram R. p. instanter rogamus quatenus pro eorum correctione [illegible] (et contra [illegible]) ipsos ab hinc amovere seu amoveri facere, et ordinare quod nullus ipsorum saltem usque ad quinquennium deputetur ad istum conventum [illegible] [illegible] pro plene speramus [illegible] vobis [illegible] per eorum [illegible] rebellionis [illegible] [illegible] in [illegible] dicentes quod [illegible] R. p. [illegible] postulamus [illegible] mensis presentium [illegible] ultimo [illegible]

Septem deputati Consilii et pacis ad omnia vestre Communitatis terre Utini [illegible] p. grata.

Reverendissimo patri et domino domino fratri Thome de Firmo sacre pagine professori, ordinis predicatorum generali [illegible] domino honoratissimo.

Copia litte misse . d.
fra thome di firmo
ordinis predicatorum
magistro .

Copia priuilegij per Serenis. Excelsu, et Inclytum Dominium Venetiar. indulti, siue concessi M.ce Comunitati.

Thomas Mocenigo DEI gratia Dux Venetiar. etc. nobilibus, et sapientibus uiris Jacobo Triuisano de suo mandato Locumtenenti Patrie Fori Julij, et successorib. suis fidelib. salutem, et dilectionis affectum. Cum primum nra Communitas Vtini Dnio nro iuramentum fidelitatis, et obedientie fecit, et ambasciatores suos ad nram pntiam destinauit pro ipso iuramento fiendo cum praesentatione certor. captor., ad eadem capta nostras exhibuimus responsiones, ut infra contineri uidebitis, cum nostris Consilijs Rogator., et additionis die 19 men. Julij. 1419. Requisiti itaq. modo nuper parte Communitatis predicte, q. dignemur ipsas nostras responsiones in lris nostris Ducalib. inserere, eiie requisitionib. suis duximus benignius annuendum, facientes ipsas per presentes nostras litteras cum bulla nra plumbea pntibus ualidare, Vobis mandantes, quatenus, ut iacent, effectualiter obseruetis, et faciatis inuiolabiliter obseruari. Tenor talis est, uz. Quod respondeatur ambasciatoribus Communitatis nre Vtini in hac forma, uz. quod audiuimus, et plene intelleximus ea, quae nobis exposuerunt ex parte Communitatis nostre Vtini, et eis respondemus, q. dicta Communitas potest esse certissima, quod intendimus eam habere tanq. bonos, et fideles seruitores nros; Et ut uideant, et recognoscant bonam intentionem nostram ad bonam gubernationem Ciuitatis, et totius Patriae, deliberauimus mittere unum nostrum Locumtenentem, qui representare debeat

1423. 5. Martij

A

nostrum Dominium, et habeat custodiam dictæ Terræ. Et ut Communitas cognoscat humanitatem, et benignitatem nostram; sumus contenti, et placet nobis, q dicta Communitas debeat se regere, et gubernare secundum statuta, ordines, et consuetudines suas, et facere, et eligere suos Deputatos, et officiales, prout consueti sunt facere per elapsum, et quòd fiat ius in ciuilibus secundum mores suos, et quòd Locumtenens noster debeat deputare unum Capitaneum in Utino secundũ quod faciebat Patriarcha, ita tamen, quòd dictus Capitanea-

B tus non uendatur, et idem Capitaneus debeat facere ius in ciuilibus secundum mores suos, sicut faciebat tempore Patriarchæ et appellationes Capitanei uadant ad nrum Locumtenentem. In criminalibus autem uolumus, quòd libertas, et arbitriũ re-

C maneat in Locumtenente nostro solo, ut fiat debita iustitia, et æqualitas omnibus. Uerum, si dictus Locumtenens noster aliquid faceret, uel sententiaret super aliquibus, quæ forent de iurisdictione sua, ubi non esset iudicium de uita, uel de mẽbro, et aliquis uellet se grauare, et appellare; Uolumus, quòd isti tales possint habere recursum, et appellare ad nrum Dominium, seu ad nros Auditores nouos sententiar., quibus huiusmodi ex nunc uolumus esse concessum. Et quòd dicta Communitas datia, et introitus eiusdem, secundum quod dederunt

D et scripserunt Prouisori nostro, exigat, et exigi faciat, de quibus faciant expensas suas, et de dictis datijs, et introitibus disponat secundum consuetudines suas, et prout consueti sunt facere per elapsum, ita tamen, quòd de dictis introitibus fiant etiã solutiones, et restitutiones, sicut inferius continebitur. Uerum quòd appellationes spectent Locumtenenti nrõ, prout spectabant Patriarchæ, et qr. amplam fidem facimus de dicta Communitate,

et ut hoc uideatur per effectum, et quòd ab eis nolumus, nisi sacramentum, et corda sua, quia, sicut diximus, sumus certissimi, quòd fidem suam fideliter obseruabunt; placet nobis, q omnes obsides, quos conduxerunt Venetias, sint in libertate sua, et simul cum eis reuertantur Utinum. quia considerata fidelitate dictæ Communitatis, dictos obsides ita habemus caros in Utino, quàm alibi. quia reddimur certi, quòd dicti obsides, et sui erunt fidelissimi seruitores nostri. Super facto autem datior, quæ, sicut informati sumus, fuerunt affictata per Communitatem predictam pro pretio satis leui per quatuor annos cum magno damno dictæ Communitatis aliquibus, qui exbursauerunt pecunias suas; sed tamen non debebant incipere dictis datijs, nisi ad festum S. Michaelis prox. quā uenditionem habemus non esse relinquendam hoc modo et c. Respondetur, quòd nobis uidetur, quòd talis affictatio, siue uenditio fuerit inhonesta, et ualde damnosa dictæ Communitati, et quòd tenere non debet; Et propterea pro commodo Cõmunitatis eiusdem, sumus contenti, quòd dicta affictatio, siue uenditio reuocetur, quòdq. ipsa datia remaneant libera ipsi Communitati, quæ habeat illa affictare iux. consuetudines suas pro utilitate, et commodo dictæ Communitatis. Et quia non esset iustum, quòd illi, qui emerant dicta datia, perderent pecunias suas, quas exbursauerunt: Volumus, quòd de prouentibus, qui exigentur ex datijs suprascriptis, fiat eis solutio in tribus annis, ita q singulo anno detur eis tertia pars pretij per eos soluti usq. ad integram satisfactionem. Circa factum autem possessionum, et bonor. D. Tristani, ac fratris, et exititior., quia sumus informati, quòd aliquæ ex dictis possessionibus, et bonis sunt in manibus aliquor., qui nihil fermè soluerunt, et habuerunt multas utilitates ex eis, et aliquæ sunt in manibus quor.dam, qui aliquid sol-

uerunt, sed non multum, reliquerunt similiter multas utilitates, et prouentus de dictis possessionibus in maiori quantitate, quàm fuerunt pecuniæ solutæ: Dicatur illis ambasciatoribus, quòd intentio nostra est, quòd omnia bona, et possessiones huiusmodi libere, et subito restituantur D. Tristano, et fratri, et alijs exititijs, sicut primo tenebant. Sed quia sunt aliquæ aliæ possessiones, et bona in manibus aliquorum, qui soluerunt pecunias suas, et nihil, uel modicum utilitatis habuerunt, et nõ esset conueniens, quòd isti perderent pecunias suas: Dicatur ipsis ambasciatoribus, quòd nobis iustum uidetur, et sic uolumus, quòd istæ possessiones, et bona libere, et de presenti restituantur illis, quorum erant; Sed, quòd nobis etiam inconueniens uideretur, quòd illi tales perderent pecunias suas; Volumus, quòd de prouentibus Communitatis Itinæ fiat eis restitutio ueri pretij exbursati in tribus annis, usque singulo anno pro tertia parte usque ad integram satisfactionem suam. Preterea, quòd Patha alienauit etiam aliqua castra, quæ erant D. Tristani, et fratris, cum pertinentijs, et iurisdictionibus suis aliquibus, qui dederunt pecunias suas, et propter guerram, nullam, uel minimã utilitatem habuerunt: Dicatur ipsis ambasciatoribus, quòd intentio nostra est, quòd etiam dicta castra cum pertinentijs, et iurisdictionibus suis restituantur D. Tristano, et fratri, sicut primo habebant. sed, ut illi non perdant pecunias suas, sumus dispositi per uiam concordij, uel aliter, sicut nobis uidebitur, prouidere circa restitutionem fiendam per D. Tristanum de uero pretio exbursato per eos, per illos modos, terminos, quantitates, quæ nostro Dominio uidebuntur. Et ultra solutionem fiendã tam illis, qui emerunt datia suprascripta, quàm illis, qui emerunt castra, possessiones, et bona predicta, quibus debet fieri restitutio; Reliqua omnia datia, et introitus dictæ Communitatis, sicut dederunt in scriptis Prouisori nostro, libere re-

maneant dictæ Communitati pro expensis occurrentibus secundum consuetudines suas.

Dat. in nostro Ducali Palatio die V. mensis Martij, Indictione prima. 1423.

~~27~~. 26

Priuilegiū D̄ni.

Duplex

231

Thomas Mocenigo Dei gratia Dux Venetiar. etc. nobilib. et sap.^tibus viris Jac.^o
Triuisano de suo mandato Loc.^ti Patriæ Fori Julij, et successorib. suis fidelib. et
dilectis salutem et dilectionis affectum. Cum primum nr̃a Cõitas Vtini Dño nr̃o
iur.^tum fidelitatis et obedientiæ præstitit, et ambassiatores suos ad nr̃am pñtiam destinauit
pro ipso iur.^to fiendo cum pñtatione certor. capitulor., ad eadem capitula nr̃as exhibuimus
responsiones, ut infra contineri uidebitur, cum nr̃is Consilijs Rogatis et additionis
die 19 mens. Julij 1419. Requisiti itaq. modo nuperrime parte Cõitatis p.^tæ q. dignemur
ipsas nr̃as responsiones in litteris nr̃is Ducalibus inserere, requisitionib. eius duxi-
mus benignius annuendum, facientes ipsas p. pñtes nr̃as l̃ras cum bulla plumbea
nr̃a pñtibus ualidare, Vobis mandantes quatenus uti iacent effectualiter obseruetis,
et faciatis inuiolabiliter obseruari. Tenor autem talis est
et respondeatur ambassiatorib. Cõitatis nr̃æ Vtini in hac forma, uz. q. audiuimus
et plene intelleximus ea, quæ nobis exposuerunt ex parte Cõitatis nr̃æ Vtini,
et eis respondemus q. d.^a Cõitas potest esse certissima, q. intendimus eam habere mag.^s
bonos et fideles seruitores nostros, | et ut uideant et cognoscant bonã intentione nr̃am

Locũtenens fuit missus pro bona gubernatione Ciuitatis Vtini, et totius Patriæ.

ad bonam gubernationem ciuitatis, et totius Patriæ | deliberauimus mittere unum
nr̃um Locumtenentem, qui repræsentare debeat nr̃um Dñium, et habeat custodiã d.^æ terræ
et ut Cõitas cognoscat sinceritatem et benignitatem nr̃am, sumus contenti, et pla-
cet nobis q. d.^a Cõitas debeat se regere et gubernare secundum statuta, ordines,
et consuetudines suas, et facere et eligere suos Deputatos, et officiales, prout con-
sueti sunt facere per elapsum | et q. fiat ius in ciuilib. secundum mores suos, et
q. Loc.^s nr̃ debeat deputare unum Cap.^m in Vtino secundum quod faciebat Patta, ita
tamen q. d.^s capitaneatus non uendatur, et idem Cap.^s debeat facere ius in ciuilib.,
secundum mores suos, sicut faciebat tempore Patti, et appel.^es cap.^i uadant ad nr̃um
Loc.^tem In criminalib. autem uolumus, q. arbitrium et libertas remaneat in Loc.^te
nr̃o solo, ut fiat debita iustitia et æqualitas o[rd]ig. Verum si d.^s Loc.^s aliquid
faceret uel sententiaret super aliquib., quæ forent de iurisdictione sua, ubi non foret iudicium
de membris aut membror., et aliquis uellet se grauare aut appellare, Volumus q. isti tales
possint habere recursum, et appellare ad nr̃um Dñium, seu ad nr̃os Aud.^res nouos senten-
tiar., quibus ex nunc huiusmodi negocium uolumus esse comissum, et q. d.^a Cõitas sua data
habeat. ommissis
Dat. in nr̃o Ducali Palatio die 5 mens. Martij Indictione p.^a 1423

~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
Sequentia [illegible] illum habebat [illegible] pt clare uideri ex ipsis scripturis in Cancellaria existentib.

1423. Indict.ne prima, die 6.to mensis May. Utini, sub Logia Palatii Residentiæ Magnifici Dni Locumtenentis. Per Magnificos spectabilesque ac generosos Viros D. Jacobum Trivisano honorandum Locumtenentem Patriæ Fori Iulij pro Illmo Ducali Dominio, ac Dnum Nicolaum Georgium militem Consiliarium Venetiarum, D. Petrum Lauredanum Sapientem Consilii, et D. Andream Contareno Sapientem Terrarum de novo acquisitarum in Patria Fori Iulii pro Seren.mo Ducali Dominio Nro solemniter destinatos; exequentes formam eorum commissionum concorditer extitit deliberatum, et unanimiter terminatum, quatenus per ipsum Mag.cum Dnum Locumtenentem, et Spectabiles et generosos Dnos prenominatos parte incliteæ Dominationis prefatæ cum illis pertinentibus et humanis verbis, quæ suæ Sapientiæ videbuntur, committi debeant, et mandari huic Comunitati Utini, seu Deputatis per eam, et ceteris Comunitatibus hujus Patriæ, et Nobilibus Castellanis et consortibus hujus Patriæ subditis et fidelibus Seren.mæ Dominationis Nostræ, et universis quibus ad hujusmodi tenentur, quatenus a modo usq. ad sex menses proximos ipsi; et eorum quilibet debeant se se posuisse in bono puncto et in ordine illis equis, hominibus, et Balestrariis eorum armis quibus quilibet ipsorum, ac ipsarum Comunitatum tenetur, et obbligatus est pro Pheudis, bonis, et rebus quibuslibet, quæ tenent, et possident, ac recognoscunt a Curia in hac Patria, et in omni casu ipsi sint parati cum dictis equis armis, hominibus, et Balistariis, ad exequendum mandatum predicti Domini pro bono et conservatione hujus Patriæ.

Ex.^m

In Xti noe Amen. Anno a Nativitate ejusdem millesimo quadringentesimo trigesimo indit.e prima, die Lune tertia mensis Maij. Utini in

1428 (?) pleno Consilio Parlamenti Generalis totius Patrie Fori julij ordine et mandato Ser.mi Dominij nri Venetiarum celebrato die 2. dicti

3. Maij mensis maij in Eccla S. Francisci. in quo quidem Consilio inter fuerunt de mandato prefati Exc.si Dom.ij Venetiarum mag.ci Dni jacobus Triviano honorabilis Gubernat.r Patrie Fori julij Nicolaus Georgio honor. Consiliarius Venetiarum Petrus Lauredano honor. Caput Consilij, Andreas Contareno honor. Sapiens terrarum de novo aquisitarum: Item interfuerunt infra nominati electi in d.o Parlamento pro Consiliarijs dicti Consilij - Vid.t R.mus Pater in Xto D. Henricus Dei gra Epus Concordien. et Ven. D. Nicolaus de Cortygnacio Decanus Eccle Aquilegien. pro Prelatis. S.r Federicus comes de Portilija pro liberis S.r Maynardus de Pulcenico, Dnus Tristanus de Savorgnano, S.r Nicolaus de Spilimbergo, S.r Antonius de Prampergo S.r Petrus de Cucanea S.r Hector de Strassoldo S.r Nicolaus de Attimis S.r Odoricus de Castello pro Nobilibus, S.r Thomas Potestas, S.r Odoricus Provisor dicte Terre pro Comm.te Aquileje S.r Nicolaus de Portis S.r Armaninus de Claricinis pro Comm.te Civitatis Austrie, Dnus joannis mayor legum D.r S.r joannes de Cucanea pro Communitate Utini S.r Faulinus et Panthaleon de Glemona pro Comm.te Glemone. Audita supplicatione exhibita coram prefatis honorabilissimis Dominis de Consilio continentie istius v3

Honorabiles mag.ci et Generosi Domini plurimum honorandi pro parte fidelissimorum Servitorum Ill.mi et Ex.mi Duc.s Dominij Venetiarum Guarnerij et Nicolai de S. Daniele, et aliorum suorum Consortum exponitur Magnificentijs vestris qualiter ipsi et sui predecessores recognoverunt in pheudum habitantie loca sive Castrum S. Danielis ab Eccla Aquilejen. quod Castrum nondum sunt ultra annos sexaginta habebant sub se villas, ubi modo

est facta Terra muris vallata et fossis fortificata per progenitores dictorum Nobilium ipsum Castrum S. Danielis cum suis juribus et pertinentijs jure dicti pheudi habitantes possidentium. item exponitur qualiter ipsi Nobiles tenentes dictum Castrum dicto jure pheudi semper soliti fuerunt respondere in generalibus Parlamentis pro dicto loco sive Castro Sancti Danielis et non alij habitantes dictum Castrum S. Danielis ubi modo facta est terra preterquam certis annis citra per novitatem predictarum. item dicitur et exponitur quod alijs Nobilibus recognoscentibus similia pheuda fuit observatum illud et observatur. quare supplicatur instantissime vestris Spectabilitatibus et magnificentijs quatenus dignentur ipsos Nobiles de S. Daniele admittere ad respondendum in Generalibus Parlamentis pro dicto loco et Castro S. Danielis, et ipsos Nobiles reducere in suum antiquum et pristinum statum, et possessionem dicti juris, et alijs habitantibus in dicto loco S. Danielis, quia jam fuit Villa, et a modico tempore citra reducta est terra imponere perpetuum silentium de premissis responsione et preeminentia in eodem Consilio Parlamenti per omnes, ac nemine penitus discrepante deliberaverunt, et terminaverunt quod quia Nobiles de S. Daniele, et similiter quod Communitas S. Danielis debeat convocari ad dicta Parlamenta post convocationem aliarum Communitatum. Que quidem omnia prefati Dni de Consilio mandaverunt mihi Joseph Cancellario quatenus in publica forma redigam et de eis publicum conficiam instrumentum.

Ego Joseph de Papia q. D. Joannis Pub. Imp. auctor. Not. et prefati honorabilis. mi Consilij Cancell. premissis omnibus presens fui et ea tal prefati Consilij mandato quod rogatus scripsi et publicavi et in testim. ... me subsc. apposito signo consueto, omissa legalitate. Ex Proc. B. B.

XXII

Investitura Comitis Goricie

In Christi Nomine Amen. Anno Nativitatis ejusdem Millesimo Quadrin=
gentesimo vigesimo quarto, secunda Indictione, Die primo mensis
Novembris. Actum Venetijs in Platea Sancti Marci Communis Vene=
tiarum Presentibus Magnifico et potenti Dño Nicolao Marchione
Estensi, ac Spectabilibus et Generosis Viris Dnis Pala de Strocis Mi=
lite, et Johanne de Medicis Ambaxiatoribus Magnifice Communita=
tis Florentie; nec non Egregijs et Spectabilibus Dnis Andreasio Jus=
tiniano, Marino Claudio, Vitale Miani, Francisco Lauredano, Lodovico
Storlato et Daniele Victuri infrascripti Dni Ducis Honorabilibus Con=
siliarijs: Dnis Benedicto Mauroceno, Marino Georgio, et Marco Capel=
lo Capitibus de X.m Dnis Marco Dandulo, Silvestro Mauroceno, Francis=
co Barbadico et Johanne Caresino Honorabilibus Civibus Venetis
testibus, et alijs in multitudine copiosa. Constitutus in presentia
Serenissimi, et Excellentissimi Principis Dni Dni Francisci Foscari Dei gra=
tia inclyti Ducis Venetiarum e pro tribunali sedentis, Magnificus
et potens Henricus Comes Goricie et Tirolis e veniens cum Basto=
no in manu sinistra tanquam summus Mareschallus ipsius Sere=
nissimi Ducis Dominij, et Communis Venetiarum in sua Patria Fori Julij,
et Vexillo suo sindonis rubei et albi pro medietate in manu dex=
tera, et omnes sui Vassalli cum suo Vexillo sindonis rubei, et ge=
nuflexus coram ipso Serenissimo Domino Duce tenens Vexillum
suum in manu illud dedit ad manus ipsius Serenissimi Dni
Ducis et eundem humilitione supplicavit, ut ipsum suo et
Magnifico Fratre suo Dno ~~Johanne~~ Mainardo de omnibus Feudis

suis, quæ ipsi, et Progenitores sui a Camera Aquilegensi ipsius Serenissimi Dñi Ducis, Dominij, et Communis Venetiarum antiquitus habuerunt, tenuerunt, et possiderunt, investire benignius et gratiosius Dignaretur. Qui Serenissimus Dñus Dux suis petitionibus, tamquam in hac parte justis, et rationabilibus annuens ipsum Dominum Comitem ibidem eo flexis genibus exponentem, et pro se, et Magnifico Fratre suo, et eorum heredibus recipientem De ipsis eorum Pheudis antiquis, quæ Progenitores eorum a prædicta Camera Aquilegensi ab antiquo habuerunt, tenuerunt, et possederunt per restitutionem Dicti Vexilli ad manus prædicti Dñi Comitis pro se, ac vice et nomine inclyti Dominij, et Communis Venetiarum plenarie investivit, salvo semper Jure suo et Cameræ suæ Aquilegensis prædictæ, ac alterius cujuscumque. Quibus sic peractis idem Dñus Comes pro se, et Dicto Fratre suo tunc in manibus præfati Serenissimi Dñi Ducis Fidelitatis Debitæ præstitit Juramentum, quod fidelis Vassallus Domino suo præstare in talibus assuevit. In quorum Fidem et testimonium Dictus Serenissimus Dñus Dux mihi Notario infrascripto mandavit, ut De prædictis omnibus hijs Deberem publicum perficere Instrumentum illudque ad majorem roboris firmitatem Bulla sua plumbea bullari mandavit.

1749. 6 Maggio

Estratta la sopradetta Inventitura dal Libro de' Commemoriali Decimoprimo a Carte 118 tergo esistente nella Cancellaria secreta, e ciò con permissione, e ballottazione della

Serenissima Signoria.

Gio. Batta Gradenigo Segret.rio

(Trascritto dal Monumentor. ad Histor. Forojul. spectant. &c tom. I pag. 266 di Carlo Fabrizj.)

1424, 3 Novembre. Invillino. Esame di testimoni su un Maso e beni del Capitolo di Cividale in Invillino.

Copia mutila.

[illegible]
Quam q[ui]dem teste pre [illegible] eisdem [illegible]

[illegible]

Copia testi Nicolai Bog[illegible]

In x[rist]i no[m]i[n]e [illegible] anno [illegible] [illegible] vicesimo quarto [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] in domo [illegible] [illegible]

[illegible] Reverendum [illegible] [illegible] plebanus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Collegiate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Capituli [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] Jacobus [illegible]

[illegible]

[illegible] Nicolai [illegible]

[illegible]

[illegible] per modum [illegible] [illegible] interrogatus quare [illegible]
[illegible] [illegible] dicit [illegible] [illegible].

[illegible] Nova de [illegible] testis [illegible] iuravit [illegible] [illegible]
[illegible] Nicolaum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] officiati [illegible] de Novaro [illegible] interrogatus [illegible]
[illegible] [illegible] annis Nicolai [illegible] filius [illegible]
[illegible] Nicolaum [illegible] [illegible] [illegible] tamen [illegible]
[illegible] [illegible] defendenda capitulo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] annis [illegible] [illegible] pauco [illegible]
[illegible] Nicolaum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] per massarios [illegible] [illegible] debitis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] annis
[illegible] [illegible] [illegible] Nico-
laum [illegible] [illegible] [illegible] massarium fuisse [illegible]
[illegible] [illegible] interrogatus [illegible]
[illegible] [illegible] dixit quod non interrogatus quare
[illegible] dicit [illegible].

Nicolaus [illegible] [illegible] iuravit [illegible] dixit [illegible]
[illegible] iuravit [illegible] capitulo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] massarii [illegible]
[illegible] Nicolaus [illegible] [illegible] tamen [illegible] massarium
[illegible] [illegible] [illegible] massarium
[illegible] [illegible] Nicolaus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] massarium [illegible]
[illegible] [illegible].

[illegible] testis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pluribus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] capitulo [illegible] Jacobus [illegible]
[illegible] Nicolaus tamen [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] bona
[illegible] Nicolaum [illegible] [illegible] tamen [illegible]
[illegible] [illegible] dixit [illegible] [illegible]
[illegible].

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Nicolaus [illegible]
[illegible] massarium [illegible] debitis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Reco

o miles pro Serenissi. et
ominio Veneti. etc. Patric
nens generalis: Universis,
avijs: Inquilinis vendata=
it omnium, et singulorum
bonorum hereditatis olim
m q. Alouisij, et q. Francisci
inico: quibus alias iniun=
nostras litteras ut de=
affictus, redditus, proven=
fraescriptorum bonorum
uestrum tenere, usque quo
aberent in mandatis:
scribimus, et mandamus.
obstantibus eisdem pri=
oris, et mandatis alias, ut
l, dilectis nobili, et
rinc Georgio de Venetijs
llouisij pro executione iu=
e, omnibus fructibus, red=
tibus, ac livellis dictorum
scriptorum olim debitis,
l praedictis q. Alouisio, et q.
onum heredibus integra=
ubi vero domine, et pos=
m omnium bonorum infra=
ma dicta Dna Marina
m incantum. quod si hinc
aliqui uestrum pareret
uerit se in poenam Marcharum
ibiliter auferenda incursurum

[illegible] sui [illegible] in prout [illegible]
[illegible] dixit [illegible] sententiam [illegible]
[illegible] tal [illegible] testis [illegible]
[illegible] Nicolaum in [illegible]
[illegible] officiali [illegible]
[illegible]
[illegible] massiam [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Nicolaum [illegible]
[illegible] per massiam [illegible]
et [illegible] hoc [illegible]
fuit [illegible]
[illegible]
[illegible] massiam [illegible]
[illegible]
[illegible] obtinere [illegible]

[illegible] testis [illegible]
[illegible] fuit [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] numquam fuit [illegible]
[illegible]

[illegible] testis productus [illegible]
[illegible]
[illegible] qui [illegible]
[illegible] testis [illegible]
et [illegible]
[illegible] honorare [illegible]
[illegible]
[illegible] Nicolaum [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible] massiam [illegible]
[illegible] hoc omnibus [illegible]
[illegible] posset [illegible]
[illegible]
[illegible]

1425.
6
Luglio.

Franciscus Bembo miles pro Serenis.^mo et Inclyto Ducali Dominio Venetis. etc. Patriae Foriiulij Locumtenens generalis (: Universis, et singulis Massarijs: Inquilinis vendatarijs, et affictarijs omnium, et singulorum infrascriptorum bonorum haereditatis olim nobilium Virorum q. Alouisij, et q. Francisci fratrum de Pulcinico: quibus alias iniunctum fuit per nostras litteras ut deberent fructus, affictus, redditus, proventus dictorum infrascriptorum bonorum penes se in sequestrum tenere, usquequo aliud a nobis haberent in mandatis: harum tenore scribimus, et mandamus, quatenus non obstantibus eisdem primis nostris litteris, et mandatis alias, ut perfertur factis, debeatis nobili, et honestae Dnae Marinae Giorgio de Venetijs Uxor praedicti q. Alouisij pro executione iurium suorum de omnibus fructibus, redditibus, proventibus, ac livellis dictorum bonorum infrascriptorum olim debitis, et solui consuetis praedictis q. Alouisio, et q. Francisco, aut eorum haeredibus integraliter respondere uti verae dominae, et possedetrici dictorum omnium bonorum infrascriptorum: quae bona dicta Dna Marina emit ad publicum incantum. quod si hinc antea aliquis, seu aliqui vestrum parere contempserit: Noverit se in poenam Marcharum decem sibi irremissibiliter auferenda incursuros

Quę bona sunt hęc, uidelicet primò unum bonum situm in Auiano rectum per Dominicum Hermacori de ipsa Villa, pro quo soluit annuatim de affictu frumenti staria quattuor, Auenę staria quinque: Milei staria duo: Surgi staria duo, spatulas quattuor porcinas: Edos duos, Anseres duos gallinam unam, pullos duos: Item unum bonum situm in Zanna rectum per chians, pro quo soluit frumenti starium unum, auenę staria duo, milei starium unum: surgi starium unum, gallinam unam: spatulam unam: Item unum aliud bonum situm in Zanna rectum per Thomam machalaus nuncupatus, pro quo soluit annuatim staria quatuor frumenti, et milei quartas v. surgi. 4. et gallinam unam, spatulam unam: Item unum aliud bonum situm in frausans, rectum partim per Franciscum pro quo soluit sibi sol. iij. Item unum aliud bonum situm in Puluinico rectum per Iacobum Bertoli, pro quo soluit Congia Vini sex: frumenti starium unum: Surgi starium unum: milei starium unum: gallinam unam: spatulam unam: pullos duos: sol. x. Item unum aliud bonum rectum per Danielem del Contacia: pro quo soluit annuatim Vini Congia quinq: frumenti q. v. Auenę quartas quinq: surgi quartas quinque: spatulas duas: Eum unum: gallinam unam: pullos duos: Item unum aliud bonum rectum per Cosciam Marci, pro quo soluit annuatim frumenti starium unum: milei starium medium, surgi

starium

starium medium: Vini Congia duo: Odum
unum, gallinam unam; spatulam unam:
pullos duos: Item unum bonum situm in
Sancta Lucia rectum per Zanninum de
Vallis: pro quo solvit quartas frumenti
duas, avenæ quartas duas, Vini congia tria:
gallinam unam: Item unum aliud bonum
situm in supra prox. in pustota existens:
Cuius Vitus dictus Zan. habet ad medieta=
tem: Item unum aliud bonum situm in
Julcomico in Cultura, rectum per Domini=
cum filium Odorici della Blancha, filium
filium franchos, et Dominicum filium Nico=
lusij, pro quo solvunt starium frumenti
unum: Item unum aliud bonum sit.
apedicol, rectum per Johannem della Bu=
na, pro quo solvit frumenti quartas tres,
sigallæ quartas duas, pyræ quartas duas,
avenæ quartam unam, fabarum quartam
unam. Item unum aliud bonum situm
in Tanna rectum per Laurentium, pro
quo solvit frumenti staria duo: avenæ
staria duo: surgi starium unum: galli=
nam unam: spatulam unam. Item unum
aliud bonum situm in Tanna rectum per
Antonium Conradi, pro quo solvit fru=
menti starium unum: Milij starium
unum: surgi starium unum: spatulam
unam: gallinam unam. Item unum li=
vellum unius starij frumenti, et unius
spatulæ, quod solvitur per Mathiæum ranosti.

Item unum aliud bonum situm in Dada=
go rectum per Lazarum pro quo soluit
quartas frumenti tres: quartas auenę
tres: quartas surgi tres. Congium Vini
unum, spatulam unam, soldos xiiij. de
prato. Item unum aliud bonum situm
in Budoglia rectum per Jacobum Lanson:
pro quo soluit frumenti quartas duas,
auenę quartas duas, surgi quartam
unam, Vrnam Vini unam, spatulam
unam: Item unum aliud bonum in
pertotta situm in Puluinico: Cujus Vi=
tes pro medietate aptauit anno proxi
Jacobus Zan vesõn. Item unum Liuellum
unius Starij frumenti, uniusquartę aue=
nę, et unius spatulę, quod soluit Daniel
Johannis Bortoluzzij de Sancto Johanne:
Item unum Brolum oliuarum rectum
per Antonium filium Petri de vidor. pro
quo soluit oleum pro medietate: Item
unam Vineam rectam per Georgium pre=
conem Puluinici, quam regit pro medie=
tate: Item unum Casale in burgo Pul=
uinici: Item unum aliud Liuellum, quod
soluitur per Dominicum de Maranda
super certa possessione.

Datj. Vtini die sexta mensis Iulij Millesimo
quadringentesimo Vigesimo quinto Indictio=
ne tertia.

.... [illegible] de Armentonibus Canc.

Tratta d'altra autentica esistente presso il nob. C.
Co: Raimondo Sbruglio

Franciscus Foscari Dei gratia dux Venetiarum nob.^i et sapienti Viris Sancto Venerio Militi de suo mandato Locumtenenti Patriae Fori Julij et successoribus suis fidelibus dilectis salutem, et dilectionis affectum. Significamus Vobis quod heri in nostris Consilijs minori, de XL^ta, et maiori in quibus interfuimus, atque in dictis die 4 Julij capta fuit gratia tenoris infrascripti videlicet Inspecta devotione, ac humili supplicatione Antonij filij q. Georgij Viri sapientis Sbruglei, ac q. nob. D. Ursiae Delphino filiae q. Viri nobilis ser Nicolai Delphino, qui Antonius semper fuit fidelissimus nostri Dominij, et eius Statu saepius temporibus personam suam multis periculis exposuit, quoniam a multis exosus erat, tum quia ex nob. Dnis eius Civitatis Venetiarum natus erat, tum quia Civis noster Venetus est, de quibus operibus operibus constat nobis clarum, atque apertum testimonium, fiat sibi gratia. Salvo semper Consilio, atque parere Viri nobilis ser Sancti Venerio militis nostri Patriae Fori Julij Locumtenentis, quod habeat Castrum Moruzzi distans ab Utino per tria miliaria ad beneplacitum nostri Dominij cum Gastaldia sua, tenendo ipsum Castrum in concio, et reparatum sicut humiliter supplicavit; Quare cum suprascriptis nostris Consilijs Vestrae fidelitati scribimus, et mandamus, quod eandem gratiam, atque contenta in ea observari, atque observari inviolabiliter faciatis, facientes has nostras litteras in actis Vestri Regiminis ad futuram memoriam registrari.

Dat. in nostro Ducali Palatio die 5 Julij ind. 4a 1426 —

Ex actis Cancellariae Utini militiae suprascripta fideliter
Extr. Joseph ... eiusdem Cancell. Coad. atque ...
subscr., et in robur sigill. ...

S.I.M.

Candido

1426, 23 marzo. Venezia. Gli Auditori nuovi alle sentenze scrivono al L.T. in Udine nell'eredità del q. Ser Nicolò Candido.

Nicolò Candido di Udine
† prima del 1426.

Francesco	Odorico	Pietro
1426	1426	1426

Circa ponit et revocat vestra spectabilitas quouisre

Spectabilis et Egregie miles et amice honorande, denotamus
Egregie Spectabilitati vestre quod in lite et causa appellationis
que coram nobis fuit iudicio agitata inter dominos decanum
Canonicos et Capitulum maioris Ecclesie Veronensis sive presbiterum
Gancellum notarium ipsorum decani Capituli et Canonicorum pro una
parte et Odoricum et Franciscum quondam presbiteri Nicolay Candidi suo
et Odorici et petri fratrum suorum ac petri Roncii
nominibus et dominum Antonium de Baldana eorum nomine parte altera
a sententia lata per dominum predecessorem dominum Franciscum Bembo
militem sub die veneris octavo mensis Junii 1425 in favorem
ipsorum dominorum Canonicorum decani et Capituli et contra predictos
Odoricum et fratres heredes presbiteri Nicolai ipsi de ducatis ducentis
quinquaginta et contra dominum petrum Ronzi presbiterum de ducatis quingentis
nummis dicte ut de pecuniis quondam Tomasii a foro fuit coram
nobis productum inter predictos presbiterum Gancellum et dominum decanum ipsis
nominibus parte una et dominum Franciscum Nicolay Candidi
nominibus quibus supra, actum et pertractatum si non conclusum per
recessum ipsius presbiteri Gancelli. Quod ea sententia ut supra lata debeat
modificari et retractari ac si nunc lata fuisset cum hac declaratione
et modificatione quod per vos dominum destitutum debeat vocato
causam audiri decidi et iudicari si cum ipsi olim depositarii
apud quos ipsi dicti ducati 700 vel circa fuerunt per dominum quondam
Thomam a foro depositati debeant ipsi Ecclesie Canonicis
et Capitulo integre legati facti per ipsum quondam Tomasium cum
hereditate cum domino Jacobo vero ipsius Tomasii tunc temporis ipsi
depositarii aut emptores per eosdem aut compertores nomine
heredum dicte quondam domine Jacobe non possint allegare nec
producere coram vestro iudicio exceptionem alicuius quod in ipsius
lite pendat in curia Romana sive quod ... aliqua
aut appellatione que fuisset aut allegaretur facta in Romana
Curia possit et debeat vestra Spectabilitas iudicare
et terminare ex actitatis alias processibus et scripturis et
ordinando si expedierit tamen si per ... de ducatis
si expedierit. Quoniam ipse presbiter Gancellus ante ipsorum
inventionum stipulationem et ... esse
Spectabilitatem vestram requirimus ipsis partibus predictis ... ...

Verum vestrum facere libeat et si ipsi quietem stare
volent libeat mittitis ad vos spectat audire et terminare
super inde quantum iuris et iustitie querere et voluerit Si
vero aliqua partium predictarum recusaret libeat nobis significare
per quam partem defecerit quoniam ipse processus quietus non sub-
sequatur ut huius vius possimus congrue providere
prout pro officio nostro tenemur. parati etc.

Petrus Contareno
Lucas Donato et } Auditores novi sententiarum
Petrus Lando } Comunis Veneciarum } Data die 2 marcii [illegible]

Ex.^m

1427. 8. Maij

In Christi Nomine Amen. Anno Nativitatis eiusdem: Millesimo Quadrigentesimo trigesimo septimo, Indictione Quinta, die Sabbati, 8. mensis Maij: In Portugruario Iuxta portam sancti Ioannis; Presentibus R.do Domino In Christo patre et Domino Dno Gulielmo de Portugruaro Dei gratia Episcopo Equilino, et prudente Viro ser Baldassaro filio ser Melchioris de Valvasono, et Iacobo dicto Zagnuel habitatore in Zoppola testibus ad haec vocatis, et specialiter rogatis, et alijs. Cum certa lis, et quaestio tamdiu fuisset inter Nob. Viros ser Nicolaum, et ser Antonium fratres, et filios quondam Domini Simonis, ac ser Ulvinum quondam ser Henrici consortes de Valvasono ex una parte, et Nob. Viros ser Natalem, et ser Franceschinum Pantiera de Zoppola quondam ser Andreae ex altera: occasione Garriti, et Iurisdictionis Villarum Zoppolae, et Romanae, propterea

Item quod Nobiles Consortes de Valuasono
fuerunt condemnati in expensis taxatis
in causa Romana florenis centu, et quinq.
postquam condemnationem praedictam Mag.cus Dnus
Rubertus Mauroceno pro Serenissimo Duc.
Dominio Venetiarum tunc Locumtenens
in Patria Fori Iulij se interposuit ad con.
cordandum dictas partes, et finaliter
eas concordauit, et concordium fecit inter
eas, quod dicti q. Natalis, et q. Fran.
ciscinus fratres deberent, et tenerentur
dare eisdem Consortibus de Valuasono
ducatos Quingentos Auri, et deberent
renuntiare eisdem et eos quietare de
dicta condemnatione Floren. C.V. auri,
et taxata in causa Romana pro expen.
causa praedictae, prout de concordio
praedicto constat publico Instrumento scripto
manu Iacobi quondam Clementis de
Padua in 1420. Indictione 13.ma die
Veneris, 15. mensis Nouembris: Quapropter,
ut de transactione, quietatione, et remissione

dictorum ..

Dictorum C.V. Floren. Aurei facti per dictos s.
Natalem, et s. Franciscbinum q.m Nob.
de Valuasono possint ubicumque fidem
facere Nob. s. Nicolaus quon. s. Vlrici
q.m de Valuasono nomine suo, et suorum
Consortum, quorum Interest, requisivit
Ibidem ipsos s. Natalem, et s. Francis-
chinum, ut sibi faciant fidem, et notorium
et pub.m Instrumentum de transactione,
et remissione dictae condemnationis
Florenorum C.V. Auri, sicut congruum,
et conveniens est. Qui s. Natalis, et s.
Franciscbinus Ibidem presentes sponte et
sine ulla Cavillatione confessi fuerunt,
et dixerunt dictam Concordium factum
et q.m Dnum Rubertum fuisse factum per
modum antedictum, Vz cum remissione
dictae condemnationis Floren. C.V. Auri,
et cum Alijs, pro ut in ipso Instr.to
latius continetur, et quod tempore q.m
Instrumenti ipsi vigore dicti Concordij
remiserunt q.m Nob. et Consortibus de
Valuasono dictos Floren. C.V. Auri,

1427 15 maij
Conjungimento tra' Cons.ti di Valvasone da'una, e dall'altra Fratti Panthera di Zoppola

Et omnes alias expensas, quas fecissent occasione dictae litis, si, et in quantum illo tempore non remisisset, prout in veritate remiserunt ipsi ex nunc tenore p[raesen]tis Instrumenti remittunt . . .
et remissionem faciunt de eisdem tanto, quod ipsi Nob. et Consortes de Valvasono possint, et valeant absolvi, et liberari a qualibet excommunicatione, et vinculo excom[municati]onis, in quantum opus est quod ipsi, seu alterius ipsorum incurrisset modo aliquo, occasione solutionis dictarum expen[sarum], et Floren[orum] C. V. non factae debitis loco, et tempore, quam confessionem, remissionem, et transactionem ipsi s[er] Nicolaus, et s[er] Franciscus promiserunt attendere, observare, et in nullo contravenire, sub obligatione omnium suorum Bonorum Mob. et Immob. p[raese]ntium, et futurorum. &c.
Et Ego Nicolaus filius q. D. Ant.ii de Portu G[ruari]o publ.s Imp.li auctoritate Not.s et Co[mun]is Portus G[ruari]i Canc.s P[rae]missis o[mni]bus p[rae]sens fui, et rogatus scripsi

Pieve di Lucinico

1428, 31 marzo. Cividale. Sentenza di Enrico di Spilimbergo nella causa per la Pieve di Lucinico.

Nos Henricus de [illegible] Judex subdelegatus et executor [illegible] [illegible]
late in favorem ven[erabilis] viri dom[ini] presbiteri [illegible] de Goricia contra presbiterum Augu
stinum de Muta ex adverso [illegible] [illegible] seu parochiali ecclesia de Lucinicho
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quosdam adiutores seu impe
dientes quominus dictus [illegible] [illegible] integre gaudeat et quiete possessione dicte
plebis ipsius et fructus [illegible] [illegible] venerabilibus et circumspectis universis dominis
plebanis clericis ecclesiarum [illegible] [illegible] cuiuscumque status et conditionis in
districtu et comitatu Gor[icie] [illegible] [illegible] constitutis ac [illegible]
omnibus et singulis [illegible] dignitates [illegible] [illegible] in eadem dioc[esi] obtinentibus sive
[illegible] Et generaliter universis et singulis [illegible] ubicumque personis in dicto comitatu con
stitutis tam ecclesiasticis quam secularibus [illegible] privilegiatis quam non cuiuscumque status gradus
conditionis ac preeminentie existant quibuscumque nominibus nuncupentur ac quacumque
prefulgeant dignitate et cuilibet [illegible] in solidum ad quem vel ad quos presentes litte[re]
nostre processus apostolici pervenerint Salutem et omne bonum. Litteras Reverendi in Christo
patris et domini domini Petri dei et apostolice sedis gratia Episcopi [illegible] et iudicis apostolici
ac executoris supradicti sive seu sententias una cum dictis aliis suis collegis Ca
mere Apostolice capellanis et sacri palatii causarum auditoribus sanas integras et
in nulla sui parte suspectas sed omni prorsus vitio et suspitione carentes Nobis
per [illegible] [illegible] [illegible] de Englon procuratorem dicti domini Michaelis
[illegible] coram nobis legittimatum Coram notario publico infrascripto et testibus. Nos cum
ea qua decuit reverentia noveritis recepisse Inter alia continentes [illegible] sententias
seu sententias latas in favorem dicti presbiteri Michaelis contra prefatum dominum presbiterum Augu
stinum de Muta ex adverso intrusum in dicta plebe seu parochiali ecclesia de Luci
nicho seu contra quosdam alios adiutores consultores fautores et rebelles quo
minus dictus dominus Michael possit pacifice et quiete possessione dicte plebis gaudere
et integre ipsius fructus percipere et [illegible] Deberemus et tenemur executioni
mandare [illegible] per censuram ecclesiasticam [illegible] auctoritate apostolica compescendo [illegible]
quarum presentiarum fuimus per venerabilem virum dominum Iacobum Iohannis Canonicum Civitatensem
procuratorem constitutum et legittimatum dicti domini [illegible] et antedicti [illegible]
quo super nova Cum instantia requisiti Cuius tenorem citari facere deberemus coram
nobis Nobilem virum dominum Corradum de [illegible] castro Goricie Capitaneum in Goricia pro
Illustrissimo domino Iohanne comite Goricie ad dicendum causas propter quas non debet
declarari et denuntiari excommunicatus Cum ipse [illegible] requisitus et monitus [illegible] [illegible]
processum [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et singula [illegible]
[illegible] et molestia per eum factas de et super fructibus et redditibus plebis de Lucinicho
[illegible] aliud impedimentum molestia [illegible] per ipsum Corradum illat[as] et [illegible]
dictum dominum Michaelem [illegible] et super possessione dicte plebis [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] prefatum Corradum de [illegible] castro [illegible] [illegible] coram nobis
ad certum diem causas propter quas non debent declarari excommunicatus [illegible] [illegible] [illegible]

mitigamus. Eo vero non comparente et pro contumace reputato eum excomunicatum
declaramus et denunciamus sive publice excomunicatum [illegible]
[illegible] nouerimus quod dictus Conradus suo indurato mandatis nostris
ymmo verius apostolicis careat non obstantibus censuris predictis dictum presbiterum
Archardum in dicte plebis possessione inquietare molestare et aggrauare
fuerimus per dictum dominum Archardum [illegible] cum instancia requisiti ut
eidem per iuris remedia [illegible] dicti Conradi ceterosque
quoscumque fautores suos [illegible] monuimus ut infra sex dierum
spacium [illegible] et [illegible] et reuocare deberent ac
singulas molestias per presbitero [illegible] facta eidem quoque restituere
deberent omnes et singulos fructus [illegible] percepturos per ipsum Conradum seu
alium eius nomine [illegible] ex dicta plebe perceptos Ita videlicet
si infra predictum sex dierum terminum [illegible] Salutis sue immemor esset aggra-
uationem [illegible] ipsum protulimus Omnes quoque vtriusque sexus homines notos
noticias consanguineos et amicos eiusdem Conradi et fautores eius
requisiuimus et monuimus ipsis et eorum cuilibet districte precipiendo
mandantes ne cum prefato Conrado aut fautoribus suis quamdiu in dicta
excomunicatione permanent in Cibo potu loquela emendo bibendo vendendo
comedendo stando Ambulando Salutando panem coquendo aquam portando
ligna ducendo aut aliter conuersando siue in aliquo participationis actu cuiuscumque
[illegible] ante premissis exceptis participare presumerent Illos qui sic moniti
infra dictum sex dierum terminum non destiterint a premissis ex nunc prout ex tunc
eo cum [illegible] excomunicationis sententia innodauimus, Mandantes vos in ecclesiis et
locis supradictis Singulis diebus dominicis et festiuis infra missarum et aliorum
diuinorum solemnia dum maior populi affuerit multitudo, pulsatis
campanis candelis accensis et demum extinctis et in terram proiectis publice
nunciare. Insuper magnificum dominum ~~Comitem~~ Johannem Comitem goricie
admonuimus et requisiuimus ut dictum presbiterum Archardum non molestaret
nec per dictum Conradum Capitaneum suum molestari vel aggrauari permit-
teret in possessione dicte plebis de Lucinicho, Curaret quoque potius quod
dictus presbiter Archardus pacifice et quiete gauderet possessione dicte plebis alias quod procedemus ad [illegible]
Cum autem predictis requisitionibus et monitionibus non obstantibus, Dictus
Conradus a molestiis prefatis contra dictum presbiterum Archardum, et aggrauatus [illegible]
non destiterit nec desistat sed potius contumaciter et [illegible] [illegible]
[illegible] obtinens animo [illegible], mandatis nostris
ymmo verius apostolicis efficiat [illegible] quoque ipsius Amici et fautores
prefata excomunicationis sententia non obstante cum Conrado in ~~bibendo come-~~
~~dendo~~ cibo, potu loquela emendo bibendo vendendo comedendo
stando ambulando salutando Panem coquendo aquam portando ligna
ducendo aut aliter conuersando, conterunt et participant. Nec non dictus
dominus Johannes comes goricie requisitus et monitus, ut [illegible]
[illegible] per eius subditos cesset a molestando dictum presbiterum

michaele et non desistat seu ipsum [illegible] ac perperam perturbare [illegible] in ipsius contumaciam

corradum non reprimat, ap[ost]olicas ut nob[is] ex fidedigna relatione

innotuit. Propter que pro parte [illegible] dicti presbiteri michaelis

fuimus demum cum summa instantia requisiti ut sibi providerimus

per iuris remedia [illegible] instantie atque iusticie erit

communitas Civitatis [illegible] vilipendatur ductas

ac singulis locis [illegible] comitis Jo. Sfortie predictumque

~~comitem~~ comitem Jo. [illegible] [illegible] factus

ac prestantes auxilium [illegible] nominatus dictus presbiter michael

[illegible] dicte plebis de lucanicho

eius quam fructus redditus [illegible] rehabere ac perpetuo integre

valeat ac quiete ~~dimittat~~ Nisi infra sex dies postquam predictum

dominum michaelem ~~vel~~ fuerint requisiti vel eorum alter fuerit requisitus

vel postquam presentis edicti ad eos vel eorum alterum noticiam pervenerit

ut dictas molestias gravamina [illegible] retrahant atque revocent fructus quam dicte plebis per eos vel eorum alterum ablatos ipsi

domino michaeli vel procuratori suo restituant. Quos sex dies duos pro primo

duos pro secundo et reliquos duos pro tertio et peremptorio termino assignamus

Remittimus insuper mandantes omnibus et singulis dominis Abbatibus

prioribus prepositis decanis archidiaconis Cantoribus succentoribus thesaurariis

scolasticis sacristis custodibus [illegible] cathedralium et collegiatarum ecclesiarum canonicis

parochianis ecclesiarum rectoribus et locatenentibus eorundem plebanis inceplo

banis archipresbiteris vicariis perpetuis capellanis curatis et non curatis ceteris

~~Civitatibus~~ ceterisque personis [illegible] in quibuscumque gradibus dignitatibus et

officiis constitutis In Civitatibus castris terris villis et locis aliis quibus

cumque dicto domino comiti Jo. Sfortie commorantibus et officiantibus

ipsis in virtute sancte obedientie et sub excommunicationis pena quam in ipsos et eorum

quemlibet nisi infra sex dies postquam pro parte dicti domini michaelis

vel procuratoris eius super his fuerint requisiti vel alter ipsorum fuerit requisitus

immediate sequentes quos duos pro primo duos pro secundo et reliquos

duos pro tertio et peremptorio termino ut nulla exceptis casibus a sacramentis

a iure permissis in ecclesiis existentibus in dicto comitatu Sfortie Regi

mini dicti comitis Jo. divina celebrent officia vel ministrent

ecclesiastica sacramenta [illegible] Nostras litteras per notarium publicum hic subscriptum

scribi fecimus Ecclesie in valuis Ecclesie affigi fecimus dicto domino Johanni comiti

[illegible] presentium [illegible] nostri sigilli [illegible] impressione munitas

1 nicol de cremona

Datum in [illegible] die vigesimoocto mensis marcii anno [illegible] Indictione

septima ultimo

Collegiate sancte marie

Sub dictis [illegible] die [illegible] in [illegible] in ecclesia [illegible]

[illegible] Collegiate ecclesie et [illegible]

[illegible] nicolaus de cremona [illegible]

in [illegible] [illegible] [illegible] presbiter michaelis [illegible]

[illegible] et in valuis ecclesie [illegible] [illegible]

[illegible] die [illegible]

[illegible] (margin)

[illegible] ... Michaele ... [illegible] ... Augustini ... [illegible] ... intrusi

in plebe sua paroch[iali] ... [illegible] ... possessiones [illegible] intrusos [illegible] ... alios

[illegible] sua impedientes [illegible] ... Michael ... [illegible] ... de dicta plebe

prope pomerium gaudent [illegible] ... [illegible] ... Nicolai ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

occupatores [illegible] detentores [illegible] ... dicte plebis [illegible] ... [illegible]

[illegible] dno Michaele [illegible] ... [illegible] ... ducatis auri [illegible] ... [illegible]

[illegible] fructibus annualibus [illegible] ... [illegible] de dicta plebe [illegible]

[illegible] intrusis in dicta plebe [illegible] ... [illegible] ... [illegible]

legitime [illegible] ... [illegible] in collegiata ecclesia [illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible] Michaele [illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

Atto Giudiziario

1428, 9 marzo Udine. Il Capitano di Udine fa citare Pietro Vesant beccajo d'Udine affinchè rilasci una casa e ajo in Borgo d'Aquileja in Udine.

Buttrio – Osoppo – Portis

1429, 18 marzo. Cividale. Testamento del Nob. Federico q. D. Nicolajo di Osoppo. Lascia beni alla Chiesa di Buttrio per un pranzo annuo ai Sacerdoti. Eredi i nobili Sante e Simone de Portis di lui nipoti.

Copia antica.

yhs

IN xpi Noie amen. Anno Nativitatis eiusdem Millesimo quadrigentesimo vigesimonono in dicione septima die
veneris decimooctavo Marcii. Actum in Civitafausti In merchato In curia domus dne Zanete presentibus No-
bilibus viris ser Tremontano q. dni Nicolai de Fondmis ser Gabriele et ser Simone q. ser Johannis
Antonii, dno Comucio dela Campagnolla Canonicho Civitatis ser Gabriele de Pulsano Mansionario Civi-
tatis dno presbitero Natale officiante in ecclesia Sancti Silvestri, ser Vorlicho q. ser prettbi, Castronio
q. ser Nicolai not. de castelutto et Priamo q. ser Nicolai not. de montefalchono, omnibus civibus et habitato-
ribus Civitafausti adhec vocatis et de ore proprio infrascripti testatoris rogatis. Nobilis vir ser Federicus de budrio
q. egregii dni diolauti de Oloppio, sanus dei gratia mente, sensu, intelectu et corpore, prudenter considerans et anad-
vertens se iam in senium constitutum, pericolo et casui mortis evidenter subiacere, Nollens intestatus decedere
anime sue providendo saluti in hunc modum facere procuravit. Primo itaque sicut fidelis xpianus animam suam
altissimo deo et sue genitrici virgini Marie ac toti celesti curie recomendans, voluit Jussit Mandavit et
ordinavit, per infrascriptos suos heredes fieri et de novo fabricari debere unam sepulturam in ecclesia sancti
dnici ordinis predicatorum de civitafausti ante altare Novum institutum ad honorem et reverentiam sancti Nicolai
in qua Nova sepultura voluit, Jussit, mandavit corpus suum honorifice sepeliri debere per ipsos suos heredes
cum hoc tamen quod si in sua vita dicta sepultura fieret et fabricaretur, dicti sui heredes liberi sint et exonerati
ab ista impensa, quam sepulturam voluit mandavit Jussit et ordinavit esse infrascriptorum heredum suorum et eorum descen-
dentium. Item legavit conventui et ecclesie prefate sancti dnici Marchas solidorum quatuor semel dandas pro quibus
fratres dicti conventus teneantur et debeant annuatim in perpetuum facere anniversarium suum, quas quatuor marchas
solidorum voluit et mandavit poni debere in fabricha Marum domorum dicti conventus que ruunt. Item legavit
fabrice ecclesie sancte Marie de budrio sua duo bona, quorum unum situm est in villa de blauzio prope tulmetum
rectum per danielem et Bernardum de blauzio pro quo solvunt de afictu ad mensuram portusgruarii frumenti staria
quinque, avene staria quatuor, Milei staria quatuor, Ballin quatuor et spadulas duas. Aliud vero situm in villa
de cammettho rectum per Nicolaum de dicta villa pro quo solvit annuatim de afictu frumenti staria quatuor, avene
staria quatuor, Milei staria quatuor, vini congia quatuor pro quibus duobus bonis dicte fabrice sic legatis, voluit
Jussit et Mandavit quod dicta fabricha eiusdem ecclesie, et parochiani dicte ecclesie et homines dicte ecclesie
ville de budrio libere et expedite et sine aliqua exceptione dare cedere et transferre debeant heredibus infrascriptis
dicti testatoris, omnia iura et omnes actiones, quod et quam modo quocumque habent et possent seu videretur habere super
quadam ipsius testatoris braida sita in budrio iuxta et intra tales confines, videlicet iuxta quendam rivum Juxta terenum
quod fuit ser Andree de Sbroglavacha a duabus partibus iuxta terenum filiorum q. frelchi de cucrnica et alios suos
veriores confines si qui forent mandans etiam volens et iubens, quod post dicta cessione suis heredibus factam,
ut supra si contingerit ipsa fabricha sive prefati homines, seu camerarii dicte ecclesie, teneantur et debeant
pro dictis bonis sic sibi legatis facere infrascripta, Et primo singulis annis inperpetuum facere anniversarium
dicti testatoris cum duodecim sacerdotibus dando cuilibet sacerdoti solidos decem et facere eis unum prandium et
ipsi sacerdotes teneantur et debeant orare pro anima sua, sue uxoris et suorum defunctorum. Item ipsa fabricha
seu prefati homines, vel camerarii predicte ecclesie teneantur et debeant facere suam solitam paupertatem
et elemosinam dando singulis vicinis de budrio et monte et camino et caminettho pro singulo focho
distribuendo duas bucias vini et quatuor panes singulis annis inperpetuum, ita tamen quod ipsi homines teneantur
venire ad recipiendum dictam elemosinam ad locum ubi dicti homines vel camerarii facere volent dicta
paupertatem in dicta villa budrii Ita quod camerarii predicti eiusdem ecclesie de dictis redditibus habeant
solidos octo pro quolibet pro labore suo de querendo sacerdotes qui faciant et celebrent dictum eius

aniversarium. Et si dicta fabricha, dicti parochiani dicte ecclesie et homines de budrio libere et expedite non cederet
et darent infrascriptis suis heredibus dictum ius et dictas actiones, quod et que habent super dicta braida
aut si cessarent aut essent negligentes in faciendo dictam solutam pauperilam et ellimosinam et etiam
aniversarium suum cum modis et condicionibus supradictis, tunc et eo casu adveniente, prefata fabricha homines
et camerarii supradicti cadant ab ipso legato, et dicta bona eo casu perveniant et pervenire debeant
infrascriptis suis heredibus pro quibus duobus bonis ipsi heredes sui teneantur et obligati sint dictum
aniversarium et dictam pauperilam fieri facere imperpetuum singulis annis cum modis et condicionibus antedictis
et sic ipsa fabricha ipsi homines et camerarii qui cessaverint facere predicta, vel aliquod predictorum sint
totaliter ab omni iure ipsius legati exclusa et exclusi. Sed si ipsa fabricha ipsi homines et camerarii solliciti
fuerint et diligentes incedendo ius et actiones suas et suarum predictis heredibus suis quod et que habent super dicta
braida, ipsa fabricha ipsi homines et camerarii, sua propria autoritate et sine aliqua licentia suorum heredum
possint et valeant dicta duo bona sic sibi legata aprendere et de ipsis se impedire tamquam de re sua propria
sine ulla contradicione heredum suorum infrascriptorum faciendo postmodum ut prenarratur aniversarium dicti testatoris
et pauperilam singulis annis in perpetuum cum modis et condicionibus supradictis. Item legavit Fraternitati sancte Marie
de budrio una marcha solidorum semel tantum sibi dandam. Item legavit fabrice sancti michaelis de Budrio una
marcha solidorum semel tantum sibi danda. Item legavit ecclesie sancti Gervasii de Budrio super montem una marcha
solidorum semel tantum sibi danda. Item legavit fabrice sancti Bartolomei de camnettho una marcha solidorum
semel tantum sibi danda. Item legavit leonardo suo nepoti naturali habitanti in bragano, marchas solidorum octo,
semel tantum sibi dandas. Item legavit Marie miser et liberos fecit omnes et singulos utriusque sexus factores
et homines de m[illegible]sengha cum omnibus tam stabilibus quam mobilibus suis. Item legavit Zacharie dicto Negro de budrio
tres marchas solidorum semel tantum sibi dandas. Item legavit fraternitati sancte Marie de burgo pontis Cunffaullf
marcha una solidorum semel tantum. Item legavit fraternitati sancti petri martiris noviter institute in ecclesia sancti
dominici, Marcha media solidorum semel tantum. Item legavit Gemaglo guroni, pro auxilio maritandi filias suas,
marchas viginti solidorum sibi dandas quando dicte filie sue erunt nubiles et maritabuntur semel tantum. Item legavit
predicto Gemaglo duos suos cofinos qui sunt in stupa domus ubi habitat cum omnibus hiis que reperientur in dictis cofinis
tempore mortis ipsius testatoris. Item legavit lucie ancille sue starea frumenti decem et congia vini duo semel
tantum sibi danda et marchas solidorum duas semel tantum et unum cofinum qui est in camino inferiori ipsius
domus ubi habitat cum certo panno de Stoppa qui intus reperitur, et unum lectum fulcitum de illis quos habet in domo
cum fulzimentisque que sunt in domo et unam capsam de Nuce parva. Item legavit Johanni suo famulo Marcha una
solidorum semel tantum. Item iussit mandavit et ordinavit ac expresse prohibuit, quod infrascripti sui heredes et eorum
successores, nunquam possint nec valeant aliquid de bonis ipsius testatoris legare, vendere aut donare, leonardo bertulique
de brino et filiis suis tam natis quam nasituris ex ipso. Item voluit mandavit iussit et ordinavit quod si leonardus
et nicholaus de budrio super montem habitantes ullo tempore vellent recedere de sub heredibus dicti testatoris ipsi
heredes habeant et habere debeant omnia iura et omnes actiones quod et quas dictus ser federicus habet contra ipsos
leonardum et Nicolaum de eo et pro eo quod ipse ser federicus dedit et consignavit eis omnia territoria bene
laborata et seminata et ex eo quod dedit eis certa animalia et plaustra cum multis aliis masseriis cum pacto

q si recedere vellent omnia sibi data deberet facere bona ipsi ser federicho ac heres in eo statu et meliori
relinquere deberint quam acceperint. Item legavit dorotee filie leonardi q stat sup montis budrij unum lectum
fulcitum de illis quos habet in domo et de fulzimentis quos habet in domo qua habitabat et decem marchas solidorum sibi dandas
post annum et diem postquam ipsa fuerit maritata fuerit ducta ad domum nuptialem. In omnibus autem suis bonis mobilibus et
immobilibus iuribus et actionibus debitis et creditis suis universis tam presentibus quam futuris et in suis iuribus
et dignitatibus ac auctoritatibus investiendi feuda et concedendi bona Iure feudi tam regalis quam ministerialis
ac in se retinendi que revoluta fuerint si ipsis heredibus videbitur et contra illos procedendi qui recognoscere
debebant et recusabant suos heredes universales instituit esse voluit et mandavit Nobiles viros ser Zenonem
et ser Scuttum fratres ipsius testatoris Nepotes et filios condam egregij viri domini philippi de portis volens
iubens et mandans quod ipsi sui heredes teneantur et debeant annuatim et in perpetuum celebrare facere
anniversarium dicti testatoris cum duodecim sacerdotibus et hanc voluit iussit mandavit et ordinavit esse
suam ultimam et extremam voluntatem et suum ultimum et extremum testamentum quam et quod voluit valere
iure ultime et extreme voluntatis et si ultime et extreme voluntatis valere non posset voluit valere
iure codicillorum et donationis causa mortis et alio quocumque iure quo melius et validius valere poterit
ac tenere.

Ego comunus filius quondam Johannis dela campagnolla Civis et habitator Civitatis austrie predicte publicus
imperiali auctoritate notarius ex comissione mihi facta a magnifico et generosissimo domino Jacobo trivisano pro
serenissimo ducali dominio venetiarum in patria fori iulij locumtenentem generalem pro-ut in n. ... et adbreviaturis olim quondam tordij de nordis notarij reperi nil addendo vel minuendo quod sensum variet aut intellectum mutet
rogatus scribere scripsi et in hanc publicam formam publicavi.

testamento di S. federicho
da baldio

Copia del t … del buoni

1429
14 luglio
Riforme ai Statuti della Patria

FRANCISCUS foscari dei gratia dux venetiarum et cetera Nobilibus et sapientibus viris, marcho dandulo, de suo mandato locumteneti patrie fori iulij, et successoribus suis fidelibus dilectis salutem et dilectionis affectum. Significamus vobis quod in millesimo quadrigentessimo vigessimo nono, indictione septima, die quarto decimo mensis presentis Iullij, In nostris consilijs rogatorum et addictionis capte fuerunt partes infrascripti tenoris scilicet Cum locumtenens patrie fori iulij vigore mandatorum nostri comunis alias factorum, circa hoc, convocari fecerit noviter, iuxta mores patrie, consilium parlamenti, pro reformatione constitutionum patrie predicte In quo proposito negocio dum illi de dicto parlamento super quatuor in tribus capitulis forent differentes ipsi nostro locumtenenti apparuit quod fronts poneretur ipsis capitulis, et voluit quod per nostrum dominium, super ipsis capitulis provideretur, que capitula sunt hec videlicet Et primum de penis exigendis per habentes garritum, Et secundum de territorio iudicando et de iudicio, Et tercium de feudis. Et pro expedicione ipsorum capitulorum et aliarum constitutionum addendarum novo volumini constitutionum, Comparverunt ad presentiam nostri dominium septem honorabiles oratores prelatorum Nobilium et Comunitatum ipsius patrie quibus necessarium est expedicionem dare Vadit pars, quod respondeatur ipsis ambasiatoribus, quod nostra dominatio semper fuit, et est, dispositio regere et gubernare dictam patriam, secundum constitutiones generales, et statuta municipialia existentia, in locis et terris ipsius patrie: et quod si inter ipsas constitutiones generales, et iura municipialia, sunt aliquae varietates, seu discrepatio aliqua, propter quas oriri videtur dubium, ipsa dubietas declaretur, ut nostri locumtenentes patrie qui pro temporibus erunt in parte, sciant quid agere habeant, et observare. Et propterea affectantes quietem, et totius patrie bonum sumus contenti quod per consilium predictum valeant et possint

reformari, etiam dicta capitula: ¶ De penis exigendis et
de iudicio, et deteritorio ita quod inter ipsa capitula constitutionum
et inter nostros ordines minime [illegible] ates, non sit diversitas vel obscu
ritas, sed aperte et clara concordantia: Et ita mandabimus
nostro locumtenenti, quod fieri permittat: Verum per has novas re
formationes non intelligimus, nec intelligi volumus in aliquo derro
gari appellacionibus in omni casu, quas spectare volumus, et
declaramus locumtenenti nostro predicte. Volumus et super quod
pro reformacionibus noviter factis, per predictum consilium parla
menti, vel aliqua earum, et presertim super penis imponendis
que vigore constitutionum veterum, spectabant ad cameram
sive ad mensam patriarchalem, non derogetur in aliquo: neque
derogatum esse intelligatur camere nostre predicte circha exa
ctionem penarum predictarum, nisi forte clare constaret, ipsas
penas, pro municipiales, privilegia vel statuta, ad aliquos alios spec
tare, aut dividi debere aliter: ¶ Ad capitulum tercium de
feudis respondeatur, quod volumus, quod si differentia fuerit, aut
verteretur inter aliquas personas privatas, occasione pheudi, ipsa
differentia, seu causa, per nostrum locumtenentem patrie, cognoscatur
et terminetur: si vero differentia fuerit inter nostrum
locumtenententem, nomine dominij, et aliquam specialem personam
de causa spectante ad feudum: Volumus ipsam differentiam
et causam diffiniri, per septem feudarios pares curie, prout
iura disponunt, reservata tamen appellacione, ad nostrum domi
nium ¶ Ceterum quia ultra premissa, supplicarunt, ut
eis concedamus, quod in volumine constitutionum de novo factarum
addere possint unum capitulum [illegible] concessum [illegible]
[illegible] posse presentare, super possessionibus, et bonis sta
bilibus patrie, que de cetero venduntur, et [illegible] in patria
quemadmodum concessum est [illegible], vacat pars in eorum co
placentiam, quod concedatur eis, quod ipsum consilium parlamenti possit

addere, seu addi facere in dicto volumine nono dictum capitulum
prout concilium et padoanis [illegible] tamen verbis superfluis
et impertinentibus, prout in consilio melius et maius apparebit.
Et ad ultimam vero partem, per quam petunt, quod dignemur con
firmare propositum in consilio parlamenti. In favorem Comunitatis
Gemone per quem ordinatur quod hi qui non habitant in civitatibus,
terris, et castris muratis, et habitatis patrie, seu in villis
ipsis locis subiectis, et contiguis non possint alibi, quam in locis
predictis mercandare, mercimonia conducere et exercere sub
pena librarum quinquaginta. et cetera. Respondeatur quod ob sinceram
fidelitatem ipsius communitatis nostre. essemus semper prompti in
quibuscumque licitis et honestis, complacere prefate communitati: 53
quoniam hoc esset contra deum, et humanitatem, et in dampnum patrie
et locorum nostrorum, ac etiam Civitatis nostre venetiarum
ad quam, tamquam ad caput, et principium aliorum locorum
nostrorum habemus et habere debemus. spiritus nostros et personam
in facto mercantie tam necessarie, civitati nostre predicte non
possumus eis complacere. Sed hoc etiam audientes, ea que dicunt
de contrabannis fieri, quod conducitur huc et illuc cotrabanna
nostra, et in dampnum nostri dominij, et ipsius Communitatis,
Scribemus, et mandabimus nostro locumtenenti patrie et succe
ssoribus suis, quod circa hoc faciat, et provideat, uti ei necessarium
apparebit, ut ipsa contrabanna esset pro bono ipsorum nostrorum
fidelium, et nostri communis, Et ad reliqua exposita per ipsos
ambassiatores, Respondeatur eis, quod quia predicta sunt nature
quod oportet illa expedire per alia consilia nostra, ipsi pro nunc
habebunt patientiam. Nam quam citius fieri poterit, humiliter
[illegible] ma [illegible] [illegible] nostris con
[illegible] mandamus quatinus omnia scripta
[illegible] provisionibus suprascriptis observare. et [illegible]
[illegible] faciatis et debeatis. facientes has literas

litteras ī cancellaria ne'tra [illegible] ad futurorum [illegible]
registrari. Dominium vero [illegible] nouiter reformatur
ī c[on]s[i]lio variorum [illegible]. quas vobis sub bulla nr̄a mittimus ī vobis
remittimus per eosdem oratores, sub bulla nostra. ut [illegible]
et ī occurrentibus casibus valeat operari, secundum q[uod] co[n]s[i]lio
[illegible] [illegible] est

Circa la cōfirmatio [illegible] statutio: Item dele pene del garritto: Item de territorio: Item de feudis: Item de agnatis et uicinis: Item [che] sia in libertà d'ogniuno a [illegible] in ogni logo. etc.

Data In nostro ducali dominio palacio. die quarto decimo
July Indictione septima, millesimo quadringentesimo [illegible] nono

testes et alia sua iura.

1429, 14 Decembre — Processo contro

Pre Battista Arcidiacono di Cadore.

Coram vobis Magnifico ac generoso viro domino Marcho Dandulo pro Illustrissimo ducali dominio Venetiarum patrie Foriiulii locumtenente gratiosissimo. Comparet presbiter Johannes de Sivilia In causa quam habet cum presbitero Baptista asserto Archidiacono Cadubrii occasione certi processus indebite et de facto per viam inquisitionis agitati contra ipsum presbiterum Johanem per eundem presbiterum Baptistam et infrascriptos producit Articulos quos probare intendit per testes et alia sua Jura.

Et primo quod dicti asserti testes ut asseritur examinati contra ipsum presbiterum Johanem sunt criminosi infames ebriosi levis opinionis Inimici et in Crimine perseverantes nec emendati conspiratores et tales quibus in [illegible] non debet fides adhiberi.

Item quod presbiter Franciscus de Logarono qui est productus in testem est Ebriosus et adulter et dephensus fuit in adulterio cum uxore Antonii de .. et pro eo extitit verberatus.

Item quod Raymundinus est Ebriosus et [illegible] in tabernis et infamis.

Item quod Ceschus de Polo est adulter et tenet pro concubina Foscaria uxorem prefati Raymundini et etiam ipse habet uxorem.

Item prefatus Ceschus est Inimicus prefati presbiteri Johannis et insultum fecit in eum animo sibi iniuriandi et hoc in domo prefati presbiteri Johannis.

Item quod Bartholomeus de Polo est frater prefati Ceschi Inimicus prefati presbiteri Johannis et insultum fecit contra ipsum presbiterum Johannem [illegible] fratre suo [illegible] et ideo est Inimicus prefati presbiteri Johannis.

Item quod de omnibus et singulis supradictis est publica vox et fama.

In prima copia processus cause prime . p . 7 . £ . 1 ſ 5

Dispensationis et processus in ... p ... £ . 0 ſ ...

processus appellationis . p . ... 2 ... £ . 0 ſ 10

Agitatio . pro dicta appellatione in copia . ſ 4

pro ... ſ 4 . pro citatione ſ 8 . pro ...

responsionis ~~ſ 12~~ cum missione ~~bulle~~

... et processus clausi et sigillati . ſ 40

~~...~~ et pro appellatione ... £ 4

... ſ 2 . 6

Summa £ 6 ſ 16

... 6 . ...

[illegible]

p[illegible] die. iiij. [illegible]

Spectabilis magnifice tamquam frater carissime. Intellectis litteris Spectabilitatis vestre ac ad me delatis per Egregium et sapientem virum dominum Bertrandum de Urbino late [illegible] super facto denariorum mittendorum ad vos ad instantiam creditorum Egregii viri Thomasii de [illegible] [illegible] vobis rescribo quod tot expense creverunt huic camere, quod dictos denarios mittere non possum ullo modo, per dictum d. Bertrandum. Et quia in scripsistis quod ultimi ducati transmissi fuerunt scarsi de XXV, vobis rescribo quod de hoc admiror valde cum non recepta ducatum ullum nisi ad cambium ponderet, et ita fuerunt ponderati illi ducati quos tulit Egregius [illegible] vir dominus Guido de Alano, quem [illegible] in Jacobus de Carano exactor in Utino [illegible] [illegible]. Datum Utini [illegible] die [illegible] novembris 1457

Johannes [illegible] patrie
Foriiulii locumtenens generalis

X Si cum dicto domino Bertrando [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ducatorum [illegible] auri, ipse d. Bertrandus [illegible] [illegible] bonos [illegible] [illegible] dictos ducatos [illegible], de quo ego [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Spectabili egregio viro domino Marco
Foscari hon. vicepotestati et capitaneo
Padue tamquam fratri carissimo

1431 3 9mbris c. 140

Franciscus Foscari Dei Gratia Dux Venetiarum Rectoribus Brixiae . . . . fuit ad presentiam nostram parte illius fidelissimae Communitatis Brixiae . . . . . . quoniam requisivit, ut dignaremur disponere quod ad factiones exemptionum
1431 tam exemptos, quam non exemptos contin[illegible] respondemus ei quod intentio nostra fuit, et est quod tales exemptiones intelligantur de illis, quae per (ditationem?) imponuntur, et non de illis quae emergente casu imponerentur extraordinaria pro . . . tutella, et conservatione ipsorum, et sicuti sumus quod facere debeatis, et observare . . . exempti contribuant in extraordinarijs factionibus, ut sunt laborum de Cerniae . . . marangonorum, et his similia pertinentium ad . . . . . in alijs autem volumus exemptiones eorum inviolabiliter observari

Datum in Nostro Ducali Palatio die 3 9mbris 1431

Franciscus Foscari Dei Gratia Dux Venetiarum et cetera . . . et Sapientibus viris de Spino Venerio de suo mandato . . . et successoribus suis fidelibus dilectis salutem et dilectionis affectum. Ad informationem
1444 vestram, et illius fidelissimae Communitatis nostrae significamus vobis quod pro alleviatione, et commodo omnium fidelium nostrorum deliberavimus quod omnes gentes nostrae Armigerae . . . obviamque alloggiatae habere non debeant a . . . .

aliquid gratis pro usu, et victu suo vel equorum suorum, nisi solummodo plaustra quatuor Paleæ pro unoquoque in anno pro equis vivis, et veris, et non pro conducta via autem alia eis necessaria emere debeant pro pecuniis suis. Nam . . . . . . Sti-pendium ut subsidii nisi pro ipsis gentibus nullam recipiant angariam neque in pecuniis, neque in aliis rebus nisi solum pro Palea suprascripta declarando etiam quod comestabiles pedestres pro eis, vel pro eorum equis si quos habent, nec Paleas, nec fe-num, nec aliquid aliud prorsus habere debent sed volumus quod pro se equis, et sociis suis vivant sumptibus suis, et nihil habeant, nisi stipendium suum sicque volumus quod quantum ad illam partem attinet observetis, et faciatis ob-servari.

Dat. in N. B. P. die XXiiij Aug. ind. sep. 1744

Raphael Gandoetus ... Can. ... Pierini
... sub. et sig. sui ...

Ex Libro C. fol. 20 &c.

Franciscus Foscari Dei gratia Dux Venetiarum &c. Nobili et sapienti Viro Nicolao Contareno de suo mandato Locumtenenti Patriae Fori Julii fidelibus dilectis salutem

1455 & dilectionis affectum. Fuerunt ad presentiam nostram Oratores fidelium Communitatum & subditorum nostrorum Carnearum, & locorum de citra Tulmentum pro una parte, & illorum de ultra pro altera parte occasione litis, et differentiae inter ipsas partes vigentis pro angaria, quae gravedine incisionis, et conductionis lignaminum incidi in nemoribus tam nostri Communis, quam personalium specialium personarum, & conduci ordinatorum per nostros Dominos pro fabrica, & constructione magnarum navium nostrarum, quibus oratoribus utriusque partis auditis, et viso et audito diligenter processu, et sententia per vos tam quam delegatum nostrum super ipsa differentia pronunciata die ultimo Feb. proxime elapsi, & visa inter caetera parte capta in nostro cons.° Rogatorum die 28 Sept. 1451 per quam deliberatum est quod in quibuscumque nemoribus tam nostri Communis, quam aliorum omnia lignamina necessaria pro fabricatione ipsarum navium nostrarum per publicum incidi secari, & parari debeant, et in qua parte nulla fit discretio de habitantibus citra ab illis, qui habitant ultra Tulmentum. Unde intentio cons.ⁱ nostri fuisse predicti videtur quod angaria

ipsa, et gravedo universalis erat, et
equales communique pro facultate et
conditionis sua. Et viso quodam folio
supersitis ipsarum navium nostrarum
quod manifeste comprehendimus il-
los de citra tulmentum longe maiorem
quantitatem ipsorum lignaminum
ad huiusque diem conduxisse quam illi
de ultra. Et considerato quod pars ul-
terior tulmentum est longe maior,
oppulentior, et viris numerosior quam ci-
terior pars, et quod gravedo huiusmodi est
ne dum extraordinaria sed etiam inconsueta,
et multis alijs rebus, et respectibus con-
sideratis deliberavimus quod angaria sive
gravedo ipsa lignaminum tam incisorum
et conductorum, quam incidendorum, et con-
ducendorum pro ipsis navibus nostris fiat
et subeatur per publicum equale omnium
terrarum, et communitatum universa
illius Patriae nostrae tam citra quam ultra
tulmentum, et huiusmodi angariam
contribuere debentium iuxta eorum ex-
tima focus, sive aliam huiusmodi
descriptionem vel modum contribuen-
di. Itaque altera pars altera magis
gravata non sit ullo modo, et illi qui

& distanciam aut alias causas viros
vel bestiamina conferre non pos-
sent dennarios tribuant, ita ut
equa lance omnes senciant onus
predictum, et nullius rei defectu
desit, quo minus signamina ipsa
ad tempus debitum, et sufficientia
habeamus. Hec est intentio, et dis-
positio nostra, quam vos observare
& observari inviolabiliter facere
debeatis non obstante predicta sententia
vestra tamquam delegati nostri, aut alia
aliqua re in contrarium quam revocatam
esse declaramus facientes has nostras
litteras in Cancellaria vestra ad futurorum me-
moriam registrari, & registratas presentanti
restitui.

Dat. in N. D. P. die xiii mensis may Ind. iii 1455
Recepta die xx May 1455

Joseph Lonicinus Cancellarius
... ac ...

Exemplum sumptum ex lib: Duc: ...
C. fol. 248

Franciscus Foscari Dei gratia Dux Venet.
Nobb. & Sapp. Viris Andrea Contareno de
suo Mandato ... & successoribus suis

1455 Fidelibus dilectis salutem et dilectionis affectum. Ad aram fuerunt pridiam Oratores illorum fidelissimorum nostrorum de ultra Tulmentum . . . lignaminis pro navibus nostris, ac pro lanis pendum, que in Patria conducuntur de ordio pro solutione equorum, et bladorum que per eos nostro dominio data fuerunt. Quare vos advisamus quod ipsi Oratores iussu nostro fuerunt cum viro Nobile Leone Bembo dictarum navium sollicitatore et tandem concordes remanserunt quod protomagister supraseriptarum navium ad illas partes veniat, et simul cum deputandis per vos cum illis fidelibus nostris de ultra Tulmentum ad loca se conferat per nemora ubi ordinentur et fideles nostros de ultra Tulmentum incidantur et conducantur in ordine ad ripas lignamina necessaria que deinde deponantur, que . . . protomagistro videbuntur esse pro dictis navibus necessaria et ea que deffuerunt recuperentur de citra Tulmentum per illos qui iusta

ij

q vos bone compereneritis minus oneris pro dictis nauibus contulisse, ut omnes de citra, et ultra bulmentum ad equalitatem pro fois suis reducantur usq ad perfectionem dictarum nauium sicq effectualiter obseruari, & omnino exequi facere debeatis. Vobis declarantes, quod intentionis nrae est, & volumus, et mandamus, ac intendimus, ut nemo exemptus sit, sedque omnia loca Patria tam nra q Rmi Dni Patriae, et Magcorum Comitum Gorbitiae in exactione predicta, quae vobis sub die xx mensis Maij MCCCCLVII scripsimus ad pred^a lignamina contribuant quia hoc onus q nos impositum est. De facto lanarum volumus hic modus obseruari . . . q habentes lanas pred^s annuatim usq q totum mensis Maij nequeant vendere lanas suas nisi compatriotis eo pretio, quo concordes erunt, quia aliquem contra ipsius uelle non intendimus d precio astringi transacto autem mense Maij sit in libertate habentium lanas illas uendere quibus eis placuerit. De facto autem bladorum et equorum

dicimus, et intendimus, quod unusquisque habeat debitum suum, et propterea dabimus operam intelligendi et certiorandi tenere, et quantitate habita, et quibus solui restat, et valeamus cum tempore opportunos dare ordines.

Dat. in N. D. P. die xxvi Iunij ind. iiii MCCCCLV

Ioseph Contarinus Ducalis Dominij Secret.
ext., ac sig.: Die 2 Nov. 1593

Pasqualis Maripetro Dei gratia Dux Venetiarum

Nob. et sapienti Viro Leonardo Contareno

458 de suo mand. Loc.ti P. H. J. fideli dilecto salutem et dilectionis affectum. Commendantes plurimum vestram diligentiam pro his quae fecistis in executione mandatorum nostrorum circa operarios illius Patriae, qui debent accedere ad laborerium illius fovee, cui praeest Vir Nob. Marinus Contarino respondemus ad declarationem, quam petitis per litteras vestras datas 27 Augusti nuper elapsi esse nostrae intentionis, et ita volumus, et mandamus vobis, ut communitatem S. Danielis, et ceteras alias Communitates, quae habent exemptionem, tam a Condu.tis quam a[...] ad hoc opus conuenir[...] facere debeatis

ipsis

ipsis exemptionibus non obstantibus quia
penitus deliberavimus quod exempti et non
exempti cogantur ad mittendum pro com
ratam ad opus antedictum.

Data in N.D.P. die 7mo Sept. Ind. VI ª 1558
Recepta die 8 Sept. 1558

Raphael Sandonus Nott. Canc.
Notum fidei ex. iuit publ. et sig.

Pasqualis Maripetro Dei Gra. Dux Venet. et Nob. et Sap.
Viro Leonardo Contareno de suo mandato Loc. P. fideli
dilecto, salutem et dilectionis affectum
Summopere optamus ut perficiantur fovea
ordinatae per Virum Nob. Marcum Gomarium
provisorem nostrum propterea volumus, &
Vobis mandamus, ut provideatur quod
Mag.corum Dominorum Comitum Contii
quos terminavimus, & mansi omnis
ad foveas contribuere sine temporis am
missione contribuant, & perficiant ut
supra quanto cellerius possibile sit simi
liter vobis mandamus expresse ut om
nino illi de Satriana, & Simoli subito mit
tant contentum ratam partem, & in hoc maxi
me vos oneramus.

Dat. in N.D.P. die 3. mensis Octob. Ind. VII.ª 1558
Recepta die 8 octob. 1558

Raphael Sandonus Nott. Canc. fidei
ex. iuit publ. et sig.

Pasqualis Maripetro Dei gratia Dux Venetiarum etc. Nobb. &
Sapp. Viris Lud.co Buscareno Doctori de suo m.to
Pl. et successoribus suis fidelibus dilectis
salutem, & dilectionis affectum. Intentio-
nis nostrae, et firmi propositi est, ut castrum
fortia Montisfalconi, & quanto citius
possibile sit ipse locus in convenienti forti-
tudine reducatur, & quia ipsius securi-
tas consistit propter ipsius situm con-
servationem, et universale commodum
totius Patriae deliberavimus ac volumus
& vobis mandamus, ut omnem diligen-
tiam, studium, et solertiam vestram appo-
natis ut dictum opus perficiatur, et ad
effectum provideatis per illos modos, qui
vobis videantur, quod exemptos, non exem-
ptos, et etiam subditi locorum, quae a-
tentur per Rev.mum D.num Cardinalem
Patriarcham omnino ad dictum opus con-
tribuant facientes has nostras ad futuram
memoriam successorum vestrorum in actis vestri
regiminis registrari.

Dat. in n.ro D.li Pal.o die in Nobris ind. X 1462

Raphael Sandonis, Vers. Canc.
...

Cristoforus Mauro Dei gratia Dux Venetiarum etc. Nobb. et Sap.
Viro Joanni Mocenico de suo m.to ... Pl. fideli

1471. dilecto salutem, & dilectionis affectum
Placuit nobis vehementer intelligere, & litteris
vestris de alloggiandis armigeris lanceatis
specialiter perspexisse vos diligenter
probe dari eis faciendo taxas consuetas
propterea nihil ita, ut pauperes Villae
non graventur onere insolito de D. no
Bonifacio & Antonio Foresto, ac reli-
quis et istis intentionis, & ita decernimus
ut eis non displiceant, ut dentur alloggia-
menta his praecipuis viris, & ita volu-
mus, & mandamus, ut observari debe-
at, nec exinde aliquis ex ista Patria
doleat, aut gravetur de alloggiamentis
ipsarum Armigerarum gentium, quia ut
prudenter eis diximus non mittimus eos
alicuius incommodi illi causa, sed tute-
lae et propugnationis ut mittimus ad
invicem, et [illegible] Turconum
est provinde [illegible], et convenientius &
ita decernimus, ut omnes indiffe-
renter tam exempti, quam non exem-
pti subveniant, & participent de
ipso onere alloggiamentorum ipsarum
gentium Armigerarum. Ita quod omnium
commodum & salutem respectat [illegible]
omnes [illegible] sustinendum [illegible]
Volumus ut omnibus de [illegible]
ne notitia [illegible]
[illegible]

[illegible] reintegranti ad [illegible]
[illegible] est firma nostra deliberatio [illegible]

Data in [illegible] die 19 Julij Ind. 4.a 1471

[illegible] Sap. Viro Joanni Mocenico [illegible]

Raphael Gandonus [illegible]
[illegible]

Sumptum ex Regestro [illegible] 8.

1477 Andreas Vendraminus Dei gratia Dux Venet.
Nobb. & sapp. Viris Jacobo Mauroceno de suo
m.o Loc.ti & Zachariae Barbaro Provisori
[illegible] [illegible] P.A.I. et successoribus
suis fidelibus dilectis salutem & dilec-
tionis affectum. Fuerunt ad nostram pre-
sentiam prudentes Viri Petrus de Strassoldo
Deputatus super alloggiam.ta Patriae &
Nicolaus Vani [illegible] Communitatis
Civitatis Austriae exposueruntque nobis copias
nostras Equestres quae sunt in Presidio istius
Patriae [illegible] [illegible] et taxas habentes ab ip-
sa Patria iuxta deputationem a nobis factam
non contentari [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ultra ipsas taxas exigere eorum
pecunias ab districtualibus, Rem ipsis di-
strictualibus grave & molestam [illegible]

[illegible]

civitatum, et manifesta cum eversione, et
ruina sequerentur tollerare, [illegible]
petierunt ut super hoc opportune provi-
dere dignemur. Et nos quoniam res certe
iniusta, et maxime inhonesta esset, quod
districtuales predicti pro una eademque re
duplicem angariam subire deberent, volumus
et vobis mandamus, ut districtuales istius
Patrie qui sunt obligati dare alloggiamenta seu taxas
oppidis predictis in alloggiamentis, et taxas quas
eis dederint non solum non astringatis, sed
nec permittatis illos, quidem ultra dictas taxas
dare etiam pecunias et similiter pro pecunias debe-
rint nollite eos astringere, nec permittatis
quod dent taxas ultra pecunias, Deinde pro-
videre, quod una [illegible] angariam
Volumus itaque et mandamus vobis [illegible]
cunijs, que in manus vestras [illegible]
oppidum predictarum [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
et alloggiamentis eis muniatis.
Et quoniam sed gravati etiam sunt [illegible]
hos stipendiarios [illegible] Prata domi-
tied [illegible] maxima [illegible] eorum quorum sunt
dicta Prata, Volumus et mandamus [illegible]
[illegible] debeatis, et [illegible]
itam rem veram esse [illegible]
ipsos ad [illegible]

Demum quoniam [illegible]

Crator q sine certi armigeri habitantes in
illis habitatis secus voleño ... onis ...
... et illas habet ipsis ...
qualibus ... mandamus ...
...
...
...
...
...
... die xxx^mo ... 1477
Reg. ... 1477

...

... fol. 24

Joannis Mocenigo Dei gratia Dux Venetiarum et cet. Nob. et Sap.
Viro Joanni Emo militi de suo mandato Loc. Patri et suc-
cessoribus suis fideli dilecto salutem et dilectionis
affectum. Venerunt ad presentiam nostram fid. nostri
1478 21 marzo Bartholomeus de ... et Ludovicus de Puteo
Oratores ... Patrie, qui ...
memoratam singularem diligentiam ... nobis
adhibitam in muniendo Citadella Gradis-
che, quam affirmant vestri ingenio, et pruden-
tia vestra in talem ... et securitatem ...
... ut valebat etiam illic versari

...

posset suppliciter a nobis petierunt, ut provi
re, et mandare dignemur quod armigeri quos
in Patriam misimus, et missuri imposterum
sumus in Citadellam praedictam se recipiant.
Item indoluerunt exigi fena ab ipsa Patria
gratuito sine ullo pretio pro quo suppliciter
petierunt, ut ipsi, qui dare cogentur dare sua
fena armigeris eis pro dictis fenis solvi facia
mus iuxta ordines baxarum factarum per bancas
nostram, et qui non habent fena non cogantur
illa dare. Demum indoluerunt Contadinos
istos nostros gravari ad carrigianda ligna
nulla prius nobis data notitia suppliciterque
petierunt, ut mandare dignemur quod contadini
predicti non graventur circa carrigia
ultra iustum, et honestum. Quo ad praedicta ad
primam partem attinet multo antea nobis
ut scitis prioribus providerat quod omnes copie
tam equestres, quam pedestres etc. quot
capere poterit ipsa Citadella ad alloggian
dum in ipsam Citadellam se recipiant,
quam fabricari fecimus ad hunc
precipuum finem. Vosque qui eam mi
nimum incommodius fortificastis, laudamus
et commendamus summopere. Quantum
ad secundam attinet de fenis mentionem
faciunt mandamus vobis ut fena
habentes fena dare armigeris nostris alloggiatis

quam nemo dat, quod non habet; habentibus cum
pena, et damnis prefactis armigeris praedictis
illorum solui faciet uicem baxas factas
vanulas nostras in isto nostro Consilio regatarum
beim ad extrema, et ulterius attinet man
damus vobis, ut quemadmodum inuigila
bit quotidie cunctis rebus ac opinionibus
salutem istius Reip. ita Dominio inuigiletis
nec permittatis Contracinos istos nostros
dicta Carrigia super eisdem, et ionesorum
aliquo pacto grauari, quemadmodum
nostra prudentia, et diligentia confidi
mus te facturum.

Datum in nostro P. die XXVIII Martii ind. XIII MCCCCLXX

Copia Contenus Canis Comitis Notarius quae
die 4 9mbris 1593

Ex lib. H fol. 77

Joannes Mocenigo Dei gratia Dux Venetiarum Nobilibus et sapp.
viris Jacobo Venerio de suo mandato loco P. et successoribus suis fidelibus dilectis salutem et dilec
1480 tionis affectum. Significamus vobis quod
in nostro Consilio Rogatorum die hodierna
captum fuit pars tenoris infrascripti. Che chi
volse fu posto in questo Consiglio che ogni
della Patria del Friul, con christi conce
christi, et con uniuersitatis conservar

vniuersitatis

previlleggiati dovevero contribuir alli allog-
giamenti delle genti d'arme allozate in
essa Patria, i quali dapo sono contenti
essa contributtion continuare, et darla alle
case di rivaiscita, dove dieno alloggiar esse
genti d'arme, et tenute alcuni da pagar,
et alcuni recusà di pagar dicendo esser
essenti, et haver privileggij, e necess.rio
sia provedere, et servar equalità per
tanto l'anderà parte.

che per auttorità di q.to Cons.o sia scritto et commandato
al Luogotenente, che debbia astringer detti a contribuir
tutti, et cad.o la rata, et portion
sua, così essenti, come non essenti, così pri-
villeggiati, come non privilleggiati, quale
non havesse pagato, per la pred.a perfettion,
et compim.to d'esse Case. Quelli veram.te della
Cargna, et altri, che guardano i passi sia
lassati in arb.o del Luogotenente, come fu
preso in le altre deliberation n.re circa
tal materia.

Et attrezza molto importa la scarpa, et fortifi-
cation di Udene, et del luogo di Gradiscka
Però sia etiam preso, che et a d.te fabriche, tut-
ti sì p.ti previlleggiati, et non privilleg-
giati, essenti, et non essenti faccino l'op.e
et angarie sue p.sonal, et quelli di Cargna
et che guardano i Passi rimangano inesi

in add.° del mag.co Quare auctoritate supradicta
vobis mandamus quatenus supradictas formas
l continentia in ea observare, et observari
facere inviolabiliter debeatis, facien
etiam has nras litteras ad futuram memoriam
registrari.

Dat. in ... die xij Sept. Ind. 1 1480

Reg. lic. in Sept.

Joseph Conerinus ... exem
placavit, ac sigillavit

Ex sumptum ex lib. ... I ... in ...
... a c. 44

Joannes Mocenigo Dei gratia Dux Venetiarum ...
... Capitaneo de suo ... fideli
dilecto salutem et dilectionis affectum.
1484 Dominus ... Comitis Bernardini de Fortibrachijs
dixit nobis praedictum Comitem cum eius so
cietate pati non parvam inopiam ...
feni, adeo ut ob hanc causam equi sui
in stationibus ... Et quia est
honestum ut ipse comes habeat fenum
ad eius equos alendos necessarium: Ideo
mandamus vobis, ut detis operam cum

effectu

effectum, ut ipsi comites habeant pro se, et eius
societate fenum ad sufficientiam, faciendo
[illegible] per quos [illegible] diligentiam com-
putimus de feno quod ab unoquoque habuit,
ut cum [illegible] eius bollettas, recipere
facere possimus valorem feni ab eo habiti
et rationes dare illis, qui feni pretio comit.
et eius societati dedimus, hoc quod si dici-
mus ut faciatis ergo alias gentes equestres
per habeant stationes suas in [illegible] nostra.

Dat. in [illegible] die [illegible] Novembris [illegible] 1487

Jacobus Thomasinus [illegible]
ex[illegible] sub die 23 octob. 1593
sub. et sigil.

1511, 27 luglio in Pregadi [illegible]

Cosa conveniente, e degna d'ogni buon Principe et Rep.
ben instituita procurar quanto più si può
una commodità delli sudditi suoi per valersene poi di
quelli in ogni occorrenza di tempi [illegible] che tanto più
dee esser osservato al presente dalla S. N. [illegible]
[illegible] cittadini, quanto s'ha manifestamente
conosciuto in la nostra prossima [illegible] quali
sia stata la loro devotione et constantissima fede
verso il stato nostro, per il qual hanno patito danni,
rovine, et incendij, che maggior non si possino dir
et essendo loro al presente molto mal trattati [illegible]
[illegible] quali alloggiano per li Territorij,
nelle case loro di [illegible]

succedono, che per l'informatione si dà non
si conveniendo in ba[l]luoglio di dett.i doi s[oldati]
[illegible] etiam del commetter molti inconve
nienti alli quali [illegible] necess.rio proveder om
nino però.

L'anderà parte che per [illegible] di questo Cons.o & nunc
sia statuito, che à tutte le genti d'arme, et al
tri soldati n.ri à cavallo, quali sono, et saran
no, alli stipendii n.ri sia deputato lire quatro,
et mezza di piccoli per cavallo al mese da esser
pagati per quelli delli Territorii n.ri, in li quali
non debbano allogiar più à spese de Conta
dini, ma in le città, Castelle, et quelli altri
luochi, che apparerà al n.ro Coll.o più à propo
sito per servitio del stato n.ro, in li quali deb
bano star à tutte spese sue, et ogni cosa [illegible]
da Contadini, over altri non habbino cosa
alcuna ultra le pred.e lire quatro et mezza
per cavallo, intendendoli tamen [illegible]
[illegible] n.ro solum per [illegible], et acciò le cose
pred.e si continuino alli tempi debiti [illegible]
che per le Comm.ni delle Città n.re sia fatta
elettion di un huomo loro Contadin & de un
altro per quelli de Terr.i quali habbino carg
[illegible] scoder ogni mese delli Territorii
per li Degani, Massari, over altri officiali
delle Ville sua portion del danaro spettante
à quelli, per esser a[illegible]ti, li quali [illegible]
debbano [illegible] consignar il [illegible]

1432, 23 maggio Udine. Sentenza del L.te Leonardo Giustiniano in lite [illegible] tra il Comune di [illegible] [illegible] notaio di Cividale [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] legato nel detto [illegible], [illegible] [illegible] nella piazza agli uomini di Prestento.

In Xp̄i nomine: Amen. Nos Leonardus Iustiniano pro Serenissimo Ducali Dominio Venetiarum Patrie Fori Iulii Locumtenens Generalis Cognoscentes de causa, lite, et questione que versa est coram spectabili Viro Dn̄o Iohanne Contareno Precessore nostro et nunc vertitur coram nobis inter prudentem Virum S. Zanitellum notarium de Utino tamquam Sindicum et Procuratorem per vim — substitutionis hominum et Communitatis Prestenti ex una agentem, et petentem, ~~[illegible]~~ et prudentem Virum S. Henricum notarium tamquam procuratorem et procuratorio nomine providi S. Henrici notarii de Civitate Austria parte ex alia se defendentem litis mote et intentate de et super libello sive petitione eiusdem S. Zanitelli dicto nomine sequitur et est talis. Coram Vobis Magnifico et Generoso Viro Dn̄o Iohanne Contareno pro Serenissimo Ducali Dominio Venetiarum Patrie Fori Iulii Locumtenente gratiosissimo comparet Zanitellus notarius de Utino Sindicus et Procurator ac sindicario et procuratorio nomine hominum et Communitatis Ville Prestenti et querulanter exponit contra et adversus S. Henricum ... seu contra et adversus quamlibet aliam personam pro eo coram Vobis legitime comparentem. Quod Nicolaus dictus Cocianus q.dam Merchiadani de Prestento per se suosque heredes nomine et

causa

causa libere et irrevocabilis donationis inter vivos dedit et donavit Iacobo dicto coffo qdam Nicolai de Prestento unum suum Ronchum cum silva contigua posita in pertinentiis Prestenti in loco vocato Arueda iuxta Ronchum et silvam dicti Iacobi Coff, iuxta Iohannem dictum Curesa de Prestento iuxta Pontonum qdam Bossati de Presten= to iuxta unum Ronchum dicti Nicolai iuxta Rivum et iuxta viam pu= blicam.. Item unum baiarzutum positum in dicta Villa iuxta baiar= cium Puppi qdam Clizoy de Prestento iuxta Iohannem qdam Ni= colai de Prestento iuxta Leonardum Vascoppi de Prestento, et iux= ta viam publicam. Item unum campum positum in pertinentiis Toglani in loco vocato Valer iuxta terrenum Monasterii sancte Marie in V---- de Civitate Austrie iuxta pratum Bunissini de Prestento, iuxta viam publicam et alios veriores confines dic- ------ silve baiarzutti et campi, cum hoc quod dictus Iacobus eiusque heredes aut cui dederit ius suum ----------- ---.. debeant in Festo Corporis Xpi solvere dare et partire super platea Ville Prestenti unum starium panis, unum congium vini et libras casei sex hominibus et personis dicte Ville Prestenti, et omni= bus tunc presentibus cum predicta dividuntur pro anima ipsius Ni= colai Cociani et suorum defunctorum prout apparet publico instrumen= to

to ad quod se refert dictus procurator, Ita quod dictus Nicolaus dictus Coss usquequo tenuit et possedit dicta terrena dictam elimosinam curialiter fecit. Item predicta terrena pervenerunt ad manus olim Magistri Guerardi patris ipsius S. Henrici deinde ipsius S. Henrici sunt anni duodecim et ultra   prout liquidabitur. Quo tempore dictus S. Henricus dicta terrena tenuit et possedit et dictam elimosinam seu distributionem minime fecit in grave eius anime periculum, et damnum dictorum hominum et Communitatis Ville Prestenti, et licet fuerit pluries requisitus facere denegavit et recusavit prout de presenti denegat et recusat indebite tamen et iniuste. Quare dictus procurator et Sindicus omnibus meliori modo, via, iure et forma quibus melius scit et potest petit per vos Magnificum Dnum Locumtenentem, vestramque diffinitivam sententiam sententiari, pronuntiari diffiniri et declarari debere dictum S. Henricum teneri et obligatum fuisse et esse ad dictam distributionem, et divisionem panis vini et casei fiendam per   specificatam. Quo declarato petit eum compelli et condemnari et cogi ad ~~diffinit~~ distribuendum dandum et dividendum dictis hominibus et Communitati Ville Prestenti et aliis tunc presentibus pro dictis duodecim annis prefatis staria panis duodecim, congia vini duodecim, et libras casei septuagintaduas. Et nichilominus in futurum annuatim iuxta

continentiam

dicti instrumenti, cum expensis factis et fiendis, de quibus protestatur in omnibus et singulis Vestrum officium implorando, salvo iure adden=di, minuendi, mutandi corrigendi, et quolibet alio suo iure. Super quo quidem libello sive petitione inter supradictum S. Zanitellum sindicum et procuratorem, ac sindicario et procuratorio nomine quo supra ac prudentem virum S. Leonardum notarium Thialdi de Utino pro=curatorem et procuratorio nomine prefati S. Henrici lite legitime contestata; et servatis postmodum in ipsa causa nonnullis actis et terminis in eadem causa legitimis conclusum extitit. Unde visis post=modum per Nos et diligenter examinatis dicto libello ac litis contes=tatione et legitimatione sindici et procuratoris partium predictarum nec non instrumentum donationis per antedictum S. ~~Zanitellum~~ Zanitellum dicto nomine in eadem causa producto, visisque ~~oppo~~ oppo=sitionibus per supradictum S. Leonardum sive ipsum S. Henricum Everardi contra dictum instrumentum factis et replicationibus ad dictas oppositiones a parte adversa sequutis, nec non positioni=bus per ante dictum S. Henricum Everardi productis ac responsionibus per antedictum S. Zanitellum dicto nomine ipsis positionibus factis, Visisque dictis et attestationibus testium productorum et examinato=rum pro parte prefati S. Henrici, nec non oppositionibus per antedictum

S. Zanitellum

S. Zanitellum contra dicta et attestationes dictorum testium factas
et replicationes ad dictas oppositiones a parte adversa sequutas ac
dicte cause conclusione, omnibusque aliis et singulis que in predictis
et causa predicta videnda, attendenda et consideranda fuerunt et ~~sed~~
super eis matura deliberatione prehabita, Christi nomine invocato
de cuius vultu recta procedunt iudicia. Ad nostrum solitum iuris ban-
chum pro tribunali sedentes Monitis ibidem per nos antedicto S. Za-
nitello, et S. Iohanne bono notario de Civitate Austria procuratore
se asserente, et procuratorio nomine suprascripti S. Henrici Everardi
ibidem cum satisdatione de rato predicto S. Henrico admisso. Ad
videndum et audiendum fieri et promulgari hanc diffinitivam
sententiam per ipsam nostram sententiam quam ferimus in his
scriptis dicimus sententiamus et pronuntiamus, diffinimus et con-
dempnamus prefatum S. Henricum Everardi, sive dictum S.
Iohannem bonum notarium eius nomine ad dandum et solvendum
dictis hominibus et Communi Prepotenti, sive ipsi S. Zanitello eorum
sindico et procuratori dictam distributionem, seu elimosinam unius
starii panis, unius congii vini et ~~xx~~ librarum casei pro Annis
quattuor proxime precedentibus presentem motam litem. Et nihil
omnino ad solvendum annuatim in futurum, seu faciendum dictam

annuam

annuum ~~[struck]~~ censum distributionem seu elimosinam in festo corporis Christi super dictis Roncho bayarzuto, et canipa: Condemnamus que insuper prefatum S. Henricum Leverardi sive dictum S. Iohannem bonum notarium dicto nomine victum eisdem hominibus et Communitati sive dicto S. Zanitello eorum nomine victori in expensis legitimis presentis cause, quarum taxacionem nobis imposterum reservamus. Et ita dicimus, sententiamus pronunciamus et declaramus omnibus meliore modo, via, iure et forma quibus melius possumus et de iure debemus.

Lecta lata data et in his scriptis pronuntiata et declarata fuit suprascripta definitiva sententia per suprascriptum Dnum Locumtenentem Utini in porta Cividati in domibus habitationis et in loco solito iudicii prefati Dni Locumtenentis sub Anno Nativitatis Dni nostri Yehu Christi Millo quadrigentesimo trigesimo secundo Indictione ~~[struck]~~ decima die Veneris vigesimo tercio mensis Maij inter nonam et vesperas hora causarum. Presentibus ibidem prudentibus et discretis viris S. Antonio notario qdam Matthiussii, S. Nicolao notario qdam S. Danielis de Colle prampergi, S. Iacobo notario Pictoris, S. Iohanne notario

tario filio q. Nicolai de Martignacho, q. Matheo notario filio Magistri Iacobi, et q. Michaele notario q.dam q. Raphaelis de Utino Utini habitatoribus testibus ad hec habitis vocatis et rogatis. Presentibusque ibidem prudente viro q. Zanitello notario sindico et procuratore suprascriptorum hominum et Communitatis Prestenti et q. Iohanne bono notario de Civitate Austria tamquam procuratore, et procuratorio nomine suprascripti q. Henrici notarii Everardi de Civitate Austria ad audiendum fieri et promulgari hanc suprascriptam sententiam. Quam quidem sententiam prefati q. Zanitellus et q. Iohannes bonus laudaverunt et approbaverunt in omnibus et per omnia.

Et Ego Antonius q.dam Magistri Bartholomei de Utino publicus Imperiali auctoritate notarius suprascriptis omnibus et singulis interfui, eaque rogatus scribere, fideliter scripsi, et in hanc publicam formam redegi, signoque et nomine meis consuetis apposui in fidem et testimonium premissorum omnium et singulorum.

P

Circa Sanguinem 1434 -

Ad declarationem et favorem jurium Capitaneatus S. Viti in causa appellationis pro intromissione facta contra Nob. D. de Brandolino examinentur testes super capitulis infrascriptis;

Quod in Patria Forijulij Gastaldus D. D. Patriarchæ comprehendere debet et comprehendit jurisdictionem sanguinis. et Gastaldiones seu Capitaneij habentes seu exercentes Gastaldiam D. D. Patriarchæ cognoscebant et poterant cognoscere de quibuscumque causis et ita fuit et est communis hominum intellectus et communis opinio in Patria Forijulij.

Testes introducti fuerunt

exc.s Legum Doctor D. Joannes Moysi Civis Utini.

Nicolaus Brunello q. Joannis de Utino fuit V. Marescalcus in Patria tempore D. Patriarchæ de Portugr.[?]

Vir Nob. S.r Federicus de Colloreto q. S.r Asquini fuit Gastaldio Carneæ, annis 7. nomine Dnij

Vir Nob. S.r Federicus de Savorgnano q. alterius Federici

S.r Jacobus Pregonis q. M.ri Leonardi

Vide in Volumine sig.to Venia n. 1.

[illegible]

Bolla Pontif. conferma diritti di Moggio

Eugenius Episcopus Servus Servorum Dei ad perpetuam rei memoriam.
Ex debito Offitii Nostri Pastoralis quo Ecclesiarum et Monasteriorum omnium Regiminis præsedemus ad ea per quæ statuimus, et indemnitatibus Ecclesiarum ac Monasteriorum prædictorum consuliter libenter intendimus, nec non illis quæ propterea provenisse comparimus ut illibata persistant Nobis petitum ..... libenter adjcimus, firmitatem sane pro parte Venerab. Fratris Nostri Blasii Patriarche, Jerosolimitani perpetui administratoris Monasterii Sancti Galli de Mosio Ordinis Sancti Benedicti Aquilejensis Diocesis in Spiritualibus et Temporalibus per Sedem Apostolicam de presenti Nobis nuper exhibitis petitio continebat, quod olim Divæ Memoriæ Federicus Primus Romanorum Imperator semper Augustus ipsi Monasterio concessit, quod ejus Abbates, res omnes, quas hactenus juste et legaliter possederent, nec non illas quæ futuris temporibus ad ipsum Monasterium pervenirent possidere liceret, quodque si quis Patriarcha, Episcopus, Dux seu Comes aut aliquis Nobilium vel eorum qui Honorarii nomine notæ=tur, seu cujuscumque conditionis Persona Allodium suum ad prædictum Monasterium offerre velet, Imperialis auctoritate libera licentia potiretur. Et deinde Claræ Memoriæ Federicus Secundus similiter Imperator concessionem hujusmodi confirmavit, ac successive felicis recordationis Nicolaus Patriarcha Aquilejensis suo, nec non suorum ibidem successorum, et Ecclesiæ Aquilejensis nominibus q. Guidoni Abbati dicti Monasterii pro se et ejus successoribus plenum jus et Dominium cum Garitta, et omnimoda Jurisdictione Temporali, atque Regalia, nec non merum et mixtum Imperium Dicto Nicolao Patriarche, quæ et Ecclesiæ suæ competebant, ac ex largitione Imperatorum ac Regum Romanorum ad ipsos spectare noscebatur in Canalibus Mosii, Resiæ, et Selvæ, ac eorum locis, pertinentiis et confinibus in dictis Canalibus positis ab introitu Montium versus Venzonem ubi Currus Mercatorum incipiunt ascendere viam Montis usque ad flumen Pontebbæ inclusive versus Villacum, et

in omnibus Villis, locis, stratis, montibus, vallibus et planitiebus concessit, et perpetuo largitus fuit, ita quod sic precipue Nicolaus Patriarcha, tunc Guidonem Abbatem predictum suo et eorundem suorum successorum nomine de premissis regalibus, juribus, jurisdictionibus et honoribus per Vexillum et Gladium presentialiter investiverat ei Guido, nec non ejus successores prefati velut ipsius Ecclesie Principes ab eisdem Nicolao Patriarche, suisque successoribus de dictis juribus, jurisdictionibus et honoribus per Vexillum syndonis et Gladium in signum Principatus et Dominii temporalis Investituram susciperent, ac subsequenter pie recordationis Ludovicus etiam Patriarcha Aquilejensis concessionem per ipsum Nicolaum Patriarcham ut premittitur factam ac largitionem predictam confirmavit et approbavit prout in litteris autenticis desuper confectis ipsorum Imperatorum et Patriarcharum sigillis munitis, et quarum tenorem premissis aliquibus que in litteris hujusmodi descripta sunt characteribus et Notariorum signis de verbo ad verbum presentibus inseri fecimus plenius dignoscitur contineri. Quare pro parte dicti Patriarche Administratoris Nobis fuit humiliter supplicatum, ut concessionibus, confirmationibus largitioni et approbationi predictis, nec non aliis in ejusdem litteris contentis pro illorum subsistentia firmo in robore Apostolice confirmationis adherere, et alias super hiis opportune providere, et benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque huiusmodi supplicationi inclinati, concessiones, confirmationes, largitionem et approbationem et contenta huiusmodi, nec non quecumque inde secuta rata et grata habentes in omnia, auctoritate Apostolica et certa scientia confirmamus, et presentis scripti Patrocinio communicamus, supplentes etiam defectus, si qui forsan intervenerit, et eisdem non obstantibus Constitutionibus et Ordinationibus Apostolicis, nec non Ecclesie Monasterii et Ordinis predictorum juramento confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, ut ante et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque. Tenores vero litterarum

Huiusmodi sunt!:

Registratas ad paginas septem in presenti libercolo-

/ Tratto dal Vol. VIII p. 192. della Collezione Barnabea /

1433

Magnifice et Excellens domine domine noster humili recomendatione premissa. Intelectis quidem ... magnificentie vestre nobis Bertoldo et Wnaboni honoratis expositis necnon magnificis literis in Odorico missis super facto illorum nobilium de Valuasono, in quibus nobis stricte mandatis quod divisioni eorum fiende finem omnino imponamus secundum tenorem sententie, Eidem magnificentie dominationi vestre omni qua scimus et possumus obedientia reverenter intimamus quod intendentes totis viribus mandata dominationis vestre exequi vocavimus ipsos videlicet fratrem Nicolaum, fratrem Olivum et Hendricum adultum quorum volentes audire petitionem ut possemus ingredi ad agendam divisionem audivimus fratrem Nicolaum qui dixit se contentum verum primo et ante omnia vult quod omnes habitantie Valu[illegible]ni Duogarie de Mislaret et certe alie res que tenguntur omnes communes de Valuasono et in quibus fuit divise ponatur in cumulo aliter non vult contentari de aliqua divisione addendo multa alia que esset longa narando, et similiter dicit ille Hendricus. quapropter Magnifice domine noster cum omni instantia qua possumus humiliter supplicamus quatenus dignemini nos ab hoc onere sublevare quia non videmus modum quo possimus hanc divisionem facere rationibus predictis, Datum Spilimbergi die penultimo mensis Maij xj^e Indictione

Per eiusdem magnificentie dominationis vestre humillimos servitores

Odoricum
Bertoldum et
Wnabonem de Spilimbergo

D. Magnifico et Excellenti dno dno meo, dno
Fantino Viaro pro Ser.mo et Excellen-
tissimo Ducali dno meo Venetiarum
patrie Fori Julii digno loc. tenen., dno
gratioso

1453

1433, 30 maggio. Spilimbergo.

Livera dei signori di Spilimbergo al d. T. Fantino libro delle Investiture dei Signori di Spilimbergo.

1420. 17 apr. Cividale [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] legittimazione [illegible] publicum

Nicolaus Phillippi decanus Collegiate Ecclesie beate
Marie de Civitate Austrie Aquilegensis diocesis ~~executor ac~~
ac executor Commissarius ad infrascripta a sede apostolica specialiter deputatus
dilecte nobis Francische nate quondam Nobilis viri ser Nicolai de
Soldoneriis de Utino omnibusque aliis et singulis ~~aliquos premissos~~ quorum interest vel interesse
~~premissorum~~ salutem et sincere dilectionis affectum. Litteras poterit quomodolibet in futurum
sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Martini divina providentia
pape quinti eius vera bulla cum cordula canapis plumbea
ipsius domini nostri pape pendente more romane curie bullatas
sanas et integras non viciatas non cancellatas nec in
aliqua sui parte suspectas sed omni prorsus vitio et suspicione
carentes nobis per eandem Franciscam presentatas Nos
cum ea qua decuit reverentia recepisse noveritis huiusmodi
sub tenore. Martinus episcopus servus servorum dei Dilecto
filio .. decano Ecclesie beate Marie Civitatis Austrie Aquilegensis diocesis
Salutem et apostolicam benedictionem. Humilibus et honestis supplicum
votis libenter annuimus illaque prosequimur favoribus opportunis.
Exhibita siquidem nobis nuper pro parte dilecte in Christo filie
Francisce Nicolai Francisci de Soldoneriis mulieris Aquilegensis
diocesis petitio continebat quod cum dilectus filius Nobilis vir
Johannes Oderici de Susanis domicellus dicte diocesis
habens ut asserebat a clare memorie Karolo Romanorum
Imperatore legitimandi et habilitandi spurios bastardos
et alios de incestuoso et dampnato coitu procreatos eosque
reducendi ad institutiones et successiones bonorum et
hereditatum paternorum et maternorum tam ex testamento quam ex
intestato proveniencium ac ad omnia alia iura dignitates
et honores, ac si de legittimo matrimonio forent procreati
specialem facultatem cum eadem Francisca super natalium defectu
quem patitur de coniugato genita et soluta ut eo non obstante
in omnibus parentum et agnatorum et cognatorum suorum tam ex

testamento quam ab intestato necnon aliis hereditariis et pheudalibus
quibuscumque bonis succedere proinde posset et valeret ac si esset de
legittimo thoro nata dicto eidem Nicolao eius patre consenciente
vigore potestatis huiusmodi dispensavit et quod deinde dictus Nico
laus condens in sua ultima voluntate testamentum in eodem testamento
eandem Franciscam ultra certa legata et prelegata sibi per eum in
dicto testamento facta in quinta parte omnium suorum bonorum heredem
instituit et esse voluit dictaque Francisca ipsius testamenti et institucionis
vigore dictorum bonorum pro dicta parte ac legatorum et prelegatorum
huiusmodi possessionem extitit pacifice assecuta. Cum autem sicut
eadem peticio subiungebat dicta Francisca dubitet dispensacionem
huiusmodi et alia inde secuta ex eo quod tam ipsa quam [illegible] eius
pater predictus in civitate Aquilegensi que Romane ecclesie est
immediate subiectus moram trahunt et ubi nati fuerunt
ac ex aliis certis causis viribus non subsistere pro parte dicte Francisce
nobis fuit humiliter supplicatum ut dispensacioni et bonorum
huiusmodi assecucioni et aliis inde secutis robur apostolice
confirmacionis adicere de benignitate apostolica dignaremur.
Nos igitur de premissis certam noticiam non habentes huiusmodi
supplicacionibus inclinati discrecioni tue per apostolica scripta
mandamus quatenus de premissis omnibus et singulis auctoritate nostra
te diligenter informes et si per informacionem huiusmodi
tibi constiterit prefatum Iohannem potestatem et auctoritatem
huiusmodi habuisse ipsumque cum eadem Francisca super defectu predicto
dispensasse [illegible] ut prefertur dispensacionem eandem prefateque
Francisce institucionem et alia inde secuta auctoritate nostra confirmare
et approbare procures. Et nichilominus cum eadem Francisca si
et prout tibi expediens fuerit ut in bonis huiusmodi succedere
possit et valeat eadem auctoritate dispenses constitucionibus apostolicis
et legibus imperialibus ac statutis municipalibus et aliis contrariis
non obstantibus quibuscumque. Datum Florencie V Nonas Marcii
pontificatus nostri anno tercio. Post quarum quidem litterarum
apostolicarum presentacionem et recepcionem fuimus per prefatum

Franciscam habitis et debita cum instancia requisiti quatenus ad in-
dagationem inquisitionem et executionem dictarum literarum
apostolicarum et omnium contentorum in eisdem iuxta ipsarum literarum continentie
seriem et tenorem procedere curaremus Nos igitur Nico-
laus decanus commissarius et executor prelibatus volentes
mandatis apostolicis nobis in hac parte commissis iuxta traditam seu directam
a sede apostolica nobis formam procedere et exequi ut tenemur de
imperiali auctoritate potestate ac facultate supramemorati domini Johannis
filii legitimi domini domini Odorici de Cusan legitimandi dispensandi et
habilitandi, ac de legitimatione dispensatione reductione et
habilitatione ipsius domine Francisce ac institutione per dictum Nobilem
supranominatum in suo ultimo testamento eiusdem Francisce sue filie in
quinta parte omnium suorum bonorum ultra legata et prelegata ~~per~~ per eum
in dicto suo ultimo testamento ipsi Francisce facta et de addicione bonorum
predictorum et hereditatis predicte partis ac assecutione possessionis ipsorum
bonorum et hereditatis legatorum et prelegatorum et aliis de quibus in
eisdem literis apostolicis premittitur mandato auctoritate apostolica nobis
in hac parte commissa inquisivimus et nos plene ac diligenter
instruximus et informavimus, et quia per diligentem informacionem
et sollertem inquisitionem per nos iuxta dictarum literarum apostolicarum
formam et tenorem factas invenimus eundem dominum Johannem
filium legitimum et heredem quondam domini Odorici de Cusan prenominati dicti
dictam auctoritatem potestatem et facultatem habuisse legitimandi et habilitandi
et ad iura legittima reducendi spurios bastardos et alios de
incestuoso et dampnato coitu procreatos eosque reducendi ad institutionem
bonorum et hereditatis paternorum et maternorum tam ex testamento quam ex intestato
provenientium ac ad omnia alia iura dignitates et honores ac si forent
de legittimo matrimonio procreati prout ex inspectione imperialis privilegii
super dictis potestate auctoritate et facultate dicto quondam domino Odorico et filiis suis
legittimis et heredibus in descensu linee masculine collatis patenter constitit
et coram Nobis per dictam dominam Franciscam producti plene conspeximus

et diligenter cognovimus, ipsamque dominam Johannam cum eadem Francisca super
natalium defectum quem patitur de coniugato genita et soluta ut eo
non obstante in omnibus parentum et agnatorum ac cognatorum suorum tam
ex testamento quam ab intestato nec non aliis hereditariis et pheudalibus
quibuscumque bonis succedere pariter posset et valeret ac si esset de legittimo
thoro nata dicto olim domino Nicolao eius patre consenciente vigore
sue imperialis auctoritatis dispensasse sicut in autentico instrumento super dictis
legittimacione et dispensacione confecto manu domini Aloysii notarii habitatoris in Civitate
Austrie et ab eadem Francisca coram nobis legittime producto plene
certificati fuimus et edocti, dictumque olim dominum Nicolaum in sua ultima
voluntate et testamento per eum condito eandem Franciscam suam filiam ultra
certis legatis et prelegatis per eum in dicto suo testamento sibi factis in quinta
parte omnium suorum bonorum heredem instituisse uti in instrumento testamenti edicto
per Nicolaum de Soldoneriis (?) [illegible] scripto manu domini Nicolai notarii filium
quondam [illegible] habitantis in Civitate Austrie coram nobis etiam actu per dictam
Franciscam producto plene legimus et vidimus contineri, eandemque Franciscam
ipsius testamenti et institucionis vigore subsequenter adivisse dicta bona et hereditatem
predicta parte ac dictorum bonorum legatorum ac prelegatorum huiusmodi possessionem
corporalem (?) pacifice assecutam ut patet per publica et autentica instrumenta
scripta manu Nicolai notarii Stephani coram nobis ad huiusmodi nostram
informacionem per ipsam Franciscam producta, auctoritate apostolica nobis in hac parte
commissa ad dicte domine Francisce instanciam habita super hiis matura deliberacione
pronunciavimus et declaravimus, tenore presentium pronunciamus et declaramus
eandem Franciscam bene et sufficienter probasse et docuisse et nos etiam instruxisse
ac informasse super omnibus et singulis in eius supplicacione contentis et in dictis
litteris apostolicis expressatis. Et propterea Nos Nicolaus antedictus commissarius
et executor prenominatus ad huiusmodi preces et instanciam prenominate Francisce
legittimacionem dispensacionem habilitacionem reductionem prefate Francisce institucionem super dictis
bonorumque predictorum et hereditatis predicta quinta parte ac legatorum et prelegatorum
possessionis assecucionem et omnia alia inde secuta auctoritate apostolica nobis
specialiter in hac parte commissa ex certa sciencia ^ Confirmamus et approbamus
^ et plenitudine potestatis

ac tenore presentium confirmamus et approbamus, ceterisque apostolice sedis
auctoritate addimus, eadem apostolica auctoritate supplentes omnem defectum siquis
intervenit in legitimationis habilitationis iustitie predictis ac legati et aliorum
et assertionum predictorum et inde secutis, decernentes easdem legitimationes dispensationes
restitutiones et omnia inde secuta perinde valuisse et valere ac si a principio
legitime facta forent. Et nichilominus ad habundantiorem cautelam
auctoritate apostolica predicta eundem Symonem ex coniugato et soluta
genitum coram nobis flexis genibus humiliter postulantem tenore
presentium ex certa scientia et plenitudine potestatis cuius fungimur opus sit de
novo legitimamus, reducimus et habilitamus ac cum eo dispensamus
ut in bonis et hereditatibus dicti olim Symonis sui patris, agnatorum
et cognatorum et aliis quibuscumque bonis tam hereditariis quam feudalibus
tam ex testamento quam ab intestato provenientibus et aliis quibuscumque bonis
succedere possit et valeat ac ad omnia alia iura legitima dignitates
honores officia et honores admitti possit et valeat ac si fuisset
de legitimo matrimonio procreatus, omnem labem geniture maculam
abolendo et abolemus, supponentes eum tenuisse indigitis meritis
tue deprecanti quemdam anulum aureum quem in nostris manibus
tunc habebamus in signum dicte legitimationis, defectu predicto constitutionibus
habebimus in signum dicte legitimationis, constitutionibus et aliis quibuscumque
apostolicis et legibus imperialibus ac statutis municipalibus et aliis contrariis
non obstantibus quibuscumque quibus in hac parte quatenus eius effectui consentit
totaliter derogamus. In quorum omnium testimonium
apostolica auctoritate ex certa nostra scientia ... totaliter derogamus. In quorum omnium testimonium
premissorum evidentiam fecimus presentes patentes litteras legitimationis
nostre ... fecimus per Alexium notarium infrascriptum et
fieri iussimus mandavimus et sigilli nostri appensione muniri. Datum Rome in Curia nostra in supra
nostra sigilli appensione muniri, datum et actum in domibus nostre residentie sub anno a nativitate domini nostri Yhesu Christi
domini nostre residentie sub anno a nativitate domini nostri yhesu christi
millesimo quadringentesimo vicesimo, die Mercurii decimo sexto mensis aprilis
in ... xx. ... presentibus et nobilibus viris domino Iohanne de Florentia doctore
... Burchardo de ... et ... de Bernardis de Curia ... Andrea de Romanis
doctoribus, ... Cristoforo Attaboni ... de Roma ... in Curia ... ac ... Curie ... et aliis pluribus testibus ad hec vocatis
Blasio ... de ... Curie ... et aliis pluribus testibus ad hec vocatis
et rogatis

Legitimatio dne Francisce filie
dni Nicolai de Boldonensis
auctoritate aplica facta.

Pieve di Pozzuolo.

1436, 26 agosto. Nella ch. di S. Cecilia di Pradamano.

Il Decano di Aquileja ordina che le rendite della Pieve di Pozzuolo siano devolute in vantaggio della Chiesa Metropolitana di Aquileja

1436, 4 Febb. Altro atto anteriore sul detto argomento.

Reverendissimo in Christo patri et domino domino .. dei et Apostolice sedis gratia patriarche
Aquilegensi eiusque vicario et officiali in spiritualibus generalibus omnibusque aliis
et singulis quorum interest vel interesse poterit, quosque infrascriptum tangit negocium
seu tangere poterit quomodolibet in futurum, quibuscumque nominibus censeantur et
et quacumque prefulgeant dignitate coniunctim et separatim Jacobus Gervasii
decanus ecclesie Utinensis Aquilegensis diocesis iudex et executor unicus ad infrascripta
a sede apostolica specialiter deputatus Salutem in domino et mandatis nostris [...] fidem presentibus indubiam
adhibere. Litteras sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Eugenii divina providentia
pape Quarti cum cordula canapis vera bulla plumbea ipsius domini nostri pape more
Romane Curie impendentibus bullatas, sanas integras et illesas non viciatas non
cancellatas nec in aliqua sui parte suspectas, sed omni prorsus vicio et suspicione carentes,
nobis per Egregium ac venerabiles viros dominos Philippum de Fontanellis in iure canonico
licenciatum decanum ecclesie Aquilegensis ac Mathiam de Pulcinicho etc Canonicos Aquilegenses
Syndicos et procuratores pro venerabili capitulo Aquilegensi, nomine dicte ecclesie Aquilegensis ad
infrascripta specialiter deputatos, et dominum Beltramum de Strasolde Canonicum et thesau-
rarium dicte ecclesie, in ipsis litteris Apostolicis specialiter nominatos coram notario publico et
testibus infrascriptis presentatas, nos cum ea qua decuit reverentia noveritis recepisse
huiusmodi sub tenore Eugenius episcopus servus servorum dei, dilecto filio .. decano
ecclesie Utinensis Aquilegensis diocesis. Salutem et apostolicam benedictionem. Apostolice sedis providentia
circumspecta ad ecclesiarum statum et commodum semper intenta etiam que fuere
provide tempore suo gesta, decursu temporis cursu reformat in melius prout suadentibus
causis rerum et temporum qualitate pensata salubriter conspicit expedire. Exhi-
bita siquidem nobis pro parte dilectorum filiorum .. decani et Capituli ecclesie Aquilegensis
petitio continebat, quod olim bone memorie Wolfkerus Patriarcha Aquilegensis
provide considerans quod Aquilegensis ecclesia in paramentis et ornamentis ecclesiasticis
ac aliis ad divinum cultum, ipsiusque ecclesie decorem et ornatum necessariis,
detrimenta non modica sustinebat, plebem de Fusol Aquilegensis diocesis cuius fructus
redditus et proventus ad vigintiquatuor marchas monete in partibus illis cur-
rentis valorem extimaverat annuatim cum omnibus suis iuribus et pertinentiis
universis ad opus paramentorum et ornamentorum huiusmodi, et pro illis acquirendis
ac emptis conservandis dilectorum filiorum Capituli dicte ecclesie ad id accedente consensu
concessit deputavit et assignavit volens necnon quod thesaurarius seu Ca-
merarius dicte ecclesie qui esset pro tempore, Octo Marchas pro laboribus et expensis
per eum in negotiis eiusdem ecclesie propterea faciendis pro se retentis, reliquas
Sexdecim Marchas dictis Capitulo ad opus huiusmodi consignaret, in usus alios
nullatenus convertendas. Et licet fructus redditus et proventus huiusmodi fuerint
domino benedicente, diligentia colonorum adaucti, quia tamen thesauraria dicte

(Left margin:) et illi vel illis ad quem vel ad quos in ecclesia Aquilegensi thesaurarie seu Cellarie provisio presentatio admissio seu quevis alia dispositio communiter vel divisim pertinet

(Left margin:) et [illegible]

(Right margin:) nostris immo verius apostolicis firmiter obedire

ecclesie ad manus aliquorum in illis partibus potentium laicorum fructus redditus et
proventus huiusmodi usurpantium pervenit ecclesia ipsa in ornamentis seu pa-
ramentis huiusmodi recepit modicum relevamen. Cum autem sicut eadem
petitio subiungebat dilectus filius Bertrandus de Strasoldo ecclesie
prefate thesaurarius ad effectum ornatus et decoris in dicta ecclesia conse-
quendum huiusmodi thesaurariam quam obtinet resignare, ac omni iuri sibi
in ea vel ad illam quomodolibet competenti cedere libere et sponte proponat, pro
parte dictorum decani et capituli asserentium thesaurariam ipsam simplex officium
in ecclesia ipsa et minus fructuosum existere, nobis fuit humiliter
supplicatum ut resignationem et cessionem huiusmodi admittere, ac thesau-
rariam ipsam supprimere et extinguere dictamque plebem, ac fru-
ctus et proventus huiusmodi, qui centum et viginti ducatorum auri secundum
communem extimationem valorem annuum ut ipsi decanus et capitulum
asserunt non excedunt ad opus paramentorum ornamentorum ac luminarie
et aliorum in eadem ecclesia circa divinum cultum necessariorum appropriare
et applicare, ac dicto Bertrando ne dispendium propter resignationem
huiusmodi nimium patiatur sexagintaquinque ducatorum similium super huiusmodi
fructibus redditibus et proventibus pensionem annuam constituere
et alias in et super premissis et statui dicte ecclesie oportune providere
de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur qui divinum cultum
debitis honore et reverentia cupimus celebrari et de premissis
certam notitiam non habemus, huiusmodi supplicationibus inclinati, discre-
tioni tue per apostolica scripta mandamus, quatinus de premissis et eorum circum-
stantiis universis auctoritate nostra te diligenter informes, et si per informationem
huiusmodi inveneris ita esse, dictumque Bertrandum resignationem et cessionem
huiusmodi in tuis manibus sponte et libere facere velle, illas auctoritate nostra
hac vice dumtaxat recipias et admittas, eisque per te receptis et admissis
thesaurariam ipsam, eiusque nomen et officium in dicta ecclesia auctoritate predicta
supprimas et extinguas, ipsamque plebem, eiusque ac illi annexorum fructus
redditus et proventus huiusmodi ad opus paramentorum et ornamentorum, ac decoris
et ornatus luminariaque et aliorum in dicta ecclesia ad divinum cultum
necessariorum, et pro illis acquirendis conservandis augendis et manutenendis
dumtaxat, et non in usum alium convertendis et exponendis appropries appli-
ces annectas deputes et assignes necnon dicto Bertrando super eisdem

fructibus redditibus et proventibus pensionem Sexaginta quinque ducatorum
huiusmodi sibi per abbatis decano et Capitulo ad gubernationem et administrationem
plebis et annexorum ac fructuum reddituum proventuum et iurium predictorum pro
tempore deputatum annis singulis loco et tempore ac sub penis et censuris de
quibus tibi videbitur ipsius Bertrandi ad hoc accedente consensu effectualiter
et integraliter solvi eidem Bertrando vel suis procuratoribus constitutas et assignes inducens per te vel
alium seu alios predictum et pro tempore existentem decanum et Capitulum huiusmodi
ad opus et utilitatem ac nomine operis huiusmodi et pro eo in corporalem possessionem
plebis annexorum iuriumque et pertinentiarum predictorum et defendens inductos
ac faciens per decanum et Capitulum deputato per eos huiusmodi de fructibus redditibus
iuribus et obventionibus plebis annexorum ad opus prefatum et eius nomine et pro eo
necnon Bertrando prefato de pensione huiusmodi promissis loco et tempore integre
responderi Contradictores per censuram ecclesiasticam appellatione postposita
compescendo. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis necnon
dicte ecclesie iuramento confirmatione apostolica vel quavis firmitate alia ro-
boratis statutis et consuetudinibus contrariis quibuscunque. Aut si aliqui super provisionibus
sibi faciendis de huiusmodi officiis in dicta ecclesia specialis vel aliis beneficiis
ecclesiasticis in illis partibus generales apostolice sedis vel legatorum eius litteras impetraverint
etiam si per eas ad inhibitionem reservationem et decretum vel alias quomodolibet
sit processum quasquidem litteras et processus habitos per eosdem ad dictam thesaura-
riam volumus non extendi sed nullum per hoc eis quoad assecutionem
officiorum aut beneficiorum aliorum preiudicium generari et quibuslibet privilegiis in-
dulgentiis et litteris apostolicis generalibus vel specialibus quorumcunque tenorum
existant per que presentibus non expressa vel totaliter non inserta effectus earum
impediri valeat quomodolibet vel differri et de quibus quorumque totis tenoribus
de verbo ad verbum habenda sit in nostris litteris mentio specialis. Aut quod
dictus Bertrandus ut asseritur in predicta et beate marie Ciuitatisaustrie
dicte diocesis ecclesiis Canonicatus et prebendas quorum fructus redditus et proventus
Quadraginta florenorum auri secundum dictam extimationem valorem annuum
non excedunt noscitur obtinere. Volumus autem quod predictus et pro tempore existens
decanus et Capitulum huiusmodi aliquam personam fide et facultatibus ydoneam per quam
ipsos decanum et Capitulum teneri volumus et efficaciter obligari ad gubernationem
administrationem et receptionem huiusmodi cum competenti salario per illam de

huiusmodi fructibus de licentia dictorum decani et capituli recipiendo
assumere constituere et deputare annis singulis studeant et
procurent, qui illis revolutis de habitis et receptis ac gestis
et administratis per ipsum, eisdem decano et capitulo, ipsisque decanus
et capitulum Patriarche Aquilegen., et eo absente Concordiensi
Episcopo pro tempore existentibus plenam et ydoneam cum restitutione integra
reliquorum ad opus huiusmodi et non aliter convertendorum teneatur et debeat
assignare et reddere rationem. Et insuper exnunc irritum decer-
nimus et inane si secus super hiis a quoquam quavis auctoritate scienter
vel ignoranter contigerit attemptari. Datum Bononie Anno
Incarnationis dominice Millesimoquadringentesimotrigesimosexto
Quartodecimo Kal. Junii Pontificatus nostri Anno Sexto. Post
quarum quidem litterarum apostolicarum presentationem et receptionem nobis et per
nos ut premittitur factas fuimus per prefatos dominos philippum de Fonta-
nellis et mathiam de pulcinello nomine quorum, et dominum Bertrandum de Stra-
soldo pro se et nomine suo, in ipsis litteris apostolicis principaliter nominatos, debita
cum instantia requisiti, quatenus ad executionem dictarum litterarum apostolicarum
et contentorum in eisdem procedere iuxta traditam seu directam a sede apostolica
nobis formam procedere dignaremur. Nos igitur Jacobus decanus
Judex et Executor prefatus volentes mandatum apostolicum nobis
in hac parte directum reverenter exequi ut tenemur. habita prius per
nos diligenti a fidedignis personis informatione narrata pro parte dictorum
dominorum decani et capituli ecclesie Aquilegen. predicte ~~vera fuisse et esse~~, ut
in ipsis litteris apostolicis plenius continetur, vera fuisse et esse, ac prelibato coram
nobis constituto venerabili viro d. Bertrando de Strasoldo Thesaurario ecclesie
Aquilegen. prenominato Thesaurariam ipsam in manibus nostris sponte
et libere resignante atque cedente, dictam Thesaurariam auctoritate apostolica
nobis in hac parte commissa, ~~accepimus~~ recepimus et admisimus, eamque
receptam et admissam, eiusque nomen et officium in dicta Aquilegen. ecclesia
auctoritate predicta suppressimus et extinximus, ac plebem de puzelio pertinentiis
eiusque ac illi annexorum fructus redditus et proventus, ad opus et
utilitatem paramentorum et ornamentorum, ac decoris et ornatus
Luminariumque ac aliorum in dicta ecclesia ad divinum cultum necessariorum

et pro ipsis acquirendis conservandis augendis et manutenendis
dumtaxat, et non in usum alium convertendos et exponendos
appropriavimus applicavimus annexuimus deputavimus et assigna
vimus, necnon dicto domino Bertrando, ibi coram nobis personaliter constituto
volenti et petenti et ad hoc expresse consentienti, ne propter huiusmodi
resignationem et cessionem detrimentum pateretur, super eisdem
fructibus redditibus et proventibus annuam pensionem Sexaginta-
./ ut eis mutuo speciali ad hoc mandatum habenti quinque ducatorum sibi ./ per deputatum ab ipsis decano et Capitulo ad
gubernationem et administrationem plebis et annexorum, ac fructuum
redditum proventuum et iurium predictorum annis singulis in quolibet
festo Nativitatis domini nostri Iesu christi, Aquilegie aut in terra
Foriiulii ubicumque moram eundem d. Bertrandum trahere contigerit ^ auctoritate predicta
effectualiter et integraliter persolvendorum, reservavimus constituimus
et assignavimus ac per presentes reservamus constituimus et assignamus.
Ipsosque dominos philippum et mathiam dicto nomine per fimbriam vestimenti
nostri in manibus eorundem d. philippi et mathie positam, quorum in nobis cum admittentia
fuit et est in corporalem realem et actualem possessionem dicte plebis
et annexorum ac fructuum redditum proventuum iurium et pertinentiarum
predictorum induximus et investimus per presentes. Et nos quidem Sexaginta
quinque ducatos boni auri et iusti ponderis, dicta auctoritate ut premittitur
reservatos, ipsis d. decano et Capitulo vel eorum deputato, in virtute sancte obedientie,
et sub ~~excommunicationis sententie~~ excommunicationis pena districte precipimus et mandamus, quatenus infra
quindecim dierum spatium, quorum quinque pro primo quinque pro secundo et reliquos
quinque dies pro tertio ultimo et peremptorio termino, ac canonica monitione premissa
./ se aut eorum deputatum assignamus, dictam pensionem prefato d. Bertrando ut prius eius
fuerit requisiti integre et effectualiter in termino et loco predictis dictis annis
persolvisse et respondisse, Contrariis
per eos ipse coram nobis se sic convenerint, persolvisse et respondisse, Contrariis
quibuscumque non obstantibus, quod in presentis suus hic expressis dictus d. in ipsa
volunt non obstare, Insuper volumus et in virtute sancte obedientie et sub districte
excommunicationis pena districte precipimus et mandamus. Quatenus prefatus d.
decanus et Capitulum huiusmodi constituat et deputet ^ personam ydoneam et

^ annis singulis.

sufficientem per quam ipsi domini Decanus et Capitulum efficaciter sunt
obligati ad gubernationem administrationem et perceptionem
huiusmodi fructuum ac annexorum cum competenti salario pro merce-
de laboris de huiusmodi fructibus percipiendo, que persona elapsis et revolutis ipsis
annis debitis et receptis ac gestis et administratis per
ipsam dictis dominis Decano et Capitulo ipsisque domini Decanus et
Capitulum Reverendissimo patri Aquilegiensi et eo absente Reverendo
Episcopo Concordiensi pro tempore existentibus plenam et ydoneam cum
restitutione integra reliquorum ad huiusmodi opus et utilitatem
et non aliter gubernandorum tenentur et debeant assignare
et reddere rationem, omniaque alia et singula in premissis et circa premissa faciat cum effectum quod prefatus dominus noster in suis litteris apostolicis fieri mandavit et voluit. Que omnia et singula supra et infrascripta, necnon
predictas litteras apostolicas et hunc nostrum processum, ac omnia et singula in
eis contenta vobis omnibus et singulis supradictis et vestrum cuilibet, ac
aliis quorum interest vel interesse poterit communiter et divisim intimamus
insinuamus et notificamus, ac ad vestram et cuiuslibet vestrum notitiam
deducimus et deduci volumus per presentes. Et nihilominus vos omnes et singulos
supradictos et vestrum quemlibet et ceteros quorum interest vel interesse poterit
quemlibet in solidum tenore presentium requirimus et monemus primo secundo tertio
et peremptorie, vobisque et vestrum cuilibet in virtute sancte obedientie
et sub infrascriptis sententiarum penis districte precipiendo mandamus, quatenus infra
sex dierum spatium post presentationem seu notificationem presentium vobis seu
alteri vestrum factam, et postquam pro parte predictorum dominorum Decani et Capituli
vigore presentium fueritis requisiti seu alter vestrum fuerit requisitus immediate sequentium,
Quorum sex dierum duos pro primo, duos pro secundo, et reliquos duos dies
vobis universis et singulis supradictis pro tertio et peremptorio termino, ac canonica mo-
nitione premissa assignamus, prefatos dominos Decanum et Capitulum, vel eorum
procuratorem eorum nomine et pro eis in corporalem et realem et actualem possessionem
dicte plebis de Pulzol et annexorum, iuriumque et pertinentiarum predictorum,
absque contradictione recipiatis inducatis et admittatis, ac recipi induci
et admitti ut moris est faciatis, inductosque defendatis, et que ut eorum
procuratori de ipsis plebis et annexorum fructibus redditibus proventibus iuribus
et obventionibus universis prout ad vos communiter vel divisim spectat et pertinet

respondentes, et faciatis ab aliis ~~cedere~~ quantum in vobis fuerit plenarie
responderi, amotis exinde quibuscumque illicitis detentoribus, quos nos etiam
amovemus et decernimus amotos. Quod si forte premissa omnia et singula non
adimpleveritis, aut aliquid in contrarium feceritis, seu eosdem d. decanum
et capitulum vel eorum procuratorem quovis nomine super premissis in aliquo impedientibus
aut impedientibus huiusmodi dederitis auxilium consilium vel favorem publice vel occulte
directe vel indirecte quovis quesito colore, nos in vos et eos ac contradictores
contradictores in hac parte atque rebelles, cuiuscumque status gradus ordinis vel
condicionis existerent, exnunc prout extunc, et extunc prout exnunc dicta canonica
monitione premissa singulariter in singulos excommunicationis, in capitula vero et collegia
in his delinquentia suspensionis a divinis, et in ipsarum plebium et ecclesiarum
eorundem ecclesias interdicti ecclesiastici sententias ferimus in his scriptis et etiam promulgamus.
Vobis vero reverendo domino .. patriarche Aquilegiensi, cui ob reverentiam vestre patriarchalis
dignitatis in hac parte duximus deferendum, si contra premissa vel aliquid premissorum
feceritis per vos vel submissam personam exnunc prout extunc et extunc prout exnunc
dicta sex dierum canonica monitione premissa, ingressum ecclesie interdicimus in his scriptis,
si vero huiusmodi interdictum per alios sex dies immediate sequentes sustinueritis, vos
exnunc prout extunc eadem canonica monitione premissa suspendimus a divinis.
Verum si prefatas interdicti et suspensionis sententias per alios sex dies prefatos
duodecim dies immediate sequentes animo quod absit sustinueritis indurato, vos exnunc
prout extunc et extunc prout exnunc simili canonica monitione premissa in his scriptis
excommunicationis sententia innodamus. Ceterum cum ad executionem premissorum ulterius
faciendam nequeamus pluribus interesse aliis prepediti negotiis, universis et singulis
dominis Abbatibus Prioribus Prepositis decanis Archidiaconis Scolasticis Can-
toribus Thesaurariis tam Cathedralium quam Collegiatarum ecclesiarum parochialium
ecclesiarum Rectoribus et locatenentibus eorundem plebanis curatis et non curatis
vicariis perpetuis presbiteris clericis notariis et tabellionibus publicis quibuscumque per civitatem
et diocesim Aquilegiensem ac alibi ubilibet constitutis et eorum cuilibet in solidum super
ulteriori executione huiusmodi mandati apostolici atque nostri facienda, tenore presentium committimus
plenarie vices nostras, donec eas ad nos duximus revocandas, quos et eorum
quemlibet harum serie requirimus et monemus primo secundo tertio et peremptorie commu-
niter et divisim, ipsisque nichilominus et eorum cuilibet in virtute sancte obedientie et sub excommunicationis
pena, quam in ipsos et eorum quemlibet dicta sex dierum canonica monitione
premissa, nisi fecerint que eis in hac parte mandamus, ferimus in his scriptis districte
precipiendo mandantes, quatenus ipsi et eorum quilibet qui super hoc fuerit requisiti

seu fuerit requisitus. Ita tamen quod in his exequendis unus alium non expectet
nec alter pro altero se excuset, ad vos dominum Patriarcham Aquilegiensem si necesse
fuerit omnesque alios et singulos et ad prefatam ecclesiam et plebem de Pinzolio
aliasque personas et loca de quibus, ubi, quando, quotiens et quemadmodum
eis aut eorum alteri visum fuerit expedire accedant seu accedat, dictasque
litteras apostolicas et hunc nostrum processum, ac omnia et singula in eis contenta, et
quascumque scripturas alias pro negotio continentes vobis omnibus et singulis
supradictis communiter et divisim legant, intiment et notificent, ac legi, intimari
notificari et fideliter publicari faciant et procurent, seu faciat et procuret, ac pre-
fatos dominos dicto nomine vel eorum procuratorem in et ad corporalem, realem et
actualem possessionem dicte plebis, annexorum ~~[illegible]~~ iuriumque et pertinentiarum
predictorum inducant, seu alter eorum inducat, et inductos recipi et admitti faciant
et procurent, seu alter eorum faciat et procuret, inductosque defendant seu de-
fendat, ipsisque dominis Decano et Capitulo dicto nomine vel eorum procuratori de ipsius
plebis et annexorum fructibus, redditibus, proventibus, iuribus et obventionibus
universis integre respondeant, et ab aliis plenarie iuxta dictarum litterarum
et processus nostri huiusmodi continentiam responderi faciant et procurent, seu alter
eorum faciat et procuret. Et generaliter omnia alia et singula nobis in hac parte
commissa plenarie exequantur, iuxta traditam seu directam a Sede apostolica nobis
formam et seriem presentis nostri processus, continentiam et tenorem. Ita tamen quod
ipsi subdelegati nostri, vel eorum alter, nihil in preiudicium dictorum dominorum de-
cani et Capituli, aut iurium eorum valeat attemptare, nec contra sententias nostras
absolvendo vel suspendendo aliquid immutare. Et si contingat nos super premissis
vel aliquo premissorum in aliquo procedere de quo nobis potestatem omnimodam re-
servamus, non intendimus propterea commissionem nostram huiusmodi in aliquo revocare
nisi de revocatione ipsa specialem et expressam in litteris nostris fecerimus mentionem.
Prefatas tamen litteras apostolicas et hunc nostrum processum volumus penes prefatos dominos
Decanum et Capitulum, ac dominum Bertrandum procuratorem in eo quod eum tangit, rema-
nere, et non per vos aut aliquem vestrum aut quemvis alium contra ipsorum dominorum
decani et Capituli atque Bertrandi vel eorum procuratoris voluntatem quomodolibet
detineri. Contrarium vero facientes prefatis nostris sententiis per nos sic latis
ipso facto volumus subiacere. Absolutionem vero omnium et singulorum qui prefatas
nostras sententias aut earum aliquam incurrerint, nobis et superioribus nostris tantummodo
reservamus. Mandamus tamen vobis copiam fieri de premissis si eam habere

voluntatis, iuris quibuscumque sumptibus et expensis. In quorum omnium
et singulorum fidem robur et testimonium premissorum presentes litteras sive
presens publicum instrumentum, huiusmodi nostrum processum in se continentes sive continens
exinde fieri, et per notarium publicum et scribam nostrum infrascriptum scribi et
publicari, sigillique capituli utinensis dicte diocesis iussimus appensione muniri.
Datum et actum in ecclesia sancte Cecilie de predemano dicte Aquilegiensis
diocesis sub Anno a Nativitate domini Millesimoquadringentesimo
trigesimosexto Indictione Quartadecima die vero dominica vigesimasexta
mensis Augusti, Pontificatus Sanctissimi in christo patris et domini nostri domini
Eugenii divina providentia pape Quarti Anno Sexto, presentibus
ibidem venerabili viro domino presbytero Bartholomeo de Caliglio vicario beneficiato
in ipsa ecclesia sancte Cecilie de predemano, ac Nobilibus et discretis viris
ser Johanne Antonio quondam ser pasculi de utino, ser Paulo nepote prefati
domini Jacobi Gervasii de utino, ser Monte quondam ser Vidussii de utino, Toma-
do quondam Conciani de Folletto, his quatuor utini habitantibus, et ser
Dimo notario quondam petri de predemano predicto Cive et habitatore Civi-
tatis Austrie Aquilegiensis diocesis predicte, testibus ad premissa vocatis
habitis et rogatis/

Et ego Baptista quondam Clarutis de Longera de Venzono clericus Aquilegiensis diocesis
publicus Imperiali auctoritate notarius, quia dictarum litterarum apostolicarum presentationi et recep-
tioni, requisitioni, resignationi et admissioni, extinctioni, deputationi, in-
ductioni, annue pensionis reservationi et assignationi, monitionibus et mandatis
requisitionibus sententiarum et censurarum promulgationibus, et subdelegationibus
ceterisque aliis et singulis dum sic ut premittitur per dictum dominum Executorem
agerentur et fierent, una cum prenominatis testibus presens fui, eaque omnia
et coram eo agerentur et fierent, vidi et audivi et in notam propriam recepi, Et ideo
et singula sic fieri vidi et audivi et in notam sumpsi, Et ideo
hoc presens publicum instrumentum in se presentem processum continens exinde confeci et manu
propria scripsi atque in hanc publicam formam redegi signoque nomine meis appositis
consuetis una cum dicti sigilli appensione de ipsius domini Executoris mandato
signavi rogatus et requisitus in fidem robur et testimonium omnium premissorum.

1436. [illegible] Fabr. Aquilej. Sentenza compromissaria nelle questioni
tra il Capitolo d'Aquileja ed il suo tesoriere per le rendite attribuite
alla luminaria di questa Chiesa

In Xpi nomine Amen. Anno a Nativitate eiusdem Millesimoquadrin
gentesimotricesimosexto Ind. Quartadecima die uero Sabbati Quarto mensis
februarii Pontificatus Sanctissimi in xpo patris et domini nostri domini Eugenii diuina
providentia pape Quarti Anno Quinto. Actum Aquilegie sub Lobio Capituli
ecclesie Aquilegen. presentibus venerabilibus viris dominis Panthaleone filio Ser
Antonii de Utino Vicario in dicta ecclesia Aquilegen. ad presbendam dominorum Comitum
de Goricia. Leone dyacono filio ser Henrici de Venet. Mansionario ecclesie Aquilegen.
iacinto discreto viro ser Baptista quondam ser Maza de Venet. Cancellario communis Ciuitatis
Aquilegie ibidem habitantibus. ac Jacobo quondam Johannis Mariani de Cremonis, et Nicolao
quondam Venerii de Cremonis habitantibus in dicto Cremonis de Carnea Aquilegen. diocesis
testibus et aliis ad hec vocatis et rogatis. Ibique venerabiles viri domini
Johannes Dardanii de Mediolano tunc vicedecanus. Mathias de Pulzinicho
Guarnerius de Porcilis et Leonardus de Fontanellis omnes presbiteri, ecclesie Aquilegen.
predicte Canonici presbendati ibidem pro istis peragendis in capitulo et pro capitulo ipsius
ecclesie solemniter congregati totum capitulum facientes et representantes et qui ipsum
Capitulum facere et representare poterant et possunt vocatis omnibus euocandis
et qui voluerunt et potuerunt commode ipsi capitulo interesse nomine vice et nomine
communi ecclesie Aquileg. predicte agentes et se defendentes ex parte vna. et venerabilis
vir dominus Beltrandus de Strassoldo Canonicus et thesaurarius ecclesie Aquilegen.
predicte suo nomine agens et se deffendens ex alia parte. de et super omnibus lite
causa questione et differentia. ac litibus causis questionibus et differentiis que verte
rentur et essent seu verti possent et sperarentur esse ac sperari. inter ipsas partes
quibuscumque nominibus nomine causa et occasione fructuum redditiuum et prouentuum et
oblationum omnium quomolibet prouenientium spectantium et pertinentium ad luminariam
dicte ecclesie Aquilegen. ac eiusdem administrationis ac etiam omnium et sin
gulorum fructuum redditiuum prouentuum et obuentionum ad plebem de Puzolio
quomodocumque et qualitercumque spectantium et pertinentium et eiusdem administrationis.
Necnon de omnibus aliis litibus causis questionibus et differentiis quibuscumque
que inter ipsas partes verterentur seu verti possent tam pro nomine causa et occasione
predictis quam aliis quibuscumque. Et generaliter de omni eo quod vna pars alteri et
altera alteri dicere seu petere posset usque ad diem presentis compromissi
cum omnibus et singulis emergentibus incidentibus dependentibus et connexis
eorum et condicentes se compromiserunt in egregios et venerabiles viros dominos
philyppum de fontanellis in iure Canonico licentiatum decanum Aquilegen. et An
tonium de Coloreto Canonicum Aquilegen. ac Johannem de Zucho Canonicum Aquilegen.
et Nobilem virum ser Nicolaum filium Nobilis viri ser Antonii quondam ser Pizani
de Strassoldo laycum Aquilegen. diocesis tamquam in eorum arbitros arbitratores et
amicabiles compositores. Dantes concedentes et attribuentes dicte partes dictis nostris

ipsis arbitris arbitratoribus et amicabilibus compositoribus auctoritatem potestatem
et bayliam omnimodam in predictis et quolibet predictorum finiendi mandandi
arbitrandi declarandi pronunciandi promulgandi et diffiniendi alte et
basse de facto amicabiliter et de iure laborerius et in scriptis sedendo et stando
diebus feriatis et non feriatis tam introductis ad honorem dei et sanctorum
eius quam aliis quibuscumque renuntiantes expresse quod legem [illegible]
pro quod a citatis et partibus per compromisso ac laudo arbitrio et sententia inde ferendis. | simul et plures
~~modo aliquo possit se differendo vel tacendo~~ partibus presentibus vel non presentibus
vocatis tamen et monitis ad audiendum dictum arbitrium laudum compositionem
ordinationem ac sententiam et quidquid super premissis et quolibet premissorum predicti
domini arbitri arbitratores et amicabiles compositores duxerint faciendum, hic
et deinde quomodocumque qualitercumque et quandocumque, absque alicuius termini sive
temporis intervallo assignato eis videbitur et placebit. Ita tamen quod ipsi quatuor
sive tres ex dictis arbitris arbitratoribus et amicabilibus compositoribus in pronunciando
dictum arbitrium laudum et sententiam concordes existant, et quatenus dictum ulterius
sit roboris vel firmitatis. Promiserunt quoque partes predicte dominus Riccardus et Comune
quo supra nomine pro se et successoribus suis, et dominus Beltrandus pro se et suo nomine
ac convenerunt vicissim alter alteri ~~et quilibet eorum~~ quod acceptabunt acceptum ipsi domini Riccardus et Comune et Beltrandus et quilibet eorum
ratificabunt et emologabunt, ac ratum et firmum habebunt arbitrium
laudum sententiam compositionem ordinationem et quidquid super premissis et quolibet
premissorum predicti domini arbitri arbitratores et amicabiles compositores duxerint
faciendum, et illa que per predictos dominos arbitros arbitratores et amicabiles
compositores tamen secundum formam presentis compromissi vel aliter facta et dicta seu ordinata
arbitrata et composita fuerint super premissis vel aliquo premissorum, a sententia
pronunciatione vel arbitrio aut ordinatione faciendis nullatenus appellabunt
vel reclamabunt, nec super illis vel eorum aliquo recurrent ad arbitrium
boni viri, nec ea petent reduci seu moderari renuntiantes expresse
omnibus iuribus et legibus canonicis et civilibus per que seu quas contra predicta
vel infra venire possent. Sed pro parte ipse complebunt tenebunt et firmiter
observabunt et non facient venient sive dicent per se vel alium seu alios
directe vel indirecte aliquo iure scripto vel non scripto dolo ingenio ingra-
tiendo sive causa de iure vel de facto sub pena centum marcharum ~~centum~~
polidorum argenti monete Cenete, in singulis partibus infrascriptis capitulis suprascriptis atque
premissis totiens exigenda quotiens fuerit contrafactum, et cum. Cuius pene, medietas
dictis arbitris, alia medietas parti observanti arbitrium per partem non observantem
integre persolvatur. Qua pena soluta vel non presentibus nichilominus compromissum
et laudum arbitrium sententia compositio et ordinatio ac omnia et singula in eis compromissi, ferendi dicti, ferenda
contenta perpetuam semper obtineant firmitatem. Pro quibus omnibus attendendis
et firmiter observandis, partes predicte vicissim sibi obligaverunt omnia eorum bona
mobilia et immobilia presentia et futura

Unde prefati domini Philippus de Fontanellis decanus, Antonius de
Colorito, Johannes de Zucho Canonici ecclesie Aquilegensis predicte et frater Nicolaus de
Strassoldo electi arbitri arbitratores et amicabiles compositores de et — cont. et concordia et aprobatio compositionis
super hac causa questione et lite que vertebatur et erat inter ipsas partes
nunc causa et occasione fructuum redditum et proventuum, ac etiam oblationum
omnium quocumque modo provenientium spectantium et pertinentium ad luminariam
dicte ecclesie Aquilegensis, necnon fructuum redditum et proventuum ad plebem — Camere dicte Aquilegensis ecclesie
de Pirzolio, quomodocumque et qualitercumque spectantium et pertinentium et eorum admini- — venitam
strationis, et de et super omnibus aliis litibus causis questionibus et dependentiis ac etiam contro-
versiis quibuscumque occasionibus inter ipsas partes vertentibus prout superius in compromisso
ab eis comuniter facto plenius continetur, habita deliberatione sollempni, auditis
et intellectis omnibus que super questione predicta dicere et allegare voluerunt,
et utriusque partis diligenter investigata et cognita voluntate et voluntate
pro bono pacis utriusque concordie expligate compromisso predicto in eos facto,
partibus dictis presentibus, et laudum arbitrium sive sententiam super premissis instanter
ferri petentibus, Christi nomine invocato quod cum nullum certe recte procedit
iudicium, de eorum voluntate ipsarum partium arbitrati sunt, promulgaverunt senten-
tiaverunt mandaverunt et diffinierunt. quod prefatus dominus Beltrandus
sponte et libere resignare teneatur per se vel procuratorem suum ad hoc legiptime constitutum
ad instantiam et requisitionem venerabilium dominorum decani Canonicorum et Capituli ecclesie
Aquilegensis predicte quandocumque per prefatos dominos decanum Canonicos et Capitulum super huiusmodi
resignatione ipse dominus Beltrandus fuerit requisitus absque conditione aliqua sponte
omne ius actionem et administrationem quod et quam habet seu habere videtur et oblationum
tam in administratione fructuum redditum et proventuum spectantium et pertinentium
ad thesaurariam et luminariam ecclesie predicte nomine Camere ecclesie Aquilegensis predicte
quam fructuum redditum proventuum et obventionum omnium spectantium et pertinentium
ad plebem de Pirzolio, dicte Camere ecclesie Aquilegensis unitam et annexam in manibus
domini nostri pape vel cuiuscumque alterius ad hoc facultatem habentis. et quod expirante ipso tempore fructuum redditum et proventuum administratio pleno iure spectet
Capitulum Aquilegense predictum teneantur suis sumptibus et expensis facere expediri et pertineat ad capitulum predictum nomine dicte
litteras apostolicas super huiusmodi resignatione facienda. Item promulgaverunt arbi- Camere thesaurarie et luminarie totaliter
trati sententiaverunt mandaverunt et diffinierunt, quod Capitulum predictum con- eundem prefato domino Beltrando, et quod
sentiat et consentire teneatur annuam pensionem ducatorum Sexagintaquinque
super fructibus redditibus et proventibus universis thesaurarie et lumi-
nare et plebis de Pirzolio predicte, in quolibet festo Nativitatis domini eidem
domino Beltrando vel eius nuntio speciali Aquilegie per ipsum Capitulum solven-
dorum (nec forte propter resignationem huiusmodi detrimentum, totaliter patiatur) per dominum
nostrum papam eidem domino Beltrando predicto quoadvixerit super ipsis fructibus
constituendorum assignandorum et reservandorum. et quod si forte premissas omnibus
et singulis per partes ipsas inviolabiliter observandis, de expeditione litterarum dominus noster papa assentire
noluerit.

aplicare dominus noster papa consentire non vellet, predicta omnia et singula nullum
locum habeant. Item quod in administratione predicta, decreto se minime
dictus d. Beltrandus impedire presumat per se vel alium seu alios directe
vel indirecte quovis quesito colore. et quod Capitulum predictum super fructibus
tam thesaurarie et luminarie quam plebis predicte annuam pensionem
ducatorum ~~ducatorum~~ sexagintaquinque prefato domino Beltrando quoadvixerit
solvendorum sub penis et censuris camere, [apostolice] constituat [refuet?] assignet atque [cum effectu] ~~restituat~~ respondeat.
Item promulgaverunt arbitrati sunt sententiaverunt mandaverunt et diffi-
nierunt quod prefatus dominus Beltrandus omnino cedat et cedere teneatur
liti et cause sive litibus et causis [omnibus] motis et que moveri possent inter
Capitulum Aquilegiensis ecclesie et dominum Beltrandum prefatos partes prealta-
torum quarumdam judice ~~dato~~ vel dando tam ecclesiastico quam seculari, et
tam in Curia Romana quam extra eam, ratione causa et occasione Thesau-
rarie luminarie et plebis predicte. Item promulgaverunt arbitrati sunt
sententiaverunt mandaverunt et diffinierunt quod idem dominus Beltrandus
pro ducatis auri trigintaduobus quos capitulum Aquilegiensis predictum super fructibus
redditibus et proventibus plebis de Puzolio predicte ab eodem d. Beltrando
petebat vigore certe conventionis alias inter ipsas partes habite etc. et pro quadam
pecunie quantitate in capsa ipsius luminarie existente et certis
affictibus spectantibus et pertinentibus ad ipsam luminariam. quos et quas
prefatus d. Beltrandus habuit et recepit. dare teneatur Capitulo
predicto recipienti vice et nomine Camere ecclesie Aquilegiensis predicte ducatos in
auro Quinquaginta. De quibusquidem Quinquaginta ducatis
capitulum ipsum eidem d. Beltrando remittere atque defalcare teneatur
ducatos auri Quindecim pro certis operibus factis in edificatione
cuiusdam domus site in Puzolio spectantis et pertinentis ad dictam
plebem de Puzolio. [sive] Residuum vero quod est ducatorum Trigintaquinque
prefatus d. Beltrandus det et assignet ac dare et assignare teneatur
cum effectu singulis annis in Nativitate domini nostri yhesu christi capitulo predicto
quo supra nomine recipienti usque ad integram solutionem et satisfactionem
dictorum Trigintaquinque ducatorum. ducatos bonos auri et iusti ponderis
quinque. Et hec omnia et singula prefati domini arbitri arbitratores et
amicabiles compositores laudaverunt arbitrati sunt decreverunt ~~laudaverunt~~ promulgaverunt
sententiaverunt preceperunt et mandaverunt fieri observari et adimpleri
per dictas partes sub pena in compromisso contenta secundum ipsius compromissi tenorem
persolvenda, Reservantes sibi auctoritatem et potestatem interpretandi declarandi
et declarandi semel et pluries si in predictis vel aliquo predictorum dubium aliquod
appareret, libere et expedite [sicut] fuerit oportunum, et sicut eis videbitur expedire.
Cuiquidem laudo et arbitrio dicte partes ibidem presentes dictis nominibus
emologaverunt approbaverunt et affirmaverunt, et de eo contente fuerunt.

fructuum proventuum redditium, administrationis predictorum

Item quod domum dictus d. B. libere et expedite capitulo predicto omnino dimittere teneatur

Millesimo [illegible] Ind. [illegible] die [illegible] mensis augusti. Actum in ecclesia sancte Cecilie de Premarino Aquilegensis diocesis
presentibus venerabili viro domino presbytero Bartholomeo de Caligh[illegible] [illegible] ecclesie, presbytero [illegible] Johanne Antonio [illegible] [illegible]
[illegible] domino presbytero petro de Premarino [illegible] presbytero Paulo [illegible] [illegible] Monte [illegible] [illegible]
et Conrado [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] domino Jacobo Cerrusii decano ecclesie Utinensis
[illegible] domino philippo de [illegible] decano et Mathiam de [illegible] Canonicis ecclesie Aquilegensis [illegible] et
nec [illegible] Aquilegensis ecclesie [illegible] [illegible] [illegible] domino [illegible] de [illegible] [illegible] thesaurarii de
ecclesie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] presentaverunt duas bullas [illegible] [illegible] [illegible] dominus Jacobus
volens [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible]

[illegible] Jacobus [illegible] Cerrusius decanus Utinensis [illegible]

1437, 3 aprile. Aquileja. Si tenga compromesso [illegible] nell'eredità del Canonico di Aquileja pretesa da quel Capitolo.

In Christi nomine amen. Anno a Nativitate eiusdem millesimo quadringentesimo xxxvij indictione xv die mercurii tertio mensis Aprilis. Actum in ecclesia Aquilegensi metropolitana apud capellam sancti Ambrosii presentibus nobilibus viris ser Odorico de Castro Porpeti, ser Jacobo [illegible] de Portugruario [illegible], ser Odorico quondam ser Fulcherii de Savorgnano [illegible] et honorabili viro Paulo quondam Pauli [illegible] de Grado [illegible] et aliis ad hec vocatis et rogatis testibus. Coram reverendo in Christo patre et domino domino Thoma de Tomasinis de Venetiis [illegible] episcopo [illegible] in patriarchatu et provincia Aquilegensi visitatore [illegible] apostolica [illegible] deputato [illegible] venerabilis vir dominus Mathias de Pulmucho canonicus [illegible] sindicus et procurator [illegible] nomine venerabilis capituli Aquilegensis [illegible] ex una et discretus vir ser Antonius de Fontanellis germanus quondam venerabilis viri domini Petri de Fontanellis decani Aquilegensis partibus ex altera [illegible] compromississent in [illegible] et [illegible] viros dominos Andream de [illegible] et [illegible] de [illegible] Aquilegensis [illegible] arbitros et arbitratores [illegible] occasione bonorum [illegible] prefati domini Petri de Fontanellis, que bona idem dominus Mathias dicebat spectare et pertinere ad ipsum capitulum [illegible] ab intestato [illegible] decesserat. Et ex adverso prefatus ser Antonius eadem bona dicebat ad se [illegible] de Fontanellis [illegible] domini Petri [illegible] spectare et pertinere [illegible]. Et super premissis [illegible] et [illegible] nihil [illegible] inter ipsas partes per prefatos dominos arbitros [illegible] prefatus dominus Mathias [illegible] nomine [illegible] capituli [illegible] et ser Antonius de Fontanellis predictus pro se [illegible] heredibus [illegible] nomine [illegible] sponte et libere compromiserunt in reverendum in Christo patrem [illegible] dominum Thomam de Thomasinis de Venetiis [illegible] episcopum in patriarchatu et provincia Aquilegensi visitatorem [illegible] apostolica [illegible] et arbitrum arbitratorem et amicabilem compositorem [illegible] stare laudo arbitrio et [illegible] ipsius domini episcopi de omni lite [illegible] questione [illegible] petitione actione [illegible] de iure et de facto [illegible] arbitrari [illegible] laudare sicut ei placuerit semel et pluries die feriato et non feriato sedendo et stando partibus presentibus et absentibus cum scriptura et sine scriptura, promittentes dictis nominibus pro se [illegible] heredes et successores sibi [illegible] sollemni stipulatione premissa stare parere et obedire [illegible] et non contravenire de iure vel de facto aliqua ratione vel causa omni laudo arbitrio diffinitioni [illegible] quas inter eas partes super predictis [illegible] pena [illegible] ducatorum [illegible] pro [illegible] laudo et arbitrio [illegible] in singulis [illegible] et obligatione omnium et singulorum bonorum mobilium et immobilium [illegible] pena soluta vel non [illegible] laudum et arbitrium [illegible] plenam obtineat firmitatem.

compromissum et [illegible] arbitraria inter capitulum Aquilegensem et heredes quondam domini Petri de Fontanellis decani Aquilegensis

[illegible] et [illegible] appellare [illegible] arbitrum [illegible]

Unde prefatus dominus episcopus electus [illegible] arbiter arbitrator
amicabilis compositor et communis amicus partibus ipsis prelibatis ac laudum
[illegible] arbitrium ferre petentibus [illegible] pro bono pacis atque concordie ex
vigore compromissi predicti Christi nomine invocato pronunciant arbitrantur sententiant
dicunt precipiunt atque mandant quatenus ipse frater Antonius [illegible] germanus
prefati domini [illegible] pro se et suos heredes [illegible] dare et novo [illegible]
[illegible] seu predicta det et assignet et dare et assignare debeat [illegible] effectu
dicto capitulo Aquilegensi seu sindicis et procuratoribus communitatis [illegible] Aquilegie pro dicto [illegible]
novo opus [illegible] et super bonis hereditatis predicte [illegible]
Centum ex quibus [illegible] dicti [illegible] frater Antonius dicto nomine [illegible] usque pro
toto mensem februarii [illegible] et voluntatem capituli debeat [illegible]
[illegible] et consignasse pro emendis libris et aliis ornamentis pro eius
fuerit necessarium [illegible] ducatos [illegible] residuos
[illegible] usque ad summam dictorum centum ducatorum debeat exbursasse et
consignasse dicto capitulo seu officialibus dicte communitatis deputatis [illegible] dicto
mense februario usque ad festum [illegible] proxime futurum
exponendos et disponendos [illegible] ipsi capitulo melius et utilius visum fuerit
Item pronunciant arbitrantur sententiant dicunt precipiunt atque mandant [illegible]
[illegible] et quod apud quoscumque officiales dicti capituli [illegible]
dapiferos de [illegible] ipsius domini [illegible] non [illegible] pro capitulum
[illegible] et recipiat et infra biennium proxime [illegible]
[illegible] pro [illegible] prefati domini [illegible] celebrando [illegible]
[illegible] dictum laudum et arbitrium [illegible]
[illegible] celebrando infra dictum biennium [illegible] fuerit ipso facto [illegible]
predicte cedat et applicetur. Et hec omnia et singula prefatus dominus
episcopus laudavit arbitratus fuit dixit precepit atque mandavit per
ipsas partes fieri observari et adimpleri sub pena in dicto compromisso
contenta totiens exigenda quotiens contrafactum fuerit. Salvo et reservato ipsi domino
episcopo tamquam arbitro potestate declarandi et interpretandi super predictis et quolibet
eorum [illegible] et quandocumque fuerit oportunum. Quod laudum et arbitrium partes
predicte emologaverunt et confirmaverunt [illegible] mihi notario [illegible]
de premissis omnibus et singulis [illegible] unum et plura [illegible] confici [illegible] et instrumenta

Et ego Baptista [illegible] publicavi in forma etc.

[illegible] excepto [illegible] dapiferum [illegible] dapiferi [illegible] capitulo [illegible]
[illegible] capitulo [illegible]

[illegible] partes [illegible]

1437 16 7bre | 1437

1437

In Christi nomine Amen - Anno Nativitatis eiusdem millesimo, quadrigentesimo trigesimo septimo in d: XV de die sexto decimo mensis Septembris, Actum in Portugruario sub Loza Comuni - Presentibus nob: Viris S. Marquardo q. S. Falcomarij della Frattina, S. Antonio q. S. Iacobi della Torre de meduna, et S. Michaele Filio S. Franceschini de Lendenara habitante Portugruarij testibus ad hec habitis, et rogatis

Ubique mag: et generosus Vir Dnus quam Iuano pro Venientibus ac Excelso Dominio Venetiarum Patria Fori Iulij Locumt:, Vigore licentie eidem concesse per prefatum Ducale Dominium, ut continetur in litteris ipsius Ducalis Domi: tenoris infrascripti.

Fran:s Foscari Dei gra Dux Venetiarum nobilibus, et sapientibus Viris quam Iuano de suo mandato Locumt. Patrie Fori Iulij, et successoribus suis fidelibus dilectis salutem, et dilectionis affectum.

Denotamus Vobis, quod S. Antonius de Bragido, qui a nobis habitat, et tenebat Castrum Novarii ipsum Castrum in manibus nostris renunciavit, et refutavit, quam refutationem approbamus. volumus igitur, et vobis mandamus, quatenus providentes de dando dicto Castro Viri alteri ut

ut Tibi videbitur sui expensis tam nostri
Dominij, Data in nostro Ducali Palatio die
28. mensis Augusti in d.a quinta decima, millesimo
quadringentesimo trigesimo septimo, dedit, et
concessit in feudum, et iure feudi Castrum Moravij
cum iuribus, Iurisdictionibus, honoribus, et oneribus
suis q. Antonio q. q. Francisco de Lorenzio stipulanti
pro se, et eius liberis ex eo legitime descendentibus,
coram prefato D. Commiss.e flexis genibus constituto,
et humiliter petenti se dicto Castro investire
per prefatum Dnum Commiss.m Et ipsum q.
Antonium pro se, et eius liberis ex se legitime
descendentibus de d.o Castro Moravij cum iurib. iuris=
dictionibus, oneribus, et honoribus suis, cum Anulo,
quem habebat nomine prelibati Ducalis Dom:
investivit in robur, et confirmationem concessionis
predicte. Qui q. Antonius tunc promisit
prefato Mag.co D. Commiss.e stipulanti nomine
prelibati Ducalis Dominij, et in ipsius D. Commiss.
manibus iuravit ad sancta Dei Evangelia se
prefato Ducali Dominio esse fidelem Vassallum,
et omnia facere quecumque fideles Vassalli facere
tenetur Dño suo.

Tratta dal Libro delle Investit.e dell'anno m.o 1437, a 68 t.o emist.e nell'Off.o
de Feudi d. Udine — Franc.o Forni Attuar. ai Feudi

16 7bre. 1737

investitura [illegible] del Castello
di Morozzo.

Decano di Udine.

1442, 09 giugno. Udine. Lettera del Decano del Capitolo di
Udine a Tommaso Vescovo di Feltre al Capitano di
Udine assente, colla quale partecipa di revocare
un suo ordine o precetto dato ad Anna moglie di
Ser Nicolò Bevilacqua di Udine.

orig. con sigillo impresso.

·yhus·

Daniel de Strasoldo decanus Utinen. Sancte Aquilegien. Ecclie in spiritualibus vicarius generalis a Rev.mo in xpo patre et dno
dno Thoma dei gratia Epo Feltren. Sancteque Sedis Aplice Auctoritatem hinc Constitutus. Egregio et Sapienti viro
dno Valerio de parma [illegible] vin. honorabili Capitan. ac Assistentibus vris Salutem in dno. Cum proximis preteritis diebus
ad instantiam et petitionem s. pauli de Cervys de vin. Revocaverimus et Retractaverimus certum nrum mandatum
et prohibitionem factam ad instantiam et petitionem honeste mulieris dne [illegible] et nicolai bemlaque de vin. / Et
quia dubium ortum est inter [illegible], utrum dictum nostrum mandatum et quodcumque aliud sit revocatum per nos,
an non nostrum mandatum tantum. Et ideo harum tenore vos Valerium et Assistentes predictos breviter
advisamus, qualiter Revocavimus omne et quodcumque nrum mandatum et prohibitionem per nos factam tantum.
et ita ipsa nra mandata revocamus, et non alia, Et ita de mente nostre fuit intentionis, licet in ipsa revocatione
hec verba contineantur vz ac quodcumque aliud etc. has autem litteras nri vicariatus sigilli impressione munitas ad
cautelam fecimus Registrari, presentibus vobis dari et presentari. Valete dat. Utini die martis decimonono mensis
Junii millesimo quadringentesimo Quadragesimosecundo Indictione quinta

pro Johes notarius de Lonaria ss

[R]

Egregio et sapienti viro dno Valerio
fri vm hon. capitan de Adspanabur
suo plurimum dilecto.

presentata die quinto xvij°. Julij 1442

Anno 1448. 25. februarij

In Christi nomine amen. Anno a nativitate eiusdem domini millesimo quadringentesimo quadragesimo octavo indictione XI. die vero vigesimaquinta mensis februarij. actum in Fagano in camera cubiculari domus infrascripti georgij testis presentibus [illegible] discretis viris michaele quondam radolfi de [illegible] Fagano habitante leonardo quondam nicolay [illegible] - Johanne filio [illegible] [illegible] de Fagano [illegible] filio [illegible] de [illegible] magistro [illegible] quondam [illegible] de [illegible] Fagani habitante et andrea genero magistri [illegible] omnibus de Fagano testibus et alijs [illegible] ad hoc vocatis et ab ore ipsius infrascripti testatoris rogatis. Ibique vir discretus paulus [illegible] quondam Valenti de [illegible] del [illegible] de [illegible] domus per dei gratiam mente sensu et intellectu sanus corpore languens timens dubios et inopinatos casus mortis ne cum ab intestato moriretur contingat res et bona sua omnium dispositione per presens nuncupativum testamentum sine scriptis in hunc modum facere procuravit. Inprimis quidem animam suam altissimo creatori deo nostro humiliter recommendans et sue beatissime matri virgini marie et toti celesti curie sepulturam sui corporis sibi elegit et [illegible] voluit in cimiterio ecclesie plebis sancte marie de Fagano cui quidem ecclesie predicte plebis sancte marie de Fagano legavit marchas tres soldorum dandas et solvendas per infrascriptum suum heredem semel tantum. Item legavit et dimisit fraternitati sancte marie batutorum de Fagano marchas tres soldorum semel tantum. Item legavit fraternitati sancti antonij de Fagano marchas duas soldorum semel tantum. Item legavit fraternitati sancti leonardi de Fagano ducatos duos auri semel tantum. Item legavit ecclesie sancti viti de sub Fagano marchas soldorum quatuor semel tantum. Item legavit Johanni [illegible] de sancto vito de sub Fagano ducatum unum auri semel tantum. In omnibus autem alijs suis bonis mobilibus et immobilibus presentibus et futuris juribus et actionibus debitis et creditis quibuscumque suum universalem heredem sibi instituit et esse voluit georgium filium georgij de [illegible]. Et hanc quidem asseruit et esse voluit suum ultimum testamentum et suam ultimam voluntatem quod et quam valere iussit iure testamenti et si iure testamenti non valet possit voluit valere iure codicillorum et si iure codicilli valere non possit valere iure donationis causa mortis vel cuiuscumque alio iure ultime voluntatis quo melius de iure valere et tenere possit etc.

Sub instantibus millesimo et indictione die ut supra presentibus ut supra [illegible] testamentum [illegible] suprascriptus paulum [illegible] [illegible] in presentia suprascriptorum testium martinus quondam augustinj de sancto vito de sub Fagano [illegible] confessus fuit teneri dare et solvere predicto paulo testatori suprascripto nomine marchas soldorum [illegible] minus unum soldum. ~~Item Johannes [illegible] de eodem loco similiter [illegible] confessus fuit teneri dare et solvere predicto paulo marchas soldorum quatuor et soldos [illegible]~~ Item franciscus [illegible] de eodem loco etiam [illegible] confessus fuit teneri dare et solvere prefato paulo marcham unam soldorum et soldos X. Item [illegible] Johannes pauli de eodem loco dare debet prefato paulo libras soldorum duodecim [illegible] Johannes [illegible] confessus fuit numerasse in domo sua [illegible] unum [illegible] et omnes suprascripti [illegible] fuerunt ea [illegible] ut [illegible] debitores [illegible] testibus et me notario [illegible] fecit

testamentum pauli [illegible]

ihus

Carta intrum moledinarii de tricano superiori [illegible] nobiles pfuanimum - Grizardum [illegible] tricani

In xpi nomine amen. Anno natiuitatis eiusdem dni millesimo quadringentesimo uigesimoctauo ind. vi. in dicion die iiio [illegible] tradecima mensis aprilis actum in burgo fagani in statione [illegible] oh pmdi magri andree coriarii de fagan pntibus ibidem Nobili Viro Goderico de maiaro i fagani habitante ac discretis francischo [illegible] de batalea stephano q dnicus busij magro bartolameo barbitonsore q andree zanij hijs duobus de fagano [illegible] testibus ad hec uocatis et rogatis. Ibique [illegible] nobiles [illegible] Rizardus q nobilis [illegible] bartolamei de tricano superiori [illegible] dedit [illegible] antonio q matusij de nazareto aprato i tricano superiori habitanti [illegible] et ligna unius prati sex sectorum sitij in pertinencijs tricani in loco [illegible] nominato in brusadis [illegible] zintal circumquaque [illegible] dictum [illegible] Rizardum et fratres et suos [illegible] ad [illegible] secandum et usufructuandum semel tantum [illegible] et ultra [illegible] promittens etc. sub pena etc. [illegible] soluto [illegible] etc.

Johannes [illegible] de coriariis de fagan [illegible]

procuratio [illegible] magistrum petrum textorem q dnici de carnea in fagan habitantem [illegible] in magri Jacobi [illegible]

In xpi nomine amen. Anno natiuitatis eiusdem dni millesimo quadringentesimo uigesimoctauo ind. vi. in dicion [illegible] die iiio Veneris uigesimaseptima mensis decembris. actum in burgo fagani in statione [illegible] q pmdi magri andree coriarij de fagan pntibus ibidem discretis uiris [illegible] Johanepet familiare nobilis [illegible] franciscij de sauorgnano andrea nominato [illegible] q Johanis [illegible] [illegible] zamarij de fagan in silucla habitante [illegible] Signaro in fagan habitante [illegible] Johane [illegible] et rogatis. Ibique Vir prudens magr petrus textor q dnici [illegible] carnea de [illegible] de [illegible] deno [illegible] omnibus meliori modo [illegible] forma [illegible] et tenore, quibus melius [illegible] et efficacius potuit tam de iure quam de consuetudine, fecit constituit creauit et sollemniter ordinauit magistrum Jacobum textorem [illegible] [illegible] nuncium et [illegible] nuncium [illegible] actorem factorum negotiorum [illegible] gestorem ac [illegible] et in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] magr petrus [illegible] ut [illegible] est cum quibuscumque [illegible] et personis. Communitatibus Collegijs et Vniuersitatibus quibuscumque nominibus nuncupentur [illegible] causis [illegible] in agendo et in defendendo Coram magnifico et Reuerendissimo dno dno marco [illegible] pro inclito et excellso nuo ducali dnio Venetiarum [illegible] fortalic [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad plenum [illegible] in [illegible] [illegible] procuratoris etc.

publicatum [illegible]

yhus

procuratio per catarinam uxorem
antonii filii [illegible]
de [illegible] facti [illegible]
antonii [illegible]

In christi nomine amen anno nativitatis eiusdem domini millesimo quadringentesimo [illegible] [illegible] mensis [illegible] in burgo [illegible] in [illegible] [illegible] indictione [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] domino [illegible] [illegible] filio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] filio [illegible] [illegible] omnibus de [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] testibus et aliis pluribus ad hec vocatis specialiter et rogatis [illegible] honesta domina catarina uxor [illegible] antonii omnibus melioribus modo via iure forma [illegible] et tenore quibus melius [illegible] et efficacius potuit tam [illegible] [illegible] [illegible] fecit constituit et solempniter ordinavit [illegible] [illegible] maritum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] actorem factorem negociorum suorum gestorem et legitimum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et acceptantem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] catarina [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et universitatibus quibuscumque [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in deffendendo [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] domino domino marco iustiniano [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] ducali domino venetorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] iudicibus rectoribus pretoribus capitaneis [illegible] et quibuscumque aliis officialibus tam ecclesiasticis quam secularibus ordinariis et extraordinariis [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et ipsorum quolibet [illegible] [illegible] [illegible] donandum alienandum [illegible] [illegible] in solutum [illegible] et recipiendum [illegible] [illegible] exigendum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] faciendum liberandum [illegible] finem et remissionem faciendum [illegible] ad agendum petendum deffendendum et [illegible] tam in iudicio quam extra libellum seu libellos et quascumque peticiones seu postas dandum et [illegible] porrigendum et recipiendum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] opponendum excipiendum replicandum triplicandum quadruplicandum litem seu lites contestandum et [illegible] petendum et [illegible] de calumnia [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] omnibus et singulis capitulis et clausulis in et super [illegible] [illegible] [illegible] iurandum et [illegible] [illegible] iurare petendum et [illegible] ac quodlibet alterius generis [illegible] et [illegible] seu [illegible] sacramentum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ac [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et petendum ponendum et articulandum ponendum et articulandum [illegible] ac [illegible] alterius partis et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] petendum terminos et dilationes petendum testes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] quolibet producendum et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] partem ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de loco et [illegible] [illegible] ac iudices et notarios eligendum [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] tam [illegible] quam dilatorias [illegible] in [illegible] et [illegible] et [illegible] concludendum et [illegible] [illegible] quam [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] petendum [illegible] [illegible] tam interlocutorias quam diffinitivas [illegible] petendum [illegible] ac audiendum et [illegible] [illegible] ac quolibet alio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] appellandum et [illegible] apostolos [illegible] petendum et recipiendum appellationem [illegible] et [illegible] [illegible] notifficandum et [illegible] [illegible] seu [illegible] et [illegible] petendum et super [illegible] iurandum [illegible] [illegible] [illegible] et absolutionem et ad cautelam petendum et [illegible] semel et pluries et [illegible] quotiens dicto suo [illegible] [illegible] fuerit expediens [illegible] [illegible] [illegible] faciendum

et personam presentem [illegible] [illegible] [illegible] faciendum, unum et plures procuratores loco eius substituendi ac substitutos [illegible] et plures, ac substitutum seu substitutos revocandum presenti tamen mandato semper in suo robore permanente. Et generaliter ad omnia alia et singula [illegible] faciendum gerendum procurandum et exercendum tam in iudicio quam extra in quibuslibet bannis [illegible] et terminis que ipse dominus facere posset procurare ac exercere posset, seu que merita causarum exigunt, postulant et requirunt et si maiora forent expressis et talia que mandatum exigerent speciale et que ipse met constituens facere [illegible] [illegible] procurare et exercere posset. Si ipsis omnibus et singulis presens interesset dans et concedens dictus constituens predicto [illegible] suo procuratori ac substituto et substituendis ab eo in premissis omnibus et singulis [illegible] [illegible] ac quolibet predictorum plenum liberum generale ac etiam speciale mandatum ubi exigitur speciale cum plena libera generali ac speciali administratione. Promittens in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et nomine omnium et singulorum [illegible] [illegible] seu [illegible] potuit quolibet in futurum se perpetuo firmum ratum gratum habere et tenere attendere observare et adimplere omne id totum quicquid per dictum suum procuratorem ac substitutum et substituendos ab eo seu eorum aliquo actum factum gestum et procuratum fuerit in premissis et premissorum aliquo tam in [illegible] [illegible] [illegible] et in nullo penitus contrafacere dicere vel venire per se vel per alium seu alios [illegible] aliqua [illegible] [illegible] [illegible] de iure vel de facto sub ypotheca et obligatione omnium bonorum dicti constituentis mobilium et immobilium presentium et futurorum. Et volens supradictus constituens predictum suum procuratorem ac substitutum et substituendos ab eo ab omni onere satisdandi relevare et ex nunc relevavit promittens in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de iudicio sisti et de iudicato solvendo in omnibus et singulis capitulis et clausulis necessariis et opportunis presentis mandati sub ypotheca et obligatione omnium bonorum suorum mobilium et immobilium presentium et futurorum.

publicatum

[illegible] magistro [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] presentis [illegible] [illegible]

[illegible] Antonello [illegible] [illegible] de potentia publicatum [illegible] [illegible] factum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] die martis 26 mensis [illegible] 1463 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Johanne [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] olim [illegible] de [illegible] [illegible] Jacobo [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible]

1444, 29 febbraio. Cauzzana [illegible] Sacerdoti [illegible] del Vescovo di Feltre, sotto le [illegible] dei Sacerdoti.

In Xpi Nomine Amen. Anno a Nativitate ejusdem Mille
Quadrigentesimo, quadragesimo quarto, Indictione
septima, die vero vigesimo septimo Mensis Febr.
Actum in Villa Cauzzane, presentibus venerabi-
libus presbitero Francisco q. Johannis de Pirosia,
et presbitero Antonio q. Marini de Pirosia testibus
ad infrascripta habitis et ibidem convocatis et
cohadunatis insimul venerabilibus viris presbitero
Dominico q. Johannis de Mediolano officiante
in Sto Daniele, presbitero Jaco. q. Jachini de
Spegnimbergo officiante in Sto Daniele, presbro
Girardo q. Girardi de Montebodo officiante in
Ragonea, presbro Georgio q. Lazari de Durazo offi-
ciante in Cauzana, presbro Martino q. Johannis
de Pirosia officiante in Cavoriacho, presbro Johanne
q. Stephani de Durachio officiante in Fagagna
presbro Francisco q. Avzeni de Aquilea officiante
in Faganea, presbro Georgio q. Antonii de Rimin.
officiante in Coseglians, presbro Antonio filio q.
Vigons de Feltro officiante in Camformio, presbro
Johanne q. Constantini de Neritono officiante in
Carpaneto, presbro Victore q. Nicolai de Argent.
officiante in Turzulio, presbro Johanne filio Lazari
de Padua officiante in Fojano, presbro Johanne q.
Thomasii officiante in Nojaretto de Cornu, presbro An-
tonio q. Philippi de Padua officiante in Bosechiagen-
sa, presbro Philippo q. Petri de Prapot officiante in
Buja, presbro Petro q. S. Federici de Colloredo offi-
ciante in Melso, presbro Michaele q. Michaelis de
Bidinna officiante in Vendojo, presbro Johanne q.
Johannis Vinguez de Auspurch off. in Treppo, presbro
Antonio q. Francisci de Sequalso officiante in Buja
presbro Benincasa filio Johannis de Salerno off.
in Marusio, presbro Antonio q. Petri della Marchia
off. in Sto Vito sub Fagania, presbro Martino q.
Petri de Scutaro off. in Martignaco, presbro Johanne
q. Petri de Eschilo off. in Tomba, et presbro Joha.
q. Pontis

S. Pontisi de Utino officiante in Nimis. Ubi quidem omnes suprascriptos presbiteros de communi omnium ipsorum voluntate, nemine discrepante, cum solemni deliberatione electi, et deputati fuerunt Venerabiles Viri presbiter Philippus suprascriptus S. Petri off. in Buja, et presbiter Dominicus prafatus S. Johannis de Mediolano off. in Sancto Daniele, qui vadant, et ire debeant Venetias ad revocandum, et revocari faciendum, et ..... quoddam Mandatum factum per Episcopum Feltrensem omnibus presbiteris sub dioecesi Aquilejensi subjectis, videlicet ut debeant expellere, et expellant ipsorum Ancillas, et ut in ipso Mandato latius continetur. Qui presbiteri Philippus et Dominicus promiserunt pro, et toto ipsorum posse studere et conari, quod dictum Mandatum revocetur. Insuper prafati omnes presbiteri, jurantes corporaliter ad Sancta Dei Evangelia manu tactis scripturis delato sibi invicem, scilicet unus alteri, et alter alteri ad invicem debito sacramento, promiserunt firma rata, et grata habere atque tenere omnia et singula, quae per predictos presbiteros Philippum et Dominicum supradictam causam acta, et facta fuerint in nullo veniendo contra aparere, ... et solvere ratam ipsos et quemlibet ipsorum tangentem de expensis fiendis pro dicta occasione. Et suprascriptam deliberationem et electionem tenere et habere celatam et occultam donec opus fuerit sub pena perjurii. Similiter et prefati presbiteri Dominicus et Philippus jurantes corporaliter ad Sancta Dei Evangelia manu tactis scripturis delato sibi invicem debito sacramento promiserunt bono animo atque fraude toto posse procurare et studere, quod dictum mandatum revocetur, et suprascriptam deliberationem et electionem, et omnia et singula suprascripta occulta et secreta tenere donec opus fuerit. Quae omnia et singula suprascripta rogatus fui ego Notarius infrascriptus scribere et notare etc.

Documentum praemissum ex consimili autentico excerptum manu mea de Notis olim D. Nicolai Pithiani

Pithiani Notarii S.ti Danielis existente
penes Nob. D: Danielem Vincentium Concina
fideliter exemplavi, meq; in fidem subscripsi

Joseph Ongaro P. V. A. S.ti Danielis Not.s

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

1445

La contrattata Transattione, overo Concordio, non poteva esser
fatta in veruno modo da Lodovico Mezzarota Card.le Patriarca
con la Ser.ma Republica; perché le Cose concernenti il gub.
il governo delle Città, et Provincie, non puono esser aggiustate
ne trattate, senza la permiss. Imp.le, essendo le ragioni
di q.e raccomandate alla Protezione dell'Imperio, et
stante già quattro età, l'Imperatori havevano fatta libera
et generosa donatione alli Patr.i del Ducato del
Friuli, molissimi beni gli elogi nell'Istor.e del Friuli
Vedi Palladio Istor. del Friuli Par. p.a lib. quinto fol. 189

1

IN CHRISTI nomine, amen, anno à natiuitate eiusdem millesimo quadringentesimo quadragesimo quinto, indictione 8a, 18 mensis Iunij: Pateat omnibus hoc publicum instrumentum inspecturis, quod cum R.mus in Christo Pr D. Ludouicus miseratione Diuina tt. S. Laur. in Damaso pbr Cardinalis, et Patha Aql., et S.mi D. N. Papae camerarius olim tam per litteras proprias, quam per nonnullos nuntios, et legatos suos, et etiam personaliter ~~ipse~~ hic existens legatus de latere S.tae sedis Aplicae, et prefati S.mi D. N. plures requisiuerit et monuerit per R.dum in Xpo patrem D. Joannem de Reate eiusdem sedis protonotarium, et ipsius D. Patha procuratorem syndicum, et nuntium specialem, ut de eius m.to patentibus litteris d.i R.mi D. Car.lis et Patha cum suo magno sigillo sigillatis datis Romae apud S. Laur.m in Damaso anno Dni 1445 indictione 8a die 6 mensis Martij à nobis notarijs infrascriptis uisis et lectis plene constat, instanter requirat Ill.mum Duc. Do: Venetum, ut ipsi R.mo D. Cardinali et Patha Aquileiensi, ac pro suo Patha dat, restituat, et assignet ciuitates, terras, oppida, castra, loca et bona, quae ipsum Ill.mum Dnium hactenus tenuit, et hodie tenet et possidet de bonis d. Pathatus, ex adverso pro parte ipsius Ill.mi Dnij diceretur et dicatur, quod illos et illa nō tenetur restituere, cum per ipsum iuste et legitime acquisita sint. nam cum iniuste per ipsi Ill.mo Dnio cum fauore inuictissimum tunc Romanorum Regem fuisset indictum bellum ipsi Dnio bona iniuste ipsum inuadentium et auxilio Patha Aqleiensis, et quoniam et iustum fuit ipsi Dnio tanquam propria retinere, et si uellet dentium sua propria facere, et acquirere, et demum tanquam propria retinere ... satisfieri debere de damnis receptis, ac ex benignitate sua restituere, iustum esse ei prius satisfieri de ... legitime factis, et passis tam in defendendo interesse et expensis omnibus per ipsum Ill.mum Dnium ... a quondam Lud.co Patha, et loca propria inuasa, et lacessita a quondam predicto Romanorum Rege, et à quondam Lud.co Patha, et ecclia Aql., et ab alijs supradictis iniuste et indebite, quam etiam in capiendo bona antedicta pro necessaria defensione ipsius Ill.mi Dnij, et suorum locorum de manibus ipsius quondam Lud.ci Patha, et aliorum iniuste et indebite d.m Dnium in Terris, et in locis proprijs eius inquietantium. nam prefatus Lud.cus quondam Patha, et Dux Decij detinens predicta bona, beneuole et amice, ut uicinos et finitimos decet, tractatus, nulla enim ad hoc iusta ratione cogente, contra omne naturale et ciuile iustitia debitum, et contra honestatem et ritum ecclesiasticum, accersiti et admissi non semel, sed pluries ac diuersis uicibus magnis, et potentissimis exercitibus prefati Regis, ac Pannonum, Germanorum, ceterorumque omnium, qui Venetis tunc inimici ac infesti erant, nedum his adiutoribus, sed solus etiam Venetorum territoria; ac eorum subditos inuasit plenius, et inuadentibus quibuscunque et offendere quaerentibus d.m Ill.m Do: et eius ciuitates, oppida, loca, et subditos semper aditum, consilium, auxilium et fauorem prestitit, et se cum illis coniunxit una cum Patria, et ecclia supradicta quibus ex rebus plurima loca d.i Dnij capta incendijs, ruinis, predis, rapinisque exposita et deuastata fuere cum maxima suorum subditorum cede, et miseranda membrorum mutilatione, adeo quod temporibus

Petitio R.mi D. Cardinalis, et Pat.

Pretentio Ser. Reip.

ac totius ecclia et Patria Aquileiensis

illis nullus Venetorum locus Patriae Fori Julii finitimus satis tutus poterat iudicari, sed suspicionis
timoris, miseriae ~~[struck]~~, ac cladis tam publicae quam privatae omnia plena videbantur. Haec cum dura, et acer-
bissima ipsi Ill.mo Dominio Venetiarum magnopere essent, nec pro eorum dignitate, ac vetusta in subditos fide,
et singulari benevolentia tolerari deberent, Romanum tunc Pontificem per litteras, et oratores suos
saepenumero requisiverunt, ut ipse, prout iuris erat, dictum Patriarcham a tam temerarijs, et diuturnis
ausibus ~~cantus~~ revocaret, et compesceret. Cui Romanus Pontifex hac de causa misso Ill.mo D. Cardinali Hispano,
nolentibus eis d. Patriarcha et ecclesia, et complicibus obedire ante tamen recessum rei post hoc legitime
satisque oportune minime providit. quas ob res cum nihil aliud eis relictum esset, nisi vim vi repellere,
ut sua et subditorum bona tuerentur, ac tantos tamque hostiles impetus, et frequentes et diuturnas iniurias
iniuste illatas propulsarent, exercitum contra d.m Patriarcham, et Patriarchalem Patriam, quam tenebat, et cum
qua et ex qua ipsum Ill.mum Dominium toties offenderat, paraverunt. quo factum est ut favente Deo
ac iustitia Patria Fori Julii in eorum ditione brevi tempore, non contradicente Romano Pontifice, deve-
nerit, et pluribus annis salubriter detenta gubernataque fuerit. quae cum ita iuste ac legitime acqui-
sita sint, Ill.mum Dominium satis clare intelligit nemini de iure per ipsum debere restitui. Si qua tamen
in praedictis restituendis humanitate in Ill.mum D. Cardinalem et Patriarcham, aut eorum etiam in Romanam ecclesiam
devotione uti vellet, nemo est qui non intelligat ipsi Ill.mo Dominio salte prius refici debere damna in-
teresse et expensas, quae summam ducatorum trecentorum millium excedunt. His etiam merito adiungi
potest, quod ipsum Ill.mum Dominium Venetiarum haec loca maximis sumptibus defensavit, ac hodie defendit
adversus eos, qui contra sanctam Romanam ecclesiam, et beatissimum D. D. Eugenium Papam quartum
adversa altaria erexerant, et sacrilegum scisma in Dei ecclesia introduxerunt, et adhuc turpiter
inducunt, et nutriunt. nam praefatus Ludovicus Dux Deck olim Patriarcha aemulus beato Eugenio
sub nomine Basiliensis concilij d.a territoria invadere nixus est, et olim quidam episcopus Tridentinus Car-
dinalis et Patriarcha Aquileiensis praetextus ex nobilissimo ortus Ducum genere praedicta bona quodam
quaesito colore summis viribus usurpare studuit, ad quod non parum conferebat quae alias de
Trenquis et literis et oratoribus undique allatae fuerant. parabant enim maximis conatibus
multis gentium copias praeter eorum consuetudines omni armorum genere munitissimas, ac validissimos
exercitus contra Ungariam, et omnem Populum Christianum, qui si praevaluissent, quod Deus avertit,
maximum nimiumque periculum Patriae Aquileiensis res ipsa adduxisset, et ideo non iniusta quidem
ratione d.a loca ipsum Ill.mum Dominium ut s.a absolute et incaute restituere hactenus recusavit, ne eius
subsidijs dictis locis destitutis, non solum ipsi Ill.mo Dominio, sed universae ecclesiae s.tae Dei, et cuncto populo
Christiano damnum, et gravissima iactura illata fuissent. Ex adverso autem d. D. Joannes
protonotarius, his auditis et intellectis, nominibus quibus supra petebat ipsam Patriam sibi debere restitui:
Post multa tandem hinc inde exacta, discussa, et capitulata, Praefatus D. Protonotarius syndicus et procurator
supradicti D. Cardinalis et Patriarchae, ex una, et spectabiles et generosi viri D. Marcus Foscari Procurator S. Marci, et Ludovicus Fusca-
reno artium et utriusque iuris Doctor honorandi cives Venetiarum mandatarij, syndici et procuratores Ill.mi Principis
et ex.mi D. D. Francisci Foscari Dei gratia Ducis, et Dominij et Communis Venetiarum, ut de eorum syndicatu et mand.o
plene constat publico instrumento scripto manu circumspecti viri Damiani de Pheldimis publici imperiali notarij
et praefati Ill.mi D. D. secretarij die 9 mensis Junij a nobis notarijs infrascriptis viso et lecto ex
parte altera, Volentes benigne, concorditer, et amice utriusque partis indemnitati consulere pro ad

ex nobili Ma-
gonia Ducum
genere ortus

infrascriptam compositionem, concordiam, transactionem, et infrascripta capitula, conventiones
et pacta unanimiter devenerunt. Nam primo praefati DD. Marcus Foscari, et Ludovicus Fusca-
reno n. q. s. fatentur et acceptant ipsum R^mum D. Cardinalem et Patriarcham in unicum, verum, cano-
nicum et indubitatum Patriarcham Aquileiensem, prout hactenus habuerunt, secluso omni alio pseudo Patriarcha
praetenso, promittuntque praefati DD. Syndici et procuratores supradicto nomine, quod dictum Ill^m Dominium habebit perpetuam
et inviolabilem amicitiam, benevolentiam, et charitatem cum ipso R^mo Cardinali et Patriarcha, eumque et
statum suum in dicta Patria omni tempore, omni casu, et omni modo, et contra quoscumque tuebitur et ma-
nutenebit, et in omnibus et per omnia secum aget ut cum cive et bene sibi caro et e contra idem
D. Protonotarius dictis nominibus ut supra promittit praefatis DD. Syndicis et procuratoribus pro Illmo Dominio Venetiarum
[illegible] et inviolabilem amicitiam, benevolentiam, et charitatem cum ipso Illmo Dominio, ipsumque et
statum suum in dicta Patria omni tempore, omni casu, et omni modo, et contra quoscumque tueri, et
manutenere. Item promittunt praefati Syndici et procuratores nomine supradicto quod totalis iurisdictio spiritualis
et ecclesiastica, et omnis superioritas, et administratio in spiritualibus dicti Patriarchatus, et dictae
Aquileiensis sine diminutione aliqua sit, sicut hactenus semper fuit, ipsius R^mi D. Cardinalis et Patriarchae,
et ipsi veram, plenam, et totalem obedientiam in spiritualibus omnibus, et in administratione, usu,
et exercitatione omnium spiritualium ex nunc exhibent et assignant, Promittentes quod per
dictum Ill^mi Dominii dictum Dominium faciet in spiritualibus ipsi R^mo D.
totum Patriarchatum ab omnibus subditis dicti Ill^mi Dominii dictum Dominium faciet in spiritualibus ipsi R^mo D.
Cardinali et Patriarchae ac eius officialibus plenarie obedire, nec directe vel indirecte de dicta iu-
risdictione vel administratione spirituali se impediet, quinimo ipsum R^mum D. Cardinalem et Patriarcham in
sua iurisdictione spirituali tuebitur, et defendet. Insuper ut ipsa ecclesia Aquileiensis, et
ipse R^mus D. Cardinalis et Patriarcha bonis temporalibus dictae Patriae utatur et gaudeant, non ad-
vertente dicto Duc. Dominio ad predictas omnes maximas expensas per se factas et fiendas, damna,
et interesse quae pretendit ut supra et ad ea iura multa alia, quae habet Ill^mum Dominium ante-
dictum in dictis bonis, de quibus supra, sed volente multa remittere, supradicti DD. Syndici et procuratores
antedicto nomine cum eodem D. protonotario nomine quo supra convenerunt. Quod civitas Aquileiensis,
et oppida S. Viti, et S. Danielis in dicta Patria existentia cum omnibus eorum districtibus, pertinen-
tiis, territoriis, fructibus, commoditatibus, emolumentis, et quibuscumque aliis iuribus eorum, et cum
omnimoda iurisdictione, ac mero et mixto imperio, ac omni temporali dominio (exceptis
feudis et eorum collatione), habeantur per ipsum R^mum D. Cardinalem et Patriarcham, et quod in illis, et
pro illis nullo modo dictum Ill^m Dominium se impedire possit, sed totale dominium, administratio, et
gubernatio, et omne imperium eorum libere remaneat dicto R^mo D. Cardinali et Patriarchae, et ex nunc praefati
DD. Syndici et procuratores quo supra nomine dictam civitatem et oppida cum dictis eorum districtibus, territoriis,
et iuribus, ut supra dictum est, libere relaxant, et ipsorum veram et liberam possessionem dimittunt, et
restituunt, et assignant dicto D. Protonotario dictis nominibus recipienti, dictoque R^mo D. Cardinali et Patriarchae
dictoque D. Protonotario dictis nominibus dant et concedunt liberam potestatem, facultatem, et auctoritate
realem possessionem apprehendendi dictae civitatis, et oppidorum cum dictis eorum districtibus, territoriis, et
pertinentiis ut supra dictum est, ex propria auctoritate sine aliqua licentia vel requisitione
dicti Ill^mi Dominii, cum his tamen conditionibus et pactis, quod omnes introitus, redditus, proventus, et

emolumenta percipienda per R.mum D. Car.lem et Patham ex temporalitate d.orum locorum computentur in summam ducatorum quinque millium infrascriptorum. Item quod omnes, qui tenentur personaliter, vel cum equis servire et custodire d.tam Patriam undecumque sint, etiam si in predictis tribus locis habitarent, semper cum res exegerit, vel ipsi Ill.mo D.nio opus visum fuerit, obediant et serviant ipsi Ill.mo D.nio, et eius officialibus. Item quod prefati R.mus D. Car.lis et Patha, vel eius officiales non permittent portari sal, aut uti alio sale etiam in predictis tribus locis, quam de sale camparum d.ti Ill.mi D.nij in d.a Patria deputatarum, vel deputandarum. Item quod non permittent committentes contrabanna salis praedicti et aliarum rerum, servos fugitivos, et alios quoscumque rebelles bannitos per ipsum Ill.mum D.nium in dictis locis tute et secure permanere, et si ibi invenientur remittantur in potestate ipsius Ill.mi D.nij, et e contra banniti fugitivi, condemnati, vel rebelles d.torum trium locorum R.mi D. Car.lis et Pathe vel censuris ecclesiasticis innodati per ipsum R.mum Car.lem et Patham, vel suos officiales) non possint se reducere, nec debeant aliquo modo acceptari in aliquibus locis sitis in d.o Pathatu, et Patria Aquileiensi tenti per ipsum Ill.mum D.nium, sed tunc inde debeat fieri remissio realiter et sine fraude, et quod neutra partium in dictis locis debeat aliquid innovare in preiudicium alterius, vel subditorum suorum. Insuper antedicti DD. Proc.res et synd.i nomine suprascripto promittunt p.to D. Protonot.o dictis nominibus recipienti et stipulanti dare et solvere ipsi R.mo D. Car.li et Pathe pro omnibus aliis locis ipsius Ill.mi D.nij, et quae ipsi Ill.mo D.nio remanent in administratione temporali, singulis annis quinque millia ducatorum (veneti ex boni auri et iusti ponderis, computando in illis predictos introitus, proventus et emolumenta, quae idem R.mus D. Car.lis et Patha annuatim recipiet ex dictis tribus locis, quae quidem quinque millia ducatorum auri solvantur in tribus terminis, videlicet singulis quatuor mensibus tertia pars de redditibus ordinariis, extraordinariis, atque mixtis d.ae Patriae per officiales quoscumque praedicti Ill.mi D.nij in d.a Patria existentes absque alia speciali licentia et mandato suo, Declarando tamen quod termini huiusmodi solutionis initium habeant ad calendas Januarij prope praeteriti. Promittunt etiam iidem DD. Synd.i et proc.res nomine praedicto p.to D. protonot.o nominibus quibus supra, quod Ill.mum D.nium tuebitur et defendet personam ipsius D. Car.lis et Pathe in d.a Patria Aquileiensi, et tria loca suprascripta scilicet civitatem Aquileiae, oppida S. Viti, et S. Danielis per ipsum R.mum D. Car.lem et Patham possidenda, et ipsa etiam loca sibi Ill.mo D.nio retenta et possessa sumptibus, laboribus, et expensis praedicti Ill.mi D.nij contra quoscumque inimicos et hostes perfidos scismaticos. Item convenerunt praedicti DD. proc.res et synd.i d.o nomine, et praefatus D. protonot.s nominibus quibus supra, quod omnes aliae civitates, et omnia alia oppida, castra, et loca ipsius Pathatus Aquileiensis ecclesiae et per ipsum olim habita et possessa, et quae hodie per Ill.mum D.nium detinentur seu possidentur, cum eorum districtibus, et territoriis, fructibus, commoditatibus pertinentiis, et generaliter omnium praedictorum ratione iuribus et pertinentiis suis, et cum omnimoda et plenaria iurisdictione mero et mixto imperio in temporalibus, et omnis superioritas et ius omnium feudorum, et generali eorum collatione, et omnis administratio et custodia detineantur et possideantur, et possint ex causa d.ae transactionis ~~hinc inde~~ licite detineri, et possideri per ipsum Ill.mum D.nium Venetiarum, et fructus exinde percipi, ac sua sint cum omni iuris plenitudine in d.is bonis d.ae ecclesiae Aquileiensi competente sine aliqua diminutione, omnibus melioribus modo, iure, via, et forma, quibus possunt, et libere per ipsum D.nium habeantur, et possideantur libere et expedite sine aliqua contradictione aut iuris et ipsorum bonorum aliqua diminutione, omnibus melioribus modo, iure, via, et forma, quibus possunt, et libere per ipsum D.nium habeantur, et possideantur ac custodiantur, ita quod ipse R.mus D. Car.lis et Patha tunc suo, neque Aquileiensis ecclesiae nomine possit se

Salē

Banditi

In feudis, ac generali omnium feudorum collatione, iuribus et pertinentiis suis

de d[ic]tis locis, iuribus, et iurisdictionibus et d[ict]is aliquo modo; uia, iure, et forma directe,
uel indirecte in temporalibus impedire, uel intromittere, sed, ut supra dictum est, sint et
esse debeant d[ict]i Ill[ustrissi]mi D[omi]ni o[mn]i meliori iure, uia, et forma, quibus potuit, et ex nunc d[ictus]
Protonot[arius] d[ic]tis nominibus praedictum o[mn]ia d[ict]o Ill[ustrissi]mo D[omi]no, seu prelibatis D[omi]nis Synd[icis] et procuratoribus reci-
pientibus nomine p[redic]to relaxat, tribuit, et concedit, et d[ic]tis nominibus promittit, quod iste R[euerendissi]mus D. Car[dina]lis et
Patha, nec aliquis suo, uel ecclesiae suae Aquileien[sis] nomine directe, uel indirecte, uel aliquo quae-
sito colore se de illis, et in illis ullo modo impediet in temporalibus, et quod etiam de illis, et in illis
quo ad temporalia se impedire non potest. Quae quidem o[mn]ia et singula sup[radic]ta solemni stipulatione
promiserunt p[redic]tae partes d[ic]tis modis et nominibus sibi ad inuicem, singula singulis congrue referendo,
et nobis notarijs infrascriptis, ut pub[lic]is personis, stipulantibus et recipientibus uice et nomine omnium
et singulorum, quorum interest uel interesse poterit, ^ firma, rata, et grata perpetuo habere, tenere,
et inuiolabiliter obseruare et adimplere, et nunquam contrafacere, dicere, uel uenire de iure uel
de facto per se, uel per alium seu alios, directe uel indirecte, tacite uel expresse, quouis modo,
causa, uel ingenio, nec aliquo quaesito colore, sub poena uigintiquinque millium ducatorum solemni
stipulatione promissa, cum refectione omnium, et singulorum damnorum, et expensarum litis et extra, ac
interesse, in quam poenam incidat pars illa, quae contrafecerit, et praedicta integraliter non obser-
uauerit, et ab ipsa contrafaciente exigi possit, et debeat, et applicari parti obseruanti ab
ipsa, contra quam esset contrafactum, qua poena soluta uel non, praedicta o[mn]ia et sing[ula] firma
perdurent, et inuiolabiliter obseruentur, Renunciantes partes praedictae, et qualibet earum in d[ic]tis
o[mn]ibus et sing[ulis] exceptioni non sic uel aliter celebrati contractus, non sic uel aliter factorum captorum con-
uentionum p[redic]tarum, except[ion]i doli mali, conditioni sine causa uel ex iniusta causa, in factum actioni,
et except[ion]i quod metus causa, privilegio fori, et o[mn]i et cuilibet alij iuri, legum, et constitutionum auxilio
eisdem quomodolibet competenti, uel competituro, et legi dicenti generalem renunciationem non ualere,
sub hypotheca et obligatione omnium bonorum praesentium et futurorum praedictarum partium, et cuiuslibet earum, Iu-
rantes partes p[redic]tae ad s[anc]ta Dei euangelia manu tactis scripturis in animas constituentium suorum o[mn]ia, et
sing[ula] supradicta obseruare et adimplere, ac obseruari et adimpleri facere bona fide, et sine fraude. Et
haec autem o[mn]ia et sing[ul]a sup[radic]ta Ven[erabi]les uiri D. Io[hannes] de Tucco D[ecretorum] Doc[tor] ecclesiae Aquileien[sis], et Guarnerius
de Artenea can[onic]us eiusdem ecclesiae, seruatis prius et celebratis aliquibus actibus, et solemnitatibus,
sicut de iure requiritur, oeconomi, Synd[ici] et proc[urato]res constituti a Cap[itu]lo d[ic]tae ecclesiae Aq[uileiensis], prout de
d[ic]tis o[mn]ibus plene constat pub[lic]o instr[ument]o scripto manu Ven[erabi]lis uiri D. Hen[ri]ci de Glemona cano[nici] Aq[uileiensis] not[arii]
Imperialis not[arii] sub millesimo, indictione, et diebus in ipso instr[ument]o particulariter contentis a nobis notarijs in-
frascriptis uiso et lecto, interuenerunt, ac uice et nomine ipsius Cap[itu]li Aq[uileiensis] omni meliori modo, uia, iure,
et forma, quibus potuerunt et possunt, tam de iure quam de consuetudine sup[radic]tae transactioni, concordio,
et compositioni pro maiori eius robore, dum ageretur, consensum et auctoritatem suam, et d[ic]ti Cap[itu]li in-
terposuerunt, et de nouo libere et sponte et ex certa scientia actualiter et solemniter interponunt, cum
o[mn]ibus obligationibus, poenis, renunciationibus, et alijs sup[radic]tis, Iurantes in animas suas, et constituentium
p[redic]ta o[mn]ia et sing[ul]a sup[radic]ta obseruare et adimplere bona fide, et sine fraude. Item promisit p[redic]tus D. Protonot[arius]
quod R[euerendissi]mus D. Car[dina]lis et Patha p[redic]tus o[mn]ia et sing[ul]a ratificabit, et approbabit infra unum mensem a die, quo
praesens ad eius notitiam peruenerint computando per suas patentes litteras, aut p[ubli]cum instr[umentu]m, alioquin pns
instr[umentu]m nullius sit roboris, uel momenti. Voluerunt etiam et mandauerunt, et rogauerunt partes p[redic]tae,
quod qualibet earum de p[redic]tis o[mn]ibus et sing[ulis] per me Petrum Henricum, et alios notarios pub[li]cos infrascriptos, et que-
libet nrum debere confici unum, et plura instr[ument]a eiusdem substantiae et tenoris, prout fuerit oportunum, ac Ven[erabi]li et religioso
Actum Venetijs in domibus Mon[asterij] S. Mariae crociferorum praesentibus R[euerendo] in Xpo Pre D. Marino Archiep[iscop]o Corcirien[si], ac Ven[erabili] et religioso
uiro D. Ep[iscop]o Boldu S. M[ari]ae de carceribus Priore ord[inis] camaldulen[sis], et fr[atr]e [illegible] de Perusio Priore domus S. Xpo[fo]ri de Murano
ord[inis] heremitarum S. Aug[ustini] et fr[atr]e Mauro Mon[asterij] S. Mich[ae]l[is] de Murano d[ic]ti ord[inis] camaldulensium, et fr[atr]e Luca de Padua d[ic]ti ord[inis] heremitarum
S. Aug[ustini] ac D. Petro Paduario I.D. . . ac D. And[re]a de Turricellis de Forocorn[elio] I.U.D. ac D. And[re]a Franc[isco] de Vicinis [illegible] ad premissa
rogatis specialiter atque uocatis

^ in futurum

Ex Memoriali quartodecimo ad c. 80

Instrumentum compositionis Patriarchatus Aquileiensis pro ducatis 3000 annuatim solvendis Rmo. D. Car. et Aptico camerario et Patriarcha

1451 IN CHRISTI nomine, amen. Anno nativitatis eiusdem millesimo quadringentesimo quinquagesimo primo
Indictione 14 die 2 mensis Junij. Cum alias inter Rmum in Christo Patrem, et D. D. Ludovicum
tit. S. Laurentij in Damaso presbyterum S. R. E. Cardinalem et Patriarcham Aquileiensem, et S.mi D. N. Papae camerarium,
seu Rdum in Xpo Patrem D. Joannem de Reate Aptica sedis protonotarium ac ipsius D. Patriarchae procuratorem
syndicum et nuncium specialem ex una parte, et Ser.mum Principem, et Ex.mum D. D. Franciscum Foscari Dei
gratia Ducem, ac inclytum Dominium et Commune Venetiarum, seu spectabiles et egregios viros DD. Marcum Foscari
procuratorem S. Marci, ac Ludovicum Fuscareno equitem, et utriusque iuris Doctorem honorabiles cives Vene-
tiarum ex altera parte conclusa, stipulata, et firmata fuerint nonnulla compositiones concordia con-
ventiones, transactiones, capitula, et pacta super factis Patriarchatus, et Patriae Aquileiensis, ac terrarum
et locorum ipsius Patriae, earumque iurisdictionum tam in spiritualibus quam in temporalibus, ac redditibus
fructibus, et proventibus suorum, et ceteris plurimis particularitatibus ad hanc materiam spectantes, sicut
constat publico et authentico instrumento scripto, et publicato Venetijs in domibus Monasterij S. Mariae cruci-
ferorum anno Domini 1445 die 18 mensis Junij, Indictione nona, in quo intervenerunt omnes solem-
nitates, quae tam de iure quam de consuetudine requiruntur, in quo quidem instrumento subscripserunt
prudentes, et honorandi viri Michael de Grattis, David Jacobi de Healdinis, et Petrus
Encio notarii publici et Ducales aulae Venetiarum notarij, et secretarij, ac Jo. Obertinus q. Bartolomei
de Castro Durantis Aptica, et Imperiali auctoritate notarius et iudex ordinarius et Jo. Bolinus q. Gaudentij
Novariensis etiam publicus Imperiali auctoritate notarius, cumque ex certis legitimis causis et difficultatibus, quae
post celebrationem ipsius contractus intervenerunt, executio eorum, quae in ipso instrumento continentur, seu
[illegible] suspensa fuerit, nunc remotis eisdem dubijs et difficultatibus partes praedictae ws. [illegible] Rmus D. Car-
dinalis et Patriarcha Aquileiensis, seu Venerabilis et egregius utriusque iuris Doctor D. Octavianus Pontanus, Nuntius Apticus ad hoc a
S.mo D. N. Papam specialiter destinatus, sicut apparet per litteras eiusdem S.mi et Beatissimi in Xpo Patris, et
D. N. D. Nicolai Papae quinti cum bulla plumbea datis Romae apud S. Petrum anno incarnationis Dominicae
1450. Cal. Decembris Pontificatus sui anno 4°, procurator, actor, factor, negociator, gestor, et nuntius spe-
cialis et generalis praefati Rmi D. Cardinalis et Patriarchae, sicut constat publico et authentico instrumento seu patentibus litteris
ipsius Rmi D. Cardinalis et Patriarchae datis Romae apud S. Laurentium in Damaso anno suprascripto ipsius indictione 14 die vero
Veneris mensis Maij, subscripto manu Ugolini Folarij Archidiaconi Bisentij Apticarum litterarum scriptoris, et
abbreviatoris Aptica et Imperiali auctoritate, et camerae Apticae notarius ac sigillo pendenti praefati Rmi D. Cardinalis et
Patriarchae cum cordula rubea pendente munito, a me notario infrascripto viso et lecto ex una parte, et Serenissimus
D. Dux, inclytum Dominium, et Commune Venetiarum, seu spectabiles et egregij equites, et utriusque iuris Doctor D. Zacharias Trivisano
q. Cl.mi militis, et utriusque iuris Doctor D. Zachariae, et D. Barbonus Mauroceno q. D. Barboni honorabiles cives Venetiarum,
sicut constat publico instrumento scripto et publicato per prudentem virum Petrum Thoma filium [illegible] Imperiali auctoritate notarium et
Ducalis aulae secretarium in suprascripto millesimo et indictione die vero x mensis Junij praesentis a me notario infrascripto viso
et lecto ex altera parte Cupientes, et volentes omnes difficultates, et dubia, quae superiori tempore in-
tervenisse videntur, specialiter in [illegible] redditibus, et proventibus ipsius Patriarchatus, et Patriae Aquileiensis, ceterumque
quietis dispositionis, et amicabili concordiae remotare, et ad tranquillam et solidam utriusque partis intellige-
tiam reducere, ad infrascriptam compositionem, declarationem, transactionem, et conclusionem concordite[r]

seuenerunt, vz. q dum in d.a dicti instr.o compos.nis et concordii inter ipsas partes alias in 1445
die 18 Junij ind.ne 9.a celebrato inter cetera p unum speciale cap.m sit conuentum, q p.ti Dni Dux,
Dnium, et Coe Venetiar dare et soluere teneantur ipsi Rmo. D. Car.li et Patri p oibq et singulis fructi
ipsius Rmi Dnij, et qua ipsi Rmo. Dno remanent in administratione temporali, ung. dictis ducatos
Duc.i 5000 quinque mille auri Venetiar boni auri, et iusti ponderis, computando in illis introitus, redditus et
prouentus, et emolumenta, qua idem Rmus D. Car.lis et Patr. annuatim recipiet ex terris, et locis civitati
Aql. ac oppidoz S. Viti, et S. Dan.l in d.a Patria consistentium, qua d.o D. Car.li et Patri in spiritualibq
et temporalibq remanere debent cum eoz districtibq et pertentiis, et alijs eoz iuribq, et cum modis, conditio-
nibq, et declarationibq in cap.lo, ubi de hac materia fit mentio, specialr declaratis, ex nunc ut partes
ipsa et unaquaq eaz clare intelligant quati et quibus modis dicti duc. quinque mille recipi et
solui debeant, conuenerunt, declararunt, et concorditer terminarunt, et transauerunt, q redditus, in-
troitus, et prouentus d.z triu locoz, vz. Aquileia, S. Dan.l et S. Viti, computentur et esse intelligant
pro summa et quantitate duc. duorum millium quolibet anno, qui in summa d.z duc. quinq millia com-
Nota // putentur, reliquos aut duc. tresmille ad supplementum ipsoz quinq millium ducatoz p.ti DD. Dux, Dnium,
et Coe Venetiar dare et soluere teneantur et debeant omni anno p.to Rmo Car.li et Patri, seu nuncijs,
et proc.s suis uel agentibq pro eo de redditibq, et prouentibq illius Patria per modos, et ter.nos contentos in sup.to
instr.o ali celebrato de men. Junij 1445, vz. sing. quatuor mensibus tertiam partem dictoz trium millium
ducatoz. Hoc est inter ipsas partes conuento, et specialr declarato, q solutio dictoz triu millium ducatoz
fienda p d.m Illmu D. Ducem, Dnium, et Coe Venetiar intelligatur de cetero, et de futuro tempore, non
autem de praeterito, cuius solutionis ter.nus incipiat et incipere intelligatur hoc pnti die celebrationis pntis
contractus, et sic per futura tempora solui et continuari debeat per modos et terminos suprascriptos, et
ex nunc inde D. Octauianus noie q.o s.a p solenne Aquiliaram stipulatione, et acceptatione sub-
sequentem remisit, relaxat, ac finem, remissionem, relax.nem, et perpetuam quietationem, et absolutionem
fecit p.tis DD. Duci, Dnio, et Coi Venetiar, ac syndicis, mandatarijs, et procuratoribq sup.tis noie quo
s.t de omni eo, quod p.tus Illmus D. Car.lis et Patr. praetenderet aut praetendere posset uigore d.i p.i contractus
de dictis ducatis quinq millibus, aut eoz parte quacunq rone uel causa de tempore praeterito usq in hodiernum
diem, renuntians omni iuri et actioni, quod uel quam idem Rmus D. Patr. habet, uel habere praeten-
deret uigore d.i p.i contractus, aut alia quacunq ratione, uel causa in d.is duc. quinque millibq, seu eoz
parte pro tempore praeterito usq ad hunc diem, ita ut solummodo a die pnti in antea per futurum tempus ipsa
solutio ducatoz triu millium fieri debeat eo modo, et ordine sup.to, ut in prior instrumento continetur, cum
quidem instrumentum in reliquis oibq eius partibq, cap.lis, conuentionibq, conditionibq, promissionibq, transa-
ctionibq, obligationibq, et artic.is in eo contentis d.e partes dixerunt et affirmarunt firmum, ratum, et
ualidum fuisse, et esse, illudq de nouo approbant, ratificant, emologant, et confirmant, cui non intelli-
gatur in reliquis oibq partibq in aliquo derogatum, volentes q per utramq partem recta fide et intentione
integre et effectualr debeat obseruari, saluis tamen et firmis remanentibq his declarationibus, compo-
sitionibq, limitationibq, promissionibq, renunciationibq, absolutionibq, remissionibq, quietationibq, et oibq
alijs per utramq partem noie q.o s.a nunc conuentis, et in pnti instr.o contentis, et specialr declaratis, Pro-
mittentes d.e partes inuicem et uicissim noibq quibq s.a, vz. una pars alteri, et altera alteri oia et sing.a
sup.ta attendere, exequi, et inuiolabiliter obseruare, et in nullo contrafacere, dicere, uel uenire sub
obligatione oium bonoz suoz, et cuiuslibet
uerbo et fide Rectoz praefatoz et Principum, ac sub hypotheca, et obliq.ne oium bonoz suoz, et cuiuslibet
eaz pntium, et futuroz, et nihilominus p.ti procuratores, mandatarij, et syndici ambarum partium praedi-
ctaz noie constituentium suoz ad maiorem expressionem et firmitatem oium praemissoz iurauerunt ad euang.a

sancta Dei, manibus tactis scripturis, oia et sing. sub[a] bona fide ad puru' recto et sanu intellectum oi fraude, dolo, aut mala interpretatione cessante, attendere, adimplere, exequi, et effectualr observare. Quae oia in oem eventu, poena soluta uel non, firma perdurent et inuiolabilr obseruentur, Renunciantes partes p[te] et quaelibet earu' in p[tis] oibg et sing. except.[ni] non sic, uel aliter celebrati contractus, nd sic uel aliter fienz conuentionum, declar[ati], taxationis, et limitationi p[diz], except. doli mali, conditioni sine causa, uel ex iusta causa, in factum actioni, et except.[ni] quod metus causa, priuilegio fori, et in facto nouaz constitu[tionu] beneficiis, ac benef.[o] restitu[tio]ni in integru', cessioni, et omni alii Legu' iuris, et constitutionum auxilio, et legi dicenti generalem renunciationo non ualere, necnon omni priuit. literis, et absolutionibg impetratis uel impetrandis, aut decreto uel rescripto, quibus contra p[ta] uel aliquid praedictoz posent se tueri facere, Unanimiter mandantes et uolentes q. de p[tis] oibg confici debeant unu' et plura pub[ca] instrumenta per me notariu' infrascriptu' in eode' tenore similia

Actum Venetijs in Mon[rio] S. Georgij maioris in sala, seu podiolo supra canale maris situato, praesentibg R[do] in Xpo Pre D. Cypriano de Renaldinis de Padua d[i] Mon[rij] Abbate, ac Ven[li] et egr[io] decretoru' Doc. D. Bernardo archipbro Suensi camerae Aplicae clerico, ac Ven[li] D. Georgio de Priolis Pleb[o] S. Simeonis et Juda de Venetijs, ac S[mi] D. N. D. Papae acolyto, obro Franc[o] de Albertis de Venetijs Pleb[o] Carpeneti, fratre Bartho[lo] de Venetijs ord. Praedicatoz, Nob. uiro D. Petro de Molino D. Jo., egr[o] uiro D. Lud[co] Beaziano q. D. Franc. olim Ser[mi] Venetiaz canc[ri], et prudenti et hon. uiro Policreto de Cortesijs q. D. Xpofori notarijs pub[cis] et Ducalis aulae Venetiaz notarijs, et alijs testibg ad praemissa uocatis, habitis, et rogatis

Ego Franc. della sega q. D. Laurentij pub.[ca] Imperiali auct[e] not. et iudex ordinarius, ac p[tiz] DD. Ducis et Dnij Venetiaz secretarius, et cancel. praemissis oibg et sing. dum sic agerentur et fierent, pns fui, eaq rogatus scripsi et publicaui, sed alijs occupatus ea tradidi infrascripto Michaeli de Grattis etiam not. pub[co] et Ducalis aulae secretario, et in hanc forma' publica' redigenda commisi, et in fide' et testimoniu' me subscripsi, signumq meu' apposui consuetum

Ego Michael de Grattis q. D. Bartholei de Venetijs pub. Imperiali auctoritate not. et iudex ordin. necnon Ducalis aulae Venetiaz not. et secretarius sup[ra] oia et singula fideltr sumpsi, scripsi, et exemplaui, et in hanc pub[cam] forma' redegi ex protocolis, et rogationibg pub[cis] et autenticis sup[tis] spectabil. et clariss. uiri D. Franc. della sega Dnij[ui] Venetiaz cancellarij, et in fidem praemissoz hic me subscripsi, signumq meu' apposui consuetum

Nic. Papa Quintus

Dilecte fili salutem et Aplicam benedictionem. Reuersus ad nos dilectus filius Octauianus Pontano nuntius noster retulit concordia', et conclusionem factu sup Pastu Apl) inter dilectu' filiu' Lud[cum] tit. S. Laurentij in Damaso pbrum Car[lem] camerariu' nrum Pastam Apl) et tua' ex[tam] Placet nobis omnis concordiae affectus inter uos subsecutus, praesertim respectu camerarij qui eam cupiebat, praeponens affectum quem habet erga tua' Remp. omni sue et ecclesiae Aplicae utilitati. Verum cum ipse nunc uelit accedere ad ~~uiden~~ uisitandu' ecclesiam suo iuri co

mitam, et ad loquendum cum ma sapientia, quam præcipue diligit, hortamur cardẽ in Dño, ut velit ipsũ caritatiue, et benigne, ac cum eo honore suscipere, quem requirit status et dignitas talis uiri, et prout merentur opera eius erga Remp. tuam multipliciter sæpenumero impensa. nouimus quidẽ ipsum uelut bonum amicũ dictæ Reip. semper ea fecisse, procurasse, et egisse, quæ ad tuum honorem et statum spectarent, pro qua re commendationẽ meretur; et gratiarũ actionem

Gaspar Vidua Duc. not. ut supra exemplauit.

Loc. P. T. ... et succ.bus suis

1458. 20. Xbri

Habemus cum Rmo. Pre D. Lud.co S. R. E. Car.li camerario Apostolico, et Patri Aqt. aliqua pacta, et compositiones pro terris et locis Patriæ Fori. et pro aliis multis causis spectantibus ad Patriam Fori Iulij, quæ sicut informati sumus, aliquando à nris Locumtenentibus nõ seruantur. et quoniam intentio, et uoluntas nra est, q. d. pacta et compositiones, omniaq. capta in ipsis pactis contenta debeant integre et inuiolabiliter obseruari, Deliberauimus et Statuimus cum nro Cons.o X q. d. omnia capta auctoritate d. Cons. obseruentur. quo circa uolumus et cum d. Cons.o X. mandamus uobis q. d. capta, et conuentiones debeatis penitus obseruare, et facere in eo quod ad uos spectat inuiolabiliter obseruari.

Locus sigilli — Nic. Alouisius coad. cance. Veneti ... ex originali descripsit cum sigillo

Nicolò Papa di qto. Nõe V., Succeduto nel Pontificato à Eugenio quarto, d'Casa Condolmiero Venez. et era di Sarzana, fù creato Papa 6 marzo 1447. Tutte le Cose stabilite ni documenti 1431 furono fatte del Pontificato del sudetto Eugenio quarto Veneto —

Fran.^cus Custos Ecclesiae S. Odorici Utini.

1341. Stephanus de Fractis Vicedecanus Ecclesiae S. Mariae de Utino, ex Actis Tuberini de Bonate Not.

N.B. Notandum quod Plebs Civitatis Utini, erat constituta in Ecclesia S. Mariae de Castro, non autem in Ecclesia S. Vorlici, sive Odorlici, quae tunc erat Cannonicorum eiusdem Ecclesiae.
Ideo Notarius, qui in contrascripto Privileggio fecit enunciativam contra formam veritatis, et non bene fecit, quia multi rerum antiquarum inexpertes credebant Urbem Utini habuisse olim ecclesiam Plebis, quod valde erroneum est, nam adhuc in dicta Ecclesia S. Mariae reperitur Plebanus, qui non esset, si Ecclesia S. Vorlici fuisset illa Ecclesia Plebanatus.
Utini die 15 Junij 1663

Et advertendum etiam, quod Utini Civitas, tempore dum Privileggium antrascriptum habuisset duas Ecclesias insignitas titulo Plebanatus, quod non est verum, ut patet clare videri in Publicis Documentis existentibus in Cancellaria Patriarchali Utini.

Deveri intendendo, che in questo loco di S. Daniele si sogliono ridur diversi Forostieri, in grave dignità della Giurisd.ne, et anco le decisioni in tal materia, come ho detto, et che in particolar vi dimora di continuo uno Antonio Longo di Conegliano, publ.co bandito, homicida in perpetuo, sin l'anno 1550 dal Clar.mo mio Precessor. di quel tempo di Udene et di tutta la Patria, et dell'Inclita Città di Venetia, et Dogado in pena della Vita in Caso di contrafat.ne Ho giudicato di esser bene à scriver à V.ra Sig. che conforme ai patti loro siano contenti far ritenir detto Ant.o Bandito, et darmene aviso che mandarò la mia Corte per condurlo in q.sta Forza, et con uno publ.co loro editto, prohibire, che niuno Bandito ardisca per l'avenire praticar più in San Vido et altri luoghi sottoposti alla sua Giurisd.ne, et l'istesso ancor io essequirò ogni qual volta mi si rappresentarà simil occas.ne, acciò q.sta Patria per beneficio V.ro resti libera di tali scelerati huomini, et che sabbino causa d'allontanarsi da q.sti confini, et viver in altri Paesi, con che à V.ra Sig. mi raccommando.

D'Udene li 3 Settembre 1583

Antonio da Canalli Luog.te della Patria

à t.o Sp. D.nis Cattaldum et Iuris d.ti Terrae S. Danielis Amicis Car.mis

Tenor edicti seq.r

Di mandato de Sp.li S.ri Castaldo, Giurati, et Communità della Terra di S. Daniele, si Republica, et renova il proclamo altre volte fatto publicato, in esecution di lettere dell'Ill.mo, et R.mo S.r Sig.r Giovanni Grimani meritissimo Pat.ca et Principe d'Aquil.a . . . . sotto il dì di Dom.ca 4 Giugno 1559 qual hora si renova in Virtù di lettere requisitorie del Clar.mo S.r Ant.o da Canalli meritissimo Luog.te

Di q.ta Patria del Friuli del dì 3 Settembre 1583, che in virtù dei Patti tra la Sig.ria di Venetia et l'Ill.mo, et R.mo Pat.ca et Prencipe d'Aquil.a celebrati, con ciò è di somma sodisfat.ne di sua Sig.ria Ill.ma et R.ma Prencipe et Sig.r l'osservat.ne de detti Patti, in materia dei banditi. Si fà intender à tutti q.lli li quali si ritrovano esser banditi, ò per il Cl.mo S.r Luog.te, ò per altri Iusdicenti della Patria del Friuli, debbano in termine di g.ni uno prossimo venturo esser partiti della Terra, Territorio, distretto et Iurisd.ne di S. Daniele altrimenti se saranno ritrovati à contrafar, val pres.te editto, et Proclama saranno presi et mandati nelle Forze del sod.o Cl.mo S.r Luog.te il qual hà la cognitione della pena, et pene dovrano havere tali delinquenti banditi per li suoi demeriti, et mali portam.ti passati, non ostante che per il passato fussero stati assicurati da qual si voglia Iusdicente

1583 die d.o publicatum et proclamatum fuit alta intelligibili voce in angulo Loggie S. Danielis per .... Pozzano di [illegible], me dictante Paulo Vatio Cancell.o, presentibus universis civibus, et Popularibus S. Danielis.

Ville ò Huomini di qualsivoglia di S. Daniele et Iurisd.ne sua non ardisca dar logiam.to, ricapito, aiuto, ò favore ad alcuno di sop.a detti banditi, sotto le pene contenute nei Decreti di sua Sig.ria Ill.ma, et R.ma d'esserli tolta, et essequita tante volte, quanto contrafaranno, al presente pres.te Proclama, et ai Decreti di sua S.ria Ill.ma, et R.ma

Antescriptas litteras, cum subiuncto edicto, Proclamate ac illius Publicatione ex actis Cancell. S. Danielis Fran.cus Asquinus Cancellarius Terre, ex p.ria manu educeri, segno sub.ne et sigill.te facta prius collatione cum originali sic invenit in quorum

Ex Sancto Daniele die 5. Iunij 1661

Idem

1445

1445 ·18 Giug.° Patti trà il Ser.mo Do: Venezia, et il Rmo Capitolo d'Aquileia

in quodam Processu sig.to D. 68. pag.a 7
extant litteræ Ducales diei 20 junij 1445
Locumtenenti Patriæ Forijulij Mattæ Vittureo et successoribus
cum declaratione quod omnes jurisdictiones jura et consuetudines
Capitulorum et Canonicorum Aquilejen. Civitatis et Utin
observet et faciat inviolabiliter observare

144r.

Pacta inter Ill.mum Duc. Do. Venetiarum Et R.mum Dnum Patriarcham Aquilegiensem.

1445.

In christi nomine amen. anno a nativitate eiusdem MCCCCXLV. indictione octava mensis [illegible] decimo octavo. Pateat omnibus hoc presens publicum instrumentum inspecturis. [illegible]
cum hoc sit quod R.mus in Christo pater dominus Ludovicus miseratione divina
s. Laurentii in damaso presbiter Cardinalis et Patriarcha Aquilegiensis et sanctissimi
D. n. Pape camerarius [illegible] litteras apostolicas, quam per nonnullos nuntios
et legatos suos et etiam personaliter sic existens legatus de latere s. Sedis
Apostolice et [illegible] sanctissimi domini nostri [illegible]. Novissime per R.mum in Christo
patrem d. Joannem [illegible] eiusdem [illegible] protonotarium et ipsius dni Patriarche
procuratorem sindicum, et nuntium specialem ut de eius [illegible] patentibus literis
dicti R.mi Dni Cardinalis et Patriarche cum suo magno sigillo sigillatis [illegible] Rome
apud s. Laurentium in Damaso anno dni M.CCCCXLV ind. [illegible], die sexta
mensis martii a nobis notariis infrascriptis visis et lectis plene constare [illegible].
[illegible] Ill.mo D. Do. Venetiarum ut ipsi R.mo Dno Cardinali et [illegible]
Aquilegiensis [illegible] Patriarchatu [illegible] et [illegible] civitates, terras
oppida castra, loca et bona que ipsum Ill.mum Do. iam dudum tenuit, et [illegible]
tenet et possidet de bonis dicti patriarchatus. Ex adverso pro parte
ipsius Ill.mi Do. [illegible] et dicatur, quod illa sic et illa non tenetur [illegible]
[illegible] per ipsum iuste et legitime acquisita sint [illegible]
[illegible] Romanorum Regem fuisset inceptum bellum ipsi Ill.mo Do.
[illegible] Patriarche Aquilegiensis ac totius Ecclesie et [illegible] Aquileien
cum favore et auxilio [illegible] invadentium sua [illegible]
equum et iustum [illegible] bona [illegible] propria retinere. Et [illegible] ex
facere et [illegible], et demum talia propria retinere [illegible] satisfaciendo debere [illegible] damnis
benignitate reddita retinere [illegible]
[illegible], et [illegible] omnibus per ipsum Ill.mum Do. legitime factis
et passis tam in defendendo loca propria invasa, et lacessita a quodam [illegible]
Romanorum Rege, et a q. Ludovico Patriarcha et [illegible] Aquilegiensi et [illegible]
[illegible] et indebite, quam [illegible] capiendo [illegible]
cessaria defensione ipsius Ill.mi Do. et suorum locorum [illegible] ipsius. [illegible]
Ludovici [illegible] et indebite [illegible] Do. in terris [illegible]
[illegible]. Nam [illegible] Ludovicus q. Patriarcha [illegible] nulla eum ad hec [illegible]
[illegible]
contra omne [illegible]
accersitis et [illegible] non semel sed pluribus [illegible] Veneto
[illegible] Regis [illegible]
[illegible]
territoria ac eorum subditos plerumque invasit [illegible]
[illegible] volentibus, vel quomodocumque [illegible]
oppida, loca, et subditos semper [illegible]
et se cum illis [illegible] Patriarcha [illegible]
plurima loca [illegible] dominii capta incendiis [illegible]
devastata fere cum maxima suorum subditorum cede [illegible]
mutilatione, adeo [illegible] Veneta [illegible]
finitimus [illegible] sed [illegible]
ac [illegible] publice [illegible] privatis [illegible]

[illegible] ipsi Ill.mo Do. Ve[illegible] [illegible] esse [illegible] pe[illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] fide et singulari beniuolentia tolerari [illegible];
Romanum tunc Pontificem [illegible] et pretore [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et ipse [illegible] et [illegible] ditionem patriam [illegible] temeraria
et diuturnis [illegible] reuocaret et compesceret. qui Romanus Pontifex
[illegible] mi[illegible] [illegible] Cardinali [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] tamq[uam] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. quas [illegible] cum nihil aliud eis [illegible] esset [illegible] ut sua,
et subditorum suorum bona [illegible], [illegible] tamen [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et diuturnas iniurias [illegible] illatas propulsarent. exercitum contra dictum
Patriarcham et patriam [illegible], quam tenebat et cum [illegible] Ill. Do.
[illegible], [illegible]: quo [illegible] est, ut [illegible] [illegible], et [illegible],
patria [illegible] eorum [illegible], [illegible] non contradicente Romano
Pontifice deuenerunt, et [illegible] solicitiiter detenta, gubernataq[ue]
fuerunt. que cum ita iuste, et legitime acquisita sunt Ill.mo Do. Venetorum
satis clare intelligit [illegible] de [illegible] [illegible] restitui [illegible]
tamen in predictis restituendis [illegible] in [illegible] [illegible], et
Patriarcham, aut eorum [illegible] in Romanam Ecclesiam [illegible] [illegible].
Nemo est, qui non intelligat ipsum Ill.mo Do. [illegible] [illegible] [illegible].
damna, interesse, et expensas, que summam ducatorum tercentorum millium
excedunt. [illegible] etiam merito admirari potest, quod ipsum Ill.mo Dominium
Venetorum [illegible] loca maximis sumptibus semper [illegible], et hodie
defendit aduersus eos, qui contra S. Romanam Ecclesiam, et Beatissimum
Dominum nostrum Eugenium papam quartum aduersa [illegible] erexerunt
et sacrilegum scisma in Dei ecclesia introduxerunt, et adhuc [illegible]
inducunt, et nutriunt. Nam [illegible] Ludouicus dux [illegible] olim patria
emulus Beatissimo Eugenio sub nomine basiliensis [illegible] territoria
inuadere [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] Cardinalis
et Patriarcha Aquilegiensis [illegible] ex nobilissimo [illegible] [illegible] genere
ortus [illegible] quodam [illegible] colore summis [illegible] usurpare
[illegible] non parum conferebant, que [illegible] de [illegible], et
literis, et oratoribus undique allata fuerant. Parabant enim maximis
conatibus multas gentium copias preter eorum consuetudinem [illegible]
[illegible] genere munitissimos, et ualidissimos exercitus contra
Ungariam et omnem populum Christianum. qui si preualuissent,
quid detrimenti maximum, et [illegible] periculum patria [illegible]
[illegible] ipsa attulisset. Et ideo non iniusta quidem ratione dicta loca
ipsum Ill.mo Do. ut supra absolute et [illegible] restituere hactenus
recusauit. ne eius subsidijs dictis locis destitutis non solum ipsi
Ill.mo Do. sed uniuersale ecclesie sancte dei, et cuncto populo

[illegible] et similiter [illegible] [illegible] effingerent. Ex [illegible] vero dicti
domini [illegible] [illegible] inspecta [illegible] et intellectis omnibus quibus opus
erat [illegible] [illegible] debere [illegible]. Post multa tamen [illegible]
[illegible] et diligenter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et
procurator [illegible] Domini Cardinalis et Patriarche [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] procurator [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], et [illegible] Doctor [illegible] [illegible] Veneti mandatarij, sindici,
et procuratores [illegible] [illegible] et [illegible] domini Domini [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] ut de eorum sindicatu
[illegible] et mandato plene constat publico instrumento [illegible] manu circumspecti
[illegible] de [illegible] publici [illegible] notarii et [illegible] [illegible]
Secretarij [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] benigne concorditer, et amice [illegible] partis
[illegible] [illegible] ad infrascriptam compositionem, concordiam,
transactionem et infrascripta capitula, conventiones et pacta [illegible]
[illegible] devenerunt.

Et in primis [illegible] Marcus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
fatentur, et acceptant [illegible] Reverendissimum Dominum Cardinalem et Patriarcham in [illegible]
verum canonicum et indubitatum Patriarcham Aquileiensem, [illegible] [illegible]
habuerunt, [illegible] omni alio [illegible] patriarchali [illegible]. Promittunt [illegible]
domini Sindici et procuratores [illegible] nomine quod [illegible] [illegible]
perpetuam et inviolabilem amicitiam, benevolentiam et caritatem
cum ipso [illegible] Domino Cardinali et Patriarcha eiusque statum suum in dicta
patria omni tempore, omni casu, et omni modo, et [illegible] [illegible]
[illegible] et manutenebit, et in omnibus et per omnia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sibi [illegible] esset. [illegible] Et e contra

[illegible] idem [illegible] [illegible] [illegible] nominibus [illegible] [illegible] [illegible] sindicis
et procuratoribus [illegible] Venetiarum perpetuam et inviolabilem
amicitiam, benevolentiam, et caritatem cum ipso [illegible] eorum, et
statum suum in dicta patria omni tempore, omni casu, et omni modo
et contra [illegible] [illegible] et manutenere.

Item Promittunt [illegible] sindici et procuratores [illegible] quod [illegible] [illegible]
spectantis, et ecclesiastice, et omnis [illegible] [illegible] administratio in
spiritualibus [illegible] patriarchatus et patrie [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et Patriarche
[illegible] plenam et totalem [illegible] in [illegible]
[illegible] administratione usu et exercitatione omnium spiritualium [illegible]
[illegible] existunt et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
Patriarchatum [illegible] omnibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in spiritualibus [illegible] Domino Cardinali et Patriarche, [illegible] [illegible]
plenarie obedire, nec directe vel indirecte in dicta [illegible]
vel administratione spirituali [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Cardinalem et Patriam a sua iurisdictione [illegible] tuebitur et defendet.

Insuper et ipsa Eccl[esi]a Aquileiensis et Ill[ustrissi]mo R[everendissi]mo D. Cardinalis et Patria [illegible] ibi dicte [illegible] statuerint [illegible] advertente [illegible] predicta [illegible] et de facto et [illegible] interesse [illegible] que habet Ill[ustrissi]mo D. [illegible] sed volente [illegible] mittere. Supradicti d[omi]ni Sindici et procuratore [illegible] cum [illegible] Prothonotario [illegible]

Quod civitas Aquileiensis et oppida S[ancti] Viti et S[ancti] [illegible] dicta Patria existentia cum omnibus earum districtibus pertinentiis territoriis [illegible] tibus emolumentis et [illegible] iurisdictione ac mero et mixto imperio ac omni [illegible] exceptis [illegible] et eorum [illegible] Cardinalem et Patriam et quod in illis [illegible] modo aliquo Ill[ustrissi]mo D. [illegible] impedire possit. Sed totale d[omi]n[iu]m administratio gubernatio [illegible] remaneat dicto R[everendissi]mo Cardinali et Patria et ex nunc [illegible] et mercatores qui supra nomine [illegible] civitatem et oppida cum dictis eorum districtibus territoriis et iuribus ut supra [illegible] et ipsorum vacuam et liberam possessionem dimittunt et restituunt et assignant dicto d[omi]no Prothonotario dictis nominibus recipienti. Dictoque R[everendissi]mo d[omi]no Cardinali et Patria [illegible] d[omi]no Prothonotario [illegible] dant et concedunt liberam potestatem, facultatem et auctoritatem realem possessionem apprehendendi dicta civitatis et oppidorum cum dictis eorum districtibus territoriis et pertinentiis [illegible] et ex propria auctoritate sine aliqua licentia [illegible] requisitione Ill[ustrissi]mo D. Cum his tamen conditionibus et pactis. 1 [illegible]

Tacca ultra predicti Feudis — omnis introitus, redditus proventus et emolumenta [illegible] per R[everendissi]mum d. Cardinalem et Patriam ex temporalitate d[omi]niorum [illegible] computentur in summam ducatorum quinque millium [illegible]

2 Item aliud [illegible] tenentur personaliter [illegible] cum equis [illegible] patrie [illegible] etiam [illegible] semper cum [illegible] Ill[ustrissi]mo D[omi]no [illegible] [illegible] et serviant ipsi Ill[ustrissi]mo D[omi]no et eius officialibus.

3 Item quod [illegible] R[everendissi]mus D[omi]nus Cardinalis et Patria [illegible] eius officiales non permittant portari [illegible] sale in dictis [illegible] locis quam [illegible] Ill[ustrissi]mo D. in dicta patria [illegible] debitas [illegible]

4 Item quod non permittant remittere contrabanna [illegible] et aliarum rerum, homines fugitivos et alios quoscumque [illegible] et bannitos per ipsum Ill[ustrissi]mum D. in dictis locis tute et secure permanere et si ibi inveniantur remittantur in potestate

ipsius Ill^mi domini. Et è contra.

Banniti, fugitivi, condemnati, vel rebelles dictorum terrarum locorum R^mi dni Cardinalis et Patriarche vel eiusdem ... ipsum R^mum d. Cardinalem et Patriarcham ... possint ... reducere nec debeant aliquo modo acceptari in aliquibus locis dictis ... pertinentibus et potius Aquileiensi tentis per ipsum Ill^mum Do. Sed sine inde debeat fieri remissio realis et sine fraude et quod nemini partium in dictis locis debeat aliquid innovare in preiudicium alterius vel

5\. subditorum suorum. Insuper antedicti dni procuratores et sindici

6\. nomine sup^a promittunt dicto dño prothonotario dicti ... recipienti et stipulanti dare et solvere pro R^mo dño Cardinali et Patriarche pro omnibus aliis locis ipsius Ill^mi dominij ... Illmo domino remanent in administratione temporali, singulis annis quinque millia ducatorum venetorum monete anni, et inde ponderis ... in illis ... introitus, redditus, proventus et emolumenta, que idem R. d. Cardinalis et Patriarcha annuatim recipiet ex dictis ... quinque millia ducatorum ... solvantur in ... terminis singulis quatuor mensibus tertia pars de redditibus ordinariis, ... ministrum dicte patrie per officiales ... in dicta patria existentes ... absque licentia et mandato ... Declarando tamen, quod terminus huiusmodi solutionis initium habeant ad Kl. Januarij proxime futuri. Promittunt etiam iidem dni sindici et procuratores nomine ... dicto dño prothonotario ... nominibus quibus supra, quod ipsum Ill^mum Do. ... et defendet personam ipsius R^mi d. Cardinalis et patriarche in dicta patria Aquileiensi et tota loca supradicta ... civitatem ... Utini et S. Danielis ... ipsum R^mum d. Cardinalem et Patriarcham possidenda ... et ipsa etiam loca ... tenta et possessa ... et defendi ... contra quoscunque inimicos et rebelles ... scismaticos.

Item convenerunt prefati dni procuratores et sindici dicto nomine cum ... prothonotario ... nominibus quibus supra, quod omnes ... civitates et loca, ac omnia alia opida, castra et loca ipsius patriarchatus et ... ac ... que ... per ... Ill^mum Do. retinentur, seu possidentur, cum eorum ... districtibus, territoriis, ... commoditatibus ... omnium feudorum collatione, ... et pertinentiis ... et ... iurisdictione mero et mixto imperio

in temporalibus et omnibus juribus et pertinentiis et juri omnium predictorum
et generalis eorum collatio et omnis administratio et custodia se-
questri, et possideantur et sint ex causa dicte transactionis
libere et integre, et possideri per ipsum Ill.mum D. Venetiarum et
fructus exinde superlucrari ac etiam sint cum omni iuris plenitudine
in dictis bonis dicte Aquile pleno competenter libere et expedite
sine aliqua contradictione aut iuris et ipsorum bonorum aliqua diminu-
tione omnibus melioribus modo, iure, via et forma quibus
possunt, et libere per ipsum dominium habeantur et possideantur
et gubernantur ita quod ipse R.mus D. Cardinalis et Patria
nec sui, nec Patria Aquilegensis nomine possit se de predictis de il-
lis, et iuris dictionis illius aliquo modo, via, iure vel forma
directe vel indirecte in temporalibus impedire vel intromittere,
sed ut supra dictum est sint et esse debeant dicti Ill.mi D.
omnibus modis iure, via et forma quibus possunt. Item dictus
dictus Prothonotarius dictis nominibus predicta omnia dicto Ill.mo
Dominio seu prefatis D. D. sindicis et procuratoribus acceptantibus
nomine predicto dedit, tribuit et concedit, et dictis nominibus
promittit quod ipse R.mus D. Cardinalis et Patria nec aliquis
suo vel Patrie sue Aquilegensis nomine directe vel indirecte, nec
aliquo quesito colore de illis et in illis ullo modo impediet
in temporalibus et quod se etiam de illis et in illis ullo ad
temporalia impedire non possit. Que quidem omnia et singula
interposita solemni stipulatione promiserunt predicte partes dictis
modis et nominibus sibi ad invicem singula singulis referendo
et ad invicem stipulantibus et mihi notario infrascripto ut publice persone stipu-
lantibus et recipientibus vice et nomine omnium et singulorum quorum
interest, vel interesse poterit in futurum firma, rata et
grata perpetuo habere et tenere et omnia attendere et observare
et adimplere et nunquam contrafacere, dicere vel venire de
iure vel de facto per se vel per alium seu alios directe vel
indirecte, tacite vel expresse, aliquo modo, causa vel ingenio
nec aliquo quesito colore sub pena indignationis mutue dicatorum
auri solemni stipulatione promissa cum refectione omnium et
singulorum damnorum et expensarum litis et cetera ac interesse.
In quam penam incidat pars illa que contrafecerit et
predicta integraliter non observaverit et ab illa contrafa-
cienti

contrafacienti exigi possit, et debeat, et applicari parti observanti, contra quam esset contrafactum; et poena soluta, vel non, nihilominus praedicta omnia, et singula firma perdurent, et inviolabiliter observentur: Renunciantes partes praedictae exceptioni ... et earum ... praedictis omnibus, et singulis, exceptioni non sic ... celebrati contractus, non sic ... factorum ... conventionum praedictarum, exceptioni doli, mali conditioni sine causa, vel ex iniusta causa, ... actioni et exceptioni ... privilegio, fori et omni et cuilibet alij legum et constitutionum auxilio ... competenti ... et legitimae ... renunciationem ... sub hipoteca et obligatione omnium bonorum, ... praedictarum partium, et cuiuslibet earum, iurantes ... ad Sancta Dei Evangelia manu tactis Scripturis ... omnia, et singula ... et adimplere ... bona fide et sine fraude. Et ego autem ... Venerabiles ... D. Joannes ... Decanus ... Aquileiensis, et ... de ... canonicus eiusdem ... ecclesiae ... celebrantis ... et solemnitatibus sicut de iure requisitis, yconomi, sindici, et procuratores constituti a Capitulo ... Ecclesiae Aquileiensis ... de praedictis omnibus plene constat publico instrumento ... manu ... D. ... de ... canonici Aquileiensis, publici ... imperiali ... notarij sub millesimo ... et ... in eo in actis particulariter contentis, a nobis notarijs infrascriptis visis, et lecto, intervenientes ac nomine et vice ipsius Capituli Aquileiensis omni meliori modo, via, iure, et forma, quibus potuerunt, et possunt tam de iure, quam de consuetudine praedictae transactioni, concordio, et ... maioris ... et ... interposuerunt, et ... tatem suam, et dicti Capituli interposuerunt, et ... libere, sponte, et ex certa scientia ... et solemniter interposuerunt cum omnibus ... iurantes ... et ... praedictorum omnia, et singula ... observare, et adimplere

bona fide, et sine fraude. Item promisit [illegible] dominus Protonotarius, quod [illegible] D. Cardinalis [illegible] predicta omnia et singula ratificabit, et approbabit infra unum mensem a die quo premissa ad suam notitiam pervenerint computanda, per suas patentes literas aut publicum instrumentum. Alioquin presens contractus nullius sit roboris, vel momenti.
Voluerunt etiam et mandaverunt, et rogaverunt partes predictae et quaelibet earum [illegible] omnibus, et singulis per me Petrum [illegible], et alio notario publico [illegible] quem [illegible] debere [illegible] unum et plura instrumenta [illegible] et [illegible], prout fuerit opportunum : finis.
Actum Venetiis in domibus monasterii S. Mariae [illegible] presentibus [illegible] in Christo patre D. Martino Archiepiscopo [illegible] ac venerandis, et religiosis viris. domino Petro [illegible] S. Mariae de [illegible] priore ordinis Camaldulensium. et fratre Iac. de [illegible] Priore domus [illegible] de [illegible] ordinis [illegible] et fratre Mauro monasterii S. Michaelis de [illegible] ordinis camaldulensis et fratre Luca [illegible] dicti ordinis heremitarum S. Augustini, ac D. Petro [illegible] [illegible] Heremiae, ac domino Andrea [illegible] de foro [illegible] iuris utriusque doct. et domino Andrea [illegible] testibus ad premissa vocatis specialiter, atque rogatis.

Hieronymus Leonus [illegible] Cancellariae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] exemplum eduxit e libro [illegible] signato G. fol. 61. ipsius cancellariae, et sigillo [illegible] Marci munivit.

[illegible]nus
[illegible]stra
[illegible]m?
[illegible]nt
[illegible]mentis.
[illegible]
[illegible]
[illegible]ctum
[illegible] item
[illegible]lia.
[illegible]
[illegible] et
[illegible]prior.
[illegible]omnes
[illegible]
[illegible]
[illegible]nis
[illegible]remia,
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

1445. 16 Giugno

Iversatione trà il Patriarca [illegible] ed il Prencipe di Venezia

1446 – 13 Ottobre

Testamento del quddm Odorico di Glemona Canonico di Genua:

Copie

Testam

odont

nes (co

nunti

Legant

Colleg

Marie

locari

locis

vann

Georg

Ivan

Vern

in Col

n Acti

Cantul

Laune

et hec

venit

Copia

1446

13 Octobris

Testamentum Dni Odorici de Alemanna Canonici Januensis, quo legavit Ecclesie Collegiate Ste Marie de Vineis loca quatuor ex locis 25 Comperarum Sancti Georgii supra ipsum Testatorem in Janua in Columna dicti Dni Odorici in Cartulario Sancti Laurentii scripta et hec cum proventibus suis.

In Nomine Domini Amen. Existit certius morte nihil, verum incertius hora mortis, quae semper in prudentis animo debet esse suspecta. Id circo Venerabilis D. Odoricus de Alemanna Canonicus Januensis sanus mente et intellectu et in sua bona et sana memoria existens, licet sit in senectute deductus et corporea infirmitate gravatur, Divinum timens Judicium, cujus hora nescitur, volens intestatus decedere, habens licentiam testandi a Sede Apostolica sibi concessam vigore litterarum Apostol: fel. record: D. Martini Papae V. ejus vera bulla plumbea cum cordula canapis more Romanae Curiae impendente bullatarum continentiae subsequentis. Martinus Episcopus, Servus Servorum Dei Dil. filio Odorico de Alemanna Can. Januensis salutem et Apostolicam Benedictionem. Quia praesentis vitae conditio statum habet instabilem, et ea quae visibilem habent essentiam, tendunt verisimiliter ad non esse, tu hoc salubri meditatione praemeditans diem tuae peregrinationis extremum dispositione Testamentaria desideras pervenire. Nos itaque tuis in hac parte supplicationibus inclinati, ut de bonis tuis undecumque non per Ecclesiam seu Ecclesias tibi concessas aliter tamen licite acquisitis quae ad te pertinere omnimode dinoscuntur libere testari valeas ac de bonis mobilibus Ecclesiasticis tuae dispositioni seu administrationi commissis, quae tamen non fuerunt Altaris seu Altarium Ecclesiarum tibi commissarum Ministerio seu alicui speciali earumdem Ecclesiarum Divino cultui seu usui deputata, nec etiam de quibuscumque bonis mobilibus a te Ecclesiam

Cujus

seu Ecclesias licite acquisitis pro decentibus et ho:
nestis expensis sui funeris et pro remuneratione
illorum qui sibi viventi inservierint sive sint
consanguinei sive alij juxta servitij meritum
moderate tamen disponere et erogare et alios
in pios ac licitos usus convertere possit, prius tamen
de omnibus predictis bonis ere alieno et alijs que
pro reparandis domibus seu edificijs consistenti:
bus in locis Ecclesiarum seu beneficiorum huius:
modi culpa vel negligentia sua seu procuratorum
suorum destructis seu deterioratis necnon
restaurandis alijs juribus earundem Ecclesiarum
vel beneficiorum deperditis ex culpa vel ne:
gligentia predictis fuerint opportunitate deductis
plenam et liberam discretioni tue =
Auctoritate presentium concedimus facultatem
Volumus autem ut in eandem Ecclesiarum
dispositione bonorum juxta quantitatem residui
erga Ecclesias a quibus eadem percepit solita:
valiter exhibeat prout conscientia tibi dictaverit
animeque salutis videris expedire
Dat: Rome apud Sanctos Apostolos 13° Kall: Novemb:
Pontificatus Nostri anno XII.
Per presens nuncupativum Testamentum quod sine
scriptis dicitur de se bonisque suis disposuit et or:
dinavit ut infra:
In primis namque quando Altissimo placuerit in eum
judicium ponere animam suam ejdem Beateque
Dei genitrici Marie beato Jo: Bapte et Beato Lau:
rentio Patrono dicte Januensis Ecclesie ac toti curie
celesti humiliter commendavit. Corpus vero suum
sepeliri voluit et legavit in dicta Januensi Ecclesia in
sepulcro

Sepulcro Canonicorum ipsius Ecclesiae et expendi
jussit pro exequijs funeris sui secundum consuetu=
dinem aliorum Canonicorum dictae Ecclesiae=
item Legavit et legat de bonis suis pro anima sua
pauperibus Tripolis Lib: XXV. Januinorum.
item legavit et legat de bonis suis pro anima sua
pauperibus Christi Lib: centum Januinorum:
item Legavit et legat Presbitero Laurentio de No:
vello Capellano Ecclesiae Sancti Andreae olim Clerico
suo Breviaria duo ipsius Testatoris videlicet unum
Magnum et alium parvum.
item legavit, et Legat dicto Presbitero Laurentio cul:
tidram unam plumeam ipsius Testatoris in quam
nunc jacet, et stra pontas duas ipsius Testatoris.
item legavit, et legat dicto Presbitero Laurentio
librum unum florum ipsius Testatoris, quem dictus
Presbiter Laurentius manu sua propria scripsit.
item legavit, et legat dicto Presbitero Laurentio fode=
raturam unam maiorem quam habet ipse
testator
item Legavit, et legat Reverendissimo in Christo Patri
D. D. Jacobo de Imperialibus Archiepiscopo Januen=
se Librum unum Rational. Divinorum Officiorum
ipsius Testatoris.
item Legavit, et legat Presbitero Leonardo de Platono
Librum unum Necessitudinis ipsius Testatoris.
item voluit, jussit, legavit et ordinavit quod loca duo
Lib. nonaginta quinque et sol. duo sive lib. ducentum
nonaginta quinque et sol. duo pro ipsis computatis scrip=
ta et scripta super ipsum testatorem in compere
Sancti Georgij in Cartulario Compagniae Regiminis

desuper ipsum Testatorem in perpetuum existentibus
non possint vendi alienari aut in alium seu alios
transferri et sic scribi jussit, voluit et legavit sub
dicta columna.

Proventus vero et redditus dictorum locorum legavit
et legat Massario Capituli dictae Ianuensis Ecclesiae
qui quidem Massarius ex dictis proventibus loco:
rum praedictorum fieri faciat et debeat in Claustro
dictae Ecclesiae cibare facere aliquem pauperem
ultra quibus cibantur in dicto Claustro alij quinque
pauperes ita quod sint sex pauperes qui in ipso
claustro cibentur juxta solito.

Item voluit legavit et ordinavit quod alia loca duo
libr. octuaginta tres sol. XV. scripta et scriptae super
ipsum Testatorem in dictis comperis Sancti Georgij in
Cartulario compagnae Pregiminis sive lib. ducen:
tarum octuaginta tres sol. V. pro ipsis computatis
similiter desuper ipsum Testatorem in perpetuum
desuper ipsum non possint vendi alienari aut in alium
vel alios transferri et sic scribi voluit et jussit sub dic:
ta columna. Proventus vero et redditus dictorum loco:
rum legavit et legat omni anno in perpetuum Ecclesiae
Sanctae Mariae Magdalenae de Clavi et Procuratori
ipsius Ecclesiae qui pro tempore erit qui quidem Pro:
curator teneatur et debeat orare Deum pro anima
ipsius Testatoris.

Item legavit et legat Ecclesiae Parrochialis Sanctae Mariae
de Aquileja loca quatuor comperarum Sancti Geor:
gij cum proventibus futuris ipsorum ex locis XXV.
Lib. XXV. et sol. viginti denar. 9. scrip. in dictis
comperis super ipsum Testatorem in Cartulario com:
pagnie Castri:

Item

Item legavit et legat ex locis suprascriptis XXV. lib. XV. sol. XI. den. VIIII. ut supra scriptis super ipsum Testatorem in dictis comperis San Georgij alia loca quatuor cum proventibus venturis ipsorum Ecclesie Colleggiate Sancte Marie de Civitate Austrie Diocesis Aquilejensis.

Item legavit et legat ex suprascriptis locis ut supra scriptis super ipsum testatorem alia loca quatuor cum proventibus suis venturis Ecclesie Colleggiate Sancte Marie de Utino Diocesis Aquilejensis.

Item legavit et legat ex locis suprascriptis ut provenientibus scriptis in cartulario supradicto dictarum comperarum Sancti Georgij super ipsum Testatorem Ecclesie Curate Sancti Vincentij de Corpeto Diocesis Aquilejensis alia loca quatuor cum suis proventibus futuris.

Item voluit, jussit legavit, et ordinavit quod loca quinque sua lib. quingentarum revisio computatum ex locis viginti quinque lib. XV. sol. XI. den. 9. ut supra scriptum supra ipsum testatorem in dicto cartulario compaguis carti comperarum dictarum S.ti Georgij in perpetuum describere non possit vendi, alienari aut in alium vel alios transferri et sic scribi voluit et jussit sub Columna ipsorum quinque locorum, Proventus vero et reditus dictorum quinque locorum legavit et legat suprascripto Presbitero Zauventio de Ravello in vita sua et quamdiu vixerit post vero vitam dicti Presbiteri Zauventij legavit et legat proventus ipsorum quinque locorum Rectori S. Joann: Baptiste instituto in dicta Januensi Ecclesia ita et taliter quod

proventus dictorum locorum quinque obligata sint,
et esse debeant devotioni predicte modo et for:
ma quibus obligati sunt proventus locorum re:
lictorum dicte devotioni per quondam Baptistam
de Roeça Notarium.

Item voluit legavit et ordinavit quod quatenus ante
obitum ipsius Testatoris Presb. Jacobus de Agatheo
olim Clericus suus non fuerit presentatus Capitulo
dicte Januense Ecclesie per Capellano ad Capella:
niam per ipsum Testatorem in dicta Januense
Ecclesia institutam quod statim ipso testatore de:
functo dictus Presb. Jacobus per infrascriptum Domi:
num Bartolomeum Zuedera sive presentetur
et presentari debeat dicto Capitulo pro Capellano
dicte Capellanie.

Item legavit de bonis suis pro anima sua hospitali
sol: XX. Januense

Reliquorum vero bonorum suorum mobilium et
immobilium jurium rationum et actionum ipsi tes:
tatori spectantium et pertinentium ac que in futurum
sibi spectare et pertinere poterunt suos universales
heredes instituit et esse voluit Dominum Bartolome:
um de Senis Canonicum dicte Januense Ecclesie et
Nicolaum de Franceschinis de Alemona Nepotem
suum filium quondam Bartolomei olim fratris ipsius
Testatoris et utrumque ipsorum pro dimidia.

Fidei commissarium autem et executorem presentis
sui Testamenti et ultime voluntatis constituit et es:
se voluit Reverendissimum in Christo Patrem Dominum
suum Dominum Archiepiscopum Januensem cui de:
dit et dat amplissimam potestatem agendi
dicendi distribuendi et dispensandi, ac faciendi circa
hujusmodi

hujusmodi fideicommissarię officium et ut qui=
libet verus fideicommissarius et executor facere
dicere, et exercere; postea decimum vero le=
gatorum suorum legavit operi Lorrey, et mo=
Dulsa, secundum formam capitulorum Januen=
sium:

Et hęc est ipsius Testatoris ultima voluntas, et suum
ultimum Testamentum, quam, et quod valere
voluit, et vult jure Testamenti, et ultimę volun=
tatis et si jure Testamenti non valeret saltim va=
leat jure codicillorum vel alio jure quo me=
lius valere posset; Cassans, irritans, et annullans
quecumque Testamenta et ultimas voluntates
et codicillos, que et quas ac quos hucusque fe=
cisset et condidisset presenti Testamento, et ulti=
mam voluntatem in suo robore permanente.

Actum Januę in Claustro dictę Januense Ecclesię,
videlicet in Camera inferiori dicti Dni Odonici Tes=
tatoris in qua jacet infirmus anno Domini Na=
tivitatis 1446: indictione 9a secundum Januę
cursum dię Jovis XIII mensis Octobris circa
horam nonam = Presentibus Testibus venerab.
et discretis viris D: Georgio de Vegijs Preposito
et Presbitero Joann. de Ponzola Capellano Ec=
clesię Ste Marię de Vinejs Januense ac Presbite=
ris Bernardo de Novaria Mansionario, Petro de
Paganis de Parma Joann: Thoma de Vercellis
Jacobo de Calestano et Jacobo Marino Capella=
nis dictę Januensis Ecclesię ad premissam vo=
catis et per dictum Testatorem rogatis
Baptista de Callestano Notarius Curię Archiepis=
copali Januense

1465 die 26 Maij

De mandato Egregiorum Vicarij primi dale Mag.ci Dni Presidentis Potestatis

Sancti Dni consules offitiales et scribe comperarum Sancti Georgij et quinque et Camere Mag.ci officij dictarum comperarum aspectantis offitij anni de 1444 et cartulariorum quorumque proventum et seu redditum locorum dictarum comperarum annorum quorumcumque preteritorum ac presentium. in quarum quidem comperarum cartularijs videlicet in compagna S. L. scripta reperiuntur loca 13 sive libre mille tricente pro ipsis computatis in ratione et colona Dni Odonti de Cremona suo proprio et privato nomine et sub quorum colona scripta est obligatio infrascripta obligata sunt tali modo videlicet Quod de proventibus locorum quatuor ex ejs respondeantur in perpetuum Ecclesie Sancte Marie de Utina Dioceseos Aquilejensis sive Dno Decano Canonicis Capituli dicte Ecclesie vel legitime persone Procuratoris et de proventibus aliorum locorum quatuor respondeantur in perpetuum Ecclesie Curate Santi Vincentij de Porzeto Dioceseos Aquilejensis sive Plebano presenti et futuro dicte Ecclesie seu legitime persone procuratoris;

item in eodem cartulario et seu compagna S. L. loca quatuor sive libre quadringente computantur in ratione et Colona Ecclesie Ste Marie Parrochialis de Aquileja

item in eodem cartulario et seu compagna S. L. alia loca quatuor sive libre quadringente pro ejs computatur in ratione et colona Ecclesie Collegiate Sancte Marie Civitatis Austrie Dioceseos Aquilejensis

et prout latius in Cartularijs dictarum comperarum apparet. Que quidem loca octo in dictis duabus partitis processerunt ac scripta fuerunt supra dictas Ecclesias S.te Marie Parrochialis de Aquilegia ac dicte Ecclesie Colleggiate S.te Marie Civitatis Austrie ac Colonna locorum scriptorum super dictum Dnm Odoricum q. in dicto Cartulario S.K. anni 1463. de proventibus dictorum locorum octo in dictis locis hisdecim obbligatis ut supra dicte Ecclesie S.te Marie de Utino ac dicte Ecclesie Curate Sancti Vincentij de Porpetto ac etiam de proventibus aliorum locorum octo scriptorum in dictis duabus partitis in ratione dicte Ecclesie Sancte Marie Parrochialis de Aquilegia et dicte Ecclesie Collegiate S.te Marie Civitatis Austrie annorum quorumvis preteritorum anno presenti computato et similiter de quibus suis alijs pecunijs procedentibus et debitis ac proventibus dictorum locorum hisdecim respondentibus seu respondere absolutionem et satisfactionem factam Nob. Viro Jacobo Justo quondam Dni Jacobi de Zucchio Aquilejensis Diocesis tamquam Sindico et Procuratori venerabilium Dominorum decretorum Doctoris Jacobi de Marano Decani Marquardi de Antonijs Leonardi de Leonellis Silvestri de ..... et Ambrosij de Pulcinicho Canonicorum dicte Ecclesie Collegiate Beate Marie de Utino habentis potestatem et Baliam ad premissa a dictis D. Canonicis dicte Ecclesie vigore publici instrumenti scripti in Civitate Utini manu Antonij de Pilosis q. Ser Odorici Notarij Publici anno proximi elapso 1484. die 29. 9bris ac etiam Sindico et Procuratori D. Francisci quondam Thome de Zuchono, et Tonia quondam Johannis Servini de Porpetto

tamquam

tanquam Gubernatores et Camerarios dicte Ec=
clesie Curate Sancti Vincentij de Sorpetto ac etiam
Sindicorum et commissionem habentium Baliam,
ac potestatem habentibus premissa vigore pu=
blici instrumenti scripti in dicta Civitate Utini ma=
nu Bernardini Merlati de Utino quondam S. Joan=
nis Antonij de Sancto Daniele Notarij publici anno
presenti 1485. die 8. Maij, et similiter tamquam
Sindico et Procuratori Reverendorum Patrum Dominorum
Dominici de Valvason Decani, Laurentij de Venerijs
Filippi de Belgrijs Pirasani de Saldonerijs et Jaco=
bi del Cupido Canonicorum Prebendatorum et res=
identium dicte Ecclesie Sancte Marie de Aquilegia,
et ab ejsdem Canonicis habentibus potestatem, et
Baliam ad premissa, et non nulla alia vigore
publici Instrumenti scripti in Ecclesia Metropolitana
Beate Marie de Aquilegia manu Petri Zodegani
Canonici Aquilegensis Imperiali Auctoritate Notarij
publici anno presenti 1485. die tertia Maij, ac
etiam Sindico et Procuratori Venerabilium Patrum
Dominorum Hieronymi de Nordijs Decani Canonici
dicte Ecclesie Nicolai Fionalis de Fionalis Danielis
Trigesto, Manfredi de Mugla, Antonij de Utino
Nicolai de Nordijs, Francisci de Puppis et Sebastiani
de Utino omnium Canonicorum ac Capitularium
dicte Ecclesie Sancte Marie Civitatensis et ab ejsdem
Dominis Canonicis et Capitulo habenti ad premissa
plenum et sufficiens mandatum vigore publici in=
strumenti scripti in Civitate Austrie Aquilejensis Dioce=
sis manu Alexandri quondam Ser Francisci de Mutinis Civis
Civitatis Austrie Notarij publici anno presenti 1485.
die septima Maij de dictis quae proventibus ...

dictorum locorum eorundem annorum quarumcumque
[illegible] dicto anno presenti contingentes ac etiam de
quibuscumque aliis rationibus dictis ac procedentibus
[illegible] dictorum locorum eorundem ut supra
factis ad voluntatem ejusdem Dñi Jacobi dictis Sin:
dicariis et procuratoriis nominibus et predicta fieri
mandatis predictis D. Vicarius ad instantiam et requi:
sitionem dicti D. Jacobi [illegible] dictis Sindicariis et procu:
ratoriis nominibus dictorum D. Canonicorum dicta:
rum Ecclesiarum et cujuslibet earum visis prius per
ipsum D. Vicarium dicto instrumento Sindicatus et
procurae factae per dictos D. Canonicos dictae Ecclesiae
S.tae Mariae de Utino in personam dicti Dñi Jacobi, cum po:
testate et balia ad premissa scripto ut supra manu
D. Antonii [illegible] S.to Daniele Notarii anno et die predictis
una cum litteris [illegible] sub dicto instrumento
in Pergameno [illegible] Dñi [illegible] Locum:
tenentis Patriae Fori Julii pro Ill.mo et Ex.mo Ducali Do:
minio Venetorum datum in dicta Civitate Utini an:
no presenti 1486 die [illegible] Martii, cum solito sigillo dicti
Dñi Locumtenentis subscriptis per Joannem Cancell.m
attestantibus predictum Antonium de Sancto Daniele qui
scripsit et publicavit dictum instrumentum Sindicatus
et procurae factum per dictos D. Canonicos in perso:
nam dicti Dñi Jacobi esse Notarium publicum bonae
opinionis et famae et ejus scripturis adhiberi plenam fi:
dem =
Visoque etiam dicto instrumento Sindicatus et procurae factos
per dictos Camerarios et Gubernatores ac Sindicos commis:
sionem habentes ab Hominibus et Communi Villae [illegible]
in personam dicti Dñi Jacobi cum potestate et balia ad
premissa, scripto ut supra in dicta Civitate Utini manu
suprascripti

suprascripti Bernardini Merlacii Notarij publici anno
et die predictis una cum litteris testimonialibus
sub dicto instrumento in pergameno scriptis supra=
scripti Dñi Hieronymi Contareni Locumtenentis Patrie
Fori=Julij pro Illmo et Eccmo Ducali Dominio Vene=
torum cum sigillo dicti Dñi Locumtenentis attestantur
suprascriptum Bernardinum qui scripsit et publicavit
suprascriptum instrumentum sindicatus et procure
esse Notarium publicum et ejus scripturis adhiberi
plenam fidem:
Visoque etiam instrumento sindicatus et procure factos
per suprascriptos Dños Canonicos dicte Ecclesie Pa=
triarchalis de Aquilegia in persona suprascripti Dñi
Jacobi cum potestate et Balia ad premissa scripto
ut supra in dicta Ecclesia Metropolitana manu
suprascripti Petri Lodegarii Notarij Publici anno
et die predictis una cum litteris testimonialibus
sub dicto instrumento in pergameno scriptis supras=
cripti Dñi Hieronymi Contareni Locumtenentis dicte
Patrie Fori=Julij pro dicto Illmo Dominio Venetorum
cum solito sigillo dicti Dñi Locumtenentis subscripto
per Joannem Cancum Datum in dicta Civitate anno pre=
senti die XI Martij attestantibus suprascriptum
Petrum qui scripsit et publicavit suprascriptum ins=
trumentum sindicatus et procure esse Notarium
publicum ejusque scripturis adhiberi plenam fidem:
Visoque etiam dicto instrumento sindicatus et procure
factos per suprascriptos Dños Canonicos dicte Ecclesie
Sancte Marie Civitatis Austrie in personam suprascrip=
ti Dñi Jacobi cum potestate et Balia ad premissa
scripto ut supra in dicta Civitate Austrie manu su=
prascripti Alexandri de Mutinis Notarij Publici anno

Imp: Reg: Giudicatura suddetta: Conto suo Corrente a contanti

Dare			Avere				
Anno	Denominazione del Debito	Importo	Anno Gio.	Mese	Versamenti fatti in Cassa	Numero del Confesso	Somma
1815	Importo della controposizione carta lire. Li 100 a Lire 13 . . . £ 13. Li 100 da Lire 63 . . . 63.	£ 76					

1453, 15 Dec. Udine. Guarnerio di Artegna investe di un canonicato in Cividale Bertrando q. Daniele de' Franceschini di Gemona, rinunziato dal suo affine Giorgio q. ser Bertone de' Franceschinis.

P. Dno Beltrando de Glemona
Can.co Civitaten.

Guarnerius de Arthenea Plebanus Sci Danielis Sancte Aquilegien. Ecclē in spualibus Vicarius gnalis a Revmo in Xpo Pre et Dno nro Dno Lodovico miseratiōe dna tit. Sci Laurentii in Damaso pbro Cardinali et Camerario Aplico sancteqz Aquilegien. Ecclē pfate Patha constitutus. Dilco in Xpo Btrando nato q.m p Danielis de Franceschinis de Glemona Can.co Utinen. et Civitn Ecclesiarum Dioes. Aglegien. salutem in Dno. Vite ac morum honestas - - - - - - - - - nos inducunt - - - ut ea tibi favorabilr concedamus que tuis comoditatibus fore conspicimus opportuna. Cum itaque hodie coram nobis psonalr existens dilcus in Xpo Georgius natus olim p Berthoni de Franceschinis de Glemona affinis tuus ut asserit ac parentela, affinitate et consanguinitate pximus et conjunctus - - - Canonicatum et pbendam Ecclē bte Marie Civitn quos tunc obtinebat in manibz nris sponte et libere resignaverit cum instantia - - - ut de dictis Can.tu et pbenda - - - - te Btrandum pfatum pvidere, illaqz tibi aucte ordinaria et virtute indulti infrascpti conferre et investire ac concedere dignaremur. Nos itaqz resignatiōem huiōi admittentes - - - - - - - aucte ordinaria ac gra sive indulto eid. Dno Pathe p. sitam sedem Aplicam concesso. Cuius gre sive indulti tenor seqtz et taly est. Nicolaus Epus Servus servorum Dei, dilco filio Lodovico tt. Sci Laurentii in Damaso pbro Cardinali Salut. et aplicam bn. Ad psonam tuam quam dna clementia magnis illustravit gratiarum muneribus paterne dirigentes considerans

intuitum et attente pensantes. Quod cum Romam Eccam cujus honorabile membrum existis tuorum honoras magnitudine meritorum dignum reputamus et debitum ut psonam ipsam in hijs psertim que pmotiones ecclesiasticarum concernunt psonarum specialibus favoribz psequamur. Hinc e qd nos motu pprio et non ad tuam vel alterius p te nobis sup hoc oblate petitionis instantiam, sed de nra mera liberalitate circumspectioni tue de oibz et singulis dignitatibz psonatibz administrationibz officiis Canonicatibus et pbendis ceterisqz bnficiis ecctis cum cura et sine cura secularibz et ordinum quorumcunq regularibus quecunq quotcunq et qualiacunq ac quotumcunq valorz illarum seu illorum fructus fuerint ad tuam seu coniter ad tuam et dilcorum filiorum - - - Decani et Capli singulorumqz Canonicorz et psonarum Eccle Actegierz. Cui ex concessione et dispensae Sedis Aplice preesse dinosceris collaem, puisionem pntationem seu quamvis aliam dispoonem ptinentibus que in Februarii, Aprilis, Junii, Augusti, Setembris et Decembz mensibz pcessus vel decessus illa obtinentium seu aliis quibuis modis ptergqm per obitus aut liberas seu ex causa permutationis in Romana Curia, aut vigore trarum aplicarum desuper spetr concessarum extra eandem Curiam factas resignaes vacare contigerit dummo disponi aplice gnatr reservata non fuerint perinde ac si alique a nobis vel a Sede pdca seu legatis ejus expectative gratie nominationes et sup illis vel alie eam de primo vacaturis speles reservaes ac de sic vacaturis cum vacabunt conferendi mandata indulta puilegia, facultates u-

niones

niones quoqz annexiones incorporaões, suppssiones
appõationes aliaqz concessiones et lrẽ de quibzuis bñficiis
ecctis, nec non gnales reservationes a Nobis vel Sede pdca
non emanassent seu de cetero non emanarent nec
existerent licite disponendi quoad vixeris et quandiu
pfatae Ecctae Agtegiens. prefueris plenam et liberam
auctem aplica et ex certa scia tenore pñtiũ conce:
dimus facultatem. Ita tamen qd de cetero alia quam
sub data XVIII. Kl. Julii Pontificatus nri Anno Primo
Prelatis et aliis ecctcis psonis in certis tunc exppsis
mensibus gnlr concessimus facultate deinceps non
utaris irritum quoqz decernimus et inane si secus
sup hiis a quoqz quavis aucte scienter vel ignranter
contigerit attemptari non obstantibz pdictis et qui:
bzuis aliis expectativis gratiis reservationibz facul:
tatibz mandatis unionibus annexionibz incorpo:
ratioibz concessionibz lris ac gnalibz reservationibz
constitutionibz quoqz et ordinationibz aplicis etiam
motu et scientia similibz ac sub quibzuis formis
et exppssionibz verborum et cum quibuscumqz clau:
sulis quibusvis psonis cujuscumqz Status gradus or:
dinis ac conditionis etiam Epali Archiepali Ducali
Imperiali seu Cardinalatus dignitate aut pminen:
tia fulgentibz seu Ecctiis Monriis piis Locis mensis capi:
tularibus fabricis sive capłis concessis seu editis et nisi
in illis de pñtibz de verbo ad verbum ac de tuis nõie
et qlitatibz specialis et exppssa mentio fiat imposterum
concedendis seu edendis p nos vel dictam sedem et pser:
tim nris p quas similes facultates sup conferendis bñfi:
ciis p nos concesse revocarent. seu etsi forsan concederet.

et p illas dictis nris constitutionib derogaret expsse nullius fore roboris vel momti decerneret. Quibus oibus et singulis etiam si quo ad ipsorum derogaem de illis eorumq totis tenorib de verbo ad verbum spetis specificatio et expssa non aut. p gnales seu alias expssam mentionem importantes clausulas mentio habenda esset illorum tenores de verbo ad verbum ac noias cognoia et qualitates psonarum quib concesse sunt pntib hri volumus p expressis et quo ad pmissa motu et scia similit expsse derogamus et eas pro infectis habemus p pntes eis alias in suo robore pmansuris. Ceterisq contrariis quibuscunq volumus aut qd de diebus collationum bnficiorum humoi quas vigore pntium fieri contigerit ipsorumq bnficiorum ac psonarum quib ille fient noib cognoib et qualitatibus gentes camere aplice seu fructuum et puentuum eiusdem camere debitorum collectores vel subcollectores in partib illis qto citius certificent. Dat. Rome ap Sctum Petrum Ano Incarnais dnice mill. CCCC.LIII non. Aplis. Pontificatus nri Anno VII. Pe. de gratis p psona Dni Cardinalis de Puteo. Et quoq humoi resignaem nobis sponte factam admittentes de dictis Can^tu et pbenda p eamdem resignaem ut sup. vacantib quorumq collao et puisio aucte Pathali et ordinaria et vigore auctis et commissionis in hac pte p eumdem Dnum Patham primitus commissarum et concessarum cujus auctis et commissionis tenor talis est.

Ludovicus. miserae dna tt. Sci Laurentii in Damaso Sacrosce Rome Ecle pbr Cardinalis Dni ppe Camerarius ac Sedis Aplegn Patha etc. Venabili viro Dno

Guarnerio

Guarnerio de Arthenea Plebano Sancti Danielis Aglegien. Dioes.
nro in spualib. in Pria Fori Iulii Vicario gnali salutē
in Dno. Sincere devotionis affectus, quam ad nos et
Ecctam nram Aglegien. gerere comprobaris, nec non tue
fidelitatis integritas quam ex longeva rerum experien:
tia cognovimus non indigne pmeret. ut illa tibi conce:
damus per que te in aliis valens reddere gratiosum.
Hinc est quod Nos premissorum consideratione ultra alia
p nos tibi commissa prona tuam nobis plurimum
gratam amplius honorare volentes discretioni tue,
de qua in hiis et aliis plenam in dno fiduciam ob:
tinentes: ut quecunq. bnficia eccta cum cura vel si:
ne cura cuiuscunq. annui valoris existant in Diocesi
nra Aglegn infra Patriam Fori Iulii consistentia Ad
collaēm, pvisionem seu quamvis aliam disponem nram
spectantia et ptinentia simpliciter vel ex cā pmutāis
aut alias qlitercunq. vacantia, et in antea vacatura
ptergm Sedi aptice reservata etc. psonis ydoneis sup
quo tuam cosciam oneramus aucte nra Pathali et ordi:
naria libere conferre, et de humoi bnficiis psonis
pfatis pvidere possis et valeas tenore pntium con:
cedimus facultatem. In quorum testimonium pntes
fieri fecimus, nriq. Sigilli consueti iussimus appen:
sione muniri. Datum Padue in domib. nre habi:
tatis apd. Sctam Sophiam sub Anno A nativitate Dni
Millo CCCCLI. Indict. XIV. die VIII. Mensis Setem
bris Pontificatus Sanctiss. in Xpo Pris et Dni nri Dni
Nicolai pp. V. Anno V. H. folani. ad sedem pfatam Agle:
gen. dum taxat spectet et ptineat, sive ut premittit
sive alias quovismo aut ex alterius cuiuscunq. psone

vel p solemprem resignaem alicuius alterius de illis
Cān coram notario et test. sponte similr factam va=
cent tibi Brando pfato pmissorum tuorum meritorū
obtentu grām volentes facere spetem Cantum et pbendā
Civit. pdictos et quos ante humōi renuntiationem
Dem Georgius obtinebat cum ōib. et singulis eorum
iuribus et iurisdictionib. ac honoribus et pheminen=
tiis sic ut premittit. vel alio quovis modo vacantes
tibi aucte ordinaria pfata ac pfatorum virtute
indultorum pntium tenore conferimus et assignamus
ac de illis Cān puidemus teq. de ipsis et ōib. eorum
iuribus et ptinen pntiatr coram nobis flexis geni=
b. existentem p impositionem bireti investimus et
investivimus salvo semper iure pfati Dni Pathe
et Aglegien Eccle iam dicte, et nobis p te pstito
debito corporali iuramento. Qd semp eris fidelis
et obediens pfato Dno Pathe suisq. successorib.
canonice intrantibus et Aglegn Eccle mandatis
parebis iura libertates ac bona et utilia eidē
eiusq. successorib. et Eccle Aglegn pcurabis ma=
nutenebis defendes, et dampna p posse evitabis
et singulis occurrentib. temporibus congruis voca=
tus ad Sinodum venies et ordinata in Synodo fi=
delr observabis bona possones et iura dictorum
Cantus et pbende non alienabis nec alienari faci=
es aut pmittas, ymo potius alienata iux posse
recuperabis. et ōia et singula que teneris rāe di=
ctorum Cantus et pbende recte et fidelr facies.
Et ut humōi grā pnā seu pfati Dni Pathe suū
debitum sortiat effectum. Unabilib. et prudentib.
Viris

Viris . . . . Decano - - - - Can^cis et Capto bte Marie
Civitn et unicuiqz ipsorum insolidum qui sup hoc p
te vel procuratorem tuum tuo noie requisiti fuerint
tenore pntium committimus et mandamus, ac requi:
rimus et monemus eisqz et cuilibet eorum in vir=
tute sce obedientie, et sub excois pena late senten=
tie districte pcipiendo: Quatenus infra sex dierum
spatium post pntaem seu notificaem pntium eisdem
vel eorum alteri factam immediate sequentz quo:
rum sex dierum duos pro pmo, duos pro secundo,
et reliquos duos dies p tcio, et pemptorio tmino ac
monitione can^ca eis oibz, et singulis supdictis assigna:
mus, pdictum Btrandum vel pcurem tuum et p te
ad hoc legime constitutum in realem, actualem et
corporalem possonem dictorum Can^tus, et pbende, et
oium, eorum iurium et ptinentiarum aucte nra pmis:
sa recipiant et admittant, inductumqz defendant,
amoto exinde quolibet illicito detentore, quos nos in^o
tenore pntium amovemus et denunciamus amotos, nec=
non te ipsum Btrandum vel dictum pcurem tuum p te
ad pbendam in pfata Eccla bte Marie Civitatz in Can^cum
recipiant et in confrem, Stallum tibi in Choro et locum
in Capto cum plenitudine iuris Can^ci assignet, tibiqz vel
dicto tuo pcuri p te et tuo noie de ipsorum Can^tus et
pbende fructibus, redditibz, pventibz, iuribz et obventionibz
univsis integre respondeant et faciant ab aliis in qtum
in eis fuerit plenarie responderi. Tibiqz vel pcuri tuo
pdco tuo noie de observandis statutis, et consuetudini=
bz pfate Eccle corporale iuramtum pstent et pstare
non postponant. Contradictores et rebelles aucte nra

iamdicta p censuram euitam compescendo. In quorz
oium testimonium pntes fieri iussimus et nri Vica-
riatus sigilli appensione muniri. Datum et actu
Utini in contrata Scte Marie battutorum die XV. mens.
Decembz. sub. M.CCCC.LIII. Indice pma. psn. Udis Viris
Dno. Leonardo qdam nob. S Antonii de Ragon nuncu-
pato de Archano Canco Utinenz. Dno Xpoforo qdam
Dni Iohis de Susan. de Utino Canco Aqlegn, ac nob.
viro S. Odorico qdm S Gabrielis de Soldoneriis de Flo-
ventia. Utini ttz. ttz ad pmissa vocatz. et at.

Et ego Iohes natus Simonis de Lovaria Utini
Aqlegn. Diocz. comorans pu. us Impli auctz. not.s sup=
dtis dictorz Cantus et pbende resignati conferitioni
puisioni et investicioni ac iuramti delacioni oibz.
aliis et singulis dum sic agerent. et fierent una
cum ttz. supdcis pns fui eaqz dcs mandato supdti
Dni Vicarii et ad requisitionem plibati Dni Brandi
fidetr scripsi et publicavi signo noiegz meis una
cum appensione sigilli iamdci Dni Vicarii appo=
sitis consuetis in fidem et testimonium pmissoru
oium et singulorum.

ry;
ea:
[illegible]
ny.
is
as:
[illegible]
o:
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

1458 [illegible] Februarii — B. 1454 · 14 · X^bris

[Fra]NCISCUS Foscari Dei gratia Dux Venetiarum et cetera nobili [illegible]
Nicolao Contareno [illegible]
[illegible] et auditores [illegible] nostris
[illegible] parte Communitatis Castri [illegible]
[illegible] presentem fidelitati vestre [illegible]
[illegible] diligenter et examinare [illegible]
mittendo cum cons.° et opinione vestra super [illegible]
inclusam.

Data in nostro Ducali Palatio die 14 decembris Indictione tertia 1454.

A. 1454 · 14 · X^bris supplic.° fag.e

Ser.me et [illegible] Princeps. [illegible] communitas [illegible]
[illegible] [illegible] communem [illegible]
[illegible] licet consortes et habitatores dicti castri [illegible]
[illegible] in suburbiis sine ulla contiguitate ipsi castro ab initio
constituerint et constituant unam [illegible]
[illegible] reputata [illegible] civitates [illegible]
[illegible] et [illegible] non in [illegible]
[illegible] communitatibus et [illegible]
[illegible] eodem iure [illegible] cum aliis communitatibus [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] esset [illegible]
[illegible] in omnibus [illegible]
[illegible] et civitates [illegible] et terras [illegible]
[illegible] iure [illegible]
[illegible] humillime supplicant [illegible]
[illegible] consilio quod providere [illegible] quod
dicte communitatis [illegible] 53 [illegible]
dictarum communitatum [illegible]

[illegible] [illegible] servanda censeatur deinceps [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et reputata [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] sacramenta [illegible], et habeat merum et mixtum imperium [illegible] totius illius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] administratione sicut et terra S. Danielis, et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] suburbia contigua eodem iure [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] constituunt corpus [illegible] minime [illegible] [illegible] et [illegible] villas, sed [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et reputantur, sicut est conveniens, et iustum. Praefata communitas vestra maxima cum humilitate prostrata ad pedes iustissimae clementiae Serenissimae Dominationi vestrae se commendat ne [illegible] [illegible] censeat, et dupliciter gravetur contra iustitiam et honestatem.

1455. 25 [illegible] Visa et diligenter examinata [illegible] [illegible] [illegible] porrecta, et [illegible] [illegible] [illegible] respondere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mandato Celsitudinis vestrae [illegible] cum omni reverentia [illegible] quod sumpta bona et diligenti informatione [illegible] [illegible] quod in [illegible] [illegible] [illegible] S. Daniele [illegible] [illegible] observatur quod terra cum suburbiis, et [illegible] [illegible] [illegible], et constituunt unum corpus, et reputantur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sicut de iure [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sic nec communitas ista debet segregari [illegible] communitatibus sed [illegible] sicut aliae communitates [illegible] [illegible] [illegible] secundum parere meum [illegible] sua solita clementia potest mandare, et [illegible] [illegible] quod dicta terra [illegible] [illegible] quae habet merum et mixtum imperium sicut [illegible] cum suis suburbiis et villis contiguis [illegible] unum [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] communitatem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et reputetur sicut iustum et conveniens est. [illegible] Celsitudo vestra ad libitum disponat et mandet

cuius

cuius gratiae me sedulo commendo.

Ill.me Princeps et Ex.me Dne. Petitionem D. [illegible] porrectam [illegible] mihi transmissam, ut superinde respondere [illegible] [illegible] ipsam remitto cum responsione mea sub ipsa notata [illegible] [illegible] [illegible] dissonat et maneat, cuius gratiae me humiliter recommendo.

Ex Castello Utini die 25 Februarii 1455.

Eiusdem [illegible]

Nicolaus Contareno
[illegible] Dnus. Fori Julii.

P. om. p[illegible] n[illegible] [illegible]
Utini sub [illegible] sigillo

[illegible] Ill^mi [illegible] Ve[illegible]

1445
PACTA INTER
ILLVS:^m DOM: VENETIARVM
et
REVERENDIS: PATR: AQV:

Carattere di Giuseppe Palladio degli Olivi-

Pacta inter Ill.mum Duc. Do. Venetiar. et R.mum Dnum Patriarcam Aquileiensem

[illegible] Noie Amen. Anno Nativitatis [illegible]
M°CCCCXLV. Indictione octava mensis Junij
1445. 8. Iunij — die [illegible]. Licet et omnibus per publicum
instrumentum [illegible] R.mus in
Pheni Palladij 17 — Christo Pater D. Ludovicus [illegible]
tituli [illegible] Laurentii in Damaso [illegible] Cardinalis
et Patriarcha Aquileiensis, et sanctissimi Dni Nostri
Papae Camerarius [illegible] literas [illegible]
etiam [illegible] nonnullos [illegible]
etiam personatu [illegible] legatus de latere
[illegible] sedis Apostolicae et [illegible]
[illegible] R.mus in Christo
Patrem Dominum [illegible] Reate eiusdem sedis Protho-
notarium [illegible] Patriarcha Procuratorem
syndicum [illegible] ut de [illegible]
[illegible] patentibus [illegible] dicti R.mi D. Cardinalis
et Camerarii [illegible] magno sigillo sigillatis Datis
[illegible] Laurentium in [illegible] Anno Dni
1445 6 [illegible] — M°CCCCXLV. Indictione octava [illegible] mensis [illegible]
[illegible] et [illegible] plene
constat instantissime requirat Ill. Duc. Do. Venetiar.
A. — [illegible] Cardinalis et Patriarcha [illegible]
[illegible] Patriarcatui [illegible] restituat
et assignet Civitates, Terras, Oppida, Castra, Loca
et Bona [illegible] iam dudum tenuit et hodie
tenet et possidet de bonis dicti Patriarchatus.

B Ex adverso pro parte ipsius Ill.mi D.ni dicere. r.
ac dicatur q illas, et illa no tenetur restituere, cum
per ipsum iuste, et legitime acquisita sint nam
cum iniuste per Invictissimum tunc Romanorum
Regem fuisset indictum bellum ipsi Ill.o D.no
cum Canon. et Juxino Patha Aquilegien. et totius
Ecclesie et Patrie Aquilegien. aequum, et iustum
fuit ipsi D.no Bona inimicorum suorum
sua propria facere et acquirere et demum tamquam
propria retinere, etsi vellet ex benignitate predicta
restituere iustum esset ei prius satisfieri debere
de damnis receptis et interesse, et expensis o.bus
per ipsum Ill.m D. legitime factis, et passis tam
in defendendo loca propria invasa, et lacessita
a quodam predicto Romanorum Rege et a q. Ludovico
Patha et Ecclesia Aquilegiense, et ab alijs supra=
dictis iniuste, et indebite, quam et in capiendo
bona antedicta pro necessaria defensione ipsius
Ill. D.ni et suorum locorum de manibus ipsius q.
Ludovici Patha, et aliorum iniuste, et indebite
dictum D.nium, in Terris, et in locis propriis eius in-
quietantium, Item praefatus Ludovicus q. Patha
et Dux dicti, debentes predictos bona, benevole, et
amice, et Vicinos et finitimos debuisse tractare,
nulla cum ad hoc iusta ratione cogente, contra
omne

Not. sua propria facere Ill.

Hic erat Ludovicus Techius.

omne naturale, et civile Iustitiae debitum, et
contra honestatem, et rerum [illegible] ecclesiasticarum accer-
sitis, et admissis nō semel, sed pluries, ac diver-
sis vicibus magnis, et potentissimis exercitibus
Gallici Regis, ac Pannoniorum, Germanorum, caeterorumque
omnium, qui Veneto nomine tunc inimici, et
infesti erant, nedum his adiutoribus, sed pluries
etiam Venetorum territoria, ac eorum subditos ple-
runque invasit, et invadentibus quibuscunque, vel
in[illegible] volentibus vel quomodocunque offendere dictum
Ill. Dominium et eius Civitates, oppida, loca et sub-
ditos, semper additum consilium, auxilium, et
favorem praestitit, et secum illos adiunxit una

D. cum omni patria, et Ecclesia supradicta, quibus
ex vobis plurima loca dicti Dominii capta, in-

E. cendiis, ruinis, praedis, rapinisque exposita, et devas-
tata fuere cum maxima suorum subditorum caede
et miseranda membrorum mutilatione, adeo quod
temporibus illis nullus Venetorum locus Patriae
Fori Julii finitimus, satis tutus poterat iudicari.
sed suspicionis, timoris, metus, ac cladis tam
publice quam private omnia plena videbantur, quae
cum dura, et acerbissima ipsi Ill.mo dominio Venetiarum
magis quam essent, nec pro eorum dignitate, ac vetusta
in subditos fide, et singulari benevolentia tolerari
deberent, Rogavit tunc Pontificem per literas,

et oratoribus suos saepenumero requisiverit, ut ipse, (prout iuris erat) dictum Patham à tam ene: rarijs, et diuturnis expensis revocaret, et compesceret, qui Romanus Pontifex hac de causa misso R.mo D.no Cardinali ispano notificationi et (?) Patha et compatriota obedire tanta tanquam necessaria nec post hoc legitime, aliquo opportune missione providit quas ob res, cum nihil aliud cis videre

nisi eam usque expellere ut sua, et subditi suorum bona premantur, ac tantos tamquam hostes impeteret, et frequentes, et diuturnas iniurias iniuste illatas propulsarent: Excerunt (?) quandam dictam Patham et Patriarchalem Patriam quam tenebat, et ea qua, et ex qua ipsum Ill. Dominium toties offenderat, ceperunt: Ideo, actum est, ut, favente

A. Deo, ac iustitia Patriarchali illius in eorum ditione brevi tempore (non contradicente Romano Pontifice) tenuerint, et pluribus nostris, ac in: tegris ... gubernatamque ... quae cum ita iuste, et legitime acquisita sint, Ill. Do. Veneti satis clare intelligit, nemini de iure ipsam debere restitui, si qua tamen in publicis restituendis humanitate in R.mum D. Cardinalem, et Patriarcham, aut eorum solita in Romanam Ecclesiam devotione, uti vellent, nemo est, qui non intelligat ipsi Ill. Dominio saltem prius

refici

refici deberi, damna, interesse et expensas,
quae summam Ducatorum Tercentorum, sive circa
excedunt. His etiam merito adiungi potest, quod
ipsum Ill. Do. Venetorum haec loca maximis
sumptibus semper defensavit, ac hodie defendit
adversus eos, qui contra Sanctam Romanam
Ecclesiam, et Beatissimum D.D. Eugenium
Papam quarum adversa altaria erexerunt,
et sacrilegium cisma in Dei Ecclesia intro=
duxerunt, et adhuc turpissime induunt
et nutriunt. Etiam ipsius Ludovicus Dux
Deck olim Patriarcha [illegible] multis D.D. Eugenii in
sub nomine Basiliensis concilii dicta Servi=
toria invadere nixus est, et olim quidem [illegible]
[illegible] Cardinalis, et Patriarcha Aquileiensis, [illegible]
[illegible] ex nobilissimo Magontiae Ducum genere
ortus [illegible] quodam quaesito colore [illegible]
viribus usurpare studuit, ad quod non parum
contendebant, qui aliàs [illegible] Teutonia, et [illegible]
oratoribus undique illata fuerunt, parabant
enim maximis conatibus multas gentium copias
praeter eorum consuetudines omni armorum genere
munitissimos, ac validissimos exercitus contra
Ungariam, et omnem Populum Christianum
[illegible] (quod Deus avertat) maxi=
mum [illegible] periculo Patria Aquilegiensis [illegible]

ipsa abstulisset et ideo nō iniusta quidem ratione
dicta leza ... Ill. no. ... absolute et ...
... ratione ... ne eius subsidijs dictis
... destituti, nō solum ipsi Ill. do. sed uniuersa
Ecclesia sancta Dei, et cuncto Populo Christiano
damnum, et grauissima iactura illata fuissent
Eo aduerso aūt dictus ... Joannes Protho-
notarius his auditis, et intellectis rationibus
quibus supra petebat: ipsum primum sibi deben-
... post multa tandem hinc inde examinata
discussa, et agitata ... D. Prothonotarius
sindicus, et procurator supradicti R.mi D. Cardi-
nalis et Patriarce ex una, et ... et ...
viri D. Marcus Foscari procurator S.ti Marci
et Ludouicus Foscarino Artium, et utriusque Juris
Doctor ... ciuis Veneti mandatarij sindici, et
Procuratores Ill. Principis, et Ex.mi domini D.
Francisci Foscari Dei Gratia Ducis Dominij
et Comunis Venetiarum, ut de eorum sindicatu
et mandato plene constat publico Instrumento
scripto manu circumspecti viri ... Dauit de
... publici Imperialis Not. ...
Ill. Due. Do. Secretarij die nono mensis Junij
a nobis Notarijs infrascriptis uiso, et lecto ex
parte altera, uolentes benigne, concorditer et
amice utriusque partis indemnitati consulere, ad

infrasc

Et primo, ad subscriptam Compositionem, concordiam, transactionem, et infrascripta Capitula, conventiones, et Pacta unanimiter devenerunt. Nam primo dicti Domini Marcus, Oscari, et Ludovicus, procuratorio nomine quo supra, tenentur et acceptant ipsum Reverendissimum Dominum Cardinalem, et Patriarcham in unicum verum Canonicum, et indubitatum Patriarcham Aquilegiensem, prout habuerunt, habuerant reiecto omni alio pseudo Patriar. habent et promittuntque praedicti Domini Sindici, et procuratores supradicto nomine, quod Communitas habebit perpetuam, et inviolabilem amicitiam, benevolentiam, et caritatem cum ipso Reverendissimo Domino Cardinali, et Patriarcha, eumque et statum suum in dicta Patria omni tempore, omni casu, et omni modo, et contra quemcumque, tuebitur, et manutenebit, et in omnibus, et per omnia secum aget, ut cum cive, et homine sibi carissimo esset. Et contra promisit idem Dominus Prothonotarius dictis nominibus, ut supra, praelibatis Dominis Sindicis, et Procuratoribus, quod Dominus noster perpetuam et inviolabilem amicitiam, benevolentiam, et caritatem cum ipso Communitate, eumque et statum suum in dicta Patria omni tempore, omni casu, et omni modo, et contra quemcumque tueri, et manutenere. Item Promiserunt praefati Domini Sindici

dictum est, ex propria auctoritate, sine aliqua licen-
tia vel requisitione dicti Ill. Do. cum his tamen con-
ditionibus, et pactis, quod omnes introitus, redditus, pro-
ventus, et emolumenta percipienda per Rmum dominum
Cardinalem, et Patriarcham ex temporalitate dicti
[illegible] in summa ducatorum quinque mil-
lium suprascriptorum. Item quod omnes qui tenent pro-
naliter; vel cum aliquibus servitiis custodiam dicta
[illegible] undecumque sint etiam si in dictis tribus
locis habitarent semper cum eis exceperit, vel [illegible]
Ill. Do. [illegible] visum fuerit obediant, et serviant
ipsi Ill. Do. et eius officialibus. Item quod
Rmus D. Cardinalis, et Patriarcha, vel eius officiales
non permittant portari sal, aut uti alio sale in dictis
tribus locis, quam de sale canipanum dicti Ill. Do.
in dicta Patria ad hoc deputatis, vel deputandis. Item
quod non permittant Comitem contra bona dicti salis
[illegible] servos fugitivos, et alios quoscumque
rebelles, et bannitos per ipsum Ill. Do. in dictis
locis tute, et secure permanere, et si ibi inve-
nientur, remittentur in potestate ipsius Ill. Do.
Et econtra Banniti, fugitivi, condemnati, vel
rebelles dictorum trium locorum Rmi D. Cardinalis
et Patriarche, vel censuris ecclesiasticis innodati
per ipsum Rmum D. Cardinalem, et Patriarcham vel
suos officiales non possint se reducere, nec debeant

aliquo

aliquo modo acceptandi in aliquibus locis [illegible]
dicto Patriarcham, et Patria Foroiuliensis [illegible]
per ipsum R. D. sed tunc inde d[illegible]
impre[illegible] nalis et sine fraude [illegible]
[illegible] locis habeant [illegible] innouari in [illegible]
alterius vel subditorum suorum. [illegible]
[illegible] nomine suprascriptorum, promittunt
dicto dno Prothonotario dictis nominibus recipienti
et stipulanti dare, et soluere ipsi Rmo D. Cardinali
et Patriarche pro omnibus [illegible] locis [illegible] Rmi
Dni et R. D. D. [illegible] tem=
porali, singulis annis quinque millia ducati ven[illegible]
boni Auri, et iusti ponderis, Computando in illis
predictos introitus, redditus, prouentus et emolumenta
quae idem Rmus D. Cardinalis et Patriarcha an=
nuatim recipiet ex dictis nostris locis, qui quidem
quinque millia ducatorum auri, soluentur in tribus terminis
qui singulis quatuor mensibus tertia pars de red=
ditibus ordinariis extraordinariis, atque mixtis dicta
Patria per officiales [illegible] deputatos Rmi D. in dicta
Patria existentes absque alia speciali licentia et mandato
suo; declarando tamen quod terminus huiusmodi solu=
tionis initium habuerit ad Kl. Januarii proxime preteritum
Promittunt etiam idem dni Sindici, et Procuratores nomine
predicto dicto dno Prothonotario nominibus quibus supra
quod ipsum R. D. mouebitur, et defendet personam ipsius.

Dñi Cardinalis, et Patriarca in dicta Patria
Forenses, et alia loca, Castella, et Civitates
... ... et ...
Illm̃um Dñum Cardinalem, et Patriarcam possidentia, et
ipsa etiam loca sibi Ill. Do. intenta, et possessa
sumptibus laboribus et expensis ipsius Ill. Do. contra
quoscumque inimicos, et hostes ... ... ,

M. Item Convenerunt ... Procuratores et
Iudici dicto nomine, et ... Prothonotarius
Oia alia Castra et loca — terminibus quibus supra, et omnes aliae Civitates,
et loca et omnia alia oppida Castra et loca ipsius
Patriarchatus, et Aquileiensis Ecclesiae, et per ipsos
... habitata, et possessa. Et quae nobis per Ill. Do.
detinentur seu possidentur cum eorum districtibus
H. Feudis, et gnatus oium Feudorum Collatione — Territorijs, ... Commodita ... Praeterea
et Generali eorum Pheudorum collatione, juribus et
... ... , et eorum ... modo, et plenaria
... , mero, et mixto Imperio in Tempora-
P. Et Ius oium Feudorum. — libus; et omnis superioritas. Et ius oium Pheudorum,
et Generalis eorum collatio et omnis administratio, et
... detineantur et possideantur. Et possint
ex causa dictae Transactionis iuste detineri, et
possideri ... ipsum Ill. Do. Venetiarum, et fructus
exinde superlucrari, ac etiam sint, cum omni
iuris plenitudine in dictis Bonis dictae Ecclesiae
Aquileiensis competenter libere, et expedite, sine

aliqua

aliqua Conditione, aut iuris. et ipsorum bonorum aliqua diminutione omnibus meliori modo iure, via et forma quibus possunt

in eorum dominium habeantur, et possideantur, ac custodiantur, ita quod iste R. D. Cardinalis, et Patriarcha nec suo, neque successorum suorum nomine possit se de dictis locis, iuribus, et jurisdictionibus, et aliis aliquo modo, via, iure, vel forma, directe, vel indirecte in temporalibus impedire, vel intromittere, sed ut supra dictum est, sint, et esse debeant dicti Ill. D. omnibus meliori modo iure, via, et forma, quibus potest et ego infrascriptus Prothonotarius dictis nominibus et dicta omnia dictis Ill. D. seu dictis eorum syndicis et Procuratoribus recipientibus nomine ut dicto relaxat, tribuit, et concedit, et dictis nominibus promisit et remisit

quod iste R. D. Cardinalis et Patriarcha, ac aliquis suo, vel eorum, nec successorum nomine, directe, vel indirecte, vel aliquo quaesito colore de illis, et in illis ullo modo impediet in temporalibus, et quod etiam de illis, et in illis, quo ad temporalia impedire non possit, quaequidem omnia, et singula supra scripta solemni stipulatione promiserunt praedictae partes dictis modis, et nominibus, sibi ad invicem singula singulis congrue referendo, et nobis infrascriptis, ut publicis personis stipulantibus et recipientibus vice, et nomine omnium et singulorum

quorum interest, vel interesse poterit in fut. firma rata, et grata perpetuo habere, et tenere, et inviolabiliter observare, et adimplere, et nunquam contrafacere, dicere, vel venire, de iure, vel de facto per se vel per alium, seu alios directe, vel indirecte, tacite vel expresse quovis modo causa, vel ingenio, vel aliquo quaesito colore; sub pena viginti quinque millium ducatorum auri, solemni stipulatione promissa cum refectione omnium, et singulorum damnorum, et expensarum litis, et extra, ac interesse in quam penam incidat pars illa, quae contrafecerit, et praedicta integraliter non observaverit, et ab ipso contrafaciente exigi possit, et debeat, et applicari parti observanti contra quam, esset contrafactum, et pena soluta vel non, nihilominus praedicta omnia, et singula firma perdurent, et inviolabiliter observentur, renuntiantes partes praedictae, et quaelibet earum in praedictis omnibus et singulis exceptioni non sic, vel aliter celebrati contractus non, sic vel aliter, factorum capitulorum conventionum praedictarum. Exceptioni doli mali conditioni sine causa, vel ex iniusta causa in factum actioni, et exceptioni, quod metus causa Privilegio fori, et omni, et cuilibet alij legum, et constitutionum auxilio eisdem, quomodolibet competenti, vel competituro, et legi dicenti generalem Renunciationem non valere, sub hippotheca, et obligatione omnium bonorum praesentium, et futurorum praedictarum partium, et cuiusl.

et cuiuslibet earum, Iurantes partes praedictae
ad sancta Dei Evangelia manutactis scripturis
in animam constituentium suorum omnia, et singula
infrascripta observare, et adimplere, ac observari, et
adimpleri facere bona fide, et sine fraude. Ad
haec autem omnia et singula praedicta venerabiles
viri ... Joannes de Zucho vicedecanus Ecclesiae
Aquileien. et Guarnerius de Sirnea Canonicus
eiusdem Ecclesiae servatis prius, et celebratis
aliquibus actibus, et solemnitatibus, sicut de Iure
requiritur yconomi, sindici, et Procuratores constituti
a Capitulo praedictae Ecclesiae Aquileiensis, prout
de praedictis omnibus plene constat publico instru
cripto manu Venerabilis viri Domini [illegible]
Canonici Aquileiensis publici Imperialis Notarij
sub millesimo, indictione, et diebus in ipso instru
mento particulariter contentis, a nobis notarijs
infrascriptis viso, et lecto, intervenerunt, ac vice,
et nomine ipsius Capituli Aquileiensis, omni meliori
modo, via, iure, et forma, quibus potuerunt, et
possunt, tam de iure, quam de consuetudine
supradictae Transactioni, Concordio, et compositioni pro
maiori eius robore, suum assensum, consensum, et
authoritatem, suam, et dicti Capituli interposuerunt,
et de novo libere, sponte, et ex certa scientia actu

aliter, et plenariter interposuerunt cum omnibus obli:
gationibus, pactis, renunciationibus, et aliis sufficien
iurarunt in animas suas, et constituentium praedictorum
omnia, et singula suprascripta observare, et adimplere
bona fide, et sine fraude. Item promisit praefatus
d(omi)nus Prothonotarius quod R(everendissi)mus Cardinalis et
Patriarcha praedicta omnia, et singula ratificabit
et approbabit, infra unum mensem, a die quo
praemissa ad suam notitiam pervenerint, commissa
per suas patentes literas, aut publicum instru:
mentum, alioquin praesens Contractus nullius sit
roboris vel momenti, voluerunt etiam et mandaverunt
et rogaverunt partes praedictae, et quilibet earum
de praedictis omnibus, et singulis per me Petrum
ortio, et alios notarios publicos infrascriptos,
et quemlibet nostrum debere confici una, et
plura instrumenta eiusdem substantiae, et tenoris
prout fuerit opportunum etc. Actum Venetiis
in domibus Monasterii sanctae Mariae Cruciferorum
Praesentibus Reverendo in Christo Patre domino
Martino ~~Archiepiscopo~~ Archiepiscopo Corficensi, ac
Venerandis et Religiosis viris d(omi)no Petro Boldu
sanctae Mariae de Carceribus Priore ordinis Camal:
dulensis, et fratre Iacobo de Capriolo priore Domus
Sancti Christofori de Muriano ordinis heremitarum

S. Augustini

s.ti Augustini, et fratre Mauro Monasterij sancti
... Macij de Murano dicti ordinis Camald...
et fratre Luca de Pa. dicti ordinis servorum
s.ti Augustini, ac d.no Petro Baduario q. d.ni
Jeronimi, ac d.no Andrea de Turicellis de foro
... Jur. Ut. doc. ac d.no Andrea ... de
... testibus ad premissa vocatis specialiter
atque rogatis etc.

Ex L.o G. ad c. 61

Josephus Oliva Not. Veneti Collegiatus ex alio
consimili exemplo generis et existenti requisitus
extrahi feci et me subscripsi in fidem cum solito
signo

Transazione fra il Dominio Veneto e il Patriarca di Aquileja

1445. 18 giugno –

Procuratore del cardinale e Patr. Lodovico Mezzarota Giovanni di Reate Protonotario ~~a per Venezia~~ domandò ripetutamente restituzione dei beni e luoghi ~~temporali~~ del Patriarcato – Venezia diceva non esser obbligata a restituire ^ avendoli ~~tenendoli~~ giustamente e legittimamente acquistato, mentre il Re de' Romani avevagli ingiustamente ~~indotto~~ mossa guerra solo col favore ed aiuto del Patriarca, e di tutta la chiesa e Patria; e perciò giustamente tenevalo come proprio ~~per ris~~ a risarcimento del proprio territorio ingiustamente invaso., che se per benignità volesse venderlo, fosse prima soddisfatto il danno interesse e spese –

Veneziani in breve impadronirsi del ~~Friuli~~ Patriarcato non contradicente Romano Pontifice – giusto quindi l'acquisto – che se per benevolenza al Cardinal Patr. volessero restituire prima si pagasse a Venezia danni interessi e spese che eccedono 300 mille ducati

Procuratori per i Veneziani e Doge Francesco Foscari Marco Foscari Procuratore di S. Marco e ~~Lodovico~~ Luigi Foscarini dottore ~~in~~ –

~~Patriarca propone~~

1. Venezia accetta il Mezzarota in Patriarca Aquil., lo difenderà e manterrà come amico – il patr. promette amicizia benevolenza e carità e difesa del dom. veneto contro chiunque nella Patria – abbia il Pat piena giurisdiz. spirituale, e l'obbedienza nel spirituale, ed acciò possa il Patr. godere ~~questa~~ ed usare questa giurisdiz. non badando a altre leggi fatte, il Ser. Ven. ~~vede~~ concede ~~al Sacto~~ al detto Patr. ~~il reddito~~

Altri la città di Aquileja e le castelli terre di S. Vito e S. Daniele coi loro territori, sudditi, col mero e misto impero ed ogni dominio temporale, eccetto i feudi e la loro collazione — in modo che i sudditi di essi castelli fieno compensati nei 5 mille ducati d'oro che annualmente la Rep. pagherà al Pat. per tutti gli altri luoghi che a lei rimangono

Intervennero e assentirono, come procuratori del Capit. Aquil. Giovanni di Zacco vicedecano e Guarnerio d'Artegna canonico.

Fatto in Venezia nel monastero di S. Maria de' Crociferi

Arch. XV / 35

Transazione 18 Giugno 1445

fra la Rep. Veneta e il Patr. d' Aquileja

Ex. [illegible] Ex antiquo Exemplari servato in Archivis Mag.ce Communitatis Sacilli scripto manu D.ni Eugenii Zane olim Not.s Coll.ti ac Cancell.ri Mag.ci Consilii, sic incipiente.

Instrumentum Compositionis, Concordie, Transactionis Capitulorum, Conventionum, et pactorum inter Ill.mum Duc. Dominium Venet. ex parte ex una, et Rev.mum D.num Patriarcham Aquilegiensem ex parte altera occasione Patriarchatus, et pro, ac super ipso Patriarchatu Aquilegiensi.

In Christi Nomine amen. Anno Nativitatis ejusdem Mill.o Quadringentesimo Quadragesimo Quinto, Ind.e Octava, mensis Junii Die Decimooctavo.

1445.
18. Giugno.

Pateat omnibus hoc Publicum Instrumentum inspecturis: quod quanti hoc sit. Quod Rev.mus in Christo Pater, et D.nus D.nus Ludovicus miseratione Divina Tituli S.cti Laurentii in Damaso Presbiter Cardinalis, et Patriarcha Aquilegiensis, ac SS.mi D.ni Nostri Papae Camerarius olim tam per Litteras proprias, quam per nonnullos Nuntios suos, ac etiam particulariter hic existens Legatus de Latere Sancte Sedis Apostolice, et prefacti Sanctissimi Domini Nostri plures requisiverit, et novissime per Rev.dum in Christo Patrem D.num Joannem de Reate ejus Sedis Prothonotarium, et ipsius D.ni Patriarche Procuratorem, Sindicum, et Nuntium spetialem: ut de ejus mandato patentibus Litteris dicti Rev.mi D.ni Cardinalis, et Patriarche cum suo magno Sigillo sigillatis datis Rome apud Sanctum Laurentium in Damaso Anno Domini 1445. Ind.e 8. Die 6. mensis Martii a nobis Notariis infrascriptis visis, et lectis plene constat instantissime requirat Ill.mum Duc.e Dominium Venet. ut ipsi Rev.mo Cardinali et Patriarche tanquam Patriarche Aquilegiensi ac pro suo Patriarchatu det, restituat, et assignet Civitates, Terras, Oppida, Castra, Loca, et Bona, que ipsum Ill.mum Duc. Dominium diu tenuit, et hodie tenet, et possidet de Bonis dicti Patriarchatus. Ex adverso pro parte ipsius Ill.mi Dominii diceretur et dicatur, quod illas, et illa non tenetur restituere, quum per ipsum juste, ac legitime acquisita sint. Nam cum injuste per Invictissimum tunc Romanorum Regem fuisset inductum bellum ipsi Ill.mo Dominio cum favore et auxilio Patriarche Aquilegiensis, et totius Ecclesie, ac Patrie Aquilegiensis, equum et justum fuit ipsi Dominio bona injuste ipsa invadentium sua propria facere, et acquirere, et demum tanquam propria retinere: et si vellet ex

benignitate

benignitate prędicta restituere, justum esse ei prius satisfieri debere de damnis receptis, ac interesse, et expensis omnibus per ipsum Illmum Dominium legitime passis, et factis tam in deffendendo Loca propria invasa, et lacessita a q.m prędicto Romanorum Rege, et q.m Ludovico Patriarcha, et Ecclesia Aquilegiensi, et ab aliis supradictis iniuste, ac indebite, quam etiam in capiendo bona antedicta pro necessaria deffensione ipsius Illmi Dominii, et suorum Locorum de manibus ipsius q.m Ludovici Patriarchę, et aliorum iniuste, et indebite dictum Dominium in Terris, et Locis propriis inquietantium. Nam prefactus Ludovicus q.m Patriarcha, et Dux Bech detinens prędicta bona benivole, et amice, ut vicinus, et finitimus decet, tractans, nulla cum ad hoc justa ratione cogente contra omne naturalis, ac civilis Justitię debitum, et contra honestatem, et ritum ecclesiasticum accersitis, et admissis non semel, sed pluries, ac diversis vicibus magnis, et potentissimis exercitibus prefacti Regis, ac Panorum, Germanorum, ceterorumque omnium, qui Veneto Nomini tunc inimici, et infesti erant, nedum his adiutoribus, sed solus etiam Venetorum Territoria, ac eorum subditos pleruumque invasit, et invadentibus quibuscunque, vel invadere volentibus, vel quomodocunque offendere dictum Illmum Dominium, et eius Civitates, Oppida, Loca, et subditos semper aditum, consilium, auxilium, et favorem prestitit, et se cum illis adiunxit una cum omni Patria, et Ecclesia supradicta. Quibus ex rebus plurima Loca dicti Dominii capta incendiis, ruinis, predis, rapinisque exposita, et devastata fuere cum maxima suorum subditorum cęde, et miseranda membrorum mutilatione: Adeo quod temporibus illis nullus Venetorum Locus Patrię Forijulii finitimus satis tutus poterat judicari, sed suspitionis, timoris, mestitię, ac cladis tam publice, quam privatę omnia videbantur: Nec cum dura, et accerbissima ipsi Illmo Dominio Venetiarum magnopere essent, nec pro eorum dignitate, ac vetusta in subditos fide, et singulari benivolentia tollerari deberetur, Romanorum tunc Pontificem per Litteras, et Oratores suos requisivere: Ut ipse, prout juris erat, dictum Patriarcham a tam temerariis, et diuturnis ausis revocare, et compescere: Qui Romanorum Pontifex hac de causa misso Dno Cardinale Hispano, nollentibus eī

dicta

dicto Patriarcha, et Ecclesia, et Compatriotis obedire, tantæ, tamque neces=
sariæ rei post hoc legittime, satisque opportune minime providit: Quas ob
res, quum nihil aliud relictum esset, nisi vim vi repellere, ut sua, et
subditorum suorum bona tuerentur, ac tantos hostiles impetus, et frequen=
tes, et diuturnas iniurias iniuste illatas propulsarent: Exercitum contra
dictum Patriarcham, et Patriarchalem Patriam, quam tenebat, et cum
qua, et ex qua ipsum Illmum Dominium totiens offenderat, paraverunt:
Quo factum est, ut favente Deo, et justitia Patria Forijulii in eorum diti=
onem brevi tempore, non contradicente Romano Pontifice, devenerit: Quæ
cum ita juste, et legittime acquisita sint, Illmum Dominium Venet. satis
clare intelligit nemini de jure per ipsum debere restitui: Si qua tamen
in predictis restituendis humanitate in Revmum Dnum Cardinalem
Patriarcham, aut eorum solita in Romanam Ecclesiam devotione uti
vellent: nemo est, qui non intelligat, ipsi Illmo Dominio saltem prius
refici debere damna, interesse, et expensas, quæ summam Ducatorum
Trecentorum millia excedunt. His etiam merito adiungi potest, quod
ipsum Illmum Dominium Venet. hæc loca maximis sumptibus semper
deffensavit, et hodie deffendit adversus eos, qui contra Sanctam Romanam
Ecclesiam, et Beatissimum Dnum Dnum Eugenium Papam quartum
adversa Altaria erexerunt, et sacrilegum Scisma in Dei Ecclesiam intro=
duxerunt, et adhuc turpissime inducunt, et nutriunt: Nam præfatus
Ludovicus Dux Tech olim Patriarcha emulus Beato Eugenio sub nomine
Basiliensis Concilii dicta Territoria invadere nixus est: Et olim quidam
Episcopus Tridentinus Cardinalis, et Patriarcha Aquilegiensis prætensus,
ex Nobilissimo Magoniæ ducum genere ortus, predicta bona quodam
quesito colore summis viribus usurpare studuit: ad quod non parum
conferebant, quæ alias de Teucris et litteris et oratoribus undique allata
fuerunt: Parabant enim maximis conatibus multas gentium copias
preter eorum consuetudines omni armorum genere munitissimas, ac validis=
simos exercitus contra Ungariam, et omnem populum christianum; qui
si prevaluissent (quod Deus avertat) maximum nimirum periculum
Patriæ Aquilegiensis res ipsa attulisset: Et ideo non iniusta quidem

vatione dicta Cora ipsum Illmum Dominium, ut supra, absolute, et incaute restituere hactenus recusavit, ne eius subsidiis dictis Coris destitutis non solum ipsi Illmo Dominio, sed universæ Ecclesiæ Sanctæ Dei, et cuncto Populo Christiano damnum, et gravissima jactura illata fuissent.

Ex adverso autem præfactus Dnus Joannes Prothonotarius auditis, et intellectis nominibus quibus supra petebat dictam Patriam sibi debere restitui. Post multa tandem hinc inde examinata, discussa, et agitata præfactus Dnus Prothonotarius Sindicus, et Procurator suprascripti Revmi Dni Cardinalis et Patriarchæ ex una: Et Spectabiles, et Generosi Viri Dni Marcus Foschari Procurator Scti Marci, et Ludovicus Foschareno Artium, et Juris Utriusque Doctor Honorandi Cives Veneti. Mandatarii et Sindici, et Procuratores Illmi Principis, et Exellmi Dni Dni Francisci Foschari Dei Gratia Ducis Dominii, et Comunis Veneti, ut eorum Sindicatu, et mandato plene constat publico Instrumento scripto, et publicato manu Circumspecti Viri Ser David de Tedaldinis Publici Imperialis Notarii, ac præfacti Illmi Dominii Secretarii Die Nono Mensis Junii a Nobis Notariis infrascriptis viso, et lecto ex Parte altera, volentes benigne concordare, et amice utriusque Partis indemnitati considerare, ad infrascriptam Compositionem, concordium Transactionem, et infrascripta Capitula, Conventiones, et pacta unanimiter devenerunt. Nam Primo prefacti Dni Marcus Foschari, et Ludovicus Foschareno nomine quo supra fatentur, et acceptant ipsum Revmum Dnum Cardinalem, et Patriarcham in Unicum, Verum, Canonicum, et Indubitatum Patriarcham Aquilegiensem, prout hactenus habuerunt secluso omni alio Pseudo Patriarcha prætenso, promittuntque præfacti Dni Sindici et Procuratores supradicto Nomine, quod dictum Illmum Dominium habebit habebit perpetuam, et indubitabilem amicitiam, benivolentiam, et caritatem cum ipso Revmo Dno Cardinali, et Patriarcha, eumque et Statum suum in dicta Patria omni tempore, omni casu, et omni modo et contra quoscunque tuebitur, et manutenebit: et in omnibus, et per omnia secum aget, ut cum Cive, et Homine sibi carissimo: Et e contra

promittit

promittit idem Dnus Prothonotarius dictis hominibus ut supra Prefatis Dnis Sindicis, et Procuratoribus Illmi Dominii Venet. perpetuam, et inviolabilem amicitiam, benivolentiam, et caritatem cum ipso Illmo Dominio: eumque, et statum suum in dicta Patria omni tempore, omni casu, et omni modo, et contra quoscumque tueri, et manutenere. Item promittunt predicti Sindici, et Procuratores nomine supradicto, quod totalis Jurisdictio spiritualis, et Ecclesiastica, et omnis omnis Superioritas, et Administratio in Spiritualibus dicti Patriarchatus, et Patriæ Aquilegiensis sine diminutione aliqua sit sicut hactenus semper fuit ipsius Revmi Dni Cardinalis, et Patriarchæ, et ipsi veram, plenam, et totalem obedientiam in spiritualibus omnibus, et in Administratione, usu, et exercitio omnium spiritualium ex nunc exhibent, et assignant; promittentes quod per totum dictum Patriarchatum ab omnibus subditis dicti Illmi Dominii dictum Dominium faciet in spiritualibus ipsi Revmo Dno Patriarchæ, ac eius Officialibus plenarie obedire, nec directe, vel indirecte de dicta Jurisdictione, vel Administratione spirituali se impedire: quin immo ipsum Revmum Dnum Cardinalem, et Patriarcham in sua Jurisdictione spirituali tuebitur, et deffendet. Insuper ut ipsa Ecclesia Aquilegiensis, et ipse Revmus Dnus Cardinalis, et Patriarcha bonis Spiritualibus dictæ Patriæ utatur, et gaudeat, non advertente dicto Ducali Dominio ad predictas omnes maximas impensas per se factas, et faciendas, damna, et interesse, quæ prætendit ut supra, et ad Jura multa alia, quæ habet dictum Illmum Dominium in dictis bonis, de quibus supra; sed volente multa remittere, supradicti Dni Sindici, et Procuratores antedicto nomine cum eodem Dno Prothonotario nomine, quo supra, convenerunt quod Civitas Aquilegiensis, et Oppida Sti Viti, et Sti Danielis in ista Patria consistentia, cum omnibus eorum Districtibus, et pertinentiis, Territoriis, fructibus, commoditatibus, emolumentis, et quibuscumque aliis Juribus eorum, et cum omnimoda Jurisdictione, ac mero, et mixto Imperio, ac omni temporali Dominio exceptis Feudis, et eorum collatione habeantur

per

per ipsum Reumum Dnum Cardinalem, et Patriarcham, et quod in illis, et de illis nullo modo Illmum Dominium se impedire possit; sed totale Dominium, Administratio, Gubernatio, et omne Imperi=um eorum Libere remaneat dicto Reumo Dno Cardinali et Patriar=che: et ex nunc prefati Dni Sindici, et Procuratores, quo supra nomine, dictam Civitatem, et Oppida cum dictis eorum Districtibus, Territoriis, et Juribus, ut supra dictum est, Libere relaxant, et ipso=rum veram et liberam possessionem dimittunt, restituunt, et assi=gnant dicto Dno Prothonotario dictis nominibus recipienti, dictoque Reumo Dno Cardinali et Patriarche, dictoque Dno Prothonotario dictis no=minibus dant, et concedunt Liberam Potestatem, Facultatem, et Auctoritatem, realem Possessionem apprehendendi dicte Civitatis, et Oppidorum cum dictis eorum Districtibus, Territoriis, et pertinentiis, ut supra dictum est propria auctoritate sine aliqua Licentia, vel requisitione dicti Illmi Dominii cum his tamen conditionibus, et pactis: quod omnes introitus, reditus, proventus, et emolumenta percipienda per Reumum Dnum Cardinalem, et Patri=archam ex temporalitate dictorum Locorum computentur in summam Ducatorum Quinque millium infrascriptorum.

Item quod omnes qui tenentur particulariter vel cum equis servire custo=die dicte Patrie undecumque sint, etiam si in predictis tribus Locis habitarent, semper cum res exigent, vel ipsi Illmo Dominio visum fuerit opus, obediant, et serviant ipsi Illmo Dominio vel eius Officialibus.

Item quod prefatus Reumus Dnus Cardinalis, et Patriarcha vel eius Offi=tiales non permittant portari Sal, aut uti alio Sale in dictis tribus Locis quam de Sale Caniparum dicti Illmi Dominii in dicta Patria ad hoc de=putatarum, vel deputandarum.

Item quod non permittant committentes contrabanna dicti Salis, et alia=rum rerum, servos fugitivos, et alios quoscunque rebelles, et bannitos per ipsum Illmum Dominium, in dictis Locis tute, et secure permanere: et si ibi invenientur, remittantur in potestatem ipsius Illmi Dominii. Et e contra banniti, fugitivi, condemnati, ac rebelles dictorum trium Locorum Reumi

Dni

Dni Cardinalis, et Patriarchæ, vel censuris Ecclesiasticis innodati per ipsum Reumum Dnum Cardinalem, et Patriarcham, vel suos Officiales non possint se reducere, nec debeant aliquo modo acceptari in aliquibus Locis suis in dicto Patriarchatu, et Patria Aquilegiensi tentis per ipsum Illmum Dominium, sed hinc inde debeat fieri remissio realiter, et sine fraude: et quod neutra Partium in dictis Locis debeat aliquid inovare in prejuditium alterius, vel subditorum suorum.

Insuper antedicti Dni Procuratores, et Sindici nomine suprascripto promittunt dicto Dno Prothonotario dictis Nominibus recipienti, et stipulanti dare, et solvere ipsi Reumo Dno Cardinali, et Patriarchæ pro omnibus aliis Locis ipsius Illmi Dominii, et quæ ipsi Illmo Dominio remanent in Administratione temporali singulis annis Quinque millia Ducatos Venetos boni auri, et justi ponderis, computando in illis prædictos Introitus, Redditus, Proventus, et Emolumenta, quos idem Reumus Dnus Cardinalis, et Patriarcha annuatim recipit ex dictis Tribus Locis: qui quidem Quinque millia Ducati auri solvantur in tribus terminis, videlicet singulis quatuor Mensibus tertia pars de redditibus ordinariis, extraordinariis, atque mixtis dictæ Patriæ per Officiales quoscunque præfati Illmi Dominii in dicta Patria existentes absque aliqua speciali Licentia, et mandato suo: Declarando tamen quod terminus huiusmodi solutionis Initium habuerit ad Kalendas Januarii proximi præteriti.

Promittunt etiam idem Dni Sindici, et Procuratores prædicto nomine dicto Dno Prothonotario nominibus quibus supra, quod Illmum Dominium tuebitur, et deffendet personam ipsius Reumi Dni Cardinalis in dicta Patria Aquilegiensi, et tria Loca suprascripta, scilicet Civitatem Aquilegiensem, et Oppidum Sti Viti, et Sti Danielis per ipsum Reumum Dnum Patriarcham possidenda: et ipsa etiam Loca sibi Reumo Dno retenta, et possessa sumptibus, Laboribus, et expensis præfati Illmi Dominii contra quoscunque Inimicos, et hostes perfidos sismaticos.

Item convenerunt Prefati Dni Procuratores, et Sindici dicto Nomine,

quod

præfatus Dnus Prothonotarius Nominibus quibus supra, quod omnes
aliæ Civitates, et omnia alia Oppida, Castra, et Loca ipsius Patriarchatus,
et Aquilegiensis Ecclesiæ, et per ipsum olim habita, et possessa, et quæ
hodie per ipsum Dominium detinentur, et seu possidentur cum eorum
Districtibus, Territoriis, fructibus, commoditatibus, Pheudis, et generali
omnium Pheudorum Collatione, Juribus, et pertinentiis suis, et cum
omnimoda, et plenaria Administratione mero, et mixto Imperio in
temporalibus, et omnis Superioritas, et Jus omnium Pheudorum, et
generalis eorum Collatio, et omnis Administratio, et Custodia detine=
antur, et possint ex causa antedictæ Transactionis Licite detineri, et possi=
deri per ipsum Illmum Dominium Venetū, et fructus ex inde, ac etiam
sint cum omnis Juris plenitudine in dictis bonis dictæ Ecclesiæ Aquilegien=
sis competenti libere, et expedite sine aliqua contradictione, aut juris et ipso=
rum bonorum aliqua diminutione, omnibus melioribus jure, via, et forma,
quibus possunt, et libere per ipsum Dominium habeantur, teneantur, et
possideantur, ac custodiantur; ita quod ipse Reumus Dnus Cardinalis, et
Patriarcha, nec suo, nec Aquilegiensis Ecclesiæ, possit se de prædictis Locis,
juribus, et jurisdictionibus, ac Dominiis aliquo modo, via, jure, et forma
directe, vel indirecte in temporalibus impedire, vel intromittere, sed (ut supra
dictum est) sint, et esse debeant dicti Illmi Dominii, omnibus melioribus ju=
re, et forma, quibus possunt. Et ex nunc dictus Dnus Prothonotarius dictis
nominibus prædicta omnia dicto Illmo Dominio, seu Prælibatis Dnis Sindi=
cis, et Procuratoribus recipientibus nomine suprascripto relaxavit, tribuit,
et concessit, et dictis nominibus promittit, quod ipse Reumus Dnus Cardi=
nalis et Patriarcha, nec aliquis suo, et Ecclesiæ suæ Aquilegiensis nomine
directe, vel indirecte se de illis, et in illis ullo modo impedire in tempora=
libus: et quod etiam se de illis, et in illis, quæ ad temporalia, impedire
non possit.

vel aliquo quæsito colore

Quæ quidem omnia et singula suprascripta solemni stipulatione pro=
miserunt dictæ Partes prædictis modis, et nominibus, sibi ad invicem sin=
gula singulis congrue refferendo, et Nobis Notariis infrascriptis, ut pu=
blicis

Publicis Personis stipulantibus et recipientibus vice, et nomine omnium, et singulorum, quorum interest, et interesse poterit in futurum, firma rata, et grata perpetuo habere et tenere, et inviolabiliter observare et adimplere, et nunquam contrafacere, dicere, vel venire de jure, vel de facto per se vel alium, sive alios, directe, vel indirecte, tacite vel expresse quovis modo, causa, vel ingenio, nec aliquo quęsito colore sub pęna viginti Quinque millium Ducatorum auri solemni stipulatione promissa, cum reffectione omnium, et singulorum damnorum, expen=sarum, et interesse Litis et extra, in quorum pęnam incidat pars illa, quę contrafecerit, et predicta integraliter non observaverit, et ab ipsa contrafaciente exigi possit, et debeat applicari observanti, contra quam esset contrafactum: et pęna soluta, vel non predicta omnia, et singula nihilominus firma perdurent, et inviolabiliter observentur: Renunti=antes partes predictę, et quęlibet earum in predictis omnibus, et sin=gulis exceptioni non sic, vel aliter factorum Capitulorum, et conven=tionum predictarum: exceptioni doli, mali, conditioni sine causa, vel ex iniusta causa in factum, actioni, et exceptioni, quod metus causa, Privilegio Fori, et omni, et cuilibet alii Juri Legum, et Con=stitutionum auxilio eiusdem quomodolibet competenti, vel competitu=ro, et Legi dicenti generalem rationem non valere sub ipotecha, et obligatione omnium suorum bonorum presentium, et futurorum predictarum partium, et cuiuslibet earum; jurantes partes predictę ad Sancta Dei Evangelia manibus tactis scripturis in animas constituentium suorum omnia, et singula suprascripta observare, et adimplere, ac observari, et adimpleri facere bona fide, et sine fraude.

Ad hęc autem omnia, et singula suprascripta Venerabiles Viri Dni Joannes de Zacho Vicedecanus Ecclesię Aquilegiensis, et Guarnerius de Arthenea Canonicus eiusdem Ecclesię servatis prius, et celebratis aliqui=bus actibus, et solemnitatibus, sicut de jure requiritur, Iconomi, Sindici,

et

et Procuratores constituti a Capitulo predicte Ecclesie Aquile=
giensis, prout de predictis omnibus plene constat publico Instru=
mento scripto manu Venerab. Viri Dni Dominici Canonici Aquile=
legiensis publici Imperiali Notarii sub millesimo, Indictione,
et diebus in ipso Instrumento particulariter contentis a Nobis Nota=
riis infrascriptis viso, et Lecto, intervenerunt, ac vice, et nomine ipsi=
us Capituli Aquilegiensis, omni meliori modo, via, jure, et
forma, quibus potuerunt, et possunt tam de jure, quam de consue=
tudine supradicte Transactioni, Concordie, et Compositioni pro ma=
iore eius robore dum ageretur, consensum, et auctoritatem suam, ac
etiam dicti Capituli interposuerunt, ~~cum omnibus obligationibus~~ et
de novo libere, sponte, et ex certa scientia, et actualiter, et sole=
mniter interponunt cum omnibus obligationibus, penis, renun=
tiationibus, et aliis suprascriptis; iurantes in animas suas, et
constituentium predictorum omnia, et singula suprascripta obser=
vare, et adimplere bona fide, et sine fraude.

Item promittit prefatus Dnus Prothonotarius quod dictus Reverendus
Dnus Cardinalis, et Patriarcha singula predicta ratificabit, et appro=
babit infra unum mensem, a die quo premissa ad suam notitiam
pervenerint, computando per suas patentes Litteras dictum publicum
Instrumentum: alioquin presens Contractus nullius sit roboris,
vel momenti. Voluerunt etiam, ac mandaverunt, et rogaverunt
partes predicte, et quelibet earum de predictis omnibus, et singulis
per me Petrum Entio, et alios Notarios Publicos infrascriptos, et
quemlibet nostrum debere confici unum, et plura Publica
Instrumenta eiusdem substantie, et tenoris, prout fuerit opportunum.

Actum Venetiis in domibus Monasterii Scte Marie Cruciferorum
presentibus Reudo in Christo Patre Dno Martino Archiepiscopo
Corphiensi, ac Venerabilibus, et Religiosis Viris Dnis Petro Boldu
Scte Marie de Carceribus Priore domus Scti Christophori de Muriano

ordinis

Ordinis Heremitarum S^cti Augustini, et Fratre Mauro Mon. S^cti Michaelis de Muriano dicti Ordinis Camaldulensium, et Fratre Luca de Parisio dicti Ordinis Heremitarum S^cti Augustini, ac Dno Petro Baduario q^m Dni Hieronymi, et Dno Andrea de Turricellis de Forosempronio, V. J. D^re et Dno Andrea Francisco de Urbinis Testibus ad premissa vocatis specialiter, et rogatis.

Ego Dominicus Bellono q^m S. Jacobi de Venetiis pub^a Imperiali Auctoritate Notarius, et Ducalis Aulae Notarius, et Judex Ordinarius prescriptum Instrumentum Jussu infrascriptorum Circumspectorum Virorum S. David Jacobi de Thebaldinis, et S. Petri Entio Ill^mi Dominii Venet. Secretariorum, ac S. Joannis Vbertini de Castrodantis, et S. Joannis Bellini Novariensis prefacti D^ni Dni Prothonotarii Secretariorum, ac suprascripto Instrumento rogatorum de Actibus eorumdem fideliter sumpsi, transcripsi, et exemplavi, in cuius rei testimonium fidem me subscripsi, signumque meum apposui consuetum.

Ego David Jacobi de Thebaldinis q^m Dni Antonii Curie Venetiarum publicus Imperiali Auctoritate Notarius, et Ducalis Aulae Venetiis Secretarius ac Judex Ordinarius predictis omnibus, et singulis una cum infrascriptis, et Circumspectis Viris S. Petro Entio Imperiali Notario, et Ill^mi Ducalis Dominii Venet. Secretario, et ipse S. Petrus, et ego, et Joannes Vbertinus, et Joannes Bollinus infrascripti Notarii aliis occupati suprascripto Dominico Bellono Notario Imperiali tradidimus, et commisimus in hanc publicam formam reddigenda: et ad fidem omnium premissorum me subscripsi, meumque signum apposui consuetum.

Ego Joannes Vbertinus q^m Bartholomei de Castrodantis Publicus Apostolica, atque Imperiali Auctoritatibus Notarius, ac Judex ordinarius predictis omnibus, et singulis una cum suprascripto ~~Dno~~ S. David de Thebaldinis, et infrascriptis, videlicet S. Petro Enzio q^m S. Marini Civis Venet., et S. Joannis Bellino predictis omnibus, et singulis presens fui, et ea rogatus scripsi, et publicavi: et ad fidem omnium premissorum me subscripsi, et signum meum apposui consuetum: et quia aliis occupati eramus tradidimus, et commisimus infrascripto Dominico Bellono in hanc publicam formam reddigenda forent.

Ego Petrus

Ego Petrus filius q.m D. Marini .... Civis Venet. Pub. Imperiali Auctoritate Notarius, et Ill.mo Ducat. Dominii Venet. Secretarius, ac Judex ordinarius predictis omnibus, et singulis una cum suprascriptis, et infrascriptis Notariis presens fui, eaque rogatus scripsi, et publicavi: et aliis occupati tradidimus, et commisimus suprascripto Dominico Bellono in hanc publicam formam redigenda, et in fidem me subscripsi, ac signum meum apposui consuetum.

Ego Joannes Bellinus q.m Gaudentii Novariensis publicus Imperiali Auctoritate Notarius, ac Reu.mi in Christo Patris D.ni Joannis de Reate Sedis Apostolice Prothonotarii Secretarius predictis omnibus, et singulis una cum suprascriptis presens fui, eaque rogatus scripsi, et publicavi, et occupati tradidimus et commisimus suprascripto Dominico Bellono in hanc publicam formam redigenda, et in fidem me subscripsi, et signum meum apposui consuetum. Laus Deo.

1790: 8 Marzo.

Portato in Canc.ria Ducal per l'Ecc.te Avv.o Giuliarati N: G: I: ad intimato, come in Stampa, ed altri sei Processi segnati del pñte giorno

Dall' archivio di Sacile

I. 1544, 4 Nov. Ducale che ordina di dar il possesso della Chiesa Arcipretale
di Prepositura al Rev. D. Giuseppe de Zucchi:

II. 1451, 21 Giugno. Urbano di Savorgnano Conte Palatino legittima
Gio. Antonio figlio naturale del nob. Nicolò q.m ser Odorico di [illegible] e di
Lucia.

III. 1287, 15 ott. Cividale. Il Patr. Raimondo concede alle Monache
della Cella di seguir la Regola di S. Chiara. (Colleg. Bianchi).

Petrus Lando Dei gratia Dux Venetiarum etc. Nobilibus, et sapientibus viris Victori Barbadico de suo mandato Locumtenenti Patriæ ForiJulii, et successoribus suis fidelibus salutem, et dilectionis affectum. Vacante Archipresbyterali Ecclesia S.ti Io: Baptistæ de Prapoth per liberam resignationem de ea factam per D. Bideum Fancianum decretorum doctorem, qui eam prius obtinebat in manibus q. Reverendi D. Ioannis Mathei Egberti Episcopi olim Veronensis et Abbatiæ Sancti Petri de Rosatio Abbatis, Reverendus D. Hieronymus de Pulcinico Canonicus Utinensis in dicta Abbatia prædicti q. R.di Episcopi tunc Vicarius generalis, dictam Archipresbyteralem Ecclesiam contulit Domino Presbytero Iosepho de Zuchijs, ut apparet ex litteris p.ti R.di Vicarii diei XXI. Augusti 1543. Quare mandamus vobis, ut eundem D. Iosephum, sive eius legitimum procuratorem poni faciatis, et positum conservetis in tenuta, et reali possessione Ecclesiæ antedictæ, cum responsione omnium fructuum, et proventuum ad illam spectantium, et pertinentium; verum si aliquid haberetis in contrarium, supersedete, et rescribite nobis, neminem in possessionem inveniendum amovendo. Has autem ad successorum memoriam in cancellaria vestra registratas præsentanti restituite.

Data in n.ro Ducali Palatio die vij no.bris. Indict: iij.a M D XXXXiij
(iiij)

pro præsentibus Ducatum unum et
pro hospitali pietatis Duc. unum

L. appensi sigilli
plumbei

Extra / Nobilibus et sapientibus viris
Victori Barbadico Locumtenenti
Patriæ Forijulii, et successoribus suis.

PASC

Dal R. S. D. Giuseppe Zaghio di Sbrogliavacca hò ricevuto la presente carta pecora originale che contiene come nella soprad.ta copia.

+ yhs +

In Christi nomine Amen. Nos Urbanus de Savorgnano sacri Lateranensis palatii comes palatinus, qui
infrascriptum creatus, et ipsum actum faciendi plenam potestatem habentes, ex auctoritate per quam pie me
clementia Romanorum Imperatorem semper augustum, et Boemie Regem nobis concessa, ut patet publico, et autentico
pendente munito, sano, integro, et illeso, non viciato, non cancellato, nec in aliqua ejus parte suspecto, sed omni
dno Francisco de Savorgnano proavo nostro, et heredibus suis in descensu lineae masculinae, cujus quidem pri
Imperator semper augustus, et Boemie Rex. Ad perpetuam rei memoriam. Nobili Francisco militi [?]
et fideli suo dilecto gratiam suam, et omne bonum. De tue fidei, et circumspectionis industria plenam
creamus facimus, et prout melius possumus ordinamus, Decernentes, et hoc imperiali statuentes edicto,
palatini facti sunt.......... molibet .....rit, Dantes et concedentes vobis auctoritatem, et potestatem
.... ad practicam, et executionem ejusdem officii abiles eos inveneritis, super qua
et a tabellionibus, ac Judicibus ordinariis tempore creationis, et institutionis eorum infrascripta jura-
... Serenissimo, et Invictissimo Principi ac dno dno Karolo Quarto divina favente clementia Ro-
ejus Romanorum Imperatoribus sive Regibus legitime intrantibus, neque umquam ero in consilio ubi
bilitate avertam fideliter, et instrumenta, seu contractus quoscumque non scribam in papiro, seu carta
mas voluntates necnon dicta testium fideliter conscribam, et ea occulte servabo, nullique pandam
personarum, necnon pontes, hospitalia, emendationem viarum publicarum omni tempore promo-
me Deus adjuvet, et sancta Dei Evangelia. Juramentum vero Judicis ordinarii erit in haec verba.
divina favente clementia Romanorum Imperatori semper Augusto, et Boemie Regi illustri Domino meo
neque umquam ero in consilio ubi periculum eorum tractetur, bonum et salutem promovebo, damnum eorum
munera, odium, vel amorem, sicut me Deus adjuvet, et haec sancta Dei Evangelia. Decernentes, et hoc impe
aut instituti modo quo permittitur, postquam juramenta predicta prestiterunt, officia sua valeant ubique
vigorem. Preterea auctoritate Imperiali predicta damus, concedimus, et elargimur tibi, et heredibus tuis
ex illicito, incoesto seu damnato coitu procreatos in vita seu morte parentum, ipsos et eorum quem
preesse valeant, et ad actus singulos, publicos, et privatos admitti adinstar aliorum qui sunt de thoro
succedant cum legitimis portiones, non obstantibus legibus Imperialibus, sive consuetudinibus quibuscumque
etiamsi de jure vel consuetudine deberet in premissis fieri mentio specialis. Nulli ergo omnino
contraire: Si quis autem contrarium attemptare presumpserit penam quinquaginta marcharum auri
Imperialis nostri Erarii sive fisci, residuam vero partem supradictorum Francisci, et heredum suorum
Romanorum Imperatoris Invictissimi, et gloriosissimi Boemie Regis. Testes huius rei sunt Venerabiles
cellarius. Ludovicus halberstaten. Johannes Argentinen. Johannes Olomucen. Fredericus Ratisponen. Lulasie [?]
Henricus Bregen. Duces. Necnon spectabiles Burghardus Burgravius Magdeburgensis Imperialis nostri
nius Magdeburgen. Dies de Recz, ac Nobiles Ninao de Hasenburg, Thymo de Colduz nostre Imper
Magister. Pesco de Janovicz Serenissime donie Romanorum Imperatricis et Boemie Regi
et quamplures alii nostri, et Imperii nostri nobiles et fideles. .... Sub Imperialis
Millesimo trecentesimo sexagesimosecundo, Indictione quartadecima. xbus. Kl Martii. Preci
Johanni Antonio nato Nobilis viri q. Nicolai q. q. Odorici de Ungrispach [illegible] de Cormono Civis
pro parte dicti q. Nicolai genitoris sui porrecta nobis supplicatio continebat, ut tibi de ipso q. Nicol
et nefario coytu procreato super hujusmodi natalium defectu largitionis beneficium ex
supplicationibus genitoris sui annuentes te Johannemantonium ex dicto damnato, et nefario
etiam id a nobis humiliter postulantem, auctoritate per memoratum olim Invictissimum

magnifici militis Dni Tristani de Savorgnano Comitis palatini inter cetera ad actum morie Serenissimum, et gloriosissimum Principem et dnum dnum Karolum quartum divina favente privilegio ipsius Dni Imperatoris in carta pergamena scripto, et ejus vera bulla cerea seu sigillo rotundo prorsus vitio, et suspitione carente, p eundem Serenissimum Imperatorem aliis concesso q magnifico militi vilegii tenor sequitur, et est talis. = Karolus Quartus divina favente clementia Romanorum Federici de Savorgnano Aquilegensis Diocesis sacri Lateranensis palatii Comiti palatino familiari, habentes fiduciam, te et heredes tuos in descensu lineae masculinae sacri Lateranensis palatii Comites quod omnibus juribus, privilegiis, gratiis, et libertatibus uti, et gaudere possitis, quibus ceteri Comites planariam tabelliones seu notarios publicos faciendi, et eisdem cum pena, et calamario, ut moris . . . . et heredum tuorum conscientias oneramus, necnon instituend.. in h. . . . . ramenta recipiendi, ut. . . . . in hec verba: Ego. N. promitto . . . . fidelis manorum Imperatori semper Augusto et Boemie Regi Illustri Dno meo gratioso, et omnibus successoribus periculum eorum tractetur, bonum et salutem eorum promovebo, damnum ipsorum pro mea possi= veteri abrasa, sed in membrana nova, et munda, testamenta, codicillos, et quascunque ulti= donec debeant aut mandato iudicis, seu aliis exigente justitia promulgari, causas miserabilium vabo, et officium meum exercebo fideliter, non attendendo munera, odium, vel amorem, sicut Ego N. juro et promitto, quod fidelis ero Serenissimo, ac Invictissimo Principi, et Dno Dno Karolo Quarto gratioso, et omnibus successoribus suis Romanorum Imperatoribus sive Regibus legitime intrantibus, pro mea possibilitate avertam fideliter, et officium indicatum exercebo fideliter, non attendendo niali stantes edicto, quod Tabelliones, sive judices ordinarii per te et dictos tuos heredes creati, fact. locorum absque impedimento quolibet exercere, et operationes ipsorum vim habeant omnimodam, et sexus ut premittitur, masculini, quod legitimare possitis bastardos, manzeres, nothos, spurios, et quoslibet libet ad legitima jura reducere, et omnem ab ejs tollere maculam geniture, ut officiis quibuscunque legitimo procreati, et quod virtute legitimationis hujusmodi in testamentis, et ab intestato ad equales Quibus si et in perpetuum presenti nostre largitioni adversari censentur per omnia derogamus, hominum liceat hanc nostre Imperialis maiestatis paginam infringere, vel ei quovis ausu temerario puri totiens quotiens contrafactum fuerit se noverit irremissibiliter incursurum, quarum medietatem usibus decrevimus applicari. Signum Serenissimi Principis et Dni Dni Karoli Quarti

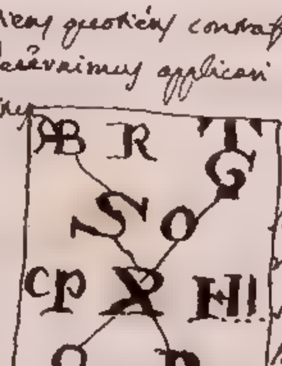

is Arnesti pragensis Archiepiscopus. Iohannes Luthomuslensis nostre Imperialis aule can- piscopi et Illustres Otto Marchio Brandeburgensis. Redacharus Brunsenbergs. tunc Magister. Fredericus Burgravius Nurembergensis. Iohannes Burgra- alis Ca mere Magistri. Leupoldus de Orsemburg nostre Imperialis coquine ne Con sortis nostre carissima Curia magister, ac Iohannes de Wortemberg nostre Majestatis sigillo testimonio orum Datum Nuremberg Anno Domini et habi nostrorum Anno sextodecimo, Imperii vero septimo. Dilecto nobis no tunc ratoris Civitatis Austrie Aquilegensis Dioces. salutem in Domino. Sane soluto, et quadam Lucia de .. original. soluta genito, ac ex illicito, damnato Imperiali auctoritate nobis ut supra concessa impertiri benignitate dignaremur. Nos igitur coytu ut premittitur natum et procreatum coram nobis flexis genibus existentem, et Principem et dominum dominum Karolum divina favente clementia Romanorum Impe=

vatorem semper Augustum, et Boemie Regem nobis plenè tradita, et de sue plenitudine po
tenore pleno iuré legitimamus, ac de certa scientia et gratia speciali ad omnes et singulos
et dignitates abilitamus, restituimus, et reducimus, ac si ~~[illegible]~~ esses de legitimo matrimonio
consistentes te legitimum esse, ac pro legitimo haberi, teneri, censeri, et perpétuo reputari,
annulum nostrum aureum in signum legitimationis préfate. Decernimus quoque et ab
mus quod tu de cetero tamquam legitimus, et de legitimo matrimonio ac iusto et vero thoro
cognatorum, et agnatorum, et aliunde qualitercumqué quesitis, et aquirendis tam ex
quibus omnibus, et singulis prefata imperiali auctoritate, qua fungimur teeum planarie
ac abilitatum esse decernimus, ordinamus atque mandamus, non obstantibus in prémissis
debuissent exprimi, et de eis fieri mentio specialis, quibus p et in contrarium hujusmodi
tia de plenitudine Imperialis auctoritatis nobis concesse, et qua fungimur in hac parte
liceat hanc paginam nostre auctoritatis, et gratie infringere, vel ei ausu temerario con-
tens fuérit contrafaciens ipso facto se noverint irremissibiliter incursuros, quorum
nostrorum usibus decernimus applicari. In quorum omnium testimonium et robur
scribi iussimus, et nostri sigilli appensione muniri. Datis et actum Utini Aquilegen
millesimo quadringentesimo quinquagesimo primo, Indictione quartadecima, di
q. S. Rizzardi de Castello, S. Dimitrio q. S. Simonis de Percoto, S. Filippo q. S. Manini de Maniais
bégnaco, his quattuor ultimis civibus et habitatoribus terre Utini, testibus ad premissa adhi=

Et ego Raphael quondam S. Raphaelis de Torellis de Verona, civis
tioni prefate ac gratie speciali ac annuli impositioni, necnon dispensa
hec ut premittitur per memoratum Dominum Urbanum de Saivognanu
sic fieri vidi, et audivi, Ideo rogatus et requisitus ac de mandato ejusdem
publicavi manu propria ipsius Domini Comitis sigilli appensione
singulorum premissorum : 2

locus appen

testatis concessa, et attributa, ut privilegio hic superinserto clarissime patet, presentium
actus legitimos publicos, privatos, et civiles, iura honores, officia, beneficia, status, gradus
procreatis, omnem geniture maculam penitus abolentes, ac decernentes, mandantes, et
Homenque, et ius legitimi nati, ve et nomina nanciscii, imponendo in digito manus tue dextre
imperiali auctoritate edicto statuimus omni modo, via, iure et forma, quibus melius possi:
natus, et procreatus in quibuscumque bonis, hereditate, ac iuribus, et actionibus per ordinem
testamento quam ab intestato ad equales succedere valeas cum legitimis portiones; Super
dispensamus, ac te ad omnia et singula supra et infrascripta legitimamus, et abilitamus,
aliquibus legibus imperialibus sive constitutionibus quibuscumque, etiam si tales essent, que
legitimationi et presenti nostre largitioni, et concessioni adversari censentur, ex certa scien=
presentium tenore derogamus, et derogatum esse volumus; Nulli ergo omnino hominum
traive sub pena quinquaginta marcharum auri puri, quas contrafacientes totiens, quo=
medietatem Imperialis Erarii sive fisci, reliquam vero partem nostris et heredum
presens privilegium, et instrumentum per Raphaelem notarium infrascriptum fieri; et
us Dioc. in viridario nostro sub pergola sub anno Nativitatis Dni nostri Jhesu Christi
Lune vigesimo primo mensis Iunii. Presentibus ibidem Nobilibus viris q. Rizzardo
de Utino, q. Odorico q. q. Iuleherij de Savorgnano, et Jacobo quondam q. Nicolai de Mon-
bitis, et rogatis.

et habitator Utini Aquilegen. Dioc. publicus Imperiali auctoritate notarius, Quia legitima=
tioni, abilitationi, decreto, et derogationi, omnibusque aliis et singulis suprascriptis, dum
comitem Palatinum agerentur, et fierent unacum supra annotatis testibus presens fui, eaque
Domini comitis palatini hoc presens publicum instrumentum exinde confeci, scripsi, et
munivi, meisque signo, et nomine consuetis roboratum in fidem et testimonium omnium, et

si. sigilli.

Raymundus Dei gratia sancte sedis ecclesie Aquilegiensis Patriarcha, Dilectis in Xpo filiabus Abbatisse, et Sororibus Monasterii sancti Francisci in civitate Austrie salutem et benedictionem nostram. Gaudemus in Domino q. ad frugem melioris vite anelatis fervent desiderio vos transferre, et precipue ad ordinem sancte Clare, qui in Ecclesia Dei morum honestate, et omni sanctitate vite maximè fulget, et quem totis viribus promovere, et totis nisibus cupimus exaltare. Quare vobis auctoritate presentium consentiendo omnē licentiam quam possumus impertimur, ut ad eumdem ordinem transeatis. Quod cum feceritis volentes vos favore prosequi ampliori, vos et monasterium vestrum et possessiones vestras, presentes, et futuras ab omni jurisdictione nostra et aquilegieñ Ecclesie tam in spiritualibus, quam in temporalibus, quantum ad nos pertinet eximentes, utendi privilegiis ordini sancte Clare concessis, et inposterum concedendis ad conservandam vobis presentem libertatem concessam plenam tenore presentium concedimus potestatem. In hujus aut̄ rei testimonium, validumque robur, et ad perpetuam memoriam atque inviolabilem firmitatem presentes litteras nostri sigilli pendentis munimine fecimus roborari. Dat̄ apud civitatem austrie. XVij. kt. novembris. Anno Domini. M.CC.LXXX vij.

Stà in carta pecora nel sacch.o secondo della carte del Rev.do Monast.o di S. Chiara in Civid.e

Zegliaco

1453, 21 feb. alla piazza del sig. di Zegliaco si tratta una causa in piazza

Millesimo quadringentesimo quinquagesimo tercio, Indictione prima Die vigesima prima Mensis Februarij. Actum in Zeglaco super Platea, ubi jus redditur, in presencia Antonij filij Bertoni de Zeglacco, jacobi quondam Joannis del Tor de Glemona habitantis in Zeglaco Testium ad hoc vocatorum. Coram Nobili ser Joanne de Zeglaco habens jurisdictionem, signoriam, et garitum in Villa, et pertinencijs de Zeglaco sedente pro Tribunali ad jus reddendum. Constitutus ibidem Magister Enricus Quesse de Treppomagno, et proponendo dixit quod citare fecit ad diem hodiernam, et hora data Terminorum inter tercias, et nonam per Antonium Cornelli de Zeglaco Preconem juratum de Zeglaco, et ibidem per dictum Preconem alta voce more solito dictum ser Pantaleonem vocavit, qui Preco retulit sacramento sui officij quod ad instanciam dicti Magistri Enrici Quesse citavit hora predicta super Platea Zeglachi dictum ser Pantaleonem inter nonam et tercias hora terminorum ad audiendum quid dictus Enricus dicere, et petere vellet in pena viginti solidorum. Facta dicta vocacione dictus Enricus proposuit, et dicendo dixit

quod predictum ser Pantaleonem fecit citare ad dicendum causam vel causas per quam, vel quas idem ser Pantaleon fecit eidem Enrico sequestrare certas suas pecunias in manibus Antonij Carnelli, non comparens dictus ser Pantaleon petijt dictus Enricus dictum ser Joannem per sententiam diffiniri quid juris; fuit diffinitum per dictum Nobilem ser Joannem quod dictus ser Pantaleon sit condemnatus de soldis viginti, et citetur in majori pena ad diem Veneris proxime futuram inter tercias, et ortum solis.

Eedem die, et loco, et in presentia suprascriptorum Testium, et coram suprascripto Nobili ser Joanne sedente pro Tribunali ad jus reddendum. Constitutus Enricus quesse de Treppo magno, et proponendo dixit, quod citare fecit Joachum de Artenea habitantem in Zeglaco, et ibidem ipsum fecit vocare per Antonium Carnielli Preconem juratum Zeglachi; et ibidem ipsum fecit vocare per dictum Preconem alta voce more solito. Qui Preco retulit sacramento sui Officij quod ad instanciam dicti Enrici citavit

nob, qui peccatis exigentibus huiusmodi flagellis ...

Turche

1456 IIII kal. iulij. Romę. Bulla P.P. Calisti V pro Cruciata.

Copia antica

1456.

CALISTUS Epus seruus seruoz dei. Venerabilibus fribus patriarchis Arepis epis
electis necno dilectis filijs eoru in spualibus vicarijs ac Abbatibus ceterisq ecclesiasticis psonis
ubilibz p orbem xpianoz constitutis saluter z aplicam ben. Cum hijs superiorib annis impius
nominis xpi psecutor Turchoz tyrannus post oppressam Constantinopolim Ciuitatem in qua omē
genus crudelitatis exercuit, seuiens no solum in homines sz etiā quo in deū ltum no poterat, in sacras
seruorumq reliquias impij desiderij conatū totis uiribus sit psecutus fideles ppls ad quos ualuit
aspirare assiduis cladibus affligendo, ita ut noue plage noue dies calamitatis mittant. Cumq
etiā qd indignius est his nō contentus sz magis superbe cornu ostendens uastitatem totius ppli
xpiani z occidentis in impia mente concepit ad idq inuadendu, uolentus sicut dies patet, gestiens
si liceat xpi nomen de terra pdere et impij cultus Machometti dānatam, horrendam blasfemiam
inducere. Hinc est qd nos pridem in tam dura tpm z rerum conditione z summus aplatus
apicem meritis licet insufficientibus euocati, Compatientes dnico gregi sic passim sub infideli
gladio cadenti quem dns saluator nr custodiendu z pascendu nobis comisit, conati sumus usq
in hanc diem quatum diuina gratia largiri dignata est istam hostes puersissimi conatibus
nris z Romane ecclie uires posse opponere ad hec ipm mente z aio studio incumbentes. Nas
siquidem decimas p orbem xpianu toti clero indiximus, fideles pplos ad comune fidei cām p lrās
nras excitauimus, nuntios misimus, qui ad sctam dni crucem tuendam quisq posse sz actem
gere pdicaret. Xpianorumq adiumenta colligeret. Legatos insup nros prim ad placanda regna
prim ad excitandos reges z principes, prim quoq ad congregandos duces eorumq cont' hunc hostem
alterum Machomettum ueteris uestigia imitantem exercitus. Nuper aut dilectu filiu Lodouicu
tt' Scti Laurentij in Damaso presbrum Cardinalem camerarium nrm cu classe maritima rec
auctore domino misimus. Denique nichil omisimus quantum dns iuuare dignatus est, qd ad hanc
salutare expeditione terre z maris pficere potuerit. Verum qz ut ait aplus neq est qui
laborem, solus aut dei miserentium actionibus clare, uidemus nichil actu de tantorum operum
studio, nisi i ieiunio, fletu, z planctu, z orationibus, reuertamur ad dnm, ut ipse reuertatur ad
nos, qui peccatis exigentibus humanis flagellis gerit pplm xpianum, uelut serui scientem
uoluntatem dni sui, z no facientem, Ceptam necessariu duximus, z maxime oportunu, ut misericor
diam eius cum gemitu z lacrimis implorantes uias nras in orone humiliem, no i humanis
tantu uiribus nris confidentes que fragiles sunt z caduce sz in dno exercituu qui deus est
fortitudinis, et qui olim Abrae cum paucis uernaculis in dno confidenti de potentibus re
gibus uictoriam dedit ab ipso uenit uictoria belli. Non enim saluatur rex p multam uirtutem
z gigas no saluatur i multitudine uirtutis sue. Ecce inquit psalmista, Oculi dni sup
metuentes eum, z in eis qui sperant sup mia eius, ut eruat a morte aias eorum, z alat eos
in fame. Moyse orationibus magis qz armis Amalechitas persequentes pplos superant, diuina
scriptura testante, cumq leuaret Moyses manus uincebat Isrl, sin aut paululu remisisset
superabat Amalech. Et pugnaturi cont' philisteos parit' Samueli dixerunt ne cesses cla
mare pro nobis ad dnm deum nrm ut saluet nos de manu philisteorum, Cumq ille clamaret
sacrificaretq pro illis intonuit dns fragore magno in die illa sup philisteos z exterruit
eos, cesiq sunt a filijs Isrl, no in superbia Sennacherib regis Assirioz i multitudine
curruu z equitu gloriantis, humili Ezechie regis, atq deuota orone octuagınta millibus
interemptis, angelo percutiente una nocte contriuit. Quarez et no moueat in huiusmodi
tribulationibus z pressuris qui ad ieiunia sanctissima arcem sic ad orationem confugere regis Josaphat
plus admiranda, qz magna uictoria, qui circulatis ab omnibus finitimis nationibus gentium
timore perterritus ad dnm tm se contulit, predicauitq ieiunium in uniuersa Judea z toto pplo
congregato deuotissima obsecratione dnm inuocauit, qui emisso spu suo sup Jhaziel Zacharie
filiu ita illi tradit. Attendite omnes Juda z qui habitatis in Jerlm z tu Josaphat. hec dicit

dominus vobis. Nolite timere nec paveatis hanc multitudinem, non est enim vestra pugna, sed dei, non exercitus
vos qui dimicabitis, sed tantummodo estote confidentes et videbitis auxilium domini super vos. Ac ille vehe
mentius orationibus laudibusque divinis insistens cantores instituit, qui laudantes dominum
in singulis turmis exercitum veluti firmissima et inexpugnabilia presidia attenderint, et voce
consona dicerent. Confitemini domino quoniam in eternum misericordia eius. Cumque illi laudes cantare ce
pissent, convertit dominus insidias hostium in se ipsos, ita ut invicem sevientes mutuis conciderent vul
neribus. Hisque artibus preclara feminarum Judith Holofernem necavit, et timore maioris
regis Nabuchodenosor superbiam fragilis femina, oratione lacrimis suffulta contrivit. Non
inquit in multitudine est virtus tua domine, nec in equorum viribus voluntas tua, nec superbi
ab initio placuerunt tibi, sed humilium et mansuetorum semper tibi placuit deprecatio. Quid
dicemus de fortissimo viro, cunctisque seculis glorioso Machabeo, qui quotiens oratione
suffultus bello congressus est, victor evasit. Ac vero cum oratione neglecta, deoque non invocato
cum Anthiocho rege congreditur profligatus effugit. quibusquoque omissis presidiis bello
contra Bachidem victus et tandem occisus, et dei populus contritus est. Dicamus igitur iustus es
domine, et rectum iudicium tuum, merito omnia patimur, quia peccavimus tibi et mandatis tuis non
obedivimus. Non enim solet divina clementia tam severo iudicio corripere populum peccatorem,
nisi cum illum videt a suis preceptis pertinaciter oberrantem. Achior ammonites, licet gen
tilis, Holoferni consilium dedit dicens. perquire domine si est aliqua iniquitas istorum in con
spectu dei eorum, ascendamus ad illos, quoniam tradens tradet illos dominus eorum tibi, et subiecti
erunt sub iugo potentie tue. Si autem non est offensio populi huius coram deo, non poterimus
resistere illis, quoniam dominus deus eorum defendet eos, et erimus in obprobrium universe terre. Hinc
timendum est, et vehementer formidandum quoniam numquam contra fidelem populum infidelium furor
tantum prevalere potuisset, nisi in ipsis fidelibus salvator aliquid reperisset quod oculos sue
maiestatis vehementer offenderet, qui non numquam solet corruptos hominum mores bellis
conterere atque emendare, et sic de inimicis cum inimicis vindicare. Ad penitendum igitur
et orationem maturandum nobis est, ne diu de die in diem differendo emendationem, et ad dominum
deum nostrum reverti nobis graviora contingant. Certi quidem, quia si revertemur ad dominum
ipse revertetur ad nos. Videns enim afflictionem filiorum Israel in egipto, audiensque
clamores eorum gloriosissimum illis de egiptiis triumphum dedit, et liberatos eos cum gaudio
tum per mare, tum per vastam illam deserti solitudinem ad terram promissionis transduxit. Cumque
illis veteribus malis, nova contingerent, ut pro suis peccatis ab omnibus finitimis nationibus, variis
temporibus essent oppressi, quotiens conversi ad dominum prestolabantur auxilium, divina misericordia liberavit.
Ipsi David penitenti et cum fletu dicenti, peccavi domine, peccatum extemplo dimisit. Et Ezechie
oranti vite periculum, mortisque terminum prorogavit, et peritura iuxta suum Ninivitas, cum
flentes orantesque ad deum fuere conversi, in misericordia exaudivit. Et nunc quidem non est abbre
viata manus domini, benignus et misericors et patiens et multe misericordie, et prestabilis super
malitia populi sui. His itaque sacrarum scripturarum testimoniis et exemplis, aliisque compluribus
permoti hortamur vos fratres et filii per viscera misericordie dei nostri Ihesu Christi, ut iuxta crediti nobis officii
pastoralis rationem, reformationem morum subditorum populorum vestrorum sanctorum patrum canones
et decreta diligentius insistatis, quia ut beatus Gregorius predecessor noster ait, dominicum
gregem lupus non tam nocte latentior, sed in aperta luce dilaniat. Vigilemus ergo ne quid pereat
et si captum forte quid fuerit, vocibus divinorumque eloquiorum ad gregem dominicum reducamus.
Nec vos labor terreat, quia nomen pastoris non ad quietem, sed ad laborem suscepimus, cum quos
increpare delinquentes noluerint, eos procul dubio pastor occidit. Nobis autem nihil tam cordi
est tamque desideramus, quam omnium populorum secundum deum, debemus, et obligamur, vitam
moresque reformare, quodque deo adiutore debitis incrementis prosequi intendimus verum quia

in perturbantium ista Turchorum rumentum urget tempestas ad occurrendum illi toto studio omnibusque
viribus insudamus. Et sicut a Christi fidelibus tam clericis quam laicis per bullam nostram super praefatis
corporalia auxilia requisiuimus ne nobis spiritualia deficere uideremur ita et nunc spiritualia que
maiora sunt instantius prestolamur. Vos igitur et uestrum singulos monemus
et hortamur in domino, atque dei omnipotentis ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate
confisi Mandamus atque precipimus, ut omnes et singuli sacerdotes, etiam si Cardinalatus,
aut alia quacumque ecclesiastica dignitate prefulgeant, secularium et regularium ordinum quorumcumque
exemptorum et non exemptorum quotiens cum eos celebrare contingat commemorationem faciant
et orationes dicant contra paganos instituta videlicet Omnipotens sempiterne deus in cuius manu
sunt omnium potestates et omnium iura regnorum etc. Quibus quidem celebrantibus et huiusmodi
orationem dicentibus de spirituali thesauro ecclesie Centum dies de iniunctis eis penitentiis misericor-
diter in domino relaxamus. Et ut omnis populus cuiuscumque sexus et generis orationum et indul-
gentiarum huiusmodi particeps esse possit, precipimus et mandamus, ut singulis ecclesiis quarumcumque
Ciuitatum terrarum, et locorum, inter nonas et uesperas videlicet ante pulsationem uesperarum uel ei propinque
saltem per interuallum medie hore singulis diebus tribus uicibus una, uel plures campane sonoriter
et bene audiantur pulsentur quemadmodum pro angelica salutatione de sero pulsari consueuit, et tunc
quilibet dominicam orationem videlicet pater noster, et Angelicam salutationem videlicet Aue maria gratia
plena etc. tribus uicibus dicere debent quibus semel. vel. tribus autem uicibus dicentibus quem-
bus fidelis centum dies indulgentiarum misericorditer in domino elargimur. Mandamus
insuper atque precipimus quatenus in singulis Ciuitatibus terris uestris, et uillis siue locis uestrarum
diocesium, aut administrationum siue iurisdictionum, omnibus primis diebus dominicis singulorum
mensium, processiones generales fieri faciatis, ad quas omnis populus conueniat, et clerici
siue seculares siue regulares mendicantes et non mendicantes, exempti et non exempti, qui
extra, aut intra menia ciuitatum, terrarum, castrorum, atque Villarum, siue locorum existant
aut in suburbiis. Religiosi uero qui in solitudine degunt, quique ad huiusmodi processiones
quando in Ciuitatibus, terris, castris et uillis siue locis fieri solent conuenire non consueuerunt, non
compellantur, sed eisdem diebus ipsi uel intra claustrum monasteriorum suorum, aut in circuitu eorum
aut ad aliquam propinquam basilicam se conferentes prout eis maior deuotio fuerit, processiones
faciant. Moniales autem intra menia urbium siue extra habitantes particulares processiones intra
claustra faciant septem psalmos penitentiales cum letaniis decantantes. Si preterea in
predictis dominicis diebus aliquod legitimum impedimentum superuenerit quominus huiusmodi generales
processiones deuote atque perfecte fieri possint, volumus quod una queque parochia siue
Monasterium, aut alia que uis ecclesia intra ambitum ecclesiarum aut claustrorum eas faciant
Aut quoquo modo uos et quilibet uestrum deuotioni et regularitati ipsi melius conducere iudicabitis
super quo uestras conscientias oneramus. Orationes autem siue cantus, ceterique cerimonie in
predictis processionibus, ita fiant, sicut in quibuslibet Ciuitatibus, terris, castris, et uillis
siue locis consuetum est. aut sicut uos ipsi pro re et tempore tamquam necessaria deuotius ordinan-
dum putaueritis, ita tamen quod missa solemnis dicenda in predictis processionibus sit ea que
in ecclesia contra paganos per ecclesiam ordinata est. Verum quia et fides et opera fidei ex
auditu ut ait apostolus, nec quis audire potest sine predicante, Volumus atque mandamus
quod in ciuitatibus terris castris uillis siue locis quibus predicatore cum copia uerbi dei
haberi possit in quacumque solemnitate processionis per illum sermo fiat ad populum, in quo primum
studebit fidem confirmare eosque patientes in huiusmodi tribulationibus reddere, doceatque quod
probatio fidei operatur, et patientia opus perfectum habet. Et ut beatus Augustinus ait,
Quotienscumque pressure seu tribulationis aliquid patimur admonitiones sunt et correctiones

nostre. Nam ut ipse Salvator non nobis promittit pacem, securitatem et quietem, sed tribulationes, pressuras et scandala demonstrant. Quid tale modo genus humanum patitur in seculo, quod non patres nostri passi sunt. Est quidem Ecclesia, ut beatus Ambrosius, navis in salo mundi huius constituta, crebris ventorum flatibus et aquarum fluctibus, idest temptationum verberibus fatigata, quam turbidi fluctus idest huius seculi potestates conantur ad saxa producere, que et si inundatis fluctibus aut procellis se venerit, numquam potest sustinere naufragium, quoniam in arbore eius, idest in cruce, Christus erigitur, in puppi Pater residet gubernator, proram Paraclitus servat Spiritus. Hanc per angusti huius mundi freta XII remiges ducunt, idest apostoli XII et similes numero prophete. Hec inquam est navis que in se quotidie seculum istud tamquam aliquod pelagus sentit infestum, numquam leditur ad saxum nec mergitur ad profundum. Ex illis rebus prosperis consolatur ut adversis non frangatur, et rebus adversis exercitatio ut non corrumpatur prosperis, per divinam providentiam procuratur, atque ita vim temptationum excipit alto. Hortatur insuper populum ad penitentiam, eo ea dicit magister veritatis suusque precursor Johannes officium predicationis exorsi sunt dicentes: Penitentiam agite, appropinquabit in vos regnum celorum. Utque etiam iudicii diem delicta mature constituant, et fiores illius penitendo preveniant, delictorum suorum maculas fletibus laventur, ut pius conditor noster cum ad iudicium venerit tanto eos maiore gratia consoletur, quanto magis conspicit quod ab eis sua delicta puniantur. Hec denique feritate Turchorum illis exposita et contra christianos intulerit interreque conventus mola, omnium orationes et pia dirigant ad eum vota fidelis.

Nos vero qui de Dei omnipotentis misericordia confisi largam indulgentiam opem corporalem ferentibus concessimus, indulgentiam etiam concedimus eis qui opem tulerint spiritualem. Omnibus itaque vere penitentibus et confessis qui ad predictas processiones convenerint septem annos et totidem quadragenas de vera indulgentia impertimur. Illis vero qui pia emiserint vota eaque compleverint, aut orationum aut peregrinationum aut elargitionis elemosinarum, ut omnipotens deus ad auxilium christianorum respicere pro sua pietate dignetur, duos annos et totidem quadragenas de vera penitentia indulgemus, Contrariis in ceteris partibus litteris apostolicis sine bullis duraturis dum sancta Cruciata ista durabit; et de celo uti confidimus victoria dabitur contra dictum perfidum Turchum, et alios secte dampnate Machometice impietatibus orientis sectatores. Nulli ergo hominum liceat hanc paginam nostre monitionis, hortationis, mandati, relaxationis, elargitionis et concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit indignationem omnipotentis Dei, et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum. Datum Rome apud Sanctum Petrum Anno incarnationis dominice MCCCCLVI. tertio kal. Julii, pontificatus nostri anno secundo.

Zegliacco.

un sequestro: 1453, 27 febbr.:

Milles: quadringent: quinquages: tercio; Ind: prima. Die penultima mensis Februarij. Actum in Zegliaco in Domibus habitacionis Nobilis ser Joannis in presencia ser Petri mattei de Treppo parvo, magistri Borzuti Fabris de Rospono, Tomadi de Braida de Artenea. Constitutus ibidem Magister Enricus questus coram Nobili ser Joanne, et proponendo dixit, quod citare fecit Janeluum de Zegliaco ad dicendum Causam propter quam Janelus eidem fecit sequestrare certos suos denarios in manibus Antonij Caondij instans quod dictus Nobilis ser Joannes sentenciare deberet dictum sequestrum esse nullum, et esse desequestrati denarij sui. Comparens ibidem Janelus, et dixit quod non debent esse desequestrati dicti denarij sequestrati in manibus Antonij Preconis cum sit quod eidem fecit facere certas expensas in faciendo eum pignorare cum Caballarijs Magnifici Dni Locumtenentis cum sit quod debebat facere tirucionem cum nuncio Nobilis ser Joannis, et instetit per ipsu esse diffinitum: et auditis Partibus diffinitum fuit per dictum Nobilem ser Joannem quod dictum sequestrum esset desequestratum cum damnis, et expensis; cum hoc quod dictus Enricus

solvere teneatur omnes expensas factas in faci:
endo pignorare dictum Janelum cum Cabalarijs
et in faciendo executionem contra ipsum, et
cum juramento dicti Janeli quid expendidisset,
et de dicto sequestro, et denarijs retinere debe:
atur: a qua sententia sic lata, et ipsius vigore
sensit se gravatum, et a dicta sententia se
appellat ad Magnificum dnum Locumtenen:
tem, quam appellationem dictus nobilis ser
joannes eidem admisit.

Ibidem in dicto Loco, et coram suprascriptis Consti:
tutus ibidem dictus Janelus, et dixit fecisse
sequestrare dictos denarios alia de causa, vide:
licet quod intendit probare quod eidem tenetur
in quampluribus denarijs, et ibidem produxit
quoddam Instrumentum unius sententie,
et certarum expensarum, que taxate fue:
runt in judicio ipso, et lecto in judicio scripto
manu ser Candidi q.m ser Eronimi Notarij de
Utino sub suis millesº, Indictione, et die;
et ibidem comparens Enricus, et dixit quod
intendit probare, et fidem facere quod nil

eidem

eidem tenetur in dictis denarijs vigore predicti Ins:
trumenti.

jtem dixit dictus Janelus quod alia de causa fecit sequestrare dictos denarios pro causa raciones facere cum dicto enrico, quia dictus enricus restat sibi dare libras solidorum sex. Qui enricus negavit, et Janelus traxit se probaturum.

Ex abbreviaturis olim D. Antonij q. Federici de Colloreto Not.
jacobus Ant.o Amaltei Utinus V. A. Notus
m.pp. die 3: junij 1776

Paulus Bernardus Patriæ
Foriiulij Locumtenens Generalis

1457
24 Agosto

Invigilantes omni studio, curaq; possibili ad ea quæ concernunt commodum, et utilitatem Illustrissimi Ducalis Dominij, aduisati de quamplurimis alienationibus bonorum Feudalium factis à diuersis Compatriotis contra iuris debitum in maximum detrimentum Cameræ nostræ dominationis. Et animaduertentes quod permulti Patresfamilias altis [illegible] ultra mortui sunt, quorum filij, fratres, nepotes, aliijq; heredes, et successores de bonis feudalibus à Camera nostræ dominationis nullam Inuestituram receperunt. Quod est expresse contra formam Iuris sacrorum Canonum, et ordinationem nostræ Inclitæ Dominationis: Pro volentes pro debito nostro suprascriptis Inconuenientijs opportune prouidere, et res istas pro bono nostri Dominij plenissime intelligere: Deliberauimus ad omnium notitiam proclamari hic Vtini, et in tota Patria Foriiulij: quod omnes filij, fratres, nepotes, heredes successores, seu aliter legitimam causam habentes succedendi in bonis feudalibus alicuius personæ, tam mortuæ, quam viuæ, debeant et teneantur sub pœna perdendi bona feudalia relicta sibi, seu quocunq; modo spectantia infra unum mensem proxime futurum à die procla=

proclamationis pntis computandum
venituro ad accipiendum debitam re=
cognitionem, Investituram aut renno=
uationem a nobis nomine Inclitæ Domi=
nationis nostræ: alioquin elapso dicto ter=
mino, et mense, eorum inobedientia
nonobstantes superinde procedemus,
prout Iuris ordo, et Illustrissimæ Domi=
nationis nostræ mandata nobis hadebunt,

Die sabbati 27 Augusti 1557.

Nicolaus Trebeta retulit mihi Cancellario se
de commissione antedicti magnifici Domini
Pauli Bernardo dignissimi Locumtenentis
Patriæ Forijulij publicasse proclamationem
suprascriptam in mercato nouo die supra=
scripta hora debita mercati: magna po=
puli, et districtualium multitudine ex=
istenti, me Cancellario sibi continue legente.

Thomas Tauranius Vicecancell. transsp.

Ego Nicolaus Vincentius Ioan. de pñis Coadiutor
Cancellar. Utini suprascriptum Proclama
cum relatione prout inueni in quodam
exemplario proclamationis alias fact. pñr
q Thomam Tauranium reperto. in Capsa
thesauri fideliter hic et supra transcripsi:
in quorum Fidem.

...em
...n vt=
...no =
...Domi:
...to ter:
...ntia
...neas,
...Domi:
...debuay

...via fa
...mini
...=ntis
...ionem
...yera:
...ppo=
...e ex:
...logeny.
...trasstly.
...tor
...ona
...am
...s pàr
...Capita
...igli:

Exc.mi

1459 19 februarii

Pasqualis Maripetro Dei gratia Dux Venetiarum etc. Nob. et sap. viris Hectori Pasqualigo de suo mandato Locumtenenti Patriae Foriiulii, et successoribus suis fidelibus dilectis salutem, et dilectionis affectum. Ad nostram fuerunt praesentiam Sp. Doc. Doc. Dominus Jo. de Melso et Egr. vir Raymondus de Pavona fideles cives nostri Utini et oratores illius fidelissimae communitatis nostrae nobisque exposuerunt, et proposuerunt quaedam Capitula, primum quorum asserunt contravenire a certo tempore citra iurisdictioni Capitanei qui

|| Interdum

vos, et alii Rectores nostri vobiscum conducunt consuevistis, et impeditur quod idem Capitaneus ius faciat in civilibus, et criminalibus in quibus non currat pena sanguinis contra concessiones per nos ipsi Communitati factas, quare ut ad hanc partem mentem, et intentionem nostram intelligatis deliberavimus, et volumus, ac vobis expresse mandamus, cum nostro Collegio ut omni exceptione remota vos in hoc facto Capitanei servare ad unguem faciatis concessiones per nos dictae Communitati factas, et nullatenus impedire eum cum suo iudicio ad faciendum ius, et iustitiam in civilibus et criminalibus in quibus non currat pena sanguinis per leges, et constitutiones Patriae contra concessiones nostras praedictas et antiquas consuetudines, Nam appellationes earum causarum ad vos devolvuntur, et in criminalibus istis in quibus currat poena sanguinis vos iudices esse volumus.

Servando etc.

Data in nostro Ducali palatio die 19 februarii Indictione 8.va 1459.

A tergo Nob. et sap. viro Hectori Pasqualigo Locumtenenti Patriae Foriiulii, et successoribus

Jo. Dominicus Basimonius not. cancellariae a quodam primam plures vinius [illegible] Duc. ita requisitus omisso residuo Exc.mo lrae Duc. descripsi et sigillavi

17. feb.^o 1459

D

Utini, q[uo]d habeant
p[rim]am instantia[m] in civilib.
et criminali minori.

3

Exempl.

Sub regimine Mag.ci Dni Leonardi Contareni. In 1459. die 22 Decembris. Presentib; Rmo in Xto Patre D.o Fortunatio Epo Sanfavaten. ac Vic.o Rmi D.i .... Card.lis et Patrię Aquilejen. Sp. D.o Francisco Georgio Hon.do Thesaurerio Utini, et D. Daniele de Gila de Padua Doct.

Pro Camera Fiscali, et pro S.r Joanne Lisilino instante pro Capitaneatu Suffumbergi, quam habet hoc anno ad affictum pro Ducatis 167. Mag.cus D. Locumtenens antedictus non tam pro utilitate ipsius Capitaneatus, quam etiam aliorum Capitaneatuum, et Gastaldiarum, ac Canipanum Patrię declaravit et terminavit, quod nullus cujuscumque conditionis existat, audeat, vel presumat vendere, vel alienare, aut sua jura cedere alicui de aliquo Terreno, manso, aut bono sine expressa licentia Mag.corum Dnorum Locumten.tium qui pro tempore erunt sub pęna lib. 50, et amittendi ipsa bona, et nihilominus venditio facta nullum sortiatur effectum et ne de hoc aliquis ignorantiam capere possit mandavit fieri Publicum Proclama Utini, et in omnibus locis Capitaneatuum, Gastaldiarum, et Canipariarum Patrię de omnibus predictis attento quia plurima ipsa Bona venduntur cum maximo damno Nostri incliti Ducalis Dominij. -

Concordat cum simili existente in Offitio Cancellarię Patrię Forijulij in Libro magno charta godina cooperto fol. 36. ~~capitulum~~ titulum Ducales etc.

In Christi nomine Amen

Anno nativitatis eiusdem millesimo, quadrigentesimo sexagesimo. Ind. 8a die vero tertia mensis 9bris. Actum Utini in Camino domus habitationis infrascripti Dni Danielis Decani. Presentibus providis viris mag. Guielmo Calderario q. Ioannis de Mecho districtus Mediolani habitante in Portugruario, Petro q. Iusti, et Ioanne q. Iacobi Blanculini, his duobus de Ticonico sub Faganea, et Francisco filio Dominici Carpentarij de Utino habitante in foro ueteri testibus ad haec uocatis, specialiter et rogatis

1460. 3. 9bre.

Il Decano Daniele di Strasoldo concede a Orlando Calderari Lombardo un batiferro

Ibi Venlis. et Egreg. in iure can. Licentiatus dnus Daniel de Strasoldo Decanus Collegiatae Ecclesiae Beate Mariae Utini, nomine suo, ac uice, et nomine Canonicorum, et capituli dictae Ecclesiae, pro quibus promisit de ratto, dedit, concessit, locauit, et affittauit Mag. Orlando Calderario q. Petri de Valsutina districtus Mediolani Utini habitanti ibidem presenti, et acceptanti. Unum Battiferum dicti Capituli cum omnibus iuribus, et pertinentiis suis situm in pertinentiis Utini super Rugia, quae tendit de Utino ad Villam Cusignaci infra suos confines, a parte superiori est molendinum Ioannis q. Iuliani Molendinarij, a parte inferiori est unum Molendinum Curiae Patriarchalis, ab uno latere est quaedam Braida q. Francisci de Cerneglono mediante aqua Rugiae, ab alio est uia publica, saluis alijs dicti Battiferi ueri[o]ribus, et pluribus confinibus, si qui sunt, usque ad tempus, sive terminum nouem annorum proxime futurorum. Ad habendum, tenendum, possidendum, gaudendum, usufructuandum usque ad dictum tempus siue terminum nouem annorum sine contradictione, et facto dominorum Decani, Canonicorum, et Capituli, seu alterius personae

Decano stipulanti inde, et nomine prędicti capituli omnia ipsius Magri Orlandi bona presentia, et futura.

Et denum precibus, et instantia dicti Magri Orlandi, et pro eo providus vir Simon q. q Antonij Zachini Utini habitans se constituit eidem Dno: Danieli Decano stipulanti ut supra fideiussorem, et principalem debitorem dicti affictus quatuordecim stariorum frumenti soluendi ipsi capitulo pro dicto Batafero, obligans ad hęc omnia eius bona, mobilia, et immobilia presentia, et futura.

Quęquidem dictus Magr Orlandus promisit conservare indemnem a dicta fideiussione, et obligatione.

In Christi nomine Amen.

Anno nativitatis eiusdem millmo quadringentesimo sexagesimo. Ind: 8.a Die lune X:ma mensis 9bris. Actum Utini in Sacristia Collegiatę Ecclesię Beatę Marię Sntibs egregio decretorum doctore Dno: Georgio Miculi de Utino, et honorabili Viro q Marquardo q. S Ioannis de Susanis de Utino testibs ad hęc uocatis specialiter, et rogatis.

Ibi convocato, et congregato capitulo dictę Ecclesię, in quo interfuerunt Venerabiles: Dnus Daniel de Sorasoldo Decanus, et Venerabiles uiri Dnus Iacobus Francisci de Utino, Dnus Prbr: Nicolaus de S.to Vito, et Dominus Prbr Ioannes de Florentia Canonici eiusdem Ecclesię facientes, et rapresentantes totum dictę Ecclesię Capitulum, cum plures pro tunc non essent Canonici ipsius Ecclesię in sacris constituti, qui possent comodè dicto capitulo interesse.

Ubi quidem exposito ~~prius~~ q supradm dominum Danielem

Decanus

Decanum, qualiter ipse de comissione, et fratrum suorum Canonicorum, et totius capituli eiusdem Ecclesie locavit Baratterrum ipsius Capituli Magistro Orlando Calderario Comi habitante pro afficto quatuordecim stariorum frumenti in anno, cum pactis, et conditionibus de quibus in instrumento ipsius locationis superius descripto continetur, et instante quod ipsi Domini Canonici, et capitulum deberent ipsam Locationem affirmare, ipsi Dni Canonici, ut supra capitulariter congregati, asserentes, et dicentes dictam Locationem fuisse per ipsum Dominum Decanum factam de commissione eorum, et capituli predicti, omni meliori modo, via iure, et forma, quibus sciverint et potuerint laudaverunt ibidem, ac ratificaverunt, et aprobaverunt ipsam locationem, et omnia in ea contenta, promittentes per se, successores suos, et cum obligatione omnium dicti capituli bonorum presentium, et futurorum, mihi Raphaeli notario subto, tamquam publice persone, vice, et nomine suprascripti Magistri Orlandi conductoris, et omnium aliorum, quorum interesset Legitime stipullanti ipsam Locationem, et ratificationem predictam perpetuo firmas, ratas, et gratas habere, tenere, et observare, et non contrafacere dicere, vel venire ratione aliqua, dolo, ingenio, sive causa de iure, vel de facto sub pena dupli eius de

de quo questio moveretur minus quinq. solidis in singulis capitulis, et clausulis presentis instrumenti in solidum solemniter stipulata, et premissa, qua soluta, vel non presens nihilominus instrumentum, et omnia in eo contenta plenam obtineant firmitatem, atque perpetuum robur.

In calce suprad.ti instrumenti

Publicatum fuit per me Raphaelem Notarium supradictum instrumentum manu propria suprascripto magistro Orlando.
Die 28 Julij 1463:

Ioannes Baptista Fabritius Veneta Aucf.te et de Colleg.o Vrini Notarius instrumenta premissa locationis, et rattificationis sumpta manu propria, pro ut stant, et iacent, ex quodam libro in folio cooperto coriis signato D. de iuribus Reverendissimi Capituli Vrinensis, et in eius Archivio capitulari exist. benti sumpsit, et subscripsit requisitus in fidem.

Vrini die 20 Xbris 1728

S: C: N: A:

Giorno di Luni 9. Genaro 1634. Indᵉ 2da:

In Udene nella Sacristia del Duomo. Presenti m. Domẽgo Cesare, et m Paolo q. Domẽgo della Mora di Udene testimonij m.

m Valentino del q. Mattia Serafino Monaro fuori della Porta del Borgo d'Aquileia p nome suo, et di m Gio: Battᵃ suo Frãtto:, et loro eredi, p il quale promette de ratto nelli suoi proprij beni ha dato, venduto, e constituito al Mol. Revdᵒ Caplo: di Udene presenti, et accettanti li Mol: Illi:, e Mol: Revdi Monsigⁿ Oratio Valvasone, Andrea Poleni, et Ettore Ettorio Canonici di detto Mol: Revdᵒ Capitolo un livello, ouero una responsion livellaria di £ 43 = 8 all' anno da pagarsi ogni anno p li suoi eredi, Frãtti, o loro eredi nel giorno sudetto, cominciando l'anno prossimo venturo 1635. sopra tutti li loro beni di cadauna sorte posti in cadaun loco, e specialmente sopra il molino posto fuori della Porta del Borgo d'Aquileia detto del Chiaminutto, et sopra un campo contiguo al sudetto molino, qual confina a sol levado con la Roia, a mezo di il Nob: Sigʳ Quarine q. Nob: Sigʳ Marquardo Susanna, a sol a monte il Nob: Sigʳ Antonio Antonino, et alle monti un campo della Vedᵃ Fraternita di S: Nicolò di Rausetto. Ad hauer, tener, possedere et questo p prezzo di 100 di £ 6 " 4 p ducato; il qual tutto prezzo il sudetto Valentino alla presenza di me Nodaro, e testimonij soprati confessò hauer effettivamente hauuto, et riceuuto dall'antedetto M: Rdᵒ Caplo: Renonciando

p ciò ad ogni esecutione; transferrendo da mò il possesso alli sudetti Nob: Reud. Sig.ri p nome come di sopra di poter riscoter il sudetto Livello p la clausola del constituto in forma; Promettendo quello mantenire contro cadauna persona in Giud: e fuori sotto obligatione di tutti li suoi beni mobili, stab: presenti, e venturi.

Et a richiesta del sud.o q. Vallentino m.s Francesco q. Dom.co Fabro detto Spagnolo p nome suo, et di q. Zuan Batt.a suo Fratello: et q. Pietro q.m q. Seraffino Fritaiotto di Udine, simul, et in solidum si constituirono pieri, e principali per il sud.o q. Valentino p il cap.le sudetto, et livelli, che p quelli a tenuto pagare al sud.o Nob: Reud.o Cap.lo, obligando insup. tutti li loro beni di cad.a sorte mob: stabili, presenti et venturi, li quali m.s Fran.co, q. Zuan Batt.a suo Fratello, et q. Pietro segurtà, e principali come di sopra constituiti, il sudetto q. Vallentino promise relevare d'ogni molestia, che p tal causa potessero patire sotto l'istessa obligat.e di tutti li suoi beni mobili, stabili, presenti, et futuri.

Marti 10 Genaro 1634.

Constituito appresso di me Nod.o inf.to q. Zuan Batt.a Seraffino Mon.o al Molino detto del Chiaminus fuori della Porta del Borgo di Aquileia, et inteso il tenor del sud.o instrom.to, quello ratificò, et laudò non altrim.ti, che se personalmente vi fusse intervenuto, obligando p manutentione di quello tutti li suoi beni di cad.a sorte presenti, e venturi Pnt.i q. Pietro di Strada Monaro, et q. Lorenzo Zampar d'Ud.e testi.

Adi detto

Constit.o presso me Nod.o m.s Zuan Batt.a Fabro d.o Spagnolo habitante nel Borgo d'Aglia, et inteso il tenor dell'atto di segurtà fatto p m.s Fran.co suo Fratello p nome suo, sotto di lievi, quello laudò, et ratificò, obligando p ciò tutti li suoi beni p.ti, e venturi p.ti li sud.i testi.

Instr.m premissum de notis q. Sp. D. Iacobi Moroldi Not. publ. Utin. educere feci p sibi fidem tabulis Paternis Ant. Javiter Col: Utin. seq. vost facta in cosf.tul.o ... 20 Januarij 1749

A: C: N: A:

Giorno di Sabbato 29 Luglio 1634 Ind: 2da:

In Udene nel Borgo d'Aquileia nelle Case delli M.to Ill.re Sig.ri Nicolò C:, et Frat.i Valuasoni; pnti il Sig.r Giacomo Simeonio, et sig. Andrea Brexanitta Cittadini d'Udene testimonij & done.

& Valentino Fritaiotto, over Chiaminutto del q. Mattio Monaro fuori della Porta del Borgo per nome suo, et di & Zuan Batt.a suo Fratello, per il quale promette de rato nei suoi proprij beni, per prezzo di ducati cento, e dieci di L 6 s 4 per duc.; qual tutto prezzo esso & Valentino confessò alla presenza di me Nodaro, et testimonij sopran.ti haver effettivamente havuto, et ridotto in tanti contadi dal Mol: Ill.re, et Mol: Rev.do Cap.lo per esso stipulante, et accettante il Mol: Ill.e, et Mol: Rev.do Mons.r Oratio Valuasone Canonico di esso Mol: Rev.do Cap.lo un Livello, ouero un'annua responsion Livellaria di L 47.15 all'anno, in rag.e di sette per cento, da eser pagata ogni anno dal sudetto & Vallentino, et Frat.lo, et loro eredi il giorno della Festività dell'Assontione della Mad.a del mese d'Agosto comminciando l'anno prossimo vent.o 1635. Et questo sopra tutti li suoi beni presenti, e venturi, et in particolare sopra il molino posto fuori della Porta d'Aquileia per esso habitato detto del Caminutto con un campo ivi contiguo, nel quale vi sono dieci moravi, et confina a sol levado con la Roia, et con un campo del Sig.r Paolo Paulito, a mezo di il Nob: Sig.r Zuanne q. Marquardo Susanna, a sol a monte il Nob: Sig.r Antonio Antonini et alle monti un campo di S. Nicolò, con autorità al detto Mol: Rev.do Cap.lo di poter far pegnorar così il sudetto m.r Vallentino, et Frat.lo, et loro eredi, come ciascheduno altro, che tenesse, o possedesse il sudetto mollino, et campo per li livelli corsi, e non pagati, et far tutto quello, che è

consueto fare, et che si osserva fare in questa Patria nella materia de livelli; Ad haver, tener, possedere transferendo il possesso, nel quali, ex nunc nella persona del sud:° Mol: R:do Monsig:r Valuasone accettante per nome del sudetto M: R:do Capitolo di riscuoter il sudetto livello a suoi debiti tempi per la clausola del constituto in forma; Promettendo quello mantenir contro cadauna persona in Giud:° e fuori sotto obligatione di tutti li suoi beni di cadauna sorte posti in cadaun loco presenti, e futuri.

A richiesta veramente del sud:° S. Valentino, S. Francesco Battello, et S. Pietro Frizaiotto q:m S. Serafino di Udene simul, et in solidum si constituirono pieggir, e principali in sol: con il sud:° S. Val:° per il sudetto cap:le, et livelli, che a suo debito tempo non fussero stati pagati, obligando per ciò tutti li loro beni in solidum, mob: stabili, presenti, e venturi, li quali S. Fran:co et S. Pietro Segurta, et principali come di sopra consti:tuiti; Il sud:° S. Valentino per nome suo, e di suo Fratello: promise relevare da ogni molestia, che per la sudetta causa potessero patire sotto l'istessa oblig:e di tutti li suoi beni mob: stabili, presenti, e futuri.

Presenti li sudetti testimonij.

Instrumentum premissum de notis q:m Sp: D: Iacobi Moroldi Not:ij Coll:ti Utin: educere fecit per alia fidum Iulius Fabritius Not:s pariq:e Coll:ti Utini seq: rog: facta inconstrat:ne subscripsit in fidem.

Utini die 22 Januarij 1729

nella
serendo
Mol:
tto
ri
na;
na
ni
)
.
esco
ne
ali
lli,
ri,
ob:
et
rusk:
io
er
Ilig:
rini.
de
tti
Dw
Ilini
ipsit

In Christi Nomine Amen

1461, 19 Feb. — Atto di donazione a Simone Buccinato e Cristoforo di Strassoldo

Anno a Nativitate ejusdem Dni millesimo quadringmo sexagmo primo, Indict. 9, Die vero 19 mensis Februarij Actum in Terra Sti Danielis Aquil. Diocesis sub logia magna Comunis Ptib. providis Viris q. Colla Stipendiario q. Augustini de Neapoli Armigero Magci Dni Christophori Tolentini, q. Leonardo nato q. Gabrielis de Pithianis de Sto Daniele, et q. Thoma q. Nob. Viri q. Federici de Varmo inferiori testib. ad hoc habitis, specialiterque vocatis, et rogatis.

Ibique Nobiles Consortes Arcani Superioris videlicet q. Joannes Ant. q. Nobilis Viri q. Rizzardi de Arcano p se, et procuratorio nomine Nob. q. Joannini eius Patrui, ut de procuratorio constat dixit manu mei Notarij infrasti, nec non q. Antonius q. Nob. Viri q. Gabrielis de eodem loco ex causa donationis jure mere, libere, simpliciter, et irrevocabiliter inter vivos dederunt, cesserunt, transtulerunt, et mandaverunt prestanti juveni q. Simoni Buccinato Nob. Viri q. Christophoro de Strassoldo ibidem pnti pro se, suisq. heredib. recipienti omnia, et singula ipsorum Consortum jura, et actiones reales, personales, utiles et directas, tacitas, et expressas, que vel quas hent, habebant seu habere poterunt in Villa, et ptinentijs Ville Campi-longi de strata occasione jurisdictionis, seu garritus ad ipsos consortes spectantes, et pertinentis in eadem Villa, ejusq. ptinentijs, videl. festa in ea custodiendi, et consciendi, guadias, multas, et condemnationes exigendi, et omnia, et singula alia faciendi, et exercendi que ad ipsos consortes spectare, et pertinere dignoscuntur pleno jure, seu dignosci possent, tam de jure, quam de consuetudine, facientes, et constituentes eumdem q. Simon Cessionarium, procuratorem tamquam in rem suam propriam, et ponentes in locum ... ita, et taliter quodammodo prefatus q. Simon Cessionarius suo nomine actionib. utilib. et directis, tacitis, et expressis agere experiri, excipere, replicare, consequi, et se tueri possit, et valeat a quibuscumque, et ex quacumque occasione antedictis,

etc.

et omnia, et singula alia dicere, facere, et exercere quemadmodum ipsi prefati Consortes facere et exercere poterant, ant et potuissent ante similem cessionem, et translat. promittentes quoque prefati Consortes Cessores nominibus quibus supra pro se, eorumque heredes, et successores, et cum oblig. omnium suorum bonorum mobb. et stabb. praesentium et futurorum, refectioneque damnorum omnium, et expensarum litis, et extra, ac interesse se solemniter obligare, antedicto Cessionario stipulanti pro se, suisque heredibus, aut cui sua dare voluerit predictam Cessionem, Donat., Translat., et omnia, et singula in hoc instr.o contenta perpetuo firma rata, grata habere, tenere, observare et adimplere, et non contrafacere, dicere, vel venire per se vel alium sive alios aliqua rat.e vel caussa, de jure vel de facto, et ipsam donationem nulla rat.e s. ingratitud. revocare sub pena dupli ejus, de quo lis vel questio mota erit, paullionibus solidis quinque, in singulis capitis hujus contractus stipulata, ac promissa qua pena soluta vel non praesentis tamen instrum., et omnia, et singula in eo contenta plenum obtineant robur atque perpetuam firmitatem.

Ex notis olim Eg. Dni Jacobi Pithiani Civis, ac Notarii S. Danielis, prout inveni manu propria fideliter extraxi Ego, Jacobus Justus publicus Imperiali Aut.e Notarius ejusdem loci me subscripsi, ac signavi in fidem.

L. S.

Antedictum Donat. ex alio consimili antiquo et authentico orig.i modo existente penes D. Co. Raymundum Anton. a Arcano reg. Jo. Ant.s Cossius Pub. V. A. Not. ac Civis Utinensis manu propria extraxit, seque in fidem reg. subscripsit, et signavit f. Idul. L. D. M. S. V.

Die 10 7 Mensis Augusti 1702

modo
ssent.
at.
s, et
omnino
, et
ssion.
praedicta
inst.
re et
alio
ad eos
quas lis
hujus
non
tinuant

ielis,
ta
in

ntra
ab
ius
t et

1461, 19 marzo Cividale. Scomunica pubblicata contro alcuni preti per non pagamento di sussidio.

publicatio

In Cristi nomine amen. Anno Nativitatis eiusdem domini Millesimo quadringentesimo sexagesimo primo Indictione nona Die vero Jovis decimanona mensis Marcii. Pontificatus vero Sanctissimi in Christo patris et domini domini Pii divina providentia pape secundi Anno iii°. Actum in Civitate Austrie Aquilegiensis diocesis in choro Ecclesie Collegiate Beate Marie infra missarum solemnia Dum ibi magna Clericorum dicte Ecclesie et populi multitudo adesset. Ibique venerabilis et circumspectus vir dominus presbiter petrus [illegible] in dicta Ecclesia Custos et prebendatus Ascendens pulpitum dicte Ecclesie ubi predicatur et etiam Evangelium cantatur Admonitus et requisitus per Reverendum patrem et dominum dominum Bertoldum de Nordis Decretorum Doctorem Canonicum Civitatensem ac in choro et patriarchatu Aquilegiensi generalem vicarium Substitutum etc. Ac vigore [illegible] unius patentes literas sub suspensione sigilli Curie Causarum Camere Apostolice munitas obtentas seu emanatas a Reverendo patre domino domino Jacobo de Muzarellis domini nostri pape Capellano honorando Curie causarum Camere Apostolice Auditore generali Contra et adversus dominum Johannem de Murucho Scriptorem Apostolicum et dominum Cristoforum a Castello Clericum Aquilegiensem Ad instanciam Honorabilium virorum Galeoti de Franciotis et Sociorum Romanam Curiam sequentium Ob non solutionem certarum pecuniarum [illegible] contractus etc. Ut in ipsis litteris latius apparebat continetur per quas quidem litteras declaravit ipse dominus Auditor ipsos et quemlibet eorum Excommunicatos Occasione dicte non solutionis predicte incurrisse et mandabat ipsos publice excommunicatos denuntiari. Tandem ad Executionem dictarum litterarum Apostolicarum et Commissionis sibi facte [illegible] Campanis pulsatis atque Candelis accensis et extinctis et de pulpito in facie populi dixit ego presbiter petrus supra commissione mihi facta in hanc normam et formam excommunico ac excommunicatos denuntio prefatos dominum Johannem de Murucho Scriptorem Apostolicum et dominum Cristoforum a Castello Clericum Aquilegiensem et quemlibet eorum in solidum ab Ecclesia et Cetu fidelium [illegible] et [illegible] donec debitam super premissis obtinuerint absolutionem De quibus [illegible] rogatus et requisitus fui ego notarius infrascriptus ut publicum conficere instrumentum et scribere.

Capitula Francisci.

Primo quod dum Franciscus de Carraria tenetur domino Francisco de Lodum libras [illegible] decem et vendidisset

[illegible] de [illegible] modium [illegible] frumenti ad [illegible] promisit pro ipso [illegible] [illegible]

alio domino solvere libras [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] libras [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] ipsi Francisco de [illegible] principale

Item quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ipse Francisco.

Jo. Canning
Geo. Chipchin

1462. 25 Sett. - Il Luogot. [Matteo de' Capra] di
Tenente [Castello] da licenza a
Domenico di Castello di
arrestare il di lui massaro
Leonardo fuggito in salvo,
tolto hospitio

1462 25 sett.

Ludovicus Fustarenus ~~doctor~~ Artium et Iur. utriusque doctor. pro Ill.mo du-
cali venetorum dominio potestas Foriiulii locumtenens generalis. Universis et singulis
ad quos presentes pervenerint: Tenore presentium significamus et fidem facimus:
quod instante et requirente Nobili ser Doymo de Castello: concessimus ei
licentiam et harum serie concedimus. quod dictus ser Doymus possit et valeat
secundum formam constitutionis, detineri et capi facere Leonardum drezavilla
massarium suum loco et foco tenentem in Lavariano, pro debitis et affic-
tibus non solutis, et preterea nobis et successoribus nostris: et hoc quia idem Leonar-
dus dicitur aufugisse insalutato hospite, cum substantia sua, quibus fuisset
ut dicitur intromissa. In quorum fidem presentes fieri iussimus, et sigillo s. nostri
regiminis obsignari. Datum Utini die XXV. Septembris 1462.

Baptista Fregoni canc.

No 31

1462. ... per ... canonicale di S. Felice Fortunato
di Aquileja.

REVERENDISSIMO in Christo patri et
domino domino Dei et Apostolice Sedis gratia .. Patriarche
Aquilegensi eiusque in spiritualibus vicario seu officiali
generali, necnon venerabilibus et circumspectis viris
dominis .. preposito .. decano .. canonicis et capitulo ecclesie collegiate
Sanctorum Felicis et Fortunati Aquilegensis ac illi vel
illis ad quem vel ad quos in eadem ecclesia canonicorum
receptio ac prebendarum collatio, provisio, presentatio seu que-
vis alia dispositio pertinet coniunctim vel divisim omnibusque
aliis et singulis quorum interest vel interesse poterit et quos
infrascriptum tangit negotium seu tangere poterit quomodo-
libet in futurum coniunctim vel separatim, SILVESTER Zanno
de Venetiis, decretorum doctor, decanus Civitatensis Aquilegensis diocesis iudex
et executor ad infrascripta una cum infrascriptis nostris in hac
parte collegis cum illa clausula quatenus vos aut duo
aut unus vestrum per vos vel alium seu alios etc.
a Sede Apostolica specialiter deputatus salutem in domino et nostris huiusmodi
immo verius apostolicis firmiter obedire mandatis. Litteras
sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Pii divina pro-
videntia pape secundi in forma ... cum
cordula canapis vera bulla plumbea ...
impendente more Romane curie bullatas
et illesas, non viciatas non cancellatas ...
sed omni prorsus suspicione ...
ut prima facie apparebat nobis
per ... Guidone de Castelino ...
litteris apostolicis principaliter nominatum ...
et testibus infrascriptis presentatis ...
noveritis recepisse, quarum quidem
tenor sequitur et est talis videlicet. Pius [illegible]
dei, Dilectis filiis .. Civitatensis et [illegible]
Aquilegensis diocesis decanis [illegible]
Canonico Aquilegensi [illegible]
Vite ac morum honestas [illegible]
et virtutum merita [illegible]

filius Guido de Capelino pbr perpetuus beneficiatus maioris
... in ecclesia Aquilegiensi fidedigno commendatur
testimonio nos inducunt ut sibi reddamur ad gratiam liberales.
Cum itaque sicut accepimus dilectus filius Daniel de
Coloreto canonicus ecclesie sanctorum felicis et fortunati Aquilegiensis
certam ipsius ecclesie prebendam obtinens nuper apud sedem
apostolicam constitutus quandam aliam in dicta ecclesia per obitum
quondam Dinij de Glemona ipsius canonici extra Romanam
curiam defuncti vacantem prebendam prout iuxta ipsius ecclesie
consuetudines et statuta poterat infra tempus legitimum
optaverit, et propterea dicta obtenta prebenda per assecutionem
pacificam alterius optate prebende huiusmodi per eundem
Danielem optionis huiusmodi vigore factam vacare speretur:
Nos volentes eundem Guidonem premissorum meritorum suorum
intuitu gratiam facere specialem, discretioni vestre per apostolica
scripta mandamus quatenus vos vel duo aut unus vestrum
per vos vel alium seu alios eundem Guidonem de canonicatu
dicte ecclesie sanctorum felicis et fortunati sic vacante cum
plenitudine iuris canonici auctoritate nostra providere curetis,
obtentam vero prebendam predictam cuius etiam eiusdem
... fructus redditus et proventus octo florenorum
camera secundum communem extimationem valorem annuum
...do assecuti non excedunt, cum illam vacare
... prefatam, etiam si ad illam quomodolibet
... cuiuscumque persona seu per optionem obtinere
... de Insafoldo eiusdem ecclesie sanctorum
... canonici eodem modo ut libera resignatione
extra dictam curiam etiam coram notario publico
... spontanee factam vacet etiam si tanto tempore vacaverit
... iuxta Lateranensis statuta concilii ad sedem
... devoluta, ipsaque obtenta prebenda
optione Beltrami huiusmodi generaliter
... nuper ea inter aliquos lis cuius
... processu pendeat indecisa,

dummodo tempore dati presentium non sit in eis alicui aliud
specialiter ius quesitum Cum omnibus iuribus et pertinentiis
suis eidem Guidoni auctoritate nostra conferas et assignes
Inducens eum vel procuratorem suum eius nomine
in corporalem possessionem Canonicatus et obtente prebende
inductum iuriumque et pertinentiarum predictorum et defendentes
inductum amoto exinde quolibet illicito detentore
ac faciens ipsum Guidonem vel dictum procuratorem pro eo
ad obtentam predictam huiusmodi in eadem Ecclesia Sanctorum
Felicis et Fortunati in Canonicum recipi et in fratrem stallo
sibi in choro et loco in capitulo ipsius Ecclesie cum dicti iuris
plenitudine assignatis, sibique de ipsorum Canonicatus et
obtente prebende fructibus redditibus proventibus
iuribus et obventionibus universis integre responderi
Contradictores auctoritate nostra appellatione postposita com-
pescendo. Non obstantibus felicis recordationis
Bonifacii pape octavi predecessoris nostri et aliis Apostolicis
Constitutionibus necnon dicte Ecclesie Sanctorum Felicis
et Fortunati iuramento confirmatione Apostolica vel quacumque
firmitate alia roboratis statutis et consuetudinibus …
contrariis quibuscumque aut si aliqui … ua
quavis auctoritate in dicta Ecclesia … has
et Fortunati in Canonicos … bet
recipiantur insistant seu si … us sibi
facta de Canonicatibus et … speciali
Ecclesie Sanctorum Felicis et For… ales
aliis beneficiis Ecclesiasticis in illis … ales de
Sedis vel legatorum eius litteras …
sit per eas ad inhibitionem reservationem … decreta
ut ratione quolibet sit processum … bus omnibus eiusdem
Guidonem in assecutione … canonicatus et pre
bende Sanctorum Felicis … voluntati ante …
Sed nullum per hoc eis … ctione Canonicatuum
et prebendarum … gratiam

Seu si venerabili fratri nostro patriarche Aquilegiensi et
dilectis filiis capitulo dicte ecclesie Sanctorum Felicis et
Fortunati vel quibusvis aliis communiter vel divisim a dicta
sit sede indultum quod ad receptionem vel provisionem
alicuius minime teneantur, Et ad id compelli aut
quod interdici suspendi vel excommunicari non possint quodque
de Canonicatibus et prebendis dicte ecclesie Sanctorum
Felicis et Fortunati vel aliis beneficiis ecclesiasticis ad eorum
collationem provisionem presentationem seu quamvis aliam
dispositionem coniunctim vel separatim spectantibus nulli
valeat provideri per litteras apostolicas non facientes plenam
et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi
mentionem Et qualibet alia dicte sedis indulgentia generali
vel speciali cuiuscumque tenoris existat, per quam presentibus
non expressam vel totaliter non insertam effectus huiusmodi
gratie impediri valeat quomodolibet vel differri et de qua cuiusque
toto tenore habenda sit in nostris litteris mentio specialis,
Aut si dictus Guido presens non fuerit ad prestandum de
observandis Statutis et consuetudinibus dicte ecclesie
Sanctorum Felicis et Fortunati solitum iuramentum dummodo
[illegible] absentia sua per procuratorem ydoneum et cum
[illegible] pervenerit corporaliter illud prestet, aut
[illegible] do vel etiam assequatur quodcumque perpetuum
[illegible] cura Mansionariam incompatibilem in eadem
[illegible] eius diaconum ac presbiterum
[illegible] noviter Sancti petri ultra Pontinum
[illegible] annis quadraginta florenorum auri
[illegible] redditus et proventus secundum com[illegible]
[illegible] predictum valorem annuum non excedunt
[illegible] ere. Nos enim ex nunc irritum decernimus
[illegible] eorum super hiis a quoquam quavis
[illegible] ignoranter contigerit attemptari.
[illegible] apud Sanctum petrum Anno Incarnationis
[illegible] millesimo Quadringentesimo Tertiodecimo
[illegible] Anno quarto .

POST QUARUM quidem litterarum apostolicarum presentationem
et receptionem nobis et per nos ut premittitur factas
fuimus per eundem dominum Guidonem in prescriptis litteris
apostolicis principaliter nominatum, qui in Curia nobis per publicum
instrumentum fecerat fidem de predicta optione ac etiam quod
idem dominus Daniel assecutus fuit prebendam optatam
que fuerat olim domini Dominici de Clemona debita cum
instantia requisiti quatenus ad executionem dictarum litterarum
apostolicarum et contentorum in eisdem procedere dignaremur
iuxta mandatum seu directum per easdem a Sede apostolica
nobis factum. Nos igitur Silvester Zanino de venetiis
Dcoimus Judex et executor prefatus Attendentes
requisitionem huiusmodi nobis factam fore iustam et rationi
consonam, volentes mandatum apostolicum nobis in hac parte
directum reverenter exequi ut tenemur, Id circo
auctoritate apostolica nobis commissa et qua fungimur in
hac parte Canonicatum et prebendam predictos
~~olim prebendam domini Beltrami de Strupoldo quam domini~~
~~optavit prebendam domini Dominici de Colorecto ut~~ [illegible]
~~prefatus Guido asseruit~~ / cum plenitudine iuris [illegible] mag
ac cunctis iuribus et pertinentiis suis Ecclesie [illegible] arko
Guidoni contulimus assignavimus et [illegible] in possessionem
Nec non prefatum Guidonem in [illegible] de [illegible] possessionem
quasi per ipsum Canonicatus et prebende E[illegible] per fetias et
Forhunali Aquilegiensis ~~quos quondam~~ [illegible] ~~mel de Colore[illegible]~~
~~ut Beltramus de Strupoldo in~~ ~~[illegible] obtinebant~~
~~seu alter eorum obtinebat~~. Ju[illegible] [illegible]
apostolicarum vim formam et tenorem [illegible]
eorundem ponimus et inducimus ac [illegible]
per birreti capitis sui impositionem [illegible]
inducamusque et investimus de [illegible]
illatum detentorem amovemus [illegible] Reverendissimum
in Christo patrem et dominum dominum [illegible] Aquilegiensis
ac prepositum Decani [illegible] capituli dicte [illegible]
Canonicorum fetias et [illegible] Canonicos

I: prebende Canonicatus eiusdem Ecclesie per mortem optione per vos [illegible] domini Beltrami de Strupoldo etiam in Ecclesia prefata Cividatensi fetias et Forhunali prebende Canonicatus obtinetis [illegible] de prebenda domini Dominici [illegible] domini predicti factum. A.

quibus noster processus dirigitur tenore presentium
requirimus et monemus, primo, secundo, tertio,
et peremptorie communiter et divisim ac vos et vestrum
quemlibet in virtute sancte obedientie et sub penis
infrascriptis districte precipiendo mandamus, quatenus
infra sex dierum spatium post presentationem seu notifi-
cationem dictarum litterarum apostolicarum et presentis nostri processus
vobis factam immediate sequentium, quorum sex dierum
duos pro primo duos pro secundo et reliquos duos dies
vobis universis et singulis supradictis pro tertio et
peremptorio termino ac monitione canonica assignamus,
eundem Guidonem vel procuratorem suum eius nomine,
in corporalem realem et actualem possessionem canonicatus
et prebende iuriumque et pertinentiarum predictorum recipiatis
[illegible] [illegible] quem nos in eandem possimus admonemus et defendimus
inductum, Ac eundem dominum Guidonem vel procuratorem suum
eius nomine ad eandem prebendam in eadem ecclesia
et in canonicum recipiatis et in fratrem, stallo sibi in
choro et loco in capitulo ipsius ecclesie cum plenitudine iuris
canonici assignatis; Ac eundem dominum Guidonem vel
pro[illegible] suum eius nomine ad eandem prebendam in
[illegible] in canonicum recipiatis et ut moris est
[illegible] recipi et admitti permittatis, sibique de
[illegible] prebende fructibus proventibus redditibus
[illegible]bus et obventionibus universis prout
ad [illegible] de iure pertinet integraliter et fideliter
[illegible] Quod si forte premissa omnia et singula
[illegible]atis mandatisque et monitionibus nostris
[illegible] verius apostolicis non parueritis cum effectu,
[illegible] et singulos qui delinquerint in
[illegible] in hac parte contradictores et
rebelles [illegible] dictum dominum Guidonem

vel procuratorie sive super premissis in aliquo,
ac ipsum impedientes dantes auxilium consilium
vel favorem publice, et occulte, directe vel indirecte
cuiuscumque dignitatis status gradus ordinis vel
conditionis existant, ex nunc prout ex tunc et ex tunc
prout ex nunc singulariter in singulos predictos seu
dictos canonica monitione premissa excommunicationis,
in capitulum vero dicte ecclesie suspensionis ac etiam in ipsam
ecclesiam interdicti sententias ferimus in hiis scriptis ac etiam
promulgamus, vobis vero reverendissimo patri et domino domino patriarche
Aquilegiensi, cui ob reverentiam vestre pontificalis
dignitatis in hac parte deferimus si contra premissa
vel premissorum aliquid feceritis per vos vel submissam
personam seu personas submissas predictis sex dies
canonica monitione premissa, ingressum ecclesie inter
dicimus in hiis scriptis, Si vero huiusmodi interdictum
per dictos sex dies prefatos sex dies immediate [illegible]
quod absit sustinueritis animo indurato, vos in hiis s[criptis]
simili excommunicationis innodamus. Ceterum [illegible]
ad executionem ulteriorem ulterius pro[illegible]
procedendum nequeamus quoniam pro plu[illegible]
negotiis personaliter interesse, univ[illegible]
dominis Abbatibus Prioribus prep[illegible]
decanis Scolasticis Cantoribus [illegible]
Thesaurariis Sacristis tam Ca[illegible]
et Collegiatarum ecclesiarum Canon[illegible]
rectoribus seu locumtenentibus [illegible]
Capellanis Curatis et non Cu[illegible]
Altaristis ceterisque presbiteris [illegible]
Tabellionibus publicis quibuscu[illegible]
Aquilegensis ac alibi ubilibet [illegible] quilibet
in dictum super ulter[illegible] mandatis
constitutis, atque nostri procedendi [illegible] convit

vires nostras donec eas ad nos specialiter et expresse
duxerimus revocandas, quos nos etiam et eorum quemlibet
auctoritate predicta primo secundo tercio et peremptorie
requirimus et monemus communiter et divisim, eisque
et cuilibet eorum in virtute sancte obediencie et sub
penis infrascriptis quas in eos et eorum quemlibet ferimus
in hiis scriptis, nisi fecerint et adimpleverint ea
que eis in hac parte committimus et mandamus districte
precipiendo mandantes quatenus infra sex dierum terminum
post notificationem presencium eis et eorum alteri factam,
Et postquam pro parte dicti presbiteri Guidonis fuerint
requisiti seu alter eorum fuerit requisitus immediate
sequentium: quem terminum eis et eorum cuilibet pro omni dilatione
terminorum peremptorio, ac monitione canonica assignamus,
Ita tamen quod in hiis exequendis alter alterum non expectet
nec unus pro alio se excuset. Ad vos Reverendissimum patrem patriarcham
Aquilegiensem et capitulum dicte Ecclesie omnesque alios, et
singulos supradictos personaliter et loca alia de quibus
expediens fuerit personaliter accedant, seu eorum alter
[illegible]dat prefatas litteras et hunc nostrum processum ac omnia
[illegible]ta in eas contenta vobis omnibus et singulis
[illegible]tim, ac aliis quorum interest et intererit
[illegible] legant intiment insinuent et
[illegible]ficare curent, Et eundem presbiterum
[illegible]rnatore suo eius nomine in corporalem
[illegible]alem possessionem canonicatus et prebende predictorum
[illegible] eorundem inducant auctoritate apostolica et
[illegible] defendant inductum amoto exinde quolibet
[illegible]ore quem nos ut supra amovemus et
[illegible] amotum, Eundemque presbiterum Guidonem
[illegible] eius nomine ad eandem prebendam et eidem
[illegible] recipi faciant et in fratrem stallo
[illegible] capitulo ipsius Ecclesie cum plenitudine

iuris canonici assignatus, ac eundem presbiterum Guidonem
vel procuratorem suum eius nomine ad prebendam predictam
ut moris est admittant et admitti faciant Sibique
de ipsorum capituli et prebende predictorum fructibus reddi-
tibus et proventibus iuribus et obventionibus universis
integre prout ad eos cuiusque vel dumtaxat pertinet respondeant
et faciant ab aliis plenarie et integre responderi.
Et generaliter omnia et singula premissa nobis in hac parte com-
missa plenarie exequantur iuxta traditam seu directam a
Sede Apostolica nobis formam, Ita tamen quod idem subdelegati seu
quicumque alii in preiudicium dicti presbiteri Guidonis aut
eius procuratoris valeant attemptare nec contra processus
per nos habitos et prescriptos seu per nos vel per commissarios
nostros absolvendo vel suspendendo aliquid innovare, In
ceteris autem que eidem presbitero Guidoni vel suo procuratori
super premissis in aliquo nocere possent vel quomodolibet
obesse prefatis subdelegatis nostris et quibuscumque
potestatem omnimodam denegamus, Et si contingat
in aliquo super premissis procedere de quo nobis [illegible]
potestatem omnimodam reservamus [illegible] eam
Propterea commissionem nostram huiusmodi [illegible] revocare
nisi de renovatione ipsa [illegible] operante et [illegible] nostris
litteris fecerimus mentionem, [illegible] ipsam autem
nostram huiusmodi nolumus nec [illegible] nostris
preiudicare collegis quominus [illegible]
in huiusmodi executionis negotio [illegible] hoc [illegible]
procedere possint et [illegible] seu
alios prout ipsis vel eorum alteri [illegible] erit opportune
Prefatas quoque litteras Apostolicas [illegible] postea
de omnibus et singulis huiusmodi nec [illegible]
penes dictum presbiterum Guidonem [illegible] eius
procuratorem remanere et non [illegible] aliquid [illegible]
seu quemvis alium ipsis [illegible] voluntate

quomodolibet detineri, Contrarium vero facientibus
prefatas nostras sententias et penas quas in scriptis
et nos late sunt volumus ipso facto subiacere,
Mandamus tamen copiam fieri de premissis petentibus
eam et habere debentibus, petentibus quidem sumptibus
et expensis, Absolutionem vero omnium et singulorum qui
prefatas nostras sententias, aut earum aliquam incurrerint
quoquomodo sive incurrent nobis vel superiori nostro
tantummodo reservamus, IN QUORUM omnium et
singulorum fidem et testimonium premissorum presentes
nostras litteras sive presens publicum instrumentum huiusmodi
nostrum processum in se continentes, sive continens exinde
fieri et per notarium publicum infrascriptum subscribi et
publicari mandavimus, Sigillique nostri iussimus appensione
muniri, Datum et actum in Civitate Austrie Aquilegiensis
diocesis in domibus habitationis nostre Sub Anno a
Nativitate domini Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo
secundo Indictione decima Die vero tercia mensis Maij
pontificatus prefati domini Sanctissimi nostri Pij divina
providentia pape secundi Anno quarto presentibus ibidem
venerabilibus viris domino presbitero petro [illegible] Custode Civitatensi,
presbitero Johanne magistri Anthonij textoris [illegible] Civitatensi,
presbitero Daniele de Sancto Daniele Curato Sancti [illegible]
testibus ad premissa vocatis specialiter et rogatis.

[illegible] Bartholomeus de Guarengis Civis et habitator
Civitatis Aquilegiensis diocesis publicus imperiali auctoritate
[illegible] dictarum litterarum presentationi receptioni
[illegible] collationi [illegible] monitioni censurarum et
[illegible] et subdelegationi, ceterisque alijs et singulis
[illegible] dum sic ut premittitur per prefatum dominum Executorem
[illegible] agerentur et fierent vna cum prenominatis testibus
[illegible] et singula sic fieri vidi et audivi. Ideo hoc
instrumentum in se processum huiusmodi continens per alium fideliter
[illegible] confeci subscripsi, Et in hanc publicam formam
[illegible] meis signo et nomine appositis in fidem et
[illegible] singulorum premissorum requisitus et rogatus

Nos Silvester Quirinus de Venetijs decretorum doctor
Decanus ecclesie Beate Marie Civitatis Austrie Aquilegiensis
diocesis judex et executor ad infrascripta una cum nostris collegis
cum illa clausula in hac parte a Sede Apostolica specialiter deputatus. Universis
et singulis se pro se habere pretendentibus in canonicatu et prebenda
ecclesie sanctorum Felicis et Fortunati de Aquilegia vacantibus
per obitum venerabilis viri domini Danielis de Colloredo canonici in
dicta ecclesia sanctorum Felicis et Fortunati salutem in domino et mandatis
nostris huiusmodi, immo verius Apostolicis firmiter obedire. Universitati
vestre notificamus quod nuper nobis presentate pro parte venerabilis viri
domini presbyteri Guidonis de Castellino coram notario publico et testibus
nobis exhibite litteras Apostolicas sanctissimi in Christo patris domini domini Pij
pape secundi presentari fecit et requisivit quatenus juxta formam
et tenorem litterarum earundem ubi de dictis canonicatu et prebenda
per venerabilem virum dominum Danielem de Colloredo in ecclesia sanctorum
Felicis et Fortunati prefatis canonicatu prebendaque canonicis
vacantibus ... propter assecutionem ... prebende ... [illegible]
... venerabilis dominus ... de ... in eadem [illegible]
obtinebat ... procedere dignaremur. Nos [illegible]
Decanus judex et executor prefatus [illegible]
huiusmodi fore justam et consonam rationi [illegible]
de dictis canonicatu et prebenda ... [illegible]
quolibet illarum detentore ... [illegible]
habito plenarie ... Et ... [illegible]
procedere. Et ... [illegible]
ministrare. Vos omnes et singulos [illegible] Ecclesie [illegible]
in prefatis canonicatu seu prebenda [illegible]
et Fortunati per ipsum dominum Danielem [illegible]
tangit negotium: harum tenore [illegible]
primo, secundo, tertio et ... [illegible]
... coram nobis [illegible]
in capella sancti Donati [illegible]
Civitatis Austrie hora ... [illegible]
ab affixione presentium [illegible]
quinque pro secundo et ... [illegible]
terminis prefigimus et [illegible]
... et ... [illegible]
vobis non comparentibus [illegible]
... et ad alia [illegible]
Datum et actum in Civitate [illegible]
... [illegible]
... Decani [illegible]
... [illegible]

Has autem litteras ... originaliter in ... ad ... in manibus ... omnes registrum ... publicas ... Datum in ... Decani ... capituli ... affigi ... partes ... ecclesie ... memoriam ... de quarum affixione plenam ... Datum ut

Tenor relationis affixionis Edicti supradicti:

In Christi nomine amen. Anno eiusdem Nativitatis millesimo quadringentesimo [illegible]
indictione decima Die vero nona Maii. Actum in maiori
Ecclesia Aquilegiensi, presentibus venerabilibus viris dominis
Daniele de Colloreto et Beltrando de Glemona canonicis
prefate Ecclesie Aquilegiensis testibus et aliis: Ibique
Iohannes Barbitonsor cursoris [illegible] Curie Aquilegie
sacramento [illegible] retulit mihi notario infrascripto hodie
affixisse [illegible] publicum Edictum ad instantiam venerabilis
domini Guidonis de Castellino Canonici [illegible] a [illegible] pro domino
Silvestro Zamino de [illegible] decretorum doctore decano
Civitatensi necnon executore Apostolico [illegible] valvis Ecclesie
Sanctorum Hermacore et Fortunati de Aquilegia et ibidem
[illegible] omnes et singulos pretendentes ius [illegible] in [illegible]
prebenda et canonicatu prefate Ecclesie vacantibus per mortem
olim domini Dominici de Glemona [illegible] per [illegible] [illegible] domini
Danielis de Colloreto [illegible] supranominati et [illegible] in ipso
Edicto lacius continetur et cetera.

Et ego Anthonius de [illegible]
notarius [illegible]

[illegible] [illegible] indictione decima Die vero [illegible] mensis Maii
[illegible] Civitatis [illegible] Aquilegiensis [illegible] in Maiori Ecclesia
[illegible] Civitatis predicte in Capella Sancti Donati [illegible]
[illegible] [illegible] pro domino Silvestro Zamino de [illegible]
decretorum [illegible] et Decano Civitatensi, ac iudice et executore
[illegible] [illegible] [illegible] domino Anthonio Sancti Iohannis de
[illegible] et [illegible] [illegible] Petro [illegible] custode Civitatensi testibus
[illegible] vocatis et rogatis et aliis. Ibique Constitutus [illegible]
[illegible] Guido de Castellino Canonicus Sancti Hermacore et Fortunati de
[illegible] [illegible] [illegible] vero [illegible] notario [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bullarum Apostolicarum
[illegible] [illegible] [illegible] Coram dicto domino Executore ac iudice
[illegible] [illegible] Edicta ad vocandum omnes et singulos
[illegible] [illegible] in prebenda et canonicatu [illegible] per [illegible]
[illegible] [illegible] per obitum domini Dominici de Glemona [illegible]
[illegible] supradicti [illegible] et [illegible] contumacia
[illegible] [illegible] per [illegible] [illegible] iudicis [illegible]

SILVESTER Lucinino de Venetiis Decretorum Doctor Decanus Ecclesie
Beate Marie Civitatis Austrie Aquilegiensis diocesis Iudex et Executor ad
infrascripta una cum aliis nostris in hac parte Collegis cum illa clausula a Sede Apostolica
specialiter deputatus. Universis et singulis, se ius habere pretendentibus
in Canonicatu et prebenda Ecclesie Sanctorum Felicis et Fortunati de Aquilegia
vacantibus per optionem venerabilis viri domini Dominici de Colorecto Canonici
in ipsa Ecclesia Sanctorum Felicis et Fortunati. Salutem in Domino et mandatis
nostris huiusmodi, immo verius Apostolicis, firmiter obedire. Universitati vestre
notificamus quod hodie coram nobis personaliter constitutus venerabilis
vir dominus presbiter Guido de Castelino coram notario publico et testibus nobis
certas litteras Apostolicas Sanctissimi in Christo patris domini Pii divina providentia
pape Secundi presentavit, instans et requirens easdem exequi de dictis Canonicatu
et prebenda per venerabilem virum dominum Dominicum de Colorecto in Ecclesia Sanctorum
Felicis et Fortunati prefata Canonicum, prebendam Canonicalem in ibi
obtinentem propter assecutionem optate prebende quam dum viveret venerabilis
vir dominus Damianus de Glemona in eadem Ecclesia obtinebat dimittendis [illegible]
vacare dignoscuntur. NOS igitur Silvester Decanus Iudex et Exe-
cutor prefatus attendentes requisitionem huiusmodi fore iustam et consonam
rationi, ipsi domino presbitero Guidoni de dictis Canonicatu et prebenda [illegible]
incumbentes expandere quelibet illarum detentore [illegible]
super inde tanto plenius [illegible]. Et volentes super hoc [illegible]
et Canonice procedere prout tenemur iustitiam ministrare [illegible]
vos omnes et singulos prefatos se ius habere pretendentes [illegible] in [illegible]
Canonicatu et prebenda ipsius Ecclesie Sanctorum Felicis et Fortunati [illegible]
dimissis, Et quos infrascriptum tangit negotium [illegible]
et monemus. Quatenus coram nobis et officio [illegible]
in Capella Sancti Donati sita in Ecclesia [illegible]
Austrie hora vesperorum [illegible]
compareatis [illegible] ab [illegible]
per [illegible] ultimo et peremptorio termino [illegible]
[illegible]
[illegible] competentibus [illegible]
et ad alia [illegible]
litteras [illegible] sigilli in [illegible]
[illegible]
nos assumptum in hac parte et [illegible]
porta dicte Ecclesie Sanctorum Felicis [illegible]
[illegible]
[illegible] ut alio [illegible] documento plena
Austrie [illegible] Martii [illegible]
secundo Indictione decima

Gu[illegible]

In Christi nomine amen. Anno eiusdem millesimo quadringentesimo [?] indictione decima die vero nona
martii. Actum in cimiterio ecclesie Aquilegensis presentibus venerabilibus viris dominis Daniele de Castello
et Bertrando de Glemona canonicis prefate ecclesie Aquilegensis testibus et aliis. Ibique Christoforus
Barbitonsor nuntius iuratus Communis Aquilegie sacramento sui officii retulit mihi
notario infrascripto hodie affixisse foribus predictis edictum ad instantiam venerabilis presbiteri Guidonis de
Castelino emanatum a Reverendo patre domino Silvestro Iuvino de Venetiis decretorum
doctore decano Civitatensi nec non executore apostolico super valuis ecclesie
[illegible] et [illegible] de Aquilegia et ibidem publicavisse omnes et singulos
pretendentes ius habere in dictis prebenda et canonicatu prefate ecclesie vacantibus per mortem
olim domini [illegible] de Glemona seu per [illegible] venerabilis domini Danielis
de Castello testes [illegible] et quod in ipso edicto latius continetur etc. etc.

Et ego Antonius de Laguna [?]
notarius subscripsi

Copia

1464: 4: Febbraio

Sentenza

In Christi nomine amen Anno a Nati-
vitate eiusdem millesimo quadri-
gentesimo sexagesimo quarto indi-
ctione duodecima die vero sabbati
quarta mensis februarij. Utini in
Domibus Episcopatus Concordiensis
presentibus Nob. Viro et Jacobo ... et
Candido de civitate austriae, et
Bartholomeo del Loc Testibus
vocatis, et rogatis

Coram Rdo in Xpto Patre Domino
Bernardino de Nordis Secretario Do-
ctore Decano Civitatensi in Dic-
cesi, et Patriarchali Aquileiensi
Vicario in spiritualibus generali
substituto ad iura reddendum
pro Tribunali Sedente comparen-
tibus in statio admonitionis hodierne
Venerabili viro Domino Philippo de
Bellunzis Canonico, et Vice Do-
mino Ecclesiae Cathedralis Aquileiensis

extensa, et Agri: & Arquino de Chicano
inferiori nec non Odorico Stangilini, et
Dominico Perez nomine Comunis, et
hominum Chicani inferioris et altera.
Nos quidem praefactus Dominus Philippus
Vice Dominus attento le primis
praesentibus diebus venisse placitum
in quo interesse et accedere debent
omnes de dicta Villa Chicani inferi:
oris M: unus pro foco secundum anti:
quam consuetudinem exceptis Domin:
xat illis de Domo g. Arquini qui
propter affinitatem, quam habent
cum Nobilibus Patriae et attento quod
contendunt, et fuerunt de Domo
nobilium minime tenentur et obligati
non sunt accedere ad dictum Placitum
dixit et conquestus est, quod plures
de dictis Chicano recusaverunt, et re:
cusant accedere ad dictum Placitum
propter

propter quod inhibuit, et mandavit

dom. Plebano sive Vicario ut non cele:

brarent Dij. Divina officia, donec satis:

facerint penas quas incurrerunt, ac

de cetero permitterint interesse d.to

Placito, quare petijt et instetit,

prefactos compelli debere ad interes:

sendum Placito, et se concordandum

de pena cum ipso Vice Domino et

adversus vero p.te nuncij coij: asserue:

runt, quod multi et ipsi de Vicario

et parte dicti ordinis Evangi:

lini et Dominicus penis non te:

nentur accedere nec umquam interfue:

runt in dictis Placitis propter pos:

sessiones et domicilia, que et quas

habent in affictum a nobilibus ins:

tantes se absolui a dictis Placitis

cum multationes intendant obligare

ad hoc tenera, et possessiones suorum

Dominum quibus auditis, et habito
in premissis maturo concilio dictus
Illmus Rdmus Dominus Vicarius sententiavit
et declaravit, quod omnes de dicto
Vicario inferiori Ill. unius pro loco te:
neantur de cetero interesse Statuto
et super premissis se concordari cum
Vice Domino, sive possideant possessio:
nes nobiles sive non exceptis illis
de domo quondam Giglardi, et Nicolai, et
et Asquini, qui ratione nobilitatis,
ut requiritur est, intelliguntur, et
censentur exempti, qui non debeant
neque possint per prefactum Vice
Dominum ad premissa arctari, et
ita dixit sententiavit, pronunciavit,
et declaravit omnibus melioribus modo
via, iure, et forma, quibus melius
scivit, et potuit, quam sententiam
et declarationem prefactus Vice Dominus
Laudavit

Laudauit, et similiter q. Alquinus pro
parte sua dal Laudauit

Ego Franciscus q: Egregij Viri e Dani:
elis de Pitthianis de Sancto Daniele
publicus Imperiali auctoritate notarius
et comissione mihi facta per R.mum
in xpto: Patre, et Dnum D: Andream
Dei et Apostolice sedis gratia
Episcopum Feltrensem in Diecesi, et
Patharu: Aquileiensis in Spiritualibus
et temporalibus Vicarium Generalem, et
Exkaminatorem etc. prout in notis
olim q. Leonardi de Pitthianis, sua
ni rogatus scripsi, meisque signo, et
nomine appositis in fidem premissorum nil
addendo vel minuendo, quod sensum
mutet, vel variet intellectum fideliter
publicaui

Tratta dalla Filza N.o 10: delle Scritture
attinenti alli feudi della Patria del Friuli
@ 220. esistente nel Mag.to Ecc.mo de feudi

Compravendita.

1464, 14 nov. Udine. Istrumento di compravendita di un [illegible] in Udine. -

[illegible]

In Christi nomine amen. Anno a nativitate domini nostri Jhesu Christi millesimo
quadringentesimo sexagesimo [illegible] indictione [illegible]
[illegible] quadragesimo [illegible] [illegible] in presentia
mei notarii [illegible] [illegible] Petrus [illegible]
[illegible] [illegible] filio [illegible] de Melfia [illegible]
Thomasius de [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] Thomasii [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] fuit [illegible]
[illegible] recepisse [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] exceptioni sibi [illegible] non recepi
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] corpus [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] corpus [illegible]
ab alio [illegible] unum corpus [illegible] de
[illegible] [illegible] capitt [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] capitt [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Sancti Stephani de [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] corpus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] faciendi et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Constitit se [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] accepit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de facto [illegible]

ipse venditor p[ro] se [et] suis [illegible] sub obligatione om[n]ium suor[um] bonor[um]
a quolibet p[er]sona [illegible] cum effectu d[omi]nor[um] om[n]ium et expen[sarum]
[illegible] ac [illegible] plenius se obligavit dicto emptori p[ro] [illegible]
[illegible] [illegible] p[er] se suisq[ue] heredibus [illegible] [illegible] tale
[illegible] vendere [illegible] [illegible] [illegible] possessiones [illegible] venditione
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] contenta [illegible] firma
[illegible] habere tenere attendere observare ac plenius [illegible]
[illegible] in omnibus [illegible] et [illegible] dictam [illegible] cum [illegible]
[illegible] ipsa via defendere [illegible] [illegible] [illegible] inventa
[illegible] [illegible] in [illegible] manutenere [illegible] [illegible]
[illegible] universitate et [illegible] qualibet impediente et [illegible]
[illegible] dicte [illegible] venire [illegible] [illegible] alios [illegible] [illegible]
[illegible] ingratitudine [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] volenti [illegible] sub pena dupli [illegible] de
[illegible] monete [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] solute [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] obt[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] terminus [illegible] assignat[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] venditor dicto
et [illegible] ambrosius testes [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] de dicto [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et possessiones [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] melius

1466, 12 Marzo. atto alla presenza di [illegible] Nicolò Rodiussi di Venzone e due fratelli Barnaba e Benedetto [illegible] tio [illegible] [illegible]

In Christi nomine. Amen. Anno Nativitatis eiusdem Dni nostri Iesu Christi Millo Quadringentesimo, sexagesimo sexto, Ind.e quintadecima, die vero Mercurij duodecimo Mensis Martij. Actum in pertinentiis Buiae in loco nominato Lis-avis super Vegliacho capud aque vocat la Samizola, apud dictam aquam seu rivum dictum la Samizola, presentibus honorabili, ac egregio Viro ser Nicolao q. ser Georgii Rodiussij Cive et habitatore Terre Venzoni ac providis viris Laurentio et magistro Nicolao cerdone fratribus natis Barnabe dicto pighemont, et Varento q.m Antonii Lasser hijs de Buia, et ibidem habitantibus, nec non Martino q.m Benedicti de Sagatria armentario, et habitatore ad presens dicte Ville Buie.

Ibique constitutus Petrus Zuncigeri de Buia habitator dicte Ville ibidem conductus ad instantiam Communis Buie, sive providi viri mag.i Gasparini Talzarij de Buia, et habitatoris dicte Ville ibidem presentis ad presens ut Massarij dicte Communitatis Buie et representantis totum Commune dicte Ville etc. ad detendum declarare, sub Sacramento confines Jurisdictionum inter illos de Buia ex una parte, et illos de Colloreto, Melso, Sertto Maiano, Susans Osopio et Legonis ex alia parte: Quia alias prefatus Petrus ut asserebat interfuit dictis confinibus positis inter prefatas partes per infrascriptos dominos, ut infra apparet. Et delato eidem Petro a me Notario debito sacramento de dicenda veritate, et tacendo mendacium, quomodo, et qualiter erant dicti confines, et per quos, et ubi fuerant positi dicti confines, et que persone fuerant presentes quando fuerant positi dicti confines &. Qui Petrus ibidem coram dictis testibus et me Notario iuravit corporaliter ad sancta dei Evangelia manu tactis Scripturis sibi porrectis a me Notario dicere veritatem, et tacere mendacium de eo, et super eo quod sciret et recordaretur, remotis ab eo ira, odio, amore, timore, prece, pretio, lucro, vel damno &.

Et deposuit in hunc modum declarando verum fore, quod erant bene circa quinquaginta anni salvo pluri vel pauciori, quod dum pro tempore preterito esset, et verteretur lis, et differentia occasione dictorum confinium inter illos de Colloreto parte una et illos

de

de Buia ex alia prefatus Petrus fuit conductus per illos de Buia ad videndum poni dictos confines inter prefatas partes; et ad ponendum dictos confines venerunt et fuerunt presentes infrascripti Spectabiles, et generosi Viri, et alie persone de quibus hic infra apparet.

Et primo Spectabilis, et generosus Vir Dnus Tristanus Miles de Savorgnano Dnus Simon Miles de Colloredo, qm Nicolaus q. Joannis Padoani de Colloredo, et qm Fidericio Notario de Colloredo hij de Colloredo; Pro Comune Castri, et Ville de Melso erant qm Antonius del Pignan et Simon de Benenato de Melso; pro illis de Perto erant Nobiles Viri qm Bertoldus, et qm Odoricus eius Consors de Perto necnon Antonius de Masino de dicto loco de Perto; pro illis de Maiano erat Decanus Maiani nomine ... pater Dozeri Clusij Petri Sage, qm Cristofori de Maiano. Pro Comune et illis de Buia erant suprascriptus Dnus Tristanus Franciscus Simondus habitans supramonte, Vianus Cotoppus habitans in dicto loco, q. Barnaba q. qm Tentus de Arembons, Sodi habitans in dicto loco de Arembons, Gulielmus del Zer de Chiaminadis, Jacobus q. Fanti de Salut, Petrus perzetta habitans in loco nominato sub Colle hij de Buia, et Buie habitans, nec non Dominicus Vutimberg, Jacobus Papin, Nicolaus natus Desiderati, Pavan de Buia habitans sub Cultoia, et ipse Petrus q. Nicolai Zuvaitzeri hij etiam quatuor de Buia, et Buie habitans sicuti Jurarez, qui erant tunc temporis conducti ad videndum poni dictos confines inter dictas partes, et multe alie persone tam de Colloredo, quam Melso, Perto, Maiano, et Buia venerunt, et fuerunt ad videndum poni dictos confines, nominibus quarum personarum non recordabatur prefatus Petrus, declarando ulterius prefatus Petrus suo Sacramento, qualiter prefati Nobiles, et alie persone de quibus supra, et ipso Petro presente venerunt super suprascripto loco, de quo supra apparet, et declaraverunt, et determinaverunt quod confines inter illos de Colloredo, et illos de Buia essent apud Vegla, et prope dictam aquam vocatam la Tavizola positam in dicto loco nominato Sis ary, essent confines utriusq; partis, videlicet quod ultra dictum rivum, sive aquam versus supra

supra a parte versus Coloreti esse illorum de Coloreto quantum ad dominium, proprietatem, iurisdictionem ac etiam ad Pascua ani=malium illorum de Coloreto; et citra dictum rivum, sive aquam versus Buia esse illorum de Buia etiam quantum ad dominium, proprietatem, iurisdictionem, ac pascua animalium ipsorum de Buia.

Et istis, positis, ac declaratis suprascriptis confinibus per prefatos Nobiles, et personas per modum ut supra, postea prefati Nobiles et persone recedentes ab illo loco, venerunt ultra, seu versus Sanctum Salvatorem per stratam publicam per quam itur Utinum, et que strata vadit per in capite Paludis Nobilis Viri q. Simonis de Coloreto, que palus vocatur la Palud dè mièz, declarantes et determinantes prefati Nobiles, et persone confines inter illos de Melso, et illos de Buia esse per medium unum fossale prope dictam stratam publicam, quod fossale est positum ultra dictam stratam a latere, et a parte versus Melsum Veniendo ultra recta linea per medium dictum fossale per in capite paludis vocate la Sarzinar, que palus est prefati q. Simonis de Coloreto, per prope fontem dictum Sarzinar, qui fons est positus in capite dicte paludis. et eundo ultra recta linea ad filum usque ad vadum aque del Chiuar vocatum la Val de lis Musis, et a dicto Val de lis Musis eundo ultra recta linea super strata publica per prope unum fossale braide olim Jacobi Chiamba, et ulterius eundo per etiam recta linea ultra super strata publica, que vadit per prope, seu per in capite braide olim Nobilis Viri q. Johannis de Coloreto olim recte per Johannem de Vendoio de Melso habitantem in dicto loco, et ultra eundo, et pretereundo, seu transversando unam aquam vocatam la Quarnaria, super qua aqua preterit, seu transversat strata publica; ~~Et a capite dicte braide~~ olim dicti q. Johannis de Coloreto, prope quam Braidam, et a quo capite vadit dicta via publica, relinquendo dictam viam publicam, et eundo ultra per unum per unum certum tramitem super colles recta linea usque ad Ecclesiam Sancti Salvatoris, declarantes, et determinantes prefati Nobiles et alie persone de quibus supra, in hunc modum videlicet

quod ultra dictum fossale, dictam stratam publicam, dictam Braidam olim Dni p Johnis de Colloreto, ac dictum tramitem de quibus hic supra apparet de pallu in pallu p a parte, seu latere inferiori versus Melsum, esset illorum de Melso, quantum ad dominium, proprietatem, iurisdictionem, et ad pascua; et citra dictum fossale, dictam stratam publicam, dictam Braidam olim Dni p Johis, ac dictum tramitem a parte, seu latere versus Buiam, esset illorum de Buia etiam quantum ad dominium, proprietatem, iurisdictionem, et ad pascua.

Quibus confinibus q modum ut supra declaratis per ipsum Petrum usque ad dictam Ecclesiam S. Salvatoris, postquam prefatus Petrus dixit, et ulterius declaravit suo Sacramento dicendo, quod dicti dicti confines inter illos de Melso, et illos de Buia, irent per prope dictam Ecclesiam S. Salvatoris, et per prope stillicidia dicte Ecclesie, prefatus Dnus Tristanus noluit, quod dicti confines irent ita prope dictam Ecclesiam, sed quod ipsa Ecclesia totaliter esset libera, et francha a dictis confinibus; et prefatus Dnus Tristanus posuit, ac declaravit quod dicti confines non essent, neque ire deberent ita prope dictam Ecclesiam S. Salvatoris sed quod essent, et ire deberent tantum per prope dictam Ecclesiam super strata publica, que strata est ibi prope; et sic omnes prefat. Nobiles, et persone contentaverunt, et contenti seu contente steterunt.

Visis suprascriptis confinibus ut supra declaratis postea Nobiles, et persone, et prefat. Communes omnes ibidem pranserunt, et iverunt ad prandium ad domum olim Antonij Osorani de S. Salvatore habitantis in dicto loco; et ibidem facto prandio, postea prefat. Nobiles, et persone recedentes a dicto S. Salvatore, et euntes ultra per stratam publicam, que est prope dictum Sanctum Salvatorem et super Colles usque ad fontem del Porul, sive ad fontem del agar de polcheria qui fons est prope dictam populum, declarantes, et determinantes confines per inter illos de Melso, et illos de Buia in hunc modum videlicet a dicta Ecclesia Sancti Salvatoris, seu a dicta strata publica posita pro confinibus prope dictam Ecclesiam S. Salvatoris ut dictum est, eundo ultra recta linea supra colles usque ad dictum fontem del porul, seu fontem del agar de polcheria, qui fons

fons est prope dictam populum, videlicet a latere, et a parte inferiori versus Melsum quantum ad dominium, proprietatem, iurisdictionem, et ad pascua esse illorum de Melso; et a latere seu parte superiori versus Buiam etiam quantum ad dominium, proprietatem, iurisdictionem, et ad pascua esse illorum de Buia.

Et recedentes a dicto loco, scilicet a d.to fonte d. praefati Nobiles, et personae euntes ultra resq; ad unum sterpum vocatum lu Sterp de la pozelata, declaraverunt, et determinaverunt confines inter illos de Serto, et illos de Buia in hunc modum videlicet quod a dicto fonte dal ogar de Polcheria eundo ultra recta linea usque ad dictum sterpum de la pozelata, videlicet quod a latere, seu parte inferiori versus Sertum, quantum ad dominium, proprietatem, iurisdictionem, et ad pascua esse illorum de Serto et a parte, seu latere superiori versus Buiam etiam quantum ad dominium proprietatem, iurisdictionem et ad pascua esse illorum de Buia; in quo quidem sterpo de la pozelata superius declarato fuit positus unus lapis pro confinibus, super quo lapide pro signo fuit facta una Crux cum una puncta seu pizo unius Mazarini per Colandram de Sancto Daniele et magister Candidus textor de Melso habitans in dicto loco adiuvavit ponere dictum confinem seu dictum lapidem pro confinibus cuius sterpi de la pozelata ubi fuit positus dictus confinis, sic dicuntur confines, videlicet circumcirca vias publicas, et sic praefati Nobiles, et personae dicto confini apposito per modum ut supra contentaverunt, ac content; et contente steterunt

Et recedentes a dicto loco scilicet a dicto sterpo de la pozelata praefati Nobiles, et personae euntes ultra per stratam publicam usque ad unum terminum de lapide positum in capite paludis de polcheria, et de dicto loco usque ad vadum del invertale declaraverunt, et determinaverunt esse confines inter illos de Mariano, et illos de Buia in hunc modum videlicet a dicto sterpo de la pozelata eundo ultra recta linea pro sub collibus de Mariano per prope dictam paludem de polcheria usque ad dictum terminum lapideum positum in capite dictae paludis de polcheria, et a dicto termino de lapide posito in capite dictae paludis de polcheria usque ad dictum vadum del

del investole, videlicet quod a latere seu parte inferiori versus Maianu quantum ad dominium, proprietatem, iurisdictionem, et ad pascua esse illorum de Maiano, et a latere seu parte superiori versus Buiam, etiam quantum ad dominium proprietatem, iurisdictionem et ad pascua esse illorum de Buia.

Et a dicto Vado del investole eundo ultra rectam lineam usque ad unum pontem vocatum lu puent de la piera positum super via de Varazet, a latere seu parte inferiori quantum ad dominium, proprietatem, et supra esse illorum declaraverunt, ut credere esse de Maiano, seu de Susans; et a parte seu latere superiori versus Buiam, quantum ad dominium, 6 et supra, esse illorum de Buia.

Et a dicto ponte dela piera eundo ultra rectam lineam usque ad unum lapidem rubeum, seu rusum positum in Monte vocat la Mont de vedrogne posito dicto lapide de sub Villa de Peglonis et declaraverunt prefati Nobiles, et persone confines in hunc modum usque ad dictum lapidem, videlicet a latere, seu parte inferiori esse illorum de Susans citra Tulmentum quantum ad dominium &, et ultra Tulmentum illorum de Fidgorea, et Curnins; et a latere seu parte superiori citra Tulmentum quantum ad dominium & esse illorum de Buia, et ultra Tulmentum esse illorum de Buia, de Osopio, et de peglonis quantum ad dominium & Et sic declaravit, ut supra dictum est, prefatus Petrus suo sacramento.

Supradictis Millo, Ind.e, et die. Actum in pertinentijs Buie super colle posito in capite paludis vocate la Senziuar Nobilis, et generosi Viri sp. Simonis de Colloredo prope fontem ibi positum dictum Lanziuar presentibus honorabili sp. Nicolao Badiusio Cive et habitatore Terra Venzoni, Laurentio, et magistro Nicolao Cerdone fratribus natis Barnabe dicti Sigfemont de Buia, et Varendo q. Antonij Pelter hijs de Buia et Buie habitantibus testibus presentibus ibidem ad hec adhibitis, et vocatis.

Ibique constitutus Martinus q. Benedicti de Sagorvia Armentarius ad presens, et habitator dicte Ville Buie ibidem ad instanciam Communitatis Buie sive providi Viri magistri Zasparini Fabri de Buia habitatoris dicte Ville ad presens ut Massarij dicte Communitatis dicte Ville Buie, interrogatus, et examinatus si sciebat

sciebat, quod dictus Collis esset illorum de Buia, aut non, et sub quo
dominio erat dictus Collis; Et delato eidem Martino a me Notario
debito Sacramento de dicenda veritate, et silendo mendacium,
iuravit corporaliter ad Sancta Dei Evangelia manu tactis scripturis
dicere veritatem, et tacere mendacium de eo quod sciret, remotis
ab eo ira, odio, amore, timore, prece, pretio, lucro, vel damno,
et exposuit in hunc modum, videlicet verum fore, quod dum esset
Armentarius Buie, et reperiretur se esse cum armento dicte
Ville Buie super dicto Colle prope dictam paludem vocatam in
Sanzinar, venit una die unus qui vocabatur Jacobus Blasius
de Melesons armentarius de Melso, et dixit ventus dictum
Martinum quod ipse non veniret cum dicto Armento ad pascu=
landum in dicta Palude de Sanzinar, eo quia dicta Palus erat
Nobilis Viri q. Simonis de Colloredo, et si reperiretur in dicta
Palude pasculare pignoraretur, et quod ipse deberet pascuare
super dicto Colle prope dictam Paludem, eo quia dictus Collis
erat illorum de Buia, et non in dicta palude, que non erat
sub dominio illorum de Buia, et aliud dixit nescire.

Praemissum confirmo documentum de notis olim Sp. D. Francisci
de Mistrutis Not. Venetum scriptum in quibus tamen
folijs pariter [illegible], et alias conciliavi (communitatis)
Buie, mandato aliena manu [illegible] ad, et facta collatione
concordare inveni, et ideo in fidem me subscripsi
Antonius Mistrutius P. V. A. Not. Buie 4 Maij 1361.

1466, 19 Nov. Cividale. Procura del Dottor Antonio de' Nordis in Bertolino de Nordis Decano di Cividale.

publicat
Congr

:Jesus:

Procuratorium preclarissimi et egregii doctoris domini Anthonii de Hordys in personam R[everen]di patris et egregii doctoris domini Baldini de Hordys Decani et Canonici [illegible] et Joannis patris fonsulii in Spiritualibus [illegible] [illegible] [illegible]

publicatum semel dicto Constituenti.

In Christi nomine amen. Anno nativitatis eiusdem domini Millesimo quadringentesimo Sexagesimo sexto indictione quintadecima, Die vero decimanona mensis Novembris. Actum in Civitate [illegible] Aquilegiensis diocesis in Studio domus domini Constituentis infrascripti. presentibus prudentibus viris Johanne quondam [illegible] in Curia [illegible] [illegible] de [illegible], [illegible] probo [illegible] [illegible] in Civitate [illegible] [illegible] Georgii de Crigno, et Anthonio filio petri Candussii de [illegible] testibus [illegible] vocatis et rogatis et aliis. Ibique preclarissimus et egregius doctor dominus Anthonius de Hordys de Civitate [illegible] omni meliori modo via, iure, et forma, quibus melius potuit et efficatius potuit tam de iure, quam de consuetudine, fecit, constituit, creavit et solemniter ordinavit, R[everen]dum patrem et egregium doctorem dominum Bauldinum de Hordys Decanum et Canonicum C[illegible] ac Joannis patris fonsulii in Spiritualibus [illegible] generale [illegible] [illegible] [illegible], suum verum et certum [illegible] Actorem, factorem, et negociorum [illegible] et legittimum ac indubitatum procuratorem specialem, et G[illegible] Et quicquid melius de iure vel de consuetudine [illegible] et esse possit Citra [illegible] aliorum quorumcunque suorum procuratorum [illegible] constitutorum revo-cationem, specialiter nominatim et expresse in Causa quam ad presens habet coram Magnifico domino potestate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] compositionem vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dominum Anthonium de Hordys [illegible] [illegible] que [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in villa [illegible] contra [illegible] Anthonii et in dicta [illegible], quamlibet [illegible] [illegible] et ad videndum quibuscunque [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], differentiis, questionibus et [illegible] [illegible] [illegible] ipse dominus constituens [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] possit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et personis, [illegible] Collegio, [illegible], et universitate [illegible] [illegible] [illegible] Constituente [illegible] et [illegible] quibuscunque [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] de Coram quocunque Domino, Rectore, Judice, et [illegible] [illegible] [illegible] delegato, vel subdelegato dato, vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] petendum, defendendum, [illegible] [illegible] [illegible] opponendum, proponendum, [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] de Calumnia, et veritate dicenda, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et quaslibet alterius generis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] terminos et dilationes [illegible] [illegible] et petendum [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] Exceptiones, [illegible] et [illegible] videndum, [illegible] [illegible] et [illegible] quamlibet [illegible] opponendum, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Judices et notarios [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Roborandum, Cassandum, Executionj mandandum, a quolibet grava-
mine et gravamine appellandum, se in protectione ponendum, Appellationes,
protestationes, et nullitates prosequendum, Emendum locandum, lo-
candum, Exigendum, fine et remissione faciendi, paciscendum,
Componendum, Compromittendum Laudum et arbitrium ferri videndum,
et illud ad arbitrium boni viri reduci petendum, Et ad substituendum
loco sui unum vel plures procuratores donec eum vel eos duxerit
revocandos semper presenti mandato rato permanente, Et generaliter
ad omnia et singula alia dicendum, gerendum, et procurandum que
in predictis et circa predicta vel ipsorum aliquod utilia fuerint
necessaria et opportuna, et que causarum merita exigunt et requirunt,
Et que ipse met dominus Constituens facere posset si personaliter interesset,
etiam si talia forent que mandatum exigerent [illegible], Dans et
concedens dicto eius procuratori et substituto [illegible] ab eo et
cuilibet eorum plenam potestatem, et generale [illegible] plenam liberam
potestatem, et generalem administrationem in omnibus q[illegible] exigunt vel
generale mandatum, promittens quoque prefatus constituens michi notario
subscripto ut publice persone stipulanti et recipienti vice ac nomine omnium
et singulorum quorum interest vel interesse poterit quomodolibet in futurum,
firmum ratum et gratum, perpetuo habiturum totum id et quicquid per dictum
suum procuratorem et substitutos ab eo actum, gestum, seu procuratum
fuerit in predictis et circa predicta vel ipsorum aliquid tam in toto,
quam in parte. Volens et cupiens relevare dictum suum procuratorem
et substitutos ab eo ab omni onere satisdationis, pro quibus omnibus
et singulis firmiter observandis et plenius attendendis et adimplendis
dictus dominus Constituens obligavit omnia et singula sua bona mobilia
et immobilia presentia et futura. Ad plenum —

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

1467, 27 ap. Agenti in Pr. Ro. in causa di Pre Gregorio benef.[illegible] in [illegible] contro il Piovano di Campomarzo.

Coram

vobis R.mo in Xpo patre et dno Dno Anthonio Feletto dei et Aplice Sedis gratia Epo Concordien. necnon in dioc. et patriarchatu Aquilegien. vicario et Locumten. in Spiritualibus et temporalibus generali, Comparet et se presentat pbr Gregorius beneficiatus in Reada, Causa et occasione mandati Citationis seu monitionis vobis facte ex commissione R.me vestre pa. quia Citari et moneri videtur quatenus infra trium dierum Spatium Comparere deberet ad se expurgandum quare puniri non debeat per vos ex eo quia sine licentia et contra voluntatem pbri philippi de Brunzijs Rectoris pretensi Ecclie Sancte Marie de Campo Marzo audivit confessiones et intromisit se Cure in dicta Ecclia Sancte Marie, Mandando insuper michi quatenus de cetero non audeat neque presumat de eadem Cura se intromittere sine speciali licentia ipsius dni philippi et cet. ut in dicta vestra Commissione continetur, Comparet etiam omni et occasione omni inde secutorum et que sequi possent in preiudicium ipsius pbri Gregorij, Et dicit et exponit quod dicta Citatio monitio et mandatum fuerunt et sunt nulla nullius roboris vel momenti ac de facto processa et emanata ulla precedente cognitione et [illegible] causa saltem legitima [illegible] ex parte eiusdem de facto et contra [illegible] impetratio[illegible] [illegible] de facto processerint, Et [illegible] idem pbr [illegible] est annus et ultra fuerit et [illegible] dicte Ecclie pertinentiis et dependentiis ab [illegible] Nicolai de Leuiata de qua idem pbr [illegible] legittime [illegible] ut prius loco [illegible] In qua sua possessione [illegible] quasi [illegible] non debet priuari nisi pre[illegible] In quibus petit per vos [illegible] et mandatum renouari debe[illegible] [illegible] hoc facere [illegible] et ex [illegible] ad R.mum in Xpo patrem et [illegible] dnum Epm Portuen. [illegible] Sancti Angeli Vulgariter [illegible] a latere a Sancta Romana [illegible] constitutis venetiis degente, et [illegible] instanter instantius [illegible]

penitus nihil debeat innovari, Alias promittens de expensis damnis et interesse submittens se et bona sua protectioni Sancte Sedis Apostolice et predicti Reverendissimi domini Cardinalis etc. Et predicta dicit facit et petit predictis et aliis melioribus modo via et forma quibus competentibus etc.

Millesimo iiii^c^ Lxxvii^o^. Indictione x^a^. Die vero lune xxviii^o^ mensis Aprilis. Actum Aquilegie in domo propinquitatis [illegible] domini Episcopi. presentibus venerabili viro domino presbitero Marco de Regio [illegible] in Agello Domino de [illegible] in Sancto [illegible] de [illegible] petro [illegible] de Utino et aliis testibus [illegible] vocatis et rogatis. Ibique Coram Reverendo in Christo patre et domino domino Anthonio [illegible] Episcopo Concordiensi, tamquam in diocesi et patriarchatu Aquilegiensi vicario et Locumtenente in Spiritualibus et temporalibus Generali, presentibus domino presbitero philippo de [illegible] de Venceiis Canonico Aquilegiensi, Constitutus [illegible] dominus presbiter Gregorius [illegible] in [illegible] [illegible] dictum philippum in scriptis porrexit [illegible] appellatione [illegible] [illegible] cum per dictum dominum vicarium [illegible] debere [illegible] [illegible] nihil innovetur dictus dominus philippus [illegible] appellationi [illegible] non [illegible] intendat ipsum [illegible] [illegible] spectare et pertinere [illegible] etc. [illegible] dominus vicarius [illegible] Revocavit [illegible] appellationem in scriptis porrectam per dictum dominum [illegible] Gregorium acceptavit et ex nunc acceptat etc. [illegible] Revocavit [illegible] de et [illegible] [illegible] per domino presbitero Gregorio factum non intendens in aliquo [illegible] hospitalis Sancti Johannis etc. Tamen [illegible] administrare, [illegible] dictum dominum philippum [illegible] Camere [illegible] [illegible] spectare et pertinere dictum plebem et [illegible] etc. et per dictum dominum presbiterum Gregorium [illegible] spectare et pertinere Ecclesie et hospitali [illegible] ipsius sub quo et de quo [illegible] [illegible] per dictum Reverendum dominum [illegible] presbitero Gregorio [illegible] [illegible] [illegible] etc.

Sub dictis millesimo et indictione, die vigesimosecundo mensis Maij.
Actum Aquilegie ante domum ser Cristophori [illegible] presentibus
venerabilibus viris domino Laurentio de Vanchis, domino Benedicto de
Venetijs canonicis ecclesie Aquilegiensis, nobili viro ser
Cristophoro de Strassoldo et alijs in multitudine copiosa
testibus hijs vocatis et rogatis. Ibique coram reverendo pre-
in Christo patre et domino domino Anthonio Pelletto Dei et Apostolice Sedis
gratia episcopo Concordiensi necnon in spiritualibus et patriarchatu in Aqui-
legiensi vicario et locumtenente in spiritualibus et tempo-
ralibus generali, comparuit venerabilis vir dominus presbyter Gregorius
rector ecclesie Sancti Stephani de Ruda et in causa quam
habet cum venerabili domino Philippo de Belinis canonico Aquilegiensi
necnon et commissario ecclesie Sancte Marie de Campo Marzio [illegible]
[illegible] omnibus [illegible] in processu in scriptis [illegible]
[illegible] ac dicto domino vicario porrexit petitionem et applica-
cionem cuius tenor talis est ut de verbo ad verbum infra [illegible]
Coram vobis reverendo in Christo patre domino episcopo Concordiensi [illegible]
et locumtenente in spiritualibus et temporalibus generali [illegible] patriarchatus
[illegible] comparet et se presentat venerabilis vir presbyter
Gregorius rector ecclesie Sancti Stephani de Ruda [illegible]
et [illegible] terminum eandem [illegible] [illegible]
[illegible] presbyteri Philippi de Belinis [illegible]
camere Aquilegiensis [illegible] [illegible]
per totum mensem Maij [illegible] [illegible]
[illegible] plebem Sancte Marie [illegible]
ut in dicta terminum assignatione apparet [illegible] videlicet
apud acta [illegible] [illegible]
[illegible] et dicit [illegible]
[illegible] termini assignatio [illegible]
[illegible] potuit [illegible]
[illegible] dicta plebe [illegible]
[illegible] hospitalis Sancti [illegible]
Sancti Nicolai de [illegible]
[illegible]
[illegible] presbyterum Gregorium [illegible]
[illegible] domino Iacobo de [illegible]

cuius vos R. dus dns Epus Vicarius et Locatenens ut supra
minime fuistis, nec estis iudices competentes, et si esse
nostis eius iudices competentes, ipse dns Gregorius tamquam
dns et principalis que causa [illegible] noscit [illegible] atendens
[illegible] et eius prenuntiatio agitur. Ex quibus omnibus petit predictus
pre[dictus] inter Gregorius dictum mandatum, vestrum factum, seu
ferendi assignatione revocari debere, et eius vigore nullitatem
procedere, alias omnino prout optimo et optime prout omnino,
Instrumentis appellat ad Sacrosanctam Sedem Apostolicam, Apostolos
petens semel bis et ter ac instanter et instantius et instantissime
protestans quod hac sua appellatione pendente nil debeat innovari,
alias protestatur de nullitate attemptatorum et opponendi dicendi et
Interesse, et predicta dicat comparuit et opponit predictis,
et quolibet alio modo vi iure et forma quibus melius competentibus,
Quamquidem appellationem dictus R. dus dns Epus Vicarius et Locat-
tenentes ipsi dno Gregorio non admisit eo maxime quod ambe partes
in eandem tractate voluntarie et de plano consenserunt et eo ipso
[illegible] assignaverunt terminum probatorium pro toto presentem mensem et
et quia etiam est formula et mariis et multis aliis [illegible] fuit
no et tres pone deducendis et allegandis imposterum in [illegible]
cis [illegible]

1467, 21 maggio Aquileja
(comunica [illegible] villanza
e [illegible] [illegible]
[illegible] Palm[illegible] S. Maria
la Longa
(curato)

Processus [illegible] notarii de Palmata

In Christi nomine amen. Anno Nativitatis eiusdem domini Millesimo
Quadringentesimo Sexagesimoseptimo Indictione quintadecima
Die vigesimo mensis Maii. Actum Aquilegie sub logia
Capituli. presentibus Johanne Clemente de Corpo habitante in Cunpignano,
Jacobo Natalis de Sancto Stephano Ongheri Leonardo Caton
filio Georgii Dunchis de Sancto Quirico, et petro bechino
in Aquilegia testibus habitis vocatis et rogatis et aliis. Ibique
venerabilis et Circumspectus vir dominus philippus de Bellunis Canonicus
Aquilegiensis prout dixit habens in mandatis a melioribus suo [illegible]
jure et forma quibus potuit constituit creavit et solempniter ordinavit
in Gastaldione dicti venerabilis Capituli Aquilegiensis presbyterum Anthonium
de Menigo presentem et acceptantem ita et taliter quod possit
Regere et pro administrare valibet pro dicto venerabili Capitulo
transferens in eum omnes vices dicti venerabilis Capituli ita et taliter
quod etiam possit loco sui substituere unum alium vicegastaldum
ad plenum et cum Consilio Supradicto etc.

Die xxii. mensis Maii. Millesimo iiii^c Lxvii^o indictione xv^a. Actum
Aquilegie sub Logia Capituli. presentibus pellegrino quondam Mathei
de turre de beliniston habitante et Simone [illegible] [illegible] [illegible] de
Sancto Laurentio de Subsilva habitante in Aquilegia [illegible] [illegible] et presbytero Leonardo [illegible]
testibus vocatis et rogatis et aliis. Ibique Coram presbytero [illegible] [illegible] [illegible] valentini [illegible] [illegible] de [illegible]
presbytero Anthonio de Menigo de Aquilegia Venerabilis Gastaldione [illegible] venerabilis
Capituli Aquilegiensis Constituta Susanna dicta Cuminsana
una cum Margaretta matre sua [illegible] [illegible] querela [illegible]
posuit contra dictum Dominicum [illegible] percussa fuit [illegible] [illegible] [illegible]
quod dum esset ad [illegible] [illegible] sua [illegible] in loco [illegible] [illegible]
mezlana Sancti Laurentii una cum [illegible] aliis. et esset
[illegible] et veniret [illegible] domum et [illegible] esset [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] Susanna [illegible]
fuit quidam Dominicus Orlandinus de [illegible] [illegible] [illegible]
voces quod [illegible] permitteret [illegible] [illegible] [illegible]
eam fortiter tenens per manum et [illegible] Susanna [illegible] [illegible]
Dominicus [illegible] dicebat [illegible] ego [illegible] te [illegible]
aut [illegible] et [illegible] per [illegible] [illegible]
[illegible] voces quod [illegible] permitteret [illegible]

c(um) martinus ip(s)ius Dimq(ue) aufugit et ivit versus Soaos (?) suos
et dum veniret c(on)questa versus domu(m) sua(m) p(er) str(at)a(m)
p(ri)mu(m) ip(s)e Dimons cu(m) magno impetu b(e)n(e) aggressus fuit
ea(n)dem Sus(annam) et p(ro)yecit ea(n)dem p(er) vim ab equo p(er)se volens
q(uod) sibi p(er) vim p(er)mitt(er)et ea(n)dem accipe(re) in uxo(rem) que Susa(n)na recusa(vi)t
ea(n)dem velle h(abe)re in ux(orem) dicens Jo vores devant che chi vegnis
in Carnianoch el Carbon cu(m) lo mai che toles e che in fos mo
ma(r)t (?) ... [illegible] ... del pan et ip(s)e Dimons
p(er)ue videns volu(n)tate(m) ip(s)ius Susa(n)ne dixit vere vade vbi vis
q(ui)a te p(er) vim habebo in uxore(m) se io debes chiata ... compagns
e ... in del get e portarchi ... mans degl spios (?)
et s(e)c(un)d(u)m h(abe)o dictis ea(m) dimisit Et postmodu(m) sibi misit dic(tu)s
p(er) duas mulieres v(idelicet) p(er) Anam et luciam q(uod) se custodiret tantum
q(ui)a volebat q(uod) eam acciperet ... petit
et ... sibi ... debe ...
de plano ... Annos ... ut ...

Et postmodum ... Juliano(s) fr(atr)e ip(s)ius Susa(n)ne conquestus
fuit etiam ... p(re)scripta ut p(re)mittitur fecerunt fuit
versus dictum Dimons. dicens vere in male fecisti ... filia in ...
q(uod) Soror me ... p(er)mittat p(er) vim in male fecit qui Dimons ponens
sagittam ad arcum voluit p(ro)yce(re) ip(s)o Juliano qui Julianus sibi accepit
... vulneravit ip(su)m in ... cultello in brachio dext(er)o et
... venientes versus domu(m) fecerunt ... Et dum essent in
... dixit vere ... de Sancta Maria la longa ...
... de p(er)murta ego etiam in ip(s)a nocte ... int(er)ficiam
... domini Johannis filio de palmata et acceptis dict(is)
Joh(ann)i ... spetiu et venit ad dictum Julianu(m) qui erat in
... eundem int(er)ficere et post ip(su)m Dimons ...
... plus dict(us) Johannes in ... ip(su)m Julianu(m) et post
... dic(tu)s Johannes volens accipe(re) spetiu(m) cu(m) martinus dict(us)
Di(m)ons volens ... ip(su)m Julianu(m) et dum dictum spetium h(abe)re
non posset ... versus ip(su)m Julianu(m) p(ro)yce(re) multos lapides
... et ... ad domu(m) et portarunt duas
... volentes eu(n)dem Julianu(m) int(er)ficere
... lapides et ... fecerunt p(er) bonos viros
... fecerunt ... p(er) ... et ...
... Johannes ... ad corpus virginis Marie
... in Campis et alibi ...
... ip(su)m cu(m) ... post(ea) et Constitutus

Johannes Scarna etiam querulans comparuit exponit quod in illo sero
dum intraret predicta ipsi Scarna dictus Nicolaus [illegible]
adveniunt cum spelto paratus sibi unum lapidem qui
Scarna etiam ipsi Dimos proiecit unum lapidem, Cui Scarna
dictus Johannes fuit dictus [illegible] amicus Scarna, deinde
in [illegible] per duos dies in [illegible] et [illegible]
invicem se segregarunt, Et in crastinum [illegible]
dum dictus Scarna araret in uno suo campo ibidem,
supervenerunt tres videlicet Dimos [illegible]. et quidem,
alter cum uno spelto et [illegible] et [illegible] et aggressi
fuerunt dictum Scarna [illegible] ipsum advenientes
[illegible] et [illegible] vulnerantes tribus vulneribus cum effusione
sanguinis dicentes [illegible] amor [illegible] ita et
[illegible] quod [illegible] comitibus eorum evadere potuit. Deinde ipsi
Dimos et [illegible] se [illegible] quod fuerat eos [illegible] cum [illegible]
per totum [illegible] et campos eorum, [illegible] petiverunt et
et [illegible] eos [illegible] et [illegible] debere pro
[illegible] de corpore fiat et [illegible] etc.

et advenientes [illegible]
qui [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Jesus xpus.

Die lis vii. post ... per casone del lamento che haveremo fatto noy noy visini de palmata videlicet mi Zuhanno detto schiaven ⁊ Zuliano fiol de facumuzo de palmata sopra la offensa fatta a noy per domenego fiol de ... dugo de ser maria talonga famegio de Zuhannes mulinare de palmata ⁊ per rispecto che ne haveti comandato che noy ve scriveremo como passa la nostra zuesia ... pase ⁊ senza nesuna busia zase in questa forma. ⁊ videlicet. Mathio de palmata vigniva el di della festa de Zuhannes ⁊ una sua fiola disse che disesse ala madregna che el detto Zuliano chiandesse a veder ... dl bestiame ⁊ della sua fiola la ditta madregna de Zuliano intendendo questo comanda a Zuliano che l'andasse da a veder zo che la ⁊ de ley ⁊ del bestiame. el detto Zuliano andado ⁊ trova la zovene ... i questa forma che el detto famegio de Zuhannes haveva branchata la fiola della sua madregna ... cu un brazo ⁊ cu l'altra mano tegniva la man della ditta zovene digando el ditto famegio de Zuhannes ala ditta zovene io voglo che noy stolemo ⁊ la zovene disse io no voglo rispose el zovene ⁊ disse che se tu noy voy io te tolaro per forza ⁊ menaro ... che te porteremo suso ... neg[...] delle spedi ⁊ ditta zovene disse io voria che te vegnesse i angi el chagasangue che may io te tolesse ⁊ per forza la ditta zovene digando queste parole desperose de ley. ⁊ tira via per che el haveva tegnuda assay ⁊ li boy erano andati via ⁊ la ditta zovene va e trova el suo bestiame ... de qua. ⁊ della ... ley la ditta zovene monta suso un chavallo ⁊ tira avoltare lo bestiame per tiornare a casa ⁊ vegnando a casa suso la cavalla. el ditto famegio de Zuhannes ... volse la tira zuso della cavalla ⁊ vole che la la impromecta per forza ⁊ sempre negando ley che la no vole ⁊ mi Zuliano stagando in un logo vedendo tutte et sopra scritto ... me vesano per mezo ⁊ mi lo reprendo costui zo che ... ley ⁊ digandogli vilania. costuy no a altro respecto se no che pone una freza suso l'archo per trarme ⁊ mi ... sotto che no la lago trare ⁊ ... de boni botti ... suo archo ⁊ ... cu un curtello ... pugni

7 dagandoli de li pugni costui disse lagame che o offeso. che no te fare may nisun dispiaser per questo. 7 cosi
romasimo 7 vignissimo a casa de brigada. or quando noy fossimo in la villa el ditto famegio de Zuhanut mi doma
da che io li daga el suo archo 7 mi Zuliano risposi un par a chasa che io tel daro ben 7 lo ditto famegio de Zuha
nut disse tu no mel vol dar ma tienta a mente che quelli de sere maria mazarino un de palmata che io
~~comenzo mazar un o doy ancora~~ dapoy 7 vedendo queste parole io dissi cum questo archo tu no mazaray nisuno
7 statim io lo ronpey el ditto archo. or el ditto famegio de Zuhanut andoe a casa del suo paron del ditto
Zuhanut 7 vien cum un speto 7 si vol dar al ditto Zuliano. et lo ditto Zuhanut zoe el suo paron tolse
cum un suo fiolo el speto al ditto suo famegio 7 vegno per mazar el ditto Zuliano. el ditto suo famegio
no volse lagar el speto de le man el ditto Zuhanut cum lo suo fiolo vano a casa 7 portano una lanza
per chaduno 7 uno per mazar el ditto Zuliano 7 lo ditto Sercia. vedendo questo li visini si i tramitirno
a defender 7 no lagarino far pui forzo male, or li ditti vedendo no poter far lor intencion cum li
arme, piano de li sassi 7 trazeno a Zuhan Schiavia 7 a Zuliano. or li ditti zoe Zuhanut 7 lo fiol cum lo
suo famegio dizeano che noy si demo may bona vogla che chovegno trovar si fatti homeni che ne
trovarano. credo le guarzone quando faremo ad arar. neli campi. 7 in doman de questo zoe de la festa
de Zuanne, el andoe trovando el ditto famegio de Zuhanut cum doy compagni lo ditto Zuliano per tute le ta
vele zoe de palmata 7 de priuno 7 in tutte le mey campi. el ditto famegio de Zuhanutto no
trovandomi cum le soy compagni. va 7 domanda el fiol de suo oste dove che io sia el fiol de so oste disse
che'l no sa dove sia Zuliano ma ben Zuhan Schiavia 7 dissi el e in tal logo. li ditti famegio de Zu
anutto cum doy compagni cum le arme de Zuhanut ~~vento~~ venssono in lo campo che era Schiavia ad
arar 7 lo ditto Sercia vite li vignir zuso per lo campo ~~[illegible]~~ 7 no sape seno quando che trazano cum un
sasso a Sercia, 7 Sercia fuze, 7 si llanno morto, 7 comenzano a menar colpi mortali, 7 Sercia
se para 7 defendisi pui che'l po cum un mondadore de arar. 7 ogni volta che vien menado
a Sercia digando to questo per amor de flonbul zoe del mio paron, 7 si guastarino in le man 7 cum
sassi in la persona al ditto Sercia 7 vesano come traditori a reffatarmi in lo mio campo aposta de
Zuhanut per respecto de le parole che'l dicea quando el mi dauano. 7 de tutto questo sopra scritto volsono
provarli cum boni testimoni. 7 in questo ve preghamo che ne fazate rason come havemo speranza.

x .. ..

1467, 2 giugno Venezia. Processo per causa
"matrimoniale" di Zannina di S. Vito di Cadore

orig.

memoria del contenuto nelle tre
incluse carte

N.° 5.

Capitoli per il governo della stradda che vi è in Cavriatia per conto della Ruota

~~N.° 6 Giatus, extra 123~~

~~Memorie di S. Giuliano che si legano nel suo testamento~~

N.° 7

Relazioni date alla Seren.ma Sig.ria delle Guerre de Seutari

(Examinatio Zine filie Diodat de Sancto Vito Cranuglj)

IN CRISTI nomine amen. Anno Nativitatis eiusdem domini Millesimo
Quadringentesimo Sexagesimoseptimo Indictione quintadecima
Die vero Martis secundo mensis Junij. Actum Aquilegie in
Ecclesia Sancti Johannis Baptiste de platea penes maius
Altare presentibus venerabilibus viris dominis presbitero Anthonio de Gargonio, presbitero
Vito de Flumine Mansionariis Aquilegiensibus et ser Anthonio Menig
vicepotestatis Aquilegie testibus habitis vocatis et rogatis et
aliis. Ibique Constitutus venerabilis vir dominus Andreas de Pittianis
Archidiaconus Aquilegiensis vigore commissionis sibi facte per
Reverendum patrem et dominum d. Anthonium Feleto Episcopum
Concordiensem commissarium et in tota patria Foriiulii vicarium
et locumtenentem generalem ad instantiam legitime [illegible] ad se
vocavit Zinam filiam Diodat de Sancto Vito Cranuglj et ea
debita cum instantia requisivit ut virtute sancte obedientie
sibi declararet quatenus veritas se habuerat circa eius Matrimonium
quod inquerebatur [illegible] contractum, primo admonens eam
quod velit dicere et declarare puram et meram veritatem aliter
erit in grave dispendium et periculum anime sue et hoc faciat
remoto amore timore prece precio etc., Que Zina illico
ad requisitionem dicti domini Subrogati dixit et declaravit
quod die Mercurii proxime preteriti dum ipsa Zina una cum
patre suo araret in uno Campo ad ipsam venit [illegible]
pater suus rogans eam ut vellet assentire accipere in
virum Johannem filium Thomadi Bedeli de Chiopris [illegible]
videlicet pater ego libenter volle sine vestro [illegible]
si vobis placeret. Et sic ab ea discessit. Et [illegible]
ad ipsam Zinam [illegible] sibi dixit [illegible]
rogans pater tuus una cum una maiori [illegible]
cum te per viam [illegible] Que ~~Johannes~~ Zina [illegible]
tunc de patre suo et cepit [illegible]
obviavit [illegible] Que sibi dixit Zina [illegible]
Johannis Thomadi Bedeli habet [illegible]
quod antea tibi dixi [illegible] Que Zina [illegible]
si aliquid sibi promisisti ego sum contenta et volo [illegible]
[illegible] et [illegible] pater suus accepit [illegible]
[illegible] et de dicto matrimonio est contenta [illegible]
[illegible] Que dominus Subrogatus ad se [illegible]
[illegible] in [illegible] suis [illegible] ad [illegible]
velle [illegible] ad [illegible]
interrogare etc.

1467, 1 sett. Squillaci. Procura ad lites del Capitolo di Squillaci

Bullae

Innocentii. VI. - - - - O. 7. xxxiii. pag: 99.

Sindicatus dni
pt[ri]s et ep[iscop]i
de Spelimbergo [illegible]

IN CRISTI nomine amen. Anno Nativitatis eiusdem [illegible]
Indictione xv^a. Die vero primo mensis Septembris. [illegible]
Aquilegie in domo Viti de Flumana [illegible] presentibus [illegible]
Daniele [illegible] [illegible] petri de [illegible], presbitero Marco
Zerolino [illegible] magistro Johanne [illegible] petri de Glemona
testibus [illegible] vocatis [illegible] specialiter rogatis et aliis. Cumque
Pro bono et evidenti utilitate [illegible] Ecclesie Aquilegiensis et ne dicta
Ecclesia sit orbata [illegible] prout ad presens est et aliorum diversorum
officiorum et ut dicta [illegible] augeri quam minui et pro aliis
quibuscumque occasionibus [illegible] dicta Ecclesia necessariis et opportunis
Constituti venerabiles [illegible] Egregii viri dominus Lanzettus de Venetiis Canonicus
Aquilegiensis, dominus Daniel de Zuccho Canonicus Aquilegiensis, Dominus presbiter Candidus
Manfronimus, dominus presbiter Pr[illegible] dominus Anthonius de [illegible], dominus presbiter Anthonius
de Gurgano, dominus presbiter Vitus de Flumana, dominus presbiter Anthonius de Castro [illegible]
dominus presbiter ~~[illegible]~~ [illegible] dominus presbiter Fu[illegible] de Aquilegia omnes Mansionarii
dicte Ecclesie Aquilegiensis pro [illegible] [illegible] unanimiter et concorditer
ac nemine eorum discrepante, Sponte et ex certa eorum et cuiuslibet
[illegible] libera voluntate, Omnibus melioribus modo [illegible]
quibus [illegible] effectus potuerunt ac possunt tam de [illegible]
[illegible] fecerunt constituerunt ordinaverunt creaverunt et elegerunt
venerabiles et circumspectos viros dominos Philippum de [illegible]
Aquilegiensis et [illegible] de Venetiis in dicta Aquilegia [illegible]
[illegible] presentes et hoc mandatum in se sponte [illegible]
ac prudentissimos doctores dominos Anthonium de [illegible]
et [illegible] de Spelimbergo absentes tamquam presentes [illegible]
et dicte Ecclesie Aquilegiensis Sindicos procuratores et [illegible]
Et quilibet eorum in solidum ita quod occupantis conditio [illegible]
Sed id quod unus eorum inceperit alius mediante [illegible]
de iure vel de consuetudine [illegible] et esse possunt [illegible]
et controversiis tam Civiles quam Spirituales [illegible]
et ipsi domini constituentes eorum nomine habent [illegible]
persona Cum Collegio et universitate [illegible] Cum [illegible]
et universitatibus, Et Cum quibuslibet potestatibus [illegible]
officialibus [illegible] et [illegible] [illegible]
consulibus Arbitris et Arbitratoribus [illegible] compositoris
tam Ecclesiasticis quam Secularibus [illegible] convenire [illegible]
quocumque [illegible], Et tam ad agendum petendum, quam deffendendum [illegible]
[illegible] opponendum et obiciendum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et quascumque petitiones [illegible] recipiendum [illegible]

[illegible], Sacramentum calumpnie et veritatis et cu[illegible]
[illegible] et minerare [illegible] in eorum dicorum [illegible]
[illegible] et [illegible], terminos et dilationes pet[illegible] et statuta et
[illegible] [illegible] ; [illegible] privilegia litteras [illegible]
quibuslibet producendum [illegible] et removendum, et adversarii [illegible] testes
jurare videndum Replicandum [illegible] removendum si opus fuerit, Duplicandum
protestandum et exceptiones [illegible] removendum opponendum, [illegible], Capitulandum,
[illegible], et [illegible], Et denunciationes protestationes [illegible] phones
positiones, oppositiones [illegible] Capitula, Exceptiones, [illegible], [illegible]
et cautelas quaslibet et [illegible] ulterius gravis et minerare [illegible]
et [illegible] [illegible], Judices et [illegible] eligendum et eligi petendum et
[illegible]. Suspectos et confidentes [illegible], Et per predictis omnibus et singulis
[illegible] et [illegible], Sententiam unam et plures tam interlocutorias
quam diffinitivas audiendum et ferri petendum, et ab eis et quolibet earum gra-
vamine appellandum et de nullitate dicendum, Appellos et litteras dimissorias
petendum et recipiendum et appellos et [illegible] quaslibet prosequendum usque
ad diffinitivam sententiam, Et etiam ad jurandum in [illegible] et substituendum
[illegible] cum applois et nullitatis [illegible] necesse fuerit et ordo juris tam [illegible]
quam Canonici ac [illegible], ac [illegible] requirit et [illegible] ad substituendum
[illegible] constituentibus et eorum ac dicte [illegible] de judicatum solvi, judicatum
[illegible] et expensas restituendum et [illegible] clausulis et cautelis opportunis,
Et ad substituendum et subrogandum [illegible] et [illegible] et habet eorum Constituentium
[illegible] Constituentem unum et plures [illegible] [illegible] et [illegible] eorum [illegible].
[illegible] et singula [illegible] que merita [illegible] poterunt [illegible] requirunt [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] ipse [illegible] [illegible] semper tamen mandato
[illegible], [illegible] prefati domini Constituentes nomine eorum proprio et nomine
[illegible] [illegible] ut prius [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] omnium et singulorum quorum interest vel interesse
poterit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et gratum [illegible] tenere
et plenius observare [illegible] et totum id quod per dictos eorum Sindicos et [illegible]
[illegible] vel substitutos ab eis actum [illegible] factum [illegible] [illegible]
[illegible] tam in judicio quam extra in premissis et circa premissa, volentes
[illegible] domini Constituentes predictos eorum Sindicos et [illegible]
[illegible] [illegible] satisdationis onere relevare de judicatum solvi et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] omnium [illegible] et dicte [illegible] bonorum [illegible] et
[illegible]

[illegible]

tem[illegible]

ind[illegible]

[illegible]

[illegible] vp[illegible]

ponna loues [illegible] w'a

nentat[illegible] enez po[illegible]tam

[illegible]ndel[illegible]ne op enter

[illegible] Jenm.

[illegible]

Bullæ

Gregorii. IX. O.7. xxvii. pag: 362

1467. 1 Sett. S. Stefano ... Possesso della Prepos.ra di S. Stefano al Procuratore del Rev.mo Batt.a Zeno Canonico di Padova.

:Jesus:

Possessio prepositure Sancti Stephani siti extra muros Aquilegie accepta per dominum Abusto(?) Curie paduanum tanquam procuratorem Rmi patris domini Baptiste Zeno Canonici paduani etc.

In Christi nomine amen. Anno a nativitate eiusdem domini Millesimo Quadringentesimo sexagesimo septimo Indictione quintadecima, Die vero primo mensis Septembris. Actum in Ecclesia Sancti [illegible] in Coro Stephani site extra muros Aquilegie, presentibus ibidem venerabilibus viris domino Nicolao loth Canonico Aquilegiensi et Cividatensi, domino Bartolo in Sacris constituto Clerico Cividatensi, et Nobilibus viris ser Anthonio quondam ser Guglielmi pappi de Cividate Austrie, ser Bonacursio quondam ser Bindich(?) bach de dicta Civitate Austrie, et ser Johanne quondam Danielis Simoe de Amaro testibus habitis vocatis et ad infrascripta vocatis et aliis. In quo quidem loco Coro Coram venerabili et Egregio Iuris perito domino Jacopo Canonico Alme Ecclesie Aquilegiensis nec non Canonicis Ecclesie Sancti Stephani siti extra muros Aquilegie cum plures ad presens Canonici dicti loci non essent qui comode interesse possent propter intemperiem aeris ipse met faciens et representans ad presens totum Capitulum dicti loci Constitutus dominus probus Abusto(?) Curie paduanus tanquam procurator et procuratorio nomine Reverendi patris domini Baptiste Zeno quondam Magnifici domini Nicolai Zeno prepositi Sancti Stephani Aquilegiensis diocesis et Canonici paduani ac Sanctissimi domini nostri pape Pauli notarii prout in publica forma ibidem porrexit certum procuratorium scriptum et annotatum manu ser Johannis Magni Clerici Constantiensis(?) diocesis publici Apostolica et Imperiali auctoritatibus notarii ac in decretis bacallarii in Millesimo Quadringentesimo sexagesimo septimo Indictione quintadecima Die vero prima mensis Junii pontificatus Sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Pauli divina providentia pape Secundi Anno tercio per me visum ac lectum presentavit ac exhibuit dicto domino Jacopo certas litteras Apostolicas continentes gratiam et collationem per Rdo domino Baptiste factas per Sanctissimum in Christo patrem et dominum dominum Paulum divina providentia papam Secundum de prepositura et prebenda Ecclesie Sancti Stephani Aquilegiensis diocesis vacante per obitum olim domini Michaelis Donato olim ipsius Ecclesie Sancti Stephani prepositi Sanas et Integras cum cordula Canapis et Sine(?) Crocea(?) et sericeis(?) et veris bullis plumbeis more Romane Curie impendentibus bullatas videlicet unam Gratiosam et alteram executoriam. Cuius Gratiose tenor sic incipit, Paulus Episcopus Servus Servorum dei, Dilecto filio Magistro Baptiste Zeno preposito Ecclesie Sancti Stephani Aquilegiensis diocesis Notario nostro Salutem et Apostolicam benedictionem. Grata devotionis obsequia que nobis et Apostolice Sedi hactenus impendisti et ad huc

publicatum semel [illegible]

Scholasticis studijs impendere non desistis. Nobilitas quoque generis
vite ac morum honestas aliaque laudabilia probitatis et virtutum
merita quibus personam tuam etiam fidedignorum testimonijs juvari
percepimus nos inducunt ut tibi reddamur ad gratiam liberales etc.
Et finit Datum Rome apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis
dominice Millesimo Quadringentesimo Sexagesimoseptimo pridie Nonas
Augusti Pontificatus nostri Anno Tertio. Executorie vero tenor
talis est et sic incipit. Paulus Episcopus Servus Servorum dei ve-
nerabilibus fratribus .. Vicentin. et .. Tirasonen. Episcopis ac dilecto
filio .. Abbati Monasterij Sancti Gregorij Venetiarum Salutem et apostolicam
benedictionem etc. Et finit Datum Rome apud Sanctum Marcum Anno Incar-
nationis dominice Millesimo Quadringentesimo Sexagesimoseptimo ~~Indictione~~
pridie Nonas Augusti pontificatus nostri Anno tertio. Tenore processus
super dictis litteris executoriis habitos atque factos per Reverendum
dominum Marcum dei et Apostolice Sedis gratia Episcopum Vicentinum judicem et
executorem Apostolicum vna cum certis alijs ut supra ipsi Reverendo domino Baptiste
a Sede Apostolica deputatum Scriptos et publicatos manu Johannis
Chabot clerici Cenomanensis diocesis publici Apostolica et Imperiali aucto-
ritatibus Notarij Cuius tenor sic incipit, Reverendissimo in christo patri
et domino domino dei et Apostolice Sedis gratia patriarche Aquilegiensi vel eius tempore
existenti curie in Spiritualibus et temporalibus vicario necnon venerabilibus
et circumspectis viris dominis Capitulo Ecclesie Sancti Stephani Aquilegiensis
ac illi vel illis etc. et finit, Datum et Actum Rome apud Sanctum
Marcum In palatio dicti Sanctissimi domini nostri pape, necnon Camera
habitationis sue, Sub Anno a Nativitate domini Millesimo Quadringentesimo
Sexagesimoseptimo Indictione quintadecima die vero duodecimo mensis
Augusti Pontificatus prefati Sanctissimi domini nostri domini Pauli divina
providentia pape Secundi Anno Tertio presentibus ibidem venerabilibus et
discretis viris dominis Johanne Roberti decano Ecclesie Tullen. et Georgio
de Monnellis Archidiacono Ecclesie Traguriensis testibus ad premissa vocatis
specialiter et rogatis. Petijt et debita cum instantia requisivit prefatum (nomine quo supra)
dominum procuratorem nomine venerabilis Capituli ipsius Ecclesie Sancti Stephani, quatenus
vigore premissorum [illegible] priorum ipsum dominum Jacobum Albissi tanquam procuratorem
ipsius Reverendi domini Baptiste Zeno introduceret in realem et actualem possessionem
ipsorum prepositure et prebende juriumque eorum omniumque et obventionibus per ipsius
olim domini Michaelis mortem vacantium et pertinentium, Aliaque omnia sibi
faceret que ad veram possessionem manutenendam ipsorum prepositure
et prebende Spectant et pertinent et sicut in ipsis litteris Apostolicis

et processibus continetur. Quibus litteris apostolicis et processibus ut prefatur exhibitis et presentatis, Et per dictum dominum Jacob Reverenter ut decuit receptis et per me Quirinum Bartholomei notarium infrascriptum Coram ipso domino Jacob et ipsis testibus lectis verbotenus et recitatis, volens ut obediencie filius litteris apostolicis et prefati domini Executoris processibus humiliter obedire volensque commissionem sibi factam effectui demandare, Accedens cum prefato domino Jacobo me notario et testibus suprascriptis ad Altare Maius ipsius Ecclesie Sancti Stephani dedit in manibus ipsius domini Jacobi nomine quo supra ibidem [illegible] [illegible] Mappas et cornua altaris in Signum possessionis sibi tradite et assignate, Item ad Chorum accedens Stallum canonicalem [illegible] et consequenter ad portam dicte Ecclesie Cum in plenitudine juris dicte prepositure et prebende intrando et exeundo et eandem portam ipsius Ecclesie in manibus capiendo pro Effectuali assignavit, Juravit postmodum ipse dominus Jacobus in animam dicti domini Constituentis in manibus prefati domini Jacob[?] vice et nomine Capituli dicte Ecclesie recipientis tactis Scripturis ad Sancta dei Evangelia Statuta et laudabiles consuetudines ipsius prepositure et Ecclesie Sancti Stephani facta et facienda inviolabiliter observare et alia prout forma juramenti ipsius Capituli in omnibus exigit et requirit. Per quos quidem actus et quemlibet eorum prefatus fuit Item dominus Jacobus nomine quo supra Stephanum et recipientis se velle Corpore et animo acquirere et acquisitum fore corporalem possessionem dictorum prepositure et prebende juriumque et pertinentiarum temporalium et Spiritualium Spectantium ad easdem. Rogansque me notarium supra et infrascriptum quatenus de predictis omnibus et singulis unum et plura publicum seu publica conficere instrumentum seu instrumenta;

.:. Jesus :.

Possessio unius domus site in Aquilegia in platea publica data per dominum Jacobum Can. [illegible] Aquilegiensem venerabili domino Carolo de Castro Villaro Mansionario Aquilegiensi etc.

In Christi nomine amen. Anno Nativitatis eiusdem Domini Millesimo
quadringentesimo sexagesimo septimo, indictione quintadecima,
die vero vigesimo septimo mensis Novembris. Actum Aquilegie
ante domum infrascriptam, presentibus venerabili viro domino
Beltrando de Glemona Canonico Aquilegiensi, presbitero Anthonio
Rangoni [illegible] presbitero Jacobo de Menego de Aquilegia, et ser
Simeone pellipario de Glemona, habitatore in Civitate Austrie,
testibus idoneis vocatis et rogatis et aliis. Ibique in
presentia testium suprascriptorum et mei notarii infrascripti
Constitutus venerabilis et famosus vir dominus Jacobus de Utino
Canonicus Aquilegiensis tanquam procurator et procuratorio nomine
honorabilis viri presbiteri Barnabe filii presbiteri Dominici de Venetiis de confinio
Sancti Barnabe, prout de procuratorio constat manu ser Philippi
Trochi de Venetiis notarii in Millesimo [illegible] indictione [illegible] die
[illegible] mensis Novembris, per me viso et lecto, habens mandatum
speciale ad ponendum venerabilem dominum Carolum de Castro Villaro
Mansionarium Aquilegiensem in possessionem de una domo [illegible]
spectantem sibi vendita prout in instrumento manu dicti ser Philippi
scripto et notato in suprascriptis millesimo, indictione et die,
volens debito modo suum exercere officium, capiens portam
dicte domus et eam tradens in manibus dicti domini Caroli
emptoris, intrando et exeundo semel bis et tercio prout
in talibus fieri assuevit, ipse dominus Jacobus nomine quo supra
eundem dominum Carolum in possessionem vel quasi ipsius domus
posuit pariter et induxit. Qui dominus Carolus emptor
sic inductus protestatus fuit se ipsam domum animo et corpore
velle possidere vel quasi.

1468 Die 15 Marcii publicatum Emptori.

:Iesus::

[L]ocatio facta per Nobilem ser Odoricum quondam ser Baldasarij de Savorgnano
Leonardo [illegible] quondam Jacobi de Zuvegnano de uno [illegible]

In Christi nomine amen. Anno Nativitatis eiusdem domini
Millesimo quadringentesimo sexagesimo octavo Indictione prima
Die vero Veneris vj^o Januarij. Actum Aquilegie in Ecclesia
Sancti Johannis de platea [illegible] ante Altare Sancti Blasij. presentibus
Venerabili domino Daniele de Zucho Canonico Aquilegiensi ser Cyprino
petri potestate, ser Egidio Dionisij, et ser Nicolao quondam ser
Jacobi Ravagna omnibus habitatoribus in Aquilegia testibus habitis vocatis
et rogatis et alijs. Ibi Nobilis et circumspectus vir ser Odoricus
quondam ser Baldasarij de Savorgnano de sua gaudenti tenuta et
possessione pro se suisque heredibus, Dedit, concessit, Locavit
Affictavit, et imperpetuum Livellavit Leonardo [illegible] habitatori
in Aquilegia quondam Jacobi de Zuvegnano Conducenti, stipulanti,
et recipienti pro se et suis heredibus aut cui vel quibus ipse
sive dederit unam domum muratam cum orto et terreno sibi contiguis

14° 25 Maij [illegible] conductori

et omnibus suis iuribus et pertinentijs Sitam in Aquilegia in contrata
Sancti Ciri, iuxta domum Abbatie, iuxta heredes olim ser Zanni, iuxta
Terrenum Sancti Ciri, iuxta viam publicam et iuxta alios veriores
confines iure liberi proprij Ad habendum, tenendum, possidendum
dandum, donandum, vendendum, alienandum, Legandum, permutandum
pro anima et corpore iudicandum, Et quicquid eidem Leonardo
conductori et suis heredibus aut cui dederit deinceps perpetuo
placuerit faciendum cum liberis accessibus et egressibus suis
usque in viam publicam Ac cum omnibus et singulis que dicta domus
cum orto et terreno sibi contiguis habet intra se sive supra se, infra se
in integrum, omnique iure actione usu seu requisitione Servitute
dominio, honore comodo et utilitate ipsi locatori ex dicta domo
orto et terreno sive ad ipsos modo quocumque spectantibus et pertinentibus
de iure vel de facto Pro tamen Livelli perpetui quatuor librarum
Soldorum et duorum pullorum in omnibus et per omnia semper salvo.
pro quibus quidem domo orto et terreno Livellatis dictus Leonardus
conductor et Livellarius pro se et heredibus eius promisit convenit
et se obligavit prelibato ser Odorico Livellatori stipulanti pro se
et suis heredibus aut cui dixerit dederit dandum solvere annuatim
de Livello perpetuo in quolibet festo Nativitatis domini nostri Jesu Christi
libras soldorum quatuor et duos pullos, Cum his quidem pactis modis
Legibus condicionibus et conventionibus inter ipsas partes solempni
Stipulatione firmatis, videlicet quod ipse ser Odoricus Livellator
suique heredes aut heredes sui ab eodem possint pro dicto livello
annuatim in dicto termino non soluto ipsam domum cum orto et terreno
Livellatis expignorare seu expignorari facere pro prima secunda et tercia
expignoris, Affictusque et Livella duplicare et duplicata petere, exigere,

et requirere, Et se de tenuta et possessione earumdem domus
orti et terrarum supra livellatarum impedire et intromittere secundum
mores, pactiones et consuetudines in livellis et circa livella
in Aquilegia et suo districtu dumtaxat observatos et pactiatos;
Item quod prefatus frater Odoricus suique heredes teneantur et debeant
ipsi Leonardo et suis heredibus aut cui dederit dictam domum
cum orto et terreno franchare et liberare de dicto affictu livellario
medie marche soldorum et duorum pullorum quamquam idem Leonardus
ut sui heredes aut cui jus suum dederint sibi tradent et consignabunt
soldos viginti pro singulo soldo. promittens quoque dictus frater Odoricus livellator
pro se suosque heredes, Cum obligatione omnium suorum bonorum mobilium et immobilium
presentium et futurorum, Refectioneque damnorum omnium et expensarum litis et extra
de interesse, prefato Leonardo conductori stipulanti et recipienti pro se
et heredibus suis aut cui vel quibus jus suum dare voluerit, de dictis
domo orto et terris livellatis numquam litem questionem molestiam,
aut gravamine inferre facere vel movere nec inferenti movendi seu
facienti consentire, Sed potius ipsam domum cum orto et terris eidem
conductori et suis heredibus aut cui dederit ab omni homine Comuni
Collegio Ecclesia universitate et persona quibuslibet in jure legitime de-
fendere, autorizare, manutenere, warentare et in solidum disbrigare,
Et predictam locationem livellationem et omnia ac singula suprascripta
et in hoc instrumento contenta perpetuo firma rata et grata habere
tenere observare et adimplere Et non contrafacere dicere vel
venire per se vel alios aliqua ratione dolo ingenio ingratitudine sive
fraude de jure vel de facto, Sub pena dupli eius de quo lis vel
questio moveretur minime quinque soldis Xm parvulorum in singulis huius
contractus capitulis stipulata et promissa, Qua pena soluta vel non, presens
nihilominus instrumentum in omnibus et per omnia semper plenam obtineat
robur neque perpetuam firmitatem. Quas quidem domum ortum et
terras livellatas ipse livellator se precario nomine dicti conductoris
constituit possidere, donec ipse conductor earundem tenute intraverit et
possessionem acceperit corporalem, quam accipiendi auctoritate propria
et in se retinendi deinceps eidem prefato conductori licentiam omnimodam
contulit atque dedit: Dans committens et assignans eidem livellario
in nuntium ser per manus dominum Danielem testem suprascriptum qui ipsum con-
ductorem et livellarium in tenutam et corporalem possessionem dictarum
domus orti et terrarum livellatarum ponat presentet et inducat.
Supradictis anno Millesimo indictione et die: presentibus prenominatis testibus: Actum Aquilegie
in via publica ante domum suprascriptam: Ibique statim prefatus vir dominus Daniel de Zuodio Canonicus
Aquilegiensis tamquam Nuncius datus et assignatus per fratrem Odoricum suprascriptum ad ponendum
et inducendum antedictum Leonardum in tenutam et corporalem possessionem domus orti et
terrarum livellatarum ut supra patet, Capiendo vectem seratam hostii dicte domus et
dando in manibus prefati Leonardi conductoris intrando et exeundo Claudendo et
apperiendo semel bis et tercio ut moris est, per hoc eundem Leonardum conductorem
in tenutam et corporalem possessionem dictarum domus orti et terrarum corporaliter posuit
et induxit: Qui namque conductor et livellarius eidem prefatus fuit se pre-
sentialiter tenutam et possessionem corporalem ipsarum domus orti et terrarum animo et
corpore adeptum fore;

1467, 21 giugno. Aquileia.
Accordo di Michele di Bagnaria con Giacomo di Sacile per l'eredità di Antonio del Pozzo di Bagnaria

PUBLICATA. Aquileia 1957 Sesto fuly

: Jesus :

Concordium factum inter Jacobum q. Laurentij de Sacilo et Michaelem [illegible] habitantem in Bagnaria.

Christi nomine amen. Anno Nativitatis eiusdem domini Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo septimo Indictione quintadecima Die vero vigesimoprimo mensis Junij. Actum Aquilegie sub logia pallatij. presentibus prudentibus viris Gualterio q. Damiani de Cividagnito Anthonio genero Thomadi della Crux de Treviso, et Blasio filio Michaelis de Bagnaria testibus habitis vocatis et rogatis et alijs. Ibique Cum certa lis et differentia sit et verteretur iam pluribus diebus inter Jacobum q. Laurentij de Sacilo et Michaelem [illegible] habitantem in Bagnaria nomine et occasione hereditatis olim Anthonij del poc de Bagnaria Ad tale Concordium transactionem et Compositionem devenerunt videlicet quod dictus Michael teneatur et debeat ipsi Jacobo dare et realiter [illegible] usque ad festum Sancti Michaelis proximi futuri bonj pury et nitidi ac Sufficientis [illegible] Septem et [illegible] [illegible] et bonj [illegible] duo, Cum hoc quod dictus Jacobus teneatur et debeat ipsi Michaeli de omnibus que petere posset ab ipso [illegible] hereditatis q. Anthonij del poc quovisque et qualitercumque facere finem et remissionem et [illegible] quietationem et pactum de ulterius non petendo [illegible] ibidem illico presentibus prenominatis testibus et me notario infrascripto dictus Jacobus per se suosque [illegible] dictus ipse Michaeli pro se suisque [illegible] Stipulanti et recipienti [illegible] et plenarie fecit, Que omnia et singula suprascripta dicte partes promiserunt sub obligatione omnium suorum bonorum mobilium et immobilium presentium et futurorum [illegible] et tenere firma rata et [illegible] et non contrafacere dicere vel venire per se vel alios aliqua ratione vel causa de iure vel de facto Sub pena dupli eius de quo lis vel questio [illegible] Stipulata promissa et [illegible] qua pena soluta vel non presens instrumentum [illegible] et omnia in eo contenta semper [illegible] obtineat plenum robur et perpetuam ac [illegible] pro roboris firmitatem. Ad [illegible]

[illegible] Venet

..Jesus::

Donatio facta per Blasium q(uondam) Michaelis de Bagnaria
Michaeli filio Nicolai Bolanj habitatori in Bagnaria nomine
suo proprio et nomine Anthonie eius uxoris et Jacobi eius
filij de omni iure quod ipse Blasius habet vel habere videretur in
bonis et hereditate q(uondam) Anthonij del Poc de Bagnaria)
quorumque vel qualitercumque 13

In CRISTI nomine amen. Anno a nativitate eiusdem domini Millesimo Quadrigentesimo
Sexagesimoseptimo Indictione quintadecima Die vero trigesimoprimo mensis
Junij. Actum Aquilegie sub logia pallatij. presentibus Dominis Joanne [illegible]
q(uondam) Dominici de Carnignano, Anthonio q(uondam) Thome de la Gris de [illegible]
Jacobo q(uondam) [illegible] de [illegible], Dominico q(uondam) [illegible] de Sancto Martino,
Andrea [illegible] de [illegible] q(uondam) Lusso, Johanne Francisco filio [illegible]
Stephani [illegible] de Aquilegia testibus habitis vocatis et rogatis et alijs.
Ibique Blasius q(uondam) Michaelis de Bagnaria Confitendo [illegible] et
accepta [illegible] sibi collata et in [illegible]
et credit et ob amorem et affinitatem quam gerit erga [illegible]
Nicolai Bolanj habitatorem in Bagnaria et Anthoniam eius uxorem ac Jacobum
eius filium, Certificatus primus per me notarium [illegible] quid hic
[illegible] de iure et quam irrevocabilis [illegible] here [illegible]
et [illegible]. Omni modo via iure et [illegible]
potuit atque possit. Titulo nomine et [illegible] que
dicitur inter vivos de certa sua scientia, Que donatio infringi [illegible]
[illegible] et revocari non possit, aliqua ingratitudine, vel [illegible]
vel [illegible], vel abhoc quod [illegible] excederet [illegible] lege [illegible], Et non
[illegible] actum legitime insinuatum, Coram pretore, preside, vel judice, per
se [illegible] dedit Cessit donavit Remisit tradidit atque mandavit, [illegible] juris et facti in contrarium admittente, dicto Michaeli
Nicolai Bolanj nomine suo proprio et nomine Anthonie eius uxoris et Jacobi
eius filij [illegible] et ad [illegible] nomine quo supra recipienti
pro se [illegible] et cui dare voluerit nomine quo supra stipulanti [illegible]
[illegible] omnes actiones reales et personales utiles [illegible]
[illegible] et expressa [illegible] pretoria atque civile [illegible] et quam habet
[illegible] vel habere videretur vel spectaret habere quomodocumque et qualitercumque in
bonis et hereditate q(uondam) Anthonij del Poc de Bagnaria Ita vt [illegible]
dictus Michael Nicolai nomine quo supra stipulanti et eius heredes [illegible]
[illegible] dederit jura sua predicta possit et valeat dictam
hereditatem donatam vel jus ipsius petere habere tenere et possidere,
Regere, Gubernare, Alienare Obligare et [illegible] suam voluntatem
de ipsa hereditate vel jure ipsius facere et adimplere sine vlla Contra
dictione vel molestatione dicti Blasij et alicuius alterius persone Renuntians
ipse Blasius omnibus legibus et statutis in contrarium facientibus [illegible]
[illegible] de ipsis in [illegible] donationis [illegible] expressa [illegible]

PUBLICATUM Michaeli in 1467 sexto Junij.

v.

Exceptioni doli mali, francheus in factum actioni sive cui, vel non juste
causa, C. … in jure actione usui requisitione, servitute, dominio,
honore, comodo et utilitate suis ex dicto vel pro dicto jure aut
ad ipsum jus modo quocumque spectantibus vel pertinentibus de jure vel
de facto; promittens memoratus donator per se et suos heredes cum
obligatione omnium suorum bonorum mobilium et immobilium presentium et futurorum.
Et omnia dampna, interesse et expensas litis et extra restituere
… dicto donatario vel alie quo supra pro se et suis heredibus et cui dederit
Supradictam donationem omniaque et singula in hoc instrumento contenta
in perpetuo firma rata et grata habere, atque tenere; nullaque quoque contra
premissa aut premissorum aliquo tempore aliquo per se vel alios … facere vel
venire … movere litem vel controversiam ullam, vel rationes
… aliqua ingratitudine vel offensa revocare, vel aliqua in
… sive causa de iure vel de facto sub pena dupli valoris questionis
movende, et cum omnibus dampnis et expensis passis quotiens committetur in ipsa.
Et ea soluta vel non, ipsis prime contractus donationis in omnibus et
per omnia stabilem semper obtineat firmitatem. Cum omni meliorimento
et consilio sapientis ut opus erit ;

1407, 19 Decembre. Aquileja. ... sentenza del capitolo d'Aquileja contro Pre Giovanni Vicario in Chiozza(?), omicidiario, di- [illegible] sospensione a sacris.

In Christi nomine amen. Anno nativitatis eiusdem domini millesimo quingentesimo
vigesimo sexagesimo septimo indictione [illegible]. Die vero decimanona
mensis Decembris. Actum Aquileiae in camera domus propriae habitationis
reverendi domini Camerarii [illegible] presentibus magistro Johanne Anthonio
Calderario [illegible] Civitatis Austriae magistro Johanne
[illegible] de dicta Civitate Austriae et Johanne
dicto de fr. Cristophoro habitante in Aquileia [illegible] testibus.
Nos Franciscus del [illegible] de Justinopoli canonicus
Aquileiensis Ecclesiae ac ipsius reverendi capituli vicarius et iudex
ad infrascripta specialiter deputatus per dictum reverendum capitulum
visis et matura deliberatione ponderatis denuntiatione contra
presbyterum Johannem [illegible] villae Chiopris de et super homicidio
per eum perpetrato in villa [illegible] ultra iurisdictionem temporalem et
spiritualem iurisdictionis eiusdem venerabilis capituli. Item confessione
eiusdem presbyteri Johannis coram nobis in iudicio facta, citatoque
[illegible] admonito personaliter eodem presbytero Johanne ad certam diem [illegible]
[illegible] ad audiendum nostram diffinitivam [illegible]
premisso homicidio expeditoque eodem [illegible] per [illegible]
post lapsum dicti termini, [illegible] ad quae [illegible]
[illegible] cum [illegible] divina [illegible]
Cristi nomine repetito de [illegible] rectum [illegible]
pro tribunali sedentes, sententiando et diffiniendo [illegible]
[illegible] declaramus dictum presbyterum Johannem [illegible]
villae Chiopris [illegible] [illegible]
[illegible] declaramus eundem presbyterum Johannem ab [illegible]
[illegible] ordinum suspensum [illegible] condignis [illegible]
[illegible] coram nobis in [illegible]

Lecta promulgata et pronuntiata [illegible]
Sententia per dictum reverendum [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]

1469, 20.... Aquileja. Protesta al Capitolo di Aquileja di Pre Antonio di Cividal, privato della mansioneria senza processo.

IN CRISTI nõie amen. Anno [illegible] Millo quadringentes[imo] sexagesimo [illegible] Indict[ione] quintadecima Die vero vigesimo [illegible]. Aquilegie in Cathedrali Eccl[esi]a Beate Marie [illegible] altare maius in pleno Capl[itu]lo hora [illegible] ad sonu[m] Campane ut moris est [illegible] et [con]gregato in quo quide[m] interfuerunt [illegible] Eg[regius] [illegible] et Reverendi [illegible] et dni [illegible] Jacobus de Conegliano, Augustinus della pergola, Jacob de [illegible], Laurentius de Venetiis [illegible] de [illegible] Ambrosius de palaciolo, Daniel de [illegible] del [illegible] Jacobus de [illegible], Bertoldus de Glemona, Dionisius de Spilimbergo, Michael de [illegible] Omnes Canonici dicte Alme Eccle Aquileg[ien]sis [illegible] et in [illegible] Constituti totum Capl[itu]lum representantes et facientes et qui ipm facere potuerunt [illegible] possint. Ubi quidem Cora[m] ipsis dnis et Capitulo [illegible] [illegible] Egregius doctor dns [illegible] Anthonius de [illegible] [illegible] diebus elapsis [illegible] dnos [illegible] fuerat [illegible] in [illegible] [illegible] contra [illegible] adiuncto nec [illegible] quae dna [illegible] no[n] poterat [illegible] loco et [illegible] [illegible] et allegandis [illegible] unde [illegible] de Aqui[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Capli [illegible] et debite [illegible] [illegible] [illegible] ipse dns [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] modis et formis [illegible] inter ipm [illegible] [illegible] Anthonium celebratis [illegible] [illegible] Anthon[illegible] [illegible] ideo [illegible] [illegible] [illegible] ab ipso titulo [illegible] esse [illegible] [illegible] [illegible] parte [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] allegando [illegible] allegationibus [illegible] ab ipa [illegible] contra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Aplicam [illegible] Appios [illegible] et [illegible] [illegible]

[illegible] Anthonii [illegible] [illegible] Januarii

1467, 14 marzo. Aquileja. Ambrogio di Polcenigo canonico di Aquileja e Secretario del Papa dà esecuzione alla bolla di Pp. Paolo II 1466, 22 ottobre colla quale questi dà la Pieve <u>di S. Daniele</u> <u>nella Diocesi d'Aquileja</u>, a Lodovico di Valvasone canonico di Cividale. —

Copia antica inedita.

Reuerendissimo in xpo patri et dno
dno .. Marchioni diuina patriarche Aquilegien. Ac R.do
in xpo patri et dno d. Anthonio Feletto Epo Concordiensi
in tota Patria Foriiulii Vicario gnali, ac dignissimis Vicariis
et officialibus Generalibus. Omnibusque aliis et singulis quos
interest vel interesse poterit, et quos infrascriptum tangit negotium
seu tangere poterit quomodolibet in futurum [illegible] ut [illegible] quo-
cunque seu quibuscunque nominibus censeantur aut prefulgeant
dignitate. Ambrosius de Comitibus [illegible] Canonicus
Aquilegien. et Sanctissimi dni dni nri Cubicularius et [illegible] iudex
et executor ad infrascripta a Sede Specialiter deputatus Salutem
in dno. Noveritis nos [illegible] apostolicas [illegible] obedientia [illegible] litteras
Sanctissimi in xpo patris et dni nri dni Pauli diuina prouidentia
pape Secundi Bullam [illegible] Gratiosam et Executoriam cum cordula
Canapis vera bulla plumbea ipsius dni nri pape impendente bullatas
Sanas et integras non viciatas non Cancellatas nec in aliqua
parte suspectas. Sed omni prorsus vicio et suspitione carentes
ut prima facie apparebat, Nobis per venerabilem virum d. [illegible]
[illegible] de [illegible] Canonicum Ciuitaten. [illegible]
Rectore plebanum [illegible] parochialis Ecclesie [illegible]
Sancti Danielis de Sancto Daniele Aquilegien. dio. [illegible]
et testibus infrascriptis presentatas, Nos cum ea qua decuit
reuerentia recepisse noveritis Cuius tenor sequitur [illegible]

Paulus Epus Servus Servorum dei
[illegible] de Comitibus [illegible] Canonico [illegible]
Apostolicam benedictionem. [illegible]
illis se reddit Sedes Apostolica [illegible]
[illegible] merita laudabilitas [illegible]
[illegible] Abbreviatorum [illegible]
[illegible] nri [illegible]
[illegible] Ecclesie [illegible]
[illegible] et proui[illegible]
[illegible] expedi[illegible]
[illegible] Ecclesie [illegible]
[illegible] committere
[illegible]

Prepositura di S. Stefano di Aquileja.

1468, 20 Settembre. Aquileja. Ser Antonio di Guglielmo Puppi di Cividale, Governatore della Prepositura di San Stefano di Aquileja affitta a Francesco di Morosi ed a Francesco di Janigo, un bosco pieno di spine, paludi, incolto, detto Lis Prezis con confini: ad oriente con un rivo che va nel fiume Natisone, a mezzodì con una fossa ed argine, ad occidente verso il palude ed un bosco del Monast. d'Aquileja, pagando di affitto un ducato all'anno per i quattro anni seguenti e di seguito 60 lire di soldi annue.

Minuta originale di mano del notajo Antonio di Cividale Cancelliere di Aquileja.

Dono Puppi 1882 20 Gen.

[illegible] semel filio Johannis
de Tercio

Locatio facta per nobilem dominum Antonium prepositum [illegible] bussis prepositure [illegible] dicto [illegible] de Muruze

In Christi nomine amen. Anno nativitatis eiusdem domini millesimo
simo quadringentesimo sexagesimo octavo indictione prima die
martis vigesimo mensis septembris Aquilegie in [illegible] aquilegensis
[illegible] panectaria [illegible] presentibus [illegible] viro d. [illegible]
[illegible] magistro Johanne de Aquilegia nec non [illegible] Antonio
[illegible] preposito de Parma [illegible] preposito [illegible] Alberto [illegible] et
habitatoribus Aquilegie testibus ad hec vocatis specialiter et rogatis.
Ibique nobilis vir dominus Antonius [illegible] de [illegible]
tamquam procurator et gubernator prepositure [illegible] habens [illegible]
de Aquilegia et auctoritatem locandi et affictandi bona dicte prepositure
et [illegible] bussis [illegible] ab annis quinquaginta
et ultra nullam utilitatem habuerit nec receperit. Considerans [illegible]
dictus dominus Antonius infrascripta locatione esse utilem ipsius prepositure dedit
et locavit et ad [illegible] affictum concessit Andree dicto [illegible]
de Muruze presenti et recipienti pro se et nomine Francisci [illegible] Johannis
de Tercio absente pro quo idem Andreas promisit [illegible] ratificabit
omnia [illegible] dicto instrumento [illegible] laudabit et approbabit sub bonorum
suorum obligatione. Certum bustum [illegible]
[illegible] plenum [illegible] palludum [illegible] laboratur
[illegible] utilitatem [illegible]
[illegible] antiquos homines
fide et audita relatione per Lazarum [illegible] et alios [illegible] vidisse et audivisse. [illegible]
etatis annorum septuaginta et ultra [illegible] et locavit [illegible]
prefatus vero dictus dominus Antonius [illegible]
[illegible] pro se et heredibus suis. Quod bustum [illegible]
[illegible] Certum [illegible] cum [illegible]
[illegible]
[illegible] salvando
[illegible] Aquilegie [illegible] Antonio [illegible] annos quatuor
de affictu [illegible] anno [illegible] quatuor annos [illegible] anno [illegible]
[illegible] nativitate domini nostri Jesu Christi
libras [illegible] sub bonorum suorum obligatione pro se et suis
[illegible] heredibus. Ad habendum tenendum possidendum et gaudendum [illegible]
[illegible] dominus Antonius [illegible] nomine [illegible] sub bonorum
[illegible] nos [illegible] Antonio [illegible]
[illegible] habere [illegible]
[illegible] contractu [illegible] ratione
[illegible] nullo [illegible]

aliqua dolo ingenio sive causa de iure vel de facto sub pena
dupli eius de quo lis vel questio moveretur minus quinque soldorum
veronensium parvulorum insuper hoc instrumentum exceptis stipulatione
et promissione tenens exigenda quotiens fuerit contrafactum que
tamen pena soluta vel non predicta tamen firma sint et omnibus observentur
plenum robur obtinentia et perpetuam et stabilem firmitatem. cum domino mett ...

Nunquam date fuerunt assignate per dominum Antonium
locatore ubi supra ... domini Alberti ...
sufficientiam

Antonius notarius ... et ...
aquilegie ... IIII

[illegible] [illegible]

[illegible]

1470. Apr.

Illustribus Marco Ide Gra Dux Venet. et Nobilibus et Sap. Viris Joanni Moresini Commissario nostro Patria Foriiulii, et successoribus suis, fidelibus dilectis, salutem, et dilectionis affectum.

Audictis nuper in Contradictorio iudicio Oratoribus, et Nunciis Prelatorum, Comitum Castellanorum, ac Communitatum istius fidelissima Patria nostra parte una, et Oratoribus fidelissimis Communitatis nostra Utini parte altera in, et super facto Cavationis Fossarum Terre Utini, utrisque, et plene intellectis Privilegiis, iuribus, et allegationibus utriusque partis, ac mature omnibus consideratis considerandis, deliberavimus, quod cum cavatio dictarum Fossarum pertineat principaliter ad commodum, et utilitatem dicte Communitatis Communitas ipsa debeat cum Territorio suo, et quatuor Gastaldiis circumstantibus Tricesimi, Fagagnae, Mombergi, et Sedegliani, que sunt nostri Limitrophe, sed tamen non habent onus fortificationis alicuius Castelli facere, et absolvere ipsum onus cavandarum Fossarum Utini hac conditione, quod hominibus ipsarum Gastaldiarum, qui ad ipsum onus laborabunt, quolibet solidos sex tantum in die mercedis causa similiter debeat per ipsam Communitatem de pecuniis sibi reservatis, et deputatis pro fabrica ipse Terre nostre Utini. Terminantes ac declarantes dictos Prelatos, Comites Castellanos, ac Communitates non teneri, nec cogi debeant modo aliquo, vel forma ad contributionem dicte operis cavationis Fossarum. Quare mandamus tibi, ut hanc

declarationem, deliberationem, et determinationem observare, et observari facere, et exequi debeatis. Has autem nostras ad successorum memoriam registrari faciatis, et registratas presentanti restitui.

Dat. in Nostro Ducali Palatio die 12. Aprilis ind. 3.a 1470.

Supradicta Duc. ex quodam vet.o libro inscripto Regist. litt.m Ducalium existente in off.o Canc.rie Palatii Joan.s Cratiera eiusdem Palatii Canc.s ext., rub., et dig. P.

1470. in Ap.le Ducale
p l'escavazione delle
fosse di Udine —

1440. 14 Nov. Nella Ch. di S. Lorenzo di Varmo.
Limitazione di confini al Prete Beneficiato di Varmo nell'esigere il Quartese.

In Christi Nomine Amen. Millmo quadrigentmo septuagmo
Indictione quarta, die Iouis 14 Nouris. Actum in [illegible]
S. Laurentij de Villa Varmi. Presentibus Antonio q. Petri Cassettani
Joanne Andrea [illegible] et alijs [illegible] villa [illegible]
Super differentia quartesij Parochiae Villae Varmi, [illegible] intra
conuentum fuit cum quartesarijs [illegible] et presbitero
Antonium de Sforcijs de [illegible] beneficiantem [illegible] villa [illegible]
ut exigat quartesium infrascriptum in toto territorio Varmi
in toto territorio Gradiscae [illegible] Belgradi, in toto territorio
S. Mariae, ubi [illegible] Varmidelli et in parte in per-
tinentijs villae Varmi [illegible] (ursinis) includendo in via
confines infrascriptos incipiendo ut infra, et [illegible]
Villae Varmi in [illegible] dictae villae [illegible]
Varmi Inferioris, et ab ipsa via eundo [illegible]
usque ad viam maiorem [illegible] villa Varmi ad villam
Madrisij, includendo [illegible] per suprascriptum
Joannem Andream testem, ex qua vertitur differentia
cum ipsis quartesarijs [illegible], et totum locum de
Cursulicis usque ad territorium Monasterij et ultra flumen
Varmi, includendo totum [illegible] cum [illegible]
totum [illegible], et totam [illegible] in territorio Varmi
totum territorium Gradiscae et in parte in territorio Belgradi
includendo totum locum de [illegible] includendo [illegible]
quartesio totum locum de [illegible] includendo totum
territorium Gradiscae, totum territorium S. [illegible] totum terri-
torium Varmidelli, deveniendo usque ad viam [illegible]
[illegible] villas S.tae Mariae eunte ad [illegible] S. Martini.
Residuum vero dicti Quartesij [illegible]
sit dictorum quartesariorum de [illegible], et sic se contem-
tarunt partes suprascriptae in praesentia dictorum testium [illegible]
et hoc sine praeiudicio honorum jurisdictionum et villarum in
quantum de jure pascuandi, et ad pertinentias in
forma ad plenum &c.

Ego Daniel [illegible] notarius [illegible] Imperiali auctoritate notarius et iudex [illegible] suprascriptis interfui eaque
fideliter scripsi de mandato partium in praesentia dictorum testium
et ad perpetuatem, et [illegible] memoriam dictarum partium

+ [incipiens ultra flumen [illegible], et ultra muros Belgradi]

Signum Not[ari]i

Praescriptu[m] concordiu[m] put inveni in fine cuiusdam missa[lis] cartae bergamenae ben[...] ecclesiae S[anc]ti Laurentij de dicta Villa Carmi descriptum nil addendo. Ego Leonardus [...]atius q[uondam] D[omi]nus Gasparis de ipso loco Not[ariu]s pub[li]c[u]s [...] fideliter transcripsi, et in fide[m] me subscripsi manu propria apposito signo solito

Ex quodam alio exemplo authentico existente penes [...] D.D. haeredes q[uondam] Nob[ilis] D[omini] Francisci e [...] Carmi Interiori put inveni sic requisitus fideliter manu p[ro]pria ex[tra]xi antestum concordium. Ego Bernardinus [...] Videra sub[...] Imperiali auctoritate Not[ariu]s B R Carmi et me in fidem apposito signo solito rogatus subscripsi

la

por

nes
ñor
fumj
nti

5.

Instr.º 1407.
Divisio quarterij cum Plebano
Quadruvij

Instrumento.
Divisio quarterij cum
Plebano Quadruvij.

1k Decima Spese del Dottor Marco de Masi (Amaseo) amba-
sciatore a Venezia per la Comunità di Udine
per la faccenda della Pieve di Porpetto

Mi Marco de Masi p comandamento de q̃sta Magnifica comunita de ... me party adi p̃mo zenar p andar a la ... ria p la facenda de la pieve de possedo 7 adi zobia 2° del ditto unaj avanti a le ore 18 e spesi pla ... ditta ...

p̃ma spexi p spese de barcha del ... p passi 2 — ₶ o. ß 10.
It spexi p la barcha al andar — ₶ 5 ß o.
It spexi p legni q̃lli zorni chio stete ala ostaria g̃gada sarime p ch avanti so no poti haver barcha de star ... le case usade siando li fredi crudelissimi e la camo ... tina p xi. zorni ogni zorno de 10. i ve. sol ... de spexi. 14. ch ₶. 6. e sol. no me ricordo — ₶. 6. ß
It quelli. 29. zorni chio stete al homo saluadego p do carri de legni g̃dutti a casa — — ₶ 3. ß 4.
It spexi quando andasimo mis francesco cum ... a casa de mis francescho ... p la barcha ₶. o. ß. 4.
It spexi p haver tegnuda una barcha p spazio de 3. o. 4. ore ... p ch andava astudiar a casa de uno dotor canonista ch sta ale monege de li agnoli do fiade. 12. p fiada — — ₶ 1. ß. 4.
It spexi una notte chio anday astudiar in uno studio de uno dotore ch sta a sam ... p la barcha al andar — — — — ₶. o. ß. 2.
It p una altra al tornar — — — ₶. o. ß. 3.
It spexi quando io madai apadoa p certi libri — ₶ 3. ß. 2.
It spexi p mandar quello medesimo di in venieja p haver de la banda de qua qualche recomandation 7 dom dogni tempo la carta da ₶. 8 p madar a venesia p ch la volse ch lo messo me messe p forza ch meme sera grande ... e si ho dato al messo — ₶. 10. ß o.
It spexi p la barcha ch me porto a la gudecha al ... no a padoa dove so stete ... 3. ore — — ₶. o. ß 7.
It dy al nodaro ch vene com mi al ... p lo intimare de la prohibition 7 p la ... me fe del atto. e sop lo ... me dava fare — ₶. 2. ß. o.
It quelli zorni chio no me senty ben i algunj ... 7 ... 40. 7 no so q̃ sol — ₶. 2. ß o.
It spexi la pma volta chio fei comadar ... ₶ o. ß 4.
It spexi la seg̃da volta chio lo fei comadar p ogni zorno ch li segnori ... fin al spazamento — ₶. o. ß 6.
It pagai in venesia g lo barcharol de retorno p ch li tempi serano streny ... e p ch li tempi pezo ... voiado ... pinsor volte torna ... habiandolo pagado asay volte ... ultima ... me li ... e fare le spese ahi 7 alo famegio ... la barcha ₶. 8. ß 4.

It spexi p la cavetta del tornar — ₶. 4. ß. o.
It p lo ... ₶ o ß. o.
It adi p° zenar p ch io mio famegio ... fiada ... p essa anda p schiaunie ₶. o ß 4
₶ 40. ß. 18.

... habiando auo ... p ... tempi crudelissimi serano quado anday e p tuto lo tempo chio stato ch sono zorni. 45. p ch tornay adi 14 fevrar e le fadige afani e pensieri p li grandi favori ch p ... me ... de soi amisi ... di comun de questa ... terra p le qual chose me ... e notti studiare e fantasticare ... pinsor fiade longissime ... ms. ... avanti li signori ... ogni fiada stasemmo de do in tre ore 7 la penultima volta ... et p li santi dio ... infinite volte o ... de fantasia ... afami ch ... fosse stado a ... se le vostre spectabilitade me havesse dado cento e cinquanta duc. so no saria andado a tal affanni & tuti quelli advocati ch me vedano a ... tempi la ... ch p nisuno grande salario lo ... me fosse andado digando quelli ch vedano cmo haver ... do o tre duc. al zorno ... V. spe.ta ch lo minimo ... de q̃sta ... ch a tempi comodissimi havesse ... p rason et molto meno de q̃sta q̃le haveria dado al mancho ogni zorno uno duc. e le spese ... V. spe.ta no me vogle tratar male al sconto de q̃llo so ottignudo tuto ch vostre spe.ta me ha comadado

ho hauti in tuto duc. 33.

~~ha hauti ... ...~~
~~... ... ... duc ...~~
~~... ... ...~~
~~... ... ...~~
~~... ... ...~~
~~... ... ...~~
~~... ... ...~~

Nicolaus Marcellus Dei
Gratia Dux Venetiarum:

Egregi Fidelissimi nostri; Placuit Summo Creatori nostro, et cuius infinita clementia bona cuncta perueniunt, ut oneri Ducatus Venetiarum uacantis per obitum Illustris

1473. Predecessoris N: Nic^i: Troni succederemus, quam

1 Agosto rem concordibus omnium nostris, quibus in hac re fragari nequiuimus, ne curam gerende huius dignitatis fugere uideremur, summis omnium plausibus, et letitia acceptauimus ~~fundendo~~ spem nostram in presidio redemptoris nostri, qui non patietur nos tali; ~~et~~ tanto ponderi succumbere quod eius nos subire libuit, hec autem ad gaudium fidelitatibus uestris nuntianda duximus, tenentes in dubie singularem consolationem ac animi iucunditatem nos suscepturos esse.

Datum in nostro Ducali Pallatio die 14: Augusti ind^e 6: 1473:

à tergo Egregijs fidelissimis nostris Consortibus Valuasoni:-

Premissas litteras Ducales in membranis cum sigillo Sancti

S: N: Diui Marci roboratas rogatus ad litteram exemplauit Dominicus Vianus de S^to Vito Aplicus et Imperialis Nor^s et cum signo solito sub^t.

Ex continenti autentico mediante aliena manu educto ex quodam libro existente penes Ill^mos Dominos Bertoldum Erasmum et fratres Valuasonos sic reg. cum diplomate autentico comparauit, et concordare inuenit Nicolaus Sabbinus pub^s V.A. Not. et Valuasoni Canc... [illegible] et in signo et nomine suis de more [illegible] fidem.
Valuasoni die 2 maij 1675.

Sim. ... confessione fatta ...

Affitto della Posta dei pascoli in Valvasone

1473, 6 luglio Valvasone Frammento di Processo Criminale.

1474 ... settembre Valvasone. I Signori di Valvasone affittano la posta e pascoli del distretto di Valvasone e delle ville di Arzine, S. Martino, Postoncicco, Arzinutto e Brado, S. Lorenzo e Ursinico superiore ed altri luoghi con pecore 264 di anni ... festa di S. Giorgio per ... 10 d'oro ...

... ...

Capitis arripuit a latere ipsius mar
Cultellum [illegible] ipse portas se habe
na [illegible], et Cum dicto Cultello
marino ipsumque marinum percus-
[illegible] super Brachio [illegible] a parte
versus [illegible], ut in dicta querella [illegible] con
tinetur; visa dicta querela, et Responsio-
ne facta per dominum Baldassarem ad ipsam que-
relam, et Confessione facta per eundem Bal
dasarem confitentem in sua responsione [illegible]
percussisse marinum super dicto Brachio sicut
etiam Constat per vulnus videm Marino super
dicto Brachio illatum, et per nos visum,
Consyderans Consyderandis Christi nomine
repetito ipsum Baldassarem condemnatur et
condemnamus [illegible] dictum vulnus per eum illatum
antefato marino in Brachio eius dextro
Secundum formam statuti nostri loci Valsa-
soni [illegible] in libr. x^m solidorum parvorum
nobis persolvendis, et in omnibus Dannis
Interesse, et expensis habitis, et factis
habendis, et fiendis per ipsum Marinum
occasione dicti vulneris. Et ut [illegible] per
ipsum Baldassarem illatum, atque in omni

...bis et nos ut ipsum Martinum
...ang... partes etc.
...muniata fuit suprascripta sententia
...et solitum dicti Ulmum quondam
...Ferrici de Valvasono ex consorti-
bus ... dicti ipsius loci pro tribunali se-
dentem nomine suo, et nomine aliorum
suorum consortium de Valvasono in logia
communis Valvasoni, et per mr Georgium
notarium dicti ipsius Dni Ulmi publicata
sub anno a nativitate dni nri Jhu Xpi
millesimo quadringentesimo sexagesimo
tertio indictione tertia sexta die vero
martis sexto mensis Julij Antonius Parib...
auditis ... suprascriptis marmo et
Baldassare monitis et citatis ibidem ad
antescriptam sententiam audiendam. Hoc ... presentibus
providis viris ... Gabriele apothecario
quondam ... Joannis francisci, Antonio quondam ...
Baldassaris notario his ambobus de
Valvasono, et mro Missio fabro q. Moretti
de puteo Valvasoni, testibus et alijs
pluribus ad hoc monitis et rogatis.
Die proxime inscripto. Actum in Castro

Valvasoni sub porticu palatij, et
Nobilis domini Ulivini quondam
ex dnis Consortibus ipius lo
Leonardo Textore quon. odor
filio am Cisterne his ambobus
et Franzillo preccone dominij Valvasoni ...
bus ad hec vocatis, et Rogatis ibique Bal-
dassar Conte de maniaco sponte dedit, et sol-
uit pfato dno Ulivino pro se, et Consortibus
de valvasono accipienti, et Recipienti libr
decem soldorum Coram dictis testibus, et
me notario Traditas, et numeratas eidem
domino Ulivino pro ipsum Baldassarem eo
hos In executione pro de supraescripta sententia
Contra ipsum Baldassarem pro ipsum domino
Ulivinum nomine suo, et aliorum suorum
Consortum lata pro quam idem Baldassar est
In ea Condemnatus fuit In dictis libris xx.
et de ipsis libris decem pro Tali Condem-
natione, et In executionem ipsius dicte
sententie sic sibi ut s solutis et Con-
tentum vocauit, et finem, et Remissionem
pro se, et dictis alijs suis Consortibus
pro quibus de rato promisit fecit Baldas-
sari pdicto etc.

4 . Indictione X.a

o mis Septembris . Actum Valuason

s Castrum ipsius loci , ut sup.

Domini mucugnini de Cuadri

Gabrielis quondam Antonij man -

lus, et Venuto filio Danielis de

duobus Valuasoni hiantz testibus , et alijs

vocatis , et rogatis . Nobilis vir dominus

Nicolaus quondam D. Joannis de Valua

sono et dnus , et Consortibus ipsius

Loci nomine suo , ac vice , et nomine

Dni Jacobi georgij quondam Domini Jacobi , et

Dni Simonis , et fratrum quondam Domini

Bartholamei Consortium suorum de Val

uasono pro quibus ipse Dnus Nicolaus

de rato promisit locauit , et affictauit

Philippo marci de Villa arzini postam

et Pascua districtus Valuasoni , et

Marium arzini , s. Marini , pustonicoli

arzenutti , et Bandi eiusdem districtus

nec aut Villarum S. Laurentij , et Am -

ornici superioris pertinentium Nobili

Domino Olvino Consorti suo in dicto

Valuasono . Concedens ipse dominus Ni -

colaus nominibus quibus s. ipsi Phi

lippo Jus , et facultatem pascuandi sup .

ipsa Posta, et pascuis omnium
In pertinentijs Valvasoni v...
qua Consortes omnes de Val...
Cum communitate S. viti vel...
qua Ipsi Consortes habent. Cum Nobilibus dnis
Consortibus Spilimbergi et per prosequendum tavella
et territoria laborationum villa Casarsia
et per totam grauam Aqua Tulmenti per quam
in longitudine se extendit Campanea Comugne
Valvasoni, à dictis Confinibus qua Ipsi Domini
Consortes Valvasoni habent Cum Communi-
tate S. Viti, vel ad Confines existentes Inter
Ipsos Consortes Valvasoni, et Dnos Consor-
tes Spilimbergi, ... villam ...
Hec nd. Sup omnibus pascuis, et Comugnis
Spectantibus per dictis villis arzeni, Sancti
martini, pustoncicchi, arzenutti, et Bandi
et In omnibus Campis Vegris, et nd semi-
natis existentibus In districtu pertinentiarum
Laborationum Valvasoni, et dictarum villarum
arzeni, S. martini, pustoncicchi arzenutti
et Bandi Cum omnibus decentis Sepagini.
...., et earum fructibus seu agricultis
... Iurandi per Iuratos In

...aris, et no. Ruinando, fossata
...ficando viis, et hoc ...
... festum Sancti Georgij
... pre fatus philippus promi
sit ... vice et solvere pfato d.
locatori nominibus ... Dnis Jacobo georgio
Simoni et fratribus ipius Domini Simonis
pro pensione et ... dictae possessionis
Pascuorum In fine dicti termini Duc.
Decem auri Boni et Justi ponderis, libras
... Casei fundi ... omnis
et agnos quatuor pingues: Pro quibus
attendendis, et observandis obligaverunt
sibi Invicem dicti Dnis Nicolaus, et
pfatus philippus omnia sua bona pnt.
et futura. Cum refectione Damnorum,
et expens. omnium litis, et ... ac Interesse

... 1475 Indictione octava.

Die ultimo mensis septembris actum In Castro
valvasoni In Caminio novo Inferiori pa-
latij, et Domorum habitationis Infrascripti
Domini Jacobi georgij Presentibus Nob. ...
franc.o quond. ... Antonij de Zopola nunc
... et habitatore Terrae portunaonis.

pro pensione, et post una parte

Guado del Tagliamento

Spilimbergo – Capitolo di Udine.

1474 Udine. Sentenza del Vicario del L. T. Marin Malipiero sull'appello interposto dai Nobili di Spilimbergo Nicolò e Consorti contro una sentenza del 31 marzo 1473 (m. v.) a favore del Capitolo di Udine nella lite per il guado del Tagliamento.

(manca)

Anno [illegible] Appellationis interposite per [illegible] Nicolai [illegible] de Spilimbergo [illegible] aqua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

In Christi nomine Amen. [illegible] mensis [illegible]
[illegible] coram [illegible] magnifico
et generoso viro domino [illegible] [illegible] [illegible]
pro nostro [illegible] et [illegible] ducali dominio [illegible]
[illegible] causa [illegible] Appellationis
interposite [illegible] legum [illegible] domini
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] per [illegible] tamquam [illegible] et [illegible]
per supradicto magnifico et generoso viro domino [illegible]
[illegible] [illegible] pro nostro [illegible] [illegible]
ducali [illegible] [illegible] de Consilio Sapientum et [illegible]
legum [illegible] [illegible] in favorem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
cum [illegible] super flumine [illegible] [illegible] aque [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Sapientum et [illegible] [illegible] domino Nicolao [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] officio [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Sapientum et [illegible] legum
doctorum domini [illegible] [illegible]
Nobilium [illegible] [illegible] de Spilimbergo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Christi [illegible] [illegible] matris [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible]

Judici [illegible] Sinceriter et declaramus in omnibus et per omnia
[illegible] [illegible] Cuius quidem constitutionis tenor
talis est et sequitur [illegible] In nomine [illegible] in causa [illegible]
[illegible] In causa [illegible] commissa per magnificum
et generosum virum dominum [illegible] [illegible]
dignissimum [illegible] de [illegible]
[illegible] data est inter Nobiles consortes de
[illegible] appellantes et [illegible] capituli
[illegible] Appellatum [illegible] que [illegible] debent [illegible]
in [illegible] super [illegible] dicte appellationis [illegible] Igitur
[illegible] per [illegible] Antonium [illegible]
[illegible] publicata et lecta die [illegible] mensis [illegible]
[illegible] nominatim et [illegible] dicta appella
[illegible] reposita eodem instante per [illegible]
[illegible] Antonium [illegible]
Sindicum [illegible] de [illegible]
dicta Instantia facta per [illegible] dominum
Jacobinum de [illegible] Sindicum capituli
die [illegible] mensis Januarii 1474
In qua [illegible] causam esse in appellabilem
tamquam [illegible] et [illegible] appella
[illegible] dictus [illegible] non fuit prosecutus
dictam appellationem infra tempus limitatum
[illegible] amplius procedere [illegible]
[illegible]
[illegible] a die interposite appellationis

più del dover nō guardando alchuno [illegible]. che havesse
fatto alli detti Creditori, che li debbia comparer
avanti li detti alo c°. loro posti, li quali rettori
debbiano far render li Detti, ali quali e stà tolte
le possessioni sì per mancho de quello valeno, et
valevano quando furno tolte, Et Conoscendo la
verità li detti Rettori debbiano subito, subito, real
et personal far restituire el sopra più dele detti
possessioni et q° più de similmente vini, for[ment]i
sigale, boÿ, Cavalli, et panni, et ogni altra robba
fusse data a termine più del debito dela Iustitia
li havesse venduto quelli far restituire el fatto real
et personal per colui che havesse Comprato. aciò nelle
nostre terre, villazi, et Castelli nō si faccia tal
usure, et magnarie per tal usurarij, et homini
instigati del diabolico spirito, et con l'honor de dio
et dela Ill.ma S.ria n.ra de venetia dechiarando che
quelli Cognoscerà li n.ri Rettori nō si possa esser
appell. alcuna fatta per li detti usurari, aciò che
li poveri huomini nō siano straziati, ma subito,
subito sia mãdato ad Effetto quello saranno Con
denati per li detti n.ri Rettori. –

Fu presa la dicta parte per il Gran Conseglio di venetia
adi .12. marzo .1478. fu la parte balotada .900.
et .29. Et de non .118. non sinciere n°.45. Et
presa da scriuere a tutti li nostri Rettori, et man
data la parte predita ad Executione. et viva –

1478 · 12 marzo Parte del gran conseglio contra i contratti illeciti

Tenor Partis Ex.mi Maioris cons. Venet.

(Perchè per molte ville, et terre de nostri rectori, [illegible] como de [illegible] habiamo notitia che in le nostre terre, castelli, et ville, et li nostri sonno molti instigati dal diabolico spirito in fare molti contratti iniusti de comprar possessione da poveri homeni per molto mancho de quello valeno dette possessione, et fin habbiano possession da loro in pegno solamente [illegible] et usurpar quelle de le mani deli ditti poveri homini non habbiando dio avanti gl'occhi, ma pur sempre stagando nel mal far, Et similmente intendendo deli sopradetti nostri Rectori cosi de mare, como di terra de molti altri contratti illiciti fatti et simil persone usurarie, como de Biave, vini, Panni, et ogni altra mercantia si fanno alla giornata, non guardando Iddio, et le honore dela nostra Ill.ma signoria di venetia, Et non guardando alchun peccato in cometter usurariamente per far li fatti si guadagnar inhonestamente, Imperho, è bona cosa a proveder che in le terre nostre, castelli, villazi non sia [illegible] commetta tal cose, che sonno contra Iddio, et la nostra signoria Et contra tutte le iustitie del mondo. Imperho [illegible] parte in questo nostro gran conseglio, che si debbi scriver a tutti li nostri Conti, Pottestati, Capitanii, et Rectori mandati nelle terre nostre, et castelli per il nostro Gran Conseglio, che sotto pena de ducati [illegible] li detti nostri Rectori cosi de terra, come de mare [illegible] obviare tal inconveniente non si faza, et quelli sonno sta fatti da anni 25 in qua far proclamar per li suoi comandatori, che se alcuna persona se che se sentisse gravata de possessione esserli stare [illegible] con iustitia per mancho de quello valeno, et [illegible] similmente de vini, Biave, Boi, che sonno [illegible]

1480. 10 agosto —

Processo sul diritto di pesca nella Torre, preteso dal Comune di Taranto.

(?) r: innuado cor[um] p[re]cepis ... ablata quantit[ate]
... de mandato ip[s]or[um] d[omi]nor[um] fuere ...

Coram vobis Magnifico et Generoso domino Iacobo Venerio pro Foriiulii
pro locumtenente dignissimo. Comparent homines et comune territi [illegible]
eorum iudicii et in ea retiam acceptas [illegible] substantia [illegible] nostre [illegible]
de dicto loco [illegible] homines cum ipsi poterunt [illegible] posite [illegible]
[illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible] reddit ut non et ante [illegible] ipsas [illegible]
cum [illegible] similiter negatas non [illegible] raptorum [illegible] et [illegible]
[illegible] per testes ut [illegible] et ut [illegible] eis videbitur [illegible] [illegible]
salvo iure addendi minuendi corrigendi etc.

Et primo quia turris et [illegible] comunia [illegible] et principum ipsi di
[illegible]

Et ipsi homines et comune [illegible] comuni [illegible] ab origini dicti
loci citra et [illegible] ab annis 100. 90. 80. 70. 60. 50. 40.
30. 20. 15. 10. 5. 4. 3. 2. et [illegible] fuerunt [illegible] ut [illegible]
piscandi et piscarunt [illegible] [illegible] dominorum ut eorum [illegible]
[illegible] ipsis et [illegible] [illegible] non [illegible]

Et pluries et pluries ipsi Nobiles rogarunt de viciniis dicti loci [illegible]
[illegible] ire ad piscandum pro eis

Et pluries ipsi Nobiles [illegible] pisces raptos in ipsis [illegible] aquis
et de gratia et cum rogationibus ab ipsis viciniis [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] eorum [illegible] [illegible] piscandi [illegible] [illegible]
de ipsis viciniis de mandato ipsorum dominorum [illegible] ablata [illegible]
in [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fuit decima
mensis augusti 1480

Et de predictis fuit et est [illegible] publica vox et fama

die xxiiij augusti 1480.

[illegible] [illegible] ac clarissimo domino locumtenenti [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Nicolaum

Positiones et capitula producta
nomine communis et hominum
de Tarcento.

Pievano di S. Daniele.

Rotulus remissionis in causa Aquileiensis parrochialis ecclesie sancti Danielis per R. p. D. Franciscum brevium electum Sentinensem Unius ex sacri palatij apostolici causarum auditoribus locumtenentis decretae et concessae instante Dno Joanne Baptista de Pitianis principali seu eius procuratore. Sequuntur articuli eiusdem.

Procuratore et eo nomine Venerabilis viri Domini Joannis Baptiste de Pitianis Presbiteri Aquilegiensis diocesis principalis partis sue melius informatus tollit cassat revocat et annullat ac pro cassis revocatis et annullatis habet et habere vult et intendit omnes et singulos positiones et articulos ac materias articulatas pro parte sua in huiusmodi causa quomodolibet datos et datas tanquam erroneas et per errorem datas et pro quanto tamen positionibus et articulis infrascribendis contrarientur aut contrarij dici possent et non alias aliter neque ultra de quo protestatur eisdem positionibus articulis et materijs alijs in suo robore permansuris et his salvis dictus procurator quo supra nomine addendo positionibus et articulis ac materijs non revocatis predictis illasque melius deliberando dicit ponit et quatenus opus fuerit probare intendit ea que sequuntur tam coniunctim quam divisim quibus et eorum singulariter singulis petit ex adverso medio iuramento per verbum credit vel non credit sufficienter responderi Et si negentur se partemque suam ad illa probandum admitti: Offerens ea legitime se probaturum citra tamen onus superflue probationis ad quod se non astringens de quo etiam protestatur.

In primis quidem dictus procurator quo supra nomine declarando et addendo ut prefertur dicit ponit et quatenus opus fuerit probare intendit quod ab uno, duobus, quatuor, octo, duodecim

quindecim, viginti et pluribus annis proxime preteritis citra et supra parrochialis ecclesia plebs nuncupata sancti Danielis de sancto daniele, et pro ea illius rectore pro tempore existente habuit tenuit nominauit, possedit et affictauit, siue locauit, pro ipsa ecclesia, et pro ea Bernardinus de ... aduersarius habet et tenet possidet affictat siue locat infra fines, limites et metas parochie dicte ecclesie sancti Danielis certos campos siue predia mansos nuncupatos ad ipsam parochialem ecclesiam sancti Danielis et illius ratione, et eius rationem pro existenti iure utilis et directi dominii spectantes, et pertinentes palam et publice et quod sic fuit et est verum

Y Item quod a supradictis temporibus, et per ipsa tempora singulis communibus annis, fertili videlicet cum sterili compensato fructus redditus et prouentus dictorum camporum, siue predictorum mansorum nuncupatorum ad dictam ecclesiam, et illius rectorem spectantium ualuerunt rectori dicte ecclesie sancti Danielis et per eum affictati siue locati fuerunt, ualereque et affictari, siue locari consueuerunt et potuerunt, ac valent et affictantur, siue locantur, ac affictari siue locari possunt absque oneribus ex illis deductis et supportatis quindecim ducatos auri de Camera et sepius ultra sicque fuit, erat, et est communiter existimatum dictum tentum creditum, famatum, et reputatum palam et publice et quod sic fuit et est uerum. — Q(uod) mansi affictantur duc(atis) 15

Vy Item quod ab eisdem temporibus et per ipsa tempora dicta parochialis ecclesia sancti Danielis de sancto daniele, et pro ea illius rectore pro tempore existens habuit et habet ius percipiendi, ac percepit, percipereque consueuit et percipit

decimas quartesium nuncupatas siliginis milei, saraceni, sorgi, fabarum
avene, pice, panici, et vini, que infra fines, limites et metas
parrochie dicte parrochialis ecclesie sancti Danielis singulis annis
creverunt, ac pro tempore nascuntur, crescunt, et metuntur, sicque
fuit, erat et est communiter dictum, tentum, creditum, visum
auditum, visitatum, praticatum, observatum, firmatum et repu-
tatum palam publice, et sic fuit et est verum.

iiij Item quod ab antedictis temporibus, et per ipsa tempora dicta parrochi-
alis ecclesia sancti Danielis et pro ea illius rector pro tempore
existens singulis communibus annis fertili videlicet et fertili compensato
communiter colligit, levat, percipit, vehi facit, et habet ex
decimis, sive quartesio tritici et siliginis ~~tenet~~ tot manipulos
~~quos~~ quod illos terendo, seu triturando singulis communibus annis pre-
dictis extracta fuerunt, extrahique consueverunt et extrahuntur
ex ipsis manipulis octuaginta sextaria tritici et centum triginta
sextaria siliginis, et communiter ultra preter id, et absque eo
quod prefatus Rector pro tempore dicte parrochialis ecclesie
sancti Danielis in colligendo, levando, et penes se vehi faciendo
ac habendo manipulos decimarum, sive quartesii, tritici et
siliginis huiusmodi singulis communibus annis predictis neces-
sario exposuerit, aut exponere habuerit vel consueverit, seu
exponat ultra quinque ducatos cum dimidio auri de camera
quin immo fuit et est verum quod ultra quinque ducatos cum dimi-
dio huiusmodi singulis communibus annis predictis occasione
premissorum exponere cessavit atque cessat, sicque fuit, erat
et est communiter dictum, tentum, creditum, extimatum, fir-
matum et reputatum palam et publice, et quod sic fuit
et est verum.

Qui extrahuntur ex manipu-
lis .80. sextaria triti-
ci, siliginis vero
130.

Exponit in colligendo
seu vehi faciendo
manipulos tritici et
siliginis videlicet duc. 5
cum dimidio

2

Item fuisse et esse verum preter id et absque eo quod ab antedictis
temporibus et per ipsa tempora Rector pro tempore dicte
parochialis ecclesie Sancti Danielis singulis communibus annis
Capitulum in quo continetur exponere in triturando blada — fertili videlicet sterili compensato umquam exposuerit aut expo-
nere habuerit vel consueverit seu exponat ultra octo duca- ducatos 8
tos auri de Camera pro expensis illorum qui singulis com-
munibus annis huiusmodi terunt seu triturarunt manipulos tritici
et siliginis decimarum sive quartesii huiusmodi preter id quoque et
absque eo quod ab eisdem temporibus et per ipsa tempora pre-
fatus rector singulis communibus annis predictis fertili una
cum sterili compensato umquam exposuerit aut exponere habue-
ducatos 5 pro salario illorum qui terunt manipulos tritici — rit vel consueverit seu exponat ultra quinque ducatos similes
pro salario illorum qui dictis singulis annis terunt seu tri-
turarunt dictum triticum seu manipulos tritici et preter id et
absque eo quod ab eisdem temporibus et per ipsa tempora prefatus
rector singulis communibus annis fertili simul cum sterili
compensato umquam exposuerit aut exponere habuerit vel
ducatos sex cum dimidio pro salario illorum qui terunt manipulos siliginis — consueverit seu exponat ultra sex ducatos cum dimidio
similes pro salario illorum qui similiter dictis singulis
annis terunt sive triturarunt dictam siliginem sive manipulos
eiusdem: nec non preter id et absque eo quod terentes sive tri-
turantes prefati pro singulis premissis respective ultra sum-
mas predictas vel earum valorem similiter respective
consumpserint vel habuerint Quinimmo fuit et est verum
quod dictus rector eisdem communibus annis exposuit et expo-
nit solum octo ducatos auri de Camera vel minus sed non
ultra pro expensis eorum qui terunt seu triturarunt ma-
nipulos tritici et siliginis decimarum seu quartesii huiusmodi

et eisdem singulis annis exposuit et exponit alios - cum quinque
ducatis similes ut minus sed non ultra pro salario eorum
qui terunt seu triturant dictum triticum ut prefertur ac ipso
singulis annis exposuit et exponit solum sex duc. cum dimidio
similes ut minus sed non ultra pro salario eorum qui similiter te-
runt seu triturant siliginem predictum: sicque fuit erat et est com-
muniter dictum tentum creditum extimatum et reputatum palam
et publice: et quod sic fuit et est verum.

vi Item quod ab antedictis temporibus et per ipsa tempora stramina seu
palee manipulorum tritici et siliginis decimarum seu quartesii
huiusmodi singulis communibus annis fertili videlicet sterili compen-
sato absque aliis oneribus dicto rectori valuerunt et pro eum
vendita fuerunt valereque et vendi consueverunt seu potue-
runt duodecim ducatos auri de camera et ultra: sicque fuit
erat et est communiter dictum tentum creditum famatum
et extimatum usitatum praticatum et reputatum palam et
publice: et quod sic fuit et est verum.

Pretium straminis seu palee.

vii Item quod ab eisdem temporibus et per ipsa tempora dicta paro-
chialis ecclesia sancti Danielis et pro ea illius rector pro tempore
existens ex decimis seu quartesio milii saraceni sorgii fa-
barum avene et pice cum panico huiusmodi singulis communib.
annis fertili videlicet sterili compensato communiter perce-
pit levavit et habuit ac percipit levat et habet videlicet ex
et de milio expensis incolarum et agricolarum similiter trito
seu triturato sextaria triginta et ultra: ex saraceno vero
expensis incolarum et agricolarum similiter trito seu tritu-
rato sextaria triginta et ultra. ex grosio similiter expensis
trito seu triturato sextaria triginta et ultra. Ex fabis similiter

Capitulum in quo continentur numerus minutorum. ~~et~~ expensis in eorum colligendo

expensis tritis seu triturratis sextaria triginta: [illegible] avene et pree cum panico similiter expensis trita seu triturata sextaria decem et septem et ultra preter id et absque eo quod prefatus Rector pro tempore existens dicte parrochialis Ecclesie sancti Danielis in exigendo levando percipiendo et habendo et penes se ultri faciendo decimas sive quartesias milij saracem sorgij fabarum avene et pree cum panico huiusmodi singulis communibus annis fertili videlicet sterili compensato umquam exposuerit vel portaverit aut exponere vel portare habuerit vel consueverit seu exponet vel portet ultra summas vel onera duorum ducatorum auri de Camera quinimmo fuit et est verum quod ab antedictis temporibus et per ipsa tempora singulis communibus annis fertili videlicet sterili compensato prefatus rector pro tempore dicte parrochialis ecclesie recepit levavit et penes se ultri fecit et habuit decimas sive quartesias milij saracem ~~et~~ sorgij fabarum avene et pree cum panico cum solo onere seu solis expensis duorum ducatorum expensarum duorum ducatorum vel similium ad omne plus sicque fuit erat et est ~~[illegible]~~ communiter dictum tentum creditum extimatum et usitatum practicatum firmatum et reputatum palam et publice et quod sic fuit et est verum.

viij Item quod ab antedictis temporibus et per ipsa tempora dicta parrochialis Ecclesia sancti Danielis et pro ea illius rector pro tempore existens ex decimis sive quartesio vini huiusmodi similibus communibus annis fertili videlicet sterili compensato communiter exegit levavit percepit et penes se ultri fecit ac habuit exigitque levat percipit ultri facit et habet centum et triginta quatuor congia vini expensis Capitulo vini et expensis faciendis in ipso exigendo et colligendo

agricolarum tecte et adoptate preter id et absque eo quod prefatus
Rector pro tempore in exigendo levando percipiendo et
ad suam domum vehi faciendo et habendo unum huiusmodi
altera ducatum unum cum dimidio exposuerit seu exponere ha-
buerit vel consueverit seu exponat aut quod aliud omnis propter
hoc portaverit portare ne habuerit aut consueverit vel por-
tet quinimmo veritas fuit et est verum quod ab antedictis
temporibus et per ipsa tempora singulis communibus annis
fertili una cum sterili compensato prefatus rector pro tempore
exegit levavit et penes se vehi fecit et habuit exegitque
levat vehi facit et habet decimam seu quartesium vini
huiusmodi cum solo onere seu solis expensis unius ducati cum — Expen. in colligendo vini
dimidio ad omne plus sicque fuit erat et est ~~solutum~~ com- — scilicet unius duc. cum dimidio
muniter dictum tentum creditum extimatum visum audi-
tum firmatum et reputatum palam et publice et quod sic fuit
et est verum.

17 Item quod a temporibus supradictis et per ipsa tempora in
oppido et parochia parochialis ecclesie sancti Damiani huius-
modi tria sextaria tritici decimarum seu quartesii huiusmodi
eidem rectori valuerunt et per eum vendita fuerunt ac
vendi consueverunt prout venduntur absque aliquibus aliis one-
ribus duos ducatos auri de camera et duo sextaria siligi- — precium tritici et silli-
nis huiusmodi valuerunt et vendita fuerunt et vendi consue- — ginis
verunt et potuerunt prout venduntur absque aliquibus
aliis oneribus unum similem ducatum et sextaria quinque — precium sorgii
cum dimidio sorgii unum similem ducatum absque oneribus
et duo congia cum dimidio vini unum similem ducatum — precium vini
absque oneribus sicque fuit erat et est communiter dictum

tentum creditum, famatum et reputatum palam et publice, et sic fuit et est verum

X Item dictus procurator quo supra nomine tam excipien contra predictos articulos partis adverse, et presertim contra vigesimum octavum et alios immediate sequentes, qui alias ad omnem meliorem vim finem et effectum dicit et excipit et etiam ponit et quatenus opus fuerit probare intendit quod ab antedictis temporibus, et per ipsa tempora dicta ecclesia sancti Danielis et pro ea illius rector pro tempore habuit et habet domum propriam pro habitatione ipsius rectoris ad ipsam ecclesiam sive plebem iure utilis et directi dominij spectantem et quod pro annuo censu dicte domus non solvitur singulis annis alicui vel aliquibus personis ultra quinque ducatos auri de camera et sic fuit et est verum. Census sive affictus domus duc. 5

XI Item quod ab antedictis temporibus, et per ipsa tempora rector sive plebanus pro tempore dicte ecclesie sancti Danielis singulis communibus annis fertilibus vel cum sterili compensatis numquam necessario exposuit nec exponere habuit consueuit vel visus fuit ultra quinque ducatos auri de camera pro salario, equis et expensis collectoris, et conductoris qui colligit, et conducit supradictos manipulos tritici et siliginis decimarum, seu quartesij huiusmodi penes dictum rectore sive plebanum, sicque fuit, erat et est communiter dictum tentum creditum, et extimatum visum auditum famatum et praticatum palam et publice, et quod sic fuit et est verum.

XII Item quod de omnibus et singulis temporibus proxime dictis

et per ipsa tempora fructus redditus et proventus dicte parro-
chialis Ecclesie singulis communibus annis steriti videlicet fer-
tili compensatis valuerunt et locari potuerunt atque valent
et locari possunt absque aliquibus oneribus seu illis supportatis
et deductis ducentos ducatos auri de camera secundum com-
munem extimationem et aliquid ultra preter id et absque
eo quod a temporibus predictis et per ipsa tempora fructus red-
ditus et proventus parrochialis Ecclesie sancti Danielis hu-
iusmodi valorem annuum ducentorum viginti ducatorum
similium secundum extimationem predictis oneribus illius
deductis seu supportatis excesserunt, seu excedere consue-
verunt seu excedant de presenti. Quinimmo fuit et est verum
quod sub eodem annuo valore ducentorum et viginti ducatorum
similium secundum extimationem predictis deductis seu
supportatis oneribus predictis comprehensi fuerunt et comp-
rehendunt in dies: sicque fuit erat et est in partibus illis
presertim in Ecclesia predicta et illius parrochia ac locis
circumvicinis communiter dictum, tentum, creditum extima-
tum visum auditu famatum et Reputatum palam et
publice: et quod sic fuit et est verum.

Item quod de premissis omnibus et singulis fuit erat et est publica
vox et fama.

Salvo Iure etc.
Et protestatur etc.

P. [illegible] notarius

Leonard sim
Zuan di uimine) de sancto daniele
Mathia de filippo de s. thomaso) villani
Zuan de franz de fulmis
Jacomo de ualentin fior
Toni polonus) fratres
Nicolus polonus)
Daniel polonus
Marco q. ualentin flore
Mathia q. zuan sprengus
Dinei di ualentin
Andrea pieran nich filius plebani
Leonard sim
Zuan de uimine
S. babtista de chianocia
Simon de ualentin
Leonard di Gianin
Leonard bagnetto
Antoni de rochetto
Domenego pinchiriol
Nardin picighotto
Domenego de zuan ferro
Anto. mazighin
Mathia de rochetto
Daniel de brondis
Jacomo de pauli

da sancto daniele uillas laboratores tenere consilium

Monsignor de lason a s. daniel stava in udene
Marco Tileu da osoph

M.o Nic.o da poccecco gobbo
m.o conrado castaldi orifico
m.o Arrendoro mareg.o
battista barbiere
Piero Gastaldo } sonno in lo spitale
~~m.o belardo de Cremocijs~~
m.o Antonio da piero polo
Cristofan bosto
Zuan labadin, falzer
Zan imbon barbiere
Floriano di grandi
Luci
Florio } fornari
m.o lorenzo sordo caliger
Z. alessandro d.to filinio
m.o Jacomo Grimani Caligero

[illegible] ... elaber .5. ... [illegible]
mari ... [illegible]

Copia treugarum Murnasii et Tolby redditarum collecta facta

In christi nomine Amen. Anno nativitatis eiusdem domini Millesimo quadringentesimo quadragesimo primo, Indictione quarta, die Jovis vigesimo septimo aprilis, Actum Murnasii super platea usitata ante pontem Castri Mornasii, presentibus venerabili domino petro Mao[illegible] de [illegible] Bolly primo [illegible] de Calabria officiante in Mornao, ac henrico quondam Thomasini de Syry canonico sancti petri de Carnea, et Nicolao quondam Federici de ipsa villa Su[illegible], testibus ad premissa vocatis et rogatis, Ibique in plena vicinia ibidem congregata, [illegible] hominum et communitatis Murnasii, Modotti, Colonica et Basalguitte presentibus [illegible] honorabilis vir ser petrus Theotonicus tamquam vicemarescalchus in hac parte Nobilis et Spectabilis viri domini Raphaelis Dulziani de placentia generalis Marescalchi patrie fori Julii ac mandatarius prout in hac parte, In qua quidem vicinia predictarum villarum [illegible] Valentinus quondam Johannis Coradini de Murnao Camerarius, Georgius quondam Dominici de Corozano, et Daniel quondam Anthonii Laurinzutti de Maragnaco [illegible] Murnao Jurati, Sanctus Zulli, henricus Chiaragli, Johannes Turzul, [illegible] Daniel de

Sorata, Jacobus pig. Leonardus Zorzy, petrus Johes Corradine, Thomaduus q. Jacobi, Jacobus Simonis Zilly, Johannes quondam Nicolai Daniel Candidi Dominicus Antonius Thomadus Colussy, Johes Sabadini, Sabadinus Francescus quondam Nicolai de Zett zul, Gileraus Vorrinus quondam Thomadi Gregorij omnes supradicti ultra duas partes comunis ville Morinas, Item Stephanus Almeria potestas Modotti, Colonaco, Dutrinus Suabil, Odoricus Conzutti, petrus Johannes Vegrini, Dominicus Leonardi Colonaco Jacobus de pagnacho habitans Colonaco, Daniel Cumine de Modotto omnes vicini facientes unam congregationem pro omnibus supradictis Comunitatibus supradictarum villarum, representantes et omnes erant ultra duas partes ipsarum Comitatum, ubi quidem prefatus petrus nominibus supradictis ibidem mandavit mandatis hominibus et Comitatibus, quatenus pro se et corporatis Comitatis dictarum villarum ac pro se et dicte Comitates facerent et fieri deberent bonas et legales tregas hinc ad proximum festum Sancti Georgij duraturas hominibus et Comitati ville Colloretti. Qui quidem Valentinus Camerarius Georgius et Daniel Juratus, necnon omnes suprascripti vicini simul offerentes se mandatos dicti petri. Monte Sedalchy, Sandrucis -

generos uelle obedire presente et corporum Comunitatis
villarum predictarum Burnasij, Modatti, Colonatae et
Basalguette ac vice et nomine ipsarum Comunitatum
et omnium hominum corporum presente, eorumque affinis
et amicis dicto Camerario predicto pro petro dicto
nomine dicti predicte ac mei notarij infrascripti ut
publice persone stipulanti et recipienti vice et
nomine hominum et Comunitatis ville Colloretti
presente eorumque affinibus et amicis fecerunt bonas
et legales treugas ipsis hominibus et Comunitati
prefate ville Colloretti presente et eorum affinibus et
amicis, hinc ad proximum futurum festum Sancti
Georgij duraturas, Sub pena ducentarum
librarum soldorum et trecentarum librarum soldorum
de non contraveniendo secundum presentis consuetudines
Quas predicti Camerarij homines et Comunitates
presente et dictas corporum de Comunitates predictas,
ac homines dicte promiserunt usque ad terminum
predictum habere firmas ratas et gratas et non
contravenire Sub dicta pena ducentarum librarum
soldorum et trecentarum librarum de non contra-
veniendo, obligando ad hoc omnia ipsorum et dictarum
corporum Comunitatum bona presentia et futura.

Cum omni melioramento.

Copia treugarum
pro hominibus et comitatibus
ville Colloreti
hominibus et comitatibus
Mornacii et Spilimb.

Suprascriptis Millesimo et Indictione, ac
die. Actum Colloreti super plateam sub ponte
Castri Colloreti ibidem ubi ut dicebatur ho-
mines et Communitas ville Colloreti eorum vi-
ciniam solent celebrare, presentibus venerabili
viro domino presbitero minio de tertia basilij de p
ieran basilicata officialis Mornacij, ac No-
bilibus viris ser Buonino de Formentinis, ser
petro ser peroldi ambobus de Cucagnusti ac
petro theocomico olim familiare quondam Nobilis
ser Johannis paduani de Colloretto testibus
et alijs pluribus in multitudine copiosa, Cum
predictus ser petrus Theoconicus vicemariscalchus
ac vicesgerens in hac parte Nobilis et Spec-
tabilis viri domini Raphaelis Dulceni de placentia
generalis Marescalchi patrie Foriiulij hodie
fecerit et fieri fecerit bonas et legales treugas
pro hominibus et comitatibus Villarum Mornaci, Modotti
et Colonna, et Basalgnutte, hominibus et comitatibus
Ville Colloreti, et de pertinentiis ville Colloreti interessatis,
et pro quibuslibet potestatibus et Iuratis, seu officiales ville
prefate Colloreti in eadem villa, causa et occasi-
one eorum cum comitatibus prefatis fracti, et fieri
fracti, simulque et quolibet pro ipsis et dictis eorum
comitatibus ville Colloreti treugas ipsis hominibus
et comitatibus Mornaci predictis Colonna et Basal-
gnutte secundum consuetudines patrie, Cum

officiales ville Colloreti et invenerunt nos ponit
rebiori ad ipsas treugas faciendum Et ideo volens
ad ipse petens scandala que oriri possent inter
ipsas partes evitare, me pro parte ipsa domine mariz
rixande cum qualiter stetit supra dicta platea
in dicto loco per publicam proclamationem alta
intelligibili voce factam, in presentia nobilium
virorum ser Johannis ser Jacobi, ac ser Simonis
dominorum de Colloreto, ac ser Anthonij notarij
ferdinandi, et magistri Nicolaij barberij filij ma-
gistri Melchiorij de Villa Colloreti, et quamplurimorum
aliorum de ipso Colloreto, inde preconizavi ser Johannes
dicti Scaramella [illegible] familiarem publicum
ser petrum vicemareschallus utique mandavit
et posuit bonas et legales treugas per bonis
in Comune ville Colloreti ac vice et nomine
dicti Comunis et pro ipso Comuni, parte et
eorum affines attinentes et amicos ipsius Cai-
tanis villarum Buriasij, Bodetti, et Colonna
in Basalgiutte pro parte et eorum affinibus attinentibus
et amicis a mihi notario ut publice persone
stipulantis et recipientis vice et nomine ipsorum Comunium
villarum predictarum Buriasij, Bodetti et
Colonna in Basalgiutte, duraturas hinc ad
primum futurum festum sancti Georgij proxime venturum,
quas treugas per dictam publicam proclamationem
mandavit, quod ipsi homines et Comunes ville

Collegii inviolabiliter usque ad terminum superius
declaratum observare et adimplere debeant, ac
super capitulis ratis, gratis, ac firmis habere
tenere observare et adimplere in omnibus et per
omnia debeant et non contrafacere vel venire
per se vel alium seu alios, Sub pena et banno
ducentarum librarum soldorum et trecentarum
librarum soldorum et non contraveniendo secundum
consuetudines patrie in talibus observatas,
rogantes michi notario infrascripto
ibidem presenti ut eisdem de premissis
publicum conficerem Instrumentum etc.

Cum omnibus etc.

١٩٢١

Il Parlamento esenta dalle angarie uno danneggiato da incendio

1484, 10 Gennajo. Udine. I Deputati della Patria del Friuli; dichiarano esente dalle angarie Liberale di Moretto di Torata avendo sofferto danni da un incendio.

Orig. cart.

c. 260

Nos · patrie deputati tenore presentium fidem facimus quorum · habita in formatione dominus quod · liberalis de moretti ... per manum passus et eundem sic suppliciter ad angarias per annum · exemimus et liberum annum et tenore presentium eximimus et liberamus · ad hoc ut · ipse ab huiusmodi no no et magna ... pro aliqualiter sublevare : ... die 10 · Ianuarii 1424

... ... Camera

Jhesus 1486 adi 4 luio in piran

Jhesus 1484 adi 25 octubrio in piran

Sia noto e manifesto a chadauna persona
chomo per la presente scritura chomo mi Justo
fiol de s. Bortolomio de zulian da triest
me chiamo esserre contento e satisfatto havere habu-
do de mis. m° Nicholo di Soldonieri
mio mis. barbano phisicho in piran
duc. 150 zoe duchati cento cinquan-
ta doro venitiani de bon e iusto peso
per parte dela dota luj me promesse
sechondo apar per man de m° domene-
go de Pascual m° de schola [illegible]

Item anchora ho habuto mi Justo soprascritto dalo
soprascritto mis. mio barba duc. doro venetia-
ni 70 zoe duchati setanta per parte per
dela dota ut supra

Item anchora adi dito io soprascritto mis. m°
mio mis. barba me dette in contadi duc. 100
zoe duchati cento per ut supra [illegible]
li quali ho dovesse dar mi Justo
soprascritto a suo fradel s. Soldonier mio
mis. barbano per suo nome e chussi me
chiamo havere habudi da lui tuti li sopra
scriti denari.

Soldonieri – Giuliani di Triche

Jo mi Justo de Zulian soprascritto ho scrito questo
presente scrito e fermo per di sotto scrito
de mia man propria per magior chiareza
e [illegible] del soprascritto mis. m° mio.

Jhūs 1486 adì 4 luio [illegible]

Sepiro de mio nepo
to Iusto d'zuuino

Jhesus 1486 adi 4 luio in pirano

Sia noto e manifesto a qualunque persona che lezera questa presente scritura, chomo mj Justo de ser bortolomio de zulian de triest de etade de anni 22 vel circha, attesto in omnibus et per omnia [illegible] remission per mj ... soprascritta, scritta per man del prudente nodaro ser domenego fiol che fo de maistro francescho de [illegible] citadin de triest, zoe per mj fatta alo excelente miser m[aistr]o m[aistr]o de [illegible] mio miser barba, per ut instrumento plenarie continetur in 1485 adi 24 zener, alo qual instromento dela predita remission [illegible] relation, e si volgio che sia prestado piena fede in omnibus et per omnia, segondo se contien scrito in el instromento [illegible] per man del predito ser domenego, lo qual instromento, e soprascritto lo predito mio miser barba, et quelo aprisso de luj [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] fede, et [illegible] [illegible] de che per mazor fermezza et chaution ~~[illegible]~~ del soprascrito mio miser barba refudo, renuntio ogni lege, statuti consuetudine dela terra de triest e dogni altro luogo, soto metandome ala rason dela patria de friul, over aquile de veniexia segondo aluj [illegible] piacer, renuntio ogni lege over statuto che no vuol che alchuna scritura sia [illegible] [illegible] mj [illegible]:

E mj Justo soprascrito ho scrito questa presente scrito, e firmato qui de sotto scritto de mia man propria per mazor fermezza e chaution del soprascrito mio miser barba e voglio che la [illegible] luogo qui [illegible], e in triest e in ogni altro luogo segondo melgio piacer [illegible] aluj [illegible] [illegible]:

Conto de [illegible] justo de
zulian mio nepote [illegible]
gramition dela sua
remissionis 10 luj anij fy

1487. XI. Decembris

Augustinus Barbadico Dei gratia Dux Venetiarum Nob. et Sap. Viro Lucae Navagerio de suo mand.o Locumt.i Patriae Fori Julij et Success. suis fidel. dil. sal. et dil. aff.

Venerunt ad praesentiam nostram Spect. Oratores ipsius fid.me Patriae Nrae, qui graviter et prudenter nobis exposuerunt et exhibuerunt infrascripta Capitula quae inferius descripta intuebimini. et audire voluimus in contradictorio Sp.es Oratores istius Patriae nostrae Utini, necnon Advocatus Camerae fiscalis et omnibus mature discussis atque examinatis una cum Coll.o Nro ad hoc plenam facultatem habente respondimus ad unumquodque, scilicet ipsorum Capitulorum quartum ex ipsis nostris responsionibus inspicietis tenor autem ipsorum capitulorum et responsionum nrarum talis est.

Ser.me Ill.me Princeps et Domine D. noster. Ad pedes Sublimitatis Vestrae comparent Oratores vestrae fid.me Patriae exponentes quemadmodum per Mag.cum Dnum Thomam Lippomanum Locumt.em S. V. in Patria illa coepta fuit quaedam cavatio pro conducendo flumine Ledrae ad partes inferiores ipsius Patriae vid.t versus oram maritimam. Res admodum ardua et magni momenti attentis impossibilitatibus, inconvenientijs et infinitis oneribus, quibus ipsa Patria de praesenti fuit pregravata. supplicantes proinde quod antequam ad ulteriora procedatur S. V. mittere dignetur super loca ipsa plures ex nobilibus suis vel aliquos in arte peritos, qui maturius opus ipsum inspiciant consultius et diligentius mediantur qui si quidem opus esset factibile ac huic vestrae Civitati et Patriae ipsi conducere judicabunt ex nunc Patria ipsa se offert ~~per posse~~ manus porrigere adjutrices ac omne quod pro honore et commodo S. V. intrepide subire. Verum si secus per eos judicatum fuerit quod V. S. dignetur consulere indemnitati ipsius Patriae et ipsorum tot ac tantis laboribus ac impensis non implicare.

Ad primum respondemus, quod nos semper ex Off.o studuimus studemusque beneficio et commodo universali totius Patriae, et ob hunc respectum devenimus ad jubendum ut cavatio illa fieret pro conducendo flumine Ledrae prout a Peritis ingenierijs nostris qui super loca fuerant consulebamur. verum intellecto eo quod nuper exposuerunt de impossibilitate operis fuimus contenti mittere super locum nros Ingenierios ut intellexerimus per quorum reditum re plenius intellecta jubebimus quantum expediens nobis visum fuerit. interim

tamen volumus quod desistatur a laborerio pro opera ipsa. etc.

Ad 2.dum respondemus contentos esse, sicque imperamus ut itinerantes de loco ad locum deferri possint pro securitate et tutela personarum suarum arma, quę tamen non sint inhibitata vel vetita. etc.

Ad 3.um respondemus, quod sumus contenti ad evitanda omnia inconvenientia quę sequuntur et sequi possent, quod circa dicta lignamina observetur prout superius exponitur, declarando tamen semper quod nemora ipsa obligata remaneant Dominio nostro iuxta formam et continentiam partium super hoc loquentium. Pro mancerijs autem et conversionibus carrizorum, et lignaminum iam commissis ut supra volumus et declaramus ut quod huiusmodi delinquentes et indignos per Locumtenentem N. fiat omnis debita et conveniens inquisitio, et contra inventos culpabiles procedatur pro gravitate delicti, et ad terrorem aliorum, pecunię vero quę petuntur ut supra ob carrizia, sic remaneant quousque vos hęc cognita fuerit.

4.to peterunt S. V. quę fidelitates exponitur quod a parvo tempore citra patria ipsa a Locumtenente V. compulsa fuit facere infinita plovigia ascendentia ad numerum ultra quinquaginta millia pro ornamento Terrę Utini ultra consuetum et privilegia ipsius fid.mę Patrię nrę ac in maximum discrimen et iacturam ipsius. ob hoc enim retrahuntur et retardantur incolę particularium iurisdictionum a fortificatione, et tutela caterorum bonorum, et terrarum istius fid.mę Patrię Nrę, quarum fortificatio non modo statui Vestro plurimum conducit sed et ipsius Patrię conservationi necessaria est. Verum si Terra vestra Utini cupit ornari, seu indiget aliqua reparatione habet ad hoc a S. V. deputatas quatuor Castaldias quę immediate subsunt Dnio S. V. quę ascendunt ad numerum personarum quantitates cum quibus intervenientibus, et pecunijs datiorum Terrę Utini, quę ascendunt ad summam 3000 Ducatorum possunt habilitare et absque aliquo incommodo aliorum perficere omnia incumbentia, et necessaria terrę vrę Utini sine aliqua inquietatione caeterorum fidelium patriotarum qui interim vacabunt fortificationi et conservationi universę Patrię Vestrę.

Ad 4.tum respondemus mentem nostram esse, et sic imperamus, quod quantum spectat ad ornamentum Terrę Utini districtuales Patrię in carrizijs et aliter et directe vel per indirectum non molestentur, neque graventur aliquo pacto, sed id fiat per Convicinos quatuor Castaldiarum et Villarum

V Hendrikus Z glen^a

II. Gemona 4

et Villarum immediate subjectarum Dñio Vro ex consequenti Locumten. nro Patrie, que sunt pro bona quantitate hominum (ut dicitur). quantum vero spectat ad fortificationem dicte Terre Utini volumus et intendimus quod tota Patria concurrat et contribuat pro rata sua tam Dni exempti quam non exempti, servanturque in hoc et executioni mittantur leges, ordines, et partes nre circa hujusmodi fortificationes alias decretate.

Quinto ab eisdem dolenter exponitur quod M. D. Thomas Lipomanus Locumtenens vester deputavit duos ad faciendam novam descriptionem focorum Patrie contra formam et decretum Consilij Dni Rogatorum, quo cavetur hoc ad Deputatos Patrie nre attinere. humiliter proinde petitur per S. V. declarari ut in hujusmodi focorum descriptione in omnibus servetur mens ipsius Decreti vestri Consilij Rogatorum, cui nullatenus fuit in arbitrio seu facultate vestri Locumten.^is contravenire.

Ad quintum respondemus, quod si per Locumten. nrum electi et deputati fuerunt aliqui ut sint una cum Deputatis Patrie ad faciendam novam descriptionem focorum, quo cuncta regulatius procedant, ut id non cedat ad injuriam alicujus sed tantum ad bonum, et commodum universale ne fraus aliqua committi possit, credimus, quod ob hoc fidel.mi nri patrie non habent causam se gravandi, neque indolendi, quum omnia tendant ad bonum finem et ad commodum universale.

Quare auctoritate suprascripti Collegij mandamus vobis ut suprascripta capitula observare et observari facere debeatis facientes has nras ad futurorum memoriam registrari, et registratas presentanti restitui.

Dat. in nro Dli Pal. die XI Decembris ind. VI. MCCCCLXXXVII.

II. Gemona

Augustinus Barbadico dei gratia dux Venetiarum etc. nob. et sap. viris Luca Navaierio de suo man.to Locumt. patriae Fori Julij, et success. suis fidelibus dilectis salutem, et dilectionis affectum. Fuere ad p.ntiam nram Egr. oratores fidelis cõitatis nrae Glemonae, et multa nobis exposuere de manzarijs, et extorsionibus, quae in dies committunt per hospites illinc, utentes consuetudine Hinderlich cum euidenti, et manifestissimo incomodo, detrimento, et iattura universali non tantum pauperum districtualium, uerum etiam totius ipsius communitatis, et populi, instanter propterea petentes, ut quando ex aliquo nostro respectu imp.ntiarum nolimus concedere, ut fabricari facere possint unum fonticum cum nonullis alijs capitulis requisitis, et contentis in eorum supplicatione, saltem occurere oportune uelimus manzarijs, et extorsionibus antedictis. Auditis igitur pluries in contradictorio oratoribus ipsis unab cum mercatoribus Theutonicis huius urbis nrae, Paulo hospite, et alijs pluribus, qui interuenire uoluerunt. Tandem omnibus mature pensatis, discussis, et consideratis deuenimus cum universo collegio nro ad infrascriptas prouisiones vz. Quod Hospites tam praesentes, quam illi qui pro tempora erunt, et qui uel tenent, uel in futurum tenebunt hospitia in p.to Loco Glemonae, et uti uoluerint beneficio Hederlich nuncupato, non possint sub aliquo praetextu, colore, uel ingenio per se, uel alios, nec alij pro eis, palam uel occulte facere mercantiam neque uinorum, neque alicuius alterius rei quaecunque fuerit, nisi tantum emere possint res comestibiles, et uinum pro usu, et indigentijs eius hospitij, quod per dies consumabunt sub poena cuilibet eorum, qui contrafecerint ducatorum quinquaginta auri pro qualibet uice, qua contrafecerit, exigenda per quoscunque officiales Glemonae irremisibiliter, et immediate, quorum medietas

sit accusatoris, per quem ueritas habebitur, et altera medietas communitati Clemonae, et praeterea non possendi amplius in eius uita tenere hospitium in praedicto Loco Clemonae; Non possint insuper, neq' debeant p.ti hospites, uel quicunq' alij, qui per tempora habebunt commissionem a' mercatoribus soluendi carattiis, siue sumariis facere solutiones ipsas nisi traditione in prompta, et numerata pecunia boni, et Justi ponderis praecio consueto et limitato, et similiter nequeant ullo pacto, colore, uel ingenio ab ipsis aurigis, et sumariis petere, siue non petendo percipere aliquod publicum, uel in deuehendis uinis, lignis, et alijs huiusmodi, uel alio quouis modo illos angarizare, siue ab illis, aut aliquo eorum percipere aliquod donum, munus, regaleam, uel utilitatem, siue quoduis aliud emolumentum quocunq' noie fuerit intitulatum, sub omnibus penis supra denotatis, in onerandis p.tis aurigis, et sumariis seruetur consuetudo, dummodo, q' per fraudem non differatur eorum oneratio, et non tantum uolumus ut ad nos deuoluatur appell.o uerum suprascriptarum uerum etiam uolumus ut uos contra illos, qui forent negligentes exactioni dictarum penarum, procedatis; quoniam constans animus et firma deliberatio nostra est, ut quantum superius consulto statuimus exactioni, et inuiolabiliter executioni mittatur, ut de uestra fide, et integritate plene confidimus; Et has nostras ad futuram memoriam in canc.a uestra registrari facietis, et registratas praesentanti restitui./.

Data in nostro Ducali Pal. die XVI iunij ind. 6. 1488./

Praesentata die 23 iunij 1488

Jo. Pyrgotella Coad.r canc.a Utini
ex.uit in fidemq' sigillauit./

[illegible] yhs

-ve Ducales
pdudh + v. leon. m
-ff
pruoz^{vu} Cblan forrenz
die. 9. maij .56.

1495 · [illegible]

Jhs

vendita cù carquerio del Roiello

In Christi noie amē Anno natiuit eiusdem dni millio qdricen nonagesio qnto indict tridecima die Jouis [illegible] Actu in logia palatij cois coram sp̄libus D. Ant° sauegno et d. deputatis [illegible] d melsij, s. nic° d Candidis, s. bnardino d Sbroglauacca, s. fran° d [illegible] s. Ant° sbruglia et magro paulo mdi. Comparētib coram suprascriptis [illegible] et bnardino fribus notarijs q. egregij uiri [illegible] auremy nots d louar. utrimq ex parte una; Et Johe ant° mirisiuri Decano porte Ronchi ex parte alta. Ubi dni s. nic et s. bnardinus fres agrauantes se de eius pignoratione [illegible] contra ipsos facta p dnm iohem ant. decanum. Instituerunt q declarare debeat diē pignorationis. Qui Johes antus Decanus indendo dixit se pignorare fecisse dictos fres p interesse hoium et uicinorum burgi porte ronchi [illegible] fres cu aqua riuuli labentis p hortu ipsorum fratrum et deinde burgu porte ronchi faciunt macillas in dicto horto pagnoi linu contra [illegible] aque dicti riuuli et p consequens in damnu atq [illegible] hoium dicti burgi [illegible] s. nicolaus et s. bnardinus fres videntes dixerunt se indebite pignoratos [illegible] semp singlis annis [illegible] linu cu aq dicti riuuli [illegible] ta [illegible] nec [illegible] prius aq [illegible] quem aque [illegible] reddatur, nec deriuari [illegible] debere in eorum antiquationem, qbus ptibus auditis dni decani Declarantes eorum linu cu aqua dicti

Udine - Degani e Rojello

1495, 20 Agosto. Udine. Il Degano di Porta Ronchi di Udine fa oppignorare una casa in detto Borgo perchè si maceravano del lino nel rivolo che per l'orto della stessa correva.

Ab. Gio. Francesco Filettino

orig. cart.

[illegible]

Ego Johs franc. q. spectabilis Juris utriusq Doctoris dni franc de Utino imperiali auctoritate notarius pu. ac mag. ce comunitatis utini cancellarius suprascriptis omnibus interfui et ea rogatus scripsi et p alium fidelem [illegible] impeditus negotijs scribi feci

1795

1495 . . . [illegible]

yhs

vendita in acquario
del Roitello

IN Christi noie amē Anno nativit eiusdem dni millo quadringentesimo
nonagesimo quinto indict tertiadecima die Jovis [illegible]
in logia palatij cois coram sp D. Ant° [illegible] et d. deputat [illegible]
d melsij, s nic° d Candidis, s bnardino d Sbroglauacca, s franco d [illegible]
s Ant° sbrugli et mro paulo mdi. Comparentib cu [illegible]
et bnardino fribz notarijs q. egregij viri [illegible] aurenij notar d louari
utriq ex parte una: Et Johe ant° muriswti Decano porte Ronchi ex [illegible]
alta ubi dti s nic° et s bnardinus fres agravantes se de ca pigra[illegible]
9 ipos facta p dim iohem ant Decani. Instituerunt q declarare debeant [illegible]
dte pigrationis Item Johs ants Decanus [illegible] dixit se pigrare fecisse
dtos fres p interesse hoiu et vicinoru burgi porte ronchi [illegible]
fres cu aqua rivuli labentis p hortu ipoz [illegible] ad [illegible]
burgu porte ronchi faciunt macillas in dto horto pagando [illegible]
[illegible] aque dti rivuli et p consequens in damnu dtoz hoiu dti burgi
[illegible] s nicolaus, et s bnardinus fres [illegible] dixerunt se [illegible]
quia [illegible] eoz antiquissima possessione semp singlis annis [illegible]
quo huerit dtm hortu aquerit ibidem eoz linu in aq dti rivuli
[illegible] non infert aliqd damnu dtis hoib porta ronchi nec [illegible]
aque ipius rivuli, nec quo ad immunditia ipius aq. Cum aqua
p ipos fres recipit paguando eoz linu non [illegible], nec [illegible]
plus in ipm rivulu. Et p inde instituerunt tueri debere in eoz antiq.
possessione et cassari debere dtam pigrationem, qbz ptib auditis
pst [illegible] sp. Dni cassavit pigrationem dti Decani Declarantes
dtos fres posse in dto eor horto aquare eoz linu cu aqua dti
rivuli prout p ellapsu fecerit.

Ego Johs franc q. sp. Juris utriusq Doctoris dni franci de [illegible]
d utino imp[illegible] [illegible] notarius [illegible] et mag. coitatis utini [illegible]
supstis oibz interfui et ea rogatus scripsi et p aliu fidelem alijs
peditus negotijs scribi feci

[illegible]

copia de una escritura i favor de astn
Lin i la braida

B

c.a al Roia R

IN CHRISTI nomine Amen. Anno a nativitate domini millo quadringentesimo nonagesimo septimo in dictione quintadecima die mercurij sexto mensis septembris Actum in stupha domus habitationis ser Nicolai de philitinis de Civitate austrie: presentibus venerabili domino Joanne de Conrardis archidiacono et canonico memosien: olim Rmi. d. d. N. Donato presbitero Aquileiensis dignissimi magistro domus: venerabilibus presbitero Andrea Anderli et presbitero Christoforo a Caballis mansionarijs Civitaten: ser Petro gracie [illegible] Civitaten. et ser Mondorio q. domini Darij de melia testibus vocatis adhibitis et Rogatis: Ibique Nobilis vir ser Nicolaus filitinis de Civitate austrie Tradidit ser Joanni Angelo de [illegible] de mediolano Dominam Susannam eius filiam in uxorem. et ibidem dictus

[illegible] no [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pro [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

1496, 30 Agosto. Polizza dotale di S. Daniele, scritta
di mano dell'Arcidiacono di Durazzo

[illegible] [illegible]

principiata fuit dicta poliza intrante angelo castello die ultima augusti 1496. hora 22
[illegible] pro [illegible] angelum [illegible] fuit hora 3.

copia de una confirma en favor de agu
stino de la brida

In CHRISTI nomine Amen. Anno a nativitate domini millo quadringentesimo
nonagesimo septimo in dictione quintadecima die mercurij sexto mensis Septembris
Actum in stupha domus habitationis ser Nicolai de philitinis de Civitate austrie: presentibus
venerabili D. Joanne de Contardis archidiacono et canonico nemosien. olim Rmi. D.
D. N. Donato patre aquilegien. dignissimi magistro domus: venerabilibus presbitero Andrea Anderli et
presbitero christoforo a Caballis Mansionarijs Civitaten.: ser Petro gracie Rogomen
sive Civitaten. et ser Mondorio q. domini Darij de melia testibus vocatis adhibitis
et Rogatis: Ibique No. vir ser nicolaus filitinis de Civitate austrie Tradidit ser Joanni
Angelo de ... de mediolano Dominam Susanam eius filiam in uxorem. et ibidem dicta

[illegible]

presentata fuit dicta poliza mihi angelo caballo die ultima augusti 1496. hora 22.
et in bottega per me angelum fra fuit hora 13.

Copia de una confesion i f...
Lib° d la braida

IN CHRISTI noie Amé Anno nativitatis dnice millo Quadringentesimo
nonagesimo septimo Indictione quintadecima die mercurij sexto mensis Septembris
Actum in stupha domus habitationis Ser Nicolai de philitinis de Civitate austrie: presentibus
Ven.do D. Joanne de Comardis archidiacono et Cons. nemosien. olim Rmi. D.
D. N. Donato patre Aquil. Dig.mi ... Domus: Ven.libus p. Andrea Anderli et
p. Christoforo a Cabballis Mansionarijs Civitaten.: Ser Petro gracie ...
cive Civitaten. et Ser Mondorio q. Dni Darij de melia testibus vocatis adhibitis
et Rogatis: Ibique No. vir Ser Nicolaus filitinis de Civitate austrie Tradidit Ser Joanni
Angelo de ... de mediolano Dnam Susanam eius filiam in uxorem et ibidem dictus
Ser Joannes angelus et dicta Dna Susanna ...
... facto ... Ser Nicolaus ... pro parte dotis ... continuend dicte Dne

...eorum heredibus
...n Coniugatis
...premeritis earum
...nm dicto etc.
Saluo sibi sep...
...noez dederit
cum omnibus

Filettini – Foriani di Milano

1497. 6 Sett. Cividale – Patti dotali di Susanna figlia del Nob. Nicolò de' Filettini di Cividale con Gio. Angelo de Foriani di Milano

Not. Bartolo de Mendola

Copia de una sentencia i fa
lino i la braida

IN CHRISTI nomine Amen. Anno a nativitate domini millo quadringentesimo
nonagesimo septimo indictione quintadecima die mercurij sexto mensis septembris.
Actum in stupha domus habitationis ser Nicolai de philitinis de Civitate austrie: presentibus
venerando D. Johanne de Comardis archidiacono et Canonico memoriensi olim Rmi. D.
D. N. Donato patriarche Aquileiensis dignissimi magistro Domus: venerabilibus presbytero Andrea Anderli et
presbytero Christoforo a Cabballis Mansionarijs Civitatensis: ser Petro gracie Bromeri
cive Civitatensi. et ser Mondorio q. Dni Darij de melia testibus vocatis adhibitis
et Rogatis: Ibique No. vir ser Nicolaus filitinis de Civitate austrie Tradidit ser Johanni
Angelo de Foramine de mediolano Dominam Susanam eius filiam in uxorem. et ibidem dictus
ser Johannes angelus et dicta Dna Susanna ... presbyterum ... matrimonium ...
quo facto suprascriptus ser Nicolaus pro parte dotis dicte et continuendo dicte Dne
Susanne et ser Johanni Angelo jugalibus presentibus et stipulantibus pro se et eorum heredibus
dedit tradidit et concessit possessionem suam braydam et domum contiguas
sitas et positas in Mansionario supradicto suos confines: Cum omnibus juribus et pertinentiis earum
et Cum omni onere et honore: Quam possessionem et braydam dixit esse
campos sexaginta ut etc. computandas pratis et connexis Salvo sibi semper
usufructu ad vitam suam tantum: Quam quidem dotis constitutionem dederunt
mihi notario infrascripto auctoritatem et facultatem extendendi cum omnibus
clausulis necessarijs et opportunis ad consilium sapientis:

Ego Hermanus Rundulus etc.

1498

Augustinus Barbadico Dei Gratia Dux Venetiarum. Nob. et sapienti Viro Dominico Bollani de suo mandato Locumtenenti Patriae Fori Julii, Fideli dilecto salutem, et dilectionis affectum.

Quantum Nobis displicuerit innobedientia Potestati Nostri Montis Falconi ex incluso exemplo litterarum Nostrarum ad eum de facili intelligere poteritis; quod ideirco Vobis mittimus, ut providere possitis, et mandato Nro executioni mitti, ut par est. Et si expediet, ad alias provisiones devenire valeamus, quando in eius innobedientias perseverant, quod credere non possumus. Datae in Nro Ducali Pallo. die 14 Novembris 1498.

Potestati Montis Falconi:

Cum grandiss.ma molestia, et displicentia abbiamo inteso, che avendovi il Luogot.te Nro della Patria scritto, et in questo caso, come superior Vostro richiesto di mandarli la coppia delle scritture fatte contra alcuni sententiati per Voi, non sollam.te non lo avete voluto far, come sarià stà l'Offitio, et debito Vro, ma etiam contra ogni rason avete ritenuto, et incarcerato quelli che vi presentarono le lettere, togliendoli li loro Animali, Grani, et altre Robbe, il che quanto se abbi convenuto far per un Rettor Nro lo lassiamo considerar a Voi, et per lettere presenti, strettam.te, et efficacem.te vi comandemo, che immediate viste le presenti integram.te restituir, et relaxar dobbiate tutti Animali, Grani, et ogni altra cosa, tolta ai predetti suditi Nri, facendovi tamen dar sicurtà de pagar, et sodisfar quanto saranno conosciuti dover pagar, et in effetto esser debitori. Al Locotenente Nro veram.te, come a quello a cui spetta le appellation delle sentenze, et atti Vostri, mandereno, et infalanter mandarete le Coppie di tutte le Scritture senza alcuna altra renitentia, o contradizione. Che quando facesti altramente, saressimo astretti devegnir a tal provisione contra di Voi, che ve pentireste dell'innobedientia

Vostro, et cederavi in exemplo ad Altri cum detrimento, et incar=
co Vro, et non ne date Causa, che più ne habbiamo a scrivere
in tale materia.
Date in Nro Ducali Palatio die 14. 9bris. 1496.

[illegible]

vobis scribimus quod et ipsis [illegible] nichil [illegible] providebimus [illegible] primo
secundum mandatum [illegible] iurisdictione nostri domini [illegible] [illegible]

II

940/1

I°

Copia di lettere ricevute e scritte dal L. T. del Friuli Giovanni Contarini dal 15 nov. 1431 al 26 Giugno 1432. (imperfetto).

1431, 15 nov. Portogruaro. Lettera del Podestà Andrea Gradenigo e del Prov. Andrea Valier al L. T. Giov. Contarini su . . . . e della necessità di fortificare la Terra e pericolo di diminuire le spese delle taglie.

17 d.° Belgrado. Lett. del Capitano di detto luogo Ambrogio Rinaldo che non gli si mandino più genti perchè non sa dove alloggiarle.

21 d.° Lett. del Podestà di Portogruaro al L. T. della spedizione di 300 lancie e 100 targoni. Lagnasi che que' di S. Vito non volleroalloggiare i cavalli.

13 d.° Spilimbergo. Ricevuta fatta al L. T. dai Consorti di Spilimbergo di 155 lancie e varie casse di verettoni.

28 d.° Il Podestà di Monfalcone Giacomo Corraro scrive al L. T. d'aver ricevuto Lire 150 spese ai lavori della rocca, di non aver fatto luminarie per la venuta degli Ungheri e chiede il suo stipendio.

30 d.° Lo stesso al L. T. di ricevuta di 4 balestre